

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

61 metai

2018 m. rugsėjo 20 d.

Turinys

EUROPOS PARLAMENTAS

2017–2018 m. SESIJA

2017 m. gegužės 11–14 d. posėdžiai

Posėdžių protokolai paskelbti OL C 89, 2018 3 8.

PRIIMTI TEKSTAI

I Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės

REZOLIUCIJOS

Europos Parlamentas

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

2018/C 337/01	2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/52/EB dėl tam tikrų mediacijos civilinėse ir komercinėse bylose aspektų (Mediacijos direktyvos) įgyvendinimo (2016/2066(INI))	2
2018/C 337/02	2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl franšizės veikimo mažmeninės prekybos sektoriuje (2016/2244(INI))	6
2018/C 337/03	2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos kosmoso strategijos (2016/2325(INI))	11
2018/C 337/04	2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl tolesnio ir nuotolinio universitetinio mokymosi kaip Europos mokymosi visą gyvenimą strategijos dalies (2016/2142(INI))	20
2018/C 337/05	2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl banginių medžioklės Norvegijoje (2017/2712(RSP))	30
2018/C 337/06	2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl tarptautinės prekybos ir ES prekybos politikos poveikio pasaulinėms vertės grandinėms (2016/2301(INI))	33

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

2018/C 337/07	2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES politinių santykių su Indija (2017/2025(INI))	48
2018/C 337/08	2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo dėl leidimo pateikti į rinką produktus, kurių sudėtyje yra, jie susideda arba pagaminti iš genetiškai modifikuotų sojų DAS-68416-4, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų projekto (D051451 – 2017/2780(RSP))	54
2018/C 337/09	2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos įgyvendinimo reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2016/6 nuostatos dėl specialiųjų Japonijos kilmės arba iš jos išsiųstų pašarų ir maisto produktų importo reikalavimų po avarijos Fukušimos branduolinėje elektrinėje (D051561/01 – 2017/2837(RSP))	59
2018/C 337/10	2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija „Ginklų eksportas. Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP įgyvendinimas“ (2017/2029(INI))	63
2018/C 337/11	2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES politinių santykių su Lotynų Amerika (2017/2027(INI))	71
2018/C 337/12	2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl korupcijos ir žmogaus teisių trečiojoje šalyse (2017/2028(INI))	82

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

2018/C 337/13	2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Kambodžos, visų pirma Kemo Sokhos atvejo (2017/2829(RSP))	99
2018/C 337/14	2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Gabono: represijos prieš opoziciją (2017/2830(RSP))	102
2018/C 337/15	2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Laoso, visų pirma Somphone Phimmasono, Lod Thammavong ir Soukane Chaithado atvejų (2017/2831(RSP))	106
2018/C 337/16	2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Mianmaro, ypač dėl rohinjų padėties (2017/2838(RSP))	109
2018/C 337/17	2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento rekomendacija Tarybai, Komisijai ir Europos išorės veiksmų tarnybai dėl derybų dėl ES ir Čilės asociacijos susitarimo prekybos ramsčio modernizavimo (2017/2057(INI))	113
2018/C 337/18	2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl skaidrumo, atskaitomybės ir sąžiningumo ES institucijose (2015/2041(INI))	120
2018/C 337/19	2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl programos „Erasmus+“ atėties (2017/2740(RSP))	131
2018/C 337/20	2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl naujos Europos igūdžių darbotvarkės (2017/2002(INI))	135

II *Komunikatai*

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI KOMUNIKATAI

Europos Parlamentas

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

2018/C 337/21	2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento sprendimas dėl prašymo atšaukti Marie-Christine Boutonnet imunitetą (2017/2063(IMM))	154

III *Parengiamieji aktai*

EUROPOS PARLAMENTAS

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

2018/C 337/22	2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento sprendimas siūlyti paskirti Simoną Busuttilį komiteto, įsteigto pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 255 straipsnį, nariu (2017/2132(INS))	157
2018/C 337/23	2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Islandijos susitarimo dėl žemės ūkio ir maisto produktų geografinių nuorodų apsaugos sudarymo projekto (11782/2016 – C8-0123/2017 – 2016/0252(NLE))	158
2018/C 337/24	2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Islandijos susitarimo pasikeičiant laiškais dėl papildomų prekybos žemės ūkio produktais lengvatų sudarymo projekto (12146/2016 – C8-0129/2017 – 2016/0293(NLE))	159
2018/C 337/25	P8_TA(2017)0325 Nebeaktualių reglamentų, susijusių su vidaus vandens transporto ir krovinių vežimo kelių transportu sektoriais, panaikinimas ***I 2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1101/89 ir reglamentai (EB) Nr. 2888/2000 bei (EB) Nr. 685/2001 (COM(2016)0745 – C8-0501/2016 – 2016/0368(COD)) P8_TC1-COD(2016)0368 Europos Parlamento pozicija, priimta 2017 m. rugsėjo 12 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/..., kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2888/2000 ir (EB) Nr. 685/2001 bei Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1101/89	160
2018/C 337/26	P8_TA(2017)0326 Interneto ryšio vietos bendruomenėse skatinimas ***I 2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamos reglamentų (ES) Nr. 1316/2013 ir (ES) Nr. 283/2014 nuostatos dėl interneto ryšio vietos bendruomenėse rėmimo (COM(2016)0589 – C8-0378/2016 – 2016/0287(COD)) P8_TC1-COD(2016)0287 Europos Parlamento pozicija, priimta 2017 m. rugsėjo 12 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/..., kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1316/2013 ir (ES) Nr. 283/2014, kiek tai susiję su interneto ryšio vietos bendruomenėse skatinimu	161

2018/C 337/27	P8_TA(2017)0327 Dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonės ***I 2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 994/2010 (COM(2016)0052 – C8-0035/2016 – 2016/0030(COD)) P8_TC1-COD(2016)0030 Europos Parlamento pozicija, priimta 2017 m. rugsėjo 12 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/... dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 994/2010	164
2018/C 337/28	2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo sudarymo Europos Sąjungos vardu (COM(2016)0109 – 2016/0062(NLE))	167
2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis		
2018/C 337/29	Europos Parlamento sprendimas neprieštarauti 2017 m. birželio 12 d. Komisijos deleguotajam reglamentui, kuriuo dėl tiesioginio valdymo lėšų paskirstymo integruotos jūrų politikos ir bendros žuvininkystės politikos tikslams iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 508/2014 (C(2017)03881 – 2017/2743(DEA))	176
2018/C 337/30	2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos bendrijos bei jos valstybių narių, Albanijos Respublikos, Bosnijos ir Hercegovinos, Bulgarijos Respublikos, Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos, Islandijos Respublikos, Juodkalnijos Respublikos, Kroatijos Respublikos, Norvegijos Karalystės, Rumunijos, Serbijos Respublikos ir Jungtinių Tautų laikinosios administracijos misijos Kosove daugiašalio susitarimo dėl Europos bendrosios aviacijos erdvės (EBAE) sukūrimo sudarymo Sąjungos vardu projekto (15654/2016 – C8-0098/2017 – 2006/0036(NLE))	177
2018/C 337/31	2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo dėl kontrolės priemonių taikymo N-(1-fenetilpiperidin-4-il)-N-fenilakrilamidui (akriolifentaniliui) projekto (08858/2017 – C8-0179/2017 – 2017/0073(NLE))	178
2018/C 337/32	2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų mobilizavimo siekiant suteikti pagalbą Italijai (COM(2017)0540 – C8-0199/2017 – 2017/2101(BUD))	179
2018/C 337/33	2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Tarybos pozicijos dėl Europos Sąjungos 2017 finansinių metų Taisomojo biudžeto Nr. 4/2017 projekto, pridedamo prie pasiūlymo mobilizuoti Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšas siekiant suteikti pagalbą Italijai (11813/2017 – C8-0304/2017 – 2017/2109(BUD))	181
2018/C 337/34	2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų mobilizavimo (Suomijos paraiška „EGF/2017/002 FI Microsoft 2“) (COM(2017)0322 – C8-0193/2017 – 2017/2098(BUD))	183

2018/C 337/35	2017 m. rugsėjo 13 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB, siekiant išlaikyti dabartinius jos taikymo aviacijos veiklai apribojimus ir pasirengti nuo 2021 m. įgyvendinti pasaulinę rinkos priemonę (COM(2017)0054 – C8-0028/2017 – 2017/0017(COD))	187
2018/C 337/36	2017 m. rugsėjo 13 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir šalinamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos bei ataskaitų ir kitos su klimato kaita susijusios informacijos teikimo mechanizmo (COM(2016)0479 – C8-0330/2016 – 2016/0230(COD))	206
2018/C 337/37	P8_TA(2017)0340 Vienoda leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams forma ***I 2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1030/2002, nustatantis vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą (COM(2016)0434 – C8-0247/2016 – 2016/0198(COD)) P8_TC1-COD(2016)0198 Europos Parlamento pozicija, priimta 2017 m. rugsėjo 13 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/..., kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1030/2002, nustatantis vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą	237
2018/C 337/38	2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Tarybos pozicijos dėl Europos Sąjungos 2017 finansinių metų taisomojo biudžeto Nr. 3/2017 projekto, kuriuo padidinami biudžeto ištekčiai Jaunimo užimtumo iniciatyvai, kad toliau būtų mažinamas jaunimo nedarbas Europos Sąjungoje, ir atnaujinami decentralizuotos agentūros ACER ir bendros įmonės SESAR2 etatų planai (11812/2017–C8-0303/2017 – 2017/2078(BUD))	238
2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis		
2018/C 337/39	2017 m. rugsėjo 14 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimais, suderinimo (COM(2015)0615 – C8-0387/2015 – 2015/0278(COD))	240
2018/C 337/40	2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Čilės Respublikos susitarimo dėl prekybos ekologiškais produktais sudarymo projekto (05530/2017 – C8-0144/2017 – 2016/0383(NLE))	341
2018/C 337/41	2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Susitarimo, steigiančio Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Čilės Respublikos asociaciją, trečiojo papildomo protokolo, kuriuo atsižvelgiama į Kroatijos Respublikos įstojimą į Europos Sąjungą, sudarymo Europos Sąjungos ir jos valstybių narių vardu projekto (06750/2017 – C8-0225/2017 – 2017/0042(NLE))	342

2018/C 337/42

P8_TA(2017)0355

Europos statistikos programos pratęsimas iki 2020 m. ***I

2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 99/2013 dėl 2013–2017 m. Europos statistikos programos ir ji pratęsiama 2018–2020 m. (COM(2016)0557 – C8-0367/2016 – 2016/0265(COD))

P8_TC1-COD(2016)0265

Europos Parlamento pozicija, priimta 2017 m. rugsėjo 14 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/..., kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 99/2013 dėl 2013–2017 m. Europos statistikos programos, pratęsiant jos galiojimą iki 2020 m. 343

2018/C 337/43

P8_TA(2017)0356

Europos rizikos kapitalo fondai ir Europos socialinio verslumo fondai ***I

2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 345/2013 dėl Europos rizikos kapitalo fondų ir Reglamentas (ES) Nr. 346/2013 dėl Europos socialinio verslumo fondų (COM(2016)0461 – C8-0320/2016 – 2016/0221(COD))

P8_TC1-COD(2016)0221

Europos Parlamento pozicija, priimta 2017 m. rugsėjo 14 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/..., kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 345/2013 dėl Europos rizikos kapitalo fondų ir Reglamentas (ES) Nr. 346/2013 dėl Europos socialinio verslumo fondų 344

2018/C 337/44

2017 m. rugsėjo 14 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Šiaurės jūros demersinių žuvų išteklių valdymo ir tų išteklių žvejybos daugiamečio plano sudarymo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 676/2007 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1342/2008 (COM(2016)0493 – C8-0336/2016 – 2016/0238(COD)) 345

Simbolių paaiškinimai

- * Konsultavimosi procedūra
- *** Pritarimo procedūra
- ***I Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas
- ***II Įprasta teisėkūros procedūra: antrasis svarstymas
- ***III Įprasta teisėkūros procedūra: trečiasis svarstymas

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Parlamento pakeitimai

Naujos teksto dalys žymimos **pusjuodžiu kursyvu**. Išbrauktos teksto dalys nurodomos simboliu „■“ arba perbraukiamos. Pakeistos teksto dalys nurodomos naują tekstą pažymint **pusjuodžiu kursyvu**, o ankstesnį nereikalingą tekstą išbraukiant arba perbraukiant.

EUROPOS PARLAMENTAS

2017–2018 m. SESIJA

2017 m. gegužės 11–14 d. posėdžiai

Posėdžių protokolai paskelbti OL C 89, 2018 3 8.

PRIIMTI TEKSTAI

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

EUROPOS PARLAMENTAS

P8_TA(2017)0321

Mediacijos direktyvos įgyvendinimas

2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/52/EB dėl tam tikrų mediacijos civilinėse ir komercinėse bylose aspektų (Mediacijos direktyvos) įgyvendinimo (2016/2066(INI))

(2018/C 337/01)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/52/EB dėl tam tikrų mediacijos civilinėse ir komercinėse bylose aspektų (Mediacijos direktyvą) ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/52/EB dėl tam tikrų mediacijos civilinėse ir komercinėse bylose aspektų taikymo (COM(2016)0542),
- atsižvelgdamas į Vidaus politikos generalinio direktorato parengtą išsamių analizių rinkinį *The implementation of the Mediation Directive – 29 November 2016* („Mediacijos direktyvos įgyvendinimas – 2016 m. lapkričio 29 d.“) ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2014 m. Komisijos studiją *Study for an evaluation and implementation of Directive 2008/52/EC – the „Mediation Directive“* („Direktyvos 2008/52/EB (Mediacijos direktyvos) įvertinimo ir įgyvendinimo tyrimas“) ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į Vidaus politikos generalinio direktorato parengtą tyrimą *Rebooting the Mediation Directive: Assessing the limited impact of its implementation and proposing measures to increase the number of mediations in the EU* („Mediacijos direktyvos atgaivinimas. Jos įgyvendinimo riboto poveikio įvertinimas ir priemonės, siūlomos siekiant didinti mediacijos atvejų skaičių ES“) ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į EPRS *Ex post* poveikio vertinimo skyriaus tyrimą „Mediacijos direktyvos įgyvendinimo ES vertinimas“ ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į Vidaus politikos generalinio direktorato parengtą tyrimą *Quantifying the cost of not using mediation – a data analysis* („Išlaidų, susidarančių netaikant mediacijos, įvertinimas. Duomenų analizė“) ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ OL L 136, 2008 5 24, p. 3.

⁽²⁾ PE 571.395.

⁽³⁾ <http://bookshop.europa.eu/lt/study-for-an-evaluation-and-implementation-of-directive-2008-52-ec-the-mediation-directive-pbDS0114825/>.

⁽⁴⁾ PE 493.042.

⁽⁵⁾ PE 593.789.

⁽⁶⁾ PE 453.180.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 67 straipsnį ir 81 straipsnio 2 dalies g punktą,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį ir į 2002 m. gruodžio 12 d. Pirmininkų sueigos sprendimo dėl leidimo rengti savo iniciatyva teikiamą pranešimą 1 straipsnio 1 dalies e punktą ir jo 3 priedą,
 - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto pranešimą (A8-0238/2017),
- A. kadangi Direktyva 2008/52/EB – svarbus mediacijos procedūrų diegimo ir taikymo Europos Sąjungoje etapas; kadangi, nežiūrint į tai, valstybėse narėse ji įgyvendinama labai skirtingai priklausomai nuo to, ar anksčiau jose buvo taikomos nacionalinės mediacijos sistemos, taigi vienos valstybės narės renkasi santykinai pažodinį jos nuostatų įgyvendinimą, kitos nuodugnai peržiūri alternatyvius ginčų sprendimo būdus (tai, pvz., būtų Italija, kurioje mediacijos procedūra naudojama šešis kartus dažniau negu likusiose Europos šalyse), o trečios mano, kad jų galiojantys įstatymai ir taip atitinka Mediacijos direktyvą;
- B. kadangi dauguma valstybių narių yra išplėtusios savo nacionalinių perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių taikymo sritį įtraukdamos ir vidaus atvejus – tik trys valstybės narės nusprendė direktyvą perkelti į nacionalinę teisę siekiant ją taikyti tik tarpvalstybiniais atvejais ⁽¹⁾ – ir tai padarė teigiamą poveikį valstybių narių įstatymams ir atitinkamų ginčų kategorijoms;
- C. kadangi sunkumai, su kuriais susidurta direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę etapu, dažniausiai atspindi įvairių nacionalinės teisės sistemų teisinės kultūros skirtumus; taigi kadangi prioritetas turėtų būti teikiamas teisinės mąstysenos keitimui vystant mediacijos kultūrą, kuri būtų grindžiama draugišku ginčų sprendimu: ši klausimą nuo pat Sąjungos direktyvos užuomazgų ne kartą kėlė Europos teisės specialistų tinklas, o vėliau, perkeliant į nacionalinę teisę – valstybės narės;
- D. kadangi Mediacijos direktyvos įgyvendinimas davė Europos papildomos naudos, nes nacionalinės teisėkūros institucijos išsamiau susipažino su mediacijos privalumais ir tam tikru laipsniu buvo suderinta proceso teisė bei įvairi praktika valstybėse narėse;
- E. kadangi mediacija, kaip alternatyvi, savanoriška ir konfidenciali neteisminė procedūra, gali būti naudinga priemonė teismų sistemų perkrovai tam tikrais atvejais mažinti ir jos atžvilgiu gali būti taikomos būtinos apsaugos priemonės, nes ją taikant fiziniai ir juridiniai asmenys gali įgyti galimybę ginčus spręsti greitai ir nebrangiai – atsižvelgiant į tai, kad pernelyg ilgas teismo procesas pažeidžia Pagrindinių teisių chartiją – kartu užtikrinant geresnes galimybes kreiptis į teismą ir padedant skatinti ekonomikos augimą;
- F. kadangi akivaizdu, kad Mediacijos direktyvos 1 straipsnyje išdėstyti tikslai, kuriais siekiama skatinti taikyti mediaciją ir pirmiausia užtikrinti subalansuotą mediacijos ir teismo proceso santykį, nepasiekti, nes daugumoje valstybių narių mediacija teismuose vidutiniškai taikoma mažiau nei 1 proc. bylų ⁽²⁾;
- G. kadangi parengus Mediacijos direktyvą nebuvo sukurta Sąjungos neteisminio ginčų sprendimo sistema siauriausia šio žodžio prasme, išskyrus tai, kad buvo pradėtos taikyti konkrečios nuostatos senaties laikotarpių ir jos terminų galiojimo pabaigos vykstant teisiniam procesui, kai mėginama taikyti mediaciją, ir mediatorių bei jų administracijos darbuotojų konfidencialumo prievolių srityse;

Pagrindinės išvados

1. palankiai vertina tai, kad pastaruoju metu daugelyje valstybių narių buvo atlikti mediacijos sistemos pakeitimai ir peržiūra, o kitose numatoma iš dalies keisti taikomus teisės aktus ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Žr. (COM(2016)0542), p. 5.

⁽²⁾ PE 571.395, p. 25.

⁽³⁾ Kroatijoje, Estijoje, Graikijoje, Vengrijoje, Airijoje, Italijoje, Lietuvoje, Nyderlanduose, Lenkijoje, Portugalijoje, Slovakijoje ir Ispanijoje.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

2. apgailestauja, kad viso labo trys valstybės narės yra nusprendusios perkelti direktyvą į nacionalinę teisę tik tarpvalstybiniais atvejais, ir pažymi, kad esama tam tikrų sunkumų, susijusių su praktiniu nacionalinių mediacijos sistemų veikimu, kurie dažniausiai susiję su priešiško tradicija ir mediacijos kultūros valstybėse narėse trūkumu, menku informuotumu apie mediaciją daugumoje valstybių narių, nepakankamomis žiniomis, kaip elgtis tarpvalstybiniais atvejais, ir mediatoriams skirtų kokybės kontrolės mechanizmų veikimu⁽¹⁾;

3. pažymi, kad visos valstybės narės numato galimybę teismams paraginti šalis pasinaudoti mediacija ar bent atvykti į informacinius posėdžius mediacijos klausimais; pažymi, kad kai kuriose valstybėse narėse dalyvauti tokiuose informaciniuose posėdžiuose privaloma teisėjo iniciatyva⁽²⁾ arba, kai nagrinėjami tam tikri ginčai, pvz., šeimos bylos, šito reikalaujama įstatymu⁽³⁾; taip pat pažymi, jog kai kurios valstybės narės reikalauja, kad teisininkai informuotų savo klientus apie galimybę pasinaudoti mediacija arba kad prašymuose teismui būtų patvirtinta, jog buvo mėginta pasinaudoti mediacija, ar nurodytos priežastys, dėl kurių tai neįmanoma; tačiau pažymi, jog Mediacijos direktyvos 8 straipsniu užtikrinama, kad šalims, pasirinkusioms mediaciją siekiant išspręsti ginčą, dėl mediacijai skirto laiko vėliau nebūtų užkirstas kelias kreiptis į teismą; pažymi, jog neatrodo, kad valstybės narės būtų iškelusios kokių nors klausimų dėl šio punkto;

4. taip pat pažymi, jog daugelis valstybių narių šalims numato finansines paskatas, kad būtų naudojamos mediacija, t. y. išlaidų mažinimą ar teisinę pagalbą, arba sankcijas už nepagrįstą atsisakymą svarstyti galimybę pasinaudoti mediacija; atkreipia dėmesį į tai, jog šiose šalyse pasiekti rezultatai įrodo, kad mediacija gali būti ekonomiškai efektyvus ir greitas neteisminis ginčų sprendimo būdas taikant šalių poreikiams pritaikytus procesus;

5. mano, kad elgesio kodeksų priėmimas yra svarbi priemonė kokybiškai mediacijai užtikrinti; šiuo požiūriu pažymi, kad Europos mediatorių elgesio kodeksą suinteresuotosios šalys naudoja arba tiesiogiai, arba remiantis juo parengiami nacionaliniai ar atitinkamiems sektoriams skirti kodeksai; taip pat pažymi, kad daugumoje valstybių narių taikomos privalomos mediatorių akreditavimo procedūros ir (arba) sudaromi mediatorių registrai;

6. apgailestauja, kad sunku gauti išsamius statistinius duomenis apie mediaciją, įskaitant bylų, kurioms buvo taikoma mediacija, skaičių, vidutinę mediacijos procesų trukmę ir sėkmingai išspręstų bylų skaičių; pažymi, kad, neturint patikimos duomenų bazės, labai sunku toliau skatinti mediaciją ir didinti visuomenės pasitikėjimą jos veiksmingumu; kita vertus, pabrėžia, kad vis didesni vaidmenį civilinėse ir komercinėse bylose – gerinant nacionalinių duomenų apie Mediacijos direktyvos taikymą rinkimą – atlieka Europos teisminis tinklas;

7. palankiai vertina tai, kad mediacija itin svarbi šeimos teisės srityje (ypač vykstant procesams dėl vaikų globos, teisės bendrauti ir nagrinėjant vaikų grobimo bylas), nes ją taikant šioje srityje gali būti kuriama konstruktyvi diskusijų atmosfera ir užtikrinamas deramas tėvų elgesys; taip pat pažymi, jog tikėtina, kad draugiški sprendimai bus ilgalaikiai ir atitiks vaiko interesus, nes jais gali būti apibrėžta ne tik vaiko pagrindinė gyvenamoji vieta, bet ir lankymo tvarka arba susitarta dėl vaiko išlaikymo; atsižvelgdamas į tai atkreipia dėmesį į svarbų Europos teismo tinklo vaidmenį, civilinėse ir komercinėse bylose atliekamą rengiant rekomendacijas, kuriomis siekiama, kad tarpvalstybinėse – visų pirma vaikų grobimo – bylose, būtų dažniau taikoma mediacija šeimai;

8. pabrėžia, kad svarbu sukurti ir tvarkyti atskirą Europos e. teisingumo portalo skyrių, kuris būtų skirtas tarpvalstybinei mediacijai šeimose ir kuriame būtų teikiama informacija apie nacionalines mediacijos sistemas;

9. todėl palankiai vertina Komisijos atsidavimą kartu finansuoti įvairius projektus, kuriais siekiama skatinti mediaciją ir mokyti teisėjus bei praktikus valstybėse narėse;

⁽¹⁾ Žr. (COM(2016)0542), p. 4.

⁽²⁾ Pvz., Čekijoje.

⁽³⁾ Pvz., Lietuvoje, Liuksemburge, Anglijoje ir Velse.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

10. pabrėžia, kad, nepaisant savanoriško mediacijos pobūdžio, turi būti imtasi tolesnių veiksmų, siekiant užtikrinti greitą susitarimų, pasiektų naudojantis mediacija, vykdymą už prieinamą kainą, visapusiškai laikantis pagrindinių teisių, taip pat Sąjungos ir nacionalinės teisės nuostatų; šiuo požiūriu primena, kad susitarimo, kurį šalys pasiekė Sąjungos valstybėje narėje, vykdymą nacionaliniu lygmeniu paprastai tvirtina valdžios institucija ir kad dėl to atsiranda papildomų išlaidų, susitarimo šalys sugaišta daug laiko, o tai gali neigiamai paveikti užsienyje sudarytų mediacijos susitarimų judėjimą, ypač smulkių ginčų atvejais;

Rekomendacijos

11. ragina valstybes nares dėti daugiau pastangų siekiant raginti naudotis mediacija sprendžiant civilinius ir komercinius ginčus – taip pat ir rengiant tinkamas informavimo kampanijas, kurių metu piliečiams ir juridiniams asmenims būtų teikiama tinkama, išsami informacija apie procedūros esmę ir jos pranašumus sutaupomo laiko ir pinigų požiūriu – bei užtikrinti geresnį teisės specialistų bendradarbiavimą šiuo tikslu; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad būtina keistis geriausia įvairių nacionalinių jurisdikcijų praktika kartu taikant tinkamas priemones Sąjungos lygmeniu, siekiant išsamiu informuoti apie tai, kokia naudinga yra mediacija;

12. ragina Komisiją įvertinti būtinybę parengti ES masto kokybės standartus, kuriais būtų vadovaujamosi teikiant mediacijos paslaugas, visų pirma minimalius standartus, kuriuos taikant būtų užtikrintas nuoseklumas – kartu atsižvelgiant į pagrindinę teisę kreiptis į teismą, taip pat į vietos mediacijos kultūros skirtumus – kaip priemonę dar labiau skatinti taikyti mediaciją;

13. taip pat ragina Komisiją įvertinti, ar valstybėms narėms būtina kurti ir tvarkyti nacionalinius mediacijos procedūrų registrus – tai galėtų būti informacijos šaltinis ne tik Komisijai, bet ir nacionaliniams mediatoriams, kurie galėtų kad naudotis geriausia visos Europos praktika; pabrėžia, kad bet koks toks registras turi būti kuriamas visapusiškai laikantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (Reglamentas (ES) 2016/679) ⁽¹⁾;

14. prašo, kad Komisija išsamiai iširtų kliūtis, susijusias su laisvu užsienyje sudarytų mediacijos susitarimų judėjimu Sąjungoje, ir įvairias galimybes skatinti taikyti mediaciją kaip patikimą ir veiksmingą būdą konfliktams vidaus ir tarpvalstybiniais ginčams Sąjungoje už prieinamą kainą spręsti, atsižvelgiant į teisinės valstybės principą ir šioje srityje vykstančius tarptautinius pokyčius;

15. ragina Komisiją peržiūrint taisykles ieškoti sprendimų, kad būtų faktiškai išplėsta mediacijos taikymo sritis bei, esant galimybėms, būtų įtrauktos ir kitos civilinės ar administracinės bylos; tačiau pabrėžia, kad ypatingas dėmesys turi būti skiriamas poveikiui, kurį mediacija galėtų daryti tam tikriems socialiniams klausimams, pvz., šeimos teisei; atsižvelgdamas į tai rekomenduoja Komisijai ir valstybėms narėms taikyti ir įgyvendinti deramas apsaugos priemones vykstant mediacijos procesams, siekiant mažinti silpnesnėms šalims gresiančią riziką ir apsaugoti jas nuo bet kokio galimo galingesnių šalių piktnaudžiavimo procesu arba padėtimi, bei pateikti reikiamus išsamius statistinius duomenis; taip pat pabrėžia, jog svarbu užtikrinti teisingų kriterijų laikymąsi išlaidų atžvilgiu, ypač siekiant apsaugoti socialiai nuskriaustų asmenų grupių interesus; vis dėlto mano, kad, šalims nustačius pernelyg griežtus standartus, mediacija gali netekti savo patrauklumo;

o

o o

16. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.

⁽¹⁾ OL L 119, 2016 5 4, p. 1.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

P8_TA(2017)0322

Franšizė mažmeninės prekybos sektoriuje

2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl franšizės veikimo mažmeninės prekybos sektoriuje (2016/2244(INI))

(2018/C 337/02)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo 2013 m. gruodžio 11 d. rezoliuciją dėl Europos mažmeninės prekybos veiksmų plano, kuris būtų naudingas visiems dalyviams ⁽¹⁾, ypač į jo 29 dalį,
 - atsižvelgdamas į savo 2016 m. birželio 7 d. rezoliuciją dėl nesąžiningos prekybos praktikos maisto tiekimo grandinėje ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į IMCO komiteto užsakytą 2016 m. balandžio mėn. tyrimą dėl franšizės ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į IMCO komiteto užsakytą 2016 m. rugsėjo mėn. tyrimą „Reglamentavimo sistemos teisinė perspektyva ir franšizės problemos ES“ (angl. „Legal Perspective of the Regulatory Framework and Challenges for Franchising in the EU“) ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į informacinį pranešimą „Būsimos franšizės politikos galimybės ES: kova su nesąžiningos prekybos praktika“ (angl. „Future Policy Options in Franchising in the EU: Confronting Unfair Trading Practices“) ⁽⁵⁾,
 - atsižvelgdamas į praktinį seminarą „Franšizės davėjų ir franšizės gavėjų santykiai: reglamentavimo sistema ir dabartinės problemos“, kurį 2016 m. liepos 12 d. surengė IMCO komitetas,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto pranešimą ir Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto nuomonę (A8-0199/2017),
- A. kadangi Europoje nėra bendros franšizės apibrėžties ir franšizės susitarimai skiriasi įvairiose įmonėse, tačiau vienas iš pagrindinių tokių santykių požymių yra teisiškai ir finansiškai tarpusavyje nepriklausomų verslininkų arba fizinių ar juridinių asmenų savanoriškai užmezgama sutartinė partnerystė, kurioje viena šalis (franšizės davėjas) kitai šaliai (franšizės gavėjas) suteikia teisę naudoti jo franšizės formulę, pavadinimą ir prekės ženklus ir dalijasi praktinėmis žiniomis, sutarties galiojimo laikotarpiu remiantis franšizės davėjo organizacinėmis žiniomis ir pagalba, kai klientai pasitiki franšizės sistemos bendrumu ir tiek franšizės gavėjai, tiek franšizės davėjai siekia sudaryti galimybę su ribotomis investicijomis greitai išsigyti naujų rinkų esant didesnei sėkmės tikimybei;
- B. kadangi savo 2013 m. gruodžio 11 d. rezoliucijoje Parlamentas palankiai įvertino franšizės paslaugas kaip verslo modelį, kuriuo remiamas naujas verslas ir smulkaus verslo nuosavybė, tačiau atkreipė dėmesį, kad tam tikrais atvejais sutarčių sąlygos yra nesąžiningos, ir paragino užtikrinti sutarčių sąlygų skaidrumą ir sąžiningumą; be to, jis atkreipė Komisijos ir valstybių narių dėmesį ypač į sunkumus, kuriuos patiria franšizės gavėjai, norėdami parduoti savo įmonę arba pakeisti verslo formulę, bet toliau veikti tame pačiame sektoriuje, ir paprašė Komisijos įvertinti draudimą taikyti kainų nustatymo mechanizmus franšizės sistemose ir ilgalaikių konkurencijos išlygų, pirkimo galimybių ir draudimo turėti kelias franšizes poveikį;

⁽¹⁾ OL C 468, 2016 12 15, p. 140.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0250.

⁽³⁾ IP/A/IMCO/2015-05, PE 578.978.

⁽⁴⁾ IP/A/IMCO/2016-08, PE 587.317.

⁽⁵⁾ PE 587.325.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- C. kadangi franšizė turi potencialo būti verslo modeliu, kuris gali padėti baigti kurti bendrąją rinką mažmeninės prekybos sektoriuje, nes naudojantis bendromis franšizės davėjo ir franšizės gavėjo investicijomis gali būti tinkama priemonė verslui įkurti; taigi apgailestauja, kad šiuo metu ES ji nepakankamai išvystyta ir sudaro 1,89 proc. BVP (5,95 proc. JAV BVP ir 10,83 proc. Australijos BVP), o 83,5 proc. franšizės apyvartos yra sutelkta tik septyniose valstybėse narėse ⁽¹⁾, todėl svarbu skatinti didesnę šio verslo modelio sklaidą visoje ES;
- D. kadangi franšizė gali būti reikšminga tarpvalstybiniais aspektais ir svarbi užtikrinant vidaus rinkos veikimą, todėl gali skatinti darbo vietų kūrimą, MVĮ ir verslumo plėtrą ir naujų pajėgumų ir gebėjimų įgijimą;
- E. kadangi esami teisės aktai, taikomi franšizei kaip verslo modeliui skirtingose valstybėse narėse labai skiriasi ir sukuriamos techninės kliūtys, kurios gali trukdyti franšizės davėjams ir franšizės gavėjams plėtoti savo veiklą keliose valstybėse; kadangi tai savo ruožtu gali turėti įtakos, apribojant jų pasirinkimo galimybę, galutiniams vartotojams;
- F. kadangi esama skirtumų tarp „kietosios“ ir „minkštosios“ franšizės, priklausomai nuo franšizės sutarties sąlygų, ir, be to, tokie alternatyvūs verslo modeliai kaip „nepriklausomų mažmenininkų grupės“ turi specialių savybių ir jiems turėtų būti taikomos franšizės taisyklės, jei jie atitinka franšizės apibrėžtį;
- G. kadangi trūksta informacijos apie franšizės veikimą įvairiuose sektoriuje, nes aktuali informacija nėra pateikta raštu ir dažnai ją galima rasti tik prie franšizės sutarties pridėtuose šalutiniuose raštuose, kurie yra konfidencialūs, taigi, nevieši, ir ES lygmeniu nėra informacijos apie galimai nesąžiningas sutarčių sąlygas ar nesąžiningą sutarčių įgyvendinimą rinkimo mechanizmo, todėl reikalinga platforma, kurioje būtų teikiama ši svarbi informacija, siekiant labiau informuoti franšizės davėjus ir gavėjus apie jų pareigas ir teises;
- H. kadangi e. prekyba plečiasi ir ja vis labiau naudojasi vartotojai, taigi ji turėtų būti geriau atspindėta franšizės sutartyse; kadangi dėl šių priežasčių įgyvendinant bendrąją skaitmeninę rinką ypatingą dėmesį reikėtų atkreipti į tarp franšizės davėjų ir gavėjų kylančią įtampą, susijusią su e. prekyba, pavyzdžiui, franšizės išskirtinumo jos gavėjui tam tikroje geografinėje zonoje, taip pat didėjančią vartotojų duomenų svarbą, nes jais užtikrinama franšizės verslo modelių sėkmė, ypač dėl to, kad dabar franšizės sutartyse nėra nuostatų tais klausimais ir gali be reikalo kilti neaiškumų ir konfliktų;
- I. kadangi Komisija apibrėžė nesąžiningos prekybos praktiką kaip „praktiką, kuria akivaizdžiai nukrypstama nuo tinkamo verslo elgesio, kuri prieštarauja sąžiningumo ir sąžiningos dalykinės praktikos principams ir kuri vieno prekybos partnerio vienašališkai primetama kitam“ ⁽²⁾;
1. mano, kad baigiant kurti bendrąją rinką mažmeninės prekybos sektoriuje franšizė gali vaidinti vis svarbesnį vaidmenį, atsižvelgiant į tai, kad dabar ji ES, palyginti su kitų išsivysčiusių valstybių ekonomika, naudojama nepakankamai;
 2. mano, kad svarbu, kad valstybės narės taikytų veiksmingas priemones prieš nesąžiningą prekybos praktiką franšizės sektoriuje, tačiau pažymi, kad šioje srityje vis dar didelių skirtumų ir diversifikacijos tarp valstybių narių; taigi mano, jog svarbu nustatyti vientisas ne teisėkūros gaires, kuriose būtų atspindėta franšizės veikimo mažmeninės prekybos sektoriuje geriausia praktika;
 3. ragina Komisiją nustatyti gaires dėl franšizės sutarčių, kad būtų galima geriau formuoti franšizės sutarčių norminę aplinką, užtikrinant, kad būtų laikomasi darbo standartų ir teikiamos deramos ir aukštos kokybės paslaugos;

⁽¹⁾ IMCO komiteto užsakytas tyrimas „Reglamentavimo sistemos teisinė perspektyva ir franšizės problemos ES“ (angl. „Legal Perspective of the Regulatory Framework and Challenges for Franchising in the EU“), 2016 m. rugsėjo mėn., p. 12.

⁽²⁾ „Kova su nesąžiningos prekybos praktika įmonių tarpusavio maisto produktų tiekimo grandinėje“, COM(2014)0472.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

4. mano, kad atsižvelgiant į svarbų tarpvalstybinį franšizės aspektą, rekomenduotinas vienodas ES lygmens požiūris į nesąžiningos prekybos praktikos šalinimą;
5. pripažįsta, kad nacionaliniu lygmeniu teisės aktai buvo priimti siekiant apsaugoti franšizės gavėjus, tačiau daugiausia dėmesio buvo skiriama etapui prieš sutarties sudarymą, siekiant nustatyti, kad franšizės davėjai privalėtų atskleisti išipareigojimus; apgailestauja, kad nacionalinėse sistemose nenustatyta įgyvendinimo užtikrinimo mechanizmų, kurie būtų efektyvūs užtikrinant franšizės santykių tęstinumą;
6. nurodo, kad franšizės gavėjai dažnai yra silpnesnė sutarties šalis, ypač tada, kai jie MVĮ, kadangi franšizės formule paprastai nustato franšizės davėjas ir franšizės gavėjai dažnai būna finansiškai silpnesni ir dėl to gali būti mažiau informuoti už franšizės davėjus, todėl priklauso nuo franšizės davėjo ekspertinių žinių; pabrėžia, kad franšizės sistemoms nepaprastai svarbu veiksmingas franšizės davėjo ir gavėjo bendradarbiavimas, atsižvelgiant į tai, kad franšizės sistemos priklauso nuo tinkamo jos įgyvendinimo, kurį užtikrina visi sutarties subjektai;
7. primena, kad franšizė – tai sutartiniai dviejų teisiškai nepriklausomų verslo subjektų santykiai;
8. pabrėžia, kad reglamentu turėtų būti išlaikomas ir didinamas rinkos pasitikėjimas franšize kaip verslo modeliu, kadangi ji skatina ne tik mikroįmonių ir mažųjų ir vidutinių įmonių, kurios tampa franšizės davėjais, tačiau ir asmenų, tampančių franšizės gavėjais, verslumą;
9. pažymi, kad franšizės davėjai ir nacionaliniu, ir Europos lygmenimis yra organizuoti ir jų interesai yra atstovaujami, o franšizės gavėjai dažnai neturi tokių jiems atstovaujančių organizacijų, kurios gintų jų kolektyvinius interesus, ir toliau veikia daugiausia individualiai;
10. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti dialogą tarp franšizės davėjų, franšizės gavėjų ir sprendimus priimančių subjektų, skatinti steigti franšizės gavėjams atstovaujančias asociacijas ir užtikrinti, kad į jų poziciją būtų atsižvelgiama rengiant politiką ar teisės aktus, kurie gali juos paveikti, siekiant užtikrinti vienodesnę šalių atstovavimą, nors pabrėžia, kad narystė tokiose organizacijose turi būti neprivaloma;
11. pabrėžia, kad nuolat trūksta informacijos apie franšizės veikimą mažmeninės prekybos sektoriuje ir ragina valstybes nares, bendradarbiaujant su Komisija, kai įmanoma, paskirti kontaktinius centrus, kurie rinktų informaciją apie problemas, su kuriomis susiduria franšizės davėjai ir gavėjai, taip pat ragina Komisiją pagerinti duomenų rinkimą ES lygmeniu, be kita ko, remiantis tų kontaktinių centrų teikiama informacija, visais atvejais užtikrinant surinktos informacijos konfidencialumą;
12. ragina Komisiją išnagrinėti franšizės veikimą mažmeninės prekybos sektoriuje, be kita ko, tai, ar taikomos nesąžiningos sutarčių sąlygos ar kitokia nesąžininga prekybos praktika, ir paprašyti Eurostato renkant statistinę informaciją apie šį sektorių skirti ypatingą dėmesį šiam modeliui, nesukuriant jokios papildomos verslininkams tenkančios administracinės ar kitokios naštos;
13. atkreipia dėmesį į Europos franšizės etikos kodeksą, kurį parengė Europos franšizės federacija, kaip galimai efektyvią, savireguliacija grindžiamą geriausios praktikos franšizės sektoriuje skatinimo priemonę, tačiau taip pat pažymi, kad franšizės gavėjai jį iš principo kritikuoja ir, be kita ko, nurodo, kad kodekso versijos, galiojusios iki 2016 m. peržiūros, tekstas dėl franšizės davėjų prievolių buvo suformuluotas griežčiau; ragina franšizės davėjus ir franšizės gavėjus užtikrinti subalansuotą ir sąžiningą abiejų šalių atstovavimą siekiant tinkamo sprendimo;
14. vis dėlto apgailestauja, kad kodeksas apima tik nedidelę ES veikiančių franšizių dalį, nes dauguma franšizių nepriklauso nei Europos franšizės federacijai, nei nacionalinėms kodeksą priėmusioms asociacijoms, o keliuose valstybėse narėse nacionalinių franšizės asociacijų nėra;
15. pažymi, jog vertėtų susirūpinti dėl to, kad greta Europos etikos kodekso nesukurtas nepriklausomas įgyvendinimo užtikrinimo mechanizmas, ir pažymi, kad kai kuriose valstybėse narėse dėl to, kad trūksta nepriklausomo įgyvendinimo užtikrinimo, buvo priimti teisės aktai, kuriais neleidžiama nesąžininga franšizės prekybos praktika ir su ja kovojama;
16. primena, kad etikos kodeksas – tai taisyklių rinkinys, kurio be teisiškai privalomų normų laikosi franšizės davėjai; mano, jog Etikos kodeksas visada turėtų likti kaip pridėtinė vertė visiems, norintiems laikytis šių normų;

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

17. mano, kad reikia įvertinti savireguliacijos sistemos ir ES tiekimo grandinės iniciatyvos efektyvumą, kadangi norint dalyvauti šioje iniciatyvoje privaloma priklausyti nacionalinėms franšizės organizacijoms;
18. pabrėžia, kad franšizės sutartimis turėtų būti visapusiškai laikomasi subalansuotos partnerystės principo, pagal kurį franšizės davėjas ir gavėjas privalo vienas kito atžvilgiu elgtis protingai ir sąžiningai ir skundus, nusiskundimus ir ginčus spręsti atvirai, skaidriai, protingai ir tiesiogiai bendraujant;
19. ragina valstybes nares skundus ir kitą svarbią informaciją, kurią jos gauna per kontaktinį punktą ar kitais būdais, perduoti Komisijai; ragina Komisiją remiantis ta informacija parengti negalutinį nesąžiningos prekybos praktikos rūšių sąrašą, kuris turėtų būti paskelbtas ir pasiekiamas visiems suinteresuotiesiems subjektams; taip pat ragina Komisiją prirėkus sukurti ekspertų platformą, per kurią būtų gaunama tolesnė informacija apie franšizės praktiką mažmeninės prekybos sektoriuje, visų pirma apie nesąžiningos prekybos praktikos rūšis;
20. ypač atkreipia dėmesį į tai, kad siekiant užtikrinti subalansuotas sutarties šalių teises ir įsipareigojimus, reikia turėti konkrečius principus, kaip antai aiškia, teisingą ir išsamią informaciją prieš sudarant sutartį, įskaitant ir bendrą ir tikslią, susijusią su planuojama franšizės vieta, informaciją apie franšizės formulės veiklos rezultatus ir aiškias konfidencialumo reikalavimų ribas, kurią reikia iš anksto turėti raštu iki sutarties pasirašymo, ir kad atitinkamais atvejais reikia nustatyti persivalgojimo laikotarpį po sutarties pasirašymo; taip pat nurodo, kad atitinkamais atvejais reikia tęstinės komercinės ir techninės franšizės davėjo pagalbos, teikiamos franšizės gavėjui sutarties galiojimo laikotarpiu;
21. pabrėžia, kad reikia, kad franšizės davėjas franšizės gavėjams per sutarties vykdymo laikotarpį rengtų, esant poreikiui, specializuotus pradinis mokymus ir teiktų tinkamas gaires ir informaciją;
22. primena, kad franšizės gavėjai privalo dėti visas pastangas, kad franšizės verslas augtų ir išlaikyti bendrą franšizės tinklo identitetą ir reputaciją, ir tuo tikslu lojaliai bendradarbiauti su visais tinklo partneriais ir užtikrinti, kad būtų laikomasi su franšizės formule susijusių pramoninės ir intelektualinės nuosavybės teisių, taip pat konkurencijos teisės normų;
23. tačiau taip pat pažymi, kad kartais franšizės davėjai reikalauja, kad franšizės gavėjai pirkti su franšizės formule nesusijusius produktus ir paslaugas; toks reikalavimas neturėtų būti laikomas dalimi franšizės gavėjų pareigų, susijusių su franšizės tinklo bendro identiteto ir reputacijos išlaikymu, tačiau lengvai gali tapti nesąžininga verslo praktika;
24. pabrėžia, kad sąlygos dėl nekonkuravimo turėtų būti aiškiai išdėstytos, pagrįstos ir proporcingos ir jos neturėtų galioti ilgiau nei tai būtina, visų pirma atsižvelgiant į tai kad franšizės gavėjams gali prirėkti pakeisti savo franšizės formulę, jei pasikeičia jų kaimynystė ir atitinkamai produktų ar paslaugų paklausa;
25. atkreipia dėmesį į ginčus, kylančius dėl prekybos internetu, kuri sudaro vis didesnę ir svarbesnę franšizės verslo modelio dalį, bet nėra įtraukta į tradicinės franšizės sutartis, ir kuriose neatsižvelgiama į galimą prekybos internetu poveikį jose išdėstytoms nuostatomis; todėl ragina atitinkamais atvejais į franšizės sutartis įtraukti nuostatas, susijusias su prekyba internetu, ypač kai franšizės davėjo ir franšizės gavėjo galios yra nesubalansuotos, visų pirma tais atvejais, kai franšizės gavėjas yra MVĮ;
26. prašo Komisijos pradėti viešas konsultacijas, siekiant gauti nešališkos informacijos apie tikrąją padėtį franšizės sektoriuje, ir parengti ne teisėkūros gaires, kuriose būtų atspindėta franšizės veikimo mažmeninės prekybos sektoriuje valstybėse narėse geriausia praktika, visų pirma atsižvelgiant į naujausius technologijų ir rinkos pokyčius, pavyzdžiui, pardavimuose internetu, ir ne vėliau kaip 2018 m. sausio mėn. pateikti jas Parlamentui; todėl ragina Komisiją atlikti esamų savireguliacijos priemonių ir valstybių narių teisėkūros praktikos franšizės veiklos mažmeninės prekybos sektoriuje srityje analizę ir pateikti Parlamentui jos rezultatus su rekomendacijomis dėl tolesnių franšizės sektoriaus vystymo ES veiksmų;

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

27. pabrėžia, kad Parlamentas turėtų būti aktyviai įtrauktas į visą darbą, susijusį su franšize mažmeninės prekybos sektoriuje, įskaitant atvejus, kai reglamentai ir direktyvos dėl franšizės pritaikomi siekiant sukurti nuoseklesnę ir darnesnę reguliavimo sistemą;

Konkurencijos teisė

28. pabrėžia, kad 2010 m. balandžio 20 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 330/2010 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 3 dalies taikymo vertikalinių susitarimų ir suderintų veiksmų rūšims ⁽¹⁾ turi būti vienodai taikomas valstybėse narėse ir apgailestauja, kad trūksta informacijos apie jo taikymą;

29. mano, kad Komisija turėtų patikrinti, ar nevienodas taikymas valstybėse narėse netrukdo to reglamento efektyvumui ir ar jis dera su pastarojo meto rinkos pokyčiais, ypač pirkimo sąlygų ir posurtartinių išlygų, kurioms taikoma išimtis, atžvilgiu;

30. mano, kad Komisija turėtų ištirti, kaip reglamentą galima būtų pagerinti panaudojant Europos konkurencijos įstaigų tinklo vertinimo mechanizmą; pabrėžia, kad nenuoseklūs Komisijos reagavimo veiksmai užkerta kelią tarpvalstybinei mažmeninės prekybos veiklai ir kliūdo sukurti vienodas veiklos sąlygas bendrojoje rinkoje;

31. mano, kad geresnis reglamento įgyvendinimas nacionaliniu lygmeniu pagerintų platinimą, padidintų galimybes patekti į rinką kitų valstybių narių įmonėms ir galiausiai suteiktų didesnės naudos galutiniais vartotojams;

32. mano, kad Komisija taip pat turėtų išanalizuoti nenumatytą konkurencijos teisės poveikį kiekvienoje valstybėje narėje;

33. ragina Komisiją pradėti viešąsias konsultacijas ir informuoti Parlamentą apie modelio, kuriuo bus grindžiamas būsimasis bendrosios išimties reglamentas, tvarumą;

34. ragina Komisiją taip pat užtikrinti, kad būtų susigrąžinta bet kokia neteisėta valstybės pagalba, suteikta mokesčių lengvatų pavidalu franšizės srityje, ir pademonstruoti tvirtumą vykdant šiuo metu dar nebaigtus tyrimus; be to, pabrėžia, kad ES reikia aiškesnių teisės aktų dėl išankstinių sprendimų dėl mokesčių; ragina Komisiją imtis taisomųjų veiksmų dėl kiekvieno pažeidimo franšizės srityje, siekiant užtikrinti sąžiningą konkurenciją visoje bendrojoje rinkoje;

35. ragina Komisiją spręsti netinkamo rinkos veikimo problemas ir užtikrinti, kad būtų efektyviai kovojama su mokesčių slėpimu ir vengimu franšizės srityje;

36. ragina Komisiją įvertinti, ar būtina peržiūrėti reglamentą ir, atsižvelgiant į tai, patikrinti (ir apie tai informuoti Parlamentą): 1) horizontalaus požiūrio į franšizės veikimą poveikį; 2) ar reglamente pasirinktas franšizės modelis atspindi rinkos tikrovę; 3) ar vadinamieji leidžiami vertikalieji apribojimai, t. y. sąlygos, pagal kurias franšizės gavėjai gali pirkti, parduoti ar perparduoti tam tikras prekes ar paslaugas, yra proporcingi ir ar daro neigiamą poveikį rinkai ir vartotojams; 4) su kokiomis naujomis problemomis e. prekybos ir apskritai skaitmeninio sąlygomis susiduria franšizės davėjai ir franšizės gavėjai; 5) surinkti informaciją apie naujas rinkos tendencijas, rinkos pokyčius, susijusius su tinklo organizavimu ir technologijų pažanga;

37. ragina Komisiją persvarstyti taisykles dėl valstybių narių vykdomo šio reglamento vykdymo užtikrinimo, o reglamento taikymas turėtų būti proporcingai pakoreguotas jo tikslui įgyvendinti;

o

o o

38. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

⁽¹⁾ OL L 102, 2010 4 23, p. 1.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

P8_TA(2017)0323

Europos kosmoso strategija**2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos kosmoso strategijos (2016/2325(INI))**

(2018/C 337/03)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) XIX antraštinės dalies 4 ir 189 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2016 m. spalio 26 d. Komisijos komunikatą „Europos kosmoso strategija“ (COM(2016)0705),
- atsižvelgdamas į 2013 m. vasario 28 d. Komisijos komunikatą „ES kosmoso pramonės politika“ (COM(2013)0108),
- atsižvelgdamas į 2011 m. balandžio 4 d. Komisijos komunikatą „Piliečiams naudingos Europos Sąjungos kosmoso strategijos rengimas“ (COM(2011)0152),
- atsižvelgdamas į 2016 m. rugsėjo 14 d. Komisijos komunikatą „Junglumas – bendrosios skaitmeninės rinkos pagrindas. Kelias į Europos gigabitinę visuomenę“ (COM(2016)0587) ir pridėdamą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2016)0300),
- atsižvelgdamas į 2016 m. rugsėjo 14 d. Komisijos komunikatą „Europos 5G veiksmų planas“ (COM(2016)0588) ir pridėtą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2016)0306),
- atsižvelgdamas į 2016 m. rugsėjo 14 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (COM(2016)0590),
- atsižvelgdamas į 2010 m. birželio 14 d. Komisijos komunikatą „Pasaulinės navigacijos palydovų sistemos (GNSS) taikymo veiksmų planas“ (COM(2010)0308),
- atsižvelgdamas į Paryžiaus susitarimą, sprendimą Nr. 1/CP.21 ir 2015 m. lapkričio 30 d. – gruodžio 11 d. Paryžiuje, Prancūzijoje, vykusias 21-ąją JT bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferenciją (COP 21) ir 11-ąją šalių konferenciją, kuri laikoma Kioto protokolo šalių susitikimu (CMP 11),
- atsižvelgdamas į 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 377/2014, kuriuo nustatoma programa „Copernicus“ ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 911/2010 ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1285/2013 dėl Europos palydovinės navigacijos sistemų įdiegimo ir eksploatavimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 876/2002 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 683/2008 ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 541/2014/ES, kuriuo nustatoma kosmoso stebėjimo ir sekimo rėmimo programa ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 512/2014, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 912/2010, kuriuo įsteigiama Europos GNSS agentūra ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ OL L 122, 2014 4 24, p. 44.⁽²⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 1.⁽³⁾ OL L 158, 2014 5 27, p. 227.⁽⁴⁾ OL L 150, 2014 5 20, p. 72.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- atsižvelgdamas į atitinkamas Tarybos išvadas ir 2016 m. balandžio 14 d. ministrų priimtą Amsterdamo deklaraciją dėl bendradarbiavimo susietojo ir automatizuoto transporto priemonių vairavimo srityje,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. birželio mėn. Hagos manifestą dėl kosmoso politikos,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Europos kosmoso agentūros bendrą pareiškimą dėl Europos ateities kosmose bendros vizijos ir tikslų, kurį Komisija ir agentūra pasirašė 2016 m. spalio 26 d.,
 - atsižvelgdamas į savo 2016 m. birželio 8 d. rezoliuciją dėl Europos saugumui ir gynybai skirtų kosmoso pajėgumų ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2016 m. birželio 8 d. rezoliuciją dėl kosmoso sektoriaus rinkos plėtros ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2013 m. gruodžio 10 d. rezoliuciją „ES kosmoso pramonės politika. Ekonomikos augimo potencialo kosmoso sektoriuje išnaudojimas“ ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2012 m. sausio 19 d. rezoliuciją dėl piliečiams naudingos Europos Sąjungos kosmoso strategijos ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2011 m. birželio 7 d. rezoliuciją „Pasaulinės navigacijos palydovų sistemos taikomosios transporto programos. Trumpojo ir vidutinio laikotarpio ES politika“ ⁽⁵⁾,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. sausio mėn. tyrimą dėl kosmoso sektoriaus rinkos plėtros Europoje ⁽⁶⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą ir Užsienio reikalų komiteto, Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto bei Žuvininkystės komiteto nuomones (A8-0250/2017),
- A. kadangi kosmoso teikiama nauda visuomenei yra įvairiapusė ir jis gali suteikti galimybių kurti konkurencingesnę Europos ekonomiką plėtojant daugybę naujų produktų ir paslaugų ir remiant žemės ūkį, miškininkystę, žvejybą ir jūrų transportą; kadangi palydovinės technologijos gali suteikti geresnę prieigą prie ryšių technologijų, didelės skiriamosios gebos Žemės stebėjimo sistemų, leidžiančių realiuoju laiku keistis informacija, greitai reaguoti į gaivalines nelaimes ir užtikrinti veiksmingesnę pasienio kontrolę ir saugumo kontroles;
- B. kadangi kosminės technologijos, duomenys ir paslaugos gali būti naudojami įvairiose ES politikos srityse ir įgyvendinant pagrindinius politikos prioritetus, pvz., bendrosios skaitmeninės rinkos ir Europos ekonomikos skatinimui, taip pat klimato kaitos problemų sprendimui;
- C. kadangi Europos piliečiams kosmoso sritis yra ne išlaidos, o investicija, ir kadangi plataus užmojo ES kosmoso strategija gali užtikrinti ES savarankiškumą ir vietą strateginėje kosmoso erdvėje, kartu skatindama augimą, konkurencingumą ir darbo vietų kūrimą su kosmosu susijusios gamybos, operacijų ir galutinės grandies rinkos paslaugų srityse;
- D. kadangi 2007 m. Parlamento ir Tarybos priimti politiniai sprendimai lėmė, kad Europos palydovinėms navigacijos programoms, t. y., Europos geostacionarinei navigacinei tinklo sistemai (EGNOS) ir Europos palydovinei navigacijos sistemai „Galileo“ buvo skirtas biudžetas ir pasiektas susitarimas dėl programų valdymo struktūros;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0267.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0268.

⁽³⁾ OL C 468, 2016 12 15, p. 12.

⁽⁴⁾ OL C 227 E, 2013 8 6, p. 16.

⁽⁵⁾ OL C 380 E, 2012 12 11, p. 1.

⁽⁶⁾ Kosmoso sektoriaus rinkos plėtra Europoje, ITRE komitetui skirtas tyrimas, Vidaus politikos generalinis direktoratas, A teminis skyrius, 2016, ISBN 978-92-823-8537-1.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

1. palankiai vertina Komisijos komunikatą „Europos kosmoso strategija“ ir pritaria Komisijos visiškam išsipareigojimui siekti, kad visuomenė ir ekonomika iš kosmoso gautų kuo daugiau naudos, didinant kosmoso technologijų ir taikmenų panaudojimą viešajai politikai remti, konkurencingam ir novatoriškam Europos kosmoso sektoriui pasaulio mastu skatinti, Europos savarankiškumui kosmoso srityje stiprinti ir Europos, kaip pasaulinės veikėjos ir tarptautinės partnerės, vaidmeniui bendradarbiaujant kosmoso srityje stiprinti;
2. primena Komisijai, kad būtina užtikrinti ES kosmoso programų tęstinumą ir apmąstyti programų „Galileo“ ir „Copernicus“ plėtojimo ateityje galimybes, visų pirma siekiant sudaryti investicijoms palankią ir nuspėjamą aplinką galutinės grandies sektoriuje; laikosi nuomonės, kad to galima pasiekti tik užtikrinant pavyzdinėms Europos kosmoso programoms ir galutinės grandies duomenų infrastruktūrai ilgalaikį viešąjį finansavimą, kartu pripažįstant reikšmingo privačiojo sektoriaus dalyvavimo poreikį;
3. pabrėžia valstybių narių, Europos kosmoso agentūros (EKA) ir Europos meteorologinių palydovų eksploatavimo organizacijos (EUMETSAT) laimėjimus kosmoso srityje naudojant naujas technologijas, vykdamas tyrimąsias misijas, Žemės stebėjimą ir plėtojant meteorologijos pajėgumus;
4. mano, kad būtina įvertinti programas „Galileo“ ir „Copernicus“ prieš Komisijai pateikiant naują pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto rengiant kitą DFP; laikosi nuomonės, kad atliekant šį vertinimą, be kita ko, reikėtų spręsti klausimus, susijusius su būsimu Europos GNSS agentūros (GSA) vaidmeniu įgyvendinant programą „Galileo“ ir jos galimu vaidmeniu programoje „Copernicus“, kaip būtų galima supaprastinti GSA santykius su EKA ir dabartinių Agentūros pagrindinių ir pavestų užduočių atskyrimo klausimą; šiomis aplinkybėmis primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad prieš pavedant GSA bet kokias naujas užduotis jai būtų suteikta pajėgumų;
5. pabrėžia, kad vertinimo rezultatai taip pat turėtų būti panaudoti būsimose diskusijose dėl ES ir EKA santykių, atsižvelgiant į 2016 m. spalio 26 d. pasirašytą ES ir EKA bendrą pareiškimą; ragina Komisiją kartu su EKA išsiaiškinti, kokių yra būdų supaprastinti sudėtingą Europos kosmoso valdymo institucinę sandarą ir drauge pagerinti pareigų paskirstymą siekiant geresnio efektyvumo ir išlaidų veiksmingumo;
6. pabrėžia, kad GSA turi būti paskirta pakankamai darbuotojų, kad būtų galima užtikrinti sklandų Europos GNSS programų veikimą ir eksploatavimą; prašo Komisijos patikrinti, ar GSA skiriama pakankamai išteklių atsižvelgiant į dabartines ir būsimas užduotis; mano, kad personalo politika ir priėmimo tvarka turėtų būti pritaikytos naujoms Agentūrai pavestoms užduotims, laikantis 2013 m. gruodžio 2 d. tarpinstitucinio susitarimo;
7. pabrėžia, kad siekiant susidoroti su dabartiniais ir būsimais iššūkiais kitame ES biudžete reikėtų numatyti daugiau lėšų kosmoso reikalams siekiant paremti visą vertės grandinę (kosmoso ir antžeminį segmentą, Žemės stebėjimą, navigaciją ir ryšius), ir tai turėtų būti užtikrinta atliekant būsimą DFP peržiūrą; pakartoja, kad sėkminga galutinės grandies rinkų plėtra visų pirma priklauso nuo programų „Galileo“ ir „Copernicus“ įgyvendinimo pagal grafiką ir jų nuolatinės raidos, o jų tinkamam finansavimui reikėtų teikti pirmenybę; pabrėžia poreikį priimant sprendimus dėl biudžeto kitoje DFP išlaikyti ir plėtoti Europos pridėtinę vertę ir unikalų ES kosmoso programų indėlį;
8. ragina Komisiją išnagrinėti galimybę pasinaudoti ES kosmoso programų sinergija ir taip atitinkamai padidinti jų veiksmingumą ir sąnaudų efektyvumą; taip pat mano, kad informacijos mainai tarp ES agentūrų, vykdančių ES kosmoso politiką, turėtų vykti aktyviau siekiant dar didesnės sąveikos; atkreipia dėmesį į tai, kad veiklos sritys vis dažniau sutampa; ragina Komisiją paskelbti metinę ES agentūrų tarpusavio bendradarbiavimo pobūdžio ir masto ataskaitą;
9. pabrėžia, kad svarbu nustatyti ir pašalinti esamas kliūtis vidaus rinkos veikimui kosmosu grindžiamų produktų ir paslaugų srityje;

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

Maksimalus kosmoso naudos visuomenei ir ES ekonomikai padidinimas

10. pabrėžia, kad kosmoso programos ir jų paslaugos yra pagrindinis turtas tokiose politikos srityse ir ekonomikos sektoriuose, kaip energetika, klimatas, aplinka, saugumas ir gynyba, sveikatos priežiūra, žemės ūkis, miškininkystė, žuvininkystė, transportas, turizmas, skaitmeninė rinka ir jadrūs ryšys, regioninė politika ir vietos planavimas; mano, kad esama didžiulių galimybių spręsti tokius uždavinius, kaip migracija, sienų valdymas ir tvarus vystymasis; atkreipia dėmesį į Europos kosmoso strategijos svarbą vykdant visapusišką ES jūrų politiką; taip pat pažymi didelę nuotolinio stebėjimo palydovų ar sistemų naudojimo komerciniais tikslais naudą visuomenei;

11. ragina Komisiją paspartinti visapusišką ekonominę programų „Galileo“, EGNOS ir „Copernicus“ panaudojimą nustatant atitinkamus patekimo į rinką tikslus, pagerinant prieigą prie programos „Copernicus“ duomenų bei jų tvarkymą siekiant sudaryti sąlygas įmonėms, MVĮ ir startuoliams kurti kosmoso duomenimis grindžiamas taikomąsias programas, užtikrinant geresnę integraciją su kitomis skaitmeninėmis paslaugomis, kaip antai pažangiosiomis transporto sistemomis, Europos geležinkelių eismo valdymo sistema, upių informacijos paslaugomis, Europos Sąjungos laivybos informacijos sistema „SafeSeaNet“ ir tradicinėmis navigacijos sistemomis, ir didinant kosminių sprendimų potencialą; pabrėžia palydovinės navigacijos ir žemės stebėjimo duomenų ir paslaugų naudą piliečiams ir įmonėms;

12. palankiai vertina Komisijos veiksmus rengiant viešųjų pirkimų procedūras dėl debesijos platformų Žemės stebėjimo duomenims, siekiant užtikrinti, kad Europa visapusiškai panaudotų ekonominę naudą, gautą iš jos pavyzdinių kosmoso programų, ir sukurtų tvarią prieigą naudotojams ir ugdytų kompetenciją; ragina Komisiją paspartinti savo darbą šioje srityje, kad pirmosios duomenų platformos pradėtų veikti 2018 m.; mano, kad visi konkursai dėl šių platformų turėtų būti atviri privatiems dalyviams;

13. prašo Komisijos įvertinti pagal programą „Copernicus“ įgaliojimų subjektų veikimą, ypač siekiant supaprastinti ir patobulinti viešųjų pirkimų procedūras, kad MVĮ būtų paprasčiau teikti paraiškas;

14. pabrėžia, kad reikia „su kosmosu suderinamų“ teisės aktų, ir primena savo prašymą, pateiktą pirmiau minėtoje rezoliucijoje dėl kosmoso sektoriaus rinkos plėtros, kad Komisija, prieš teikdama naujus pasiūlymus dėl teisėkūros ir ne teisėkūros procedūra priimamų aktų, atliktų sistemingas suderinamumo su kosminės erdvės programomis patikras; ragina Komisiją pašalinti kosminių technologijų naudojimo viešajame sektoriuje kliūtis, pvz., siekiant vykdyti stebėseną, kaip laikomasi naujų ir galiojančių ES teisės aktų; mano, kad naudojant kosmines technologijas galima žymiai pagerinti viešąją politiką; kaip pavyzdį galima pateikti pagalbos iškviestos sistemą „eCall“ ir skaitmeninį tachografą; ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti Europos, nacionalines, regionines ir vietos valdžios institucijas naudoti kosmines technologijas, pavyzdžiui, pirkti Europos Žemės stebėjimo duomenis arba paslaugas norint pasiekti politikos tikslus;

15. atkreipia dėmesį į bandomąjį projektą pašalinant objektus iš orbitos ir naudojant novatoriškas medžiagas, kuriuo siekiama išbandyti būsimos kosmoso sektoriui skirtos Jungtinės technologijų iniciatyvos (JTI) įgyvendinamumą ir veiksmingumą; pripažįsta, kad siekiant užtikrinti Europos kosmoso sektoriaus tvarumą ir konkurencingumą ir siekiant, kad ES taptų pasauline veikėja kosmoso srityje, būtina skirti pakankamai išteklių, tiek viešųjų, tiek privačiųjų;

16. mano, kad programos „Copernicus“ indėlis sprendžiant klimato kaitos problemas galėtų būti dar labiau padidintas; ragina Komisiją kuo greičiau sukurti programą „Copernicus“ grindžiamus pajėgumus stebėti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, įskaitant išmetamą CO₂ kiekį; šie pajėgumai dabar kuriami pagal programą „Horizontas 2020“⁽¹⁾, siekiant patenkinti COP 21 susitarime nustatytus poreikius ir sudaryti sąlygas veiksmingai jį įgyvendinti; pritaria būsimų palydovų, kurie būtų skirti atitinkamai stebėti CO₂ ir metaną, kūrimui;

17. palankiai vertina tai, kad paskelbta apie „Galileo“ pradines paslaugas 2016 m. gruodžio 15 d.; pabrėžia, kad galimybė plačiai naudoti „Galileo“ signalą yra išankstinė sąlyga siekiant sukurti stiprią galutinės grandies rinką kosmoso taikmenoms ir paslaugoms, ir kad šiuo tikslu reikėtų imtis tinkamų priemonių, įskaitant, kai tinkama, reglamentavimo priemones, siekiant, kad ES pardodamų prietaisų standartai būtų visiškai suderinami su „Galileo“ ir EGNOS, ir paskatinti naudoti su „Galileo“ ir EGNOS jau suderintus prietaisus pasaulinėje rinkoje; be to, ragina Komisiją apsvarstyti priemones, galinčias sustiprinti Europos GNSS galutinės grandies pramonės konkurencingumą;

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/wp/2016_2017/main/h2020-wp1617-leit-space_en.pdf p. 48.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

18. ragina Komisiją užtikrinti, kad GNSS paremti laikrodžiai, naudojami ypatingos svarbos infrastruktūroje, būtų suderinti su „Galileo“ ir EGNOS, nes tai labai svarbu saugumo požiūriu;

19. pabrėžia galimybę palydovais užtikrinti nepertraukiamą itin aukšto pralaidumo tinklą, visų pirma atokiose vietovėse ir atokiausiuose regionuose, o tai nepaprastai svarbu siekiant panaikinti skaitmeninę atskirtį, plėtojant sparčiojo ryšio tinklus ir plečiant daiktų internetą, užtikrinant tokias paslaugas, kaip autonominis vairavimas, išmanusis laivynų ir krovinių valdymas, e. valdžia, e. mokymasis ir e. sveikata; atkreipia dėmesį į sausumos ir kosmoso technologijų papildomumą tiekiant itin aukšto pralaidumo tinklus; primygtinai ragina Komisiją tai pripažinti ir tinkamai atsižvelgti į palydovų indėlį šioje srityje; taip pat pabrėžia, kad būtina atitinkamas dažnių juostas rezervuoti šių palydovinių paslaugų teikimui; ragina spręsti šiuos klausimus šiuo metu atliekant teisėkūros darbą telekomunikacijų tinklų srityje ir atitinkamai investuojant į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą; taip pat mano, kad Europos kosmoso erdvės strategija turėtų būti įgyvendinama ją koordinuojant su Komisijos skaitmeninės srities strategijomis, remiant valstybėms narėms ir pramonei, kad būtų skatinamas veiksmingas paklausa pagrįstas palydovinio ryšio naudojimas siekiant visoje ES užtikrinti visuresį ryšį;

20. pabrėžia svarbų Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESIF) vaidmenį skatinant galutinės grandies kosmoso rinkas, svarbiausia, vykdant viešuosius pirkimus, taip pat ir tose šalyse, kurios dar neturi didelio kosmoso sektoriaus, ir kad šis klausimas turėtų būti sprendžiamas šiuo metu vykstančiose diskusijose dėl sanglaudos politikos ateities; remia tikslinių pajėgumų stiprinimo priemonių, skirtų padėti valstybėms narėms ir regionams, kuriuose kosmoso pajėgumai tik formuojasi, vykdymą; pabrėžia, kad regioninis aspektas yra itin svarbus siekiant suteikti piliečiams naudos iš kosmoso, ir kad įtraukus vietos ir regionų valdžios institucijas būtų galima kurti sąveiką su pažangiomis specializacijos strategijomis ir ES miestų darbotvarke; todėl remia didesnę regioninių ir vietos valdžios institucijų, įskaitant atokiausius regionus ir užjūrio šalis bei teritorijas, dalyvavimą įgyvendinant sėkmingą ES kosmoso politiką, pabrėžia, kad Regionų komitetas turėtų būti pripažįstamas kaip visateisis „Copernicus“ naudotojų forumo narys siekiant pabrėžti regionų ir vietos subjektų kaip „Copernicus“ duomenų naudotojų svarbą;

21. pabrėžia, kad tokie naudotojai, kaip MVĮ ir vietos bei regionų valdžios institucijos, vis dar neturi pakankamai informacijos apie finansavimo galimybes, įskaitant Europos investicijų banko teikiamas galimybes, su „Galileo“ ir „Copernicus“ susijusiems projektams, ir kad būtina skubiai gerinti tikslingą informavimą apie šias galimybes;

22. pripažįsta kosmoso technologijų ir dviejų ES pavyzdinių kosmoso programų vaidmenį užtikrinant, kad žemės, jūrų, oro ir kosminis transportas taptų pažangesnis, saugesnis ir tvaresnis, ir kad jis būtų integruotas į strateginiu požiūriu svarbius ateities sektorius, pvz., autonominių ir susietų automobilių ir bepiločių orlaivių sektorius; mano, kad kosmoso strategija gali padėti patenkinti naujus transporto srities poreikius, t. y. saugų ir sklandų susisiekimą, patikimesnį padėties nustatymą, įvairiarūšiškumą ir sąveikumą; ragina Komisiją į dialogą su kosmoso sektoriumi įtraukti transporto sektoriaus suinteresuotuosius subjektus siekiant užtikrinti skaidrumą ir sudaryti palankesnes sąlygas įsisavinti Europos kosmines technologijas transporto rinkoje turint tikslą padidinti ES transporto paslaugų konkurencingumą Europos ir pasaulio rinkose; prašo Komisijos ir valstybių narių atkreipti dėmesį į kosminio turizmo plėtrą;

23. ragina Komisiją remti orlaivių tūpimo pagal EGNOS procedūrą operacijų vykdymą ne tik mažesniuose, bet ir didžiuosiuose oro uostuose; pakartoja, kad sistema EGNOS galėtų teikti finansinių privalumų ir padėti užtikrinti didesnę tikslumą, atsparumą ir saugumą naudojantis saugumo požiūriu labai svarbiomis programomis, kaip antai orlaivių nutūpdymo atvejais, ir primena, kaip svarbu pirmiausia pradėti taikyti EGNOS sistemą Pietryčių ir Rytų Europoje, o vėliau – ir Afrikoje bei Artimuosiuose Rytuose; mano, kad „Galileo“ galėtų atlikti svarbiausią vaidmenį transporto kontrolės srityje kaip kertinis akmuo pereinant nuo dabartinės radarinės prie palydovinės stebėsenos sistemos;

24. be to, pabrėžia, jog svarbu, kad orlaiviuose būtų įdiegta automatinės priklausomosios apžvalgos ir transliavimo sistema (ADS-B) ir kad veiklos vykdytojai būtų įpareigojami ją įdiegti, siekiant užtikrinti orlaivių stebėsenos realiuoju laiku tikslumą ir patikimumą, taip pat sutaupyti degalų;

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

25. pabrėžia ES kosmoso programų svarbą sprendžiant jūrų ir jūrininkystės klausimus, vykdamas žvejybos veiklą ir apskritai plėtojant mėlynąją ekonomiką, pvz., kovojant su neteisėta, nedeklaruojama ir neregamentuojama žvejyba; stebint ir vertinant vandenynų ir žuvų išteklių būklę; remiant žuvų augintojų veiklos produktyvumą; sudarant palankesnes sąlygas jūrų moksliniams tyrimams; teikiant paieškos ir gelbėjimo paslaugas ir palydovinių ryšių laivuose esančiai medicininei įrangai; šiomis aplinkybėmis atkreipia dėmesį į kosminės vandenynų priežiūros pajėgumų ir geresnio sistemų „Galileo“, EGNOS ir „Copernicus“ koordinavimo poreikį;

Pasaulio mastu konkurencingo ir novatoriško Europos kosmoso sektoriaus skatinimas

26. pabrėžia, kad kosmoso sektoriaus sėkmė ir konkurencingumas, taip pat pažangių technologijų plėtra labai priklauso nuo mokslinių tyrimų ir inovacijų; ragina 9-ojoje bendrojoje programoje numatyti daugiau lėšų specialioje su kosmosu susijusioje biudžeto eilutėje; pabrėžia, kad ES, EKA ir valstybėms narėms svarbu visapusiškai bendradarbiauti siekiant užtikrinti veiksmingumą ir išvengti dubliavimosi, visų pirma tose srityse, kuriose keli subjektai finansuoja mokslinius tyrimus; mano, kad reikėtų skatinti ir finansuoti kuo įvairesnių kosminių technologijų mokslinius tyrimus ir inovacijas; primygtinai ragina Komisiją išplėsti MVĮ priemonės, skirtos verslo galimybės didinti, taikymo sritį su kosmosu susijusių produktų ir paslaugų srityje ir ją taikyti tiek programai „Horizontas 2020“, tiek būsimos bendrosioms programoms;

27. ragina Komisiją vykdamas viešuosius pirkimus užtikrinti vienodas sąlygas ES įmonėms trečiųjų šalių įmonių atžvilgiu, visų pirma turint omenyje kainas, kurias įmonės taiko kitiems klientams visame pasaulyje, norint garantuoti, kad būtų laikomasi taisyklių ir kad darbo rinkos dalyviai taikytų sąžiningą praktiką, siekiant užtikrinti vienodas sąlygas; atkreipia dėmesį į tai, kad Europos kosmoso pramonė susiduria su vis aršesne tarptautine konkurencija; palankiai vertina Komisijos pasiūlymą stiprinti inovacinių viešųjų pirkimų programų naudojimą;

28. pabrėžia, kad svarbu sustiprinti Europos pramoninę bazę ir užtikrinti ES strateginę autonomiją įvairinant tiekimo šaltinius ir kuo geriau išnaudojant įvairius ES tiekėjus; todėl mano, kad reikėtų proporcingai skatinti pramonės atstovų dalyvavimą visais lygmenimis, ir ragina Komisiją remti Europos kosmoso sektorių visoje vertės grandinėje; mano, kad kosmoso klasteriai galėtų atlikti reikšmingą vaidmenį kosmoso ir pramonės strategijoje;

29. ragina Komisiją remti naujų Europos masto kosmoso verslo modelių ir technologijų, galinčių iš esmės pakeisti sektorių ir sumažinti sąnaudas, plėtrą (pvz., Europos technologijų, kuriomis naudojantis galima į kosmosą siųsti nedidelius palydovus, kaip antai daugkartinio naudojimo balionus arba paleidimo įrenginius);

30. ragina Komisiją atsižvelgti į MVĮ padėtį ir poreikius nustatant viešojo pirkimo sutarčių kosmoso infrastruktūros ir paslaugų srityje trukmę siekiant sudaryti vienodas sąlygas kosmoso srityje dirbančioms įmonėms;

31. pabrėžia, kad reikia daugiau investuoti į Europos piliečių švietimą ir mokymą kosmoso klausimais, taip pat kad būtų galima visapusiškai pasinaudoti kosmoso teikiamomis galimybėmis pereinant prie skaitmeninės visuomenės; pabrėžia kosmoso politikos laimėjimus įkvepiant ateities kartas ir stiprinant Europos tapatybės jausmą; todėl pabrėžia, kad reikia toliau plėtoti ir stiprinti koordinuotą požiūrį į Europos švietimą kosmoso srityje, kad jis galėtų pritraukti jaunimo rinktis karjerą kosmoso mokslinių tyrimų ir technologinės plėtos srityje;

32. pabrėžia, kad pagrindinė ir svarbiausia Europos kosmoso pramonės pajėgumų plėtojimo priemonė yra dalyvavimas EKA pasirenkamosiose programose, pagal kurias Europos įmonės, universitetai ar mokslinių tyrimų institutai gali dalyvauti rengiant pažangiąsias kosmoso misijas ir sistemų technologijas; pabrėžia, kad dalyvavimas tokiose programose suteikia jiems verslo galimybių šioje srityje arba galimybę dalyvauti technologijoms ir žinioms imliuose moksliniuose projektuose, kurie taip pat gali turėti teigiamą poveikį transporto sektoriui;

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

Europos galimybių savarankiškai užsitikrinti prieigą prie kosmoso ir naudotis juo saugioje ir patikimoje aplinkoje didinimas

33. primena, kad ES kosmoso programos yra civilinio pobūdžio ir pakartoja išsipareigojimą nemilitarizuoti kosmoso; vis dėlto pripažįsta, kad kosmoso sektorius turi Europai svarbų strateginį aspektą ir kad būtina gerinti civilinio, saugumo ir gynybos aspektų sinergiją, o kosmoso pajėgumus išnaudoti saugos ir saugumo poreikiams tenkinti, kartu atsižvelgiant į geopolitinę aplinką bei bendrą saugumo ir gynybos politiką; mano, kad Komisija turėtų išanalizuoti Europos kosmoso programų ir Europos gynybos veiksmų plano, pasiūlyto 2016 m. lapkričio mėn., sąveiką, kad būtų užtikrintas visapusiškas suderinamumas šioje strateginėje srityje;

34. ragina Komisiją telkti institucinių klientų iš Europos Sąjungos ir valstybių narių paslaugų poreikius siekiant užtikrinti nepriklausomą, ekonomiškai efektyvią ir patikimą prieigą prie kosmoso, naudojant Europos paleidimo įrenginius „Ariane“, „Vega“ ir vėlesnes jų versijas; mano, kad tai yra strateginės svarbos reikalas vykdant nenumatytų atvejų ir krizės valdymo funkcijas ir įgyvendinant atsparią Europos saugumo ir gynybos politiką;

35. pritaria Komisijos tikslui vertinti įvairius būdus, kaip būtų galima paremti Europos įrenginių paleidimo infrastruktūrą, kai tai yra būtina ES politikos tikslams ir poreikiams įgyvendinti autonomijos, saugumo ir konkurencingumo požiūriu; atitinkamai pabrėžia strateginę Europos kosmodromo, išikūrusio Kuru (Prancūzijos Gviana), svarbą ir poreikį atidžiai stebėti jo ekonominę ir socialinę naudą teritorijai, kurioje jis įsikūręs;

36. primena, kad nepriklausomos prieigos prie kosmoso sąvoka negali būti atsieta nuo nepriklausomo Europos gebėjimo kurti, plėtoti, leisti, valdyti ir eksploatuoti kosmoso sistemas;

37. pažymi, kad trūksta žinių apie tai, kaip po 3–4 metų bus tęsiama paleidimo įrenginių Europoje programa („Ariane 6“ ir „Vega C“), ir apie šios programos finansavimą; reiškia susirūpinimą dėl to, kad neparengta jokių vidutinės trukmės ir ilgalaikių paleidimo programų; primygtinai ragina Komisiją pateikti darbo programos dėl paleidimo įrenginių Europoje pasiūlymą ateinantiems 20 metų;

38. ragina Komisiją skatinti alternatyvių paleidimo technologijų kūrimą ir į visus paleidimo įrenginius ir kosmoso priemones integruoti ekologiško dizaino principus;

39. mano, kad kitos kartos palydovinėse sistemose turėtų būti ir toliau plėtojamas „Galileo“ infrastruktūros saugumas, įskaitant antžeminį segmentą, ir sistemų „Galileo“ ir „Copernicus“ dvejopo naudojimo galimybes, didesnis tikslumas ir geresnis kodavimas; primena, kad „Galileo“ paslauga valstybinėms institucijoms, kuria gali naudotis tik valdžios institucijų įgaliojimai, galėtų būti labai svarbi priemonė ateityje kovojant su kylančiomis grėsmėmis, ypač krizės atveju;

40. atkreipia dėmesį į kosmoso infrastruktūros pažeidžiamumą valstybinių ir nevalstybinių subjektų kišimuisi ar išpuoliams ir į daugelį kitų pavojų, įskaitant susidūrimus su kosmoso šiukšlėmis ar kitais palydovais; primena, jog svarbu apsaugoti ypatingos svarbos infrastruktūrą ir gyvybiškai svarbias komunikacijos priemones ir kurti atsprias technologijas; pripažįsta didėjančią kosmoso ir kosmoso technologijų dvejopo naudojimo svarbą, visų pirma komunikacijos, žvalgybos, stebėjimo ir išžvalgyimo, reagavimo į nelaimes ir ginklų kontrolės srityse, ir pabrėžia didelę kosmoso pajėgumų svarbą kovojant su terorizmu; ragina daugiau investuoti siekiant paspartinti naujų kosmoso pajėgumų ir technologijų plėtrą; mano, kad būtina padidinti pajėgumus, padėsiančius reaguoti į kosmose kylančias grėsmes, nes tai atitinkamai sustiprintų Europos kosmoso sektoriaus galimybes reaguoti į besikeičiančias rinkas, veikėjus ir technologijas;

41. ragina Komisiją mažinti kosminių šiukšlių keliamą pavojų stiprinant dabartines kosmoso stebėjimo ir sekimo (SST) paslaugas siekiant sukurti nepriklausomą sistemą, kuri galėtų atpažinti kosminių šiukšlių grėsmes Europos kosmoso infrastruktūrai, sukurti priemones susidūrimams išvengti, o ilguoju laikotarpiu ir aktyviai šalinti kosmoso šiukšles; pritaria ketinimams išplėsti ES SST taikymo sritį ir rengti kosmoso stebėjimais grindžiamas oro prognozes, taip pat siūlo papildomą dėmesį skirti šalia Žemės skriejantiems objektams dėl jų galimo katastrofiško poveikio susidūrimo atveju; pabrėžia, kad turėtų būti remiamasi šios srities pajėgumais ir ekspertų žiniomis, įskaitant jau turimas EKA, ir jie turėtų būtų plečiami; patvirtina, kad siekiant paskatinti mokslinius tyrimus ir inovacijas būtina teikti kuo daugiau atvirųjų duomenų;

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

42. dar kartą atkreipia dėmesį į didėjančią kosmoso programų kibernetinio saugumo svarbą; pažymi, kad ši problema ypač svarbi turint omenyje tai, kad didelė ekonomikos dalis remiasi su kosmosu susijusiomis paslaugomis; ragina Komisiją sumažinti ES kosminiam turtui kylančią riziką imantis atitinkamų su kosmosu susijusios infrastruktūros apsaugos nuo kibernetinių grėsmių priemonių, įskaitant, jei tinkama, kodavimo naudojimą; be to, prašo Komisijos užtikrinti, kad visos atitinkamos agentūros turėtų nenumatytų atvejų planus galimų kibernetinių išpuolių atvejais;

43. mano, kad planuojama iniciatyva „Govsatcom“ yra labai perspektyvi priemonė siekiant užtikrinti Europos institucinių veikėjų prieigą prie saugių, veiksmingų ir ekonomiškai efektyvių paslaugų, patenkinti vartotojų poreikius įvairiose srityse ir kartu skatinti augimą, konkurencingumą ir inovacijas visame Europos palydovinių telekomunikacijų sektoriuje; ragina Komisiją, jei poveikio vertinimas bus pakankamai teigiamas, planuojamą iniciatyvą „Govsatcom“ rengti ekonomiškai efektyviu būdu, galbūt sutelkiant pajėgumus ir jais dalijantis arba perkant paslaugas iš sertifikuotų komercinių ryšių palydovų, ir užtikrinti, kad šia iniciatyva būtų kuriama didelė pridėtinė vertė ir vengiama dubliuoti esamas struktūras;

44. pabrėžia, kaip svarbu vykdyti visapusišką Europos kosmoso politiką, kuria siekiama veiksmingai prisidėti prie bendros užsienio ir saugumo politikos stiprinimo atitinkamoms institucijoms užtikrinant nepriklausomą žvalgybą, pavyzdžiui, informuojant apie padėtį tikruoju laiku;

Europos kaip pasaulinės veikėjos vaidmens stiprinimas ir tarptautinio bendradarbiavimo skatinimas

45. ragina Komisiją remti ES kosminį turtą ir kosmoso pramonės pajėgumus visais svarbiais išorės santykių aspektais;

46. mano, kad norint užtikrinti taikią ir saugią kosminės erdvės aplinką reikės bendradarbiauti su tarptautiniais partneriais ir skatinti atsakingo elgesio normas bei tvarumą, visų pirma tyrinėjant kosminę erdvę, ir ragina Komisiją šiuo klausimu glaudžiai bendradarbiauti su Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT) ir valstybėmis narėmis;

47. pabrėžia, kad reikia tarptautiniu lygmeniu koordinuoti eismo kosmose ir kosminių šiukšlių valdymą, nes įrengus planuojamas vadinamąsias „megakonsteliacijas“ ir susidarius šalia Žemės skriejančių objektų perkrovoms orbitose jų turėtų padaugėti, – tai gali būti vis mažesnių palydovų paleidimo sąnaudų pasekmė;

48. prašo Komisijos stebėti esamus privačiojo sektoriaus planus tokiose srityse, kaip kosmoso kasyba, ir svarstyti, kokį poveikį tai galėtų daryti esamai teisinei sistemai ir ypač Kosminės erdvės sutarčiai; mano, kad turėtų būti laikomasi pagrindinių šios sutarties principų ir kad būtina išvengti lenktynių dėl ribotų išteklių kosmose; primygtinai ragina valstybes nares siekti suderinto požiūrio europiniu lygmeniu ir pašo Komisijos imtis iniciatyvos tarpininkaujant dėl konsensuso; pripažįsta, kad kosmosas yra bendras žmonijos paveldas;

49. labai palankiai vertina Komisijos ketinimą naudotis ekonominės diplomatijos priemonėmis naujoms Europos kosmoso pramonės verslo galimybėms atverti; pabrėžia, kad Komisija, o atitinkamais atvejais – valstybių narių valdžios institucijos (tiesiogiai arba per EKA) ir tokie organai, kaip Europos aviacijos saugos agentūra (EASA), turėtų remti Europos subjektus trečiųjų šalių rinkose; rekomenduoja iš anksto parengti šios koordinuotos paramos planus;

Veiksmingesnio įgyvendinimo užtikrinimas

50. atkreipia dėmesį į tai, kad Parlamentas turėtų aktyviai dalyvauti plėtojant ES kosmoso politiką ir kad jis turėtų būti kviečiamas į visus pasitarimus, kuriuos rengia Komisija, Taryba, EIVT ir EKA kosmoso tema;

51. mano, kad demokratinė parama yra svarbi investicijoms į kosmoso sritį; ragina Komisiją pateikti tinkamai parengtą ir išsamią ryšių strategiją dėl kosminių technologijų naudos piliečiams ir įmonėms; primygtinai ragina Komisiją įgyvendinant šią strategiją grįsti ją šiais trimis ramsčiais, kurių kiekvienas apima svarbią visuomenės grupę: a) didinti plačiosios visuomenės informuotumą apie būtinas investicijas kosmoso srityje; b) informuoti MVĮ ir verslininkus apie

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

kosmoso pavyzdinių programų teikiamas galimybės; c) įtraukti mokymą apie kosmosą į švietimo programas siekiant pašalinti gebėjimų trūkumą; prašo Komisijos kuo greičiau pateikti Parlamentui veiksmų gaires dėl šios ryšių strategijos sukūrimo;

52. ragina Komisiją parengti strategijoje siūlomų priemonių įgyvendinimo grafiką, reguliariai teikti jų įgyvendinimo ataskaitas, jei reikia, pasiūlyti teisės aktų ir imtis papildomų konkrečių ir apčiuopiamų veiksmų, kurių reikia norint laiku pasiekti strategijoje nurodytus tikslus;

o

o o

53. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijai, Tarybai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams bei Europos kosmoso agentūrai.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

P8_TA(2017)0324

Tolesnis ir nuotolinis universitetinis mokymasis kaip Europos mokymosi visą gyvenimą strategijos dalis

2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl tolesnio ir nuotolinio universitetinio mokymosi kaip Europos mokymosi visą gyvenimą strategijos dalies (2016/2142(INI))

(2018/C 337/04)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 8, 165 ir 166 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 14 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2002 m. lapkričio 30 d. Kopenhagos deklaraciją dėl glaudesnio Europos bendradarbiavimo profesinio rengimo ir mokymo srityje,
- atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės 12 d. Tarybos išvadas dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos („ET 2020“) ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2012 m. Tarybos ir Komisijos bendrą ataskaitą apie Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos („ET 2020“) įgyvendinimą „Švietimas ir mokymas pažangioje, tvarioje ir integracinėje Europoje“ ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2014 m. gegužės 20 d. Tarybos išvadas dėl veiksmingo mokytojų rengimo,
- atsižvelgdamas į 2015 m. Tarybos ir Komisijos Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos („ET 2020“) įgyvendinimo bendrą ataskaitą „Nauji Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje prioritetai“ ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. gruodžio 20 d. Tarybos rezoliuciją dėl atnaujintos Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkės ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2012 m. lapkričio 20 d. Komisijos komunikatą „Švietimo persvarstymas. Investavimas į gebėjimus siekiant geresnių socialinių ir ekonominių rezultatų“ (COM(2012)0669),
- atsižvelgdamas į 2014 m. vasario 17 d. Tarybos išvadas dėl investavimo į švietimą ir mokymą. Veikla, susijusi su komunikatu „Švietimo persvarstymas. Investavimas į gebėjimus siekiant geresnių socialinių ir ekonominių rezultatų“ ir 2013 m. metine augimo apžvalga ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. lapkričio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1720/2006/EB, nustatantį veiksmų programą mokymosi visą gyvenimą srityje ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių konvenciją, kurią ES ratifikavo 2010 m.,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją 2006/962/EB dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į 2010 m. lapkričio 19 d. Tarybos išvadas dėl švietimo tvariam vystymuisi ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ OL C 119, 2009 5 28, p. 2.

⁽²⁾ OL C 70, 2012 3 8, p. 9.

⁽³⁾ OL C 417, 2015 12 15, p. 25.

⁽⁴⁾ OL C 372, 2011 12 20, p. 1.

⁽⁵⁾ OL C 64, 2013 3 5, p. 5.

⁽⁶⁾ OL L 327, 2006 11 24, p. 45.

⁽⁷⁾ OL L 394, 2006 12 30, p. 10.

⁽⁸⁾ OL C 327, 2010 12 4, p. 11.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 20 d. Tarybos rekomendaciją dėl neformaliojo mokymosi ir savišvietos rezultatų patvirtinimo ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. gegužės 20 d. Tarybos išvadas dėl kokybės užtikrinimo remiant švietimą ir mokymą ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2016 m. balandžio 12 d. rezoliuciją „Programa „Erasmus+“ ir kitos priemonės judumui skatinti profesinio rengimo ir mokymo srityje. Mokymosi visą gyvenimą požiūris“ ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2016 m. birželio 23 d. rezoliuciją dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos („ET 2020“) pažangos stebėjimo ⁽⁵⁾,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. sausio 31 d. Regionų komiteto nuomonę „Atviresnis švietimas“ ⁽⁶⁾,
 - atsižvelgdamas į Komisijos mokslinį tyrimą „Švietimas ir mokymas 2020: suaugusiųjų mokymosi politikos ir su juo susijusių paslaugų teikimo Europoje gerinimas“ (angl. *Education and Training 2020: Improving Policy and Provision for Adult Learning in Europe*) ⁽⁷⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2015 m. rugsėjo 10 d. rezoliuciją „Konkurencingos ES darbo rinkos kūrimas XXI amžiuje: igūdžių ir kvalifikacijos pritaikymas prie paklausos ir darbo galimybių siekiant atsigausti po krizės“ ⁽⁸⁾,
 - atsižvelgdamas į Tarybos išvadas, susijusias su Europos lyčių lygybės paktu (2011–2020 m.) ⁽⁹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. vasario 20 d. Tarybos išvadų projektą „Moterų ir vyrų igūdžių stiprinimas ES darbo rinkoje“ ⁽¹⁰⁾,
 - atsižvelgdamas į 2011 m. lapkričio 28 d. Tarybos rekomendaciją dėl atnaujintos Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkės,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komiteto pranešimą ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto poziciją pakeitimų forma (A8-0252/2017),
- A. kadangi dėl skaitmeninės pertvarkos švietimo sistemos susiduria su dideliais iššūkiais, kurie daro poveikį mokymo ir mokymosi procesams, ir kadangi būtina remti gebėjimus, susijusius su socialine įtrauktimi ir piliečių dalyvavimu bei asmeniniu tobulėjimu, taip pat stiprinti Europos demokratines vertybes ir toleranciją, siekiant skatinti mąstyti atvirai bei užkirsti kelią bet kokiai netolerancijai; kadangi skaitmeninis įgalėjimas ir pasitikėjimas savimi yra esminė prielaida tvirtoms visuomenėms kurti ir vienybės bei integracijos procesams ES stiprinti;
- B. kadangi Europos mokymosi visą gyvenimą strategija turėtų būti stiprinama; kadangi visiems asmenims kiekvienu jų gyvenimo etapu turėtų būti įmanoma naudotis mokymosi visą gyvenimą galimybėmis ir įgyti žinių bei igūdžių, kurie jiems reikalingi tiek norint tobulėti asmeniškai, tiek daryti pažangą profesinėje srityje; kadangi mokymasis visą gyvenimą formaliojo, neformaliojo švietimo ir savišvietos kontekstuose, kuriuo skatinamas aktyvus pilietiškumas ir įsidarbinamumas, yra esminis minėtųjų pokyčių įtaką patiriančio švietimo aspektas;

⁽¹⁾ OL C 398, 2012 12 22, p. 1.

⁽²⁾ OL C 111, 2008 5 6, p. 1.

⁽³⁾ OL C 183, 2014 6 14, p. 30.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0107.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0291.

⁽⁶⁾ OL C 126, 2014 4 26, p. 20.

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/library/reports/policy-provision-adult-learning_en.pdf.

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0321.

⁽⁹⁾ https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lisa/119628.pdf.

⁽¹⁰⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6268-2017-INIT/lt/pdf>.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- C. kadangi būtina dar labiau stengtis stiprinti švietimo ir užimtumo sąveiką tiek sudarant galimybes lengviau patekti į darbo rinką, tiek padedant asmenims nuolat atnaujinti savo įgūdžius arba įgyti naujų visu jų karjeros laikotarpiu; kadangi valstybės narės turi rasti būdų ilgalaikėms investicijoms į švietimą, mokslinius tyrimus ir inovacijas apsaugoti arba skatinti;
- D. kadangi tolesnis ir nuotolinis universitetinis mokymas labai prisideda prie žmogaus asmeninio tobulėjimo ir žmogiškojo kapitalo formavimo bei turėtų tapti Europos mokymosi visą gyvenimą strategijos sudėtine dalimi;
- E. kadangi tolesnis ir nuotolinis universitetinis mokymas atlieka vis svarbesnį vaidmenį padedant darbuotojams prisitaikyti prie ekonominių ir technologinių pokyčių viso jų profesinio gyvenimo laikotarpiu; kadangi iki 2025 m. 49 proc. visų laisvų darbo vietų ES (įskaitant tiek naujas darbo vietas, tiek vietas pakaitiniams darbuotojams) atvejų bus reikalaujama aukštos kvalifikacijos, 40 proc. – vidutinės kvalifikacijos ir tik 11 proc. atvejų – žemos arba jokios kvalifikacijos;
- F. kadangi tolesnis ir nuotolinis universitetinis mokymasis yra svarbi priemonė sudarant lankstaus, asmeninems reikmėms pritaikyto švietimo galimybes visiems nediskriminuojant⁽¹⁾; šiuo požiūriu pabrėžia, kad svarbu užtikrinti didesnės prieigos strategijas;
- G. kadangi tolesnis ir nuotolinis universitetinis mokymasis bei naujų technologijų naudojimas gali padėti išsamiau informuoti mergaites ir moteris apie naujas karjeros galimybes, ypač srityse, kuriose joms atstovaujama nepakankamai; kadangi, nors daugiau moterų būna gavusios vidurinės mokyklos baigimo atestatą ir įgijusios kvalifikacinį laipsnį, būtina didinti moterų skaičių sektoriuose, susijusiuose ir su profesiniu rengimu, ir su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika;
- H. kadangi nuotolinis mokymasis – vienas iš galimų būdų tęsti akademinės studijas, nes yra lankstus ir todėl ypač tinkamas studijų ir profesinio bei asmeninio gyvenimo pusiausvyrai užtikrinti;
- I. kadangi nuotolinis mokymasis⁽²⁾ – tai mokymo organizavimo būdas, kurį taikant naudojamos skaitmeninės švietimo technologijos ir taip užtikrinamas didelis lankstumas mokantis, t. y. juo ne pakeičiamas mokymasis lankant švietimo įstaigą, o siūloma alternatyva besimokantiems, kurie neturi galimybių jos lankyti;
- J. kadangi nuotolinis mokymasis – tai mokymo metodas, kurį taikant naudojamos naujos technologijos ir taip suteikiamas lankstumas mokantis, t. y. juo ne pakeičiamas mokymasis lankant švietimo įstaigą, o siūloma alternatyva besimokantiems, kurie neturi galimybių jos lankyti, ir dirbantiesiems, kurie pageidauja derinti darbą ir studijas; kadangi dėl to skaitmeninimas galėtų būti naudojamas kaip priemonė naujiems būdams siekti aukštojo mokslo užtikrinti;
- K. kadangi moterų ir vyrų lygybė yra pagrindinis ES principas, įtvirtintas Sutartyse, ir vienas iš Sąjungos tikslų bei uždavinių; kadangi lygybė švietimo srityje suteikia moterims didesnes galimybes ir prisideda prie socialinio, kultūrinio ir ekonominio visuomenės vystymosi; kadangi švietimas yra pagrindinė kovos su lyčių stereotipais priemonė;
- L. kadangi vidutinis moterų užimtumo lygis tiesiogiai susijęs su jų išsilavinimo lygiu: tretinį išsilavinimą įgijusių 25–49 metų amžiaus moterų užimtumo lygis daugiau nei 20 proc. viršija moterų, turinčių ikimokyklinį, pradinį ir pagrindinį išsilavinimą, užimtumo lygį;
- M. kadangi nuotolinis mokymasis gali turėti teigiamo poveikio moterų IRT naudojimo gebėjimams; kadangi didesnis moterų skaičius IRT sektoriuje paskatintų rinką, kurioje prognozuojamas darbuotojų trūkumas ir kurioje lygiateisis moterų dalyvavimas padėtų užtikrinti metinį maždaug 9 mlrd. EUR ES BVP prieaugį; kadangi vis dar labai mažai moterų renkasi programas laipsniui IRT srityje įgyti: jos sudaro tik apie 20 proc. šios srities absolventų, o laipsnį IRT srityje įgyja tik 3 proc. visų absolventų;

⁽¹⁾ Kaip nustatyta ES pagrindinių teisių chartijos 21 straipsnyje.

⁽²⁾ Pvz., vokiškai kalbančiose šalyse nuotolinio mokymosi atveju daromas skirtumas tarp akademinų ir neakademinų sričių.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- N. kadangi nuotolinio mokymosi programos prieinamos nemažai daliai moterų visuomenėse, kuriose moterys neturi lygių galimybių naudotis įprastomis švietimo ir mokymo programomis, nes iki šiol skiria daugiau laiko negu vyrai neapmokamam darbui namuose ir rūpinimuisi šeima; kadangi pasirinkusios tokias studijas jos gali lanksčiai siekti profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros ir kadangi nuotolinis mokymasis visų pirma orientuojamas į netradicinės kategorijos studentus;
- O. kadangi tolesnis universitetinis mokymasis yra vienas iš aukštojo mokslo uždavinių, susijusių su viešosiomis paslaugomis, ir apima akademinės įstaigos siūlomas studijas, kuriose galima dalyvauti tuo pat metu dirbant visą darbo dieną, kurios bendrai grindžiamos profesine patirtimi bei paprastai apima galimybę įgyti universitetinį laipsnį;
- P. kadangi prisitaikymas prie spartėjančių ekonominių ir technologinių pokyčių yra vienas didžiausių iššūkių senėjančiai darbo jėgai, o atsakas į šį iššūkį bus vienas iš pagrindinių elementų užtikrinant ilgalaikį ES ekonomikos konkurencingumą;
- Q. kadangi mokymosi visą gyvenimą ir karjeros vystymo politika galėtų būti paskatinta pripažįstant ankstesnio mokymosi rezultatus;
- R. kadangi, asmeniui suteikiant laisvo nuo darbo laiko asmeniškai tobulėti ir lavintis pagal mokymosi visą gyvenimą principą, skatinama jo gerovė ir jo indėlis į visuomenę, nes, turėdamas labiau apibrėžtų asmeninių ir profesinių įgūdžių, jis įgyja daugiau galių; kadangi nuotolinis universitetinis mokymasis apima lankstesnio formato studijas, taigi žmonės gali pasiekti geresnę profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą; kadangi universitetinis mokymasis visą gyvenimą turėtų būti įtrauktas į Europos skaitmeninio strategiją;
- S. kadangi skaitmeninimas užtikrina švietimo proceso lankstumą ir interaktyvumą ir tai vienas pagrindinių veiksnių tolesniam ir nuotoliniam universitetiniam mokymuisi toliau vystyti;
- T. kadangi technologiniai pokyčiai reikalauja tvirtesnių ir didesniu tęstinumu pagrįstų švietimo ir užimtumo sąsajų;
- U. kadangi dėl akademių institucijų polinkio į statiškumą susiduriama su iššūkiais norint reformuoti mokymo programas, studijoms ir egzaminams taikomas taisyklės bei stojimo reikalavimus;
- V. kadangi tolesnio ir nuotolinio universitetinio mokymosi sektoriai sparčiai auga ir pasižymi dideliu ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo potencialu;
- W. kadangi tebesama daugybės kliūčių, susijusių su studijomis tolesnio ir nuotolinio universitetinio mokymosi pagrindu ⁽¹⁾;

Tolesnis ir nuotolinis mokymasis greta visuomeninių ir ekonominių pokyčių

1. pripažįsta, kad internetinis ir atvirasis švietimas keičia švietimo finansavimo, žinių pateikimo ir įsisavinimo būdus; šiuo požiūriu pabrėžia, kad svarbūs atvirieji švietimo išteklių, kuriais užtikrinama prieiga prie švietimo visiems ir, remiant mokymosi visą gyvenimą procesą, stiprinamas įsidarbinamumas;
2. pažymi, kad nemažai daliai švietimo ir mokymo įstaigų sunku tinkamai reaguoti į nuodugnius ir sudėtingus pokyčius, su kuriais susiduria mūsų visuomenės ir ekonomika, tad jos turi keisti savo valdymą, organizacinę struktūrą bei veiklos būdą; pabrėžia, kad, užtikrinant naujo, lankstaus ir prieinamo pobūdžio mokymąsi visą gyvenimą, kuris būtų tinkamas visų amžiaus grupių asmenims, kai kurie iš šių iššūkių – pvz., socialinė atskirtis, mokyklos nebaigimas bei įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitiktis – gali būti sėkmingai atremti;

⁽¹⁾ Nuotolinio mokymosi visuotinės kompiuterizacijos srityje programa: https://www.researchgate.net/publication/312312226_A_distance_learning_curriculum_on_pervasive_computing.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

3. pripažįsta, kad skaitmeninimas ir švietimo platformų kūrimas siekiant bendradarbiauti ir keistis geriausia praktika yra itin svarbūs norint atremti šiuos iššūkius;
4. ragina Komisiją ir valstybes nares įgyvendinant nacionalines skaitmeninių įgūdžių ugdymo strategijas labiau stengtis siekiant išspręsti esamo technologinio atotrūkio, skiriančio puikiai ir menkai aprūpintas švietimo įstaigas, problemą;
5. pabrėžia, kad mokymosi visą gyvenimą priemonės itin svarbios padedant moterims įgyti įgūdžius, kurie joms reikalingi norint grįžti į darbą arba gauti geresnį darbą ir didesnes pajamas bei dirbti geresnėmis sąlygomis; pabrėžia, kad būtina toliau didinti moterų skaičių tarp aukšto lygio akademinės bendruomenės narių ir padėti joms pasiekti šį lygį;
6. pabrėžia, kad kovojant su lyčių stereotipais svarbus švietimas; todėl ragina Komisiją skatinti iniciatyvas, kuriomis būtų siūloma parama įgyvendinant moterims skirtas profesines nuotolinio mokymosi programas, įskaitant aukštąjį išsilavinimą mokslo, technologijų ir IT srityse, kuriamos švietimo specialistams skirtos mokymo programos lyčių lygybės srityje ir užkertamas kelias stereotipų sklaidai įgyvendinant mokymo programas ir naudojant pedagoginę medžiagą;
7. pabrėžia, jog akademinės įstaigos turi rengti piliečius žinių visuomenei ir nuolat kintančiai ekonomikai, suteikti jiems praktinės savarankiško mokymosi patirties ir ugdyti į verslumą orientuotą mąstyseną bei tokius universaluosius gebėjimus, kaip problemų sprendimas ir prisitaikymas, kad jie galėtų ieškoti savo kelio ir atskleisti visą savo potencialą;
8. pabrėžia, kad akademinėms įstaigoms tenka svarbus vaidmuo stiprinant aktyvų pilietiškumą ir kad jos turi ugdyti universaluosius studentų gebėjimus, pvz., pilietinius, socialinius gebėjimus bei pilietiškumą;
9. pripažįsta, kad taikant požiūrį, kuriuo remiantis didžiausias dėmesys skiriamas studentams, mažėja švietimo įstaigų nebaigimo rodiklis, o studentai gali atskleisti visą savo potencialą⁽¹⁾; šiuo požiūriu pabrėžia, jog svarbu, kad visiems visą gyvenimą būtų pasiekiamas profesinis orientavimas;
10. pripažįsta, kad keitimasis žiniomis turi potencialo gerinti aktyvų dalyvavimą ir tarptautinį piliečių tarpusavio supratimą kaip niekad besikeičiančiose visuomenėse;
11. pripažįsta, kad būtina stiprinti tvirtesnę švietimo ir mokymo įstaigų, vietos bendruomenių ir ekonomikos subjektų bendradarbiavimą; taip pat pabrėžia, kad būtina geresnė formaliojo, neformaliojo švietimo ir savišvietos paslaugų teikėjų tarpusavio sąveika, siekiant skatinti mokymosi visą gyvenimą galimybes visiems;
12. laikosi nuomonės, jog visi kiekvienu gyvenimo etapu turi turėti galimybę mokytis ir lavintis, kad įgytų tokių universalųjų įgūdžių, kaip mokėjimas skaičiuoti, skaitmeninis raštingumas ir gebėjimas naudotis žiniasklaidos priemonėmis, kritinis mąstymas, socialiniai ir kiti svarbūs gyvenimiški įgūdžiai, bei galėtų geriau prisitaikyti prie ateities reikalavimų;
13. atkreipia dėmesį į būtinybę įgyvendinti atitinkamiems poreikiams pritaikytas pagalbos besimokantiems darbe, praktikantams ir darbuotojams sistemas, siekiant užtikrinti visų asmenų įtrauktį į darbo rinką; laikosi nuomonės, jog nepaprastai svarbu į mokymo ir mokymosi procesą įtraukti naujas technologijas, kad žmonės įgytų reikiamus įgūdžius, gebėjimus ir žinias, o skaitmenines technologijas gebėtų naudoti inovatyviai ir kūrybingai;
14. ragina užtikrinti geresnį piliečių įtraukimą į darbo rinką ir geresnes galimybes joje likti, įskaitant pagalbą jų gebėjimams tobulinti tolesnio ir nuotolinio universitetinio mokymosi bei profesinio rengimo ir mokymo priemonėmis; pabrėžia, jog būtina didinti profesinio rengimo ir mokymo galimybių patrauklumą ir prieigą prie informacijos apie jas jaunuoliams ir jų šeimoms; šiuo požiūriu primena, kad pagal programą „Erasmus+“ numatytas judumo mokymosi tikslais profesinio rengimo ir mokymo sektoriuje siekis toli gražu neįgyvendintas, taigi jam būtina skirti papildomą dėmesį;
15. atkreipia dėmesį į programų „Erasmus+“ ir „Horizontas 2020“ svarbą stiprinant mokymąsi visą gyvenimą; todėl ragina valstybes nares visapusiškai ištirti šių programų potencialą; taip pat pažymi, kad turėtų būti kuriamos tolesniam universitetiniam mokymuisi pritaikytos, į profesinę sritį orientuotos programos;

⁽¹⁾ Leidinys „Economics of Education“, red. Dominic J. Brewer, Patrick J. McEwan, *Equity and Quality in Education Supporting disadvantaged students and schools* („Teisingumas ir kokybė švietimo srityje. Sunkumus patiriančių studentų ir mokyklų rėmimas“): <https://www.oecd.org/education/school/50293148.pdf>.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

16. pripažįsta, kad nepaprastai svarbi prieiga prie įtraukaus kokybiško švietimo, taigi būtina remti atvirąjį ir nuotolinį mokymąsi, siekiant užtikrinti specialiuosius poreikius asmenims, kuriems tradicinės žinių pateikimo sistemos nepasiekiamos – visų pirma sunkiai besiverčiančių asmenų grupėms; ragina valstybes nares nukreipti investicijas šiuo tikslu;

Kokybės ir lankstumo svarba švietimo srityje

17. mano, kad ES pastangoms užtikrinti socialinę sanglaudą, konkurencingumą ir tvarų augimą nepaprastai svarbi kuo aukštesnė formaliojo ir neformaliojo švietimo kokybė;

18. pabrėžia, kad įmonės, norėdamos likti konkurencingos ir suteikti sėkmės galimybę tiek žemos, tiek aukštos kvalifikacijos darbuotojams, kartu su švietimo ir mokymo įstaigomis turi siūlyti mokymus ir į profesinę veiklą orientuoto švietimo paslaugas visu žmogaus profesinio gyvenimo laikotarpiu;

19. pabrėžia, jog norint, kad švietimas duotų rezultatų, ypač svarbūs kokybiški žinių ir įgūdžių perdavimo metodai; pabrėžia, kad būtina investuoti į pedagogų profesinį tobulėjimą ir nuolatinę kvalifikacijos kėlimą bei jį remti; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad, vykstant inovacijų diegimo procesui ir laipsniškam švietimo srities skaitmeninimui, būtina užtikrinti aukštus nuotolinio mokymosi standartus ir kad svarbu vystyti naujus mokymo ir mokymosi modelius; šiame kontekste pripažįsta, kad tinkama infrastruktūra ir išteklių – gyvybiškai svarbūs mokymo kokybės gerinimo elementai;

20. pažymi, kad tai reikalauja skirti dėmesio pedagogams, patraukliam atlyginimui ir darbo sąlygoms bei geresnėms galimybėms toliau mokytis darbo laiku – ypač skaitmeninės didaktikos srityje – bei visa tai įvertinti;

21. ragina universitetus vis daugiau dėmesio skirti nuotoliniam mokymuisi ir jį išplėsti įtraukiant nemokamas trumpalaikes profesines studijas;

22. pabrėžia, jog nuotolinio mokymosi studijas pasirinkusiems studentams turėtų būti garantuojamos galimybės bendrauti su dėstytojais ir būti jų vertinamais, siekiant užtikrinti, kad studentai gautų deramą pagalbą, būtų tinkamai nukreipiami ir skatinami visu savo studijų laikotarpiu;

23. pripažįsta, kad lankstaus formato mokymasis, pvz., nuotolinis ir mišrusis mokymasis, leidžia dirbantiems asmenims suderinti darbą ir (arba) studijas bei šeimos ir asmeninį gyvenimą;

24. pripažįsta, kad nuotolinis mokymasis atlieka lemiamą vaidmenį asmenų, kurie dėl savo fizinės būklės negali lankyti užsiėmimų mokslo įstaigoje, gyvenime;

25. skatina atsižvelgti į sumanymą rengti konkreitiems poreikiams pritaikytus ir trūkstantoms žinioms įgyti reikalingus kursus, skirtus asmenims, kurie pageidauja siekti tretinio išsilavinimo, tačiau turi įgyti papildomą kvalifikaciją, kad atitiktų priėmimo reikalavimus;

26. pabrėžia, kad būtina kovoti už lankstesnį ir asmeninems reikmėms labiau pritaikytą požiūrį į karjeros vystymą ir mokymąsi visą gyvenimą bei lavinimąsi visu asmeninės karjeros laikotarpiu; pripažįsta vaidmenį, kurį siekiant šio tikslo visų pirma gali atlikti ne tik vieši, bet ir privatūs subjektai, tačiau taip pat pripažįsta, kad orientavimas ir konsultavimas, kuriuo būtų atsižvelgiama į asmenines reikmes ir pageidavimus, o ypatingas dėmesys skiriamas asmeninių įgūdžių vertinimui ir plėtojimui, nuo pat pradžių turi būti esminis švietimo ir įgūdžių politikos elementas;

27. atkreipia dėmesį į interaktyvumo svarbą gerinant nuotolinio mokymosi kokybę šiuolaikiškais ryšio metodais, kuriuos taikant galima atlikti praktines užduotis, įtraukti besimokančiuosius į mokymo procesą ir plėtoti bendravimo įgūdžius;

28. pritaria idėjai užtikrinti galimybę mokytis visą gyvenimą visų pirma siekiant padėti asmenims, įskaitant moteris ar slaugytojus, grįžti į darbą;

29. pabrėžia, kad, vykstant mokymo metodų ir priemonių modernizacijai, būtina nuolatinė nuotolinio mokymosi stebėseną;

30. pabrėžia, kad jaunimas turi ugdyti savarankiško mokymosi įgūdžius (įskaitant darbo organizavimą, informacijos apdorojimą, kritinį mąstymą ir motyvaciją), kad ateityje galėtų veiksmingai naudotis pažangiosiomis technologijomis savo įgūdžiams nuotolinio mokymosi priemonėmis plėtoti;

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

Tolesnis ir nuotolinis mokymasis kaip universitetų vystymosi priemonė

31. atsižvelgdamas į tai, jog nuotolinio mokymosi išlaidos mažesnės nei mokslo įstaigose vykstančių studijų, pripažįsta, kad tolesnis ir nuotolinis universitetinis mokymasis sudaro aukštojo mokslo įstaigoms galimybes tobulėti, plėsti savo kompetencijos sritis ir įvairinti savo siūlomas programas, siekiant pritraukti naują publiką ir įvairinti savo pajamas;
32. pripažįsta, kad nuotolinis mokymasis prisideda prie tarpdalykių sričių raidos ir skatina rinktis tarptautines studijas;
33. ragina universitetus plėsti savo teikiamas nuotolinio mokymosi paslaugas;
34. pripažįsta pažangiosios specializacijos strategijos vaidmenį vystant pagrindinį regioninį potencialą atsižvelgiant į darbo rinkos poreikius;

Technologiniai iššūkiai

35. pripažįsta, kad svarbu neatsilikti nuo sparčių technologinių pokyčių, visų pirma susijusių su nuotoliniu mokymusi, ir kad neįmanoma pervertinti IRT svarbos bei priklausymo nuo jų; laikosi nuomonės, kad IRT yra priemonė, kuria naudojantis optimaliai ir ekonomiškai efektyviai galėtų būti atremti didieji švietimo ir vystymosi iššūkiai; yra įsitikinęs, kad pastangos taip pat turėtų būti remiamos didelėmis investicijomis į švietimą, įskaitant Europos socialinio fondo lėšų panaudojimą, siekiant visais lygmenimis plėtoti skaitmeninius įgūdžius ir gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis;
36. apgailestaudamas pažymi, kad nepakankami IRT naudojimo įgūdžiai šiandien yra didelė ir pedagogų, ir besimokančiųjų problema; pakartoja, kad technologijų išmanymas svarbus norint pasinaudoti nuotolinio mokymosi potencialu ir skatinti naujų mokymo ir mokymosi metodų diegimą;
37. pažymi, kad būtina spręsti skaitmeninės atskirties problemą ir visiems užtikrinti vienodas galimybes gauti prieigą prie skaitmeninių technologijų bei ugdyti gebėjimus, požiūrį ir motyvaciją, kurie būtini prasmingam skaitmeniniam dalyvavimui;
38. atkreipia dėmesį į tai, kad Europoje tik ketvirtadalis moksleivių yra mokomi savo skaitmeniniais įgūdžiais pasitikinčių mokytojų, o tai didelė kliūtis, dėl kurios negali suklestėti nauji mokymo metodai; todėl ragina valstybes nares tvirčiau remti lavinimo ir įgūdžių tobulinimo galimybes, įskaitant mokymus, skirtus lavinti gebėjimą naudotis IT ir žiniasklaidos priemonėmis, bei karjeros visą gyvenimą galimybes pedagogams;
39. pabrėžia, kad būtina investuoti į visų švietimo sektorių pedagogų profesinį tobulėjimą ir jį remti bei steigti tarnybas, kurios nukreiptų karjeros visą gyvenimą klausimais;
40. pripažįsta naujų švietimo skaitmeninių platformų svarbą ir kartu atkreipia dėmesį į saugumo ir privatumo problemas, su kuriomis susiduria ir akademinės įstaigos, ir studentai;
41. atkreipia dėmesį į įgūdžių gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse svarbą ir dar kartą apgailestauja dėl lyčių pusiausvyros šioje srityje nebuvimo;

Finansiniai iššūkiai

42. pripažįsta, kad kokybiškam švietimui ir konkretiems poreikiams pritaikytam mokymuisi būtinas deramas finansavimas; pabrėžia, kad nuotolinis mokymasis gali užtikrinti į besimokantįjį orientuotą aukštos kokybės švietimą mažesnėmis sąnaudomis; pabrėžia, kad svarbus didesnis finansinis ir praktinis pramonės ir įmonių įsitraukimas į profesinio rengimo veiklą;
43. pabrėžia, kad išlaidos švietimui turi būti pripažintos ilgalaikę naudą nešančiomis ilgalaikėmis investicijomis;
44. mano, kad išlaidos neturi tapti kliūtimi stoti mokytis ir dalyvauti su studijomis susijusioje veikloje, tačiau pripažįsta ir tai, kad kai kuriose valstybėse narėse esama esminių problemų, kurios lemia dideles išlaidas, taigi piliečių negali susimokėti stojimo mokesčių; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares labiau remti ir skatinti nuotolinį mokymąsi kaip kokybiško, lankstaus ir asmeninėms reikmėms pritaikyto švietimo už prieinamą kainą galimybę;

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

Su reglamentavimo sistema susiję iššūkiai

45. pripažįsta, kad esama įprasto profesinio rengimo, taip pat tolesnio ir nuotolinio universitetinio mokymosi reglamentavimo sistemų skirtumų; pabrėžia, kad nuotolinis mokymasis turėtų būti akredituojamas pagal tokias pat taisykles, kaip ir švietimas lankant mokslo įstaigą, atitinkamai pritaikant reikiamus rodiklius ir kriterijus;
46. pripažįsta aktyvaus valdymo ir suinteresuotųjų šalių dalyvavimo svarbą;
47. pripažįsta, kad nuotoliniam mokymuisi svarbus kokybės užtikrinimas ir jo rezultatų pripažinimas;
48. primena, kad nemažai taikomų Europos skaidrumo priemonių, pvz., Europos kvalifikacijų sandara ir Europos profesinio mokymo kreditų sistema (ECVET), buvo sukurtos atskirai viena nuo kitos; pripažįsta, jog, norint sudaryti asmenims galimybę tinkamiau vertinti savo pažangą ir galimybes bei pasinaudoti mokymosi rezultatais, pasiektais skirtingomis aplinkybėmis, jos turi būti geriau koordinuojamos ir grindžiamos kokybės užtikrinimo sistemomis bei diegiamos į nacionalinių kvalifikacijų sistemas, kad visuose sektoriuose ir tarp visų subjektų, įskaitant darbdavius, būtų puoselėjamas pasitikėjimas;
49. pripažįsta, kad mišriojo ir internetinio mokymosi svarba nemažėja, visų pirma profesinio rengimo ir mokymo kontekste; pabrėžia, kad, derinant aukštos kokybės skaitmenines technologijas ir tiesioginio mokymosi galimybes, studentai pasiekia geresnių rezultatų, todėl ragina Komisiją ir valstybes nares labiau remti ir skatinti mišrųjų mokymąsi;
50. ragina Komisiją stiprinti Europos mokymosi visą gyvenimą strategiją ir į ją įtraukti tolesnį ir nuotolinį universitetinį mokymąsi, kad būtų skatinamas senėjančios darbo jėgos prisitaikymas prie ekonominių ir technologinių pokyčių; taip pat ragina Komisiją įvertinti galimybes didinti finansavimą tolesniam ir nuotoliniam universitetiniam mokymuisi pagal esamas ir būsimas programas;
51. pripažįsta, kad būtina vadovautis visapusišku daugiasektoriniu ir daugiadalykiu požiūriu į švietimą ir mokymą, įskaitant mokymąsi visą gyvenimą, ir kad rengiant ir įgyvendinant švietimo politiką būtinas tarpsektorinis bendradarbiavimas;

Rekomendacijos Europos lygmeniu

52. pabrėžia, kad būtina skatinti švietimo sistemų atstovų bendradarbiavimą ir gerosios praktikos mainus; be to, skatina nacionalines kokybės užtikrinimo tarnybas dalytis gerąja praktika rengiant naujų mokymo ir mokymosi būdų pripažinimo kriterijus;
53. ragina peržiūrėti Europos kvalifikacijų sandarą, siekiant skatinti šalių, kurias apima Europos kvalifikacijų sandara, ir kitų šalių – visų pirma kaimyninių šalių ir šalių, kurios turi brandžias kvalifikacijų sandaras – kvalifikacijų palyginamumą, kad būtų galima geriau suprasti užsienyje įgytą kvalifikaciją, o iš migrantų kilę asmenys ir pabėgėliai būtų įtraukti į mokymosi visą gyvenimą veiklą ir galėtų įsidarbinti;
54. ragina Komisiją gerokai padidinti paramą tolesniam ir nuotoliniam universitetiniam mokymuisi pagal programą „Erasmus+“, skatinant kurti Europos tinklus ir padedant keistis gerąja praktika, rengti projektus, kuriuos įgyvendinant dalyvautų keliose valstybėse narėse veikiančios institucijos, bei užtikrinti didesnę prieinamumą studentams iš kitų Europos ir trečiųjų šalių;
55. pritaria vartotojams patogios interneto platformos, kuri veiktų pagal vieno langelio principą ir kuria naudodamiesi švietimo specialistai ir besimokantieji galėtų padėti keistis geriausia praktika, sukūrimui;
56. ragina Komisiją sukurti saugią ir integruotą mokymosi platformą, kuri būtų skirta ir nemokamai siūloma Europos švietimo įstaigoms, taip skatinant naudotis e. mokymosi visoje Europos Sąjungoje;
57. pripažįsta, kad, siekiant paremti konstruktyvų pedagogų ir kitų praktikuojančių specialistų bendravimą, būtina toliau plėtoti iniciatyvą „eTwinning“ ir platformą „Mokyklinio ugdymo sąsaja“ („School Education Gateway“);

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

58. skatina megzti tvirtesnius ryšius tarp tęstinio tolesnio universitetinio mokymosi (kuris nebūtų nukreiptas tik į mokslinius tyrimus) ir profesinio rengimo ir mokymo įgūdžiams įgyti bei imtis veiksmų siekiant užtikrinti, kad ir vieno, ir kito pobūdžio veiklos būtų galima imtis ir ją būtų galima taikyti bet kuriuo metu;

59. rekomenduoja paremti mokymosi visą gyvenimą pastangas įgyvendinant Europos skaitmeninimo strategiją ir parengti siūlomų priemonių poveikio lyčių aspekto požiūriu vertinimą;

60. teigiamai vertina plataus užmojo planą iki 2025 m. įdiegti ypač spartų interneto ryšį ikimokyklinio ugdymo įstaigose ir vidurinėse mokyklose bei bibliotekose, nes spartesnis ir geresnis ryšys suteikia didžiules galimybes stiprinti mokymo metodus, skatinti mokslinius tyrimus ir vystyti aukštos kokybės internetines švietimo paslaugas; pabrėžia, kad šių technologijų diegimas atveria geresnes nuotolinio mokymosi galimybes, ypač kaimo vietovėse ir atokiausiuose regionuose; pabrėžia, kad turint tokias galimybes sustiprės vaikų ir moksleivių skaitmeniniai įgūdžiai ir gebėjimas naudotis žiniasklaidos priemonėmis;

61. pabrėžia, kad švietimo ir mokymo sistemų pritaikymas gyvybiškai svarbus norint užtikrinti didėjančią skaitmeninių įgūdžių turinčių specialistų paklausą ES; pabrėžia, jog, siekiant sukurti tikrą Europos bendrąją skaitmeninę rinką, būtina labiau stengtis, kad pagerėtų piliečių, visų pirma nepilnamečių, gebėjimas naudotis žiniasklaidos priemonėmis;

62. pabrėžia, jog svarbu, kad Europa dėtų daugiau pastangų siekdama mokymosi visą gyvenimą strategiją paversti tikrove visiems, įskaitant tikslą teikti ir įvairiausias mokymosi galimybes, kuriomis būtų naudojamosi siekiant asmeniškai tobulėti ir save realizuoti; ragina Komisiją ir valstybes skatinti mokymąsi visą gyvenimą ir į jį investuoti, pirmiausia šalyse, kuriose jį besirenkančių asmenų skaičius nesiekia 15 proc. rodiklio;

63. ragina valstybes nares skatinti formaliojo, neformaliojo švietimo ir savišvietos paslaugų teikėjų bendradarbiavimą ir stiprinti jų tarpusavio sąveiką, kad būtų atkreiptas kuo didesnis žmonių grupės dėmesys ir labiau atsižvelgta į jų konkrečius poreikius;

64. rekomenduoja rengti specialius sertifikuotus mokymus, kurie būtų skirti pagal nuotolinio mokymosi programas dėstantiems pedagogams;

Rekomendacijos valstybių narių lygmeniu

65. ragina valstybes nares vadovautis holistiniu požiūriu į švietimą ir suteikti studentams realias, įvairias ir lygias mokymosi galimybes, kad galėtų skleistis jų siekiai ir įgūdžiai, reikalingi norint užsitikrinti gerovę tiek nuolat kintančios pasaulio ekonomikos sąlygomis, tiek demokratinėje visuomenėje;

66. ragina valstybes nares remtis esama pripažinimo tvarka vertinant ir tvirtinant įgūdžius, įgytus įvairiais kvalifikacijos kėlimo būdais, ir užtikrinti kvalifikacijas vadovaujantis nacionalinėmis kvalifikacijų sandaromis ir sistemomis;

67. pabrėžia, kad tolesnis skaitmeninės infrastruktūros diegimas – ypač rečiau gyvenamose vietovėse – skatina socialinę ir kultūrinę integraciją, modernius švietimo ir informavimo procesus bei regionų kultūros ekonomiką;

68. ragina valstybes nares visais švietimo lygmenimis sudaryti mokymų IRT srityje ir skaitmeninių įgūdžių bei gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis ugdymo galimybes;

69. pakartoja, jog svarbu, kad švietimo ir mokymo įstaigos greitai reaguotų į pokyčius visuomenėje ir darbo rinkoje, pritaikytų ir modernizuotų savo darbo būdą ir sudarytų besimokantiems galimybę atitinkamai ugdyti savo įgūdžius; pabrėžia, kad švietimas yra visą gyvenimą trunkantis įgalėjimo procesas, kuris turėtų padėti piliečiams siekti asmeninio tobulėjimo, kūrybiškumo ir gerovės;

70. primygtinai ragina akademinės įstaigas numatyti pokyčius visuomenėje ir darbo rinkoje bei atitinkamai pritaikyti savo darbo metodus; pažymi, kad į ateitį orientuotų sektorių – pirmiausia žalosios ir žiedinės ekonomikos – vystymas turės lemiamos įtakos tam, kokio pobūdžio įgūdžiai bus reikalingi;

71. taip pat ragina akademinės įstaigas siūlyti daugiakalbius kursus, pritaikytus migrantų įgūdžiams, kad jie galėtų sklandžiai įsitraukti į švietimo programas;

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

72. pabrėžia, jog būtinas didesnis valstybių narių švietimo sistemų lankstumas, kad jos galėtų veiksmingiau naudotis atviraisiais ir internetiniais mokymo metodais;
73. primygtinai ragina valstybes nares gerinti duomenų apie absolventų užimtumą ir socialinę padėtį, įskaitant duomenis apie profesinio rengimo ir mokymo sektorių, prieinamumą (informacijos apie absolventus atsekamumą);
74. ragina ES ir valstybes nares kurti ir įgyvendinti vadinamuosius švietimo koridorius skatinant tokius susitarimus su Europos universitetais, kaip Viduržemio jūros regiono universitetų sąjunga (UNIMED) ir nuotolinio mokymosi universitetų, į kuriuos priimami iš konflikto zonų pabėgę studentai, tinklai – taip pat ir rengiant nuotolinio akademinio mokymo programas;
75. pabrėžia, jog tolesniam ir nuotoliniam universitetiniam mokymuisi svarbus specializuotas mokyklų mokytojų ir universitetų dėstytojų rengimas, kad būtų užtikrinti besimokančiųjų poreikiai;
76. pabrėžia, kad gebėjimus ir įgūdžius, įgytus už formaliojo švietimo sistemos ribų, būtina pripažinti taikant kokybės užtikrinimo ir akreditacijos sistemas – ypač siekiant įgalėti pažeidžiamus ar sunkiai besiverčiančius asmenis, pvz., žemos kvalifikacijos suaugusius darbuotojus arba pabėgėlius; primygtinai tvirtina, kad neformaliojo švietimo ir savišvietos pripažinimas svarbus siekiant užmegzti ryšį su besimokančiais ir juos įgalėti;

o

o o

77. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.
-

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

P8_TA(2017)0328

Banginių medžioklė Norvegijoje

2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl banginių medžioklės Norvegijoje (2017/2712(RSP))

(2018/C 337/05)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarptautinės banginių medžioklės komisijos susitarimą dėl komercinės banginių medžioklės uždraudimo, kuris įsigaliojo 1986 m. (moratoriumas),
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės banginių medžioklės komisijos rezoliuciją 2016-3 dėl banginių ir jų indėlio į ekosistemų veikimą,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės banginių medžioklės komisijos rezoliuciją 2014-2 dėl toli migruojančių banginių,
 - atsižvelgdamas į Aičio biologinės įvairovės tikslus, nustatytus pagal Tarptautinę biologinės įvairovės konvenciją,
 - atsižvelgdamas į 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvą 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2006 m. gegužės 4 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 865/2006 ⁽²⁾ ir 2012 m. rugpjūčio 23 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 791/2012 ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į 2012 m. rugpjūčio 23 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 792/2012, kuriuo nustatomos Tarybos reglamente (EB) Nr. 338/97 dėl laukinės faunos ir floros rūšių apsaugos kontroliuojant jų prekybą numatytų leidimų, sertifikatų ir kitų dokumentų modelių taisyklės ir iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 865/2006 ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2016 m. rugsėjo 15 d. rezoliuciją dėl strateginių ES tikslų Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos (CITES) 17-ajam šalių konferencijos susitikimui ⁽⁵⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2009 m. vasario 19 d. rezoliuciją dėl su banginių medžiokle susijusių Bendrijos veiksmų ⁽⁶⁾,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. ES kovos su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais veiksmų planą,
 - atsižvelgdamas į klausimą Komisijai dėl banginių medžioklės Norvegijoje (O-000058/2017 – B8-0324/2017),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 128 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi 1982 m. Tarptautinė banginių medžioklės komisija nustatė visų rūšių komercinės banginių medžioklės moratoriumą, kuris įsigaliojo 1986 m. ir vis dar galioja, kad būtų galima apsaugoti jų rūšis ir populiacijas nuo išnykimo ir sudaryti sąlygas joms atsikurti;
- B. kadangi Norvegija, nepaisydama šio tarptautinio draudimo, tęsė banginių medžioklės veiklą ir 1993 m. vėl visapusiškai atnaujino komercinę banginių medžioklę, formaliai paprieštaravusi moratoriumui, taip pat pareiškusi išlygų dėl CITES sąrašų ir jų laikymasi;

⁽¹⁾ OL L 206, 1992 7 22, p. 7.

⁽²⁾ OL L 166, 2006 6 19, p. 1.

⁽³⁾ OL L 242, 2012 9 7, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 242, 2012 9 7, p. 13.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0356.

⁽⁶⁾ OL C 76 E, 2010 3 25, p. 46.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- C. kadangi Norvegija CITES šalimi tapo 1979 m. gruodžio 19 d., taigi ji buvo viena iš pirmųjų šalių, sutikusių laikytis šios konvencijos;
- D. kadangi, žiniasklaidos šaltinių skaičiavimais, apie 90 % Norvegijos nužudomų banginių yra patelės, iš kurių dauguma yra vaikingos, nes jos reaguoja lėčiau;
- E. kadangi nuo 1986 m., kai įsigaliojo moratoriumas, Norvegijoje buvo nužudyta daugiau kaip 13 000 banginių ⁽¹⁾;
- F. kadangi dėl banginių medžioklės pavieniai gyvūnai patiria sunkias kančias, ji kelia grėsmę sudėtingoms protingų žinduolių socialinėms struktūroms ir banginių populiacijos išsaugojimo būklei apskritai;
- G. kadangi visos didžiųjų banginių rūšys yra išvardytos Tarybos reglamento (EB) Nr. 338/97 A priede, taigi atsižvelgiama į faktą, kad jiems gresia išnykimas ir kad dėl bet kokio masto prekybos kiltų šios rūšies išnykimo pavojus; kadangi pagal to reglamento 8 straipsnio 1 dalį A priede išvardytų rūšių egzempliorius draudžiama pirkti, siūlyti pirkti, įsigyti komerciniams tikslams, viešai demonstruoti komerciniams tikslams, naudoti pasipelnymui ir prekybai, laikyti pardavimui, siūlyti parduoti arba vežti pardavimui;
- H. kadangi randasi vis daugiau mokslinių įrodymų, leidžiančių teigti, kad banginiai didina ekosistemos našumą ir gali turėti įtakos reguliuojant CO₂ kiekį atmosferoje;
- I. kadangi Norvegija vienašališkai nusistato leidžiamą sumedžioti kiekį; kadangi 2017 m. banginių medžioklės sezonui ji padidino mažųjų ruožuočių kvotą iki 999 (nuo 880 2016 m.);
- J. kadangi Norvegijos banginių mėsos eksportas pastaraisiais metais smarkiai išaugo; kadangi dalis šios eksportuojamos produkcijos gabenama per ES uostus;
- K. kadangi buvo nustatyta, kad vien per 2016 m. spalio mėn. 2 948 kg Norvegijos banginių produktų buvo eksportuoti į Japoniją tranzitu kertant bent tris ES uostus ⁽²⁾;
- L. kadangi banginių mėsos tranzitas per ES uostus leidžiamas, jei vadovaujantis Tarybos reglamentu (EB) Nr. 338/97 kroviniams parengiami galiojantys CITES nuostatas atitinkantys dokumentai;
- M. kadangi pagrindinis CITES tikslas yra saugoti biologinę įvairovę ir, visų pirma, išsaugoti gyvūnų ir augalų rūšis; kadangi pagal ES Buveinių direktyvą, kurioje apibrėžiama Bendrijos pozicija dėl banginių (ir delfinų), negalima atnaujinti jokių banginių, kurių populiacija aptinkama ES vandenyse, komercinės medžioklės;
- N. kadangi Norvegija dėl savo narystės Europos ekonominėje erdvėje yra glaudžiai susijusi su Sąjunga ir jos politikos kryptimis; kadangi tokiu būdu buvo užtikrinta, kad Norvegijos ir ES žmonės ir vyriausybės išlaikytų tvirtus kultūrinius ryšius, sveikus prekybos santykius ir su išsaugojimu susijusius įsipareigojimus;
1. ragina Norvegiją nutraukti visas komercinės banginių medžioklės operacijas ir laikytis Tarptautinės banginių medžioklės komisijos moratoriumo;
 2. ragina Norvegiją atšaukti savo išlygas dėl CITES I priedėlio didžiųjų banginių rūšių sąrašų ir nutraukti visą prekybą banginių mėsa ir banginių produktais;
 3. apgailestauja, kad Norvegija subsidijuoja banginių pramonę ir skatina vartoti ir naudoti banginių medžioklės produktus; primygtinai ragina Norvegiją nebeteikti šių subsidijų;

⁽¹⁾ https://iwc.int/table_objection

⁽²⁾ <http://www.maritime-executive.com/article/norways-whaling-comes-under-fire>

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

4. tvirtai remia tolesnį visuotinį komercinės banginių medžioklės moratoriumą ir tarptautinės komercinės prekybos banginių produktais draudimą;
 5. pažymi, kad valstybės narės prisijungė prie ES kovos su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais veiksmų plano; atkreipia dėmesį į to plano 9 veiksmą, kuriame valstybės narės ir Komisija raginamos parengti nacionalinės atitikties ES laukinės gamtos teisės aktams gerinimo strategijas;
 6. apgailestauja, kad vykstant diskusijoms, kurias Parlamentas surengė per 2017 m. liepos 6 d. plenarinį posėdį, Komisija negalėjo ar nenorėjo pateikti Parlamentui duomenų apie banginių mėsos vežimą per ES uostus; primygtinai ragina Komisiją surinkti ir pateikti reikalingus duomenis;
 7. ragina Komisiją ištirti visus galimus būdus, kaip užtikrinti, kad banginių mėsos nebebūtų leidžiama teisėtai vežti tranzitu per ES uostus, be kita ko, kaip išimtinę priemonę rekomenduojant uždrausti tokį tranzitą;
 8. apgailestauja, kad, nepaisydama ankstesnių ir dabartinių diplomatinių reakcijų ir plačiai paplitusių tarptautinių protestų, Norvegija iki šiol nepersvarstė savo sprendimo; ragina Komisiją, Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) ir Tarybą naudojantis dvišaliais ir daugiašaliais kanalais primygtinai raginti Norvegiją nutraukti visą komercinę banginių medžioklę;
 9. primygtinai ragina Tarybą ir Komisiją būsimuose 67-osios Tarptautinės banginių medžioklės komisijos sesijos posėdžiuose laikytis bendro požiūrio į banginių medžioklę, pagal kurį atsargumui būtų teikiama bent jau tiek svarbos, kiek jos teikiama dabartinėje bendroje pozicijoje, ir bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis, kad būtų pasiekta daugumos parama siekiant įsteigti banginių rezervatus;
 10. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir Norvegijos vyriausybei ir parlamentui.
-

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

P8_TA(2017)0330

Tarptautinės prekybos ir ES prekybos politikos poveikis pasaulinėms vertės grandinėms**2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl tarptautinės prekybos ir ES prekybos politikos poveikio pasaulinėms vertės grandinėms (2016/2301(INI))**

(2018/C 337/06)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 208 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 5 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Prekyba visiems. Atsakingesnės prekybos ir investicijų politikos kūrimas“ (COM(2015)0497),
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. liepos 5 d. rezoliuciją dėl naujos perspektyvios ir novatoriškos ateities strategijos dėl prekybos ir investicijų ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. liepos 5 d. rezoliuciją dėl 2010 m. Parlamento rekomendacijų dėl socialinių ir aplinkosaugos standartų, žmogaus teisių ir įmonių socialinės atsakomybės įgyvendinimo ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2017 m. gegužės 16 d. rezoliuciją dėl muitinių veiklos ir valdymo, kaip priemonės sudaryti palankesnes sąlygas prekybai ir kovoti su neteisėta prekyba, išorės aspektų vertinimo ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. lapkričio 25 d. rezoliuciją dėl įmonių socialinės atsakomybės tarptautinės prekybos susitarimuose ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. spalio 25 d. rezoliuciją dėl bendrovių atsakomybės už rimtus žmogaus teisių pažeidimus trečiojoje šalyje ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2017 m. balandžio 27 d. rezoliuciją dėl ES pavyzdinės iniciatyvos drabužių sektoriuje ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2017 m. balandžio 4 d. rezoliuciją dėl alyvpalmių aliejaus ir atogrąžų miškų naikinimo ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. vasario 3 d. rezoliuciją su Europos Parlamento rekomendacijomis Komisijai dėl prekybos paslaugomis susitarimo (TISA) ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. liepos 8 d. rezoliuciją su Europos Parlamento rekomendacijomis Europos Komisijai dėl derybų dėl Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės (TIIP) susitarimo ⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2017 m. birželio 14 d. rezoliuciją dėl Bangladešo tvarumo susitarimo įgyvendinimo dabartinės padėties ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0299.⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0298.⁽³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0208.⁽⁴⁾ OL C 99 E, 2012 4 3, p. 101.⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0405.⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0196.⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0098.⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0041.⁽⁹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0252.⁽¹⁰⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0265.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/821, kuriuo nustatomos alavo, tantalio, volframo, jų rūdų ir aukso iš konfliktinių ir didelės rizikos zonų Sąjungos importuotojų prievolės dėl išsamaus tiekimo grandinės patikrinimo ⁽¹⁾ (Konfliktinių mineralų reglamentas),
- atsižvelgdamas į miškų teisės aktų vykdymo, miškų valdymo ir prekybos mediena veikslių planą (COM(2003)0251) ir FLEGT savanoriškos partnerystės susitarimus,
- atsižvelgdamas į 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 995/2010, kuriuo nustatomos veiklos vykdytojų, pateikiančių rinkai medieną ir medienos produktus, pareigos ⁽²⁾ (Medienos produktų reglamentas),
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 978/2012, kuriuo taikoma bendrųjų muitų tarifų lengvatų sistema ⁽³⁾ (BLS reglamentas),
- atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo ⁽⁴⁾ (reglamentas „Bruselis I“),
- atsižvelgdamas į 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/95/ES, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2013/34/ES nuostatos dėl tam tikrų didžiųjų įmonių ir grupių nefinansinės ir įvairovės informacijos atskleidimo ⁽⁵⁾ (Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyva),
- atsižvelgdamas į 2007 m. bendrą ES ir jos valstybių narių strategiją „ES pagalbos prekybai strategija: besivystančių šalių poreikiams, susijusiems su prekyba, skirtos ES paramos stiprinimas“,
- atsižvelgdamas į 2017 m. balandžio 24 d. Komisijos tarnybų darbo dokumentą „Tvarios vertės grandinės drabužių sektoriuje pasitelkiant ES vystymosi veiksmus“ (SWD(2017)0147),
- atsižvelgdamas į TDO trišalę principų deklaraciją dėl daugiašalių įmonių ir socialinės politikos,
- atsižvelgdamas į 105-osios TDO konferencijos dėl deramo darbo pasaulinėse vertės grandinėse 4-ąją ataskaitą,
- atsižvelgdamas į JT darnaus vystymosi tikslus iki 2030-ųjų metų,
- atsižvelgdamas į pagrindines TDO konvencijas dėl vaikų darbo, priverstinio darbo, diskriminacijos, asociacijų laisvės ir kolektyvinių sutarčių,
- atsižvelgdamas į 2016 m. gegužės 12 d. Tarybos išvadas dėl ES ir atsakingų pasaulinių vertės grandinių,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Atnaujinta 2011–2014 m. ES įmonių socialinės atsakomybės strategija“ (COM(2011)0681),
- atsižvelgdamas į Jungtinės Karalystės 2015 m. Šiuolaikinės vergovės įstatymą ir Prancūzijos įstatymą dėl tarptautinių bendrovių rūpestingumo pareigos,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus ir Jungtinių Tautų pasaulinį susitarimą,
- atsižvelgdamas į JT tarptautinę konvenciją dėl visų darbuotojų migrantų ir jų šeimų narių teisių apsaugos,
- atsižvelgdamas į TDO protokolą dėl priverčiamojo darbo,

⁽¹⁾ OL L 130, 2017 5 19, p. 1.

⁽²⁾ OL L 295, 2010 11 12, p. 23.

⁽³⁾ OL L 303, 2012 10 31, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 351, 2012 12 20, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 330, 2014 11 15, p. 1.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- atsižvelgdamas į JT žmogaus teisių tarybos 2014 m. birželio 26 d. rezoliuciją 26/9, kurioje pažymima, kad JT žmogaus teisių taryba nusprendė sukurti atvirą tarpvyriausybinių darbo grupę, įgaliotą parengti tarptautinį teisiškai privalomą dokumentą dėl tarptautinių korporacijų ir kitų verslo įmonių veiklos žmogaus teisių aspektu,
 - atsižvelgdamas į EBPO rekomendacijas daugiašalėms įmonėms ir įvairias konkrečioms sektoriams skirtas EBPO gaires (finansų, žemės ūkio, mineralų, drabužių ir avalynės sektoriams),
 - atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros konferencijos (UNCTAD) prekybos ir vystymosi ataskaitas (2013 ir 2016 m.),
 - atsižvelgdamas į UNCTAD investicijų siekiant tvaraus vystymosi politikos principus (2015 m.),
 - atsižvelgdamas į Pasaulio prekybos organizacijos (PSO) sutartį dėl techninių prekybos kliūčių,
 - atsižvelgdamas į PSO bendrąjį susitarimą dėl muitų tarifų ir prekybos (angl. GATT),
 - atsižvelgdamas į JT vaiko teisių konvenciją, taip pat į UNICEF, JT pasaulinio susitarimo ir organizacijos „Gelbėkit vaikus“ parengtus vaiko teisių ir verslo principus ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į savanoriškos partnerystės susitarimus su konkrečiomis šalimis, pvz., Bangladešo tvarumo susitarimą ir Mianmaro / Birmos darbuotojų teisių iniciatyvą,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. birželio 20 d. Tarybos išvadas dėl vaikų darbo,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto pranešimą, Užsienio reikalų komiteto ir Vystymosi komiteto nuomones ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto poziciją pakeitimų forma (A8-0269/2017),
- A. kadangi SESV 207 straipsnyje reikalaujama, kad ES prekybos politika būtų formuojama remiantis ES išorės politikos principais ir tikslais; kadangi SESV 208 straipsnyje nustatytas politikos suderinamumo vystymosi labai principas, o skurdo panaikinimas numatytas kaip pagrindinis tikslas; kadangi Komisijos komunikate „Prekyba visiems“ ES prekybos politika grindžiama trimis pagrindiniais – veiksmingumo, skaidrumo ir vertybių – principais; kadangi šiame komunikate yra atskiras skyrius apie atsaką į pasaulinių vertės grandinių augimą ir atsakingą tiekimo grandinių valdymą, taip pat primenamas sudėtingumo aspektas, pagrindinė būtinybė mąstyti apie ateitį, įtraukti įvairius viešojo ir privačiojo sektorių bei pilietinės visuomenės veikėjus, taikyti švelniojo tipo ir novatoriškų priemonių derinį ir keisti teisės aktus;
- B. kadangi visuomenė vis labiau kontroliuoja laisvąją prekybą ir, atsiradus susirūpinimui dėl neteisingo prekybos naudos ir naštos padalijimo, vis daugiau dėmesio skiriama plačiai paplitusiai nuomonei, kad centriniai prekybos politikos elementai turi būti socialinės ir aplinkos vertybės, taip pat skaidrumas ir atskaitomybė;
- C. kadangi pasaulinės vertės grandinės (PVG) yra sudėtinga, technologijomis pagrįsta ir sparčiai besikeičianti tikrovė, kuri tapo pagrindiniu šiandienos pasaulio ekonomikos bruožu ir gali padėti besivystančioms šalims geriau į šią ekonomiką integruotis, sumažinti skurdą bei sukurti darbo vietas ir kartu padidinti gamybos pajėgumus; kadangi, viena vertus, PVG siūlo naujas perspektyvas ekonominiam augimui, darniam vystymuisi, pilietinės visuomenės, darbuotojų ir verslo asociacijų dalyvavimui bei darbo vietų kūrimui įmonėms, dalyvaujančioms gamybos grandinėje, sudarant joms sąlygas sutelkti dėmesį į konkrečius uždavinius, kartu didinant jų tarpusavio priklausomybę; kadangi, kita vertus, itin sudėtingas PVG pobūdis, skaidrumo trūkumas ir atsakomybės sumažėjimas gali lemti didesnę žmogaus ir darbo teisių pažeidimų riziką, faktinį nebaudžiamumą už nusikaltimus aplinkai ir didelio masto mokesčių vengimą ir mokesčių sukčiavimą;

⁽¹⁾ <http://childrenandbusiness.org>

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- D. kadangi prekybos politika turi būti prisidedama užtikrinant skaidrų gamybos procesą visoje vertės grandinėje ir atitiktį pagrindiniams aplinkos apsaugos, socialiniams ir saugos standartams;
- E. kadangi ES prekybos ir investicijų politikoje pagrindinis dėmesys ir toliau turi būti sutelktas į daugiašalę sistemą ir ji taip pat turi padėti stiprinti Europos poziciją sąžiningose pasaulinėse tiekimo grandinėse, tačiau taip pat suteikti priemonių, kuriomis pasinaudojant būtų nustatomos aiškios taisyklės ir pareigos vyriausybėms ir įmonėms, siekiant užtikrinti atitiktį tarptautiniams įsipareigojimas, kaip antai JT darnaus vystymosi tikslams (DVT); kadangi tvarumas ir skaidrumas yra ne tik vertybės, bet taip pat turėtų būti vertinamos kaip tikra varomoji jėga užtikrinant didesnę pridėtinę pasaulinio lygmens prekybos ir investicijų vertę pasaulinių vertės grandinių kontekste;
- F. kadangi MVĮ ⁽¹⁾ yra svarbi pasaulinių vertės grandinių dalis ir atlieka svarbų vaidmenį skatinant ekonomikos augimą, darnų vystymąsi ir kokybiškų darbo vietų kūrimą ir užtikrinant, kad vietos gyventojai neišvyktų iš savo regionų;
- G. kadangi dalyvavimas pasaulinėse vertės grandinėse yra naudingas MVĮ, kalbant apie augimą ir tarptautinimą; kadangi, remiantis 2015 m. Eurobarometro tyrimo „Mažųjų ir vidutinių įmonių tarptautinimas“ rezultatais, tik 31 proc. ES MVĮ per pastaruosius trejus metus dalyvavo verslo veikloje už vidaus rinkos ribų; kadangi daugelis MVĮ susiduria su sunkumais siekdamas užsitikrinti prieigą prie tarptautinių ir ES pasaulinių vertės grandinių; kadangi prekybos politika ir prekybos susitarimai gali padėti įveikti kliūtis ir problemas, su kuriomis šiuo metu susiduria MVĮ, siekdamas įgyti prieigą prie pasaulinių vertės grandinių;
- H. kadangi ekonominiai ir socialiniai partneriai ir NVO naudojami savanorišku išsamiu patikrinimu ir pasaulinių vertės grandinių skaidrumo užtikrinimo sistemomis ir skatina šiomis priemonėmis naudotis visame pasaulyje, ir tai duoda apčiuopiamų ir teigiamų rezultatų;
- I. kadangi savo 2016 m. gegužės mėn. išvadose Taryba pabrėžė, kad „reikia toliau skatinti laikytis tarptautiniu mastu sutartų principų, gairių ir iniciatyvų socialinės įmonių atsakomybės ir atsakingo verslo srityje, pavyzdžiui, JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų, JT pasaulinio susitarimo, TDO trišalės deklaracijos dėl daugiašalių įmonių ir socialinės politikos principų, EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms, be kita ko, EBPO nepriklausančiose šalyse, taip pat prisidedant prie kovos su korupcija pastangų kuriant atviresnę ir skaidresnę verslo aplinką“;
- J. kadangi atsakingas visuotinis pasaulinių vertės grandinių valdymas yra labai svarbus siekiant suderinti prekybos politiką su Europos vertybėmis, įtvirtintomis Sutartyse; kadangi ir Komisija, ir valstybės narės itin aktyviai dalyvauja šiose diskusijose visame pasaulyje;
- K. kadangi žmogaus teisių pažeidimų prevencija yra kelių tarptautinių konvencijų, gairių ir taisyklių tikslas; kadangi šalys gamintojos visų pirma yra įpareigosotos jas įgyvendinti ir sukurti tinkamas teises ir ekonomines sąlygas įmonėms, kad jos galėtų veikti ir rasti vietą pasaulinės vertės grandinėse; kadangi šalys gamintojos turi sugebėti įgyvendinti tarptautinius standartus ir normas, įskaitant tinkamų teisės aktų rengimą, įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą, ypač teisės aktų, susijusių su teisinės valstybės principo užtikrinimu ir kova su korupcija;
- L. kadangi ES turėtų veiksmingiau reaguoti į socialinį ir aplinkosauginį dempingą bei nesąžiningos konkurencijos ir prekybos praktiką, taip pat užtikrinti vienodas sąlygas;
- M. kadangi ES yra didžiausia pasaulyje prekių ir paslaugų, kartu paėmus, eksportuotoja ir importuotoja, didžiausia tiesioginė užsienio investuotoja ir svarbiausia tiesioginių užsienio investicijų (TUI) vieta; kadangi ES turėtų pasinaudoti šia tvirta pozicija savo piliečių ir kitų pasaulio šalių žmonių, visų pirma gyvenančių skurdžiausiose pasaulio šalyse, labui;
- N. kadangi ES sukūrė įmonėms privalomas išsamaus patikrinimo taisykles konkrečiuose sektoriuose, kuriuose kyla didelis žmogaus teisių pažeidimų pavojus, kaip antai, medienos pramonė ir konflikto zonų naudingosios iškasenos; kadangi kai kurios valstybės narės taip pat parengė teisės aktus, pvz., Jungtinė Karalystė parengė Šiuolaikinės vergovės įstatymą, Prancūzija – Įstatymą dėl tarptautinių bendrovių rūpestingumo pareigos, kuri taikoma tik didelėms Prancūzijos bendrovėms (turinčioms daugiau nei 5 000 darbuotojų), ir Nyderlandai – Išsamaus patikrinimo, ar

⁽¹⁾ Žr. MVĮ apibrėžtį: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003H0361&from=EN>

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

nesinaudojama vaikų darbu, įstatymo projektą; kadangi ES pradėjo iniciatyvas, kuriomis siekiama skatinti išsamų tikrinimą, ir keliuose Europos Parlamento rezoliucijose ES raginama parengti privalomas taisykles šiuo klausimu;

- O. kadangi ES siekdama užtikrinti atsakingesnę pasaulinių vertės grandinių valdymą visame pasaulyje jau ėmėsi svarbių veiksmų, plėtodama konkrečias partnerystes, pavyzdžiui, įgyvendinamas Bangladešo tvarumo susitarimas ir su Mianmaru pradėta Darbuotojų teisių iniciatyva, taip pat sprendžiami konkretūs klausimai, pavyzdžiui, vykdoma išteklių gavimo ne iš konflikto zonų iniciatyva, priimti kovos su neteisėta medienos ruoša reglamentai, biodegalams taikomi tvarumo kriterijai, numatomas įmonių atskaitų tiekimo grandinių klausimais teikimas, siekiama gavybos arba medienos ruošos pramonės šakų įmonių mokėjimų valdžios institucijoms skaidrumo, kaip pabrėžiama komunikate „Prekyba visiems“;
- P. kadangi komunikate „Prekyba visiems“ nurodoma, kad Komisija skatins į visus prekybos ir investicijų susitarimus įtraukti plataus užmojo prekybos ir darnaus vystymosi (PDV) skyrius; kadangi neseniai sudarytuose ES prekybos ir investicijų susitarimuose yra PDV skyriai, kuriuose raginama, kad susitarimo šalys prisiimtų išpareigojimų žmogaus teisių apsaugos, socialinių ir aplinkosaugos standartų bei įmonių socialinės atsakomybės srityse; kadangi iš šių skyrių matyti, kaip skiriasi su jais susijusių užmojų lygis vėlesniuose ES prekybos susitarimuose; kadangi darbo ir aplinkosaugos standartai turi būti ne tik įtraukiami į prekybos ir darnaus vystymosi skyrius, bet ir veiksmingai taikomi visose prekybos susitarimų srityse; kadangi požiūris, pagal kurį dialogas yra centrinis elementas, nebuvo veiksmingas užkertant kelią sunkiems asociacijų laisvės pažeidimams kai kuriuose LPS;
- Q. kadangi konkreiti padėtis gamybos eksportui zonose yra tokia, kad kai kuriose šalyse joms netaikomi vietos darbo teisės aktai, draudžiama arba ribojama profesinių sąjungų veikla ir darbuotojams neužtikrinama galimybė naudotis teisių gynimo priemonėmis, ir tai yra aiškus TDO standartų nesilaikymas;
- R. kadangi etiško elgesio versle trūkumas taip pat yra gero valdymo trūkumo, nešališkų viešosios valdžios institucijų, kurios veiktų bendro piliečių intereso labui, bejėgiškumo ar tokių institucijų nebuvimo pasekmė; kadangi korupcija, pasaulio vertės grandinių skaidrumo trūkumas ir darbo teisės aktų bei mokesčių netaikymas gamybos eksportui zonose galėtų daryti neigiamą poveikį žmogaus teisėms, ypač kenkiant deramam darbui ir profesinėms sąjungoms;
- S. kadangi, TDO duomenimis, 21 mln. žmonių visame pasaulyje yra nukentėję nuo priverčiamojo darbo ir daugelis jų išnaudojami pasaulinėse vertės grandinėse; kadangi priverčiamasis darbas privačiosios ekonomikos sektoriuose duoda 150 mlrd. JAV dolerių neteisėto pelno per metus;
- T. kadangi, atsižvelgiant į visuotinius TDO įgaliojimus, kompetenciją ir patirtį, ši organizacija, vykdydama bendradarbiavimą su jos narėmis, yra tinkamai pasirengusi vadovauti pasaulinio lygmens veiksams, siekiant užtikrinti deramo darbo sąlygas pasaulinėse tiekimo grandinėse; kadangi TDO komitetas deramo darbo pasaulinėse tiekimo grandinėse klausimais paragino įvertinti problemas, kurios yra deramo darbo trūkumo pasaulinėse tiekimo grandinėse priežastis, ir apsvarstyti, kokios iniciatyvos ir kokie standartai yra reikalingi siekiant skatinti deramą darbą ir padėti sumažinti deramo darbo trūkumą pasaulinėse tiekimo grandinėse;
- U. kadangi pasaulio prekybos ir visų pirma PVG atžvilgiu reikalingas daugiašalis bendras ir visa apimantis požiūris į įmonių atsakomybę už žmogaus teisių pažeidimus ir aplinkos tvarumą; kadangi todėl svarbu, kad ES ir toliau imtųsi vadovaujamojo vaidmens vykdant šias diskusijas visame pasaulyje; kadangi ES pirmąja reformuodama investuotojų ir valstybės ginčų sprendimo mechanizmą, visų pirma plėtodama daugiašalę teismų sistemą; kadangi taip pat tikimasi, kad ir kitose svarbiose susirūpinimą keliančiose srityse bus pradėtas panašus procesas, pavyzdžiui, bus užtikrinamas investuotojų išpareigojimų, susijusių su žmogaus teisėmis, vykdymas;
- V. kadangi pasaulinėmis vertės grandinėmis pagrįsta gamyba vykdoma skirtingose šalyse, kuriose žmogaus teisių apsaugos ir socialinės, darbo ir aplinkos apsaugos teisės vykdymo užtikrinimo lygis skiriasi; kadangi nuo žmogaus teisių pažeidimų, prie kurių prisidėjo ir tarptautinės bendrovės, nukentėję asmenys, siekdami pasinaudoti teisinėmis teisių gynimo priemonėmis, gali patirti įvairių kliūčių;

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- W. kadangi lyčių lygybė visose ES politikos srityse yra tvirtai nustatyta SESV 8 straipsnyje; kadangi prekybos ir investicijų susitarimai dažnai turi skirtingą įtaką moterims ir vyrams dėl struktūrinės lyčių nelygybės; kadangi, analizuojant pasaulines vertės grandines, lyčių lygybės aspektas dažnai pamiršamas; kadangi, remiantis Tarptautinės darbo organizacijos duomenimis, 2012 m. 21 mln. žmonių (55 proc. jų – moterys ir mergaitės) visame pasaulyje buvo priverčiamoji darbo aukos ir 90 proc. jų išnaudojo privačiosios ekonomikos sektoriaus asmenys ar įmonės;
- X. kadangi moterys sudaro didžiąją dalį darbuotojų tam tikruose drabužių, sodininkystės, mobiliųjų telefonų ir turizmo sektorių pasaulinių tiekimo grandinių segmentuose, tačiau paprastai jos, palyginti su vyrais, dažnai dirba mažiau apmokamą ir prastesnę darbą, todėl atsiranda lyčių skirstymas pagal profesijas ir veiklos rūšis, vyrų ir moterų darbo užmokesčio ir darbo sąlygų skirtumai, su lytimi susiję apribojimai, taikomi, kai norima pasinaudoti gamybos ištekiais, infrastruktūra ir paslaugomis;
- Y. kadangi pagal ES sutarties 3 straipsnio 3 dalį ES saugo vaiko teises; kadangi visos valstybės narės ratifikavo Jungtinių Tautų vaiko teisių konvenciją;
- Z. kadangi paslaugos atlieka vis svarbesnį vaidmenį pasaulinėse vertės grandinėse, visų pirma gamybos sektoriuje; kadangi dėl išaugusios paslaugų integracijos į pasaulines vertės grandines reikės sudaryti susitarimus siekiant paremti skaitmeninę ekonomiką, įskaitant laisvą duomenų judėjimą;
- AA. kadangi pasaulinių vertės grandinių plėtra taip pat padeda integruoti paslaugas į prekių gamybą; kadangi importuotų prekių vertė didele dalimi išaugo dėl paslaugų importuojančiose šalyse;
- AB. kadangi ES valstybės narės yra didžiausios pasaulyje finansinių paslaugų eksportuotojos ir šis sektorius yra strategiškai svarbus ES prekybos politikoje; kadangi kilo tam tikras pagrįstas susirūpinimas dėl nuostatų, susijusių su finansinėmis paslaugomis, įtraukimo į ES išorės susitarimus, įskaitant laisvosios prekybos susitarimus, nes jos gali daryti neigiamą poveikį kovai su pinigų plovimu, mokesčių slėpimu ir mokesčių vengimu, ir dar labiau išryškėjo, kaip svarbu apvarstyti galimybes panaudoti priemones šioms problemoms spręsti; kadangi prekybos ir investicijų susitarimai suteikia gerų galimybių intensyviau bendradarbiauti kovojant su korupcija, pinigų plovimu, mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu bei vengimu;
- AC. kadangi skaidrus ir informatyvus ženklavimas gali būti naudinga priemonė, sudaranti galimybę ES vartotojui tinkamai pasirinkti remiantis turima informacija; kadangi ES vartotojai, be informavimo apie produkto kainą ir kilmę, taip pat turėtų būti informuojami apie socialinius ir aplinkos apsaugos kriterijus; kadangi tokie kriterijai, atsižvelgiant į techninį aspektą, gali būti rengiami užtikrinant suderinamumą su PPO sutartimi dėl techninių prekybos kliūčių (TPK), kurioje nustatomos gamybos proceso sąlygos, siekiant užtikrinti galimybes parduoti produktą;
- AD. kadangi valstybės ir įmonės turėtų užtikrinti, kad būtų visapusiškai paisoma žmogaus teisių gamybos grandinėje ir visapusiškai laikomasi maisto saugos standartų, taikomų į laisvą apyvartą Europos rinkoje pateiktoms prekėms; kadangi atsakomybės našta turėtų tekti ne tik vartotojams, kurių pasirinkimo galimybės yra ribotos dėl individualių išteklių (ekonominiai aspektai, laikas, žinios) ir dėl išorės veiksnių (informacija, pasiūlymai);
- AE. kadangi kilmės taisyklės tampa vis svarbesnės pasaulinėse vertės grandinėse, nes jomis grindžiama gamyba dažnai vyksta keliose šalyse; kadangi dėl negriežtų kilmės taisyklių gali kilti papildomų kliūčių siekiant užtikrinti visišką skaidrumą ir atskaitomybę visoje tiekimo grandinėje;
- AF. kadangi patobulintos, suderintos ir efektyvesnės muitinių procedūros Europoje ir užsienyje padeda lengviau vykdyti prekybą, įvykdyti atitinkamus prekybos supaprastinimo reikalavimus ir užkirsti kelią tam, kad klastotės ir neteisėtos, teikiamos dempingo kainomis ir suklastotos prekės nepatektų į bendrąją rinką, nes tai stabdo ES ekonomikos augimą ir kelia didelį pavojų ES vartotojams; kadangi platesnė prieiga prie muitinės duomenų apie importuojamas prekes, įvežamas į ES, padidintų PVG skaidrumą ir atskaitomybę;

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- AG. kadangi pasaulyje, kuriame veikia suskaidytos gamybos tinklai, riba tarp eksporto ir importo yra neaiški, nes importuoti išteklių sudaro didelę procentinę eksporto dalį ir tarifai sumuojami kiekvieną kartą, kai tarpiniais išteklių prekiaujama tarpvalstybiniais mastais; kadangi efektyvios muitinės ir pasienio procedūros yra ypač svarbios šiomis aplinkybėmis;
- AH. kadangi BLS ir BLS+ prekybos paskatos užtikrina geresnes galimybes patekti į rinką besivystančioms šalims, o mainais už tai reikalaujama laikytis darbo, aplinkos apsaugos ir socialinių standartų;
- AI. kadangi BLS+ yra pagrindinė ES prekybos politikos priemonė, teikianti geresnes galimybes patekti į rinką ir taikoma kartu su griežtais stebėsenos mechanizmais, siekiant skatinti žmogaus ir darbo teises, aplinkos apsaugą ir gerą valdymą pažeidžiamose besivystančiuose šalyse;
- AJ. kadangi, kalbant apie intelektinės nuosavybės teisių apsaugą ir užtikrinimą, pasakytina, kad galėtų būti numatyta tolesnė veiksminga susijusi integracija pasaulinėse vertės grandinėse;

ES pozicija pasaulinėse vertės grandinėse

1. pabrėžia, kad prekybos ir investicijų politika turėtų būti siekiama užtikrinti svertą poveikį ir sudaryti vienodas sąlygas ES įmonėms, skatinti Europos konkurencingumą ir palengvinti geresnę socialinių standartų konvergenciją; ragina Komisiją užtikrinti ES aplinkos, visuomenės sveikatos, prekybos, investicijų ir pramonės politikos sričių darną ir skatinti naują Europos industrializacijos strategiją bei perėjimą prie mažo anglies dvideginio kiekio ekonomikos;
2. mano, kad dar didesnis ES integravimasis į pasaulines vertės grandines turi būti užtikrintas nepakenkiant Europos socialiniam ir reguliavimo modeliui ir skatinant tvarų augimą;
3. ragina Komisiją remti informuotumo didinimą ir esamų sąžiningos prekybos sistemų naudojimą, kaip nurodyta strategijoje „Prekyba visiems“, vykdamas ES tvarumo planą ir Europos konsensuą dėl vystymosi;
4. primena savo raginimą Komisijai ir valstybėms narėms priimti sustiprintas prekybos apsaugos priemones, siekiant kovoti su nesąžininga komercine praktika, atsižvelgiant į socialinį ir aplinkos apsaugos srities dempingą;
5. prašo Komisijos įvertinti ES ir trečiųjų šalių naudojamų prekybos apsaugos priemonių poveikį veiksmingai ES įmonių integracijai į pasaulines vertės grandines;
6. pabrėžia, kad reikia suderinti taisykles, aktyviau vykdyti ES lygmens koordinavimą ir priežiūrą, kaip valstybėse narėse taikomi visų tipų produktų ir prekių importo muitai (įskaitant tradicinius, antidempingo ir kompensacinius muitus), visų pirma suklastotos kilmės šalies deklaracijos atvejais (tiek lengvatinio, tiek nelengvatinio režimo atveju) ir prekių nepakankamo įvertinimo ar neteisingo apibūdinimo atvejais;

PVG ir daugiašališkumas

7. ragina Komisiją aktyviai veikti PPO reformas, siekiant didinti skaidrumą bei apibrėžti ir įgyvendinti daugiašales prekybos taisykles, įskaitant darnaus PVG valdymo taisykles, kuriose visų pirma turėtų būti numatyti:
 - privalomi tiekimo grandinės išsamaus patikrinimo ir skaidrumo reikalavimai, pagrįsti JT pagrindiniais verslo ir žmogaus teisių principais,
 - minimalūs sveikatos ir saugos standartai, pripažįstant visų pirma darbuotojų teisę įsteigti saugos komitetus,
 - minimali socialinė apsauga ir TDO darbo standartų laikymasis,
 - teisė į kolektyvines derybas;

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

8. prašo Komisijos ir valstybių narių toliau aktyviai dalyvauti visuose daugiašaliuose pasauliniuose forumuose, skirtuose verslui, PVG, žmogaus ir darbo teisėms, ekonomikos augimui ir darniam vystymuisi, skatinant Sutartyse įtvirtintas Europos vertybes ir atsižvelgiant į pagrindinį poreikį apsaugoti konkrečias MVĮ ypatybes;
9. palankiai vertina vykstančias derybas dėl privalomos JT tarptautinių korporacijų ir žmogaus teisių sutarties; ragina Komisiją ir valstybes nares konstruktyviai dalyvauti šiose derybose ir atlikti aktyvų vaidmenį, taip pat padėti parengti konkrečius pasiūlymus, be kita ko, užtikrinant galimybę pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis, dedant visas pastangas, kad būtų pasiekta teigiamo rezultato, ir skatinant prekybos partnerius taip pat dalyvauti; todėl prašo Komisijos apsvarstyti galimybę taikyti plataus masto išsamų privalomą tikrinimą, be kita ko, pasauliniu lygmeniu;
10. ragina valstybes nares sparčiau vykdyti nacionalinius veiksmų planus, pagal kuriuos įgyvendinami pagrindiniai JT verslo ir žmogaus teisių principai, ir užtikrinti didesnę jų veiksmingumą; pabrėžia, kad ES valstybės narės jau patvirtino aštuonis nacionalinius veiksmų planus iš 13, ir palankiai vertina tai, kad dar 11 ES nacionalinių veiksmų planų yra rengiami; prašo Komisijos padėti ir skatinti įgyvendinti minėtus pagrindinius JT principus;
11. pritaria tarptautinių standartų verslo ir žmogaus teisių srityje konvergencijai, visų pirma kalbant apie JT pagrindinius principus ir EBPO rekomendacijas daugiašalėms įmonėms;
12. palankiai vertina tai, kad deramas darbas ir keturi TDO deramo darbo darbotvarkės ramsčiai visapusiškai įtraukti į JT darnaus vystymosi tikslus; ragina Komisiją ir valstybes nares veiksmingai taikyti šiuos standartus ir dirbti TDO siekiant priimti naują tarptautinį darbo standartą dėl deramo darbo PVG numatant reikalavimą, kad visų pirma visos bendrovės vykdytų nuolatinį rizikos, susijusios su jų veiklos poveikiu darbuotojų žmogaus teisėms ir bendruomenėms, valdymą ir imtųsi atitinkamų tokios veiklos prevencijos ir sušvelninimo priemonių ir suteiktų galimybes pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis nuo šios veiklos nukentėjusiems asmenims;
13. remia bet kokias kovas su korupcija iniciatyvas visame pasaulyje, įskaitant Gavybos pramonės skaidrumo iniciatyvą (GPSI), Kimberlio procesą, Tarptautinę konferenciją Didžiųjų ežerų regiono klausimais, principus, nustatytus Jungtinių Tautų pasauliniame susitarime įmonėms, EBPO gaires daugiašalėms įmonėms ir EBPO išsamaus patikrinimo rekomendacijas dėl atsakingo naudingųjų iškasenų iš konfliktinių ir didelės rizikos zonų tiekimo grandinių; primena įpareigojimą šalims gamintojoms, kad visų pirma būtina įgyvendinti atitinkamus teisės aktus ir užtikrinti jų vykdymą, be kita ko, teisinės valstybės sukūrimo ir kovos su korupcija srityse;
14. pažymi, kad šioje srityje svarbūs yra ne tik naudingųjų iškasenų ir metalų importo ir eksporto aspektai, bet konflikto ar didelės rizikos zonų vystymuisi itin reikalingas ir skaidrumas eksploatacijos teisių ir muitų srityje; todėl pabrėžia, kad būtina atlikti jau esamų veiksmų, ES įmonių vykdomų įmonių socialinės atsakomybės srityje, apžvalgą ir didinti koordinavimą ir keitimąsi informaciją ir geriausios praktikos pavyzdžiais, kad būtų galima veiksmingiau nustatyti geriausios praktikos pavyzdžius ir padėti kurti bendrą Europos lygmens veiksmų sistemą; ragina Komisiją intensyviau vykdyti iniciatyvas, susijusias su įmonių socialine atsakomybe ir išsamiu patikrinimu visoje tiekimo grandinėje;
15. pabrėžia, kad patikima prieiga prie žaliavų yra labai svarbi siekiant konkurencingumo pasauliniu mastu;
16. pabrėžia, kad svarbu esamus PVG srities teisės aktus įgyvendinti, vykdyti ir perkelti regioniniu, nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis;

Įmonių atsakomybė

17. pabrėžia, kad prekyba ir žmogaus teisės vienos kitą stiprina ir kad verslo bendruomenė turi atlikti svarbų vaidmenį pasiūlydama teigiamų paskatų, susijusių su žmogaus teisių, demokratijos ir įmonių socialinės atsakomybės skatinimu;

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

18. palankiai vertina daugelį perspektyvių privačiojo sektoriaus iniciatyvų, pvz., elgesio kodeksus, žymėjimą, savikontrolę ir socialinių auditų; jos pastaraisiais metais prisidėjo prie didesnio žmogaus teisių laikymosi ir darbuotojų teisių standartų pagerinimo pasaulinėse tiekimo grandinėse;

19. yra labai susirūpinęs dėl žmogaus teisių pažeidimų ir grėsmių aplinkos tvarumui, kurių priežastis – kai kurių bendrovių vadovybės sprendimai, atvejų;

20. pripažįsta, jog labai svarbu, kad būtų nustatytos aiškios tarptautinės taisyklės dėl įmonių socialinės atsakomybės, pasaulinių vertės grandinių ir išsamaus patikrinimo; palankiai vertina išmanų reguliavimo ir savanoriškų veiksmų derinį, dėl kurio gauta tam tikrų teigiamų rezultatų per pastaruosius keletą metų ir sudaryta galimybė įmonėms pačioms rasti dinamiškas ir novatoriškas priemones; pabrėžia, kad koordinavimas, keitimasis informacija ir gerąja praktika gali padėti padidinti privačiųjų ir viešųjų su vertės grandinėmis susijusių iniciatyvų veiksmingumą ir pasiekti teigiamų rezultatų; vis dėlto primena, kad savanoriška įmonių socialinė atsakomybė (ISA) gali lemti nesąžiningą konkurenciją tiekėjams, kurie nusprendžia laikytis tarptautinių darbo ir aplinkos standartų, ir, kaip paaikškėjo, savanoriškos įmonių socialinės atsakomybės savaimė nepakanka siekiant užtikrinti, kad įmonės visapusiškai laikytųsi tarptautinių standartų ir įsipareigojimų, įgyvendindamos išsamaus patikrinimo politiką; todėl pabrėžia, kad būtina atlikti jau esamų veiksmų, ES įmonių vykdomų įmonių socialinės atsakomybės srityje, apžvalgą, siekiant geriau nustatyti geriausią praktiką ir padėti kurti bendrą Europos lygmens veiksmų sistemą; tvirtai tiki, kad ES turėtų nedelsdama ieškoti būdų, kaip plėtoti PVG skaidrumo strategijas ir taisykles, be kita ko, imantis neatidėliotinių veiksmų siekiant parengti privalomas ir vykdytinas taisykles, susijusias teisių gynimo priemones ir nepriklausomus stebėsenos mechanizmus, įtraukiant ES institucijas, valstybes nares ir pilietinę visuomenę; pabrėžia, kad tokie įpareigojimai turėtų būti vykdomi atliekant veiksmus, kurių reikalaujama pagal Jungtinių Tautų pagrindinius principus ir EBPO rekomendacijas dėl iniciatyvaus žmogaus teisėms iškilusių grėsmių įvertinimo, griežtų ir parodomųjų veiksmų planų, skirtų šioms grėsmėms užkirsti kelią ar joms sušvelninti, rengimo, tinkamo atsako į žinomus piktnaudžiavimo atvejus ir skaidrumo;

21. ragina Komisiją daugiau dėmesio skirti tokioms nuostatoms ir skatinti, kad taip pat būtų laikomasi EBPO tam tikriems sektoriams skirtų gairių ir JT pagrindinių verslo ir žmogaus teisių principų; pabrėžia, kad pilietinę visuomenę reikia oficialiai įtraukti į įgyvendinimo procesą pasitelkiant pagal prekybos ir darnaus vystymosi skyrius sukurtas priemones; ragina Komisiją remti tarptautinių standartizacijos institucijų, pavyzdžiui, Tarptautinės standartizacijos organizacijos, darbą (įskaitant ISO 26000) ir Pasaulinę atsiskaitymo iniciatyvą, siekiant skatinti įmones pranešti apie tvarumą ir vertės kūrimą visoje tiekimo grandinėje;

22. ragina Komisiją užtikrinti, kad Europos ir tarptautinės įmonės laikytųsi EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms ir konkreitiems sektoriams skirtų EBPO rekomendacijų, kaip antai mineralų iš konfliktinių zonų tiekimo grandinėms skirtos išsamaus patikrinimo rekomendacijos; rekomenduoja stiprinti EBPO nacionalinių ryšių palaikymo institucijų vaidmenį ir jų bendradarbiavimą su nepriklausomomis nacionalinėmis ir regioninėmis žmogaus teisių institucijomis, siekiant gerinti pasaulinių vertės grandinių valdymą;

23. ragina Komisiją atnaujinti savo strategiją įmonių socialinės atsakomybės srityje, siekiant sustiprinti socialinius ir aplinkos apsaugos standartus ir, visų pirma, reikalauti įtraukti įmonių socialinės atsakomybės nuostatas į prekybos ir investicijų susitarimus, dėl kurių ES derasi;

24. pabrėžia, kad veiksmų koordinavimas bei keitimasis informacija ir geriausia patirtimi galėtų padėti padidinti privačių ir viešų iniciatyvų, susijusių su PVG, efektyvumą;

25. primena, jog 2010 m. Parlamentas paprašė, kad bendrovės skelbtų ataskaitą apie savo socialinę atsakomybę, išsamaus patikrinimo reikalavimai būtų taikomi visoms bendrovėms, įmonių socialinės atsakomybės koncepcija būtų konsoliduota remiantis suderinta patronuojančiųjų bendrovių santykių apibrėžtimi siekiant nustatyti kiekvienos iš jų teisinę atsakomybę; todėl su pasitenkinimu pažymi, kad pagal Nefinansinių ataskaitų teikimo direktyvą didelės įmonės nuo 2017 m. turės pateikti nefinansinę ir įvairovės informaciją; vis dėlto pažymi, kad didelių įmonių nefinansinės informacijos atskleidimas dar nėra išplėstas, kad apimtų visus dalyvius, veikiančius PVG;

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

26. pažymi, kad kai kurie nacionaliniai parlamentai pradėjo žaliosios kortelės iniciatyvą po to, kai buvo priimtas Prancūzijos įstatymas dėl tarptautinių bendrovių rūpestingumo pareigos; ragina Komisiją apsvarstyti galimybę teikti pasiūlymą dėl įmonių išsamaus patikrinimo pareigos įmonėms, veikiančioms tiek ES, tiek už jos ribų, atsižvelgiant į Prancūzijos Konstitucinio Teismo sprendimą dėl Prancūzijos teisės aktų, t. y. dėl sankcijų proporcingumo;

27. primena, kad įgyvendinant ĮSA politiką būtina atsižvelgti į ypatingas MVĮ savybes ir kad ši politika turėtų būti pakankamai lanksti, kad dėl jos šioms įmonėms nebūtų uždedama neproporcinga našta; todėl prašo Komisijos sukurti specialią MVĮ skirtą pagalbos tarnybą, ypatingą dėmesį skiriant mažosioms ir labai mažoms įmonėms, ir jas remti įgyvendinant pritaikytas gebėjimų stiprinimo programas;

28. pabrėžia, kad pasaulinės vertės grandinės nesibaigia tuomet, kai produktas pasiekia vartotoją, bet jos apima ir atliekų atsiradimą ir jų tvarkymo būdus; primygtinai ragina atsižvelgti į visą produktų gyvavimo ciklą ir išplėsti su pasaulinėmis vertės grandinėmis susijusį požiūrį įtraukiant nuostatas dėl atliekų šalinimo nedarant žalos žmonių sveikatai ar aplinkai; ragina ES skatinti tarptautinį bendradarbiavimą ir labiau suderinti teisės aktus produktų ir medžiagų gyvavimo ciklo pabaigos klausimais ir padėti šalims partnerėms rengti griežtesnes nacionalines taisykles ir vykdymo užtikrinimo pajėgumus; ragina ES užtikrinti, kad atsekamumas būtų taikomas šiuo produkto gyvavimo etapu;

29. ragina Komisiją skubiai imtis veiksmų, remiantis išsamiais pasiūlymais, pateiktais 2016 m. spalio 25 d. Parlamento rezoliucijoje dėl bendrovių atsakomybės už rimtus žmogaus teisių pažeidimus trečiojoje šalyse;

Didesnio vaidmens skyrimas privačiojo sektoriaus iniciatyvoms

30. atkreipia dėmesį į laimėjimus, pasiektus dalyvaujant privačiajam sektoriui; pabrėžia, kad privačiojo sektoriaus įmonės turi vykdyti tvarumo strategijas ne tik siekdamos išvengti žalos savo reputacijai, bet ir dėl to, kad taip atsiranda naujų galimybių ir mažinama priklausomybė nuo ribotų išteklių;

31. pabrėžia itin svarbų vartotojų vaidmenį (ir prastos reklamos poveikį); primena, kad joks vartotojas nenorės ir toliau pirkti produktų, kuriuos pagamino vaikai, išnaudojami vyrai ir moterys, arba produktų, kurie kelia didelę žalą aplinkai;

32. ragina Europos Komisiją ieškoti naujų būdų, kaip remti privačiojo sektoriaus pastangas, dedamas siekiant užtikrinti didesnę pasaulinių vertės grandinių tvarumą, taip pat plėtoti įtraukius verslo modelius ir susijusius privačiojo sektoriaus daugiašalius suinteresuotųjų subjektų partnerystės projektus;

33. pabrėžia, kad siekiant skatinti tvarias pasaulines vertės grandines reikalingas pažangus privačiojo ir viešojo finansavimo derinys; mano, kad šiuo tikslu turėtų būti remiamasi esamomis struktūromis ir programomis, kurios, kaip pasitvirtino, buvo sėkmingos skatinant atsakingą įmonių elgesį;

34. palankiai vertina daugelį daug žadančių iniciatyvų, kurių ėmėsi privatusis sektorius, kaip antai elgesio kodeksai, ženklavimas, savikontrolė ir socialiniai auditai, ir pripažįsta JT pasaulinį susitarimą, ISO 26000 socialinės atsakomybės standartą, TDO trišalę deklaraciją dėl daugiašalių įmonių ir socialinės politikos ir EBPO rekomendacijas daugiašalėms įmonėms kaip priemones, kurios gali padėti įmonėms prisiimti atsakomybę už įmonės veiklą; ragina įmones, nesvarbu, ar jos išsikūrusios Europoje, ar kitur, vykdyti išsamų patikrinimą, kaip paisoma žmogaus teisių, ir įtraukti jo rezultatus į vidaus politiką ir procedūras numatant atitinkamus išteklius ir atsakomybę ir deramą jų realizavimą; pabrėžia, kad šiuo tikslu reikia skirti pakankamai išteklių; pabrėžia, kad užtikrinti skaidrumą ir komunikaciją taikant priemones, kuriomis siekiama išvengti žmogaus teisių pažeidimų trečiojoje šalyse, yra būtina, kad būtų sudarytos sąlygos vykdyti tinkamą demokratine priežiūrą ir vartotojai galėtų rinktis remdamiesi faktais;

ES laisvosios prekybos susitarimai (LPS) ir PVG

35. teigiamai vertina naują prekybos ir investicijų strategiją Europos Sąjungai „Prekyba visiems“; ragina Komisiją savo prekybos ir investicijų politikos ir LPS srityse spręsti problemas, susijusias su PVG iškilimu, atsižvelgiant į galimybę taikyti toliau nurodytas priemones:

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- a) stiprinti *ex ante* prekybos poveikio darniam vystymuisi vertinimus numatant papildomus vertinimo reikalavimus, susijusius su žmogaus teisėmis ir lyčių aspektu, ir numatant, kad būtina vykdyti *ex post* poveikio darniam vystymuisi vertinimus įtraukiant pilietinę visuomenę, ir šiuos vertinimus viešai paskelbti,
- b) visapusiškai įgyvendinti Parlamento 2010 m. ir 2016 m. rekomendacijas, atsižvelgiant į PDV skyrius, esančius LPS, į kuriuos turėtų būti įtraukti išsamūs, vykdytini ir plataus užmojo PDV skyriai, apimantys šias nuostatas:
- i) visų šalių įsipareigojimą ratifikuoti ir įgyvendinti aštuonias pagrindines ir keturias prioritetines TDO konvencijas ir tarptautinius daugiašalius aplinkosaugos susitarimus;
 - ii) bendrą ginčų sprendimo tvarką, kuri apima žmogaus teisių nuostatas ir prekybos ir tvaraus vystymosi skyrius vienodomis sąlygomis kaip ir kitas susitarimo dalis;
 - iii) galimybę pateikti apeliacinį skundą ir siekti apginti teises taikant skundų teikimo procedūrą, skirtą socialiniams partneriams ir pilietinei visuomenei;
 - iv) veiksmingas atgrasomąsias priemones, įskaitant piniginių žalos atlyginimą, sunkių ir įrodytų prekybos ir darnaus vystymosi nuostatų pažeidimų atveju,
- c) įtraukti vykdytinas kovos su korupcija ir informatorių apsaugos nuostatas, atsižvelgiant į Europos Sąjungos kompetencijos sritį, į visus būsimus LPS ir investicijų susitarimus; todėl pabrėžia, kad prekybos ir investicijų susitarimus pasirašiusios šalys turėtų imtis priemonių siekiant skatinti aktyvų privačiojo sektoriaus, pilietinės visuomenės organizacijų ir vidaus patariamųjų grupių dalyvavimą įgyvendinant kovos su korupcija programas bei nuostatas tarptautinės prekybos ir investicijų susitarimuose,
- d) įtraukti neveikimo išlygas, siekiant nustatyti būtiniausią socialinių, aplinkos apsaugos ir saugos standartų, įskaitant gyvūnų sveikatą ir gerovę, lygį visuose ES laisvosios prekybos susitarimuose ir taip užkirsti kelią susitarimo šalims sumažinti savo socialines, aplinkosaugos ir saugos normas, siekiant skatinti eksportą ir pritraukti investicijų,
- e) įtraukti į LPS nuostatas dėl mokesčių skaidrumo (įskaitant pagrindinius EBPO skaidrumo standartus) ir tvirtesnio bendradarbiavimo kovojant su pinigų plovimu, mokesčių sukčiavimu, mokesčių slėpimu ir mokesčių vengimu, kurios būtų tinkamai atspindėtos finansinėms paslaugoms skirtuose su rinkos atvėrimu susijusiuose reikalavimuose,
- f) papildyti visas pirmiau minėtas nuostatas pagalbinėmis priemonėmis besivystančioms šalims ir griežtai stebėti jų įgyvendinimą, be kita ko, padedant nacionaliniams parlamentams ir suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant pilietinę visuomenę,
- g) labiau susieti prioritetus, dėl kurių susitarta dvišaliu pagrindu siekiant įgyvendinti laisvosios prekybos susitarimų darnaus vystymosi skyrių nuostatas, ir finansinę paramą pagal ES vystomojo bendradarbiavimo programas;

36. primena, viena vertus, svarbų mažųjų ir vidutinių įmonių vaidmenį pasaulinėse vertės grandinėse ir, kita vertus, naudą, gaunamą labiau integruojant MVĮ į pasaulines vertės grandines; ragina Komisiją įtraukti MVĮ skyrius į visus būsimus prekybos susitarimus; taip pat ragina Komisiją, atsižvelgiant į šias aplinkybes, įvertinti esamas paramos MVĮ, norinčioms patekti į pasaulines vertės grandines, sistemas, peržiūrėti ir, jei reikia, atnaujinti 2011 m. parengtą strategiją „Smulkusis verslas dideliame pasaulyje“, siekiant dar labiau palengvinti MVĮ dalyvavimą pasaulinėse vertės grandinėse;

37. pabrėžia, kad pasaulinės vertės grandinės dažnai apima gamybą ir paslaugas gamybos eksportui zonose, kuriose darbo ir aplinkos apsaugos standartai yra kitokie nei visoje susijusioje valstybėje ir dažnai yra riboti; ragina Komisiją užtikrinti, kad laisvosios prekybos susitarimuose nurodyti socialiniai ir aplinkosaugos standartai būtų taikomi visoje prekybos partnerių teritorijoje, įskaitant gamybos eksportui zonas;

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

Ženklinimas, atsekamumas ir muitinės duomenys

38. ragina ES rasti tinkamų ir veiksmingų sprendimų siekiant nustatyti skaidrią ir veikiančią privalomą „socialinio ir aplinkos apsaugos atsekamumo“ ženklavimo sistemą visoje gamybos grandinėje, vadovaujantis PPO sutartimi dėl techninių prekybos kliūčių, kartu skatinant panašų veiksmą tarptautiniu lygmeniu;

39. ragina Komisiją apsvarstyti galimybę taikyti teisės aktus dėl ženklavimo taisyklių, susijusių su į ES rinką patenkančių produktų kilme, arba pasiūlyti taisykles, kuriomis būtų užtikrinamas veiksmingas atsekamumas;

40. ragina Komisiją ir valstybes nares ieškoti būdų sudaryti galimybes šalims, kurios vadovaujasi viešuoju interesu, pateikus tinkamą pagrindimą ir prašymą, grindžiamą viešuoju interesu, susipažinti su muitinės duomenimis, sukauptais apie šalis, prekiaujančias produktais ar prekėmis, importuotais į ES;

Jurisdikcija ir galimybė naudotis teisių gynimo priemonėmis

41. dar kartą pabrėžia, kad reikia nedelsiant veiksmingai reaguoti į tarptautinių bendrovių vykdomus žmogaus teisių pažeidimus, kai jie padaromi, ir spręsti teisinius problemas, atsirandančias dėl ekstrateritorinio įmonių aspekto, visų pirma nustatant bendrus teisinius išsipareigojimus visose tiekimo grandinėse; ragina valstybes nares imtis atitinkamų veiksmų siekiant įveikti finansines ir procedūrinės kliūtis, su kuriomis civilinėse bylose susiduria nukentėję asmenys;

42. pakartoja raginimą Komisijai apsvarstyti galimybę dėl jurisdikcijos taisyklių taikymo srities išplėtimo pagal reglamentą „Briuselis I“ trečiųjų šalių atsakovams bylose, iškeltose prieš įmones, turinčias aiškias sąsajas su viena valstybe nare, ar prieš įmones, kurioms ES yra pagrindinė realizavimo rinka, taip pat prašo Komisijos, jei tinkama, nedelsiant pateikti pasiūlymą Parlamentui ir Tarybai;

43. primena, kad verslo įmonės turėtų sukurti veiklos lygmens skundų nagrinėjimo mechanizmus, skirtus jų veiklos veikiamiems darbuotojams, taip pat ir gamybos eksportui zonose; pakartoja savo raginimą ES ir valstybėms narėms imtis tinkamų veiksmų siekiant kovoti su teisinėmis, procedūrinėmis ir institucinėmis kliūtimis, trukdančiomis pasinaudoti veiksmingomis teisių gynimo priemonėmis.

Lyčių lygybė ir vaikų teisės

44. primena, kad lyčių lygybė yra tinkamai įtvirtinta visose ES politikos srityse, kaip nustatyta SESV 8 straipsnyje; apgailestauja dėl to, kad strategijoje „Prekyba visiems“ nekeliamas klausimas dėl lyčių lygybės, ir ragina Komisiją atsizvelgti į lyčių lygybę ir moterų įgalėjimą atliekant šios strategijos laikotarpio vidurio peržiūrą; ragina Komisiją užtikrinti, kad lyčių aspektas būtų įtrauktas ir integruotas į prekybos ir investicijų politiką, pagalbos prekybai strategiją ir visus būsimus LPS bei poveikio vertinimus; ragina Komisiją toliau diskutuoti ir derėtis PPO siekiant, kad PPO vykdomoje prekybos ir investicijų politikoje būtų atsizvelgiama į lyčių lygybę; ragina Komisiją rinkti pagal lytį suskirstytus duomenis apie pasaulines vertės grandines, visų pirma žemės ūkio sektoriuje, atsizvelgiant į moterų įgalėjimą, neapsiribojant tik darbo užmokesčio klausimais, smurto prieš moteris atsiradimo veiksniais ir socialiniais veiksniais, kaip antai, vaiko priežiūros atostogos ir sveikata, kad būtų galima parengti teisinius priemones, siekiant pašalinti neigiamą šalutinį pasaulinių vertės grandinių poveikį; palankiai vertina tai, kad lyčių lygybės klausimas buvo įtrauktas į derybas dėl ES ir Čilės susitarimo atnaujinimo ir bus įrašytas į būsimą atnaujintą susitarimą;

45. ragina parengti išsamią skirtumų ir nelygybės pasaulinėse vertės grandinėse analizę, kurioje būtų išnagrinėti: i) lyčių skirtumai, susiję su laiko sąnaudomis, atsirandantys daugiausia dėl moterims tenkančios pagrindinės atsakomybės už reproduktyvų darbą; ii) lyčių skirtumai, susiję su prieiga prie gamybos žaliavų ir išteklių, visų pirma, galimybė naudotis žeme, paskolomis, dalyvauti mokymuose ir pasinaudoti tinklais; taip pat iii) lyčių skirtumai, kuriuos lemia rinkos ir instituciniai trūkumai ir diskriminacija;

46. pabrėžia, kad moterys paprastai nukentčia labiausiai ir kad moterų atveju prekyba žmonėmis darbo išnaudojimo tikslais vyksta lygiagrečiai su prekyba žmonėmis seksualinio išnaudojimo tikslais ir moterų žudymu;

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

47. siūlo, kad tarptautinės prekybos ir ES prekybos politikos pasaulinių vertės grandinių srityje lygmenimis būtų parengta konkreti strategija, kaip užtikrinti oficialią apsaugą asmenis, kurie atskleidžia moterų žudymo, prekybos žmonėmis darbo išnaudojimo tikslais ir prekybos žmonėmis seksualinio išnaudojimo tikslais atvejus, ir ginti tokios praktikos aukas; pabrėžia, kad ES ir tarptautinės prekybos srityje minėtą praktiką atskleidžiantiems asmenims turėtų būti suteiktas panašus pripažinimas ir apsauga, kokia turi būti užtikrinama informatorių atveju;

48. primena, kad įdarbinama vis daugiau moterų, tačiau jų vis dar žymiai daugiau negu vyrų atlieka žemos kvalifikacijos darbą ir gauna mažas algas, kad joms trūksta galimybių naudotis socialinės apsaugos priemonėmis, įskaitant motinystės apsaugą, ir kad jos pernelyg dažnai patiria diskriminaciją ir seksualinę priekabiavimą;

49. ragina Komisiją, valstybes nares bei regionines ir vietos valdžios institucijas skatinti tvarius viešuosius pirkimus, tiekėjams ir jų tarptautinėms tiekimo grandinėms taikant konkrečius reikalavimus dėl žmogaus teisių ir tarptautinės teisės laikymosi, ypač atsižvelgiant į lyčių lygybės skatinimą ir Europos konkurencijos taisykles, taip pat dėl skaidrumo;

50. pabrėžia, kad svarbu ratifikuoti TDO konvenciją Nr. 182 dėl nepriimtino vaikų darbo uždraudimo ir konvenciją Nr. 138 dėl minimalaus įdarbinimo ir darbo amžiaus šalyse, kurios to dar nepadarė; primena, jog ES yra išsipareigojusi, kad būtų panaikintas nepriimtinas vaikų darbas visame pasaulyje, nes tai atitinka ES vertybes, ir tai reiškia, kad vykdydama išorės veiksmus ES siekia uždrausti vaikų darbą, kaip nustatyta ES sutarties 21 straipsnyje; pakartoja savo raginimą dėl importo ir tiekimo grandinės kontrolės suderinimo ir stiprinimo siekiant užtikrinti, kad į ES rinką patektų tik produktai, nesiejami su priverčiamuoju darbu, vaikų darbu ir šiuolaikine vergove; pabrėžia, kad remia esamas iniciatyvas, kuriomis siekiama paremti MVĮ ir smulkiųjų ūkininkų organizacijas, kad joms tektų didesnė vertė dalis pasaulinėse vertės grandinėse, kaip sąžiningos prekybos atveju; pabrėžia, kaip svarbu įtraukti kovą su priverčiamuoju darbu ir vaikų darbu į visus ES laisvosios prekybos susitarimus naudojantis skyriais dėl tvaraus vystymosi, siekiant užtikrinti, kad šio tikslo siektų ir prekybos partneriai; ragina Komisiją ir valstybes nares energingai ginti šį pasiūlymą visuose tarptautiniuose forumuose, įskaitant TDO, EBPO, Jungtines Tautas ir PPO, kad būtų siekiama pažangos kovos su priverčiamuoju darbu ir vaikų darbu srityje; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, jog tikslas, kad produktai būtų gaminami nesinaudojant vaikų darbu, gali būti pasiektas tik tuo atveju, jei lygiagrečiai bus sudaryta galimybė vaiko šeimos nariams gauti pragyvenimą užtikrinantį darbo užmokestį;

Besivystančios šalys

51. pažymi, kad PVG – tai itin svarbi galimybė įmonėms, visų pirma MVĮ, besivystančiose šalyse plėtoti ryšius su pasauline ekonomika; pabrėžia, kad konkrečios politikos kryptys ir papildomos priemonės yra itin svarbios užtikrinant, kad būtų pasiektas šis tikslas ir padidinta visų darbuotojų šalyse mūsų prekybos partnerėse galima nauda, visų pirma politikos kryptys, kuriomis siekiama padidinti administracinių procedūrų veiksmingumą arba padėti susijusioms įmonėms padidinti pridėtinę vertę ir išplėsti savo dalyvavimą pasaulinėse vertės grandinėse, kartu tobulinant šių įmonių socialinius ir aplinkos apsaugos standartus; pabrėžia, kad BLS ir BLS+ peržiūra turėtų apimti privalomas taisykles žmogaus ir darbo teisių bei aplinkos apsaugos srityse; pažymi, kad daugelio besivystančių šalių pajėgumai ir išteklių riboti, todėl jos negali veiksmingai užtikrinti socialinių ir aplinkosaugos standartų ir reglamentų laikymosi; ragina ES stiprinti gebėjimus ir besivystančių šalių partnerių vyriausybėms teikti techninę pagalbą, kai tai įmanoma ir reikalinga;

52. primena iki 2030 m. įvykdytinų darnaus vystymosi tikslų darbotvarkę ir joje numatytas tvarios gamybos, tvaraus vartojimo ir deramo darbo koncepcijas ir ragina Komisiją savo ataskaitoje skaidriai pateikti informaciją apie kiekvieną atitinkamą darnaus vystymosi tikslą; dar kartą ragina Komisiją ir valstybes nares pasinaudoti prekyba skatinant darnų vystymąsi bei gerą valdymą laikantis politikos suderinamumo vystymosi labai principų; pabrėžia, kad ES prekybos ir investicijų susitarimai su besivystančiomis šalimis turėtų būti suderinti su darnaus vystymosi tikslais; primena besivystančių šalių teisę reguliuoti investicijas siekiant garantuoti, kad visiems investuotojams, įskaitant užsienio investuotojus, būtų taikomi įpareigojimai ir pareigos, kad būtų galima užtikrinti žmogaus teisių apsaugą bei darbo ir aplinkos apsaugos standartų laikymąsi;

53. palankiai vertina tai, kad įsigaliojo prekybos lengvinimo susitarimas, kuris, jei bus tinkamai įgyvendinamas, padės supaprastinti ir modernizuoti muitinės procedūras, ir besivystančioms šalims, kurios paprastai turi didesnių pasienio kliūčių, bus lengviau integruotis į pasaulinę prekybos sistemą;

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

54. ragina Komisiją remti veiksmingą MVĮ dalyvavimą pasaulinėse vertės grandinėse (PVG) padedant MVĮ ir smulkiųjų ūkininkų grupėms besivystančiose šalyse užmegzti kontaktus ir vykdyti partnerystės projektus, kuriais siekiama užtikrinti didesnę vertės dalį gamintojams ir kartu garantuoti aukšto lygio socialinę, aplinkos ir žmogaus teisių apsaugą, kaip sąžiningos prekybos atvejų;

55. ragina Komisiją užtikrinti, kad žmogaus teisių nuostatos, susijusios su vienašalėmis prekybos lengvatomis pagal bendrąją lengvatų sistemą (BLS), būtų veiksmingai įgyvendinamos bei jų taikymas stebimas ir kad būtų įgyvendinamos numatytos procedūros galimo šių nuostatų nevykdymo atvejais, visapusiškai laikantis BLS reglamento;

56. tikisi, kad BLS laikotarpio vidurio peržiūros metu bus patikslintos apibrėžtys ir pateiktas išsamus dabartinės sistemos įvertinimas; mano, kad prekybos politika turi būti būdas, kuriuo ES prekybos partneriai paskatinami priimti aukštesnius socialinius, darbo ir aplinkos apsaugos standartus, o tai gali būti pasiekta taikant tokias iniciatyvas kaip papildomos tarifinės lengvatos tvariai gaminamiems produktams; mano, kad norint pasiekti šį tikslą reikia persvarstyti BLS reglamentą, ir todėl siūlo į jo taikymo sritį įtraukti nuostatas dėl įmonių socialinės atsakomybės siekiant užtikrinti, kad tarptautinės bendrovės laikysis nacionalinių ir tarptautinių teisinių išpareigojimų, susijusių su žmogaus teisėmis, taip pat darbo ir aplinkos apsaugos standartais; ragina ypatingą dėmesį skirti darbo teisių ir profsąjungų teisių padėčiai gamybos eksportui zonose, taip pat primygtinai ragina Komisiją persvarstant BLS spręsti šį klausimą, glaudžiai bendradarbiaujant su TDO;

57. ragina Komisiją užtikrinti, kad visi ES finansuojami vystymosi projektai, įskaitant derinimo projektus, būtų ne tik visapusiškai suderinti su tarptautiniu mastu susitartais vystymosi veiksmingumo principais, bet taip pat kad juos vykdytų būtų atsižvelgiama į laisvo, išankstinio ir informacija pagrįsto sutikimo principą, kaip nustatyta TDO konvencijoje Nr. 169;

Kilmės taisyklės

58. pažymi, kad supaprastintos, veiksmingos ir lengvatinės kilmės taisyklės yra PVG pagrindas; pripažįsta, kad nelanksčios ir sudėtingos kilmės taisyklės gali trukdyti veiksmingai prekybos sistemai;

59. ragina Komisiją sudarant laisvosios prekybos susitarimus, kai tik įmanoma, naudoti daugiašales kilmės taisykles kaip lengvatines kilmės taisykles; ragina Komisiją nustatant konkrečias lengvatines kilmės taisykles laisvosios prekybos susitarimuose sumažinti reikalavimus dėl pridėtinės vertės ir leisti tarifinės muitų tarifo subpozicijos pokytį ir vieną transformaciją traktuoti kaip kilmės taisykles;

60. prašo, kad Komisija, visų pirma derėdamasi dėl laisvosios prekybos susitarimų su šalimis, kurios šiuo metu naudoja BLS ir iniciatyvas „Viskas, išskyrus ginklus“ lengvatomis, užtikrinti, kad kilmės taisyklės būtų kuriamos taip, kad nebūtų nukreipiami ekonominiai procesai;

61. mano, kad dažniau sudaromi laisvosios prekybos susitarimai neturėtų būti laikomi užslėptu liberalizavimo būdu, o veikiau priemone, kuria siekiama, kad šalys specializuotųsi tam tikrose ekonominės veiklos srityse pagal santykinio pranašumo logiką;

Intelektinės nuosavybės teisės ir duomenų srautai

62. palankiai vertina Komisijos išpareigojimą PPO lygiu ir pasinaudojant LPS saugoti visas intelektinės nuosavybės teises, įskaitant patentus, prekių ženklus, autorių teises, dizainus, geografines nuorodas, kilmės ženklinimą ir vaistus, ir kartu užtikrinti galimybę įsigyti vaistų už prieinamą kainą; ragina Komisiją imtis tolesnių veiksmų siekiant, kad geografinės nuorodos apsaugą būtų galima taikyti ir ne žemės ūkio produktams, kaip jau daroma keliose trečiojoje šalyse pasinaudojant įvairiomis teisinėmis sistemomis; ragina pradėti atvirą ir įtraukų geresnio bendradarbiavimo su trečiųjų šalių partneriais procesą, siekiant kovoti su sukčiavimu ir suklastotomis prekėmis, nes jomis prekiaujant naudojamosi pasitikėjimu, kurį įgijo prekių ženklai ir įmonių pavadinimai;

63. pripažįsta, kad skaitmeninės inovacijos ir duomenų srautai yra labai svarbi paslaugų ekonomikos varomoji jėga ir pagrindinis PVG elementas tradicinės gamybos įmonių atveju, ir kad todėl privalomi lokalizavimo reikalavimai turėtų būti kuo labiau apriboti Europoje ir už jos ribų, kartu sudarant galimybes taikyti reikiamas išimtis, pagrįstas teisėtais viešaisiais tikslais, pvz., vartotojų apsauga ir pagrindinių teisių apsauga; primena, kad duomenų srautų apsauga ir teisė į privatumą yra

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

ne kliūtys prekybai, o pagrindinė teisė, įtvirtinta ES sutarties 39 straipsnyje, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 7 ir 8 straipsniuose, taip pat Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 12 straipsnyje;

o

o o

64. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos išorės veiksmų tarnybai, Pasaulio prekybos organizacijai ir Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros konferencijai (UNCTAD).

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

P8_TA(2017)0334

ES politiniai santykiai su Indija

2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES politinių santykių su Indija (2017/2025(INI))

(2018/C 337/07)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2004 m. įsteigtą ES ir Indijos strateginę partnerystę ir 2005 m. rugsėjo 7 d. Indijos ir ES strateginės partnerystės bendrąjį veiksmų planą,
- atsižvelgdamas į ES ir Indijos veiksmų darbotvarkę iki 2020 m., priimtą per 13-ąją ES ir Indijos aukščiausio lygio susitikimą, ir į to paties susitikimo bendrą pareiškimą,
- atsižvelgdamas į 2016 m. birželio mėn. Visuotinę ES užsienio ir saugumo politikos strategiją,
- atsižvelgdamas į 2001 m. rugsėjo 4 d. Komisijos komunikatą „Europa ir Azija: strateginis glaudesnės partnerystės pagrindas“ (COM(2001)0469),
- atsižvelgdamas į 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 234/2014, kuriuo nustatoma bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis partnerystės priemonė ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2004 m. spalio 28 d. rekomendaciją Tarybai dėl ES ir Indijos santykių ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2005 m. rugsėjo 29 d. rezoliuciją dėl ES ir Indijos santykių „Strateginė partnerystė“ ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. rugsėjo 24 d. rezoliuciją dėl pasirengimo ES ir Indijos aukščiausio lygio susitikimui (Marselis, 2008 m. rugsėjo 29 d.) ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Indijos, įskaitant rezoliucijas dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės principų pažeidimų,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. vasario 2 d. rezoliuciją „ES užsienio politika dėl Brazilijos, Rusijos, Indijos, Kinijos, Pietų Afrikos (BRICS) ir kitų besiformuojančios rinkos ekonomikos šalių: tikslai ir strategijos“ ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. balandžio 13 d. rezoliuciją „ES kintančioje pasaulinėje aplinkoje. Labiau tarpusavyje sujungtas, prieštaringesnis ir sudėtingesnis pasaulis“ ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. gegužės 10 d. rezoliuciją dėl piratavimo jūroje ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. spalio 27 d. rezoliuciją dėl branduolinio saugumo ir ginklų neplatrinimo ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2017 m. vasario 21–22 d. Užsienio reikalų komiteto misiją Indijoje,
- atsižvelgdamas į 11-ąją Azijos ir Europos (ASEM) aukščiausio lygio susitikimą, vykusį 2016 m. liepos 15–16 d. Ulan Batore, ir 9-ąją Azijos ir Europos parlamentinės partnerystės (ASEP) susitikimą, vykusį 2016 m. balandžio 21–22 d. Ulan Batore, ir į atitinkamas abiejuose susitikimuose priimtas deklaracijas,

⁽¹⁾ OL L 77, 2014 3 15, p. 77.

⁽²⁾ OL C 174 E, 2005 7 14, p. 179.

⁽³⁾ OL C 227 E, 2006 9 21, p. 589.

⁽⁴⁾ OL C 8 E, 2010 1 14, p. 69.

⁽⁵⁾ OL C 239 E, 2013 8 20, p. 1.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0120.

⁽⁷⁾ OL C 261 E, 2013 9 10, p. 34.

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0424.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto poziciją pakeitimų forma (A8-0242/2017),
- A. kadangi ES ir Indija – dvi didžiausios pasaulio demokratinės valstybės, abi jos turi ilgą kultūros istoriją ir kartu yra įsipareigojusios propaguoti taiką, stabilumą ir saugumą, gerovę, darnų vystymąsi ir socialinį teisingumą, taip pat žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių paisymą, teisinės valstybės principą ir gerą valdymą;
- B. kadangi ES ir Indija per pastaruosius du dešimtmečius kūrė strateginę partnerystę, grindžiamą bendromis vertybėmis ir interesais, atsižvelgiant į tai, kad jos yra natūralios partnerės ir stabilumo veiksniai šiuolaikiniame daugiapoliame pasaulyje; kadangi ši strateginė partnerystė turėtų būti puoselėjama, nes ji turi dideles naujo dinamizmo postūmio tarptautiniu lygmeniu galimybes, be kita ko, Jungtinėse Tautose, taip pat galimybes spręsti tokius klausimus kaip darnaus vystymosi tikslai arba žmonių tarpusavio ryšiai;
- C. kadangi per 13-ąją ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimą, įvykusį 2016 m. kovo 30 d. po ketverių metų pertraukos, buvo priimtos naujos strateginės partnerystės veiksmų gairės kitiems penkeriems metams;
- D. kadangi per 13-ąją ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimą priimta ne viena bendra deklaracija: dėl bendrosios migracijos ir judumo darbotvarkės, dėl Indijos ir ES vandens partnerystės, dėl partnerystės švarios energijos ir klimato srityse ir dėl kovos su terorizmu;
- E. kadangi ES ir Indija, kaip svarbios ekonominės, prekybos ir investicijų partnerės (būtent ES yra didžiausia Indijos prekybos partnerė), nuo 2007 m. vykdė derybas dėl plataus užmojo laisvosios prekybos ir investicijų susitarimo, kuris turėtų būti sudarytas kuo greičiau; kadangi ES ir Indijos veiksmų darbotvarkėje iki 2020 m. patvirtintas abiejų šalių įsipareigojimas sukurti stabilias ekonomikos sąlygas, kurios būtų palankios bendradarbiavimo stiprinimui prekybos ir ekonomikos srityse;
- F. kadangi geresnis ES ir jos valstybių narių veiksmų koordinavimas santykių su Indija srityje sudarytų sąlygas toliau stiprinti strateginę partnerystę;
- G. kadangi Indija yra dinamiškos demokratijos ir atviros visuomenės valstybė, kurioje užtikrinama laisva spauda ir veikia aktyvi pilietinė visuomenė; kadangi ES ir Indija reguliariai keitėsi gerosios praktikos pavyzdžiais žmogaus teisių ir demokratijos srityje, be kita ko, išraiškos ir asociacijų laisvės bei teisinės valstybės principo, taip pat elgesio su migrantais, pagarbos mažumoms ir moterų bei vyrų lygybės skatinimo klausimais, kaip ES yra įsipareigojusi;

Tvirtas vertingos partnerystės pagrindas

1. reiškia visapusišką paramą tvirtesnei ir glaudesnei ES ir Indijos partnerystei, kuri būtų įtvirtinta jų stipriais politiniais, ekonominiais, socialiniais ir kultūriniais ryšiais ir grindžiama bendromis demokratijos, žmogaus teisių paisymo ir pliuralizmo vertybėmis, taip pat abipuse pagarba ir bendrais interesais;
2. mano, kad tvirtesni politiniai šių dviejų partnerių santykiai galėtų teigiamai prisidėti siekiant puoselėti regioninį ir tarptautinį bendradarbiavimą pasaulyje, kuris susiduria su daugybe pasaulinio masto sunkumų, pvz., įtampa saugumo srityje, tarptautinės teisės nepaisymu, terorizmu, ekstremizmu ir radikalėjimu, tarpvalstybinio organizuotu nusikalstamumu ir korupcija, nereguliuojama migracija ir prekyba žmonėmis, klimato kaitos padariniais, skurdu, nelygybe ir žmogaus teisių nepaisymu, taip pat augančiu populizmu;
3. pabrėžia, kad, kaip dvi didžiausios pasaulio demokratinės valstybės, ES ir Indija yra bendrai atsakingos už taikos, teisinės valstybės principo ir žmogaus teisių propagavimą visame pasaulyje, be kita ko, naudojantis tvirtesniu jų bendradarbiavimu JT lygmeniu;
4. mano, kad nuo 1993 m., kai padarytas bendras politinis pareiškimas, ES ir Indijos santykių kokybė ir apimtis iš esmės išaugo; atkreipia dėmesį į 2004 m. įsteigtos ES ir Indijos strateginės partnerystės, skirtos tam, kad būtų pripažinti jų glaudūs ryšiai ir jų santykiai pakylėti į aukštesnį ir intensyvesnį lygį, svarbą;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

5. pabrėžia, kad ES ir Indijos partnerystės galimybės dar ne iki galo išnaudotos; mano, kad abi šalys turėtų tvirčiau įsipareigoti politiniu lygmeniu, kad santykiai taptų dinamiškesni ir vertingesni atsižvelgiant į uždavinius, su kuriais abi partnerės susiduria regioniniu ir tarptautiniu lygmenimis; ragina investuoti į iš 27 valstybių narių sudarytos Europos Sąjungos ir Indijos ryšių stiprinimą; pabrėžia, kad svarbu visapusiškai įvertinti strateginės partnerystės veikimą, susijusį su pateikiamomis idėjomis apie tai, kaip šią partnerystę būtų galima paskatinti;

Tvirtesnė partnerystė siekiant abipusės naudos ES ir Indijai

6. teigiamai vertina tai, kad Briuselyje 2016 m. kovo 30 d. surengtas 13-asis ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimas; primygtinai ragina ES ir Indiją rengti aukščiausiojo lygio susitikimus kasmet, kaip jos įsipareigojo, atsižvelgiant į tai, kad tokie aukšto lygio susitikimai daro teigiamą poveikį didinant bendradarbiavimą, tarpusavio supratimą ir abipusį matomumą;

7. teigiamai vertina ES ir Indijos veiksmų darbotvarkės iki 2020 m. – strateginės partnerystės stiprinimo per artimiausius penkerius metus veiksmų gairių, patvirtinimą; palankiai vertina tai, kad 2016 m. atnaujintas bendradarbiavimas tokiose srityse, kaip saugumas, kova su terorizmu, migracija ir judumas, prekyba, technologijų ir kultūros perdavimas, klimato kaita, vystymasis, energija ir vanduo; ragina veiksmingai įgyvendinti darbotvarkę, kurioje numatyti aiškūs veiksmai ir terminai;

8. pakartoja, jog remia tai, kad būtų sudarytas ES ir Indijos išsamus ir platus užmojo laisvosios prekybos susitarimas (LPS), kuris turėtų būti ekonomiškai, socialiai ir politiškai naudingas abiem šalims; primena, kad ES yra didžiausias prekybos blokas pasaulyje ir kad Indijos BVP augimo lygis yra didžiausias pasaulyje; taip pat primena, kas ES yra svarbiausia Indijos prekybos ir investicijų partnerė ir kad jų importo ir eksporto srutai yra palyginti suderinti;

9. palankiai vertina tai, kad ES ir Indija yra įsitraukusios į diskusijas dėl to, kaip tęsti derybas dėl LPS, kuris taip pat vadinamas plataus masto prekybos ir investicijų susitarimu; primygtinai ragina abi šalis, siekiant kuo greičiau sudaryti laisvosios prekybos susitarimą, tęsti derybas laikantis abipusiškumo ir abipusės naudos principo ir atsižvelgiant į tarptautinius standartus, kurių laikytis yra įsipareigojusios abi šalys, įskaitant standartus, kuriuos nustatė Pasaulio prekybos organizacija (PPO) ir Tarptautinė darbo organizacija (TDO), taip pat įmonių socialinės atsakomybės principo; pripažįsta, kad tokiu susitarimu, kadangi jis būtų vienodu mastu pusiausviras atsižvelgiant į abiem šalims rūpimus klausimus, galima būtų užtikrinti, kad priemonės būtų naudingos ir Europos, ir Indijos gyventojams, be kita ko, dėl to, kad būtų kovojama su skurdu ir propaguojama pagarba žmogaus teisėms;

10. rekomenduoja ES lygmeniu patvirtinti nuoseklią strategiją dėl ES santykių su Indija, pagal kurią būtų nustatyti aiškūs prioritetai; atkreipia dėmesį, jog svarbu, kad ES institucijos ir valstybės narės nuosekliai ir darniai įgyvendintų šią strategiją; mano, kad ES prioritetai, susiję su Indija, taip pat galėtų būti apibrėžti atnaujintoje ES ir Azijos santykių strategijoje;

11. palankiai vertina Europos investicijų banko (EIB) įsipareigojimą skatinti ilgalaikes investicijas į Indijos infrastruktūrą, būtiną ekonominiam, socialiniam ir aplinkos požiūriu darniam vystymuisi; ragina EIB įgyvendinti šį savo įsipareigojimą ir didinti paramą tvarioms investicijoms Indijoje;

12. atkreipia dėmesį į tarparlamentinio struktūrinio dialogo svarbą siekiant strateginės partnerystės veikimo; ragina Indijos parlamento pirmininką suformuoti Indijos ir Europos draugystės grupę, kurią sudarytų Indijos Parlamento Žemųjų Rūmų (Lok Sabha) ir Aukštųjų Rūmų (Rajya Sabha) parlamento nariai ir kuri veiktų kaip Europos Parlamento delegacijos ryšiams su Indijos Respublika atitikmuo;

Plataus masto darbotvarkė dėl bendradarbiavimo užsienio ir saugumo politikos srityje

13. pakartoja, kad dabartinėje tarptautinėje aplinkoje tiek ES, tiek Indija susiduria su spręstinomis saugumo problemomis, kurioms reikia diplomatinio atsako ir didesnio atgrasymo, tarptautinės teisės paisymo ir demokratinių šalių bendradarbiavimo;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

14. atkreipia dėmesį į labai dideles galimybes didinti ES ir Indijos sąveiką užsienio ir saugumo politikos srityje; yra įsitikinęs, kad reguliarus ir nuoseklus dialogas gali padėti sukurti tarpusavio supratimą, taigi ir geriau koordinuoti ES ir Indijos užsienio reikalų darbotvarkės regioniniu ir tarptautiniu lygmenimis, be kita ko, klausimais, dėl kurių praityje buvo patvirtinti skirtingi požiūriai;

15. teigiamai vertina išsipareigojimą, prisiimtą ES ir Indijos veiksmų darbotvarkėje iki 2020 m., įsteigti konsultacijų užsienio politikos ir saugumo klausimais forumus; atkreipia dėmesį į pridėtinę vertę, sukuriamą didinant aukšto lygio mainų užsienio reikalų ir saugumo srityje dažnumą ir svarbą;

16. ragina ES, jos valstybes nares ir Indiją toliau dėti ir stiprinti pastangas skatinant veiksmingą taisyklėmis grindžiamą daugiašališkumą pasaulio lygiu; primygtinai ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją igalioinę užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Tarybą remti JT Saugumo Tarybos reformą, įskaitant Indijos siekį gauti nuolatinę narystę; ragina ES ir Indiją kuo labiau koordinuoti savo pozicijas ir iniciatyvas JT lygmeniu klausimais, kuriais jų bendradarbiavimas galėtų daryti poveikį, taip pat ir kituose tarptautiniuose forumuose, pvz., Pasaulio prekybos organizacijoje (PPO);

17. atkreipia dėmesį į vertingą ir aktyvesnį keitimąsi nuomonėmis apie pasaulinės svarbos klausimus Azijos ir Europos susitikime – daugiašaliame bendradarbiavimo forume, kuriame dalyvauja ir ES, ir Indija; remia regioninės integracijos procesus Azijoje politiniu ir ekonominiu lygmenimis, nes jais galima teigiamai prisidėti prie konfliktų skaičiaus mažinimo ir regiono gerovės;

18. pabrėžia labai didelę ES ir Indijos bendradarbiavimo pridėtinę vertę remiant demokratinius procesus Azijoje; be to, pabrėžia ES ir Indijos humanitarinės pagalbos ir vystymosi politikos koordinavimo svarbą, atsižvelgiant į abiejų šalių aukštą vystymo veiklos lygį Azijoje, siekiant naudingai prisidėti prie politinės, ekonominės ir socialinės pažangos atitinkamose šalyse, be kita ko, dėl mažumų arba asmenų be pilietybės, kaip antai rohinjai; ragina stiprinti dialogą šiuo tikslu;

19. atkreipia dėmesį į 2016 m. kovo 30 d. Indijos ir ES bendrą deklaraciją dėl kovos su terorizmu, kuria siekiama stiprinti bendradarbiavimą radikalėjimo, smurtinio ekstremizmo ir terorizmo prevencijos bei kovos su jais srityje; pabrėžia, kad svarbu tęsti ES ir Indijos saugumo ir teisėsaugos tarnybų bendradarbiavimą pagal galiojantį susitarimą Europole; rekomenduoja sudaryti palankesnes sąlygas keistis geriausios praktikos pavyzdžiais ir informacija tarp Indijos ir ES, be kita ko, su jos valstybėmis narėmis; ragina abi šalis kartu siekti, kad JT lygmeniu būtų priimta Bendroji konvencija dėl tarptautinio terorizmo, taip pat kad būtų padidintas JT teroristų įtraukimo į sąrašą veiksmingumas;

20. pabrėžia, kad svarbu stiprinti ES ir Indijos bendradarbiavimą dėl Afganistano, būtent: padėti Afganistane vykdyti Afganistano vadovaujamą taikos ir susitaikymo procesą, kurti stabilias institucijas ir veikiančią valstybę ir formuoti politinę bei ekonominę aplinką, kurioje būtų sudarytos sąlygos stiprinti taiką ir saugumą; ypač ragina užtikrinti didesnę politikos koordinavimą saugumo ir karinių klausimų, paramos vystymuisi ir priemonių, kuriomis sprendžiami regioniniai klausimai, srityse; pabrėžia, kad „Azijos šerdies“ procesu kuriamas svarbus regioninio pasitikėjimo kūrimo ir politinio bendradarbiavimo forumas;

21. ragina atnaujinti pastangas siekiant Indijos ir Pakistano draugiškų ir gerų kaimyninių santykių atkūrimo vykdant visapusišką dialogą ir galbūt taikant laipsniško įgyvendinimo metodą, pradedant diskusijomis techniniais klausimais ir pasitikėjimo kūrimo priemonėmis ir, galiausiai, rengiant aukšto lygio politinius susitikimus; pabrėžia, koks svarbus yra dvišališkumo aspektas siekiant užtikrinti ilgalaikę taiką tarp Indijos ir Pakistano ir jų bendradarbiavimą, nes taip būtų teigiamai prisidedama prie regiono saugumo ir ekonominio vystymosi; taip pat pabrėžia, kad abi valstybės, kaip branduolinės valstybės, yra atsakingos už taiką; ragina ES skatinti ir remti Indijos ir Pakistano susitaikymo procesą; pabrėžia, kad itin svarbu kovoti su visų formų ir apraiškų terorizmu, įskaitant valstybės remiamą terorizmą;

22. rekomenduoja toliau bendradarbiauti visuotinio nusiginklavimo, masinio naikinimo ginklų neplatavimo ir branduolinio saugumo klausimais, nes ir ES, ir Indija išsipareigojo siekti šių tikslų; atsižvelgdamas į tai, ragina valstybes nares remti Indijos siekį prisijungti prie eksporto kontrolės režimų, pvz., prie Branduolinių tiekėjų grupės, Raketų technologijų kontrolės režimo, Vasenaro susitarimo ir Australijos grupės; palankiai vertina tai, kad Indija ratifikavo TATENA papildomą protokolą;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

23. teigiamai vertina tvirtą Indijos ir ES poziciją dėl neteisėtų Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos (KLDLR) vykdomų branduolinių ir balistinių raketų programų, kurios kelia grėsmę regioninei ir tarptautinei taikai, ir ragina toliau bendradarbiauti, siekiant užtikrinti, kad JT sankcijos KLDLR būtų plačiai įgyvendinamos;

24. atkreipia dėmesį į Indijos nuogastavimus dėl Kinijos, visų pirma atsižvelgiant į pastarosios aktyvią politiką Pietų Kinijos jūroje, didelio masto karinių modernizavimą, strateginius santykius su Pakistanu ir neišspręstus sienų klausimus; mano, kad tik tikru dialogu, pagrįstu tarptautinės teisės principais, galima prisidėti prie tų nesutarimų įveikimo ir pasitikėjimo didinimo;

25. palankiai vertina paramą, kurią abi šalys pareiškė 13-ajame ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikime, tam, kad visos konflikto Rytų Ukrainoje šalys visapusiškai įgyvendintų Minsko susitarimą; primena, kad ES griežtai pasmerkė Rusijos agresijos veiksmus ir laikosi neteisėtos Krymo ir Sevastopolio aneksijos nepripažinimo politikos; tikisi, kad, vedamos dialogą, ES ir Indija galės toliau derinti savo pozicijas;

26. ragina ES ir Indiją toliau keistis nuomonėmis – tiek per aukščiausiojo lygio susitikimus, tiek per savo reguliarias konsultacijas užsienio reikalų ir saugumo klausimais – dėl padėties Artimuosiuose Rytuose ir dėl galimo bendradarbiavimo sričių, siekiant pagerinti regiono stabilizavimą, be kita ko, taikant tarptautinio lygmens priemones; ypač atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu bendradarbiauti siekiant užtikrinti ilgalaikį politinį sprendimą Sirijoje pagal galiojančią JT susitartą sistemą, laikantis 2012 m. birželio 30 d. Ženevos komunikato, ir siekiant remti atstatymą ir susitaikymą laikotarpiu po susitarimo sudarymo, kai prasidės patikimas Sirijos vadovaujamas politinis pereinamasis procesas, už kurį Sirija bus atsakinga;

27. pabrėžia, kad ES ir Indija galėtų suintensyvinti savo bendradarbiavimą ir keitimąsi geriausia patirtimi dėl Afrikos šalių, siekiant užtikrinti, kad ES ir Indijos vystymosi pastangos šių šalių atžvilgiu vienos kitas papildytų;

28. pabrėžia labai didelę abipusę naudą, kurią ES ir Indija galėtų gauti intensyviau bendradarbiaudamos tokiose srityse, kaip jūrų saugumas, kibernetinis saugumas ir duomenų apsauga, taip pat migracija ir judumas;

29. pažymi, kad ES ir Indija turi labai svarbių bendrų interesų, ir pabrėžia, kad jos galėtų intensyvinti bendradarbiavimą jūrų saugumo srityje, visų pirma susijusį su kova su piratavimu, taip pat susijusį su taikos ir stabilumo išsaugojimu ir ryšių jūrų linijos užtikrinimu Pietų Kinijos jūroje ir Indijos vandenyne; todėl rekomenduoja jūrų saugumo ir kovos su piratavimu srityje parengti bendras standartines veiklos procedūras, taip pat bendrą sutarimą dėl JT jūrų teisės konvencijos, pagal kurią būtų atsižvelgiama į laivybos laisvę, išspręsti visi likę klausimai ir nustatytos tinkamiausios bendradarbiavimo pagal šios konvencijos sistemą bendros priemonės;

30. palankiai vertina tai, kad 2016 m. kovo mėn. 13-ajame aukščiausiojo lygio ES ir Indijos susitikime priimta bendra ES ir Indijos deklaracija dėl partnerystės švarios energijos ir klimato srityse; atkreipia dėmesį į teigiamą Indijos ir ES įtaką deryboms dėl Paryžiaus susitarimo dėl klimato kaitos sudarymo ir į abiejų partnerių pirmavimą pasaulyje; primygtinai ragina abi partneres didinti pastangas siekiant užtikrinti, kad visos šį susitarimą pasirašiusios šalys jį įgyvendintų; todėl ragina stiprinti ES ir Indijos bendradarbiavimą energetikos srityje ir, visų pirma, atsinaujinančiosios energijos srityje;

31. susidomėjęs pažymi, kad 2016 m. kovo mėn. 13-ajame aukščiausiojo lygio ES ir Indijos susitikime priimta bendra ES ir Indijos deklaracija dėl partnerystės vandens srityje; todėl ragina Sąjungą stiprinti savo bendradarbiavimą su Indija ir didinti paramą, skirtą Indijos tvarios vandentvarkos projektams, pvz., projektui „Švari Ganga“;

32. palankiai vertina bendrą deklaraciją dėl bendrosios migracijos ir judumo darbotvarkės, kuria siekiama suteikti bendradarbiavimo pagrindą teisėtos migracijos skatinimo, neteisėtos migracijos ir prekybos žmonėmis prevencijos bei judumo poveikio vystymuisi didinimo srityje;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

33. mano, kad žmonių tarpusavio ryšiai turėtų būti vienu iš pagrindinių ES ir Indijos strateginės partnerystės aspektų; visų pirma pabrėžia, kad svarbu stiprinti mainus švietimo, kultūros ir mokslinių tyrimų srityse, įskaitant IT, ir todėl palankiai vertina tai, kad padidėjo studentų, dalyvaujančių mainuose pagal programą „Erasmus+“, skaičius, ir šiuos mainus reikėtų toliau plėsti; taip pat teigiamai vertina bendradarbiavimo gebėjimų ugdymo srityje ir pagal iniciatyvą „Make in India“ perspektyvas, kaip nurodyta veiksnių darbotvarkėje iki 2020 m., ir pabrėžia jų svarbą intensyvinant prekybą ir socialinius ryšius; ragina į šias programas lygiomis teisėmis įtraukti moteris studentes, mokslininkes, tyrėjas ir specialistes;

Geresnis keitimasis informacija apie partnerystės žmogaus teisių aspektą

34. teigiamai vertina dar kartą patvirtintą išsipareigojimą intensyviai keitimasi informacija apie ES ir Indijos strateginės partnerystės žmogaus teisių aspektą, nes abiejų šalių piliečiai gali gauti naudos dėl tvirtesnio bendradarbiavimo dažniais žmogaus teisių klausimais; visų pirma pabrėžia, kad reikia stiprinti abiejų partnerių ryšius ir koordinavimą JT lygmeniu, be kita ko, įgyvendinant rekomendacijas, pateiktas pagal visuotinį periodinį žmogaus teisių vertinimą; taip pat atkreipia dėmesį į dialogų žmogaus teisių klausimais svarbą; pažymi, kad informacija nesikeista nuo 2013 m., ir primygtinai ragina, kad dialogas būtų surengtas kuo greičiau;

35. pakartoja savo ilgalaikį nepritimą mirties bausmei, kuri neturėtų būti vykdoma jokiais atvejais ir jokiais aplinkybėmis; pakartoja savo raginimą Indijoje nedelsiant paskelbti mirties bausmės vykdymo moratoriumą;

36. pabrėžia, kad saviraiškos ir asociacijų laisvė yra neatskiriama energingos demokratinės visuomenės dalis; mano, kad reikia imtis priemonių, kuriomis būtų padidintas užsienio subjektų finansuojamos veiklos, kuria gali būti keliamas pavojus taikai ir stabilumui arba vidaus saugumui, skaidrumas ir nustatyti jos apribojimai; vis dėlto yra susirūpinęs dėl dabartinio Indijos įstatymo dėl užsienio subjektų dalyvavimo finansuojant NVO (Užsienio indėlių reguliavimo įstatymas) poveikio asociacijų ir saviraiškos laisvei;

37. pripažįsta labai dideles Indijos valdžios institucijų pastangas siekiant kovoti su visų formų diskriminacija, be kita ko, diskriminacija dėl priklausymo kastai; tačiau susirūpinęs pažymi, kad diskriminacija dėl priklausymo kastai ir toliau yra piktnaudžiavimo šaltinis, ir todėl ragina Indijos valdžios institucijas stiprinti pastangas siekiant panaikinti šį žmogaus teisių pažeidimą; be to, ragina Indiją užtikrinti visapusišką mažumų, ypač religinių ir etninių grupių, apsaugą ir pabrėžia, kad svarbu skatinti pagarbą įvairovei užkertant kelią smurtui tarp bendruomenių; palankiai vertina tai, kad Indijos Aukščiausiasis Teismas pavedė dar kartą išnagrinėti 2008 m. smurto prieš krikščionis teismo procesus ir suteikti deramą kompensaciją aukoms;

38. primygtinai ragina Indiją ratifikuoti Konvenciją prieš kankinimą ir jos neprivalomą protokolą ir Konvenciją dėl visų asmenų apsaugos nuo priverstinio dingimo;

39. mano, kad, atsižvelgiant į dar kartą patvirtintą ES ir Indijos išsipareigojimą stiprinti bendradarbiavimą žmogaus teisių klausimais, moterų teisės turėtų būti įtrauktos į abiejų partnerių dialogo žmogaus teisių klausimais darbotvarkę; palankiai vertina Indijos vyriausybės išsipareigojimą gerinti moterų teisių padėtį ir įtraukti moterų bei vyrų lygybės klausimą į politikos programavimą, taip pat ragina Indijos valdžios institucijas imtis tolesnių veiksnių siekiant iširti smurto dėl lyties atvejus ir užkirsti kelią tokiam smurtui bei skatinti lyčių lygybę; be to, palankiai vertina tai, kad ES finansuoja projektus Indijoje, pagal kuriuos sprendžiamos smurto prieš moteris ir vaikus problemos, ir rekomenduoja, kad šis finansavimas būtų išlaikytas; ragina gerinti LGBTIQ teises ir panaikinti Indijos baudžiamojo kodekso 377 skirsnį;

o

o o

40. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Tarybai, Komisijai ir Indijos vyriausybei ir parlamentui.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

P8_TA(2017)0341

Genetiškai modifikuotos sojos DAS-68416-4

2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo dėl leidimo pateikti į rinką produktus, kurių sudėtyje yra, jie susideda arba pagaminti iš genetiškai modifikuotų sojų DAS-68416-4, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų projekto (D051451 – 2017/2780(RSP))

(2018/C 337/08)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos įgyvendinimo sprendimo dėl leidimo pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra, kurie yra sudaryti ar pagaminti iš genetiškai modifikuotų sojų DAS-68416-4, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų projektą (D051451),
- atsižvelgdamas į 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų, ypač į jo 7 straipsnio 3 dalį, 9 straipsnio 2 dalį, 19 straipsnio 3 dalį ir 21 straipsnio 2 dalį ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į tai, kad Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 35 straipsnyje nurodytas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas per 2017 m. birželio 12 d. vykusį balsavimą nusprendė nuomonės neteikti,
- atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai, 11 ir 13 straipsnius ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Europos maisto saugos tarnybos (toliau – EFSA) 2017 m. sausio 26 d. priimtą nuomonę, kuri paskelbta 2017 m. kovo 16 d. ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2017 m. vasario 14 d. pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (COM(2017)0085, COD(2017)0035),

⁽¹⁾ OL L 268, 2003 10 18, p. 1.

⁽²⁾ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

⁽³⁾ <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4719>

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezolucijas, kuriose buvo prieštaraujama leidimui naudoti genetiškai modifikuotus organizmus ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pasiūlymą dėl rezolucijos,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 106 straipsnio 2 ir 3 dalis,

A. kadangi 2011 m. sausio 25 d. bendrovė „Dow AgroSciences Europe“ pagal Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 5 ir 17 straipsnius pateikė Nyderlandų kompetentingai institucijai paraišką dėl maisto produktų, maisto sudedamųjų dalių ir pašarų, kuriuose yra genetiškai modifikuotų sojų DAS-68416-4, kurie iš jų sudaryti ar pagaminti, pateikimo rinkai; kadangi paraiška taip pat apima produktų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų DAS-68416-4 arba kurie iš jų sudaryti ar pagaminti, pateikimą rinkai siekiant juos naudoti kitais tikslais nei maistui ir pašarams, kaip ir bet kurias kitas sojas, išskyrus auginimą;

-
- ⁽¹⁾ — 2014 m. sausio 16 d. rezolucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl auginti skirto kukurūzų produkto (*Zea mays* L., linija 1507), genetiškai modifikuoto, kad būtų atsparesnis tam tikriems *Lepidoptera* būrio kenkėjams, pateikimo rinkai pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/18/EB (OL C 482, 2016 12 23, p. 110).
- 2015 m. gruodžio 16 d. rezolucija dėl 2015 m. gruodžio 4 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2015/2279, kuriuo leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų NK603 × T25, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (Priimti tekstai, P8_TA(2015)0456).
- 2016 m. vasario 3 d. rezolucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87705 × MON 89788, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P8_TA(2016)0040).
- 2016 m. vasario 3 d. rezolucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87708 × MON 89788, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P8_TA(2016)0039).
- 2016 m. vasario 3 d. rezolucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo dėl leidimo pateikti į rinką produktus, kurių sudėtyje yra, jie susideda arba pagaminti iš genetiškai modifikuotų sojų FG72 (MST-FGØ72-2), projekto (Priimti tekstai, P8_TA(2016)0038).
- 2016 m. birželio 8 d. rezolucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, kuriuose yra dvi ar trys modifikacijos, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P8_TA(2016)0271).
- 2016 m. birželio 8 d. rezolucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo dėl genetiškai modifikuotų gvazdikų (*Dianthus caryophyllus* L., linija SHD-27531-4) pateikimo rinkai projekto (Priimti tekstai, P8_TA(2016)0272).
- 2016 m. spalio 6 d. rezolucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pratęsiamas leidimas pateikti rinkai auginti skirtų genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 810 sėklas, projekto (Priimti tekstai, P8_TA(2016)0388).
- 2016 m. spalio 6 d. rezolucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo dėl leidimo pateikti į rinką genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 810 projekto (Priimti tekstai, P8_TA(2016)0389).
- 2016 m. spalio 6 d. rezolucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo dėl auginti skirtų genetiškai modifikuotų kukurūzų Bt11 sėklų pateikimo rinkai projekto (Priimti tekstai, P8_TA(2016)0386).
- 2016 m. spalio 6 d. rezolucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo dėl auginti skirtų genetiškai modifikuotų kukurūzų 1507 sėklų pateikimo rinkai projekto (Priimti tekstai, P8_TA(2016)0387).
- 2016 m. spalio 6 d. rezolucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės 281-24-236 × 3006-210-23 × MON 88913, kurie iš jos sudaryti arba iš jos pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P8_TA(2016)0390).
- 2017 m. balandžio 5 d. rezolucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų Bt11 × 59122 × MIR604 × 1507 × GA21 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, kuriuose yra dvi, trys ar keturios modifikacijos Bt11, 59122, MIR604, 1507 ir GA21, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P8_TA(2017)0123).
- 2017 m. gegužės 17 d. rezolucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo dėl leidimo pateikti į rinką produktus, kurių sudėtyje yra, jie susideda arba pagaminti iš genetiškai modifikuotų kukurūzų DAS-40278-9, projekto (Priimti tekstai, P8_TA(2017)0215).
- 2017 m. gegužės 17 d. rezolucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės GHB119 (BCS-GHØØ5-8), kurie iš jos sudaryti arba kurie iš jos pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P8_TA(2017)0214).

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

- B. kadangi 2017 m. sausio 26 d. Europos maisto saugos tarnyba (EFSA) pagal Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 6 ir 18 straipsnius priėmė palankią nuomonę, kuri paskelbta 2017 m. kovo 16 d. ⁽¹⁾;
- C. kadangi Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 nustatyta, kad genetiškai modifikuotas maistas ir pašarai turi nedaryti neigiamo poveikio žmonių ir gyvūnų sveikatai bei aplinkai ir kad Komisija, rengdama sprendimą, turi atsižvelgti į visas atitinkamas Sąjungos teisės aktų nuostatas ir kitus teisėtus veiksnius, susijusius su svarstomu dalyku;
- D. kadangi per trijų mėnesių konsultacijų laikotarpį valstybės narės pateikė nemažai kritinių pastabų ⁽²⁾; kadangi didžiausią susirūpinimą keliančiais vertinimais nustatyta, kad, pavyzdžiui, „ši paraiška ir pateikti rizikos vertinimo duomenys nesuteikia pakankamai informacijos, kad būtų galima vienareikšmiškai atmesti nepageidaujama poveikį gyvūnų ir žmonių [sveikatai]“, kad „paraiškos pateikėjo iki šiol pateiktų duomenų nepakanka, kad būtų galima užbaigti paraiškos vertinimą“ ir „dėl ribotų tyrimų labai sunku atlikti visapusišką rizikos vertinimą“;
- E. kadangi, be kita ko, valstybės narės kritikavo: genetiškai modifikuotų sojų poveikio žmonių ir gyvūnų sveikatai tyrimų trūkumą, dėl kurio negalima užbaigti rizikos aplinkai vertinimo; sklypų lyginamajai analizei pasirinkimą ir jų išdėstymą; tai, kad toksikologinės rizikos vertinimo negalima užbaigti, nes neatlikta jokių toksiškumo tyrimų naudojant augalinę medžiagą, gautą iš sojų DAS-68416-4; tai, kad trūksta informacijos apie papildomus herbicidus, kurie gali būti naudojami genetiškai modifikuotų kultūrų atžvilgiu, ir jų metabolitus; tai, kad maistingumo vertinimas grindžiamas pramonės tyrimu, kuriuo remiantis negalima padaryti jokių mokslinių išvadų; taip pat tai, kad paraiškos pateikėjo pasiūlymas dėl aplinkos stebėsenos plano neatitinka tikslų, apibrėžtų 2001 m. kovo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/18/EB dėl genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką VII priede ⁽³⁾;
- F. kadangi sojos DAS-68416-4 sintetina ariloksialkanoato dioksigenazės-12 (AAD-12) baltymą, kuris suteikia atsparumą 2,4-dichlorofenoksiacto rūgščiai (2,4-D) ir kitiems susijusiems fenoksirūgščių grupės herbicidams; kadangi jos taip pat sintetina fosfotricino acetiltransferazės (PAT) baltymą, kuris suteikia atsparumą herbicidams, kurių veikloji medžiaga yra amonio gliufozinatas;
- G. kadangi nepriklausomuose moksliniuose tyrimuose reiškiama susirūpinimas dėl veikliosios medžiagos 2,4-D, susijęs su embrionų vystymusi, apsigimimais ir endokrininės sistemos pažeidimais ⁽⁴⁾; kadangi, nors veikliosios medžiagos 2,4-D patvirtinimo galiojimas pratęstas 2015 m., vis dar laukiama paraiškos pateikėjo informacijos dėl šios medžiagos galimų endokrininę sistemą ardančių savybių ⁽⁵⁾;
- H. kadangi gliufozinatas priskiriamas toksiškoms reprodukcijai medžiagoms ir todėl jam taikomi išimties kriterijai, nustatyti 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ⁽⁶⁾; kadangi gliufozinato patvirtinimo galiojimas baigiasi 2018 m. liepos 31 d. ⁽⁷⁾;
- I. kadangi nemažai ekspertų pareiškė abejonių dėl 2,4-D skilimo produkto 2,4-dichlorofenolio, kurio gali būti ant importuojamų sojų DAS-68416-4; kadangi 2,4-dichlorofenolis yra žinoma endokrininę sistemą ardanči ir toksiška reprodukcijai medžiaga;

⁽¹⁾ <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4719>

⁽²⁾ G priedas. Valstybių narių pastabos ir Genetiškai modifikuotų organizmų (GMO) specialistų grupės atsakymai <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2011-00052>

⁽³⁾ OL L 106, 2001 4 17, p. 1.

⁽⁴⁾ <http://www.pan-europe.info/sites/pan-europe.info/files/public/resources/reports/pane-2014-risks-of-herbicide-2-4-d.pdf>

⁽⁵⁾ 2015 m. lapkričio 13 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/2033, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką pratęsimas veikliosios medžiagos 2,4-D patvirtinimo galiojimas ir iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priedas (OL L 298, 2015 11 14, p. 8).

⁽⁶⁾ OL L 309, 2009 11 24, p. 1.

⁽⁷⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:32015R0404&from=LT>

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

- J. kadangi, atsižvelgiant į tai, kad jis labai tirpus riebaluose ir aliejuje, tikimasi, kad 2,4-dichlorofenolis kaupsis sojų aliejuje sojų perdirbimo metu; kadangi daugumą žmogaus vartojamų sojų produktų sudaro sojų aliejus, kurio dedama, be daugelio kitų produktų, į kai kuriuos kūdikių pradinio maitinimo mišinius ⁽¹⁾;
- K. kadangi 2,4-dichlorofenolio kiekis produkte gali būti didesnis kaip 2,4-D likučių kiekis; kadangi nesama nustatytos leistinos Sąjungos maksimalios likučių koncentracijos 2,4-dichlorofenolio atžvilgiu;
- L. kadangi, anot naujausios JT ataskaitos, per metus dėl pesticidų įvyksta apytikriai 200 000 mirčių dėl ūmaus apsinuodijimo, iš kurių 99 proc. įvyksta besivystančiose šalyse; kadangi Sąjunga yra išpareigojusi siekti darnaus vystymosi tikslų (DVT), o tai apima išpareigojimą iki 2030 m. iš esmės sumažinti mirčių ir susirgimų dėl pavojingų cheminių medžiagų ir oro, vandens bei dirvožemio taršos ir užteršimo skaičių (3-ojo darnaus vystymosi tikslo 3.9 uždavinys), o vienas iš šių mirčių ir susirgimų rodiklių yra mirtingumas dėl netyčinio apnuodijimo ⁽²⁾; kadangi įrodyta, kad dėl herbicidams atsparių genetiškai modifikuotų augalų naudojama daugiau herbicidų, nei tokių pat tradicinių augalų atveju ⁽³⁾;
- M. kadangi Sąjunga yra išpareigojusi laikytis politikos suderinamumo vystymosi labui, kuriuo siekiama kuo labiau sumažinti prieštaravimus ir kurti sąveiką tarp įvairių Sąjungos politikos krypčių, įskaitant prekybos, aplinkos ir žemės ūkio sričių politiką ⁽⁴⁾, kad besivystančios šalys gautų naudos ir padidėtų vystomojo bendradarbiavimo veiksmingumas ⁽⁵⁾;
- N. kadangi leidimas importuoti į Sąjungą sojas DAS-68416-4 neabejotinai lems tai, kad bus padidintas jų auginimas trečiojoje šalyse, įskaitant besivystančias šalis, ir atitinkamai padidės 2,4-D ir herbicidų, kurių veiklioji medžiaga yra gliufozinatas, naudojimas;
- O. kadangi genetiškai modifikuotų augalų, atsparių keliems atrinktiems herbicidams, kūrimą daugiausia lemia sparti glifosatu atsparių piktžolių evoliucija šalyse, kuriose auginama labai daug genetiškai modifikuotų augalų;
- P. kadangi Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 35 straipsnyje nurodytas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas per 2017 m. birželio 12 d. vykusį balsavimą nusprendė nuomonės neteikti; kadangi 15 valstybių narių balsavo „prieš“ ir tik 11 valstybių narių, atstovaujančių tik 38,69 proc. Sąjungos gyventojų, balsavo „už“, o 2 valstybės narės susilaikė;
- Q. kadangi Komisija ne vieną kartą apgailestavo dėl to, kad nuo to laiko, kai įsigaliojo Reglamentas (EB) Nr. 1829/2003, ji turėdavo priimti sprendimus dėl leidimų be Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto paramos ir kad dokumentų sugražinimas Komisijai, kad ji priimtų galutinį sprendimą, – tai retai taikoma visos procedūros išimtis – tapo norma priimant sprendimus dėl genetiškai modifikuotų maisto produktų ir pašarų leidimų; kadangi Komisijos pirmininkas J. C. Juncker jau yra pasmerkęs šią praktiką kaip nedemokratišką ⁽⁶⁾;
- R. kadangi 2015 m. spalio 28 d. per pirmąją svarstymą ⁽⁷⁾ Parlamentas atmetė 2015 m. balandžio 22 d. pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1829/2003, ir paragino Komisiją jį atsiimti ir pateikti naują pasiūlymą;

⁽¹⁾ Konsultacijų su valstybėmis narėmis dokumentas, p. 31–32. <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2011-00052>

⁽²⁾ <https://sustainabledevelopment.un.org/sdg3>

⁽³⁾ <https://link.springer.com/article/10.1007%2Fs00267-015-0589-7>

⁽⁴⁾ 2005 m. balandžio 12 d. Komisijos komunikatas „Vystymosi politikos darna. Spartinti pažangą siekiant Tūkstantmečio plėtros tikslų“ (COM(2005)0134).

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/policy-coherence-development_en

⁽⁶⁾ Žr., pavyzdžiui, Europos Parlamento plenarinio posėdžio išanginę kalbą, įtrauktą į kitos kadencijos Europos Komisijai skirtas politines gaires (2014 m. liepos 15 d., Strasbūras), arba 2016 m. pranešimą apie Sąjungos padėtį (2016 m. rugsėjo 14 d., Strasbūras).

⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0379.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

5. kadangi pagal Reglamento (ES) Nr. 182/2011 14 konstatuojamąją dalį Komisija turėtų kiek įmanoma stengtis neprieštarauti bet kokiai pozicijai, pagal kurią įgyvendinimo aktas pripažįstamas netinkamu, kuri gali susiformuoti apeliaciniame komitete, visų pirma tokiais jautriais klausimais, kaip vartotojų sveikata, maisto sauga ir aplinka;
1. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas viršija Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 numatytų įgyvendinimo įgaliojimų aprėptį;
 2. mano, kad Komisijos įgyvendinimo projektas neatitinka Sąjungos teisės, nes jis nesuderinamas su Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 tikslu, pagal kurį, remiantis Reglamente (EB) Nr. 178/2002 nustatytais bendraisiais principais⁽¹⁾, siekiama nustatyti pagrindą, leidžiantį užtikrinti aukštą žmonių gyvybės ir sveikatos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, aplinkos ir vartotojų interesų apsaugos lygį kalbant apie genetiškai modifikuotą maistą ir pašarus, sykiu užtikrinant veiksmingą vidaus rinkos veikimą;
 3. prašo Komisijos atsiimti savo įgyvendinimo sprendimo projektą;
 4. ragina Komisiją sustabdyti bet kokio įgyvendinimo sprendimo, susijusio su paraiškomis dėl leidimo naudoti genetiškai modifikuotus organizmus, įgyvendinimą, iki kol bus taip persvarstyta leidimų teikimo procedūra, kad pagal ją būtų panaikinti dabar galiojančios procedūros, kuri pasirodė esanti netinkama, trūkumai;
 5. ragina Komisiją nesuteikti leidimo dėl jokių herbicidams atsparių genetiškai modifikuotų augalų (angl. HT GMP), jei neatliktas visapusiškas likučių po purškimo papildomais herbicidais ir jų komercinių formulių preparatais, naudojamais auginimo šalyse, vertinimas;
 6. ragina Komisiją nesuteikti leidimo dėl jokių herbicidų deriniams atsparių genetiškai modifikuotų augalų, kaip sojų DAS-68416-4 atveju, jei neatliktas visapusiškas likučių po purškimo papildomų herbicidų deriniais ir jų komercinių formulių preparatais, naudojamais auginimo šalyse, konkrečių kumuliacinių poveikių vertinimas;
 7. ragina Komisiją prašyti atlikti išsamesnį pavojų sveikatai, susijusių su suminėmis genetinėmis modifikacijomis, tokiomis kaip DAS-68416-4, tyrimą;
 8. ragina Komisiją parengti strategijas dėl rizikos vertinimo ir toksikologijos, taip pat dėl priežiūros po pateikimo rinkai, skirtas visai maisto ir pašarų grandinei ir jų deriniams, kurių esama maisto ir pašarų grandinėje praktinėmis sąlygomis;
 9. ragina Komisiją visapusiškai integruoti papildomų herbicidų naudojimo ir jų likučių rizikos vertinimą į herbicidams atsparių genetiškai modifikuotų augalų rizikos vertinimą, nesvarbu, ar genetiškai modifikuotas augalas skirtas auginti Sąjungoje, ar turi būti importuojamas maistui ir pašarams;
 10. prašo Komisijos įvykdyti savo įsipareigojimus dėl politikos suderinamumo vystymosi labui, išplaukiančius iš Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 208 straipsnio nuostatų;
 11. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

⁽¹⁾ OL L 31, 2002 2 1, p. 1.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

P8_TA(2017)0342

Japonijos kilmės arba iš jos išsiųstų pašarų ir maisto produktų importas po avarijos Fukušimos branduolinėje elektrinėje

2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos įgyvendinimo reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2016/6 nuostatos dėl specialių Japonijos kilmės arba iš jos išsiųstų pašarų ir maisto produktų importo reikalavimų po avarijos Fukušimos branduolinėje elektrinėje (D051561/01 – 2017/2837(RSP))

(2018/C 337/09)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos įgyvendinimo reglamentą, kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2016/6 nuostatos dėl specialių Japonijos kilmės arba iš jos išsiųstų pašarų ir maisto produktų importo reikalavimų po avarijos Fukušimos branduolinėje elektrinėje (D051561/01,
- atsižvelgdamas į 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 178/2002, nustatantį maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantį Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantį su maisto saugos klausimais susijusias procedūras⁽¹⁾, ypač į jo 53 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktį,
- atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai, 11 ir 13 straipsnius⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 106 straipsnio 2 ir 3 dalis,

Bendrosios pastabos

- A. kadangi šiuo metu pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2016/6 reikalaujama, kad prie tam tikrų Japonijos kilmės arba iš jos išsiųstų maisto produktų, įskaitant grybus, žuvį ir žuvininkystės produktus, ryžius, sojos pupeles, siuntų būtų pridedama galiojanti Japonijos valdžios institucijų deklaracija, kuria patvirtinama, kad produktai atitinka Japonijoje galiojančias didžiausio leistino priemaišų kiekio ribines vertes (5 straipsnio 1 ir 2 dalys); kadangi dabar Komisijos įgyvendinimo reglamento projekte (toliau – pasiūlymo projektas) reikalaujama, kad tokia deklaracija būtų pridedama tik prie tam tikrų maisto produktų ir pašarų iš dvylikos II priede išvardytų prefektūrų; kadangi pasiūlymo projekte iš II priedo taip pat išbraukiama daugybė maisto ir pašarų kategorijų;
- B. kadangi pasiūlymo projekto 10 straipsnyje dabar reikalaujama atlikti tik II priede išvardytų maisto produktų ir pašarų oficialią kontrolę, t. y. tikrinti visų siuntų dokumentus ir atsitiktinės atrankos tvarka atlikti tapatumo ir fizinius patikrinimus, įskaitant laboratorinius tyrimus dėl cezio-134 ir cezio-137; kadangi pasiūlymo projekte numatyta ir toliau retai atlikti importo patikras (12 konstatuojamoji dalis);
- C. kadangi pakeitus Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2016/6, kaip siūlo Komisija, nebeliks reikalavimo, kad valstybės narės kas tris mėnesius praneštų Komisijai apie visus tyrimų rezultatus per Skubių pranešimų apie nesaugų maistą ir pašarus sistemą (RASFF);

⁽¹⁾ OL L 31, 2002 2 1, p. 1.

⁽²⁾ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

- D. kadangi pasiūlymo projekte nepakeistas esamas Įgyvendinimo reglamento (ES) 2016/6 I priedas, kuriame nustatytos įvairių kategorijų maisto produktuose ir pašaruose leistinos didžiausios ribos, numatytos pagal Japonijos teisę⁽¹⁾; kadangi pagal Įgyvendinimo reglamentą Nr. 2016/6 ar jo pakeitimo pasiūlymo projektą nereikalaujama tikrinti, ar laikomasi didžiausių leistinių viršutinių ribų, taikomų I priede nurodytoms maisto produktų ir pašarų kategorijoms, ar tai būtų Japonijos valdžios institucijų pateikti dokumentai, arba patikrinimai ir mėginių ėmimai kertant ES sienas; kadangi dėl to nėra jokių garantijų, kad tie maisto produktai ir pašarai atitiks didžiausias leistinas radioaktyviosios taršos ribas;
- E. kadangi pagal pasiūlymo projektas paremtas Japonijos valdžios institucijų pateiktais aptikimo duomenimis 2014, 2016 ir 2015 m. (daugiau kaip 132 000 duomenų vienetų apie radioaktyvias medžiagas pašaruose ir maisto produktuose, išskyrus jautieną, ir daugiau kaip 527 000 duomenų vienetų apie jautienos radioaktyvumą); kadangi, nors pasiūlymo projekto pakeitimai pagrįsti išsamia minėtų duomenų analize, tekste nepateikta nei ši analizė, nei nuoroda į neapdorotus duomenis;
- F. kadangi dėl to labai sunku patikrinti, ar siūlomos priemonės yra pakankamos Sąjungos piliečių sveikatai apsaugoti;
- G. tačiau kadangi net ir be analizės, kuria Komisija pagrindė savo pasiūlymą, yra pakankamai priežasčių manyti, kad dėl šio pasiūlymo gali padidėti radioaktyviosiomis medžiagomis užterštų maisto produktų, o tai turės atitinkamą poveikį žmonių sveikatai;
- H. kadangi „Tokyo Electric Power Company (TEPCO) valdybos pirmininkas oficialiai paprašė Japonijos vyriausybės leidimo išleisti į Ramųjų vandenyną beveik milijoną tonų labai radioaktyviojo vandens, kuris buvo naudojamas apgadintų branduolinės elektrinės reaktorių aušinimui; kadangi, suteikus leidimą, tai galėtų turėti labai rimtą neigiamą poveikį iš Japonijos kilusių žuvininkystės maisto produktų saugos lygiui;

Konkrečios pastabos dėl II priedo

- I. kadangi Japonijos prefektūros, kurioms šiuo metu taikomos II priedo nuostatos (Fukušimos, Miagio, Akitos, Jamagatos, Nagano, Gunmos, Ibarakio, Točigio, Čibos, Ivatės, Jamanašio, Šidzuokos ir Nijigatos), yra veikiamos radioaktyviųjų iškritų po branduolinės nelaimės, kuri įvyko 2011 m. Fukušimos elektrinėje;
- J. kadangi be jokio pagrindimo pasiūlymo projekte iš II priedo išbraukiami ryžiai ir iš jų pagaminti produktai iš Fukušimos prefektūros; kadangi tai reiškia, kad nebebus jokio reikalavimo imti šių produktų mėginius ir juos tirti įvežant į Sąjungą, o Japonijos valdžios institucijas neprivalės patvirtinti, kad jie atitinka didžiausius leistinus radioaktyviosios taršos lygius; kadangi vienas iš produktų, pagamintų iš ryžių, kuris buvo išbrauktas iš II priedo – ryžiai, naudojami kūdikiams ir mažiems vaikams skirtų maisto produktų gamyboje⁽²⁾; kadangi šioms grupėms, atsižvelgiant į jų ypatingą pažeidžiamumą, susijusį su radiacijos poveikiu, nepriimtinas joks užterštumo lygis; kadangi pagal Japonijos ir ES laisvosios prekybos susitarimą ryžių eksportas iš Japonijos galėtų padidėti; kadangi neseniai panaikinus nurodymus evakuotis, tikėtina, kad ryžiai vėl bus auginami užterštuose ryžių laukuose;
- K. kadangi pasiūlymo projekto 7 konstatuojamojoje dalyje nurodoma, kad iš II priedo išbraukiami tik ryžiai ir iš jų pagaminti produktai, kurių kilmės vieta – Fukušimos prefektūra, tačiau II priedas taip pat iš dalies keičiamas, kad dabar būtų galima be kontrolės, mėginių ėmimo ar tyrimų importuoti į Sąjungą septynių rūšių žuvis (įskaitant Atlanto vandenyno ir Ramiojo vandenyno paprastuosius tunus ir skumbres), taip pat vėžiagyvius ir moliuskus, sužvejotų arba auginamus vandenyse aplink Fukušimą;

⁽¹⁾ „Maisto produktai kūdikiams ir mažiems vaikams“, „Pienas ir pieno pagrindu pagaminti gėrimai“, „Mineralinis vanduo bei panašūs gėrimai ir iš nefermentuotų lapų užpilo pagaminta arbata“ ir „Kiti maisto produktai“, taip pat pašarai, skirti galvijams, arkliams, kiaulėms, naminiams paukščiams ir žuvisms.

⁽²⁾ Patenka į KN kodą 1901.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

- L. kadangi pagal pasiūlymą septynių rūšių žuvys (įskaitant Atlanto vandenyno ir Ramiojo vandenyno paprastuosius tunų ir skumbres), vėžiagyviai (pvz., omarai ir krevetės) ir moliuskai (pvz., valgomieji moliuskai ir midijos) taip pat bus išbraukti iš II priedo, taikomo šešioms kitoms prefektūroms: Miagio, Ivatės, Gunmos, Ibarakio, Čibos ir Točigio; kadangi nepateikiama pagrindimo arba paaiškinimo, kodėl šitaip sumažinama kontrolė, taip pat nėra jokio paaiškinimo, kodėl, pavyzdžiui, tos rūšys dabar laikomos pakankamai saugiomis, kad galėtų būti importuojamos į Sąjungą be kontrolės, o kitos – ne;
- M. kadangi pagal pasiūlymą į II priedą nebebus įtraukiami jokie iš Akito prefektūros kilę produktai (šiuo metu jis apima penkias produktų kategorijas iš Akito – grybus, *Aralia*, bambuko ūglius, *osmunda japonica* ir valgomąjį laukinį augalą gležnalapius eleuterokokus ir visus iš jų pagamintus produktus); kadangi nepateikiamas joks tokio kontrolės sumažinimo pagrindimas ar paaiškinimas;
- N. kadangi II priedo nebeapims *Aralia*, bambuko ir japoniškų karališkųjų paparčių (osmundos) iš Jamagatos prefektūros; kadangi nepateikiamas joks tokio kontrolės sumažinimo pagrindimas ar paaiškinimas;
- O. kadangi II priedas nebeapims japoninės osmundos paparčio, didžialapių šakių ir paupinių jonpaparčių iš šių penkių prefektūrų: Ivatės, Gunmos, Ibarakio, Čibos ir Točigio; kadangi nepateikiamas joks tokio kontrolės sumažinimo pagrindimas ar paaiškinimas;
- P. kadangi II priedas papildomas tik „žuvimi ir žuvininkystės produktais“ iš Nagano prefektūros; kadangi nepateikiama jokio pagrindo, kodėl šiuo atveju kontrolė sugriežtinama; kadangi šiai prefektūrai sisteminga kontrolė buvo panaikinta 2011 m. gruodžio mėn.; kadangi 2014 m. kovo mėn. tam tikri laukiniai valgomieji augalai vėl buvo įtraukti į II priedą;

Konkrečios pastabos dėl I priedo

- Q. kadangi pasiūlymo projekte nepakeistas esamas Įgyvendinimo reglamento (ES) 2016/6 I priedas, kuriame nustatytos didžiausios leistinos ribos, numatytos pagal Japonijos teisę; kadangi pagal Įgyvendinimo reglamentą Nr. 2016/6 ar jo pakeitimo pasiūlymo projektą nereikalaujama tikrinti, ar laikomasi didžiausių leistinių viršutinių ribų, taikomų I priede nurodytoms maisto produktų ir pašarų kategorijoms, ar tai būtų Japonijos valdžios institucijų pateikti dokumentai, arba patikrinimai ir mėginių ėmimai kertant ES sienas; kadangi dėl to nėra jokių garantijų, kad tie maisto produktai ir pašarai atitiks didžiausias leistinas radioaktyviosios taršos ribas;
- R. kadangi nuo 2012 m. balandžio 1 d. didžiausios leistinos ribos, galiojančios Japonijoje, taigi ir tos, kurios išvardytos I priede, nebuvo sumažintos; kadangi šios ribinės vertės turėtų būti sumažintos, ypač maisto produktams, skirtiems pažeidžiamoms grupėms, pvz., pienui ir maisto produktams, skirtiems naujagimiams ir kūdikiams;
- S. kadangi praėjus šešeriems metams nuo nelaimės kyla rimtų abejonių, ar Sąjungoje turėtų būti leidžiama į maisto grandinę (net teoriškai – atsižvelgiant į tai, kad nėra jokio teisinio įpareigojimo atlikti kontrolę prie Sąjungos sienų) pateikti produktams, kurie atitinka šiuos didžiausius cezio-137 ir cezio-134 lygius: 50 Bq/kg maistui, skirtam naujagimiams ir kūdikiams (pavyzdžiui, kūdikių pradinio maitinimo mišiniams, kūdikių tolesnio maitinimo mišiniams ir kūdikių maistui), taip pat pieno ir pieno pagrindu pagamintiems gėrimams, 10 Bq/kg mineraliniam vandeniui, panašiams gėrimams ir iš nefermentuotų lapų užpilo pagamintai arbatai bei 100 Bq/kg visiems kitiems maisto produktams;
1. mano, kad Komisijos įgyvendinimo reglamento projektas viršija Reglamente (EB) Nr. 178/2002 numatytus įgyvendinimo įgaliojimus;
 2. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimas neatitinka Sąjungos teisės, nes jis nesuderinamas su Reglamente (EB) Nr. 178/2002 tikslu ir jame nustatytais bendraisiais principais, kuriais siekiama nustatyti pagrindą, leidžiantį užtikrinti aukštą žmonių gyvybės ir sveikatos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, aplinkos ir vartotojų interesų apsaugos lygį;
 3. prašo Komisijos atsiimti savo įgyvendinimo reglamento projektą ir pateikti komitetui naują projektą ne vėliau kaip iki 2017 m. pabaigos;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

4. ragina Komisiją rengiant naują pasiūlymą be kita ko:
 - užtikrinti, kad visi iš Japonijos į Sąjungą importuojami maisto produktai ir pašarai, įskaitant I priede išvardytas kategorijas, būtų kontroliuojami ir tikrinami;
 - sumažinti didžiausius leistinus kiekius, nustatytus I priede; ir
 - atsižvelgti į neseniai panaikintus evakavimo iš paveiktų prefektūrų nurodymus ir užtikrinti, kad nėra atitinkamo neigiamo poveikio į Sąjungą importuojamų maisto produktų ir pašarų radioaktyviosios taršos lygiams;
 5. ragina Komisiją, kol neparengtas naujas pasiūlymas, imtis neatidėliotinių priemonių, kaip reikalaujama pagal Reglamento (EB) Nr. 178/2002 53 straipsnį, kad būtų užtikrintas aukščiausias įmanomas žmonių sveikatos apsaugos lygis;
 6. ragina Komisiją nedelsiant viešai paskelbti, taip pat per Sąjungos Skubių pranešimų apie nesaugų maistą ir pašarus sistemą, analizę, kuria grindžiamas jos pasiūlymo projektas, taip pat išsamesnę informaciją apie Japonijos valdžios institucijų taikomą kontrolės sistemą, pagrindžiant jos tinkamumą ir veiksmingumą;
 7. ragina Komisiją pateikti atnaujintą informaciją apie radiologinę padėtį Japonijoje nuo 2011 m., taip pat išsamias kasmetines 2011–2017 m. radioaktyviosios medžiagos, išleidžiamos į atmosferą ir Ramųjų vandenyną iš Fukušimos branduolinės jėgainės, apžvalgas, kad būtų galima atlikti išsamią analizę maisto saugos aspektu;
 8. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.
-

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

P8_TA(2017)0344

Ginklų eksportas. Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP įgyvendinimas**2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija „Ginklų eksportas. Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP įgyvendinimas“ (2017/2029(INI))**

(2018/C 337/10)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į principus, įtvirtintus Europos Sąjungos (ES) sutarties 21 straipsnyje, visų pirma demokratijos ir teisinės valstybės propagavimo, taikos saugojimo, konfliktų prevencijos ir tarptautinio saugumo stiprinimo principus,
- atsižvelgdamas į 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos bendrąją poziciją 2008/944/BUSP, nustatančią bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę⁽¹⁾ (toliau – Bendroji pozicija),
- atsižvelgdamas į 17-ąją⁽²⁾ ir 18-ąją⁽³⁾ ES metines ataskaitas, parengtas vadovaujantis Bendrosios pozicijos 8 straipsnio 2 dalimi,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 10 d. Tarybos sprendimą (BUSP)2015/2309 dėl veiksmingos ginklų eksporto kontrolės skatinimo⁽⁴⁾ ir 2017 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimą (BUSP)2017/915 dėl Sąjungos informavimo veiklos remiant Sutarties dėl prekybos ginklais (SPG) įgyvendinimą⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į atnaujintą Europos Sąjungos bendrąją karinės įrangos sąrašą, kuri 2017 m. kovo 6 d. patvirtino Taryba⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į Bendrosios pozicijos, nustatančios bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę, naudojimo vadovą,
- atsižvelgdamas į 2012 m. birželio 25 d. ES strateginę programą ir veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje ir jos 11 punkto e papunktį, taip pat į 2015 m. liepos 20 d. ES veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje (2015–2019 m.) ir jo 21 punkto d papunktį,
- atsižvelgdamas į 2013 m. balandžio 2 d. JT Generalinės Asamblėjos priimtą Sutartį dėl prekybos ginklais (SPG)⁽⁷⁾, kuri įsigaliojo 2014 m. gruodžio 24 d.,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 16 d. Tarybos sprendimą 2013/768/BUSP dėl ES veiklos pagal Europos saugumo strategiją remiant Sutarties dėl prekybos ginklais įgyvendinimą⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/43/EB dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo Bendrijoje sąlygų supaprastinimo⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės 5 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 428/2009, nustatantį Bendrijos dvejopo naudojimo prekių eksporto, persiuntimo, susijusių tarpininkavimo paslaugų ir tranzito kontrolės režimą⁽¹⁰⁾, iš dalies pakeistą 2014 m. balandžio 16 d. Reglamentu (ES) Nr. 599/2014, ir atsižvelgdamas į dvejopo naudojimo prekių sąrašą, nustatytą jo I priede (toliau – Dvejopo naudojimo prekių reglamentas),

⁽¹⁾ OL L 335, 2008 12 13, p. 99.⁽²⁾ OL C 163, 2016 5 4, p. 1.⁽³⁾ OL C 153, 2016 5 16, p. 1.⁽⁴⁾ OL L 326, 2015 12 11, p. 56.⁽⁵⁾ OL L 139, 2017 5 30, p. 38.⁽⁶⁾ OL C 97, 2017 3 28, p. 1.⁽⁷⁾ Sutartis dėl prekybos ginklais, JT, 13-27217.⁽⁸⁾ OL L 341, 2013 12 18, p. 56.⁽⁹⁾ OL L 146, 2009 6 10, p. 1.⁽¹⁰⁾ OL L 134, 2009 5 29, p. 1.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į 2016 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą (ES) 2016/2134, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1236/2005 dėl prekybos tam tikromis prekėmis, kurios galėtų būti naudojamos mirties bausmei vykdyti, kankinimui ar kitokiam žiauriam, nežmoniškam ar žeminančiam elgesiui ir baudimui ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas šiuo klausimu, visų pirma į 2015 m. gruodžio 17 d. rezoliuciją ⁽²⁾ „Ginklų eksportas. Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP įgyvendinimas“, 2016 m. vasario 25 d. rezoliuciją dėl humanitarinės padėties Jemene ⁽³⁾, 2016 m. gruodžio 14 d. rezoliuciją dėl metinės ataskaitos dėl žmogaus teisių ir demokratijos pasaulyje 2015 m. ir Europos Sąjungos politikos šioje srityje ⁽⁴⁾, taip pat 2014 m. vasario 27 d. rezoliuciją dėl ginkluotų nepilotuojamų orlaivių naudojimo ⁽⁵⁾,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. liepos 4 d. rezoliuciją dėl privačių saugos tarnybų ⁽⁶⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį ir 132 straipsnio 2 dalį,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A8–0264/2017),
- A. kadangi Jungtinių Tautų chartijos 51 straipsnyje nustatyta prigimtinė teisė į individualią ar kolektyvinę savigyną;
- B. kadangi naujausiais duomenimis ⁽⁷⁾ 2012–2016 m. tarptautiniai svarbiausių ginklų perdavimai pasiekė didžiausią kiekį, palyginti su bet kuriuo kitu penkerių metų laikotarpiu nuo Šaltojo karo pabaigos, ir šis kiekis buvo 8,4 proc. didesnis nei 2007–2011 m. laikotarpiu;
- C. kadangi ginklų eksportas ir perdavimas daro poveikį žmonių saugumui, žmogaus teisėms, demokratijai, geram valdymui ir socialinei ir ekonominei plėtrai; kadangi ginklų eksportas taip pat prisideda prie aplinkybių, kurioms esant žmonės yra priversti bėgti iš savo šalių, sukūrimo; kadangi dėl tų priežasčių būtina sukurti griežtą, skaidrią, veiksmingą ir bendrai pripažintą bei apibrėžtą ginklų kontrolės sistemą;
- D. kadangi iš naujausių duomenų ⁽⁸⁾ matyti, kad eksportas iš 28 ES valstybių narių 2012–2016 m. sudarė 26 proc. viso pasaulinio eksporto ir dėl to 28 ES valstybės narės drauge yra antras pagal dydį ginklų tiekėjas pasaulyje (po JAV (33 proc.) ir prieš Rusiją (23 proc.)); kadangi, remiantis naujausia Iprastinės ginkluotės eksporto darbo grupės (COARM) ataskaita, 2014 m. Europos Sąjungos šalys suteikė licencijas ginklų eksportui, kurio bendra suma siekė 94,40 mlrd. EUR;
- E. kadangi iš naujausių duomenų ⁽⁹⁾ matyti, kad ginklų eksportas į Artimuosius Rytus išaugo 86 proc. ir 2012–2016 m. sudarė 29 proc. pasaulio eksporto;
- F. kadangi naujausiais oficialiais ES duomenimis 2015 m. Artimieji Rytai buvo svarbiausias 28 ES valstybių narių ginklų eksporto regionas ir šio eksporto bendra suma siekė 78,8 mlrd. EUR pagal leidžiamų eksportuoti ginklų eksporto licencijas;
- G. kadangi kai kurie iš ES valstybių narių į nestabilius regionus ir valstybes, kuriuose dažnai kyla krizės, perduoti ginklai buvo panaudoti ginkluotuose konfliktuose arba vykdamt vidaus represijas; kadangi, kaip pranešama, kai kurie iš šių perduotų ginklų buvo nukreipti į teroristinių grupuočių rankas, pavyzdžiui, Sirijoje ir Irake; kadangi kai kuriais atvejais į tam tikras šalis, pvz., Saudo Arabiją, eksportuoti ginklai buvo panaudoti konfliktuose, kaip antai konfliktas Jemene; kadangi toks eksportas neabejotinai pažeidžia Bendrąją poziciją, taigi paaikškėja, jog būtina užtikrinti geresnį tikrinimą ir didesnę skaidrumą;

⁽¹⁾ OL L 338, 2016 12 13, p. 1.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0472.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0066.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0502.

⁽⁵⁾ OL C 285, 2017 8 29, p. 110.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0289.

⁽⁷⁾ Tarptautinio ginklų perdavimo tendencijos, 2016 m. (Stokholmo tarptautinio taikos tyrimų instituto faktų suvestinė, 2017 m. vasario mėn.)

⁽⁸⁾ Ten pat.

⁽⁹⁾ Ten pat.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

- H. kadangi nėra standartizuotos tikrinimo ir ataskaitų teikimo sistemos, pagal kurią suteikiama informacija, ar pavienių valstybių narių eksportas pažeidžia aštuonis kriterijus ir koku mastu, taip pat nėra nustatyta sankcijų mechanizmų, taikytinų tuo atveju, jei kuri nors valstybė narė vykdytų eksportą, akivaizdžiai nesuderinamą su aštuoniais kriterijais;
- I. kadangi Bonos tarptautinio pertvarkymo centro (angl. BICC) atliktas tyrimas parodė, kad, pvz., 2015 m. vien Vokietijoje suteiktos 4 256 licencijos ginklų eksportui į 83 šalis, kurios, atsižvelgiant į Bendrąją poziciją dėl ginklų eksporto, buvo laikomos probleminėmis ⁽¹⁾;
- J. kadangi tiek pasaulinė, tiek regioninė saugumo padėtis, visų pirma padėtis Sąjungos pietinėje ir rytinėje kaimynystėje, radikaliai pasikeitė ir tai aiškiai rodo, kad reikia nedelsiant tobulinti informacijos, kuri naudojama vertinant riziką eksporto licencijų teikimo atvejais, rengimo metodus ir užtikrinti jų saugumą;
- K. kadangi kai kurios valstybės narės neseniai pasirašė strateginius susitarimus dėl karinio bendradarbiavimo, įskaitant daugelio aukštos kokybės karinių technologijų perdavimą, su nedemokratinėmis šalimis iš Artimųjų Rytų ir Šiaurės Afrikos regiono;
- L. kadangi pagal Lisabonos sutartį skurdo panaikinimas yra svarbiausias ES vystymosi politikos tikslas ir kadangi tai yra taip pat vienas iš ES išorės veiksmų prioritetų siekiant kurti stabilesnį ir labiau klestintį pasaulį; kadangi ginklų tiekimas konflikte dalyvaujančioms šalims, taip pat palankios sąlygos vykdyti didelio masto žiaurius nusikaltimus daro neigiamą poveikį šių šalių vystymosi galimybėms;
- M. kadangi Europos gynybos pramonės struktūra yra labai svarbus sektorius, sykiu jam būdingi pertekliniai pajėgumai, dubliavimasis ir susiskaidymas, o tai stabdo gynybos pramonės konkurencingumą ir paskatino ekspansyvią eksporto politiką;
- N. kadangi 2016 m. vasario 25 d. Europos Parlamento rezoliucijoje dėl humanitarinės padėties Jemene EP paragino Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotoją pradėti iniciatyvą, kuria siekiama Saudo Arabijai nustatyti ES ginklų embargą;
- O. kadangi padėtis Jemene nuo to laiko toliau blogėja, taip pat ir dėl Saudo Arabijos vadovaujamos koalicijos vykdomų karinių veiksmų; kadangi kai kurios valstybės narės liovėsi tiekusius ginklus Saudo Arabijai dėl jos veiksmų Jemene, o kitos toliau teikė karines technologijas, nepaisydamos antrojo, ketvirtojo, šeštojo, septintojo ir aštuntojo kriterijų;
- P. kadangi 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento rezoliucijoje dėl metinės ataskaitos dėl žmogaus teisių ir demokratijos pasaulyje 2015 m. ir Europos Sąjungos politikos šioje srityje pabrėžiama, kad žmogaus teisės turėtų būti prioritetas, ir valstybės narės raginamos susitarti siekti šiuolaikiškesnės, lankstesnės ir labiau žmogaus teisėmis grindžiamos eksporto politikos, visų pirma valstybių, kuriose, kaip patvirtinta, vykdytos smurtinės vidaus represijos ir žmogaus teisių pažeidimai, atžvilgiu;
- Q. kadangi pagal Visuotinę Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategiją turėtų būti gerinamas ginklų eksporto kontrolės politikos suderinamumas;
1. pažymi, kad valstybės narės turi teisėtą teisę įsigyti karinių technologijų savignos tikslais; pabrėžia, kad gynybos pramonės išlaikymas yra valstybių narių savignos dalis; primena, kad vienas iš Bendrosios pozicijos nustatymo motyvų buvo Europos ginkluotės naudojimo prieš valstybių narių ginkluotąsias pajėgas prevencija, taip pat žmogaus teisių pažeidimų ir ginkluotų konfliktų tąsos prevencija; pakartoja, kad Bendroji pozicija yra teisiškai privaloma sistema, pagal kurią nustatomi būtinieji reikalavimai, kuriuos valstybės narės turi taikyti ginklų eksporto kontrolės srityje, ir kad ji apima pareigą įvertinti prašymus dėl eksporto licencijų taikant visus aštuonis joje išvardytus kriterijus;
 2. atkreipia dėmesį į tai, kad gynybos įrangos plėtojimas yra svarbi Europos gynybos pramonės priemonė ir kad dar nesukurta konkurencinga ir novatoriška Europos gynybos technologinė ir pramoninė bazė turėtų tapti priemone valstybių narių ir Sąjungos piliečių saugumui ir gynybai užtikrinti ir prisidėti prie bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) ir ypač prie bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) įgyvendinimo; ragina valstybes nares įveikti dėl dubliavimosi,

⁽¹⁾ 2016 m. pranešimas dėl ginklų eksporto, Jungtinė konferencija bažnyčios ir vystymosi klausimais (vok. *Gemeinsame Konferenz Kirche und Entwicklung (GKKE)*), p. 54.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

susiskaidymo, nepakankamo sąveikumo šiuo metu esamą nepakankamą gynybos išlaidų veiksmingumą valstybėse narėse ir siekti, kad ES taptų saugumo užtikrintoja, be kita ko, suteikiant galimybę geriau kontroliuoti ginklų eksportą; pakartoja, jog Bendrosios pozicijos 10 straipsnyje teigiama, kad valstybių narių ekonominiai, prekybiniai ir pramoniniai interesai neturi daryti įtakos aštuonių kriterijų, kuriais reglamentuojamas ginklų eksportas, laikymuisi;

3. vis dėlto pažymi, kad karinės technologijos kartais pasiekia paskirties vietas ir galutinius naudotojus, kurie neatitinka Bendrosios pozicijos kriterijų; yra susirūpinęs dėl to, kad ginklų sistemų platinimas karo laiku ir didelės politinės įtampos situacijose gali neproporcingai paveikti civilius gyventojus; yra sunerimęs dėl visuotinių ginklavimo varžybų ir dėl to, kad sprendžiant politinius konfliktus ir neramumų problemas naudojami kariniai metodai; pabrėžia, kad konfliktai pirmiausia turėtų būti sprendžiami diplomatinėmis priemonėmis;

4. primygtinai ragina valstybes nares ir Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) ženkliai pagerinti Bendrosios pozicijos įgyvendinimo nuoseklumą, kad būtų padidintas civilių, kenčiančių dėl konfliktų ir žmogaus teisių pažeidimų trečiojoje valstybėse, saugumas, Sąjungos ir jos piliečių saugumas ir užtikrintos vienodos veiklos sąlygos ES įmonėms; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad nuoseklus Bendrosios pozicijos įgyvendinimas labai svarbus ES, kaip vertybėmis grindžiamos pasaulio veikėjos, patikimumui;

5. ragina šalis, siekiančias kandidatės statuso, arba šalis, pageidaujančias pradėti stojimo į ES procesą, taikyti Bendrosios pozicijos nuostatas; teigiamai vertina tai, kad Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Kanada, Gruzija, Islandija, buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija, Juodkalnija ir Norvegija jau prisijungė prie Bendrosios pozicijos kriterijų ir principų ir siekia taip pat toliau susiderinti su BUSP ir BSGP; primygtinai ragina valstybes nares glaudžiai bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis, kurios oficialiai įsipareigojo taikyti Bendrosios pozicijos kriterijus, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos keistis informacija ir būtų užtikrintas didesnis licencijų išdavimo skaidrumas; be to, ragina EIVT ypač skatinti Europos šalis prisijungti prie Bendrosios pozicijos, kad būtų užtikrinta didesnė saugesnė Europos erdvė;

6. primygtinai ragina valstybes nares ir EIVT glaudžiai bendradarbiauti, kad būtų išvengta rizikos, kylančios dėl ginklų nukreipimo į kitas šalis ir dėl ginklų kaupimo, kaip antai neteisėtos prekybos ginklais ir jų kontrabandos; pabrėžia, kad gali kilti pavojus, jog į trečiąsias šalis eksportuoti ginklai vėl pateks į ES, pirmiausia vykdant kontrabandą ir prekiaujant ginklais;

7. atkreipia dėmesį į ypač didelę Sąjungos atsakomybę, atsižvelgiant į pavojų saugumui, dėl to, kad nėra tvirtesnės Europos Sąjungos paramos ir įsipareigojimo panaikinti daugybę ginklų rezervų, kurių vis dar esama Bosnijoje ir Hercegovinoje, Albanijoje ir Ukrainoje;

8. mano, kad rizikos vertinimo išduodant eksporto licencijas metodika turėtų apimti atsargumo principą ir kad valstybės narės turėtų ne tik įvertinti, ar konkrečios karinės technologijos galėtų būti panaudotos vidaus represijoms arba kitais nepageidautiniais tikslais (funkcinis požiūris), bet taip pat vertinti pavojus, atsižvelgiant į bendrą padėtį paskirties valstybėje (principinis požiūris);

9. pažymi, kad, atsižvelgiant į „Brexit“, būtų svarbu, kad Jungtinei Karalystei ir toliau galiotų Bendrosios pozicijos nuostatos ir kad ji taikytų minėtos pozicijos operatyvines nuostatas, kaip tai daro kitos Europos trečiosios šalys;

10. ragina valstybes nares ir EIVT parengti konkrečią strategiją, pagal kurią būtų oficialiai saugomi asmenys, pranešę apie ginklų pramonės organizacijų ir bendrovių taikomą praktiką, pažeidžiančią Bendrosios pozicijos kriterijus ir principus;

11. pabrėžia visų Europos eksporto kontrolės režimų suderinamumo svarbą, ypač kontrolės kriterijų aiškinimo atžvilgiu; be to, dar kartą pabrėžia eksporto kontrolės ir kitų užsienio politikos priemonių, taip pat prekybos priemonių, tokių kaip bendroji lengvatų sistema ir Konflikto zonų naudingųjų iškasenų reglamentas, suderinamumo svarbą;

12. pakartoja, kad ES įmonių vykdomas nekontroliuojamas kibernetinės erdvės stebėjimo technologijų eksportas gali turėti žalingą poveikį ES skaitmeninės infrastruktūros saugumui ir žmogaus teisėms; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kaip svarbu skubiai, veiksmingai ir visapusiškai atnaujinti ES reglamentą dėl dvejojo naudojimo prekių, ir ragina Tarybą sprendžiant šį klausimą patvirtinti plataus užmojo planą ir grafiką;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

13. pabrėžia, kad svarbu veiksmingai riboti ginklų eksportą į privačias apsaugos įmones kaip galutines naudotojas ir kad bet kokia tokia licencija turėtų būti suteikiama tik tuo atveju, jei atlikus išsamų patikrinimą nustatoma, kad konkreti privati apsaugos įmonė nedalyvavo žmogaus teisių pažeidimuose; pabrėžia, kad turi būti taikomi atskaitomybės mechanizmai, siekiant užtikrinti, kad privačios apsaugos įmonės atsakingai naudotų ginklus;

Bendrosios pozicijos kriterijų įgyvendinimas

14. pažymi, kad, remiantis metinėmis ataskaitomis, 2014 m. 81 kartą ir 2015 m. 109 kartus buvo atsisakyta išduoti licencijas pagal pirmąjį kriterijų;

15. pakartoja savo raginimą vyriausiajai įgaliotinei ir pirmininko pavaduotojai paskelbti iniciatyvą, kuria būtų siekiama nustatyti ES ginklų embargą šalims, kaltinamoms rimtais tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimais, visų pirma, kai tai susiję su tyčiniu išpuolių nukreipimu į civilinę infrastruktūrą; dar kartą pabrėžia, kad tolesnis ginklų pardavimo licencijų teikimas tokioms šalims yra Bendrosios pozicijos pažeidimas;

16. pažymi, kad, remiantis metinėmis ataskaitomis, 2014 m. 72 kartus ir 2015 m. 89 kartus buvo atsisakyta išduoti licencijas pagal antrąjį kriterijų; apgailestauja, kad, remiantis duomenimis, nesama bendro požiūrio į padėtį Sirijoje, Irake ir visų pirma Jemene; ragina valstybes nares ir EIVT pradėti diskusijas dėl antrojo kriterijaus taikymo išplėtimo siekiant įtraukti demokratinio valdymo rodiklius, nes tokie vertinimo kriterijai galėtų padėti nustatyti tolesnes apsaugos nuo neplanuotų neigiamų eksporto padarinių priemones; be to, mano, kad taikant principingesnį požiūrį į rizikos vertinimą dėmesys turėtų būti sutelkiamas į tai, kaip gavėjas apskritai paiso tarptautinės humanitarinės teisės ir žmogaus teisių teisės;

17. mano, kad eksportas į Saudo Arabiją neatitinka bent antrojo kriterijaus dėl šalies dalyvavimo kompetentingų JT institucijų nustatytuose šurkščiuose humanitarinės teisės pažeidimuose; pakartoja savo 2016 m. vasario 26 d. raginimą skubiai nustatyti Saudo Arabijai ginklų embargą;

18. pažymi, kad, remiantis metinėmis ataskaitomis, 2014 m. 99 kartus ir 2015 m. 139 kartus buvo atsisakyta išduoti licencijas pagal trečiąjį kriterijų; pabrėžia, kad, kalbant apie trečiąjį kriterijų, reikia įvertinti valstybių narių pastaruoju metu vykdytus ginklų perdavimus nevalstybiniais subjektams, įskaitant techninės pagalbos teikimą ir mokymus, atsižvelgiant į 2002 m. bendruosius veiksmus 2002/589/BUSP dėl Europos Sąjungos indėlio į kovą su šaulių ir lengvųjų ginklų (ŠLG) destabilizuojančiu kaupimu ir plitimu;

19. pažymi, kad, remiantis metinėmis ataskaitomis, 2014 m. 57 kartus ir 2015 m. 85 kartus buvo atsisakyta išduoti licencijas pagal ketvirtąjį kriterijų; apgailestauja dėl to, kad valstybių narių eksportuojamos karinės technologijos naudojamos konflikto Jemene metu; primygtinai ragina valstybes nares nuosekliai laikytis Bendrosios pozicijos, remiantis išsamiumi ilgalaikio pavojaus vertinimu;

20. pažymi, kad, remiantis metinėmis ataskaitomis, 2014 m. 7 kartus ir 2015 m. 16 kartų buvo atsisakyta išduoti licencijas pagal penktąjį kriterijų; primena, kad šis kriterijus susijęs su valstybių narių ir šalių sąjungininkių nacionalinio saugumo interesais ir kad sykiu pripažįstama, jog šie interesai negali daryti poveikio pagarbos žmogaus teisėms ir regioninės taikos, saugumo ir stabilumo kriterijų taikymui;

21. pažymi, kad, remiantis metinėmis ataskaitomis, 2014 m. 6 kartus buvo atsisakyta išduoti licencijas pagal šeštąjį kriterijų, o 2015 m. pranešimų apie atsakymą išduoti licencijas pagal šį kriterijų nebuvo; išreiškia susirūpinimą dėl to, kad yra pranešimų apie valstybių narių ginklų eksporto nukreipimą – juos gauna nevalstybiniai subjektai, įskaitant teroristines grupuotes, ir įspėja, kad šie ginklai gali būti panaudoti prieš civilius gyventojus ES teritorijoje ir už jos ribų; pabrėžia, kad svarbu vykdyti griežtesnę ginklų eksporto kontrolę, siekiant vykdyti tarptautinius įsipareigojimus, susijusius su kova su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu;

22. reiškia susirūpinimą dėl to, kad ginklų eksportas į Saudo Arabiją ir Katarą gali būti nukreipiamas – juos gali gauti šurkščiai žmogaus teisių ir humanitarinę teisę pažeidžiantys nevalstybiniai subjektai Sirijoje, ir ragina COARM šį klausimą skubiai spręsti; pripažįsta, kad dauguma sukilėlių ir teroristinių grupuočių turimų ginklų tiekiami ne iš Europos šaltinių;

23. pažymi, kad, remiantis metinėmis ataskaitomis, 2014 m. 117 kartų ir 2015 m. 149 kartus buvo atsisakyta išduoti licencijas pagal septintąjį kriterijų; reiškia susirūpinimą dėl, be kita ko, įtarimų, kad iš Europos šalių vykdomas šaulių ir lengvųjų ginklų eksportas nukreipiamas į tam tikras paskirties vietas, iš kurių šių ginklų eksportas nukreipiamas siekiant aprūpinti jais Bendrosios pozicijos nesilaikančius nevalstybinius subjektus ir kitus galutinius naudotojus tokiose šalyse kaip

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Sirija, Irakas, Jemenas ir Pietų Sudanas; pažymi, kad būtina kuo skubiau užtikrinti, kad nukreipimo pavojaus vertinimai būtų grindžiami ne tik galutinio naudotojo liudijime nurodytais šalies gavėjos prisiimtais įsipareigojimais; pabrėžia, kad būtina sukurti veiksmingą kontrolės po išsiuntimo mechanizmą, siekiant užtikrinti, kad ginklai nebūtų toliau eksportuojami leidimo neturintiems galutiniams naudotojams; pabrėžia, kad EIVT galėtų paremti valstybių narių pastangas šioje srityje;

24. pažymi, kad, remiantis metinėmis ataskaitomis, 2014 m. vieną kartą buvo atsisakyta išduoti licenciją pagal aštuntąjį kriterijų, o 2015 m. pranešimų apie atsisakymą išduoti licencijas pagal tą kriterijų nebuvo; pripažįsta, kad geriau taikant aštuntąjį kriterijų iš esmės būtų prisidėta prie ES politikos suderinamumo vystymosi labui tikslų ir Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų (DVT), visų pirma darnaus vystymosi tikslo Nr. 16.4, siekio; ragina valstybes nares ir EIVT atnaujinti Tarybos bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP naudojimo vadovą šiuo požiūriu ir sutelkti dėmesį į žalą vystymuisi, kuri gali būti padaryta dėl ginklų naudojimo;

25. ragina valstybes nares ir EIVT į Bendrąją poziciją įtraukti naują kriterijų, siekiant užtikrinti, kad išduodant licencijas būtų tinkamai atsižvelgiama į korupcijos, susijusios su atitinkamu eksportu, pavojų;

Valstybių narių vykdomo keitimosi informacija skatinimas

26. ragina valstybes nares ir Europos išorės veiksmų tarnybą užtikrinti didesnę nuoseklumą, įgyvendinant Bendrąją poziciją, ir pagerinti keitimosi informacija mechanizmus, ir šiuo tikslu, remiantis saugiai ir plačiu mastu suskaitmeninta dabartine sistema, teikti kokybiškesnę ir išsamesnę informaciją apie su eksporto licencijų išdavimu susijusio pavojaus vertinimus, t. y.:

- a) laikantis nacionalinių įstatymų teikti išsamesnę ir sistemingai bei laiku perduodamą informaciją apie eksporto licencijas ir faktinį eksportą, be kita ko, apie susirūpinimą keliančius galutinius naudotojus, nukreipimo atvejus, suklasotus ar dėl kitų priežasčių susirūpinimą keliančius galutinio naudotojo liudijimus, įtartinus tarpininkus ar transporto bendroves;
- b) tvarkyti sąrašą, į kurį įtraukiami subjektai ir asmenys, nuteisti už ginklų eksporto teisės aktų pažeidimus ir nustatytus nukreipimo atvejus, ir asmenys, kurie, kaip žinoma arba įtariama, dalyvavo vykdant neteisėtą prekybą ginklais ar veiklą, kuri kelia grėsmę tarptautiniam ir nacionaliniam saugumui;
- c) dalytis geriausia patvirtinta aštuonių kriterijų taikymo praktika;
- d) dabartinį Naudojimo vadovą perdaryti į interaktyvų šaltinį internete;
- e) iki 2018 m. pabaigos ES metinę ataskaitą perdaryti į internetinę paieškos funkciją turinčią duomenų bazę, 2016 m. duomenims taikant naują formatą;
- f) propaguoti aiškias ir nusistovėjusias policijos ir pasienio institucijų bendradarbiavimo procedūras, pagrįstas keitimusi informacija, siekiant stiprinti bendradarbiavimą saugumo srityje ir panaikinti neteisėtos prekybos ginklais reiškinį, kuris kelia pavojų ES ir jos piliečių saugumui;

27. palankiai vertina ketinimą įprastinės ginkluotės eksporto darbo grupę (COARM) sistemingiau įtraukti EIVT į veiklą rengiantis diskusijoms apie padėtį paskirties šalyse ir potencialius galutinius naudotojus; primygtinai pabrėžia, kad šiame procese svarbu reguliariai konsultuotis su Žmogaus teisių darbo grupe;

28. pažymi, kad veiksmingai keičiantis informacija ir bendradarbiaujant taip pat reikia rengti su politika, licencijų teikimu ir vykdymo užtikrinimu susijusių darbuotojų susitikimus, ir ragina šiuo tikslu suteikti pakankamai išteklių; mano, kad vienas iš ypač svarbių veiksnių stiprinant Bendrosios pozicijos įgyvendinimą yra atitinkamų valstybių narių pajėgumų išplėtimas; ragina valstybes nares ir EIVT padidinti su eksportu susijusių klausimų srityje dirbančių darbuotojų skaičių ir nacionaliniu, ir ES lygmeniu; ragina įsteigti ES fondus, kurie būtų naudojami su licencijų teikimu ir vykdymo užtikrinimu susijusių pareigūnų gebėjimų gerinimui valstybėse narėse;

29. pabrėžia, kad siekiant išlaikyti vienodas veiklos sąlygas ir ES patikimumą užsienyje reikia parengti požiūrį, kurį taikant būtų reaguojama į tokias situacijas, kai valstybės narės nevienodai aiškina Bendrosios pozicijos 8 kriterijų dėl iš esmės vienodų produktų eksporto į panašias paskirties vietas ir panašioms galutiniams naudotojams; mano, kad atėjo laikas apsarstyti galimybę sustiprinti ES institucijų vaidmenį, susijusį su licencijų teikimo procesu valstybių narių lygmeniu, ypač

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

turint mintyje tokias situacijas; ragina valstybes nares paremti ginklų kontrolės priežiūros organo, globojamo vyriausiosios įgaliosinės ir pirmininko pavaduotojos, steigimą; mano, kad reikėtų parengti nuomonę, skirtą valstybės narėms, ketinančioms suteikti licenciją, kurią kita valstybė narė ar kitos valstybės narės suteikti atsisakė;

30. pabrėžia, kad reikia skubiai sustiprinti ES delegacijų vaidmenį, padedant valstybės narėms ir EIVT atlikti eksporto licencijų rizikos vertinimus ir vykdant galutinių naudotojų kontrolę, kontrolę po išsiuntimo ir patikrinimus vietoje;

31. primygtinai ragina valstybes nares įtraukti į Bendrąją poziciją nuostatą, kuria būtų užtikrinta, kad ES nustačius embargą trečiajai šaliai būtų automatiškai panaikinamos licencijos, jau suteiktos prekėms, kurioms taikomas embargas;

32. primygtinai ragina visas valstybes nares ir toliau padėti Sąjungai nepriklausančioms šalims rengti, atnaujinti ir, kai tinkama, taikyti teisėkūros ir administracines priemones, siekiant užtikrinti, kad būtų sukurta ginklų ir karinių technologijų eksporto kontrolės sistema;

Ataskaitų teikimo prievolių vykdymo gerinimas

33. apgailestauja dėl to, kad labai vėluota paskelbti 17-ąją ES metinę ataskaitą – ji paskelbta praėjus mažiausiai 17 mėnesių po licencijų išdavimo ar eksporto; taip pat apgailestauja dėl to, kad 18-oji ES metinė ataskaita buvo viešai paskelbta tik 2017 m. kovo mėn.;

34. kritiškai vertina tai, kad valstybės narės pažeidžia aštuonis kriterijus; mano, kad reikia skatinti vienodai ir nuosekliai taikyti aštuonis kriterijus; atkreipia dėmesį į tai, kad trūksta nuostatų dėl sankcijų, taikytinų valstybės narėms, kurios, suteikdamos licencijas, nesilaiko aštuonių kriterijų, ir pataria valstybės narėms numatyti nuostatas, pagal kurias būtų vykdomi nepriklausomi tikrinimai; mano, kad atėjo laikas pradėti procesą siekiant sukurti mechanizmą, pagal kurį Bendrosios pozicijos nesilaikančioms valstybės narėms būtų taikomos sankcijos;

35. primena, kad pagal Bendrosios pozicijos 8 straipsnio 2 dalį visos valstybės narės yra įpareigosotos teikti ataskaitas apie savo vykdomą ginklų eksportą, ir ragina visas valstybes nares vykdyti savo prievoles; apgailestauja, kad rengiant 17-ąją ES metinę ataskaitą tik 21 valstybė narė ir rengiant 18-ąją metinę ataskaitą tik 20 valstybių narių pateikė visapusiškus pranešimus suskirstytų duomenų forma apie licencijas ir faktinį eksportą; prašo visų valstybių narių, įskaitant tris pagrindines ginklus eksportuojančias valstybes nares – Prancūziją, Vokietiją ir Jungtinę Karalystę, kurios nepateikė išsamių pranešimų, pateikti išsamius duomenis apie praeityje jų vykdytą eksportą, turint mintyje kitą metinį pranešimą;

36. pabrėžia, kad reikia užtikrinti labiau standartizuotą ir laiku teikiamą ataskaitų ir pranešimų procedūrą ir nustatyti griežtą terminą nurodant, kad duomenys turi būti pateikti ne vėliau kaip sausio mėn. po tų metų, kuriais buvo vykdomas eksportas, ir nustatyti fiksuotą paskelbimo datą – ne vėliau kaip kovo mėn. po tų metų, kuriais buvo vykdomas eksportas;

37. mano, kad Bendrąją poziciją reikėtų papildyti nuolat atnaujinamu ir viešai prieinamu sąrašu su pridėdamu išsamium išaiškinimu, kokia apimtimi eksportas į konkrečias šalis gavėjas suderinamas arba nesuderinamas su aštuoniais kriterijais;

38. mano, kad būtina sukurti standartizuotą tikrinimo ir ataskaitų teikimo sistemą, pagal kurią būtų teikiama informacija apie tai, ar kurių nors Europos Sąjungos valstybių narių eksportas pažeidžia aštuonis kriterijus ir koku mastu;

39. primygtinai ragina visas valstybes nares visapusiškai laikytis Bendrojoje pozicijoje nustatytą ataskaitų teikimo prievolių; pabrėžia, kad aukštos kokybės duomenys apie faktinius tiekimus yra labai svarbūs, siekiant suprasti, kaip taikomi aštuoni kriterijai; ragina valstybes nares ir EIVT apsvarstyti, kaip naudoti muitinių gaunamus duomenis, pvz., be kita ko, karinėms prekėms parengiant specifinius muitinės kodus;

40. pripažįsta, kad visos ES valstybės narės yra pasirašiusios Sutartį dėl prekybos ginklais (SPG); ragina siekti, kad SPG būtų taikoma visuotinai, ir didesnę dėmesį skirti jos nepasirašiusioms šalims, įskaitant Rusiją ir Kiniją; taip pat teigiamai vertina tolesnes pastangas propaguoti SPG ir remia veiksmingą jos įgyvendinimą;

Susijusių priemonių modernizavimas

41. primygtinai ragina peržiūrėti bendrąjį karinės įrangos sąrašą ir prie Dvejopo naudojimo prekių reglamento pridėtus sąrašus, siekiant užtikrinti visapusišką visų atitinkamų automatiškai valdomų sistemų aprėptį; primena savo 2014 m. vasario 27 d. rezoliuciją dėl ginkluotų nepilotuojamų orlaivių, ypač jos 2 dalies c punktą, kuriame raginama ginkluotus nepilotuojamus orlaivius įtraukti į atitinkamus ginklų kontrolės režimus;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

42. ragina valstybes nares išsamiau tikrinti licencijuotą trečiųjų šalių produkciją ir užtikrinti griežtesnes apsaugos nuo nepageidaujamo ginklų naudojimo priemones; reikalauja griežtai laikytis Bendrosios pozicijos licencijuotos trečiųjų šalių produkcijos atžvilgiu; ragina valstybes nares, priimant sprendimus dėl perdavimų, kuriais būtų padidinti trečiosios šalies karinės įrangos gamybos ir (arba) eksporto pajėgumai, apsvarstyti tos šalies poziciją ir statusą Sutarties dėl prekybos ginklais požiūriu;

43. mano, kad Direktyvos 2009/43/EB dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo Bendrijoje sąlygų supaprastinimo įgyvendinimas turėtų derėti su Bendrosios pozicijos nuostatų įgyvendinimu, įskaitant atsargines ir sudedamąsias dalis; pažymi, kad Bendrojoje pozicijoje nenumatyta taikymo srities apribojimų, taigi aštuoni kriterijai taikomi ir ginklų eksportui Europos Sąjungoje;

44. yra susirūpinęs dėl kibernetinio saugumo sunkumų, visų pirma dėl to, kad labai pagausėjo išsilaužimo metodų, naudojamų siekiant išgauti nacionalinių licencijas išduodančių institucijų informaciją ir duomenis; ragina valstybes nares ir Komisiją investuoti pakankamai lėšų į technologijas ir žmogiškuosius išteklius, siekiant išmokyti asmenis konkrečių kibernetinio saugumo programų ir metodų, siekiant užkirsti kelią šioms kibernetinio saugumo problemoms ir jas išspręsti;

Parlamentų vaidmuo ir viešoji nuomonė

45. pažymi, kad ne visi ES nacionaliniai parlamentai kontroliuoja vyriausybės sprendimus dėl licencijų išdavimo, pvz., be kita ko, rengdami metines ataskaitas dėl ginklų eksporto, ir, atsižvelgdamas į tai, ragina bendrai padidinti parlamentinę ir viešąją kontrolę; atkreipia dėmesį į Europos Parlamento darbo tvarkos taisykles, kuriose numatoma galimybė reguliariai reaguoti į ES metines ginklų eksporto ataskaitas;

46. palankiai vertina reguliarias konsultacijas su nacionaliniais parlamentais, ginklų eksporto kontrolės įstaigomis ir pilietine visuomene, nes tai svarbiausias tikro skaidrumo užtikrinimo elementas; ragina Įprastinės ginkluotės eksporto darbo grupę, visas valstybes nares ir EIVT aktyviau vykdyti dialogą su pilietine visuomene ir konsultacijas su nacionaliniais parlamentais bei ginklų eksporto kontrolės įstaigomis; ragina nacionalinius parlamentus, pilietinę ir akademinę visuomenę vykdyti nepriklausomą prekybos ginklais tikrinimą ir ragina valstybes nares ir Europos išorės veiksmų tarnybą remti tokią veiklą, be kita ko, finansinėmis priemonėmis;

o

o o

47. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojui bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

P8_TA(2017)0345

ES politiniai santykiai su Lotynų Amerika**2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES politinių santykių su Lotynų Amerika (2017/2027(INI))**

(2018/C 337/11)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutartį (ES sutartis), ypač į jos V antraštinę dalį dėl ES išorės veiksmų,
- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), ypač į jos penktąją dalį ir šios dalies I–III ir V antraštines dalis (bendra prekybos politika, vystomasis bendradarbiavimas ir humanitarinė pagalba, taip pat tarptautiniai susitarimai),
- atsižvelgdamas į 2016 m. spalio 17 d. Tarybos išvada dėl Visuotinės Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategijos,
- atsižvelgdamas į 2009 m. rugsėjo 30 d. Komisijos komunikatą „Europos Sąjunga ir Lotynų Amerika – pasaulinės reikšmės partnerystė“ (COM(2009)0495),
- atsižvelgdamas į tai, kad ES valstybės nares ir Lotynų Amerikos ir Karibų valstybės sieja glaudūs kultūriniai, kalbiniai, politiniai ir istoriniai ryšiai, užsimezge iš dalies dėl intensyvių dešimtmečiais vykusių migracijos procesų,
- atsižvelgdamas į ES metinę ataskaitą dėl žmogaus teisių ir demokratijos pasaulyje 2015 m. (su konkrečiomis šalimis ir regionais susiję klausimai),
- atsižvelgdamas į neseniai vykusiuose Lotynų Amerikos ir Karibų regiono valstybių ir vyriausybės vadovų aukščiausiojo lygio susitikimuose priimtas deklaracijas, ypač 2015 m. birželio 10–11 d. Briuselyje įvykusiame antrajame ES ir Lotynų Amerikos ir Karibų valstybių bendrijos (CELAC) aukščiausiojo lygio susitikime, kurio bendra tema „Mūsų bendros ateities kūrimas. Siekiant klestinčios, darnios ir tvarios visuomenės mūsų piliečiams“, priimtą politinę deklaraciją „Partnerystė ateities kartoms“,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 11 d. ES ir CELAC pilietinės visuomenės forumo deklaraciją „Europos, Lotynų Amerikos ir Karibų valstybių tautų lygybė, teisės ir demokratinis dalyvavimas“,
- atsižvelgdamas į 2016 m. spalio 25–26 d. Santo Dominge (Dominikos Respublika) vykusiame pirmajame ES ir CELAC ministrų tarpiniame aukščiausiojo lygio susitikime priimtą bendrą komunikatą,
- atsižvelgdamas į 2016 m. spalio 28–29 d. Kartachenoje de Indias (Kolumbija) vykusiame 25-ajame Iberijos pusiasalio ir Lotynų Amerikos regiono valstybių ir vyriausybės vadovų aukščiausiojo lygio susitikime, pavadintame „Jaunimas, verslumas ir švietimas“, priimtą deklaraciją,
- atsižvelgdamas į 2017 m. sausio 25 d. Punta Cana mieste (Dominikos Respublika) vykusiame penktajame CELAC valstybių ar vyriausybės vadovų aukščiausiojo lygio susitikime priimtą politinę deklaraciją,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. sausio 20 d. rezoliuciją dėl paramos taikos procesui Kolumbijoje ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo rezoliucijas dėl Venesuelos, ypač į 2016 m. birželio 8 d. ⁽²⁾ ir 2017 m. balandžio 27 d. rezoliucijas ⁽³⁾ dėl padėties Venesueloje,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0016.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0269.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0200.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į savo 2017 m. liepos 5 d. ne teisėkūros rezoliuciją dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kubos Respublikos politinio dialogo ir bendradarbiavimo susitarimo sudarymo Sąjungos vardu projekto ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2014 m. spalio 23 d. rezoliuciją dėl 43 pedagogikos studentų dingimo Meksikoje ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į Europos ir Lotynų Amerikos parlamentinės asamblėjos (EUROLAT) rezoliucijas, ypač į 2016 m. rugsėjo 22 d. rezoliuciją dėl prekybinių aspektų vykstančiose įvairiose ES ir Lotynų Amerikos ir Karibų šalių derybose ⁽³⁾, rezoliuciją dėl kovos su skurdu įgyvendinant Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. darnaus vystymosi tikslus (DVT) ⁽⁴⁾, rezoliuciją dėl politinių partijų finansavimo Europos Sąjungoje ir Lotynų Amerikoje ⁽⁵⁾ ir rezoliuciją dėl ekonominių ir finansinių santykių su Kinijos Liaudies Respublika ES ir LAKR regionų strateginės partnerystės požiūriu ⁽⁶⁾, taip pat į 2014 m. kovo 29 d. rezoliuciją dėl moterų žudymo dėl lyties Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos šalyse ⁽⁷⁾,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. rugsėjo 22 d. EUROLAT rekomendaciją dėl migracijos, vystymosi ir ekonomikos krizės ⁽⁸⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2010 m. gegužės 5 d. rezoliuciją dėl ES santykių su Lotynų Amerika strategijos ⁽⁹⁾,
 - atsižvelgdamas į Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos pareiškimą dėl 2014 m. kovo 11 d. Reglamento (ES) Nr. 233/2014, kuriuo nustatoma vystomojo bendradarbiavimo finansinė priemonė 2014–2020 m. laikotarpiui, 5 straipsnio 2 dalies b punkto ii papunkčio,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. kovo 11 d. Reglamentą (ES) Nr. 233/2014, kuriuo nustatoma vystomojo bendradarbiavimo finansavimo priemonė 2014–2020 m. laikotarpiui,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvenciją Nr. 169 dėl čiabuvių ir gentimis gyvenančių tautų, ypač į jos 14 straipsnį dėl atitinkamų tautų žemės, kurioje jie tradiciškai gyvena, nuosavybės teisių ir teisių naudotis ta žeme,
 - atsižvelgdamas į savo 2013 m. birželio 13 d. rezoliuciją dėl ES vaidmens skatinant platesnę transatlantinę partnerystę ⁽¹⁰⁾,
 - atsižvelgdamas į Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje Nr. 16/2014 „Regioninių investicinių priemonių dotacijų derinimo su finansinių institucijų paskolomis, siekiant remti ES išorės politiką, veiksmingumas“ pateiktas rekomendacijas,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą ir Vystymosi komiteto nuomonę (A8-0268/2017),
- A. kadangi Lotynų Amerikos ir Karibų regionas (LAK) yra vienas iš svarbiausių ES partnerių, kai reikia kartu spręsti tokius dabartinius pasaulinio masto uždavinius, kaip skurdo panaikinimas, geriamo vandens tiekimo užtikrinimas, visuotinis žmogaus teisių laikymasis, taika ir saugumas, socialinis ir ekonominis vystymasis, gero valdymo trūkumas, tvarumas, kova su klimato kaita, skaitmeninės permainos ir migracijos valdymas;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0297.

⁽²⁾ OL C 274, 2016 7 27, p. 28.

⁽³⁾ http://www.europarl.europa.eu/intcoop/eurolat/assembly/plenary_sessions/montevideo_2016/adopted_docs/trade_en.pdf

⁽⁴⁾ http://www.europarl.europa.eu/intcoop/eurolat/assembly/plenary_sessions/montevideo_2016/adopted_docs/poverty_en.pdf

⁽⁵⁾ http://www.europarl.europa.eu/intcoop/eurolat/assembly/plenary_sessions/montevideo_2016/adopted_docs/pparties_en.pdf

⁽⁶⁾ http://www.europarl.europa.eu/intcoop/eurolat/assembly/plenary_sessions/montevideo_2016/adopted_docs/china_en.pdf

⁽⁷⁾ http://www.europarl.europa.eu/intcoop/eurolat/assembly/plenary_sessions/athens2014/adopted_docs/femicide/1026102en.pdf

⁽⁸⁾ http://www.europarl.europa.eu/intcoop/eurolat/assembly/plenary_sessions/montevideo_2016/adopted_docs/migration_en.pdf

⁽⁹⁾ OL C 81 E, 2011 3 15, p. 54.

⁽¹⁰⁾ OL C 65, 2016 2 19, p. 120.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

- B. kadangi ES ir Lotynų Amerikos ir Karibų regiono partnerystė grindžiama glaudžiais istoriniais ir kultūros saitais, aktyviais žmonių tarpusavio ryšiais, tvirta ir augančia prekyba ir investicijų srautais bei bendromis vertybėmis, tokiomis kaip demokratija, žmogaus teisės ir teisinė valstybė;
- C. kadangi 33 LAK šalyse politinės, ekonominės ir kultūrinės realijos skiriasi ir dėl to reikalinga skirtingus požiūrius apimanti nuosekli ir darni su ES išorės veiksmams susijusi sistema, visada ginant su demokratija ir žmogaus teisėms susijusias ES vertybes;
- D. kadangi ilgalaikė ES ir LAK šalių partnerystė grindžiama istoriniais, kultūros, žmogiškaisiais ir ekonominiais ryšiais, kurie neturėtų būti vertinami kaip duotybė, o turėtų būti labiau horizontaliai orientuoti, nukreipti į bendrus principus ir vertybes, įskaitant pagarbą žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms, teisinės valstybės principą, tarptautinę taiką ir saugumą, ir į bendrą paramą daugiašalei pasaulio valdymo sistemai, grindžiamai bendromis normomis ir dialogu;
- E. kadangi ES ir LAK šalyse kartu paėmus gyvena du trečdaliai Jungtinių Tautų šalių narių gyventojų ir joms tenka apie 25 proc. pasaulio BVP;
- F. kadangi aktyvesnis politinis dialogas ir bendradarbiavimas sprendžiant migracijos, klimato kaitos, energetikos ir kovos su organizuotu nusikalstamumu klausimus, taip pat investavimas į gaudesnius socialinius ir ekonominius ryšius supaprastinant vizų režimą, rengiant studentų mainus ir bendradarbiaujant mokslinių tyrimų srityje yra su LAK šalimis susijusių ES išorės veiksmų prioritetai;
- G. kadangi strateginė dviejų regionų – Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos ir Karibų regiono – partnerystė, pradėta 1999 m. siekiant stiprinti abiejų regionų tarpusavio ryšius, dar nėra įtvirtintas laimėjimas;
- H. kadangi per pastarąjį dešimtmetį LAK regione vyko svarbūs pokyčiai, pavyzdžiui, dėl ekonominių reformų ir vykdomos socialinės politikos ir dėl geresnio šalyse sukurto turto persikirstymo didžiosios dalies gyventojų gyvenimo lygis pakilo iki vidurinėsios klasės lygio ir tai suteikia geresnes galimybes siekti išsilavinimo, gauti sveikatos priežiūros paslaugas ir turėti deramą būstą, taip pat buvo visuotinai įtvirtinta demokratija, tačiau kartu pasibaigė neįprasto prekių kainų kilimo ciklas ir milijonams žmonių iškilo grėsmė vėl patirti skurdą;
- I. kadangi po dešimtmetį trukusio išpūdingo ekonomikos augimo baigėsi žaliavų, nuo kurių dauguma LAK šalių priklauso, aukštų kainų ciklas, o kartu sulėtėjo ekonomikos augimas Kinijoje, kuri dabar yra antra pagal dydį jų prekybos partnerė po JAV, įvairiose regiono šalyse prasidėjo ekonomikos sąstingis ar net nuosmukis, dėl kurio kyla grėsmė padarytai pažangai ir milijonams gyventojų gresia pavojus vėl patirti skurdą;
- J. kadangi kai kuriose Lotynų Amerikos šalyse visuomenė reikalauja daugiau demokratijos ir galimybių dalyvauti procesuose, taip pat tvirtos ekonominės politikos;
- K. kadangi teisinės valstybės principo įtvirtinimas stabiliose teisinėse sistemose, kartu užtikrinant teisinį tikrumą, yra itin svarbus veiksnys siekiant pritraukti ekonomikos atsigavimui skatinti reikalingų investicijų;
- L. kadangi teisinės valstybės principų laikymasis ir tvirtos teisinės ir politinės sistemos užtikrinimas suteikia abiem regionams galimybę naudotis verslo laisve ir palankia investicine aplinka, kurių sudėtinė dalis yra teisinio tikrumo principo užtikrinimas;
- M. kadangi aukštas infliacijos lygis varžo ekonomikos augimą, todėl šią problemą būtina neatidėliotinai spręsti; kadangi patikimas valiutos kursas yra nepaprastai svarbus šalies ekonomikos vystymuisi; kadangi būtina tokia pramonės politika, kuria vykdomas didinamas našumas, įvairinama ekonomika ir pritraukiamos investicijos;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

- N. kadangi ES ir LAK šalių asociacijos susitarimai padeda gerinti politinį ir prekybos dialogą ir investicinę aplinką, atveriant paslaugų sektorių ir viešųjų pirkimų rinką ir sudarant galimybes įgyvendinti infrastruktūros projektus;
- O. kadangi labai svarbu, kad Lotynų Amerika ir ES parengtų bendrą darbotvarkę;
- P. kadangi per pastaruosius metus ES vyko svarbios permainos, būtent ištiko ekonomikos krizė, kilo su „Brexit“ susijusių problemų ir pabėgėlių krizė;
- Q. kadangi dėl šiuo metu LAK šalyse vykstančių esminių geopolitinių permainų, be kita ko, susijusių su vis stiprėjančiomis Azijos valstybių, siekiančių užmegzti ekonominę partnerystę regione, pozicijomis, ES turi sustiprinti savo kaip ištikimos partnerių LAK regione sąjungininkės poziciją ne tik ekonominių ryšių požiūriu, bet ir kaip partnerė siekiant socialinės pažangos ir ginant bendras vertybes;
- R. kadangi dabartinis ES ir Meksikos visuotinis susitarimas, ES ir Čilės asociacijos susitarimas ir ES ir MERCOSUR tarpregioninis bendrasis susitarimas įsigaliojo atitinkamai 1997 m., 2003 m. ir 1999 m.; kadangi, atsižvelgiant į šių susitarimų svarbą ES ir LAK šalims, reikia stipraus postūmio vykstančioms deryboms dėl šių susitarimų atnaujinimo, kad būtų sudaryti patys moderniausi ir pažangiausi susitarimai;
- S. kadangi Europos Sąjunga LAK regione yra pagrindinė paramos vystymuisi teikėja, kaip rašoma vystomojo bendradarbiavimo priemonėje 2014–2020 m. laikotarpiui, pagrindinė investuotoja ir viena iš pagrindinių prekybos partnerių, taip pat kadangi stiprų Europos bendradarbiavimą lemia finansinis ir trišalis bendradarbiavimas;
- T. kadangi Europos Komisija rengia naują vystymosi darbotvarkę pagal Darbotvarkę iki 2030 m. ir kadangi sąvoka „darnus vystymasis“ turi būti taikoma visoms Lotynų Amerikos šalims (įskaitant vidutines pajamas gaunančias šalis) ir jas visas apimti; kadangi taikant šį naują požiūrį reikia atsižvelgti į kitus kriterijus, ne tik į pajamas vienam gyventojui;
- U. kadangi LAK regionas nuolat buvo antroje vietoje nustatant pagrindinius ES išorės politikos prioritetus, nepaisant akivaizdžių istoriškai ją su LAK siejančių kultūrinių ir kalbinių ryšių ir nepaisant to, kad reikia naujų sąjungininkų, atsižvelgiant į silpnėjančią ES geopolitinę įtaką pasaulyje;
- V. kadangi svarbus yra visas Atlanto vandenyno baseinas, apimantis Europos Sąjungą, Šiaurės Ameriką, Centrinę Ameriką, Pietų Ameriką ir Atlanto pakrantėje esančias Afrikos šalis, taip pat kadangi būtina vykdyti regionų ir juos sudarančių šalių bendradarbiavimą, kad jie visi galėtų spręsti bendras šios plačios erdvės problemas;
- W. kadangi artimiausia PPO ministrų konferencija 2017 m. gruodžio mėn. bus surengta Buenos Airių mieste ir kadangi į ją taip pat susirinks šalių narių parlamentinės delegacijos;
- X. kadangi 2030 m. Darnaus vystymosi darbotvarkės įgyvendinimu užtikrinama visuotinė galimybė susipažinti su informacija ir žodžio laisvės apsauga;
- Y. kadangi dešimt geriausių pagal energetikos valdymą šalių ir 20 proc. pasaulio naftos atsargų yra Lotynų Amerikoje;
- Z. kadangi dvi Lotynų Amerikos šalys – Meksika ir Brazilija – buvo pripažintos strateginėmis ES partnerėmis;
1. pabrėžia, kad dviejų regionų – ES ir LAK – partnerystė grindžiama bendromis vertybėmis ir bendrais interesais, kaip antai demokratija, žmogaus teisės, taika ir solidarumas, teisinė valstybė ir nepriklausomos teisminės institucijos, taip pat įsipareigojimu laikytis šių vertybių palaikant horizontaliuosius ryšius – tai tapo itin svarbu siekiant pažangos dviejų regionų vykdomų ir su bendradarbiavimu susijusių mainų srityje; pabrėžia, kad prasidėjus ekonomikos krizei ES ir LAK šalys patiria bendrų sunkumų, susijusių su tvariu ekonomikos augimu ir kova su nedarbu, skaitmeninėmis permainomis, socialine įtrauktimi ir lyčių lygybe, ir kartu puoselėja bendras vertybes;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

2. atkreipia dėmesį į tai, kad pagal naująjį geopolitinį scenarijų LAK regionas pripažįstamas ES užsienio politikos strateginiu prioritetu ir galimybe, nes abiem regionams būdinga daugiašališkumu, dialogu, tvarumu, teisinės valstybės principu, pagarba žmogaus teisėms ir įtraukia atvira visuomene grindžiamo pasaulio vizija; pripažįsta didelę ir gausią ES ir LAK šalių tarpusavio santykiuose dalyvaujančių subjektų įvairovę, apimančią valstybes, miestus ir vietos subjektus, taip pat universitetus, pilietinę visuomenę, bendroves ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetą; ragina toliau koordinuoti susitarimus, bendradarbiavimo veiksmus ir aukšto lygio politinius ryšius;

3. mano, kad itin svarbu plėsti politinį ir ekonominį bendradarbiavimą ir kurti stipresnes partnerystes su LAK šalimis vykdant papildomuosius veiksmus dviejų regionų, subregioninių ir dvišaliu lygmenimis; pabrėžia, kad šis bendradarbiavimas turi veiksmingai padėti sustiprinti ekonomikos augimą, įgyvendinant tvarią socialinės ir ekonominės plėtros politiką ir kartu užtikrinant socialinę įtrauktį, piliečių laisves ir žmogaus teises ir skurdo mažinimą; mano, kad ES ir LAK šalių partnerystės ir asociacijos susitarimuose turėtų būti atsižvelgta į regionų ekonominius skirtumus ir skirta daug dėmesio tam, kad skirtumai nedidėtų; pažymi, kad Lotynų Amerikos šalių nacionalinei ekonomikai labai svarbus Europos įmonių buvimas, ir pabrėžia, kad tokių įmonių veiklai turėtų būti taikomos egzistuojančios taisyklės ir vykdomi jų stebėsenos procesai;

4. akcentuoja ES ir CELAC aukščiausiojo lygio susitikimų, kaip strateginės dviejų regionų partnerystės priemonės kuriant naują politinio dialogo sistemą, svarbą; ragina ES ir CELAC stiprinti šią partnerystę ir politinį dialogą plėtojant jos teminius dialogus ir įgyvendinant pagrindines iniciatyvas, tokias kaip bendra iniciatyva mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, struktūrinis dialogas migracijos klausimais ir kovos su narkotikais veiklos koordinavimo ir bendradarbiavimo šioje srityje mechanizmas, skiriant dėmesį aiškiai įvardytiems bendriems interesams, kad pagrindiniai pasaulinio masto uždaviniai gero valdymo, ekonomikos augimo, socialinės sanglaudos, kultūros, inovacijų ir aplinkos srityse būtų bendrai sprendžiami daugiašaliuose forumuose, kaip antai Jungtinėse Tautose, G 20 ir PPO;

5. dar kartą primena ES ir LAK išpareigojimą stiprinti bendradarbiavimą pasaulinės darbotvarkės klausimais ir remia PPO daugiašalį požiūrį, kaip pagrindą, kuriuo grindžiama atvira prekybos sistema, paremta nuspėjamomis įtraukesnėmis taisyklėmis, pagal kurias veiksmingai siekiama tikslų mažinti skurdą ir skatinti darnų vystymąsi ir kurios yra skaidrios bei demokratiškos, taip pat apima stipresnį parlamentinį aspektą;

6. dar kartą tvirtina, kad remia regioninę integraciją LAK regione, ir pabrėžia, kad reikia užtikrinti geresnį skirtingų regione taikomų regioninės integracijos schemų koordinavimą, kartu atsižvelgiant į skirtingą integracijos tempą; rekomenduoja stiprinti dialogą, bendradarbiavimą ir geriausios praktikos mainus su CELAC, MERCOSUR, Andų tautų bendrija (ACN), Centrinės Amerikos integracijos sistema (SICA) ir Ramiojo vandenyno aljansu siekiant plėtoti dialogą bendrų interesų srityse ir sutvirtinti jo institucinę struktūrą; rekomenduoja stiprinti regionines iniciatyvas, susijusias su politiniu dialogu, bendradarbiavimu ir geriausios praktikos mainais, kaip antai Pietų Amerikos tautų sąjungą (UNASUR), Amerikos valstybių organizaciją (AVO) ir Karibų bendriją (CARICOM), kad Pietų Amerikoje būtų skatinama demokratijos pažanga; pabrėžia, kad svarbu stiprinti ES ir LAK tarpparlamentinį bendradarbiavimą, pirmiausia tarp Europos Parlamento ir įvairių regioninių parlamentų, keičiantis politine ir institucine patirtimi ir žiniomis; teigiamai vertina neseniai pradėtą MERCOSUR ir Ramiojo vandenyno aljanso dialogą siekiant laipsniškai užtikrinti konvergenciją ir padidinti jos mastą, atsižvelgiant į būsimus regioninius ir visuotinius iššūkius;

7. pabrėžia, kad politinis stabilumas, ekonominės taisyklės ir institucijų tvirtumas, kuriais užtikrinama pagarba teisinės valstybės principams ir skaidrumas, yra teisinio tikrumo užtikrinamos aplinkos, padedančios pritraukti ilgalaikių investicijų, kertiniai akmenys; pabrėžia, kad tokiai teisei sistemai reikia tvirtų demokratinių institucijų ir atsakingo ekonominio planavimo, taip pat pastangų stiprinti politinį dialogą ir ekonomines partnerystes regione ir su išorės partneriais; atsižvelgdamas į tai, primena, kad partnerystei su Europos Sąjunga tenka vienas iš pagrindinių vaidmenų;

8. atkreipia dėmesį į Ramiojo vandenyno aljanso, apimančio Čilę, Kolumbiją, Meksiką ir Peru, dinamiškumą ir ragina Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotoją išnagrinėti, ar Europos Sąjunga šiame aljanse galėtų dalyvauti kaip stebėtoja, kaip tai jau daro daug Sąjungos valstybių narių;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

9. pažymi, kad dabartiniai pasaulinio masto uždaviniai, įskaitant žmogaus teises, kovą su korupcija ir nebaudžiamumu, gero valdymo trūkumą, tvarų socialinį ekonominį vystymąsi, skurdo panaikinimą, skaitmenines permainas, masinę migraciją, lyčių lygybę, kibernetinį saugumą, organizuotą nusikalstamumą ir terorizmą, neteisėtą prekybą narkotikais, klimato kaitą, geopolitines permainas, nelygybę šalių viduje ir tarp šalių, nelegalų darbą ir augantį nedarbą, ES ir LAK partnerystei atveria naujas strateginės veiklos galimybes ir naujus bendradarbiavimo kanalus, remiantis bendra vizija ir darbotvarke;

10. pabrėžia, kad net įvykus didelei ekonominei plėtrai, dėl kurios sumažėjo skurdas ir nelygybė, nelygybė tebėra didelė kliūtis LAK regiono, kuriame 175 mln. žmonių, ypač moterų ir nepilnamečių, gyvena skurde ir atskirtyje, vystymuisi; pabrėžia, kad siekiant spręsti šį klausimą labai svarbus ekonomikos augimas, įtraukus socialinis vystymasis, teisingas turto paskirstymas ir visuotinis pagrindinių viešųjų paslaugų teikimas;

11. primena, kad skurdo panaikinimo ir nelygybės mažinimo tikslo turi būti siekiama įgyvendinant ekonominę, socialinės sanglaudos ir įtraukties politiką, didinant galimybes įsidarbinti, užtikrinant galimybę gauti išsilavinimą, taip pat pabrėžia, kad reikia apsaugoti visus savo piliečius ir didinti viduriniąją klasę nepriklausomai nuo ekonomikos ciklų poveikio, įtvirtinti laimėjimus gerinant gyvenimo sąlygas, be kita ko, užtikrinant minimalią socialinę apsaugą, ir laikantis demokratinę vertybių ir žmogaus teisių;

12. pabrėžia, kad, vadovaujantis žiedinės ekonomikos modeliu, šalių ekonomiką reikia integruoti į pasaulines vertės grandines ir pripažinti dvišalių ir daugiašalių prekybos susitarimų – kaip veiksmingos priemonės, kuri gali padėti spręsti bendrus visuotinius uždavinius, – plėtojimo svarbą, kartu skatinant deramą darbą ir socialinį dialogą kaip darnaus vystymosi skatinimo veiksnius; pabrėžia, kad svarbu sukurti sąlygas abiejų regionų šalių ekonomikai įvairinti, kad jos būtų mažiau priklausomos nuo pasaulinių ciklinių pokyčių ir mažiau pažeidžiamos; pažymi, kad svarbu skatinti mokslinių ir technologinių žinių perdavimą, didinti žmogiškąjį kapitalą ir įvairinti užimtumą, o šiuo tikslu itin svarbu didinti investicijas į švietimą, mokymą ir įgūdžių ugdymą;

13. teigiamai vertina 2016 m. lapkričio 11 d. ES, jos valstybių narių, Ekvadoro, Kolumbijos ir Peru pasirašytą protokolą dėl Ekvadoro prisijungimo prie ES, Kolumbijos ir Peru laisvosios prekybos susitarimo; primena, kad šiuo susitarimu panaikinami dideli muitų tarifai ir techninės prekybos kliūtys, liberalizuojamos paslaugų rinkos, atveriamos viešųjų pirkimų rinkos ir kad jis apima išsipareigojimus, susijusius su greito ir veiksmingo ginčų sprendimo mechanizmais;

14. nurodo, kad ES yra didžiausia užsienio investuotoja LAK regione ir antra pagal dydį jo prekybos partnerė, kurianti abipusius ekonominius ryšius, grindžiamus vertybėmis, susijusiomis su kokybe, socialine atsakomybe, darbo vietų kūrimu, technologijų perdavimu bei moksliniais tyrimais ir inovacijomis;

15. ragina toliau kurti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes siekiant skatinti ekonominę plėtrą, verslumą, ekonomikos augimą ir užsienio investicijas; pabrėžia, kad reikia kovoti su neoficialia ekonomika ir nepakankama MVĮ plėtra bei mažu jų konkurencingumu; ragina supaprastinti ir pagerinti judumą tarp abiejų regionų, kartu užtikrinant abipusį darbo teisių suderinamumą ir gerinant socialinės apsaugos sistemų koordinavimą;

16. pabrėžia, jog būtina abiejuose regionuose sukurti darnias ir veiksmingas mokesčių sistemas ir kartu kurti tinkamą mokesčių kultūrą, įskaitant veiksmingų bendrosios apskaitos biurų steigimą, nes tai galėtų suteikti postūmį ekonomikos augimui ir paskatinti kurti gerovės valstybes, visiems piliečiams teikiančias viešąsias gėrybes ir užtikrinančias tokias viešąsias paslaugas, kaip valstybinis švietimas, sveikatos apsauga, socialinės apsaugos infrastruktūra ir visų piliečių saugumas, taip pat pakartoja, kad mokesčių rojai ir mokesčių vengimas kenkia ekonominei ir socialinei plėtrai, pažangai ir gerovei, taip pat tinkamam ekonomikos veikimui ir socialinei persikirstymo politikai;

17. pabrėžia, kad ekonomikos augimas ir prekyba yra pagrindiniai elementai siekiant darnaus vystymosi, tačiau jų nepakanka siekiant sumažinti skurdą, nelygybę ir atskirtį; ragina vykdyti veiksmingą politiką, kuri padėtų sumažinti šias problemas per diversifikuotą, darnų ir įtraukų augimą, daug dėmesio skiriant socialiniams klausimams, institucinei paramai ir pagarbai žmogaus teisėms;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

18. mano, kad darnaus vystymosi tikslų (DVT) rezultatai turi būti pagrindinis ES ir Lotynų Amerikos ir Karibų regiono (LAK) bendradarbiavimo tikslas; ragina Sąjungą skatinti paramos biudžetui programas;
19. remia naują Europos Komisijos vystymosi darbotvarkę, kuri yra Darbotvarkės iki 2030 m. dalis; kartoja, kad Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m. ir jos tikslai turėtų būti pagrindinės ES ir LAK bendradarbiavimo priemonės, įskaitant visus su jais susijusius ekonominius, socialinius ir darnaus vystymosi tikslus, neapsiribojant skurdo panaikinimu; pabrėžia, kad ES turi ir toliau visoms LAK šalims teikti oficialią paramą vystymuisi, įskaitant vidutinės ir didesnes pajamas gaunančias šalis, kurios pagal diferencijavimo principą nebeatitinka dvišalio vystomojo bendradarbiavimo reikalavimų – tai ji turi daryti naudodama naują metodą, pagal kurį atsižvelgiama ne tik į pajamas vienam gyventojui; griežtai reikalauja, kad Komisija, išimties tvarka ir laikydama Vystomojo bendradarbiavimo priemonės (VBP) reglamento, toliau tęstų dvišalį bendradarbiavimą su vidutinės ir didesnes pajamas gaunančiomis šalimis visą 2014–2020 m. laikotarpio vystomojo bendradarbiavimo finansinės priemonės galiojimo laikotarpį ir jam pasibaigus, kad būtų toliau remiamos jų pastangos spręsti dabartinius išskylančius uždavinius;
20. ragina užtikrinti geresnį LAK regiono, taip pat atokiausių regionų ir užjūrio šalių bei teritorijų rėmimo politikos ir programų koordinavimą; ragina laikytis ES ir LAK regioniniuose aukščiausio lygio susitikimuose priimtų išpareigojimų ir skirti reikalingus finansinius išteklius jiems vykdyti;
21. ragina Komisiją nurodyti esamas priemones ir aprūpinti jas pakankamomis lėšomis, imantis tinkamų veiksmų joms suderinti su veiksmingumu, lėšų priskiriamumu, suderinimu, abipusės atsakomybės, atskaitomybės ir derinimo su LAK šalių vystymosi strategijomis principais, kad būtų galima padėti LAK šalims spręsti kylančias problemas ir pasirengti galimam būsimam oficialios paramos vystymuisi (OPV) sumažinimui; ragina į tokias priemones įtraukti praktinės ir mokymo patirties perdavimą ir padėti vykdyti mokesčių ir viešųjų finansų valdymo reformas, kurios padėtų skatinti augimą ir teikti aukštos kokybės viešąsias paslaugas;
22. ragina Komisiją savo derinimo programoms taikyti įvykdomus kriterijus dėl vystymosi veiksmingumo principų, ypač savarankiškumo, derinimo su šalimis partnerėmis, vystymosi ir finansinio papildomumo, skaidrumo ir atskaitomybės aspektais;
23. pabrėžia, kad dėl savo geografinių ir geologinių charakteristikų LAK regionas yra labai pažeidžiamas gaivalinių nelaimių požiūriu ir kad ši padėtis blogėja dėl klimato kaitos, kurios problema turi būti sprendžiama pasauliniu mastu laikantis bendros, bet diferencijuotos atsakomybės principo; ragina Komisiją ir LAK šalis kovoti su klimato kaitos priežastimis, imtis atsparumo klimato kaitai priemonių ir patvirtinti rizikos prevencijos strategijas ir protokolus siekiant greito humanitarinės pagalbos mobilizavimo ekstremaliųjų situacijų atveju;
24. primygtinai ragina veiksmingai užtikrinti lyčių lygybę, suteikti galių moterims ir vykdyti politiką, skatinančią įtraukti moteris į visas politinio, ekonominio ir socialinio gyvenimo sritis, siekiant didinti jų aktyvumą visuomenėje, energingai kovoti su moterų žudymo dėl lyties reiškiniumi, užtikrinti moterų fizinį bei psichologinį saugumą, lengvesnį patekimą į darbo rinką, teises į žemės nuosavybę ir galimybes įsidarbinti, taip pat užtikrinti jų lytinės ir reprodukcinės sveikatos teises; pabrėžia, kad svarbu gerinti mergaičių ir moterų gyvenimą; todėl akcentuoja, kad galimybė gauti išsilavinimą yra gyvybiškai svarbi ir galėtų lemti esminius socialinius ir ekonominius pokyčius; palankiai vertina 1994 m. Amerikos konvenciją dėl smurto prieš moteris prevencijos, baudimo už jį ir jo panaikinimo (Belem do Para konvencija) ir ragina šios konvencijos stebėjimo mechanizmo sekretariatui suteikti didesnę vaidmenį; palankiai vertina tai, kad 2016 m. įsigaliojo Europos Tarybos Stambulo konvencija, ir ragina abiejų regionų šalis, kurios nėra šios konvencijos pasirašiusios, tai padaryti;
25. mano, kad viešoji politika, ypač sveikatos, švietimo ir mokymo kryptių politika, ir privačios tų kryptių iniciatyvos, kuriomis užtikrinama daugiau galimybių beveik 30 mln. jaunuolių, kurie nedirba ir nesimoko, yra ypatingai svarbios; pabrėžia, kad vykdant vystymosi programas būtina spręsti aukšto lygio konfliktų, smurto, organizuoto nusikalstamumo ir žmogžudysčių problemas, kurios daro poveikį visų pirma jaunimui ir paaugliams ir yra viena iš pagrindinių problemų LAK šalyse;
26. pakartoja, kaip svarbu, kad jaunuoliai turėtų realių gero darbo ir švietimo galimybių, nes su jais siejami lūkesčiai, kad ateityje pavyks užtikrinti ilgalaikį žemyno politinį stabilumą, ir būtent jaunimas yra pagrindinis tai lemiantis veiksnys; skatina tolesnį bendradarbiavimą su ekonominiais fondais, apimančių ES ir LAK studentų dalyvavimą dvišalėse universitetų programose, stipendijas, keitimąsi žiniomis ir tarptautinį judumą, visų pirma stiprinant programą „Erasmus +“ kaip

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

2015 m. aukštojo mokslo srityje su CELAC užmegztos partnerystės dalį; su džiaugsmu pažymi, kad 2015 m. buvo sėkmingai pradėta įgyvendinti programa „Erasmus+“, pagal kurią numatoma iki 2020 m. sudaryti galimybes 6 200 studentų judumui ir suteikti 3 500 stipendijų studijoms, skirtų daugiausia CELAC studentams; pažymi, kad reikia gerinti visišką ir abipusį universiteto laipsnių pripažinimą ir stiprinti dviejų regionų bendradarbiavimą taikant kokybės ir akreditavimo sistemą;

27. nurodo, kad ES ir CELAC bendradarbiavimas atlieka pagrindinį vaidmenį mokslo, technologijų ir inovacijų srityje, taip pat tai, kad svarbu sukurti bendrą ES ir CELAC mokslinių tyrimų erdvę siekiant sustiprinti bendradarbiavimą mokslininkų ir dėstytojų judumo srityje;

28. pabrėžia esminę vaiko teisių svarbą ir tai, kad visos ES ir LAK šalys turi griežtai laikytis Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos;

29. ragina toliau bendradarbiauti skatinant technologinę plėtrą ir užtikrinant geresnes galimybes gyventojams gauti informaciją ir naudoti ryšių technologijas, kad mūsų visuomenės galėtų prisitaikyti prie skaitmeninių permainų;

30. atkreipia dėmesį į per pastaruosius dešimtmečius pastebėtą bendrą tendenciją daryti pažangą laisvių ir socialinių teisių srityje ir į šioje srityje kylančias bendras problemas, taip pat į didžiules pastangas parengti įtraukią viešąją politiką, siekiant apsaugoti pažeidžiamas grupes ir vienodai paskirstyti turtą ir ekonomikos augimo naudą, kuriomis per pastaruosius 15 metų ryžtingai prisidėta prie beveik 60 mln. Lotynų Amerikos gyventojų skurdo panaikinimo; ragina valdžios institucijas gerbti ir užtikrinti demokratinius principus, pagrindines teises, laisves ir saugumą visiems piliečiams, įskaitant religines mažumas, čiabuvius, aplinkosaugos aktyvistus, LGTBI bendruomenę, neįgaliuosius piliečius, priverstinai perkeltus asmenis bei asmenis be pilietybės ir kaimo vietovių gyventojus; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti susirinkimų, asociacijų ir žodžio laisvę internete ir realiame gyvenime;

31. pabrėžia, kad reikia užtikrinti religinių mažumų ir LGTBI bendruomenės teises ir saugumą; primygtinai ragina LAK vyriausybės priimti įstatymus ir imtis priemonių, kurie gali padėti apsaugoti žmogaus teisių gynėjus ir žurnalistus nuo persekiojimo, grasinimų, šmeižimo kampanijų, savavališko suėmimo, kankinimo, priverstinio dingimo ir žudymo, kurių taikiniai jie dažnai yra; ragina apsaugoti čiabuvių ir kaimo vietovių gyventojų teises ir interesus plėtos projektų, turinčių didelį poveikį aplinkai, įgyvendinimo ir gavybos pramonės operacijų vykdymo atvejais, taikant išankstinio konsultavimosi ir sutikimo gavimo mechanizmus;

32. apgailestauja dėl išpuolių prieš demokratiškai išrinktus opozicijos lyderius, žurnalistus, žmogaus teisių gynėjus, ypač dirbančius aplinkosaugos srityje, ir jų advokatus; ragina valdžios institucijas imtis visų būtinų priemonių jų fiziniams ir psichologiniams neliečiamumui garantuoti ir užtikrinti, kad būtų nedelsiant atlikti nuodugnūs ir nešališki tyrimai, siekiant patraukti kaltuosius baudžiamojon atsakomybėn pagal tarptautinius standartus;

33. pakartoja, kad derybų dėl prekybos arba asociacijos susitarimų ir jų įgyvendinimo laikotarpiu turėtų būti užtikrintas aktyvus pilietinės visuomenės ir NVO dalyvavimas ir konsultavimasis su jomis;

34. pabrėžia, kad susitarimuose turi būti paminėta teisė į žodžio laisvę ir susirinkimų laisvę LAK šalyse;

35. ragina ES valstybes nares apsvarstyti galimybę priimti teisės aktus, kuriuose būtų numatyta galimybė išaldyti asmenų, kurie yra įsivėlę į šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus, turtą ir pritaikyti jiems vizų apribojimus;

36. pakartoja, kad vykdant su migracija susijusią politiką ir veiklą turi būti užtikrinamos žmogaus teisės, o moterims ir pažeidžiamoms grupėms, pvz., nepilnamečiams, pagyvenusiems ir neįgaliems asmenims, turi būti skiriamas ypatingas dėmesys, kartu atsižvelgiant į iššūkius, susijusius su sienų apsauga ir migrantų nekriminalizavimu; pabrėžia, kad reikia patvirtinti visapusišką požiūrį, pagal kurį būtų pripažįstamas ekonominis ir socialinis darbuotojų migrantų indėlis priimančiojoje šalyje, tranzito šalių svarba ir teisėtų būdų įgyti pilietybę priimančiojoje šalyje nustatymo, ypatingą dėmesį skiriant perkeltiesiems asmenims, kuriems reikia prieglobsčio, svarba; ragina imtis priemonių, kuriomis būtų supaprastinamas ir gerinamas teisėtas judumas tarp šalių, kartu užtikrinant darbo teisių atitikimą ir gerinant socialinės apsaugos sistemų koordinavimą;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

37. primygtinai ragina LAK šalis užtikrinti, kad būtų visapusiškai paisoma socialinių, aplinkosaugos ir darbo teisių; ragina visapusiškai veiksmingai įgyvendinti TDO konvencijas ir laikytis pagrindinių darbo standartų, kurie, be kita ko, apima asociacijų laisvę ir teisę į kolektyvines derybas; be to, pabrėžia, kad reikia užtikrinti, kad būtų panaikintas bet koks priverčiamasis ar privalomasis darbas;
38. atkreipia dėmesį į abiejų regionų patiriamus sunkumus gynybos ir saugumo srityje, apimančius terorizmą ir kovą su prekyba narkotikais bei organizuotu nusikalstamumu, ir ragina toliau stengtis stiprinti bendradarbiavimą gynybos ir saugumo srityje koordinuojant policijos ir kariuomenės veiklą, ypatingą dėmesį skiriant keitimuisi informacija; ragina Lotynų Amerikos šalis dalyvauti ES krizių valdymo ir taikos palaikymo misijose, kaip jos tai jau daro Kolumbijoje ir Čilėje; ragina tęsti karinį bendradarbiavimą siekiant sukurti specialiąsias skubios pagalbos gaivalinių ir humanitarinių nelaimių atvejais pajėgas; ragina toliau bendradarbiauti jūrų saugumo, nusiginklavimo, ginklų neplatavimo ir kontrolės srityse;
39. ragina vienareikšmiškai gerbti valstybių teritorinio vientisumo principą;
40. apgailestauja dėl humanitarinės pagalbos mažinimo ir nepritaria tam, kad pagalba toliau būtų mažinama tose vietovėse, kuriose šios pagalbos labiausiai reikia (Centrinės Amerikos šiaurinės dalies šalyse, Haiytyje ir Kolumbijoje), taip pat vietovėse, kurias ypač veikia klimato kaita ir gaivalinės nelaimės;
41. smerkia kai kurių šalių vyriausybių, kurios atsisakė priimti tarptautinę humanitarinę pagalbą, veiksmus, dėl kurių tapo neįmanoma patenkinti pačių pagrindinių tų šalių poreikių; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę paraginti atitinkamas valdžios institucijas leisti teikti tokią pagalbą ir parengti pagalbos kiekvienai šaliai planus;
42. ragina ES stengtis remti LAK šalis, kenčiančias dėl joms būdingo smurto ir nepriimtina didelio žmogžudysčių, neteisminio mirties bausmės vykdymo ir priverstinio dingimo atvejų skaičiaus, nes neužtikrinus saugumo negali būti jokios tikros gerovės, orumo ir laimės; primygtinai ragina LAK šalis imtis veiksmų siekiant išspręsti kalėjimų perpildymo problemą ir pagerinti sąlygas kalėjimuose, užtikrinti, kad būtų apsaugotas sulaikytųjų fizinis ir psichologinis neliečiamumas, ištirti kankinimo ir blogo elgesio atvejus ir už juos nubausti, taip pat skatinti žmoniškiau elgtis su kalintais, kad būtų užkirstas kelias maištams, kurie nuolat kyla kalėjimuose ir per kuriuos žūsta žmonės;
43. pabrėžia, kad būtina stiprinti visų Atlanto vandenyno baseino šalių bendradarbiavimą kovos su prekyba narkotikais srityje, taip pat įtraukiant ir susijusias Vakarų Afrikos šalis, kurios yra svarbi Lotynų Amerikos ir Europos jungtis siunčiant narkotikus;
44. prašo ES remti Centrinės Amerikos šalis, kenčiančias dėl organizuoto nusikalstamumo, kuris kelia grėsmę jų socialinei ir politinei struktūrai;
45. pabrėžia, kad Europos Sąjunga privalo toliau remti Centrinės Amerikos saugumo strategiją ir Karibų regiono saugumo strategiją;
46. pabrėžia, kad skubiai reikia dėti didesnes pastangas siekiant kovoti su korupcija, mokestiniu sukčiavimu ir nebaudžiamumu, nes tai yra vienos iš pagrindinių kliūčių, trukdančių užtikrinti vystymąsi ir pagarbą teisinės valstybės principams, rengti laisvus ir skaidrius rinkimus, užtikrinti valdžių padalijimą ir vienodas galimybes naudotis nepriklausoma, nešališka ir profesionalia teismų sistema, remti gerą valdymą, šalinti institucinius trūkumus ir stiprinti administraciją; pripažįsta darbą, kurį šioje srityje atliko EUROsociAL;
47. ragina ES ir LAK šalis imtis priemonių siekiant spręsti korupcijos problemą ir su ja kovoti, taikant tiek prevencines priemones, tiek teisėsaugos ir baudžiamojo persekiojimo priemones ir veiksmingai įgyvendinant daugiašales ir tarptautines kovos su korupcija konvencijas, taip pat pažymi, kad korupcija trukdo ne tik kurti socialinę ir ekonominę gerovę ir socialinę lygybę, bet ir užtikrinti politinį teisėtumą ir gerą valdymą; pabrėžia, kad, nesant nepriklausomų teisminių institucijų ir viešojo administravimo, skatinamas nepasitikėjimas viešojo sektoriaus institucijomis, kenkiama teisinei valstybei ir kurstomas smurtas; pabrėžia, kad, siekiant sustiprinti kovą su korupcija, būtinas skaidrumas, laisva žiniasklaida ir piliečių dalyvavimas; mano, kad turėtų būti nustatytos naujos tarptautinės nuostatos, pavyzdžiui, dėl automatinio keitimosi mokestine informacija ir banko paslapties panaikinimo, kurių laikantis būtų naikinami mokesčių rojai;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

48. ragina toliau bendradarbiauti aplinkos apsaugos klausimais, kurie yra itin svarbūs abiem regionams, ypatingą dėmesį skiriant energetikos pertvarkai ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo procesui, kurie turės įtakos abiejų regionų ekonomikai; atkreipia dėmesį į tai, kad reikia remti su atsinaujinančiųjų išteklių energija susijusius mokslinius tyrimus ir tokios energijos sistemų diegimą, gamtos apsaugą, miškotvarką ir politikos priemones, kuriomis siekiama spręsti su klimato kaitos priežastimis ir padariniais regione, kuris patiria didžiulį klimato kaitos poveikį, susijusius klausimus, atsižvelgiant į vietovėse, kuriose vykdoma gamtos išteklių gavyba, gyvenančių vietos ir čiabuvių bendruomenių teises; pabrėžia, kad reikia toliau remti tokias iniciatyvas kaip programa EUroCLIMA ar Iberijos pusiasalio ir Lotynų Amerikos klimato kaitos biurų tinklas, laikantis Limos darnaus vystymosi, aplinkosaugos, kovos su klimato kaita ir energetikos darbotvarkės; pripažįsta bendrą poreikį įgyvendinti perėjimą prie švarios energijos, siekiant sėkmingai įgyvendinti Paryžiaus susitarimus; pabrėžia poreikį toliau investuoti ir tęsti ES ir LAK institucijų ir įmonių tarpusavio bendradarbiavimą, siekiant bendrai spręsti klausimus, susijusius su energetikos pertvarka, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimu ir pagrindinės infrastruktūros gerinimu; pabrėžia, kad svarbu gerinti valdymą ir teismines procedūras, kad būtų apsaugoti miškai ir išplėsta ekologinio ūkininkavimo praktika;

49. mano, kad būtina paspartinti derybas, siekiant greitai sudaryti išsamų, subalansuotą ir abipusiškai naudingą ES ir MERCOSUR partnerystės susitarimą, kaip nurodoma 2017 m. kovo 9 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose, kad būtų galima užbaigti galiojančių ES ir Lotynų Amerikos susitarimų rinkinį; pabrėžia, kad reikia baigti derybas ir pasiekti galutinį susitarimą, kurį Europos Parlamentas galėtų ratifikuoti iki šios kadencijos pabaigos, nes tai neabejotinai prisidės prie ekonomikos augimo ir užimtumo užtikrinimo abiejose ekonominėse zonose, taip pat prie mūsų istorinių, kultūrinių, politinių ir bendradarbiavimo ryšių ir mūsų tautų tarpusavio pasitikėjimo stiprinimo;

50. atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu pagreitinti vykstančias derybas dėl ES ir Meksikos visuotinio susitarimo atnaujinimo, ir ragina sudaryti šį susitarimą iki 2017 m. pabaigos; nurodo, kad svarbu baigti sudaryti ES ir Čilės asociacijos susitarimą iki 2018 m. pirmojo trimestro pabaigos; prašo valstybių narių parlamentų, kurie dar neratifikavo ES ir Centrinės Amerikos asociacijos susitarimo, tai padaryti;

51. pabrėžia neseniai įvykusio Ekvadoro prisijungimo prie daugiasektorinio susitarimo su Kolumbija ir Peru svarbą, taip pat primena, kad Bolivija taip pat galėtų prisijungti prie šio susitarimo, jei nuspręstų jame dalyvauti; palankiai vertina tai, kad Peru ir Kolumbijai patvirtintas bevizis režimas trumpalaikiam buvimui Šengeno erdvėje; atsižvelgdamas į tai, reikalauja tokio pat pobūdžio bevizį režimą patvirtinti Ekvadorui; nurodo, kad tokiais veiksmais padedama gerinti ES ekonominius ir kultūrinius ryšius su šiomis šalimis;

52. pabrėžia, kad itin svarbu į ES ir LAK šalių asociacijos, prekybos ir investicijų susitarimus sistemingai įtraukti taisykles dėl įmonių atsakomybės ir nuostatas, kuriomis užtikrinama žmogaus teisių ir socialinių teisių apsauga;

53. nurodo, kad Meksika ir Brazilija nurodytos kaip strateginės ES partnerės ir ragina tokį statusą suteikti ir Argentinai, kuri yra svarbi regiono veikėja ir MERCOSUR bei G 20 narė, ir atnaujinti institucinių santykių struktūrą;

54. pripažįsta Iberijos pusiasalio ir Lotynų Amerikos šalių aukščiausiojo lygio susitikimų, kurių veiklos mechanizmai pastaraisiais metais buvo sutvirtinti, svarbą ir kartu pabrėžia Iberijos pusiasalio ir Lotynų Amerikos šalių generalinio sekretoriato (SEGIB) vaidmenį padedant rotacijos tvarka pirmininkaujančioms valstybėms; pabrėžia tokių susitikimų, kurie tampa dialogo, koordinavimo ir bendradarbiavimo forumu, bendrai šių dviejų regionų partnerystei teikiamą pridėtinę vertę; atsižvelgdamas į tai, prašo sukurti bendradarbiavimo mechanizmą – jis galėtų veikti pagal Komisijos ir (arba) Europos išorės veiksnių tarnybos (EIVT) ir SEGIB susitarimo memorandumą arba bendrąjį susitarimą dėl bendradarbiavimo ir jį taikant būtų galima optimizuoti abiejų institucijų santykius ir jiems užtikrinti geresnę struktūros, tvarkingesnę ir sistemingesnę pagrindą; palankiai vertina tai, kad pastarajame aukščiausiojo lygio susitikime ypatingas dėmesys buvo skiriamas tokioms svarbioms sritims, kaip jaunimo reikalai, švietimas ir verslumas;

55. pakartoja, kad EUROLAT asamblėja ir Europos Parlamento delegacijos yra labai veiksminga ir naudinga priemonė plėtojant strategines partnerystės parlamentinį aspektą ir ES ir LAK politinį dialogą, į jį įtraukiant pilietinę visuomenę, kurios vaidmuo turėtų būti sustiprintas, nes per jas, be kita ko, piliečių prašymai perduodami ES ir CELAC aukščiausiojo lygio susitikimams; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti informuotumą apie asamblėjos diskusijas bei išvadas ir jų sklaidą, tiek kuriant sąveiką su ES ir CELAC aukščiausiojo lygio susitikimais, tiek naudojantis nacionaliniais ir regioniniais instituciniais kanalais;

56. pabrėžia ES ir Lotynų Amerikos bei Karibų jūros regiono fondo kaip tarptautinės organizacijos reikšmę ir ragina visas šešiasdešimt dvi jo nares, kurios turėtų atlikti svarbų vaidmenį remiant dviejų regionų partnerystę, skubiai ratifikuoti jos steigimo susitarimą ir prašo sukurti nuolatinis šio fondo ir EUROLAT asamblėjos bendradarbiavimo kanalus;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

57. pritaria tam, kad būtų išplėstas Europos investicijų banko išorės skolinimo Lotynų Amerikai įgaliojimas, siekiant išlaikyti ir plėtoti operacijas, vykdomas reaguojant į prioritetinių sričių, tokių kaip klimato kaitos padarinių švelninimas, socialinės, ekonominės ir aplinkosauginės infrastruktūros plėtojimas ir parama MVĮ, finansavimo poreikius;

58. ragina užtikrinti geresnį daugiašalių ES valstybių narių veiklos Amerikos valstybių plėtros banke ir Lotynų Amerikos plėtros banke koordinavimą, siekiant kuo labiau padidinti jų ekonominį poveikį LAK šalims skirtose programose;

59. pakartoja, kad remia taikos procesą Kolumbijoje, kuris turi lemiamos svarbos Kolumbijos gyventojų ateičiai ir padėties regione, kurio dalimi ši šalis yra, stabilizavimui, ir išsipareigoja remti Kolumbijos vyriausybę įgyvendinant šį procesą; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad į šį procesą reikia įtraukti visą Kolumbijos visuomenę, ypač nukentėjusiųjų ir pilietinės visuomenės organizacijas, taip pat priverstinai perkeltuosius asmenis, ir užtikrinti kovotojų už žmogaus teises ir bendruomenės lyderių saugumą ir apsaugą; primygtinai ragina ES ir jos valstybes nares toliau teikti politinę ir finansinę paramą, be kita ko, pagal VBP reglamentą, ypač pagal jo 5 straipsnio 2 dalį, ir naudojant ES patikos fondo Kolumbijai lėšas, taip pat remia vyriausiosios įgaliotinės ir pirmininko pavaduotojos paskirto specialiojo pasiuntinio Kolumbijai vaidmenį; pageidauja, kad Nacionalinė išlaisvinimo armija taip pat išsipareigotų dalyvauti vykstančiame taikos procese; teigiamai vertina tai, kad, Junginėms Tautoms prižiūrint, Kolumbijos revoliucinės ginkluotosios pajėgos (FARC) baigė perduoti asmeninius ginklus; pritaria naujamis misijai, kurią įsteigė JT Saugumo Taryba, siekdama padėti FARC nariams grįžti į visuomenę; džiaugiasi Nacionalinės išlaisvinimo armijos ir Kolumbijos vyriausybės sudarytu dvišaliu susitarimu dėl ugnies nutraukimo;

60. reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad, vis labiau išivyraujant politiniam ir socialiniam nestabilumui, Venesueloje labai blogėja demokratijos, žmogaus teisių ir socialinė ir ekonominė padėtis; ragina Venesuelos vyriausybę užtikrinti valdžių padalijimą ir vyriausybės padalinių nepriklausomumą bei grąžinti Nacionalinei Asamblėjai visus konstitucinius įgaliojimus; be to, ragina Venesuelos vyriausybę užtikrinti, kad visi politiniai kaliniai būtų nedelsiant ir besąlygiškai paleisti, ir kuo skubiau paskelbti rinkimų kalendorių, kad galėtų įvykti laisvi ir skaidrūs rinkimų procesai; ragina tarptautinę bendruomenę, regiono subjektus ir vyriausiąją įgaliotinę ir pirmininko pavaduotoją skatinti ir remti plataus masto nacionalinį susitarimą kaip vienintelį galimą sprendimą; prašo vyriausiąją įgaliotinę ir pirmininko pavaduotoją aktyviai svarstyti kitas konstruktyvias politinio stabilumo šalyje skatinimo priemones; tokiomis aplinkybėmis atmeta bet kokius bandymus perduoti pagal konstituciją pripažintus jos įgaliojimus kuriam nors kitam organui; griežtai smerkia 2017 m. liepos 30 d. vykusius rinkimus į Konstitucinę Asamblėją, nes jie surengti pažeidžiant valdžių padalijimo principą ir piliečių teises laisvai reikšti savo politinę nuomonę per demokratiškai išrinktas ir teisėtas institucijas; primena, kad Europos Parlamentas kartu su daugeliu kitų tarptautinių veikėjų nepripažįsta šių rinkimų arba bet kokių naujos asamblėjos veiksmų ir sprendimų dėl teisėtumo stokos, ir apgailestauja dėl smurtinių aplinkybių, dėl kurių daug žmonių žuvo ir buvo sužeista; reiškia didelį susirūpinimą dėl neteisėto demokratiškai išrinktų Nacionalinės Asamblėjos narių persekiojimo ir jiems taikomų represijų; nepritaria generalinės prokurorės Luisos Ortega Diaz atleidimui ir jos bei visų Aukščiausiojo Teismo, kuri paskyrė teisėta Venesuelos Nacionalinė Asamblėja, narių politiniam persekiojimui; visapusiškai remia TBT vykdomus Venesuelos režimo įvykdytų sunkių nusikaltimų ir represinių veiksmų tyrimus ir ragina ES šiuo klausimu imtis aktyvaus vaidmens; ragina vyriausiąją įgaliotinę ir pirmininko pavaduotoją ir Europos Vadovų Tarybą apsvarstyti galimybę išaldyti asmenų, dalyvavusių sunkiai pažeidžiant žmogaus teises Venesueloje, turtą, taip pat riboti jų galimybes patekti į ES teritoriją;

61. palankiai vertina 2016 m. gruodžio mėn. pasirašytą ES ir Kubos politinio dialogo ir bendradarbiavimo susitarimą; pabrėžia, kad svarbu paspartinti jo įgyvendinimą, kuris gali turėti teigiamos įtakos visai ES ir CELAC partnerystei; nurodo, kad politinio dialogo ir bendradarbiavimo susitarimas turėtų padėti gerinti Kubos piliečių gyvenimo sąlygas ir socialines teises, skatinti demokratijos pažangą ir pagrindinių laisvių užtikrinimą bei puoselėjimą; pabrėžia, kad susitarimo galiojimas priklausys nuo to, kaip veiksmingai Kubos vyriausybė įgyvendins susitarime ir remiantis Europos Parlamento rezoliucijomis numatytas žmogaus teisių nuostatas;

62. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir CELAC šalių vyriausybėms ir parlamentams.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

P8_TA(2017)0346

Korupcija ir žmogaus teisės trečiojoje šalyje

2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl korupcijos ir žmogaus teisių trečiojoje šalyje (2017/2028(INI))

(2018/C 337/12)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų konvenciją prieš korupciją (UNCAC), kuri įsigaliojo 2005 m. gruodžio 14 d. ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją ir JT deklaraciją dėl žmogaus teisių gynėjų,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Chartiją,
- atsižvelgdamas į Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą ir į Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,
- atsižvelgdamas į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) konvenciją dėl kovos su užsienio valstybių pareigūnų papirkinėjimu tarptautiniuose verslo sandoriuose ir į 2009 m. Tarybos rekomendaciją dėl tolesnės kovos su papirkinėjimu ir 2009 m. Rekomendaciją dėl mokesčių atskaitymo iš užsienio valstybės pareigūnams duodamų kyšių ir kitų susijusių priemonių ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2012 m. priimtą ES strateginę programą žmogaus teisių ir demokratijos srityje ir 2015 m. liepos 20 d. Užsienio reikalų tarybos priimtą 2015–2019 m. veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje,
- atsižvelgdamas į ES gaires dėl žmogaus teisių gynėjų, priimtas per 2008 m. gruodžio 8 d. vykusį 2914-ąjį Bendrųjų reikalų tarybos posėdį ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2015 m. rugsėjo 25 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos priimtą Jungtinių Tautų rezoliuciją „Keiskime mūsų pasaulį. Darna vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.“ ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. lapkričio 8 d. priimtą Europos investicijų banko (EIB) pranešimą „Draudžiamo elgesio prevencijos ir atgrasymo nuo jo politika Europos investicijų banko veikloje“, („EIB kovos su sukčiavimu politika“) ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į Verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus, kuriais įgyvendinama Jungtinių Tautų programa „Apsaugoti, gerbti ir padėti“ ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2016 m. birželio 20 d. Tarybos išvadas dėl verslo ir žmogaus teisių ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. spalio 25 d. rezoliuciją dėl bendrovių atsakomybės už rimtus žmogaus teisių pažeidimus trečiojoje šalyje ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ <https://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CAC/>

⁽²⁾ http://www.oecd.org/daf/anti-bribery/ConvCombatBribery_ENG.pdf

⁽³⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=LEGISΣUM:l33601>

⁽⁴⁾ http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

⁽⁵⁾ http://www.eib.org/attachments/strategies/anti_fraud_policy_20130917_lt.pdf

⁽⁶⁾ http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

⁽⁷⁾ <http://www.consilium.europa.eu/lt/press/press-releases/2016/06/20-fac-business-human-rights-conclusions/>

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0405.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į savo 2016 m. spalio 25 d. rezoliuciją dėl kovos su korupcija ir tolesnių veiksmų, susijusių su CRIM komiteto rezoliucija ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. liepos 6 d. rezoliuciją dėl sprendimų dėl mokesčių ir kitų panašaus pobūdžio ar poveikio priemonių ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. lapkričio 25 d. rezoliuciją dėl sprendimų dėl mokesčių ir kitų panašaus pobūdžio ar poveikio priemonių ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. liepos 8 d. rezoliuciją dėl mokesčių vengimo ir slėpimo – su valdymu, socialine apsauga ir vystymusi besivystančiose šalyse susijusių problemų ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. birželio 11 d. rezoliuciją dėl neseniai organizacijoje FIFA atskleistų aukšto lygio korupcijos atvejų ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. spalio 23 d. rezoliuciją „Kova su organizuotu nusikalstamumu, korupcija ir pinigų plovimu. Rekomendacijos dėl veiksmų ir iniciatyvų, kurių reikia imtis“ ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. spalio 8 d. rezoliuciją „Korupcija viešajame ir privačiame sektoriuose: poveikis žmogaus teisėms trečiojoje šalyse“ ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos baudžiamosios teisės konvenciją dėl korupcijos, Europos Tarybos civilinės teisės konvenciją dėl korupcijos ir į rezolucijas Nr. (98) 7 ir (99) 5, priimtas Europos Tarybos Ministrų komiteto atitinkamai 1998 m. gegužės 5 d. ir 1999 m. gegužės 1 d., kuriomis įsteigiama Valstybių prieš korupciją grupė (GRECO),
- atsižvelgdamas į 2012 m. lapkričio 26–27 d. priimtą Džakartos pareiškimą dėl kovos su korupcija agentūrų principų ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. lapkričio 22–24 d. priimtą Panamos deklaraciją dėl Tarptautinės kovos su korupcija institucijų asociacijos (IAACA) 7-osios metinės konferencijos ir visuotinio susirinkimo,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 17 d. priimtą JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją dėl nacionalinių žmogaus teisių rėmimo ir apsaugos institucijų ir į 2016 m. rugsėjo 29 d. priimtą Žmogaus teisių tarybos rezoliuciją dėl nacionalinių žmogaus teisių rėmimo ir apsaugos institucijų ⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į 2015 m. sausio 5 d. Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybos patarimojo komiteto galutinę ataskaitą neigiamo korupcijos poveikio naudojimuisi žmogaus teisėms klausimu ⁽¹⁰⁾,
- atsižvelgdamas į Afrikos Sąjungos konvenciją dėl korupcijos prevencijos ir kovos su ja (AUCPCC) ⁽¹¹⁾,
- atsižvelgdamas į JT pasaulinio susitarimo iniciatyvą, kuria siekiama strategijas ir priemones pagrįsti visuotiniais žmogaus teisių, darbo, aplinkosaugos ir kovos su korupcija principais ⁽¹²⁾,
- atsižvelgdamas į organizacijos „Transparency International“ metinį korupcijos suvokimo indeksą,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0403.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0310.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0408.

⁽⁴⁾ OL C 265, 2017 8 11, p. 59.

⁽⁵⁾ OL C 407, 2016 11 4, p. 81.

⁽⁶⁾ OL C 208, 2016 6 10, p. 89.

⁽⁷⁾ OL C 181, 2016 5 19, p. 2.

⁽⁸⁾ https://www.unodc.org/documents/corruption/WG-Prevention/Art_6_Preventive_anti-corruption_bodies/JAKARTA_STATEMENT_en.pdf

⁽⁹⁾ <http://nhri.ohchr.org/EN/AboutUs/Governance/Resolutions/A.HRC.RES.33.15%20EN.pdf>

⁽¹⁰⁾ http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/RegularSessions/Session28/Documents/A_HRC_28_73_ENG.doc

⁽¹¹⁾ http://www.eods.eu/library/AU_Convention%20on%20Combating%20Corruption_2003_EN.pdf

⁽¹²⁾ <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą ir į Vystymosi komiteto bei Tarptautinės prekybos komiteto nuomones (A8-0246/2017),
- A. kadangi korupcija yra sudėtingas tiek Šiaurės, tiek Pietų šalis apimantis pasaulinis reiškinys, kurį galima apibūdinti kaip piktnaudžiavimą patikėtais įgaliojimais siekiant asmeninės ar bendros, tiesioginės ar netiesioginės privačios naudos, kuris kelia rimtą grėsmę viešajam interesui ir socialiniam, politiniam ir ekonominiam stabilumui ir saugumui, nes pakertamas visuomenės pasitikėjimas, kenkiama institucijų efektyvumui ir veiksmingumui ir paminami demokratijos ir žmogaus teisių, etikos, teisingumo, darnaus vystymosi ir gero valdymo principai;
- B. kadangi korupcija gali apimti įvairių veiklą nuo nedidelio masto pastangų daryti įtaką asmenims, valstybės pareigūnams arba viešųjų paslaugų teikimo veiklai iki plataus masto mėginimų sugriauti politinę, ekonominę ir (arba) teisinę sistemas, taip pat kurstyti ir finansuoti terorizmą, skatinti ekstremizmą, mažinti mokestines pajamas ir remti organizuoto nusikalstamumo tinklus;
- C. kadangi korupcijos priežastis yra politinės, ekonominės ir teisminės sistemų negebėjimas užtikrinti tvirtą ir nepriklausomą priežiūrą ir atskaitomybę;
- D. kadangi korupcijos mažinimas nepaprastai svarbus siekiant užtikrinti ekonomikos augimą, skurdo mažinimą, ekonominės gerovės kūrimą, švietimą, socialinę gerovę, sveikatos priežiūrą, infrastruktūros plėtoją ir konfliktų sprendimą, taip pat stiprinti pasitikėjimą institucijomis, verslu ir politika;
- E. kadangi daugelyje šalių korupcija ne tik yra didelė sisteminė kliūtis demokratijai, teisinės valstybės principo paisymui, politinei laisvei ir darniam vystymuisi, taip pat visoms pilietinėms, politinėms, ekonominėms, socialinėms ir kultūrinėms žmogaus teisėms įgyvendinti, bet taip pat gali lemti daug žmogaus teisių pažeidimų; kadangi korupcija yra viena iš mažiausiai paisomų žmogaus teisių pažeidimų priežasčių, nes ja kurstoma neteisybė, nelygybė, be kita ko, finansinių ir ekonominių išteklių požiūriu, nebaudžiamumas, savavališki veiksmai, politinis ir religinis ekstremizmas ir konfliktai;
- F. kadangi korupcija, keldama grėsmę demokratijos įtvirtinimui ir žmogaus teisių užtikrinimui ir kenkdama valstybės institucijoms, gali lemti socialinius neramumus, įskaitant smurtą, pilietinius protestus ir labai didelį politinį nestabilumą; kadangi korupcija ir toliau yra veiksnys, skatinantis konfliktus besivystančiose šalyse, lemiančius plačiai paplitusius žmogaus teisių, be kita ko, tarptautinės humanitarinės teisės, pažeidimus ir nusikaltėlių nebaudžiamumą, kuris sistemingai nepastebimas; kadangi dėl faktinės padėties korupcijos srityje ir neteisėto valstybės valdžios pareigūnų praturtėjimo užgrobiama valdžia ir valdžioje išsilaiko kleptokratai;
- G. kadangi daugelyje šalių aukšto lygio korupcija lemia žemus žmogaus, socialinio ir ekonominio vystymosi rodiklius, žemą švietimo ir kitų viešųjų paslaugų lygį, ribotas pilietines ir politines teises, nedidelę politinę konkurenciją ir nedidelę žiniasklaidos laisvę internete ir realiame gyvenime arba jų nebuvimą ir trūkumus teisinės valstybės srityje;
- H. kadangi korupcija daro poveikį naudojimuisi žmogaus teisėmis, turi konkrečių neigiamų padarinių ir daro neproporcingą poveikį nepalankiausioje padėtyje esančioms, marginalizuotoms ir pažeidžiamoms visuomenės grupėms, pvz., moterims, vaikams, neigaliesiems, vyresnio amžiaus asmenims, skurstantiems asmenims, čia buvusiems ar mažumoms priklausantiems asmenims, nes užkerta jiems kelią vienodomis sąlygomis dalyvauti politiniame gyvenime, naudotis viešosiomis ir socialinėmis programomis ir paslaugomis, teisingumu, apsauga, gamtos ištekliais, įskaitant žemę, įsidarbinti, įgyti išsilavinimą, rūpintis sveikata ir turėti būstą; kadangi korupcija taip pat daro poveikį pažangai siekiant panaikinti diskriminaciją, užtikrinti lyčių lygybę ir moterų įgalėjimą, nes riboja moterų pajėgumą reikalauti savo teisių; kadangi korupcija iškraipo valstybės išlaidų dydį ir sudėtį, darydama didelę žalą valstybės pajėgumui visapusiškai panaudoti visus turimus išteklius siekiant užtikrinti ekonomines, socialines ir kultūrinės teises, tinkamą demokratijos ir teisinės valstybės veikimą ir bendros etikos puoselėjimą;
- I. kadangi pagal JT 16-ąją darnaus vystymosi tikslą (DVT) daugiausia dėmesio skiriama taikai, teisingumui, stiprių institucijų kūrimui ir kovai su korupcija; kadangi siekiant visuotinai įgyvendinti 16-ąją DVT, ES turi skubiai ir tiesiogiai spręsti įvairias su korupcija itin glaudžiai susijusias problemas, pradėdant žmogaus teisių pažeidimais ir baigiant skurdu, badu ir neteisybe;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

- J. kadangi sprendžiant korupcijos klausimą reikia bendromis pastangomis kovoti ir su aukšto lygio, ir su smulkia korupcija trečiojoje šalyse ir ES valstybėse narėse, kiekvienu konkrečiu atveju atsižvelgiant į hierarchinę protekciją, atlygio sistemas ir klientelizmą valdžios struktūrose, kurios dažnai sieja korupcijos nusikaltimus ir nebaudžiamumą aukščiausiuoju lygiu su smulkia korupcija, kuri daro tiesioginį poveikį piliečių gyvenimui ir jų galimybei naudotis pagrindinėmis paslaugomis;
- K. kadangi, nepaisant nacionalinių priežiūros ir teisėsaugos institucijų puikių gebėjimų, kompetencijos ir ryžto, su korupcija negali būti kovojama neprisiekus tvirto politinio įsipareigojimo aukščiausiuoju lygiu;
- L. kadangi korupcijos ekonominės pasekmės yra itin neigiamos, ypač turint mintyje jos poveikį gyventojų skurdo ir nelygybės augimui, viešųjų paslaugų kokybei, saugumui, galimybėms gauti visapusiškas sveikatos priežiūros paslaugas ir įgyti aukštus standartus atitinkantį išsilavinimą, galimybėms naudotis infrastruktūra, socialinėms ir ekonominėms asmeninėms ir ekonominėms emancipacijos galimybėms, ypač augimo, darbo vietų kūrimo ir įsidarbinimo galimybėms, taip pat atgrasymo nuo verslumo ir investicijų praradimo požiūriu;
- M. kadangi, pvz., korupcija ES kainuoja 179–990 mlrd. EUR BVP per metus⁽¹⁾;
- N. kadangi, anot Pasaulio banko, visame pasaulyje kyšiais kasmet sumokama apie 1 trln. JAV dolerių, o įvertintas bendras ekonominis nuostolis dėl korupcijos yra daug kartų didesnis už šią sumą;
- O. kadangi su korupcija dažnai siejamas organizuotas nusikalstamumas, kuris yra didelė problema daugelyje šalių ir turi tarpvalstybinį aspektą;
- P. kadangi korupcija ir žmogaus teisių pažeidimai paprastai yra susiję su piktnaudžiavimu įgaliojimais, atskaitomybės stoka, trukdymu vykdyti teisingumą, netinkamos įtakos naudojimu ir įvairių formų diskriminacijos, klientelizmo ir rinkos mechanizmų iškreipimo institucionalizavimu; kadangi korupcija glaudžiai susijusi su trūkumais teisinės valstybės ir gero valdymo srityje ir kadangi korupcija dažnai kenkia institucijų ir subjektų, kuriems patikėta užduotis užtikrinti stabdžių ir atsvarų sistemą ir pagarbą demokratijos principams ir žmogaus teisėms, pvz., parlamentų, teisėsaugos institucijų, teisminių institucijų ir pilietinės visuomenės, veiksmingumui; kadangi šalyse, kuriose teisinę valstybę silpnina korupcija, korumpuoti teisėjai, teisininkai, prokurorai, policijos pareigūnai, tyrėjai ir auditoriai trukdo įgyvendinti ir stiprinti teises sistemas;
- Q. kadangi korupcija ir žmogaus teisių pažeidimai – reiškinys, apimantis nesąžiningą elgesį ir silpnas valdžios institucijas, ir kadangi viešųjų ir privačiųjų organizacijų patikimumas ir teisėtumas gali būti užtikrintas tik tada, jei kasdienis valdymas yra pagrįstas visiško sąžiningumo kultūra;
- R. kadangi tokia praktika, kaip rinkimų klastojimas, neteisėtas politinių partijų finansavimas, kronizmas arba juntama neproporcinga pinigų įtaka politikoje griauna politinių partijų ir išrinktųjų atstovų, rinkimų proceso ir valdžios institucijų patikimumą ir pasitikėjimą jais, kenkia demokratiniam teisėtumui ir visuomenės pasitikėjimui politika ir gali labai susilpninti pilietines ir politines teises; kadangi nepakankamas reglamentavimas ir politinio finansavimo skaidrumo ir stebėsenos trūkumas gali suteikti galimybes daryti nederamą poveikį viešųjų reikalų tvarkymui ir kištis į jį; kadangi kaltinimai korupcija taip pat gali būti naudojami kaip politinė priemonė politikų reputacijai diskredituoti;
- S. kadangi korupcija teismų sektoriuje pažeidžia lygybės, nediskriminavimo, teisės kreiptis į teismą ir teisės į teisingą bylos nagrinėjimą ir veiksmingą teisinę gynybą principus, kurie nepaprastai svarbūs siekiant užtikrinti visas kitas žmogaus teises ir užkirsti kelią nebaudžiamumui; kadangi tai, jog nėra nepriklausomų teismų ir viešojo administravimo, skatina nepasitikėjimą viešojo sektoriaus institucijomis ir taip trukdo laikytis teisinės valstybės principo ir retkarčiais kursto smurtą;

⁽¹⁾ http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/579319/EPRS_STU%282016%29579319_EN.pdf

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

- T. kadangi korupciją sunku kiekybiškai vertinti, nes paprastai ji yra susijusi su neteisėta praktika, kuri yra sąmoningai slepiama, nors ir yra sukurta ir įgyvendinama keletas mechanizmų korupcijai nustatyti, stebėti, kiekybiškai įvertinti ir su ja kovoti;
- U. kadangi tokios naujos technologijos, kaip išsklaidytosios operacijų knygos arba tyrimų naudojant atvirą šaltinį būdai ir metodai, suteikia naujų galimybių padidinti valdžios institucijų veiklos skaidrumą;
- V. kadangi žmogaus teisių apsaugos stiprinimas ir ypač nediskriminavimo principas yra vertinga kovos su korupcija priemonė; kadangi kova su korupcija taikant baudžiamąją ir privatinę teisę reiškia, kad yra imamasi represinių ir taisomųjų veiksmų; kadangi žmogaus teisių, teisinės valstybės principo ir gero valdymo propagavimas ir stiprinimas yra nepaprastai svarbūs elementai siekiant užtikrinti sėkmingas ir tvarias kovos su korupcija strategijas;
- W. kadangi kuriant baudžiamojo teisingumo požiūrio ir žmogaus teisėmis grindžiamo požiūrio sinergiją kovojant su korupcija būtų galima šalinti kolektyvinius ir bendrus korupcijos padarinius ir užkirsti kelią sisteminiam žmogaus teisių padėties blogėjimui, tiesiogiai arba netiesiogiai nulemtam korupcijos;
- X. kadangi tarptautinės kovos su korupcija pastangos dedamos taikant vis pažangesnę institucinę ir teisinę sistemą, tačiau dar esama didelių įgyvendinimo spragų dėl politinės valios arba tvirtų vykdymo užtikrinimo mechanizmų stokos; kadangi žmogaus teisėmis grindžiamas požiūris į kovos su korupcija pastangas padėtų pakeisti nusistovėjusią paradigmą ir galėtų prisidėti prie šių įgyvendinimo spragų šalinimo naudojant esamus nacionalinius, regioninius arba tarptautinius tikrinimo, kaip vykdomos su žmogaus teisėmis susijusios prievolės, mechanizmus;
- Y. kadangi Jungtinių Tautų konvencija prieš korupciją yra vienintelė teisiškai privaloma visuotinė kovos su korupcija priemonė, apimanti penkias pagrindines sritis: prevencines priemones, kriminalizavimą ir teisėsaugą, tarptautinį bendradarbiavimą, turto susigrąžinimą ir techninę pagalbą bei keitimąsi informacija;
- Z. kadangi esamos tarptautinės prievolės yra tinkami mechanizmai siekiant imtis tinkamų ir pagrįstų priemonių, kad būtų užkirstas kelias korupcijai viešajame ir privačiajame sektoriuose ar už ją nubausta, visų pirma remiantis Tarptautiniu pilietinių ir politinių teisių paktu, Tarptautiniu ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktu ir kitomis atitinkamomis žmogaus teisių priemonėmis;
- AA. kadangi teisminės institucijos, ombudsmenai ir nacionalinės žmogaus teisių institucijos, taip pat pilietinės visuomenės organizacijos atlieka labai svarbų vaidmenį kovojant su korupcija ir jų potencialą gali sustiprinti glaudus bendradarbiavimas su nacionalinėmis ir tarptautinėmis kovos su korupcija agentūromis;
- AB. kadangi reikėtų imtis kovos su korupcija veiksmų didinant skaidrumą, atskaitomybę ir imantis kovos su nebaudžiamumu valstybėse priemonių, taip pat teikiant pirmenybę strategijų ir konkrečios politikos, kuriomis ne tik kovojama su korupcija, bet ir padedama formuoti ir (arba) plėtoti viešąją politiką šiuo klausimu, kūrimui;
- AC. kadangi ir pilietinė visuomenė, ir privatusis sektorius gali atlikti lemiamą vaidmenį rengiant institucinę reformą, kuria siekiama didinti skaidrumą ir atskaitomybę; kadangi galima pasimokyti iš žmogaus teisių judėjimų patirties didinant pilietinės visuomenės informuotumą apie korupcijos neigiamus padarinius ir kuriant ryšius su valstybinėmis institucijomis ir privačiuoju sektoriumi siekiant remti kovos su korupcija pastangas;
- AD. kadangi tuomet, kai neužtikrinama laisva žiniasklaida internete ir realiame gyvenime, net tik ribojama pagrindinė teisė į žodžio laisvę, bet ir sukuriamos palankios sąlygos neskaidrios praktikos, korupcijos ir netinkamo elgesio vešėjimui; kadangi nepriklausoma žiniasklaida ir įvairios ir pliuralistinės žiniasklaidos aplinka atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant skaidrumą ir tikrinimą, pranešant apie korupcijos atvejus, juos tiriant ir viešinant ir didinant visuomenės informuotumą apie korupcijos ir žmogaus teisių pažeidimų ryšį; kadangi kai kuriose šalyse, įskaitant ES valstybes nares, yra priimti įstatymai dėl garbės ir orumo įžeidimo, pvz., yra kriminalizuojami garbės ir orumo įžeidimu laikomi veiksmai, ir taip gali būti ribojama žodžio ir žiniasklaidos laisvė ir atgrasomi informatoriai ir žurnalistai nuo pranešimo apie korupcinę veiklą;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

- AE. kadangi daug pilietinės visuomenės organizacijų, įskaitant kovos su korupcija ir žmogaus teisių asociacijas, profesines sąjungas, tyrimo žurnalistus, tinklaraštininkus ir informatorius, atskleidžia korupciją, sukčiavimą, netinkamą valdymą ir žmogaus teisių pažeidimus nepaisydami didelės atsakomųjų priemonių rizikos, be kita ko, darbo vietoje, taip pat kaltinimų šmeižtu, garbės ir orumo įžeidimu ir pavojaus sau; kadangi apsaugos nuo atsakomųjų veiksmų trūkumas, šmeižto ir garbės bei orumo įžeidimo įstatymai ir nepriklausomų ir patikimų tyrimų stygius gali atgrasyti žmones nuo noro atvirai kalbėti; kadangi ES privalo juos apsaugoti, visų pirma pasiūlydama viešą paramą, be kita ko, dalyvaujant žmogaus teisių gynėjų bylų nagrinėjime ir juos stebint, ir kuo veiksmingiau naudodamasi turimomis priemonėmis, pavyzdžiui, Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemone (EDŽTRP); kadangi būtina užtikrinti atitiktį galiojantiems teisės aktams ir jų tinkamą įgyvendinimą; kadangi asmenims, viešai demaskuojantiems korupciją, turėtų būti suteikta teisė reikalauti, kad būtų išlaikytas jų tapatybės konfidencialumas, laikantis teisingo bylos nagrinėjimo garantijų; kadangi informatoriams turėtų būti suteikta tarptautinė apsauga nuo persekiojimo;
- AF. kadangi kova su korupcija taip pat turėtų apimti priemones, kuriomis naikinamas organizuotas nusikalstamumas, mokesčių rojai, pinigų plovimas, mokesčių slėpimas ir neteisėti finansiniai srautai, taip pat ir sąlygas šiems reiškiniams sudarančias sistemas, nes jie užkerta kelią darniam šalių vystymuisi, pažangai, gerovei ir atskaitomybei;
- AG. kadangi daugelis trečiųjų šalių dar nepajėgios keistis su ES šalimis informacija mokesčių srityje ir todėl negauna iš ES šalių jokios informacijos apie savo piliečius, kurie gali slėpti mokesčius;
- AH. kadangi turi būti vykdoma tinkama ES lėšų, skiriamų trečiosioms šalims, be kita ko, ekstremaliosios situacijos atveju, stebėseną taikant aiškią stabdžių ir atsvarų sistemą lėšas gaunančiose šalyse, kad būtų užkirstas kelias korupcijos, kuri galėtų atsirasti, galimybėms, ir viešai demaskuojami bet kokie piktnaudžiavimo atvejai ir korumpuoti pareigūnai;
- AI. kadangi korupcijos ir neteisėtų finansinių srautų suvaldymas yra politinis klausimas, kuriam reikalingas visapusiškas, pasaulinis ir tarpvalstybinis sprendimas (Didysis dvidešimtukas (G 20), Jungtinės Tautos, EBPO, Pasaulio bankas, Tarptautinis valiutos fondas);
- AJ. kadangi 2017 m. vasario mėn. Lozanoje (Šveicarija) įvykusiame Tarptautiniame forume už sąžiningumą sporto srityje vyriausybės, tarptautinės sporto institucijos ir kitos organizacijos buvo paskatintos bendradarbiauti kovojant su korupcija sporto srityje;
1. ragina nacionaliniu ir tarptautiniu mastu imtis bendrų veiksmų siekiant užkirsti kelią korupcijai ir su ja kovoti, atsižvelgiant į tai, kad korupcija nepaiso sienų ir kad kovojant su korupcija turi būti skatinamas ne tik pilietinės visuomenės organizacijų darbas, bet ir šalių ir regionų glaudesnis bendradarbiavimas; ragina valstybes aktyviai dalyvauti tarptautiniuose forumuose, siekiant aptarti klausimus, susijusius su konkrečioms sąlygoms kiekviename regione tinkančia gera praktika ir politikos priemonėmis, ir priimti šiais klausimais bendrus sprendimus, siekiant kovoti su korupcija kaip sudėtinio ir kompleksinio reiškinio, apimančiu daug tarpusavyje susijusių aspektų, kuris trukdo politiniam, ekonominiam ir socialiniam vystymuisi ir skatina tarptautinį nusikalstamumą, be kita ko, su terorizmu susijusią veiklą;
 2. priima sprendimą per kiekvieną kadenciją parengti reguliariai atnaujinamą ataskaitą dėl korupcijos ir žmogaus teisių;
 3. mano, kad kova su korupcija turi apimti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės požiūrį, ir išpėja, kad jo neužtikrinus išgalės skurdas, nelygybė ir bus pakenkta reputacijai, sumažės išorės investicijų, taip pat galimybių jaunimo gyvenime ir nepavyks nutraukti korupcinės praktikos ir terorizmo ryšio;
 4. yra susirūpinęs dėl galiojančių nacionalinių ir tarptautinių kovos su korupcija priemonių, pvz., JT konvencijos prieš korupciją, JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų (vadinamųjų J. Ruggie gairių), Europos Tarybos baudžiamosios teisės konvencijos dėl korupcijos ir EBPO kovos su kyšininkavimu konvencijos, įgyvendinimo ir jų laikymosi užtikrinimo trūkumo; ragina šias priemones pasirašiusias šalis jas visapusiškai taikyti, kad būtų užtikrinta geresnė jų piliečių apsauga; įsipareigoja bendradarbiauti su tarptautiniais partneriais, siekiant padidinti valstybių, kurios renkasi stiprinti demokratinius procesus ir kurti atskaitingas institucijas, skaičių;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

5. yra susirūpinęs dėl pilietinės visuomenės organizacijų, įskaitant kovos su korupcija asociacijas ir žmogaus teisių judėjimus, narių, žurnalistų, tinklaraštininkų ir informatorių, kurie demaskuoja korupcijos atvejus ir apie juos praneša, patiriamo persekiojimo, grasinimų, bauginimo ir atsakomųjų veiksmų; ragina valdžios institucijas imtis visų būtinų priemonių jų fiziniams ir psichologiniams neliečiamumui garantuoti ir užtikrinti, kad būtų iš karto atliekami nuodugnūs ir nešališki tyrimai siekiant patraukti kaltininkus baudžiamojon atsakomybėn laikantis tarptautinių standartų;
6. primygtinai ragina 2016 m. Londone įvykusio aukščiausiojo lygio susitikimo kovos su korupcija klausimais dalyvius vykdyti jame prisiimtus įsipareigojimus ir siekti panaikinti korupcijos priežastis ir parengti metodus, kurių reikia siekiant skatinti skaidrumą, taip pat teikti paramą labiausiai nukentėjusiems asmenims;
7. primena, kad, norint veiksmingai kovoti su korupcija ir finansiniais nusikaltimais, nepaprastai svarbu parengti ES išorės kovos su korupcija strategiją;
8. pabrėžia, kad, laikantis Jungtinių Tautų konvencijos prieš korupciją, ją pasirašiusios valstybės privalo įgyvendinti savo prievoles, susijusias su žmogaus teisėmis, ir ragina šalis, kurios dar jos nepasirašė, tai padaryti; pabrėžia, kad konvenciją pasirašiusios valstybės yra atsakingos už korupcijos prevenciją ir galiausiai už tai, kad būtų reaguojama į bet kokią neigiamą korupcijos poveikį, pasireiškiantį jų teritorijoje;
9. atkreipia dėmesį į politinių suinteresuotųjų subjektų ir verslo subjektų atsakomybę laikytis žmogaus teisių ir kovoti su korupcija; pabrėžia, kad būtina integruoti žmogaus teisių aspektą į kovos su korupcija strategijas, siekiant įgyvendinti privalomą ir veiksmingą prevencinę politiką, susijusią su tokiais klausimais kaip skaidrumas, įstatymai dėl galimybės susipažinti su vieša informacija, informatorių apsauga ir išorės kontrolė;
10. rekomenduoja ES padidinti paramą tarptautinėms priemonėms, kuriomis siekiama padidinti skaidrumą ekonomikos sektoriuose, kuriuose yra didžiausia žmogaus teisių pažeidimų ir korupcijos rizika;
11. pritaria tam, kad būtų sukurta šiuolaikinė, skaidri ir veiksminga gamtos išteklių valdymo politika ir teisinės sistemos, ir mano, kad tokios priemonės gali būti naudojamos kaip galingas ginklas kovojant su korupcija; šiuo požiūriu teigiamai vertina Gavybos pramonės skaidrumo iniciatyvą (GPSI) ir ragina ES didinti savo paramą siekiant padėti ištekliams turtingoms šalims šią iniciatyvą įgyvendinti kaip galingą visuotinę priemonę iš gamtos išteklių gautų pajamų valdymo skaidrumui ir atskaitomybei skatinti; mano, kad veiksmingos teisinės sistemos sukūrimas siekiant užtikrinti, kad naftos, dujų ir kasybos sektorių tiekimo grandinėse dalyvaujančios įmonės ir kiti suinteresuotieji subjektai tinkamai taikytų GPSI principus, yra itin svarbi priemonė, kurią ES turėtų skatinti;
12. rekomenduoja, sprendžiant neteisėtų finansinio kapitalo srautų iš Afrikos problemą ir stengiantis juos pažaboti, ypatingą dėmesį skirti tiems kapitalo srautams, kurių šaltinis yra rūdų ir mineralų gavyba konflikto zonose esančiose kasyklose;
13. pažymi, kad korupcija yra sudėtingas reiškinys, tampriai susijęs su įvairiais ekonominiais, politiniais, administraciniais, socialiniais ir kultūriniais veiksniais, taip pat galios santykiais, ir todėl primena, kad įgyvendinant vystymosi politiką, kuria siekiama prisidėti prie kovos su korupcija, kartu sutelkiant dėmesį į skurdo ir nelygybės mažinimą bei geresnę integraciją, taip pat būtina puoselėti žmogaus teises, demokratiją, teisinės valstybės principą ir viešąsias socialines paslaugas, kad būtų skatinamas geras valdymas ir kuriamas socialinis kapitalas, socialinė įtrauktis ir socialinė sanglauda, atsižvelgiant į kultūrinius ir regioninius ypatumus;
14. pabrėžia, kad vienas iš veiksmingiausių korupcijos prevencijos būdų – valstybės intervencijų ir biurokratinio tarpininkavimo masto mažinimas ir pasiūlymai dėl paprastesnių reglamentų;

Klausimai dėl korupcijos ir žmogaus teisių palaikant ES dvišalius santykius

15. pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti minimalų skaidrumo standartą, reikia integruoti vietinės ir demokratinės atsakomybės už projektus, finansuojamus pagal ES paramos programas, principą; pabrėžia, kad, siekiant padidinti ES finansinės paramos įsisavinimą, ES išorės finansinės priemonės turėtų būti pagrįstos kovos su korupcija normomis, sąlygomis, pagal kurias pagrindinis dėmesys būtų skiriamas, be kita ko, rezultatams ir kurios apimtų aiškius orientyrus, rodiklius bei metines pažangos ataskaitas, ir šalių partnerių prisiimtais įsipareigojimais;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

16. primena, kad reikia vykdyti nuolatinę ES finansuojamų projektų stebėseną ir patraukti priimančiosios šalies valdžios institucijas atsakomybėn, jeigu ES lėšos nenaudojamos tinkamai, ir pabrėžia poreikį įtraukti vietos pilietinės visuomenės organizacijas ir žmogaus teisių gynėjus į sutarčių įgyvendinimo stebėsenos veiklą; taip pat pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad bet koks rangovas, gaunantis ES lėšų, visiškai atskleistų visą informaciją, kurią buvo paprašyta pateikti, be kita ko, apie savo tikrąjį savininką ir įmonės struktūrą;
17. rekomenduoja ES ir kitiems tarptautiniams dotacijų ir paskolų teikėjams atlikti dotacijų, paskolų ir paramos paketų auditus ir griežtus išsamius paramą gavusių vyriausybių ir organizacijų patikrinimus, siekiant išvengti to, kad kleptokratinėms valdžios institucijoms ir jų bei su jomis susijusių subjektų kontroliuojamoms organizacijoms būtų suteikta renta; šuo požiūriu laikosi nuomonės, kad taip pat reikėtų skatinti tarpusavio vertinimą;
18. pabrėžia itin didelę kovos su korupcija darbotvarkės svarbą stojimo į ES derybų procese;
19. ragina ES į susitarimus su trečiosiomis šalimis šalia nuostatų dėl žmogaus teisių įtraukti nuostatą dėl kovos su korupcija, pagal kurią reikėtų atlikti stebėseną ir konsultuotis, ir, kaip kraštutinę priemonę, nustatyti sankcijas arba tokius susitarimus laikinai sustabdyti, jei būtų nustatyta didelė ir (arba) sisteminė korupcija, kuri lemtų rimtus žmogaus teisių pažeidimus;
20. ragina ES parengti kovos su aukšto lygio korupcija, kuri pagal nacionalinę ir tarptautinę teisę laikoma nusikaltimu, principus, spręsti klausimą dėl nuolat pasitaikančių nebaudžiamumo už aukšto lygio korupciją atvejų griežčiau užtikrinant kovos su korupcija įstatymų vykdymą ir įgyvendinti reformas siekiant panaikinti sisteminę spragas nacionalinėse teisinėse sistemose, kurios suteikia galimybę aukšto lygio korupcijos būdu įgytas pajamas pervesti į užsienį ir išvengti nacionalinių finansų reguliuotojų ir mokesčių administratorių vykdomos priežiūros;
21. pabrėžia, kad būtina ypatingą dėmesį skirti nuolatinei ir struktūrizuotai stebėsenai ir vertinimui, ar ES valstybės narės ir šalys, su kuriomis ES yra pasirašiusi ar ketina pasirašyti kokį nors susitarimą, veiksmingai įgyvendina JT konvenciją prieš korupciją;
22. prašo Komisijos, Europos išorės veiksnių tarnybos ir valstybių narių, atsižvelgiant į ES teisyną kovos su korupcija srityje, tarptautiniu lygmeniu imtis vadovaujamo vaidmens ir skatinti ES šalis partneres kovoti su korupcija;
23. ragina ES visuose atitinkamuose dialoguose ir konsultacijose su trečiosiomis šalimis žmogaus teisių klausimais propaguoti kovos su korupcija priemones ir veiksmingus mechanizmus, kuriais užtikrinamas visuomenės dalyvavimas ir vieša atskaitomybė, įskaitant teisę susipažinti su informacija ir atvirųjų duomenų principų įgyvendinimą, ir finansuoti projektus, kuriais siekiama šias priemones nustatyti ir įgyvendinti bei užtikrinti jų vykdymą;
24. pabrėžia tyrimo naudojant atvirą šaltinį svarbą kovos su korupcija tyrimų srityje; ragina ES tinkamai finansuoti organizacijas, kurios vykdo tyrimus naudodamosi atvirais šaltiniais ir renka skaitmeninius korupcijos įrodymus siekdamos atskleisti korumpuotus pareigūnus ir užtikrinti atskaitomybę;
25. ragina ES finansuoti mokslinius tyrimus išsklaidytosios operacijų knygos taikymo srityje, nes ši technologija galėtų padėti padidinti valdžios institucijų turto pardavimo skaidrumą, stebėti ir sekti ES išorės pagalbai skirtų paramos teikėjų lėšų judėjimą ir spręsti rinkimų rezultatų klaidingumo problemą;
26. teigiamai vertina įgyvendinant vystomojo bendradarbiavimo priemonę ir kaimynystės programavimo priemonę atkakliai dedamas pastangas sukurti ir įtvirtinti nepriklausomas ir veiksmingas kovos su korupcija institucijas;
27. ragina EIVT ir Komisiją parengti bendras programas dėl žmogaus teisių ir kovos su korupcija, visų pirma iniciatyvas, kuriomis siekiama didinti skaidrumą, kovoti su nebaudžiamumu ir stiprinti kovos su korupcija agentūras; mano, kad šios pastangos turėtų apimti paramą nacionalinėms žmogaus teisių institucijoms, kurios įrodė esančios nepriklausomos ir nešališkos, kad jos galėtų imtis veiksnių ir korupcijos atvejais, be kita ko, panaudojant gebėjimą atliekant tyrimus nustatyti ryšį tarp korupcijos ir žmogaus teisių pažeidimų, bendradarbiavimą su kovos su korupcija agentūromis ir klausimo perdavimą prokuratūroms arba teisėsaugos institucijoms; taip pat ragina ES ir valstybes nars stiprinti savo teismo bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis programas, siekiant skatinti keistis geros praktikos pavyzdžiais ir veiksmingomis priemonėmis kovos su korupcija srityje;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

28. ragina ES toliau remti trečiojoje šalyje įsisteigusias kovos su korupcija institucijas, kurios įrodė esančios nepriklausomos ir nešališkos, pvz., Gvatemalos tarptautinę kovos su nebaudžiamumu komisiją, taip pat iniciatyvas, kuriomis siekiama keisti informacija, geriausios praktikos pavyzdžiais ir didinti pajėgumų stiprinimą; primygtinai ragina tas šalis suteikti institucijoms visas būtinas priemones, įskaitant tyrimo įgaliojimus, kad jos galėtų veiksmingai atlikti savo darbą;

29. ragina Komisiją ir EIVT toliau skirti lėšų siekiant padėti priimti ir įgyvendinti apsaugos programas, skirtas pilietinės visuomenės organizacijų, įskaitant kovos su korupcija asociacijas ir žmogaus teisių judėjimus, nariams, žurnalistams, tinklaraštininkams ir informatoriams, kurie atskleidžia ir pasmerkia korupcijos atvejus ir žmogaus teisių pažeidimus; primygtinai ragina ateityje kiekvieną kartą rengiant naujas ES gairių dėl žmogaus teisių gynėjų, paramos vystymuisi redakcijas arba bet kokias rekomendacijas dėl jų įgyvendinimo įtraukti aiškias nuorodas ir priemones, kuriomis siekiama skatinti žmogaus teisių apsaugą ir kovoti su korupcija, kad žmonėms būtų lengviau pranešti apie įtariamą korupcijos veiklą nebijant atsakomųjų veiksmų ir būtų remiamos dėl jos nukentėjusios bendruomenės; palankiai vertina Komisijos neseniai pradėtą konsultacijų procesą informatorių apsaugos klausimu; pabrėžia, kad ES delegacijų žmogaus teisių ryšių punktai taip pat turėtų skirti ypatingą dėmesį šioms tikslinėms grupėms ir palaikyti glaudų ryšį su vietos pilietinės visuomenės organizacijomis ir žmogaus teisių gynėjais, užtikrinant jų tarptautinį matomumą ir apsaugą, tokiu būdu taip pat nustatant saugius kanalus pranešimams apie pažeidimus teikti;

30. pabrėžia, kad priežiūros institucijoms, vietos teisėsaugos pareigūnams ir prokurorams, kurie įrodė esantys nepriklausomi ir nešališki, taip pat informatoriams ir konkrečių atvejų liudininkams turi būti teikiama ES pagalba ir parama per vietoje esančias atstovybes, taip pat kviečiant juos dalyvauti mokymo programose Europoje; pabrėžia, kad atitinkamais atvejais informacija apie šią paramą turėtų būti viešai skelbiama;

31. ragina ES delegacijas pasinaudoti demaršais ir vietos ir tarptautiniu lygmenimis įgyvendinamomis viešosios diplomatijos priemonėmis siekiant pasmerkti korupcijos ir nebaudžiamumo atvejus, ypač kai dėl jų yra šturkščiai pažeidžiamos žmogaus teisės; taip pat ragina ES delegacijas ir valstybių narių ambasadas į informacinius pranešimus EIVT ir valstybėms narėms įtraukti ataskaitas dėl korupcijos, ar tai būtų sisteminė analizė, ar konkrečių atvejų analizė;

32. rekomenduoja EIVT ir ES delegacijoms į šalių strategijos dokumentus dėl žmogaus teisių ir demokratijos atitinkamais atvejais įtraukti konkretų korupcijos ir žmogaus teisių sąsajos lyginamąjį standartą ir, dar daugiau, kad vykdydami savo užduotis ES specialieji įgaliotiniai šį klausimą laikytų vienu iš prioritetų; būtent prašo ES spręsti korupcijos klausimą tiesiogiai programavimo ir šalies strategijos dokumentuose ir susieti bet kokią trečiosioms šalims teikiamą paramą biudžetui su konkrečiomis reformomis, kuriomis siekiama užtikrinti skaidrumą, ir kitomis kovos su korupcija priemonėmis;

33. rekomenduoja, kad naudojant Europos demokratijos fondą ir ES visapusišką paramos žmogaus teisių gynėjams mechanizmą (*protectdefenders.eu*) didžiausias dėmesys būtų skiriamas konkrečioms programoms, sukurtoms siekiant apsaugoti kovos su korupcija aktyvistus, kurie taip pat padeda ginti žmogaus teises;

34. ragina ES sukurti skundų mechanizmus, kuriais naudodamiesi žmonės, kuriems poveikį daro ES išorės veiksmai, galėtų pateikti skundus dėl žmogaus teisių pažeidimų ir korupcijos atvejų;

35. pakartoja savo ankstesnėse rezoliucijose pateiktą raginimą, kad ES turėtų nedelsiant pateikti S. Magnickio sankcijų, nukreiptų prieš 32 Rusijos valstybės pareigūnus, atsakingus už Rusijos informatoriaus Sergejaus Magnickio mirtį, sąrašą Tarybai, kad jis būtų patvirtintas, ir taikyti šioms pareigūnams tikslines sankcijas, pvz., nustatyti ES masto draudimą išduoti jiems vizą ir išaldyti finansinį turtą, kurį jie laiko Europos Sąjungoje;

36. ragina ES valstybes nares apsvarstyti galimybę priimti teisės aktus, kuriais būtų nustatyti aiškūs kriterijai, sudarantys sąlygas parengti vadinamąjį juodąjį sąrašą ir taikyti panašias sankcijas trečiųjų šalių asmenims ir jų šeimos nariams, kurie įvykdė rimtus žmogaus teisių pažeidimus arba kurie yra atsakingi už didelio masto korupcijos veiksmus, prisidėjo juos vykdančiam, juos užsakė, kontroliavo arba kitaip jiems vadovavo, įskaitant privataus ar viešo turto nusavinimą siekiant

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

asmeninės naudos, su viešųjų pirkimų sutartimis ar gamtos išteklių gavyba susijusią korupciją, kyšininkavimą ar neteisėtai įgyto turto pervedimą į užsienio šalių jurisdikciją arba tokio pervedimo palengvinimą; pabrėžia, kad įtraukimo į sąrašą kriterijai turėtų būti parengti remiantis gerai dokumentais patvirtintais, susijusiais ir nepriklausomais šaltiniais ir įtikinamais įrodymais, kad į sąrašą įtraukti asmenys galėtų naudotis teisių gynimo priemonėmis; pabrėžia, kad svarbu šį sąrašą viešai paskelbti, siekiant pateikti informacijos, kurios įpareigotiems subjektams reikia atliekant, be kita ko, išsamų kliento patikrinimą pagal ES kovos su pinigų plovimu direktyvą⁽¹⁾;

37. ragina ES laikytis politikos suderinamumo vystymosi labai principo (SESV 208 straipsnis) ir aktyviai prisidėti prie korupcijos mažinimo, taip pat savo išorės politikos priemonėmis tiesiogiai ir aiškiai kovoti su nebaudžiamumu;

38. ragina ES didinti jos teikiamos oficialios paramos vystymuisi skaidrumą ir atskaitomybę, siekiant veiksmingai laikytis pagal Tarptautinę paramos skaidrumo iniciatyvą nustatytų standartų ir tarptautiniu lygmeniu suderintų vystymosi veiksmingumo principų; ragina ES taip pat parengti tvirtą holistinę rizikos valdymo sistemą, siekiant užkirsti kelią tam, kad parama vystymuisi būtų prisidedama prie korupcijos paramą gaunančiose šalyse, pvz., paramą biudžetui susiejant su aiškiais kovos su korupcija tikslais; šiuo tikslu pabrėžia būtinybę nustatyti tvirtus paramos biudžetui įgyvendinimo stebėsenos mechanizmus;

39. ragina Komisiją, siekiant panaikinti aukšto lygio korupciją, paramos biudžetui kontekste kreipti dėmesį į su privatizavimu susijusių operacijų ir sandorių dėl viešųjų gėrybių, visų pirma žemės, skaidrumą, ir dalyvauti besivystančioms šalims skirtose EBPO paramos programose valstybinių įmonių bendrojo valdymo srityje;

40. ragina Komisiją remti besivystančias šalis, kovojančias su mokesčių slėpimu ir vengimu, padedant joms kurti subalansuotas, efektyvias, sąžiningas ir skaidrias mokesčių sistemas;

41. laikosi nuomonės, kad ES, kaip didžiausia pasaulyje paramos teikėja, turėtų skatinti susiejimo formas, kad ES išorės pagalbos teikimas priklausytų nuo fiskalinių reformų, kuriomis būtų siekiama didinti skaidrumą, numatyti daugiau galimybių pasinaudoti duomenimis ir skatinti metodus, kurių būtų laikomasi kartu su kitais paramos teikėjais.

42. pabrėžia, kad korupcija daro didžiulį neigiamą poveikį prekybai ir jos teikiamai naudai, ekonominei plėtrai, investicijoms ir viešųjų pirkimų procesams, ir primygtinai ragina Komisiją atsižvelgti į šią sąsają visuose prekybos susitarimuose ir į juos įtraukti vykdytinas nuostatas dėl žmogaus teisių ir kovos su korupcija;

43. atkreipia dėmesį į tai, kad prekybos politika padeda apsaugoti ir remti ES ginamas vertybes, kurios nurodytos Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje, be kita ko, demokratiją, teisinę valstybę, pagarbą žmogaus teisėms, pagrindinėms teisėms ir laisvėms ir lygybę; pabrėžia, jog būtina užtikrinti Sąjungos išorės ir vidaus politikos nuoseklumą, ypač atsižvelgiant į kovą su korupcija; pabrėžia, kad šiuo požiūriu Europos teisės aktų leidėjai, sudarydami palankesnes sąlygas prekybos santykiams, turi atlikti ypatingą vaidmenį, nes jie turi vengti, kad minėtos sąlygos nepaskatintų korupcijos praktikos;

44. mano, kad prekybos susitarimai yra pagrindinis mechanizmas kovos su korupcija priemonėmis ir geram valdymui skatinti; palankiai vertina priemones, kurių ES jau ėmėsi vykdydama savo prekybos politiką ir siekdama kovoti su korupcija, pvz., taikydama BLS +, numatydama darnaus vystymosi skyrius ir įtraukdama įsipareigojimus ratifikuoti tarptautines kovos su korupcija konvencijas su prekybos partneriais; dar kartą patvirtina tikslą, nustatytą strategijoje „Prekyba visiems“, t. y., į visus būsimus prekybos susitarimus įtraukti plataus užmojo kovos su korupcija nuostatas; atsižvelgdamas į tai, ragina būsimuose prekybos susitarimuose priimti įsipareigojimus, susijusius su daugiašalėmis kovos su korupcija konvencijomis, pvz., JT konvencija prieš korupciją ir EBPO kovos su kyšininkavimu konvencija, ir ragina horizontaliąsias nuostatas įtraukti į visapusišką požiūrį ir integruoti jas į esamus prekybos susitarimus, atliekant jų persvarstymą;

⁽¹⁾ OL L 141, 2015 6 5, p. 73.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

45. pabrėžia, kad prekybos susitarimus pasirašiusios šalys turėtų imtis priemonių siekiant skatinti aktyvų privačiojo sektoriaus, pilietinės visuomenės organizacijų ir vidaus patariamųjų grupių dalyvavimą įgyvendinant kovos su korupcija programas bei nuostatas tarptautinėje prekyboje ir investicijų susitarimuose; mano, kad informatorių apsauga turėtų būti įtraukta į būsimus prekybos susitarimus, kai tik ES masto sistema pradės veikti;

46. pripažįsta, kad svarbu suteikti aiškias gaires įmonėms, siekiant sukurti veiksmingas kovos su korupcija atitiktas procedūras, taikomas jų operacijoms, ir tokias įmones remti, visų pirma MVL, į prekybos susitarimus įtraukiant konkrečias nuostatas, kad jos galėtų kovoti su korupcija; pabrėžia, kad nėra vieno visiems tinkančio atitiktas užtikrinimo metodo; ragina Komisiją apsvarstyti galimybę teikti pagalbą vykdant gebėjimų stiprinimo projektus kovos su korupcija srityje, pvz., dalytis geriausios praktikos pavyzdžiais ir teikti mokymą siekiant padėti valstybėms ir verslo sektoriui įveikti visus sunkumus, su kuriais jie gali susidurti su šioje srityje;

47. palankiai vertina tai, kad 2017 m. vasario mėn. įsigaliojo PPO prekybos lengvinimo susitarimas, kuriame numatytos kovos su korupcija vykdant pasaulio prekybą priemonės; tačiau mano, kad teisės aktų priėmimas ar keitimas pats savaime yra nepakankamas ir kad itin svarbus yra jų įgyvendinimas; pažymi, kad reikia vykdyti ne tik teisėkūros reformą, bet ir teikti mokymus teisminėms institucijoms, užtikrinti visuomenės galimybę susipažinti su informacija ir taikyti skaidrumo priemones, ir ragina ES valstybes nares kovojant su korupcija bendradarbiauti šiais klausimais; taip pat nurodo, kad prekybos susitarimai galėtų padėti stebėti kovos su korupcija politikos vidaus reformą;

48. ragina Komisiją derėtis dėl vykdytinų kovos su korupcija ir pinigų plovimu nuostatų visuose būsimuose prekybos susitarimuose, vykdant veiksmingą kovos su korupcija nuostatų įgyvendinimo stebėseną; šiuo tikslu ragina valstybes nares remti kovos su korupcija nuostatų įtraukimą į derybų įgaliojimus, kaip siūlo Komisija joms pateiktuose įgaliojimų projektuose; džiaugiasi, kad kovos su korupcija nuostatos yra įtrauktos į derybų dėl ES ir Meksikos susitarimo modernizavimo įgaliojimus; ragina Komisiją toliau dėti pastangas siekiant kovoti su korupcija didinant derybų dėl prekybos susitarimų skaidrumą ir įtraukiant nuostatas, kuriomis siekiama geresnio bendradarbiavimo reglamentavimo srityje, taip pat muitinės procedūrų ir pasaulinių vertės grandinių vientisumo; mano, kad, siekiant kovoti su korupcija, privalo būti numatytos bendradarbiavimo sąlygos, pvz., keitimasis informacija, ir administracinė ir techninė pagalba, siekiant dalytis geriausios praktikos pavyzdžiais, kurie padės stiprinti teisinę valstybę ir žmogaus teisių laikymąsi, ir juos skatinti; ragina Komisiją nustatyti aiškias atitinkamas sąlygas ir veiksmingumo rodiklius, kad būtų galima geriau įvertinti ir pateikti rezultatus;

49. primena, kad įgyvendinant susitarimus svarbu palaikyti nuolat vykdomą ir reguliarią dialogą su ES prekybos partneriais, kad būtų galima užtikrinti tinkamą susitarimų apskritai, taip pat kovos su korupcija nuostatų stebėseną ir įgyvendinimą; atkreipia dėmesį į Komisijos strategijoje „Prekyba visiems“ pateiktą pasiūlymą sisteminės korupcijos ir netinkamo valdymo atvejais pradėti taikyti konsultacijų mechanizmus ir prašo Komisijos svarstyti galimybę sustabdyti susitarimo teikiamus privalumus tokiais sisteminės korupcijos atvejais, taip pat jei nesilaikoma kovos su korupcija įsipareigojimų arba tarptautinių standartų kovos su korupcija srityje, pvz., EBPO bendro duomenų teikimo standarto, EBPO veiksmų plano dėl mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo, centrinio tikrųjų savininkų registro nuostatų ir Finansinių veiksmų darbo grupės (angl. FATF) rekomendacijų; ragina Komisiją nustatyti aiškias ir atitinkamas sąlygas ir veiksmingumo rodiklius, kad būtų galima geriau įvertinti ir pateikti rezultatus; taip pat ragina Komisiją reaguoti tvirtai, proporcingai ir greitai, kai pagalbą gaunančios šalies vyriausybė nesilaiko įsipareigojimo įgyvendinti tai, dėl ko buvo susitarta; ragina Komisiją su prekybos partneriais sukurti konsultavimosi mechanizmus, taikomus sisteminės korupcijos atvejais, ir keistis ekspertinėmis žiniomis siekiant padėti šalims įgyvendinti kovos su korupcija priemones;

50. pažymi, kad į prekybos susitarimus turi būti įtrauktos privalomos ir vykdytinios nuostatos dėl žmogaus teisių, kuriomis būtų užtikrinta, kad privačiosios įmonės ir valstybės institucijos paisytų žmogaus teisių ir laikytųsi aukščiausių socialinių bei aplinkosaugos standartų – tai būtina siekiant kovoti su korupcija;

ES žvalgybos renkant informaciją apie korupcijos tinklus ir tarpininkus plėtojimas

51. ragina EIVT imtis vadovaujamo vaidmens kuriant valstybių narių ambasadų ir ES delegacijų trečiojoje šalyje darbo grupes, kurias pasitelkę diplomatijos pareigūnai galėtų analizuoti informaciją apie vietos korupcijos tinklų struktūrą ir jų veiklą iki aukščiausiojo valdžios lygio ir šia informacija keistis, taip pat surinkti pakankami žvalgybinės informacijos, kurios reikia siekiant užkirsti kelią nepriimtiniams ES susitarimams su kleptokratiniais režimais; mano, kad tokia informacija

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

turėtų būti teikiama ES institucijoms diplomatiniais ir saugiais kanalais; be to, siūlo ES delegacijoms ir valstybių narių ambasadoms palaikyti gaudžius ryšius su vietos gyventojais, t. y. plėtoti nuolatinį dialogą su tikromis ir nepriklausomomis pilietinės visuomenės organizacijomis, žurnalistais ir žmogaus teisių gynėjais siekiant gauti patikimos informacijos apie korupciją vietos lygmeniu, svarbiausius skatinančius veiksmus ir areštuotus pareigūnus;

52. laikosi nuomonės, kad korporacijos taip pat turėtų teikti ES organams informaciją apie visus atvejus, kai jų prašoma duoti kyšius ir (arba) reikalaujama, kad jos investuotų trečiojoje šalyse pasitelkdamos kaip partnerius vietinius tarpininkus arba priedangos įmones;

53. pabrėžia, kad, atsižvelgiant į surinktą informaciją, konkrečiai šaliai skirtomis gairėmis turėtų būti dalijamasi su civilinių ir karinių pajėgų tarnybomis ir ES paramą teikiančiomis organizacijomis, siekiant didinti informuotumą apie riziką sudarant susitarimus su vietos rangovais, privačiomis apsaugos įmonėmis ir paslaugų teikėjais, kurių tikrieji savininkai galėtų būti susiję su žmogaus teisių pažeidimais ir korupcijos tinklais;

Vidaus ir išorės politikos suderinamumas

54. mano, kad patikima ir įtakinga kovos su korupcija lydere ES gali tapti tik tinkamai sprendama organizuoto nusikalstamumo, korupcijos ir pinigų plovimo problemos savo teritorijoje; šiuo požiūriu apgailestauja, kad Komisija nusprendė nesiimti tolesnių veiksmų dėl savo 2014 m. kovos su korupcija ataskaitos siekiant pateikti naują korupcijos ES valstybėse narėse analizę, nes tai būtų taip pat sustiprinę pasitikėjimą ES jai skatinant įgyvendinti plataus užmojo kovos su korupcija darbotvarkę išorės politikos srityje; pabrėžia, kad Komisija ir kitos ES institucijos turėtų taikyti reguliarių, plataus užmojo ir kruopščiai parengtų ataskaitų teikimo ir įšvertinimo praktiką, kaip reikalaujama pagal JT konvenciją prieš korupciją ir jos peržiūros mechanizmą, ir ragina Komisiją pateikti tolesnių iniciatyvų politikos ir teisėkūros srityse, kurios padėtų kovoti su korupcija ir skatinti didesnę sąžiningumą ir skaidrumą valstybėse narėse;

55. pažymi, kad korupcijos nelaikymas nusikaltimu bet kurioje ES valstybėje narėje sumažintų pasitikėjimą viešąja politika ir pakenktų ES galimybėms atkakliai siekti įgyvendinti plataus užmojo kovos su korupcija darbotvarkę pasaulyje; remia glaudesnę ES valstybių narių ir Europos Audito Rūmų bendradarbiavimą;

56. dar kartą ragina valstybes nares prirėikus iš dalies pakeisti savo baudžiamosios teisės aktus siekiant nustatyti nacionalinių prokurorų ir teismų jurisdikciją tirti ir nagrinėti su kyšininkavimu ar valstybinių lėšų išekvojimu susijusias baudžiamąsias veikas, neatsižvelgiant į tai, kur baudžiamoji veika padaryta, jei ta baudžiamąja veika įgytos pajamos nustatytos ar jų plovimas vykdytas atitinkamoje valstybėje narėje arba asmuo glaudžiai susijęs su valstybe nare, pvz., yra jos pilietis, joje gyvena arba turi valstybėje narėje įsikūrusios įmonės arba patronuojamosios įmonės tikrosios nuosavybės;

ES indėlis plėtojant žmogaus teisėmis grindžiamą požiūrį į kovą su korupcija daugiašaliuose forumuose

57. ragina ES valstybes nares pradėti diskusiją JT lygmeniu dėl kovos su korupcija agentūrų nepriklausomumo ir įgaliojimų standartų griežtinimo, remiantis Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro (OHCHR), Tarptautinio nacionalinių žmogaus teisių institucijų ir JT organų koordinavimo komiteto, ypač Žmogaus teisių tarybos, patirtimi, susijusia su nacionalinėmis žmogaus teisių institucijomis (Paryžiaus principai);

58. pabrėžia, kad reikia stiprinti kovos su korupcija agentūrų ir nacionalinių žmogaus teisių institucijų ryšius, remiantis nacionalinių žmogaus teisių institucijų įgaliojimais siekiant kovoti su korupcija, kaip galimu tiesioginių ar netiesioginių žmogaus teisių pažeidimų šaltiniu;

59. pakartoja savo raginimą ES valstybėms narėms remti JT specialiojo pranešėjo finansinių nusikaltimų, korupcijos ir žmogaus teisių klausimais pareigybės įsteigimą suteikiant jam išsamius įgaliojimus, apimančius ir tikslus orientuotą planą ir periodinį valstybių įgyvendinamą kovos su korupcija priemonių vertinimą; ragina ES valstybes nares imtis vadovaujamojo vaidmens mobilizuojant Žmogaus teisių tarybai priklausančių valstybių paramą ir tapti bendromis rezoliucijos, kuria bus numatyti tie įgaliojimai, rėmėjomis;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

60. ragina JT priimti standartus nustatančią priemonę dėl neteisėtų finansinių srautų, kad būtų galima užtikrinti daugiau veiksmingumo;

61. pabrėžia būtinybę sustiprinti nacionalinio ir tarptautinio masto su korupcija susijusius komunikacijos veiksmus ir piliečių dalyvavimui skatinti skirtas informuotumo didinimo kampanijas, siekiant atkreipti dėmesį į tai, kad korupcija turi neigiamą poveikį žmogaus teisėms ir lemia, be kita ko, socialinę nelygybę, socialinio teisingumo trūkumą ir didesnę skurdo lygį; ragina ES parengti ir įgyvendinti konkrečias programas dėl galiojančios baudžiamosios ir procesinės teisės ir skundų nagrinėjimo mechanizmus; pabrėžia, kad švietimas ir nešališka, nepriklausoma vieša informacija atlieka nepaprastai svarbų vaidmenį lavinant socialinius įgūdžius ir mokant apie sąžiningumo principus, kurie naudingi viešajam interesui ir padeda užtikrinti teisinę valstybę ir socialinę bei ekonominę visuomenės plėtrą;

62. rekomenduoja į visuotinį periodinį vertinimą įtraukti korupcijos, sukeliančios žmogaus teisių pažeidimus ir kylančios iš žmogaus teisių pažeidimų ir silpnos teisinės valstybės, klausimo nagrinėjimą kaip būdą kovoti su korupcija ir skatinti skaidrumą ir geriausią praktiką; pabrėžia pilietinės visuomenės vaidmenį, kurį ji galėtų atlikti prisidedama prie šio proceso;

63. ragina sustiprinti tarptautinius įsipareigojimus užtikrinti, kad kova su korupcija būtų esminė JT darnaus vystymosi tikslų, kaip kovos su skurdu pasaulyje mechanizmo, dalis;

Korupcija ir prekyba žmonėmis

64. reiškia susirūpinimą dėl to, kad subjektų, turinčių įvairaus lygio jiems patikėtos valdžios įgaliojimus, pvz., policijos, muitinės pareigūnų, sienų kontrolės institucijų ir migracijos tarnybų, korupcija gali sudaryti palankias sąlygas prekybai žmonėmis, nes šie subjektai gali ignoruoti, toleruoti prekybą žmonėmis, joje dalyvauti ir ją organizuoti;

65. šiuo požiūriu pabrėžia, kad svarbu imtis kovos su korupcija veiksmy, pvz., skatinti skaidrumą ir atskaitomybę administracijose, nustatant visuotinį kovos su korupcija mechanizmą ir užtikrinant geresnę kovos su prekyba žmonėmis strategijų koordinavimą;

66. pabrėžia svarbų vaidmenį, kurį gali atlikti metodai, kuriais labiau atsižvelgiama į lyčių aspektą, rengiant kovos su korupcija politikos priemones prekybos žmonėmis srityje;

Verslas ir žmogaus teisės

67. ragina visas JT valstybes nares, ypač ES nares, visapusiškai įgyvendinti JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus ir įtraukti konkrečius įsipareigojimus dėl kovos su korupcija priemonių į savo nacionalinius žmogaus teisių veiksmy planus (kaip reikalaujama pagal ES veiksmy planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje) arba priimti konkrečius kovos su kyšininkavimu teisės aktus;

68. teigiamai vertina tai, kad kai kuriuose ES valstybių narių nacionaliniuose veiksmy planuose pateikiama nuoroda į korupciją, ir šiuo požiūriu siūlo numatyti konkrečias priemones, kuriomis būtų užkertamas kelias korupcijos praktikai ir kyšininkavimui, dėl kurių gali būti pažeidžiamos žmogaus teisės, ir už juos baudžiama; rekomenduoja, kad ES remtų papildomas priemones, kuriomis siekiama skatinti įmonėse patvirtinti kovos su kyšininkavimu ir korupcija kodeksus ir standartus ir jų laikytis, ir kad įmonės, dalyvaujantios viešųjų pirkimų konkursuose, turėtų numatyti išsamų kovos su kyšininkavimu ir korupcija kodeksą ir gero mokesčių valdymo principus; laikosi nuomonės, kad už viešųjų lėšų netinkamą naudojimą, neteisėtą praturtėjimą arba kyšininkavimą turėtų būti baudžiama taikant konkrečias papildomas sankcijas pagal baudžiamąją teisę, ypač jei šie veiksmai tiesiogiai lemia žmogaus teisių pažeidimus, padarytus dėl korupcijos veiksmo;

69. palankiai vertina pervarstytą Apskaitos direktyvą dėl nefinansinės ir įvairovės informacijos atskleidimo ⁽¹⁾, susijusią su didžiųjų įmonių ir grupių atskaitų teikimo reikalavimais, įskaitant nuostatas dėl jų pastangų žmogaus teisių ir kovos su korupcija srityse; ragina įmones atskleisti visą atitinkamą informaciją, laikantis būsimo rekomendacijų dokumento, kurį turi parengti Komisija;

⁽¹⁾ OL L 330, 2014 11 15, p. 1.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

70. atnaujina savo raginimą visoms valstybėms ir ES aktyviai ir konstruktyviai dalyvauti JT neribotos sudėties tarpvyriausybinių tarptautinių korporacijų ir kitų verslo įmonių darbo grupės žmogaus teisių klausimams spręsti šiuo metu vykdomoje veikloje, siekiant parengti teisiškai privalomą priemonę, kuri padės užkirsti kelią žmogaus teisių pažeidimams, įskaitant pažeidimus dėl korupcijos, juos tirti, siekti teisių gynimo ir turėti galimybę naudotis teisių gynimo priemonėmis; ragina valstybes imtis visų reikiamų veiksmų, kad būtų galima kelti civilinius ieškinius dėl žalos atlyginimo asmenims, įvykdžiusiems korupcijos veiksmus, laikantis Jungtinių Tautų konvencijos prieš korupciją 35 straipsnio;

71. ragina ES ir jos valstybes nares taikyti EBPO rekomendacijas daugiašalėms įmonėms;

Žemės grobimas ir korupcija

72. vis dar yra susirūpinęs dėl padėties, susijusios su žemės grobimu, kuri susidarė dėl korporacijų, užsienio investuotojų, nacionalinių ir tarptautinių valstybinių subjektų, pareigūnų ir valdžios institucijų korupcijos praktikos; pabrėžia, kad korupcija sudaro sąlygas užgrobti žemę ir dažnai priverstinai išskeldinti gyventojus, be kita ko, suteikiant trečiosioms šalims neteisėtą žemės kontrolę neatsiklausus joje gyvenančių žmonių sutikimo;

73. atkreipia dėmesį į tai, kad tyrimų rezultatai rodo, jog korupcija labai paplitusi žemės administravimo srityje ir daro vis didesnę neigiamą poveikį visais sandorių dėl žemės etapais, todėl atsiranda įvairiausių neigiamų pasekmių žmogaus teisėms, pradedant priverstinio bendruomenių perkėlimu nesuteikiant tinkamos kompensacijos, baigiant žemės gynėjų žudymu⁽¹⁾; be to, susirūpinęs atkreipia dėmesį į tai, kad kyla grėsmė, jog žmogaus teisės bus pažeidžiamos vis dažniau dėl didėjančios maisto, kuro ir prekių paklausos ir augančių didelės apimties investicijų į žemę besivystančiose šalyse;

74. primena, kad finansų sektorius turi atlikti pagrindinį vaidmenį užkertant kelią korupcijos praktikai, kuri visų pirma sudaro palankesnes sąlygas žemės grobimui; pakartoja, kad bankai ir finansų įstaigos turėtų imtis išsamaus klientų patikrinimo, kad būtų kovojama su pinigų plovimu, kuris susijęs su korupcija, ir užtikrinti, kad jų remiami investuotojai taikytų veiksmingas išsamaus patikrinimo priemones dėl žmogaus teisių; ragina ES ir jos valstybes nares reikalauti atskleisti išsamią informaciją apie įmonių žemės įsigijimą trečiojoje šalyje ir skirti daugiau paramos besivystančioms šalims, siekiant užtikrinti veiksmingą Neprivalomų atsakingo žemės, žuvininkystės ir miškų išteklių valdymo gairių įgyvendinimą, nes jos yra kovos su korupcija sudarant sandorius dėl žemės priemonė;

Rinkimai ir demokratiškai išrinktų institucijų veikimas

75. pabrėžia, kad vienas iš kovos su korupcija uždavinių turėtų būti sunkių pažeidimų, kurie iškreipia demokratiją ir politinius procesus, pašalinimas ir nepriklausomų, nešališkų ir veiksmingų teisminių institucijų skatinimas; ragina politines partijas sustiprinti savo, kaip demokratinio atstovavimo ir politinio dalyvavimo kanalų, vaidmenį apsirūpinant efektyviomis priemonėmis; šiuo požiūriu pažymi, kad dėl to politinio finansavimo reguliavimas, įskaitant paramos teikėjų ir kitų finansavimo šaltinių nustatymą, yra labai svarbus išsaugant demokratiją;

76. susirūpinęs pažymi, kad rinkimų klastojimas ir su rinkimų procesais ir su renkamų atstovaujamybų organų ir asamblėjų veikimu susijusi korupcija smarkiai pažeidžia patikėjamą demokratinėmis institucijomis ir menkina pilietines ir politines teises, nes užkertamas kelias lygiam ir sąžiningam atstovavimui ir keliamos abejonės dėl teisinės valstybės principo; atkreipia dėmesį į teigiamą rinkimų stebėjimo misijų vaidmenį siekiant prisidėti prie tinkamos rinkimų eigos ir remti rinkimų įstatymo reformą; ragina šioje srityje toliau bendradarbiauti su specializuotais tarptautiniais organais, pvz., Europos Taryba ar ESBO;

77. pabrėžia konkretų poreikį laikytis aukščiausių galimų etinių ir skaidrumo standartų tarptautinių organizacijų ir regioninių asamblėjų, kurios atsakingos už demokratijos, žmogaus teisių ir teisinės valstybės principo apsaugą ir skatinimą, veikloje, susiejant viso pasaulio institucijas ir profesijų atstovus siekiant stiprinti gebėjimus ir puoselėti bendrą sąžiningumo

⁽¹⁾ Olivier De Schutter, „Tainted Lands: Corruption in Large-Scale Land Deals“. *International Corporate Accountability Roundtable & Global Witness*, 2016 m. lapkričio mėn. <https://www.globalwitness.org/en/campaigns/land-deals/tainted-lands-corruption-large-scale-land-deals/>

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

kultūrą; pabrėžia, kad reikia skatinti skaidrią praktiką parengiant elgesio kodeksus ir konkrečias skaidrumo priemones, siekiant užkirsti kelią bet kokiam sukčiavimui ir netinkamam elgesiui ir tokius atvejus tirti;

78. pabrėžia, kad būtina griežtai reguliuoti lobistų veiklą, laikantis atvirumo ir skaidrumo principų, siekiant užtikrinti vienodas galimybes visoms interesų grupėms susisiekti su sprendimus priimančiais asmenimis ir šalinti korupciją bei žmogaus teisių pažeidimų riziką; ragina ES ir valstybes nares nustatyti ir pasmerkti visų formų slaptą, neetišką ir neteisėtą lobistinę veiklą; ragina ES skatinti skaidrų sprendimų priėmimo ir teisėkūros procesą valstybėse narėse ir palaikant santykius su trečiosiomis šalimis;

79. atsižvelgdamas į pastarąjį vadinamosios Azerbaidžano plovyklos (angl. Azerbaijani Laundromat) atvejį, griežtai smerkia Azerbaidžano ir kitų trečiųjų šalių autokratinių režimų bandymus neteisėtais būdais daryti poveikį Europos sprendimus priimančioms asmenims; ragina atlikti visapusišką Parlamento tyrimą dėl minėtų įtarimų ir platesniu mastu – dėl tokių režimų daromo poveikio; ragina Parlamentą patvirtinti patikimas priemones, kuriomis būtų užkertamas kelias tokios korupcijos atvejams, nes ji darytų žalą Parlamento darbo patikimumui ir teisėtumui, be kita ko, žmogaus teisių srityje;

Didelio masto sporto renginiai ir sąsajos su žmogaus teisių pažeidimais ir korupcija

80. vis dar yra susirūpinęs dėl sunkių žmogaus teisių pažeidimų, įskaitant darbuotojų teisių pažeidimus, ir aukšto lygio korupcijos, susijusios su didžiaisiais tarptautiniais sporto renginiais ir jiems skirtais didelio masto infrastruktūros projektais; ragina sporto valdančiąsias organizacijas ir tarptautines kovos su korupcija agentūras bei NVO bendradarbiauti siekiant nustatyti skaidrius ir patikrinamus didelių sporto renginių organizatorių ir kandidatų tapti jų priimančiąja šalimi įsipareigojimus žmogaus teisių srityje; pabrėžia, kad šie kriterijai turėtų būti vieni iš teisės organizuoti tokius renginius suteikimo kriterijų;

81. mano, kad didelės tarptautinės nevyriausybinės sporto federacijos taip pat turėtų atlikti savo vaidmenį kovojant su korupcija ir užkertant jai kelią ir turėtų dėti daugiau pastangų šiuo tikslu, be to, kad šios federacijos taip pat turėtų pripažinti savo atsakomybę dėl žmogaus teisių ir kad dėl to vyriausybėms kovos su korupcija agentūroms turėtų būti suteikti didesni įgaliojimai tirti korupcijos atvejus, susijusius su didelėmis tarptautinėmis nevyriausybėmis sporto federacijomis, ir skirti sankcijas;

82. mano, kad aukšto lygio korupcija, susijusi su sporto administravimu, susitarimais dėl varžybų baigties, viešaisiais pirkimais, sutartimis dėl sportininkų vardo ir įvaizdžio naudojimo reklamoje, renginių vietos atranka, neteisėtomis lažybomis ir dopingu, taip pat sąsajos su organizuotu nusikalstamumu pakenkė sporto organizacijų patikimumui;

83. mano, kad sąžiningumas sporto srityje gali prisidėti prie visuotinės vystymosi darbotvarkės ir gero valdymo principų įgyvendinimo tarptautiniu mastu;

Mokesčių rojai

84. primygtinai ragina įgyvendinti visiško mokesčių rojų ir pinigų plovimo netoleravimo politiką, keliant tarptautinius skaidrumo standartus, ir skatinti tvirtesnę tarptautinę bendradarbiavimą siekiant nustatyti slaptų priedangos įmonių ir patikos fondų, kuriais naudojama kaip mokesčių slėpimo, sukčiavimo, neteisėtos prekybos, kapitalo srautų, pinigų plovimo kanalais ir siekiant gauti naudos iš korupcijos, savininkus;

85. primygtinai ragina Europoje ir trečiojoje šalyje įgyvendinti viešo ataskaitų pagal šalis teikimo standartus, pagal kuriuos būtų reikalaujama, kad tarptautinės korporacijos teiktų ataskaitas, apimančias pagrindinę finansinę informaciją pagal kiekvieną jurisdikciją, kurioje jos vykdo veiklą, siekiant užkirsti kelią korupcijai ir mokesčių vengimui;

86. primena ES pareigą kovoti su tarptautinių korporacijų ir asmenų mokesčių slėpimu ir spręsti opią neteisėtų finansinių srautų iš besivystančių šalių problemą, kuri labai varžo jų galimybę gauti pakankamai lėšų žmogaus teisių prievolėms vykdyti;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

87. teigiamai vertina Europos iniciatyvas nustatyti visuotinio keitimosi informacija apie tikruosius savininkus praktiką, siekiant padidinti bendro duomenų teikimo standartų, kurie galėtų padėti atskleisti finansinius nusikaltimus, veiksmingumą;

88. ragina visuotiniu mastu bendradarbiauti siekiant atsekti pavogtą turtą ir jį saugiai grąžinti teisėtiems savininkams; pakartoja, kad ES pareiga yra padėti trečiosioms šalims susigrąžinti neteisėtai įgytą turtą, slepiamą ES valstybių narių finansinėse sistemose ir nekilnojamajame turte, ir patraukti nusikaltėlius, jų padėjėjus ir tarpininkus baudžiamajon atsakomybėn; primygtinai ragina ES teikti pirmenybę šiam labai svarbiam klausimui trečiosiose šalyse, kuriose vykdomi demokratizacijos procesai, visų pirma šalinant teisinės kliūtis ir sprendžiant nepakankamo finansinių centrų noro bendradarbiauti klausimą; šiuo atžvilgiu pabrėžia, kad tarpusavio teisinės pagalbos teikimo tikslais ir siekiant pradėti baudžiamąjį persekiojimą tais atvejais, kai esama pakankamai įrodymų dėl pažeidimo, svarbu, kad turto konfiskavimas būtų atsietas nuo apkaltinamojo nuosprendžio, priimto prašymą pateikusioje valstybėje;

89. primena, kad korupcija yra glaudžiai susijusi su tokia veikla, kaip pinigų plovimas, mokesčių slėpimas ir neteisėta prekyba; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad skaidrumas turėtų būti kertinis visų kovos su korupcija strategijų akmuo;

90. pabrėžia, kad ES prioritetine tvarka visuose atitinkamuose tarptautiniuose forumuose turi raginti kovoti su mokesčių rojais, bankų paslaptimis ir pinigų plovimu, panaikinti perdėtas profesines paslaptis, užtikrinti viešą visų tarptautinių bendrovių atskaitų pagal šalis teikimą ir tikrųjų įmonių savininkų viešus registrus; atkreipia dėmesį į tai, kad dauguma kovos su mokesčių vengimu ir slėpimu priemonių yra tinkamos naudoti kovojant su korupcija ir pinigų plovimu;

Žiniasklaidos laisvė

91. pabrėžia didelę nepriklausomos žiniasklaidos internete ir realiame gyvenime svarbą kovojant su korupcija ir atskleidžiant žmogaus teisių pažeidimus; ragina Komisiją išnagrinėti galimo neigiamo trečiųjų šalių įstatymų dėl garbės ir orumo įžeidimo poveikio klausimą ir imtis atsakomųjų veiksnių ir pakartoja savo raginimą visoms valstybėms narėms apsvarstyti garbės ir orumo įžeidimo dekriminalizavimą ir taikyti tik civilines bylas kaip priemonę asmens reputacijai apginti; pabrėžia, kad skaitmeninis saugumas yra svarbus aktyvistų apsaugos elementas; tvirtai rekomenduoja žiniasklaidos priemonių nuosavybės ir rėmimo skaidrumą užtikrinti nacionaliniais teisės aktais;

92. ragina, ES palaikant tarptautinius santykius su trečiosiomis šalimis, daugiau svarbos suteikti žiniasklaidos laisvės paisymui, atsižvelgiant į jos svarbą; mano, kad ES politinis dialogas ir bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis siekiant užtikrinti žiniasklaidos reformas turėtų būti vykdomi atvirai, skaidriai ir jų atžvilgiu turėtų būti atliekamas tikrinimas; šiame kontekste ragina ES užtikrinti, kad ES projektai trečiosiose šalyse būtų naudojami tam, kad, be kita ko, būtų remiama žiniasklaidos laisvė ir įtraukiamos pilietinės visuomenės organizacijos; ragina ES viešai smerkti įstatymų, kuriais apribojama žiniasklaidos laisvė ir pilietinės visuomenės organizacijų veikla, taikymą;

93. propaguoja atviro ir saugaus interneto vertę didinant informuotumą apie asmenų, organizacijų ir vyriausybės korupcijos veiklą ir reiškia susirūpinimą dėl to, kad tie, kurie siekia apriboti laisvę internete, tai daro siekdami išvengti atskaitomybės;

94. atkakliai tvirtina, kad viešųjų pirkimų srityje turėtų būti užtikrintas sąžiningumas, atskaitomybė, atvirumas ir skaidrumas, siekiant užkirsti kelią mokesčių mokėtojų pinigų vagystei arba netinkamam naudojimui ir tokius atvejus atskleisti;

95. atkreipia dėmesį į tai, kad visuose dialogo su trečiosiomis šalimis forumuose, įskaitant dvišalius forumus, ES turėtų pabrėžti, kad labai svarbu paaisyti teisės susipažinti su vieša informacija; ypač pabrėžia, kad reikia nustatyti standartus, kuriais būtų užtikrinta kuo išsamesnė ir greitesnė galimybė susipažinti su tokia informacija, nes galimybės susipažinti su informacija greitis yra nepaprastai svarbus siekiant paaisyti žmogaus teisių ir kovoti su korupcija; ragina ES propaguoti galimybę susipažinti su vieša informacija valstybėse narėse ir trečiosiose šalyse;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

o

o o

96. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir Europos Centriniam Bankui.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

P8_TA(2017)0348

Kambodža: Kemo Sokhos atvejis**2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Kambodžos, visų pirma Kemo Sokhos atvejo (2017/2829(RSP))**

(2018/C 337/13)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Kambodžos,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. rugsėjo 5 d. ES pareiškimą vietos lygiu dėl „Kambodžos dienos“ uždarymo, 2017 m. birželio 30 d. ES pareiškimą vietos lygiu dėl penkių žmogaus teisių gynėjų paleidimo ir 2017 m. vasario 22 d. ES pareiškimą vietos lygiu dėl politinės padėties Kambodžoje, taip pat į 2017 m. rugsėjo 3 d. ir 2017 m. rugpjūčio 25 d. ES delegacijos atstovo spaudai pareiškimus dėl politinės laisvės apribojimų Kambodžoje,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. rugsėjo 5 d. Jungtinių Tautų specialiosios pranešėjos žmogaus teisių padėties Kambodžoje klausimais pranešimą ir į jos 2017 m. rugpjūčio 18 d. pareiškimą,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. balandžio 27 d. Jungtinių Tautų žmogaus teisių komiteto baigiamąsias išvadas dėl Kambodžos antrosios periodinės ataskaitos,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. kovo mėn. organizacijos „ASEAN parlamentų nariai už žmogaus teises“ pranešimą;
 - atsižvelgdamas į 1948 m. gruodžio 10 d. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą,
 - atsižvelgdamas į 2008 m. ES gaires dėl žmogaus teisių gynėjų,
 - atsižvelgdamas į 1997 m. Europos bendrijos ir Kambodžos Karalystės bendradarbiavimo susitarimą,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės darbo organizacijos konvenciją dėl asociacijų laisvės ir teisės jungtis į organizacijas gynimo,
 - atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 1999 m. kovo 8 d. priimtą rezoliuciją dėl asmenų, grupių ir visuomenės institucijų teisės ir pareigos remti ir ginti visuotinai pripažintas žmogaus teises ir pagrindines laisves,
 - atsižvelgdamas į 1991 m. Paryžiaus taikos susitarimus, kurių 15 straipsnyje įtvirtintas įsipareigojimas ginti žmogaus teises ir pagrindines laisves Kambodžoje, įskaitant tarptautinės sutarties šalių įsipareigojimus,
 - atsižvelgdamas į Kambodžos Konstituciją, ypač į jos 41 straipsnį, kuriame įtvirtintos žodžio ir susirinkimų laisvės ir teisės, 35 straipsnį dėl teisės dalyvauti politiniame gyvenime ir 80 straipsnį dėl parlamentinio imuniteto,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi Kambodžoje vis daugėja politinės opozicijos narių, žmogaus teisių aktyvistų ir pilietinės visuomenės atstovų sulaikymo atvejų;
- B. kadangi 2017 m. rugsėjo 3 d. sulaikytas Kambodžos opozicijos lyderis Kem Sokha – regis, kad tai padaryta nesilaikant tinkamo proceso garantijų, be kita ko, nepaisyta jo parlamentinio imuniteto;
- C. kadangi Kemui Sokhai keliami kaltinimai sąmokslu su užsieniečiais pagal Kambodžos baudžiamojo kodekso 443 straipsnį, o tokią veiką Pnompenio municipalinis teismas laiko valstybės išdavyste; kadangi jam gali grėsti iki 30 metų kalėjimo, jeigu bus pripažintas kaltu;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

- D. kadangi ne kartą pranešta, kad Kem Sokha sulaikytas be orderio ir jam neleidžiama naudotis advokato paslaugomis; kadangi kaltinimai jam keliami remiantis 2013 m. jo pasakytos kalbos vaizdo įrašu, kuris yra viešai prieinamas; kadangi žmogaus teisių organizacija išreiškė susirūpinimą, kad Kambodžos valdžios institucijų pareiškimai kelia grėsmę jo teisei į teisingą bylos nagrinėjimą ir nekaltumo prezumpcijai;
- E. kadangi buvęs raudonųjų khmerų kariuomenės vadas ir dabartinis ministras pirmininkas Hun Sen valdžioje jau daugiau kaip 30 metų; kadangi buvęs pagrindinės opozicinės partijos „Kambodžos tautos gelbėjimo partija“ (CNRP) pirmininkas Sam Rainsy tebėra savanoriškoje tremtyje, į kurią išvyko dėl persekiojimų, kai jam buvo iškelti sufabrikuoti politiška motyvuoti kaltinimai;
- F. kadangi per 2017 m. birželio 4 d. vykusius vietos rinkimus CNRP gavo gana daug balsų nepaisant esminių rinkimų proceso trūkumų, visų pirma laisvos žiniasklaidos ir kritiškai mąstančių piliečių bauginimo, nelygiateisių opozicijos galimybių naudotis radiju ir televizija, valdančiosios partijos vykdytos su rinkimais susijusios institucijos kontrolės, grasinimų mirtimi opozicijos kandidatams ir nepriklausomo ginčų sprendimo mechanizmo nebuvimo; kadangi 2018 m. liepos mėn. numatyti visuotiniai rinkimai;
- G. kadangi kiti du opozicijai priklausantys teisės aktų leidėjai taip pat įkalinti ir dar bent aštuoniems iškelti kaltinimai padarius baudžiamąją veiką; kadangi 11 opozicijos partijos narių ir jų rėmėjų šiuo metu atlieka laisvės atėmimo bausmes nuo septynerių iki 20 metų, paskirtas remiantis sufabrikuotais kaltinimais vadovavimu sukilimui, susijusiam su 2014 m. liepos mėn. demonstracija, arba dalyvavimu jame;
- H. kadangi 2017 m. Kambodžos parlamento priimti Politinių partijų įstatymo pakeitimai suteikia galimybę nutraukti partijos veiklą, jeigu jos lyderiai nuteisiami už baudžiamąją veiką; kadangi Kambodžos vidaus reikalų ministerija turi labai plačius įgaliojimus sustabdyti politinių partijų veiklą remiantis neapibrėžtais kriterijais; kadangi 2017 m. rugsėjo 11 d. Kambodžos ministras pirmininkas Hun Sen pagrasino nutraukti CNRP veiklą, jeigu ji ir toliau rems sulaikytą lyderį Kemą Sokhą;
- I. kadangi išduotas orderis sulaikyti CNRP jaunimo grupės vadovą;
- J. kadangi Kem Sokha sulaikytas tuo metu, kai vis labiau ribojama NVO, žmogaus teisių organizacijų ir pilietinės visuomenės veikla, įskaitant mokesčių ir reguliavimo priemones, bauginimą ir grasinimus susidoroti; kadangi tarptautinė bendruomenė griežtai sukritikavo 2015 m. Asociacijų ir nevyriausybinų organizacijų įstatymą (LANGO), nes jis suteikia plačius ir neteisėtus įgaliojimus vykdyti NVO represijas;
- K. kadangi per pastarąsias savaites uždaryta daug radijo stočių, transliavusių kitų pripažintų radijo stočių programas; kadangi valdžios institucijos šias stotis uždarė už tokius pažeidimus, kaip užsienio programų transliacija be leidimo; kadangi jų uždarymas labai apribojo nepriklausomos žiniasklaidos transliacijų galimybes, ypač už Pnompenio ribų; kadangi šios nepriklausomos žiniasklaidos priemonės nagrinėjo politinius opius klausimus, tokius kaip korupcija, neteisėtas miškų kirtimas ir žmogaus teisių pažeidimai;
- L. kadangi 2016 m. balandžio mėn. penki Kambodžos žmogaus teisių ir vystymosi asociacijai (ADHOC) priklausantys žmogaus teisių gynėjai sulaikyti daugiau kaip 400 dienų, remiantis kaltinimais kyšininkavimu byloje prieš Kemą Sokhą, ir šiuo metu laukia teismo proceso; kadangi valdžios institucijos ne kartą ėmėsi veiksmų prieš ir persekiojo žemės nuosavybės teisių aktyvistę Tep Vanny ir šiuo metu ji atlieka įkalinimo bausmę, paskirtą remiantis politiška motyvuotais kaltinimais;
- M. kadangi 2017 m. rugsėjo 4 d. „Kambodžos diena“, 1993 m. įsteigtas nepriklausomas laikraštis, buvo priverstas uždaryti, nes gavo mokesčių sąskaitą, kurios suma prilygsta 6,3 mln. JAV dolerių;
- N. kadangi 2017 m. rugpjūčio 23 d. Kambodžos vyriausybė paskelbė, kad pagal LANGO įstatymą iš šalies iškeldinamas nevyriausybiniis JAV išikūręs Nacionalinis demokratijos institutas (NDI), ir nurodė užsienio darbuotojams išvykti iš šalies per septynias dienas;
- O. kadangi Kambodžos vyriausybė neseniai pradėjo Situacijų kabineto, rinkimų stebėjimo tikslais bendradarbiaujančių NVO sąjungos, veiklos tyrimą dėl įtariamo naujojo nevyriausybinių grupių įstatymo pažeidimo ir vadinamos spalvotosios revoliucijos siekiant nuversti vyriausybę organizavimo bazės;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

1. išreiškia didelį susirūpinimą dėl Kambodžoje blogėjančių sąlygų opozicijos politikams ir žmogaus teisių aktyvistams, taip pat smerkia visus šiems asmenims taikomus smurtinius veiksmus ir politiškai motyvuotus kaltinimus, savavališką sulaikymą, apklausas, bausmes ir nuosprendžius;
2. griežtai smerkia CNRP pirmininko Kemo Sokhos sulaikymą remiantis kaltinimais, kurie, regis, politiškai motyvuoti; ragina nedelsiant ir besąlygiškai paleisti Kemą Sokhą, panaikinti visus jam iškeltus kaltinimus ir nutraukti grasinimus suimti kitus opozicijai priklausančius teisės aktų leidėjus;
3. apgailestauja dėl viešų ministro pirmininko ir aukšto rango pareigūnų pareiškimų dėl tariamos Kemo Sokhos kaltės; jie pažeidžia nekaltumo prezumpciją ir teisę į teisingą bylos nagrinėjimą, kurią jis turi pagal Kambodžos ir tarptautinę žmogaus teisių teisę; ragina ministrą pirmininką ginti parlamento narių imunitetą;
4. primygtinai ragina Kambodžos valdžios institucijas atšaukti arešto orderį ir panaikinti visus kaltinimus opozicijos lyderiui ir teisės aktų leidėjui Samui Rainsy, paleisti kitus nuteistus, apkaltintus ir įkalintus opozicijos narius ir žmogaus teisių gynėjus, būtent Nacionalinės Asamblėjos narį Um Sam Aną, senatorių Hong Sok Hourą ir žemės nuosavybės teisių aktyvistę Tep Vanny, ir panaikinti jiems iškeltus kaltinimus;
5. primygtinai ragina Kambodžos vyriausybę užtikrinti žodžio ir žiniasklaidos laisvę šalyje, o bet kokie mokesčiai ar kiti klausimai turėtų būti sprendžiami laikantis atitinkamų teisėtų procedūrų; primygtinai ragina vyriausybę vėl atidaryti uždarytas radijo stotis; reiškia susirūpinimą dėl to, kad nesilaikant tinkamų procedūrų uždarytas Nacionalinis demokratijos institutas (NDI);
6. primygtinai ragina Kambodžos vyriausybę užtikrinti, kad imantis bet kokios priemonės būtų visada laikomasi tinkamų procedūrų, įskaitant teisę pateikti skundą, ir gerbti teises į asociacijų ir žodžio laisvę;
7. ragina Kambodžos vyriausybę stengtis stiprinti demokratiją ir teisinę valstybę, gerbti žmogaus teises ir pagrindines laisves – tai apima visapusišką konstitucinių nuostatų dėl pluralizmo ir asociacijų bei žodžio laisvės laikymąsi;
8. primena Kambodžos vyriausybei, kad ji turi vykdyti savo pareigas ir įsipareigojimus, susijusius su demokratiniais principais ir pagrindinėmis žmogaus teisėmis – jie yra esminis bendradarbiavimo susitarimo elementas;
9. reiškia didelį susirūpinimą dėl vykdomo žemės grobimo ir neseniai Kambodžos vyriausybės pradėtos ribotų ir dalinių kompensacijų programos; ragina Kambodžos vyriausybę atnaujinti dialogą su partneriais, įskaitant Europos Sąjungą ir pilietinę visuomenę, kad būtų nustatytos išsamios ir įtraukios kompensacijos;
10. pabrėžia, kad norint užtikrinti patikimą demokratinį procesą, rengiantis Nacionalinės Asamblėjos rinkimams 2018 m. liepos mėn., reikalinga aplinka, kurioje politinės partijos, pilietinė visuomenė ir žiniasklaida galėtų atlikti savo teisėtą vaidmenį be jokios baimės ir grasinimų ar neteisėtų apribojimų;
11. primygtinai ragina Kambodžos vyriausybę įgyvendinti Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisaro rekomendacijas ir prasmingai bendradarbiauti, kai bus paskelbtas Jungtinių Tautų specialiosios pranešėjos žmogaus teisių padėties Kambodžoje klausimais pranešimas;
12. pabrėžia ES ir tarptautinių rinkimų stebėjimo misijų svarbą ir jų indėlį užtikrinant sąžiningus ir laisvus rinkimus; ragina Kambodžos nacionalinį rinkimų komitetą (NEC) ir atitinkamas valdžios institucijas užtikrinti, kad visi teisę balsuoti turintys rinkėjai, įskaitant darbuotojus migrantus ir sulaikytuosius, turėtų galimybę ir pakankamai laiko užsiregistruoti;
13. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Europos išorės veiksmų tarnybai, ES valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Kambodžos vyriausybei ir Nacionalinei Asamblėjai.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

P8_TA(2017)0349

Gabonas: opozicijos atstovų represijos

2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Gabono: represijos prieš opoziciją (2017/2830(RSP))

(2018/C 337/14)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezolucijas dėl Gabono, ypač į 2017 m. vasario 2 d. rezoluciją dėl teisinės valstybės krizės Kongo Demokratinėje Respublikoje ir Gabone ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. rugsėjo 24 d. Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai (vyriausiosios įgaliotinės ir pirmininko pavaduotojos) ir už tarptautinį bendradarbiavimą ir vystymąsi atsakingo Komisijos nario Neveno Mimicos bendrą pareiškimą, padarytą Gabono Konstituciniam Teismui paskelbus oficialius 2016 m. prezidento rinkimų rezultatus;
 - atsižvelgdamas į 2016 m. rugsėjo 1 d. Afrikos Sąjungos pranešimą spaudai, kuriuo pasmerktas smurtas ir paraginta taikiai išspręsti po rinkimų kilusį konfliktą Gabone,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. birželio mėn. Tarybos išvada dėl naujo postūmio Afrikos ir ES partnerystės srityje,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. rugsėjo 11 d. vyriausiosios įgaliotinės ir pirmininko pavaduotojos Federicos Mogherini ir už tarptautinį bendradarbiavimą ir vystymąsi atsakingo Komisijos nario Neveno Mimicos atstovų spaudai padarytą bendrą pareiškimą dėl Gabono,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. kovo 9 d. ES pareiškimą 34-ojoje Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos sesijoje dėl interaktyvaus dialogo su vyriausiuoju komisaru 2 punkto,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. lapkričio 4 d. Afrikos žmogaus ir tautų teisių komisijos rezoluciją 359(LIX) 2016 dėl žmogaus teisių padėties Gabono Respublikoje,
 - atsižvelgdamas į Gabono Konstituciją,
 - atsižvelgdamas į persvarstytą Kotonu partnerystės susitarimą,
 - atsižvelgdamas į 1981 m. birželio mėn. Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartiją,
 - atsižvelgdamas į 1966 m. gruodžio mėn. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą,
 - atsižvelgdamas į ES rinkimų stebėjimo misijos galutinę ataskaitą,
 - atsižvelgdamas į Afrikos demokratijos, rinkimų ir valdymo chartiją,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi kilo įtarimų, kad per 2016 m. rugpjūčio mėn. vykusius rinkimus Gabone buvo klastojami balsai; kadangi po rinkimų šalies parlamentą sunaikino gaisras ir keletas protestuotojų buvo nužudyta, o šimtai jų buvo suimta; kadangi, nors saugumo padėtis gerokai stabilizavosi, visoje šalyje tebeįtampa politinė ir socialinė įtampa, kurią didina prasta ekonominė situacija;
- B. kadangi vienas iš demokratijos ypatumų – konstitucijos laikymasis, sudarantis valstybės, institucijų ir teisinės valstybės principo pagrindą; kadangi taikūs, patikimi ir skaidrūs rinkimai Gabone būtų iš esmės padėję spręsti demokratinės pažangos ir valdžios padalijimo uždavinį Centrinės Afrikos regione; kadangi Gabono parlamento rinkimai, kuriuos iš pradžių numatyta surengti 2016 m. gruodžio mėn., buvo nukelti du kartus į 2018 m. balandžio mėn., o tai vėliau nei konstitucijoje numatytas terminas;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0017.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

- C. kadangi, kaip pranešė kelios tarptautinės ir nevyriausybinės organizacijos, po 2016 m. rugpjūčio mėn. įvykusių rinkimų Gabone kilo smurto protrūkis, per kurį žmonės buvo suimtinėjami, žudomi ir prievarta pradanginami; kadangi Gabone padaugėjo politinio smurto atvejų, ypač sostinėje Librevilyje, kur, kaip pranešama, buvo užpulta keletas politinės opozicijos nariams priklausančių namų;
- D. kadangi valdžios institucijos suvaržė valdantiems besipriešinančių opozicijos atstovų ir pilietinės visuomenės narių veiklą; kadangi žmogaus teisių grupės nuolat praneša apie blogėjančią žmogaus teisių ir saviraiškos bei susirinkimų laisvių padėtį, įskaitant neproporcingos jėgos naudojimą prieš taikius demonstrantus, savavališkus areštus ir sulaikymus, taip pat politiniais motyvais grindžiamus teismo procesus;
- E. kadangi įvairūs įtarimai prieš 2016 m. rinkimus ir po jų Ali Bongo režimą susiejo su žmogaus teisių pažeidimais, pvz., civilių gyventojų ir žurnalistų, kurie pareiškė protestą jo režimui ir jo perrinkimui, savavališkais suėmimais ir ilgalaikiu kalinimu nežmoniškomis sąlygomis, kankinimais, neteisminėmis egzekucijomis ir priverstiniais dingimais;
- F. kadangi Gabonas yra pasirašęs Tarptautinę konvenciją dėl visų asmenų apsaugos nuo priverstinio dingimo, vykdo jos nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę procesą ir yra įsipareigojęs su Jungtinėmis Tautomis dalytis informacija apie pažangą, padarytą po Konvencijos ratifikavimo 2011 m., ir apie įvykius po 2016 m. rinkimų; kadangi JT Priverstinio dingimo komitetas šiuo metu svarsto Gabono ataskaitą ir analizuoja nuostatų perkėlimo pažangą;
- G. kadangi Prezidentas Ali Bongo pradėjo nacionalinį dialogą, siekdamas įveikti krizę, kilusią jį iš naujo išrinkus, ir šiame dialoge, pasak ministro pirmininko Emmanuelio Isoze Ngondeto, dalyvavo atstovai iš 1 200 pilietinės visuomenės grupių ir maždaug 50 politinių partijų; kadangi šias derybas boikotavo Jean Ping ir kiti svarbiausi opozicijos lyderiai;
- H. kadangi 2017 m. rugpjūčio 18 d. kandidatas į prezidento postą Jean Ping kreipėsi į Gabono žmones ragindamas pradėti pilietinio nepaklusnumo kampaniją ir nuversti prezidentą;
- I. kadangi pastarosiomis savaitėmis per taikias nesankcionuotas paramos Jeanui Pingui demonstracijas buvo sulaikyta dešimtys žmonių ir keli iš jų tebetaikomi sulaikyti;
- J. kadangi 2017 m. rugsėjo 2 d. politinės opozicijos lyderiui ir buvusiam kandidatui į prezidento postą Jeanui Pingui ir daugiau kaip dvidešimties opozicijos partijų lyderiams buvo uždrausta išvykti iš šalies jiems nepranešus apie šį suvaržymą ir nepaskelbus asmenų, kuriems taikomas šis draudimas, sąrašo; kadangi 2017 m. rugsėjo 8 d. ši priemonė buvo atšaukta;
- K. kadangi vyriausybė uždraudė politiniams oponentams, ginčijantiems Ali Bongo pergalę, pasisakyti valstybinėse ir privačiose žiniasklaidos priemonėse;
- L. kadangi prieš kelis žymius Gabono asmenis Prancūzijos teismuose buvo pradėtos atskiros bylos dėl sunkių žmogaus teisių pažeidimų ir neteisėtai įgytų pajamų (pranc. *biens mal-acquis*);
- M. kadangi Prancūzijos teismai, gavę organizacijos „Transparency International“ skyriaus Prancūzijoje ir Gabono piliečio skundus, ką tik baigė tyrimą, susijusį su neteisėtai įgytų pajamų iš Gabono investavimo Prancūzijoje, ir nustatė bei konfiskavo 50–60 milijonų eurų vertės turtą; kadangi atlikus tyrimą paaiškėjo, kad į banko sąskaitą, Bongo šeimos naudotą prekėms Prancūzijoje įsigyti, taip pat buvo pervesta 1,3 milijono eurų;
- N. kadangi ES rinkimų stebėjimo misija, kurią Gabono vyriausybė pakvietė stebėti prezidento rinkimus, savo galutinėje ataskaitoje padarė išvadą, kad rinkimų procesas ir ypač rinkimų rezultatų skaičiavimas bei apeliacijų procedūra buvo nepakankamai skaidrūs; kadangi ES rinkimų stebėjimo misija padarė išvadą, kad dėl šių pažeidimų kyla abejonių dėl rinkimų rezultatų skaičiavimo sąžiningumo ir galutinio rezultato;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

1. primena, kad pagal Kotonu susitarimą Gabonas yra prisiėmęs išpareigojimą gerbti demokratijos, teisinės valstybės ir žmogaus teisių principus, įskaitant žodžio, susirinkimų ir naudojimosi žiniasklaidos priemonėmis laisvę, gerą valdymą ir skaidrų politinių pareigų vykdymą;
2. primena Gabonui jo, kaip sutarties šalies, pareigas ir atsakomybę, be kita ko, pareigą teikti aiškią ir tikrą informaciją apie reformas, kurių imtasi po ratifikavimo, apie smurto protrūkį po rinkimų ir apie veiksmus, kurių imtasi siekiant nustatyti tiesą ir užtikrinti, kad atsakingieji asmenys būtų patraukti atsakomybėn;
3. pabrėžia, kad demokratinėje visuomenėje opozicija atlieka esminį vaidmenį; griežtai smerkia opozicijos bauginimą ir jai daromą spaudimą Gabone; laiko nepriimtiniu tai, kad keli Gabono opozicijos lyderiai, įskaitant 2016 m. prezidento rinkimų kandidatą, Jeaną Pingą, laikinai neturėjo teisės išvykti iš šalies; primena, kad pagal Gabono teisę ši išimtinė priemonė numatyta tik asmenims, prieš kuriuos pradėtas baudžiamosios veikos tyrimas; todėl laiko šią priemonę savavališka;
4. griežtai smerkia nuolatinius grąsinimus, išpuolius ir jėgos naudojimą, griežtus apribojimus ir bauginimus, su kuriais susiduria opozicijos atstovai, žmogaus teisių gynėjai ir žurnalistai Gabone; ragina valdžios institucijas gerbti opozicijos teisę į taikius protestus ir nedelsiant paleisti visus vis dar neteisėtai kalinamus asmenis, nutraukti visus priekabiavimo, bauginimo ir persekiojimo veiksmus prieš opoziciją ir imtis konkrečių priemonių siekiant užtikrinti žodžio laisvę;
5. primygtinai ragina Gabono vyriausybę įvykdyti išsamią ir skubią rinkimų proceso reformą atsižvelgiant į ES rinkimų stebėjimo misijos rekomendacijas, siekiant šį procesą patobulinti ir užtikrinti visišką jo skaidrumą ir patikimumą; pabrėžia, kad Gabono valdžios institucijos privalo užtikrinti visapusišką ir nuoširdų bendradarbiavimą su visais susijusiais nacionaliniais ir tarptautiniais suinteresuotaisiais subjektais ir taip užtikrinti, kad kiti parlamento rinkimai, kurie jau turėjo įvykti, būtų visiškai skaidrūs ir sąžiningi, ir kad jie vyktų laisvoje, įtraukioje ir taikioje aplinkoje;
6. pripažįsta, kad šiuo metu vyksta intensyvesnis ES ir Gabono politinis dialogas, kaip numatyta pagal Kotonu susitarimo nuostatas; ragina visas susijusias šalis visapusiškai bendradarbiauti ir siekti apčiuopiamų šio proceso rezultatų;
7. reiškia abejones dėl nacionalinės vyriausybės inicijuoto dialogo įtraukimo, taigi ir dėl jo patikimumo bei prasmės; pažymi, kad Jean Ping ir jo Koalicija už naująją respubliką atsisakė dalyvauti dialoge;
8. mano, kad siekiant įveikti dabartinį didelį politinį ir socialinį susiskaidymą Gabone reikia aiškaus politinio atsako, kad būtų išsaugotas šalies stabilumas, sustiprintas Gabono piliečių pasitikėjimas ir institucijoms suteiktas tikras teisėtumas; ragina atlikti tarptautinį rinkimų ir po jų padarytų pažeidimų tyrimą, kuriam vadovautų JT, siekiant nustatyti, kaip būtų galima užmegzti politinį dialogą siekiant įveikti krizę, tuo pačiu užtikrinant demokratines Gabono žmonių teises;
9. primygtinai ragina visų pirma Prancūziją, atsižvelgiant į stiprius ir istorinius ryšius su Gabonu, pasinaudoti visa savo politine ir ekonomine įtaka Gabono vyriausybei ir atlikti konstruktyvų vaidmenį ES institucijose šiuo atžvilgiu;
10. ragina Europos Sąjungos delegaciją Gabone toliau atidžiai stebėti pokyčius Gabone ir naudotis visomis tinkamomis priemonėmis, įrankiais bei intensyvesniu politiniu dialogu siekiant propaguoti esminius Kotonu susitarimo elementus ir remti demokratinius judėjimus;
11. ragina vyriausiąją įgaliotinę ir Komisijos pirmininko pavaduotoją, Komisiją ir valstybes nares peržiūrėti savo politiką Gabono atžvilgiu ir apsvaistinti galimybę nustatyti tikslines sankcijas asmenims, atsakingiems už rinkimų rezultatų klastojimą ir vėlesnius smurtinius veiksmus Gabone;
12. dar kartą ragina Gabono vyriausybę sukurti teisminę sistemą ir sankcijų sistemą, kuriomis būtų užtikrinama, kad areštai ir baudmės būtų proporcingi nusikaltimo sunkumui;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

13. ragina vyriausybę konkrečiai atsakyti į susirūpinimą tarptautinei bendruomenei keliančius klausimus, sukuriant iš tiesų įtraukų, skaidrų ir objektyvių konsultacinį forumą dialogui; taip pat ragina opoziciją įvertinti, ar galima pasitikėti tokiu procesu;
 14. ragina visus politinius veikėjus prisiimti atsakomybę ir elgtis santūriai, visų pirma susilaikyti nuo smurto kurstymo;
 15. ragina būsimo ES ir Afrikos aukščiausiojo lygio susitikimo Abidžane dalyvius įtraukti į darbotvarkę punktą dėl padėties Gabone ir priminti Gabonui jo įsipareigojimus užtikrinti žmogaus teises, demokratiją ir teisinę valstybę;
 16. palankiai vertina tai, kad Prancūzijoje tiriamos Gabone neteisėtai gautos pajamos ir išreiškia viltį, kad visi neteisėtoje veikloje dalyvaujantys asmenys bus patraukti atsakomybėn; ragina užtikrinti kuo didesnę skaidrumą tiriant 1,3 mln. EUR mokėjimą į banko sąskaitą Prancūzijoje, susijusią su Bongo šeima;
 17. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai, Afrikos Sąjungai, Gabono prezidentui ir parlamentui, Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, JT žmogaus teisių tarybai ir AKR ir ES jungtinei parlamentinei asamblėjai.
-

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

P8_TA(2017)0350

Laosas: Somphone Phimmasone, Lod Thammavong ir Soukane Chaithado atvejai

2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Laoso, visų pirma Somphone Phimmasone, Lod Thammavong ir Soukane Chaithado atvejų (2017/2831(RSP))

(2018/C 337/15)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezolucijas dėl Laoso,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. vasario 17 d. Vientiane (Laosas) vykusio 8-ojo Europos Sąjungos ir Laoso LDR jungtinio komiteto posėdžio rezultatus,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos delegacijos Laoso LDR 2017 m. gegužės 3 d. pareiškimą Vientiane per Pasaulinę spaudos laisvės dieną,
 - atsižvelgdamas į 1998 m. Jungtinių Tautų deklaraciją dėl žmogaus teisių gynėjų,
 - atsižvelgdamas į 1948 m. gruodžio 10 d. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą,
 - atsižvelgdamas į 1997 m. gruodžio 1 d. ES ir Laoso Liaudies Demokratinės Respublikos bendradarbiavimo susitarimą,
 - atsižvelgdamas į Pietryčių Azijos valstybių asociacijos (ASEAN) chartiją,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi 2017 m. kovo mėn. trys Laoso darbininkai (Somphone Phimmasone, Soukane Chaithad ir Lod Thammavong) buvo nuteisti nuo 12 iki 20 metų laisvės atėmimo bausmėmis ir dešimtis tūkstančių eurų atitinkančiomis baudomis už tai, kad dirbdami Tailande jie kritikavo vyriausybę socialiniuose tinkluose įtariamą korupcijos, miškų naikinimo ir žmogaus teisių pažeidimų klausimais; kadangi šie trys asmenys taip pat buvo kaltinami dalyvavimu antivyriausybiniam mitingui prie Laoso ambasados Tailande 2015 m. gruodžio mėn.;
- B. kadangi 2016 m. gegužės 25 d. valstybinė televizija parodė S. Phimmasone, S. Chaithadą ir L. Thammavong, kalinamus policijos būstinėje Vientiane; kadangi žinių laidoje buvo teigiama, jog šie trys asmenys buvo sulaikyti dėl to, kad kėlė pavojų nacionaliniam saugumui, nes naudodamiesi socialiniais tinklais norėjo sugadinti vyriausybės reputaciją;
- C. kadangi pilietinės visuomenės aktyvistas Sombath Somphone 2012 m. Vientiane buvo sulaikytas policijos, ir nuo to laiko jo niekas nematė; kadangi po Sompawno Khantisouko, gamtos saugos srityje aktyviai dirbusio verslininko, priverstinio dingimo 2007 m. iki šiol nėra jokių žinių apie jo buvimo vietą; kadangi Lenkijos pilietis Bounthanh Thammavong 2015 m. buvo nuteistas ketverius su puse metų kalėti už vyriausybės kritiką internete;
- D. kadangi Laose taikomi griežti pilietinės visuomenės veiklos apribojimai; kadangi Laosas 2016 m. pirmininkavo ASEAN, tačiau atsisakė surengti tradicinį kartu rengiamą pilietinės visuomenės susitikimą ir dėl šios priežasties ASEAN tautų forumas vyko Rytų Timore;
- E. kadangi Laoso vyriausybė nesiėmė jokių reikšmingų veiksmų, kad būtų pagerinta prasta žmogaus teisių padėtis (įskaitant elgesį su mažumomis), ir kadangi ji ir toliau griežtai riboja žodžio laisvę, laisvę jungtis į asociacijas ir taikių susirinkimų laisvę; kadangi nesant teisingo bylos nagrinėjimo standartų toliau klesti teismų korupcija ir įsigalėjusi nebaudžiamumo už žmogaus teisių pažeidimus kultūra;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

- F. kadangi Laoso valdžios institucijos ir toliau persekioja religines mažumas, ypač krikščionis, ir vykdo jų represijas; kadangi pranešama apie daugybę konfiskuoto turto, tyčinių bažnyčių ir namų padegimų, krikščionių mušimo už tai, kad jie šventė Kalėdas, priverstinio krikščionių tikėjimo atsisakymo atvejų;
- G. kadangi Laosas pasirašė Tarptautinę konvenciją dėl visų asmenų apsaugos nuo priverstinio dingimo, bet jos neratifikavo;
- H. kadangi Laose nėra žiniasklaidos įvairovės, o esamų žiniasklaidos priemonių skelbiamą turinį griežtai kontroliuoja valstybė; kadangi 2008 m. žiniasklaidos įstatymas 2016 m. lapkričio mėn. buvo iš dalies pakeistas: jame nustatyti dar didesni suvaržymai, neleidžiantys žiniasklaidai kritikuoti vyriausybės politikos, ir prievolė žurnalistams siųsti medžiagą vyriausybės cenzoriui prieš ją publikuojant;
- I. kadangi 2014 m. Laoso vyriausybė išleido dekretą, kuriuo draudžiama vyriausybės ir valdančiosios Revoliucinės liaudies partijos (LPRP) kritika internete;
1. griežtai smerkia Somphone Phimmason, Soukane Chaithadui ir Lod Thammavong paskirtas kalėjimo bausmes ir ragina nedelsiant juos paleisti;
 2. susirūpinęs pažymi, kad šie teismo nuosprendžiai papildo aktyvistų ir protestuotojų, kurie išreiškė kritišką požiūrį įvairiais klausimais – pradedant ginčais dėl žemės ir baigiant įtariama korupcija ir piktnaudžiavimu valdžia – sulaikymų ir priverstinių dingimų sąrašą;
 3. pakartoja savo raginimą Laoso vyriausybei nustoti persekioti, neteisėtai sulaikyti ir kalinti žmogaus teisių gynėjus, nepriklausomus žurnalistus ir socialinius aktyvistus ir gerbti teisę jungtis į asociacijas ir žodžio laisvę, taip pat mažumų teises; primena Laosui jo tarptautinius įsipareigojimus, priisiimtus pagal žmogaus teisių sutartis, kurias jis ratifikavo;
 4. primygtinai ragina Laoso vyriausybę laikytis savo tarptautinių įsipareigojimų, apsaugoti saviraiškos ir taikių susirinkimų laisves ir ratifikuoti Tarptautinę konvenciją dėl visų asmenų apsaugos nuo priverstinio dingimo, kurią šalis pasirašė 2008 m.;
 5. yra itin susirūpinęs dėl plačiai paplitusių žmogaus teisių pažeidimų, įskaitant priverstinius dingimus ir neužtikrintą teisę į teisingą bylos nagrinėjimą; ragina Laoso valdžios institucijas vykdyti savo tarptautinius įsipareigojimus žmogaus teisių srityje ir nedelsiant informuoti, kur yra mažiausiai 10 dingusių asmenų, tarp jų – Sombath Somphone ir Sompawn Khantisouk, taip pat nurodyti, kokie kaltinimai pateikti įkalintiems aktyvistams ir kokie jų kaltės įrodymai;
 6. ragina atlikti skaidrius, išsamius ir nešališkus visų nebaigtų nagrinėti priverstinio dingimo bylų tyrimus, atskleisti informaciją apie dingusių asmenų buvimo vietą ir patraukti atsakomybėn nusikaltimų vykdytojus;
 7. smerkia religinių mažumų, ypač krikščionių, persekiojimą; ragina vyriausybę nedelsiant nutraukti bet kokius prieš krikščionis nukreiptus veiksmus ir patraukti atsakomybėn už tyčinius padegimus ir mušimus atsakingus asmenis;
 8. ragina Laoso valdžios institucijas leisti JT specializuotosioms agentūroms ir humanitarinių organizacijų atstovams nevaržomai bendrauti su politiniais kalintais ir visomis etninėmis ir religinėmis Laoso mažumomis;
 9. ragina Laoso vyriausybę imtis priemonių siekiant paskatinti daugpartinės politinės sistemos formavimąsi ir užtikrinti visų piliečių teisę būti kandidatais rinkimuose be LPRP patvirtinimo;
 10. remia pastangas padidinti interneto junglumo Laose lygį; primygtinai ragina Laoso vyriausybę puoselėti žodžio laisvei palankią aplinką ir nustoti kontroliuoti ir persekioti asmenis internete; šiomis aplinkybėmis primygtinai ragina vyriausybę panaikinti 2015 m. įstatyme dėl elektroninių nusikaltimų prevencijos ir kovos su jais numatytas represines priemones;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

11. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai nedelsiant kelti Laoso vyriausybei klausimą dėl Somphone Phimmasone, Lod Thammavong ir Soukane Chaithado; ragina ES delegaciją Laose atidžiai stebėti žmogaus teisių padėtį šalyje, konkrečiai – dalyvauti visuose bylų prieš S. Phimmasone, L. Thammavong ir S. Chaithada svarstymuose, ir toliau kelti klausimus Laoso vyriausybei dėl įkalintų ir dingusių asmenų;
 12. ragina EIVT teikti šiems klausimams prioritetą būsimuose ES ir Laoso LDR jungtinio komiteto posėdžiuose ir kitame Azijos ir Europos aukščiausiojo lygio susitikime (ASEM), kuris vyks Briuselyje 2018 m.;
 13. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Laoso vyriausybei ir parlamentui, ASEAN generaliniam sekretoriui ir JT žmogaus teisių tarybai.
-

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

P8_TA(2017)0351

Mianmaras, įskaitant rohinjų padėtį**2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Mianmaro, ypač dėl rohinjų padėties (2017/2838(RSP))**

(2018/C 337/16)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezolucijas dėl Mianmaro ir dėl musulmonų rohinjų padėties, ypač į 2016 m. liepos 7 d. ⁽¹⁾ ir 2016 m. gruodžio 15 d. ⁽²⁾ rezolucijas, ir į savo 2017 m. kovo 16 d. rezoluciją dėl ES prioritetų 2017 m. Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybos sesijose ⁽³⁾ bei 2017 m. birželio 13 d. rezoluciją dėl bepilietybės Pietų ir Pietryčių Azijoje ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2016 m. birželio 20 d. Tarybos išvadas dėl ES strategijos dėl Mianmaro / Birmos,
- atsižvelgdamas į 2016 m. birželio 1 d. Komisijos ir Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „ES strategijos dėl Mianmaro / Birmos aspektai. Specialioji partnerystė siekiant demokratijos, taikos ir klestėjimo“ (JOIN(2016)0024),
- atsižvelgdamas į 2016 m. kovo 30 d. Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Federicos Mogherini pareiškimą dėl naujosios Birmos Sąjungos vyriausybės darbo pradžios,
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir vyriausiosios įgaliotinės atstovo spaudai 2016 m. gruodžio 2 d. pareiškimą dėl pastarojo meto smurto eskalavimo Mianmare ir Komisijos pirmininko pavaduotojos ir vyriausiosios įgaliotinės 2017 m. rugsėjo 6 d. pareiškimą dėl padėties Racinų valstijoje,
- atsižvelgdamas į 2016 m. lapkričio 25 d. bendrą pranešimą spaudai dėl trečiojo ES ir Mianmaro dialogo žmogaus teisių klausimais,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 4 d. Tarybos išvadas dėl bepilietybės reiškinių,
- atsižvelgdamas į neseniai paskelbtus 2016 m. lapkričio 29 d. Jungtinių Tautų vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro (OHCHR) ir 2016 m. lapkričio 18 d. Jungtinių Tautų specialiosios pranešėjos žmogaus teisių padėties Mianmare klausimais pranešimus dėl blogėjančios žmogaus teisių padėties Racinų valstijos šiaurėje,
- atsižvelgdamas į 2016 m. birželio 20 d. Jungtinių Tautų vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro ataskaitą „Musulmonų rohinjų ir kitų mažumų žmogaus teisių padėtis Mianmare“ ir 2016 m. kovo 18 d. Jungtinių Tautų specialiosios pranešėjos žmogaus teisių padėties Mianmare klausimais ataskaitą dėl žmogaus teisių padėties Mianmare,
- atsižvelgdamas į 1951 m. Jungtinių Tautų konvenciją dėl pabėgėlių statuso ir į jos 1967 m. protokolą,
- atsižvelgdamas į 1951 m. Konvenciją dėl asmenų be pilietybės statuso ir į 1961 m. Konvenciją dėl asmenų be pilietybės skaičiaus mažinimo,
- atsižvelgdamas į 2014 m. lapkričio mėn. Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuro (UNHCR) visuotinį 2014–2024 m. veiksmų planą panaikinti bepilietybės reiškinių,
- atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0316.⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0506.⁽³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0089.⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0247.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2017 m. sausio 20 d. Jungtinių Tautų specialiosios pranešėjos žmogaus teisių padėties Mianmare klausimais Yanghee Lee misijos pabaigos ataskaitą, kurioje ji padarė išvadą, kad dabar padėtis yra blogesnė nei bet kada anksčiau pastaraisiais metais,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. rugpjūčio mėn. Patariamojo komiteto Racinų valstijos klausimais galutinę ataskaitą,
 - atsižvelgdamas į 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą bei į 1966 m. Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą,
 - atsižvelgdamas į Pietryčių Azijos valstybių asociacijos (ASEAN) chartiją,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi, pasak Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuro (UNHCR), nuo smurto Racinų valstijoje per pastarąsias dvi savaites į Bangladešą pabėgo daugiau nei 300 000 musulmonų rohinjų;
- B. kadangi Mianmaro Racinų valstijoje gyvena apie milijonas rohinjų, kurie yra daugiausia islamą išpažįstanti tautinė mažuma, susidurianti su represijomis ir nuolatiniais dideliais žmogaus teisių pažeidimais, įskaitant grėsmę jų gyvybei ir saugumui, teisės į sveikatos priežiūrą ir švietimą nesuteikimą, priverstinį darbą, seksualinį smurtą ir politinių teisių ribojimą;
- C. kadangi nuo 1982 m., kai buvo priimtas Birmos pilietybės įstatymas, oficialiai rohinjai yra bepiliečiai ir dėl to labai ribojama jų judėjimo teisė ir jie uždaromi į stovyklas;
- D. kadangi 2017 m. rugpjūčio 25 d. rohinjų sukilėlių grupė Racinų valstijoje surengė išpuolį prieš policijos postus ir kariuomenės bazę; kadangi tai išprovokavo didelę karinę kontrataką, kurios metu padaryta rimtų ir didelio masto žmogaus teisių pažeidimų, įskaitant žudynes, išprievartavimus ir kankinimus; kadangi žmogaus teisių organizacijos (be kita ko, „Human Rights Watch“), naudodamos palydovinius vaizdus, pranešė, kad Racinų valstijos šiaurinėse dalyse, šiuo metu neprieinamose nevyriausybinėms organizacijoms ir nepriklausomiems stebėtojams, buvo sugriauta daug gyvenamųjų namų ir kitokių pastatų;
- E. kadangi pagal dabartinę Mianmaro konstituciją kariuomenei vis dar netaikoma civilinė priežiūra ir jai suteikti platūs įgaliojimai kontroliuoti vyriausybę ir imtis veiksmų nacionalinio saugumo klausimais;
- F. kadangi iš Mianmaro bėgantys žmonės, tarp kurių yra daug moterų ir vaikų, keliauja pavojingais maršrutais, į juos šaudoma, jie eina pavojingais takais ir kenčia dėl bado ir medicinos pagalbos trūkumo; kadangi dešimtys jų mirė pakeliui; kadangi Bangladešo pakrančių apsaugos pareigūnai rado mažiausiai dvidešimt žuvusių pabėgėlių;
- G. kadangi Bangladešas pateikė skundą prieš Mianmaro valdžios institucijas dėl to, kad jos priešpėstinėmis minomis užminavo dalį savo sienos su Bangladešu siekdamos neleisti sugrįžti nuo smurto pabėgusiems musulmonams rohinjams;
- H. kadangi JT ir tarptautinių nevyriausybinių organizacijų darbuotojams iš užsienio draudžiama patekti į konflikto zonas ir kadangi JT agentūros negali rohinjams suteikti humanitarinės pagalbos, įskaitant maistą, vandenį ir vaistus;
- I. kadangi 2017 m. rugsėjo 10 d. JT vyriausiasis žmogaus teisių komisaras Zeid Raad Al Hussein paskelbė, kad padėtis Mianmare yra tokia, lyg būtų etninio valymo vadovėlio pavyzdys;
- J. kadangi 2017 m. kovo mėn. Kinija ir Rusija neleido JT Saugumo Tarybai priimti pareiškimo dėl rohinjų mažumos padėties Mianmare;
1. griežtai smerkia visus Racinų valstijoje įvykdytus išpuolius; yra itin susirūpinęs dėl vis sunkesnių ir platesnio masto žmogaus teisių pažeidimų, įskaitant žudymus, smurtinius susidūrimus, civilių gyventojų turto naikinimą ir šimtų tūkstančių civilių gyventojų perkėlimą;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

2. primygtinai ragina ginkluotąsias ir saugumo pajėgas nedelsiant nustoti žudyti, bauginti ir žaginti rohinjus bei deginti jų namus;
3. primena, kad Mianmaro valdžios institucijos privalo nediskriminuodamos ginti visus civilius gyventojus nuo prievartos ir ištirti sunkius žmogaus teisių pažeidimus bei atsakingus asmenis patraukti baudžiamojon atsakomybėn laikantis žmogaus teisių normų ir išipareigojimų pagal jas;
4. ragina Mianmaro valdžios institucijas nedelsiant suteikti neribotą prieigą nepriklausomiems stebėtojams, tarptautinėms žmogaus teisių organizacijoms, žurnalistams ir kitiems tarptautiniams stebėtojams, taip pat Jungtinėms Tautoms, visų pirma kovo mėn. Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybos įsteigtai JT faktų nustatymo misijai, kad būtų atliktas nepriklausomas ir nešališkas visų šalių kaltinimų dėl rimtų žmogaus teisių pažeidimų tyrimas;
5. ragina kuo skubiau humanitarinės pagalbos organizacijoms suteikti galimybę patekti į visas konflikto zonas ir nediskriminuojant pasiekti perkeltus asmenis, kad pagalbos darbuotojai galėtų padėti pavojuje esantiems žmonėms;
6. ragina Mianmaro vyriausybę nedelsiant pašalinti visas priešpėstines minas palei sieną su Bangladešu;
7. ragina Mianmaro vyriausybę ir visų pirma valstybės patarėją Aung San Suu Kyi nedviprasmiškai pasmerkti bet kokią rasinės ar religinės neapykantos kurstymą ir kovoti su rohinjų tautinės mažumos socialine diskriminacija ir prieš ją nukreiptais priešiškais veiksmais; be to, ragina Mianmaro vyriausybę užtikrinti visuotinę teisę į religijos ar tikėjimo laisvę; primena, kad valstybės patarėja raginama siekti, kad būtų įgyvendintos rekomendacijos, jos pačios prašymu pateiktos Patariamojo komiteto Rachinų valstijos klausimais parengtoje galutinėje ataskaitoje; apgailestauja, kad nuo tada, kai 2015 m. gegužės 18 d. Aung San Suu Kyi partijos atstovas spaudai paskelbė pareiškimą, kad Mianmaro vyriausybė turėtų atkurti pilietybę rohinjų mažumai, padėtis dramatiškai pablogėjo;
8. primena 1990 m. Sacharovo premijos laureatui Aung San Suu Kyi, kad ši premija skiriama asmenims, be kitų kriterijų, ginantiems žmogaus teises, saugantiems mažumų teises ir besilaikantiems tarptautinės teisės; atkreipia dėmesį į tai, kad reikia apsvarstyti, ar Sacharovo premiją būtų galima atimti atvejais, kai jos laureatai po premijos suteikimo tuos kriterijus pažeidžia;
9. pripažįsta Bangladešo pastangas, kurias šios humanitarinės katastrofos akivaizdoje jis deda siekdamas padėti apsaugoti šimtų tūkstančių rohinjų tautybės pabėgėlių; tvirtai ragina Bangladešo ir kitų kaimyninių šalių valdžios institucijas priimti visus nuo smurto Rachinų valstijoje bėgančius asmenis ir laikytis negrąžinimo principo; ragina Komisiją ir valstybes nares padidinti finansinę ir materialinę paramą šioms pabėgėliams;
10. primena, kad rekomenduoja valstybių, kurios patiria rohinjų tautybės pabėgėlių antplūdį, vyriausybėms glaudžiai bendradarbiauti su Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuru, kuris turi techninių žinių, reikalingų atlikti pirminį vertinimą, ar asmuo gali gauti pabėgėlio statusą, ir turi įgaliojimus apsaugoti pabėgėlius ir asmenis be pilietybės; ragina ES ir JT teikti paramą šiuo klausimu Mianmaro kaimyninėms šalims;
11. taip pat ragina ASEAN ir regiono šalių vyriausybes nedelsiant imtis veiksmų, kad būtų padidintas spaudimas Mianmaro vyriausybei, kad ji sustabdytų prievartą, apsaugotų visus Rachinų valstijoje esančius civilius gyventojus ir teiktų paramą išvykstantiems pabėgėliams;
12. remia pastangas intensyvinti politinį procesą, paremtą K. Annano rekomendacijų įgyvendinimu; ragina JT Saugumo Tarybą ir Generalinę Asamblėją patvirtinti efektyvias diplomatines ir politines priemones, kuriomis būtų siekiama užtikrinti, kad Mianmaro vyriausybė laikytųsi savo išipareigojimų rohinjų tautinei mažumai dėl apsaugos ir galimybės gauti pagalbą užtikrinimo; todėl ragina JT Generalinę Asamblėją ir Saugumo Tarybą priimti rezoliuciją, kurioje pasmerkti teisių pažeidimai, primygtinai reikalaujama suteikti galimybę patekti į Rachinų valstiją ir raginama, kad visos šalys atsakytų už rimtus tarptautinės teisės pažeidimus; taip pat ragina per JT žmogaus teisių tarybos 2017 m. rugsėjo mėn. sesiją priimti rezoliuciją, kuria būtų pratęsti faktų nustatymo misijos įgaliojimai;
13. ragina Kiniją ir kitus tarptautinius bei regioninius veikėjus pasinaudoti visais turimais kanalais ir paraginti nutraukti žiaurumo aktus ir pasiekti taikų sprendimą;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

14. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai ir ES valstybes nares gerokai padidinti spaudimą Mianmaro vyriausybei ir saugumo pajėgoms, kad būtų nutraukti teisių pažeidimai, visapusiškai bendradarbiaujama su JT tyrėjais ir tarptautinėmis humanitarinės pagalbos organizacijomis ir užtikrinama, kad būtų traukiama atsakomybė už rimtus tarptautinės teisės pažeidimus; todėl ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai ir ES valstybes nares imtis aktyvaus vaidmens ir paremti skubius JT lygmens veiksmus bei aiškiai pažymėti, kad, jei ir toliau bus nebaudžiamai pažeidžiama tarptautinė teisė, ES yra pasirengusi apsvarstyti galimybę imtis baudžiamųjų sankcijų prieš atskirus asmenis ir subjektus ir veiksmų, susijusių su prekybos lengvatomis, kuriomis naudojasi Mianmaras;
 15. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai pranešti Parlamentui apie ES iniciatyvas, kurių imamasi Jungtinėse Tautose, ir iniciatyvas, svarstomas ES Užsienio reikalų taryboje;
 16. ragina ES ir jos valstybes nares priimti rohinjų atstovų pranešimus ir pareiškimus dėl padėties vietoje;
 17. remia pastangas užtikrinti nepriklausomų ir JT vadovaujamų stebėtojų, kurie padėtų sušvelninti humanitarinę krizę, veiklą vietoje; ragina Mianmaro valdžios institucijas nedelsiant ir netrukdant suteikti prieigą nepriklausomiems stebėtojams, visų pirma JT faktų nustatymo misijai, kurią 2017 m. kovo mėn. įsteigė JT žmogaus teisių taryba;
 18. remia iniciatyvą įsteigti Jungtinių Tautų vyriausiojo komisaro žmogaus teisių Mianmare klausimais biurą, kuriam būtų suteikti visapusiški įgaliojimai;
 19. ragina ES ir jos valstybes nares remti Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuro visuotinį 2014–2024 m. veiksmų planą panaikinti bepilietybės reiškinį;
 20. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Mianmaro vyriausybei ir parlamentui, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Komisijai, ES valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Pietryčių Azijos valstybių asociacijos generaliniam sekretoriui, Pietryčių Azijos valstybių asociacijos Tarpvyriausybinei žmogaus teisių komisijai, Jungtinių Tautų specialiajai pranešėjai žmogaus teisių padėties Mianmare klausimais, Jungtinių Tautų pabėgėlių reikalų vyriausiajam komisarui ir Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybai.
-

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

P8_TA(2017)0354

ES ir Čilės asociacijos susitarimo prekybos skyriaus modernizavimas**2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento rekomendacija Tarybai, Komisijai ir Europos išorės veiksmų tarnybai dėl derybų dėl ES ir Čilės asociacijos susitarimo prekybos ramsčio modernizavimo (2017/2057(INI))**

(2018/C 337/17)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2002 m. sudarytą Susitarimą, steigiantį Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Čilės Respublikos asociaciją, ir į jo prekybos ramstį, kuris įsigaliojo 2003 m. vasario 1 d. ⁽¹⁾ (toliau – Asociacijos susitarimas),
- atsižvelgdamas į 2015 m. balandžio mėn. vykusio šeštojo ES ir Čilės asociacijos tarybos posėdžio rezultatus ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2016 m. spalio 5 d. jungtinio konsultacinio komiteto priimtą galutinę deklaraciją ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2015 m. spalio 14 d. Komisijos komunikatą „Prekyba visiems. Atsakingesnės prekybos ir investicijų politikos kūrimas“ (COM(2015)0497) ir į 2017 m. gegužės mėn. Komisijos diskusijoms skirtą dokumentą dėl globalizacijos suvaldymo ⁽⁴⁾ bei 2017 m. balandžio mėn. diskusijoms skirtą dokumentą dėl socialinio Europos aspekto ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimus ir nuomones (C-350/12 P, 2/13, 1/09) ir į 2015 m. sausio 6 d. Europos ombudsmenės sprendimą, pagal kurį užbaigiamas jos iniciatyva atliktas tyrimas OI/10/2014/RA dėl informacijos tvarkymo ir galimybės susipažinti su dokumentais ⁽⁶⁾, ir atsižvelgdamas į 2017 m. gegužės 16 d. Teisingumo Teismo nuomonę 2/15,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. vasario 3 d. rezoliuciją su Europos Parlamento rekomendacijomis Komisijai dėl prekybos paslaugomis susitarimo (TiSA) ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į pakeitimus, kuriuos jis priėmė 2017 m. liepos 4 d. ⁽⁸⁾ dėl pasiūlymo dėl direktyvos dėl tam tikrų įmonių ir filialų pelno mokesčio informacijos atskleidimo,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. liepos 5 d. rezoliuciją dėl 2010 m. Parlamento rekomendacijų dėl socialinių ir aplinkosaugos standartų, žmogaus teisių ir įmonių socialinės atsakomybės įgyvendinimo ⁽⁹⁾ ir į 2010 m. lapkričio 25 d. rezoliuciją dėl tarptautinės prekybos politikos atsižvelgiant į klimato kaitos reikalavimus ⁽¹⁰⁾,
- atsižvelgdamas į savo EPRS tyrimą dėl Visuotinio ES ir Meksikos susitarimo ir ES ir Čilės asociacijos susitarimo sąlygų, susijusių su žmogaus teisėmis, poveikio (angl. *The effects of human rights related clauses in the EU-Mexico Global Agreement and the EU-Chile Association Agreement*) ⁽¹¹⁾,
- atsižvelgdamas į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijas daugiašalėms įmonėms, JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus, Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) trišalę deklaraciją dėl daugiašalių įmonių ir socialinės politikos principų ir TDO deramo darbo darbotvarkę;

⁽¹⁾ OL L 352, 2002 12 30, p. 3.

⁽²⁾ Tarybos pranešimas spaudai 197/15, 2015 4 21.

⁽³⁾ <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.events-and-activities-eu-chile-jcc-01-declaration>

⁽⁴⁾ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-globalisation_lt.pdf

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-social-dimension-europe_lt.pdf

⁽⁶⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/lt/cases/decision.faces/lt/58668/html.bookmark>

⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0041.

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0284.

⁽⁹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0298.

⁽¹⁰⁾ OL C 99 E, 2012 4 3, p. 94.

⁽¹¹⁾ http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_STU%202017%29558764

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2015 m. Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (Paryžiaus susitarimas), kuri įsigaliojo 2016 m. lapkričio 4 d.⁽¹⁾ ir kurią Čilė taip pat ratifikavo,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. lapkričio 3 d. ES ir Čilės jungtinio parlamentinio komiteto paskelbtą bendrą deklaraciją⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 21 straipsnį ir į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 8 straipsnį, 207 straipsnio 3 dalį ir 217 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. gegužės 24 d. Komisijos priimtą derybinių nurodymų projektą;
 - atsižvelgdamas į straipsnį dėl Čilės, paskelbtą Tarptautinės darbo grupės čiabuvių tautų klausimais (IWGIA) metinėje knygoje *The Indigenous World 2016* („Čiabuvių pasaulis 2016 m.“)⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 4 dalį ir 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto pranešimą (A8-0267/2017),
- A. kadangi strategijoje „Prekyba visiems“ tvirtai teigiama, kad „Komisija turi įgyvendinti politiką, kuri būtų naudinga visai visuomenei ir kuria, be pagrindinių ekonominių interesų, būtų skatinami europiniai ir visuotiniai standartai ir vertybės, daugiau dėmesio skiriant darniam vystymuisi, žmogaus teisėms, mokesčių slėpimui, vartotojų apsaugai ir atsakingai bei sąžiningai prekybai“;
- B. kadangi ES ir Čilė yra artimos partnerės, turinčios bendras vertybes ir įsipareigojusios skatinti veiksmingą daugiašalės prekybos valdymą ir žmogaus teisių paisymą, taip pat bendrą gerovę ir saugumą taisyklėmis grindžiamoje visuotinėje sistemoje; kadangi ES yra trečia didžiausia Čilės prekybos partnerė; kadangi Čilė, savo ruožtu, yra svarbi regiono valstybė ir viena iš pastaraisiais dešimtmečiais sparčiausiai besivystančių ekonomikos šalių Pietų Amerikoje ir šalyje vis dar vykdomos reformos;
- C. kadangi dabartinis asociacijos susitarimas, įskaitant jo prekybos ramstį, buvo sudarytas 2002 m. ir buvo labai naudingas nuo 2003 m. jį įgyvendinančioms abiem šalims, nes prekybos prekėmis apimtys išaugo dvigubai ir padidėjo prekybos paslaugomis mastas ir investicijos⁽⁴⁾; vis dėlto derėtų atsižvelgti į tai, kad nuo to laiko ES ir Čilė sudarė modernesnius ir platesnio užmojo prekybos susitarimus;
- D. kadangi 2016 m. iš ES į Čilę eksportuotų prekių vertė siekė daugiau kaip 8,6 mlrd. EUR, o iš Čilės į ES eksportuotų prekių vertė – 7,4 mlrd. EUR; kadangi 2015 m. ES į Čilę eksportuotų paslaugų vertė sudarė 3,8 mlrd. EUR, o iš Čilės į ES eksportuotų paslaugų vertė – 2 mlrd. EUR; kadangi ES tiesioginių užsienio investicijų (TUI) atsargos Čilėje sudarė 42,8 mlrd. EUR⁽⁵⁾;
- E. kadangi asociacijos susitarimas neapima, *inter alia*, atskirų skyrių dėl investicijų, MVĮ intelektualinės nuosavybės teisių (INT), energetikos ir lyties klausimų, taip pat neapima prekybos ir darnaus vystymosi skyriaus (TSDC), įskaitant reikalavimus laikytis darbo ir aplinkosaugos standartų ir skatinti geriausią patirtį tokiose srityse, kaip įmonių socialinė atsakomybė (IŠA) ir darnumo užtikrinimas;
- F. kadangi visose ES prekybos derybose reikia išsaugoti vyriausybių teisę ir galimybę reguliuoti siekiant patenkinti visuomenės interesus, kaip antai visuomenės sveikatos apsauga ir skatinimas, socialinės paslaugos, socialinė ir vartotojų apsauga, viešasis švietimas, sauga, aplinkos apsauga, gyvūnų gerovė, visuomenės moralė, privatumo ir duomenų apsaugos užtikrinimas, kultūros įvairovės skatinimas ir apsauga;

⁽¹⁾ http://unfccc.int/files/essential_background/convention/application/pdf/english_paris_agreement.pdf

⁽²⁾ <http://www.europarl.europa.eu/cmsdata/113103/1107500EN.pdf>

⁽³⁾ http://www.iwgia.org/publications/search-pubs?publication_id=740

⁽⁴⁾ <http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/chile/>

⁽⁵⁾ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/september/tradoc_113364.pdf

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

- G. kadangi ES prekybos derybomis turi būti užtikrinta, kad šalys pasiektų kuo aukštesnę socialinės, darbuotojų ir aplinkos apsaugos lygį, ir jos gali tapti socialinio teisingumo ir darnaus vystymosi darbotvarkės skatinimo priemone tiek ES, tiek visame pasaulyje; kadangi asociacijos susitarimo modernizavimas turėtų būti laikomas galimybe ES ir jos valstybėms narėms savo prekybos susitarimais toliau skatinti bendrus aukštus standartus ir išsipareigojimus, visų pirma darbuotojų teisių, aplinkos apsaugos, vartotojų teisių ir visuomenės gerovės srityse; kadangi Komisija paskelbė, jog ketina svarstyti įvairius būdus, kaip užtikrinti, kad būtų laikomasi šių išsipareigojimų, ir kad taip pat bus svarstoma sankcijomis pagrįsta sistema;
- H. kadangi ES ir Čilės jungtinis konsultacinis komitetas, kurį sudaro abiejų šalių pilietinės visuomenės organizacijos, 2016 m. spalio 4 ir 5 d. surengė savo pirmąjį posėdį, kad peržiūrėtų dabartinio Asociacijos susitarimo įgyvendinimą, taip pat derybas dėl šio susitarimo atnaujinimo, ir pateiktų pilietinės visuomenės indėlių bei paskatintų ES ir Čilės dialogą ir bendradarbiavimą ne tik vyriausybiniais kanalais; kadangi atsižvelgiant į tai, kad susitarimas modernizuojamas, neturėtų būti vėl smarkiai vėluojama įsteigti jungtinį konsultacinį komitetą; kadangi modernizuotam susitarimui išgaliojus pilietinės visuomenės dalyvavimas turi būti grindžiamas aiškiais struktūromis, narystės ir ataskaitų teikimo įgaliojimų pusiausvyra;
- I. kadangi ES ir Čilė dalyvavo daugiašalėse derybose, kuriomis siekta labiau liberalizuoti prekybą paslaugomis;
- J. kadangi Čilė – PPO Sutarties dėl viešųjų pirkimų stebėtoja, o ne susitarimo šalis, ji nedalyvauja daugiašalėse derybose dėl Susitarimo dėl aplinkosaugos prekių;
- K. kadangi 2002 m. ES ir Čilės asociacijos susitarimo 45 straipsnyje į bendradarbiavimui skirtą skyrių įtrauktos nuostatos, kuriose nurodyta, kad šis susitarimas turėtų „prisidėti prie politikos ir programų, kuriomis gerinamas, užtikrinamas ir didinamas teisingas vyrų ir moterų dalyvavimas visuose politinio, ekonominio, socialinio ir kultūrinio gyvenimo sektoriuose, stiprinimo“;
- L. kadangi Čilė yra prisijungusi prie Partnerystės abipus Ramiojo vandenyno (angl. Trans-Pacific Partnership, TPP), kurios ateitis šiuo metu nėra aiški, ir su visomis Partnerystės abipus Ramiojo vandenyno šalimis yra pasirašiusi LPS bei daugelio nuomone, yra stabili ir patikima partnerė;
- M. kadangi 2010 m. Čilė tapo pirmąja Pietų Amerikos šalimi, tapusia EBPO nare, ir ji turi patikimą makroekonomikos sistemą;
- N. kadangi svarbu kuo įtraukiau padidinti modernizuojant asociacijos susitarimo prekybos ramstį atsirandančias galimybes įmonėms, ypač MVĮ, ir piliečiams ES ir Čilėje; kadangi ryšium su tuo būtų galima padaryti daugiau, pavyzdžiui, platinant prieinamą informaciją, nes tai galėtų paskatinti svarų naudos didėjimą visoms asociacijos susitarimo šalims;
- O. kadangi Čilė su 17 ES valstybių narių yra sudariusi dvišales investicijų sutartis (DIS), kurių turinys neatspindi naujausių pokyčių ir geriausios patirties investicijų politikos srityje ir kurios būtų pakeistos ir nustotų galioti, kai išgalios Sąjungos ir Čilės susitarimas, į kurį bus įtrauktas investicijų skyrius;
- P. kadangi neproporcingai griežtos Čilės teisės aktų sąlygos, kurių turi laikytis ES žvejybos laivai, šiems laivams trukdo naudotis uosto infrastruktūra Čilėje siekiant iškrauti, perkrauti krovinius, prisipilti kuro ar gauti žvejybos įrankių;
- Q. kadangi šiuo metu Čilės eksporto modelis labai skiriasi nuo Europos modelio, nes jame dominuoja žaliavų, pvz., vario, vaisių ir daržovių eksportas;
1. rekomenduoja Tarybai, Komisijai ir EIVT:

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

- a) užtikrinti, kad Europos Parlamentas visų derybų metu nedelsiant gautų visą ir tikslią informaciją, kad galėtų nuspręsti, ar duoti pritarimą modernizuoto asociacijos susitarimo su Čile, įskaitant susitarimo prekybos ramstį, sudarymui; atkreipti dėmesį į tai, kad, nors pagal SESV 217 straipsnį sudaryti asociacijos susitarimai paprastai yra mišraus pobūdžio ir apima į bendros prekybos politiką nepatenkančias sritis, Teisingumo Teismui pateikus nuomonę dėl ES ir Singapūro laisvosios prekybos susitarimo, reikia gerai apsvarstyti, kaip modernizuoti ES ir Čilės asociacijos susitarimą, siekiant atskirti ir apsaugoti prekybos išimtinės ir pasidalijamosios kompetencijos sritis, ir visapusiškai paisyti kompetencijos paskirstymo tarp Sąjungos ir jos valstybių narių per visą derybų procesą, taip pat siekiant pasirašyti ir sudaryti susitarimus; taigi sudaryti du atskirus susitarimus, aiškiai atskiriant prekybos ir investicijų susitarimą, kuriame yra tik išimtinėi Sąjungos kompetencijai priklausantys klausimai, ir antrąjį susitarimą, kuris apima bendros su valstybėmis narėmis kompetencijos klausimus;
- b) atsižvelgti į tai, kad nuo Asociacijos susitarimo įsigaliojimo tiek ES, tiek Čilė sudarė šiuolaikiškesnius, platesnio užmojo ir išsamesnius prekybos susitarimus ir kad jų susitarime nesprenžiami įvairių sričių klausimai, kurie yra svarbūs norint užtikrinti, kad juo būtų prisidedama prie bendro ekonomikos augimo, lygių galimybių, deramo darbo ir darnaus vystymosi, taip pat darbo ir aplinkos apsaugos standartų paisymo ir skatinimo bei lyčių lygybės, kurie naudingi abiejų šalių piliečiams;
- c) laikyti, kad, atsižvelgiant į ekonominius ir politinius pokyčius, įvykusius per pastaruosius 15 metų, svarbu ir reikia siekti modernizuoti ES ir Čilės asociacijos susitarimą, ypač su prekyba susijusį jo aspektą, remiantis abipusiškumu, abipuse nauda ir pusiausvyra, ir atsižvelgti į ES ir Čilės jungtinio parlamentinio komiteto nuolat reiškiamą paramą modernizavimui, taip pat į tai, kad jungtinis konsultacinis komitetas palankiai įvertino veiksmus, kuriais siekiama susitarimą atnaujinti;
- d) prisiminti, kad globalizacijos ir prekybos politikos klausimais neseniai Europoje ir kitur buvo aktyviai diskutuota, nes šios politikos nauda gali būti paskirstyta ne po lygiai; manyti, kad būtina numatyti tendencijas ir galimas pasekmes, siekiant užtikrinti įtraukesnę prekybos teikiamos naudos paskirstymą ir suteikti tinkamą apsaugą tiems, kurie negali pasinaudoti susitarimu ir kurie vykstant velesniam procesui gali atsidurti prastesnėje padėtyje; todėl plėtoti politikos veiksmus, visų pirma ne tik nacionaliniu, bet ir Sąjungos lygiu ir kitose srityse, ne tik prekybos susitarimų srityje, pavyzdžiui, pramonės, mokesčių ir socialinės politikos srityse;
- e) nepamiršti, kokia svarbi daugiašalė darbotvarkė ir kad visomis dvišalėmis derybomis neturi būti kenkiama daugiašalės pažangos siekiui; atsižvelgti į tai, kad tvirtesni ES ir Čilės dvišaliai santykiai ir bendradarbiavimas taip pat turėtų supaprastinti glaudesnę šalių bendradarbiavimą ir sąveiką daugiašalėje ir keliašalėje aplinkoje; šiuo atžvilgiu skatinti visapusišką Čilės dalyvavimą derybose dėl PPO Susitarimo dėl aplinkosaugos prekių ir PPO peržiūrėtos Sutarties dėl viešųjų pirkimų;
- f) modernizavimo procese didžiausią dėmesį skirti bendroms vertybėms ir tęsti nuostatų dėl žmogaus teisių įtraukimo praktiką, kaip tai daroma sudarant visus asociacijos susitarimus;
- g) užtikrinti, kad visame modernizuoto asociacijos susitarimo tekste būtų užtikrinta ir aiškiai bei nedviprasmiškai įtvirtinta šalių teisė ir galimybė priimti ir taikyti savo pačių įstatymus ir kitus teisės aktus, atsižvelgiant į viešąjį interesą, kad būtų pasiekti teisėti viešosios politikos tikslai, pavyzdžiui, susiję su žmogaus teisių apsauga ir skatinimu, įskaitant tokias sritis kaip prieiga prie vandens, visuomenės sveikata, socialinės paslaugos, viešoji švietimo sistema, sauga, aplinka, visuomenės dorovė, socialinė ir vartotojų apsauga, privatumo ir duomenų apsauga, ir kultūrų įvairovės propagavimu ir apsauga; užtikrinti, kad jokie investuotojų reikalavimai netrukdytų siekti šių tikslų; ryšium su tuo pabrėžti, kad ES laisvosios prekybos susitarimu nesiekama riboti teisėtus Sąjungos, jos valstybių narių ar subfederalinių subjektų interesus reguliuoti atsižvelgiant į viešąjį interesą;
- h) derybose dėl prekybos prekėmis siekti gerokai pagerinti rinkos prieinamumą atsižvelgiant į visas tarifų pozicijas, panaikinti nereikalingas kliūtis, įskaitant kliūtis, susijusias su ES laivų galimybėmis naudotis uostų infrastruktūra, kartu atsižvelgiant į tai, kad yra daugybė jautrių žemės ūkio ir pramonės produktų, kuriems reikėtų sudaryti deramas sąlygas, pvz., taikant tarifines kvotas, skiriant tinkamus pereinamuosius laikotarpius arba prireikus jų neįtraukiant į susitarimą; įtraukti tinkamą naudoti ir veiksmingą dvišalę apsaugos sąlygą, kuria sudaroma galimybė laikinai sustabdyti lengvatų taikymą, jeigu dėl atnaujinto asociacijos susitarimo įsigaliojimo importo didėjimas darytų arba galėtų daryti žalą pažeidžiamiesiems sektoriams;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

- i) į savo derybinius nurodymus įtraukti tikslą supaprastinti kilmės taisykles ir muitinės procedūras, siekiant pritaikyti jas prie tikrosios vis sudėtingesnių pasaulinių vertės grandinių padėties; užtikrinti, kad į atnaujintą Asociacijos susitarimą būtų įtrauktos kovos su sukčiavimu nuostatos ir priemonės bei išipareigojimai standartizuoti muitinės taisykles ir praktiką, kad būtų padidintas skaidrumas, veiksmingumas, teisinis tikrumas ir muitinių bendradarbiavimas, kartu atnaujinant ir supaprastinant procedūras, kaip nurodyta PPO susitarime dėl prekybos lengvinimo ir peržiūrėtoje Kioto konvencijoje;
- j) prekybos paslaugomis srityje atsižvelgti į tai, kad pagal dabartinį asociacijos susitarimą nevisiškai išnaudotos paslaugų sektoriaus galimybės ir kad modernizuotame asociacijos susitarime reikėtų spręsti nereikalingų patekimo į rinką ir nacionalinio režimo kliūčių klausimą; atsižvelgti į tai, kad reikėtų prisiimti išipareigojimus, pagrįstus Bendruoju susitarimu dėl prekybos paslaugomis (GATS) ir kad prireikus reikėtų atnaujinti taisykles, kad jos atspindėtų naujus pokyčius; garso ir vaizdo paslaugų neįtraukti į šio susitarimo taikymo sritį; užtikrinti, ir aiškiai numatyti, kad modernizuotas asociacijos susitarimas netrukdytų šalių gebėjimui nustatyti, reguliuoti, teikti ir remti viešąsias paslaugas atsižvelgiant į viešąjį interesą, kad susitarime nebūtų iš vyriausybės reikalaujama privatizuoti jokių paslaugų, taip pat nebūtų užkirstas kelias vyriausybei teikti viešąsias paslaugas, kurias anksčiau teikdavo privatieji paslaugų teikėjai, arba valstybei vėl imti kontroliuoti paslaugas, kurias valdžios institucijos anksčiau buvo pasirinkusios privatizuoti, nei trukdyti valdžios institucijoms plėsti visuomenei teikiamas paslaugas išbraukiant visas sąlygas, nuostatas ar išipareigojimus, kuriais būtų mažinamas būtinas lankstumas, kad dabartinės ir būsimos visuotinės svarbos ekonominės paslaugos vėl būtų valstybės kontroliuojamos;
- k) užtikrinti, kad atnaujintu susitarimu būtų nustatyti reikiami veiksmai, kuriais būtų numatytas didesnis reguliavimo skaidrumas ir savitarpio pripažinimas, įskaitant nuostatas, kuriomis siekiama užtikrinti nešališkumą ir aukščiausių apsaugos standartų, susijusių su reikalavimais, kvalifikacijomis ir licencijomis, laikymąsi, ir šioje srityje numatyti konsultacijų institucinius mechanizmus, kuriuose dalyvautų įvairūs suinteresuotieji subjektai, pvz., MVI ir pilietinės visuomenės organizacijos;
- l) užtikrinti, kad, nors prisiimti išipareigojimai supaprastinti fizinių asmenų atvykimą ir pasilikimą verslo tikslais, užsienio paslaugų teikėjai turi laikytis ES ir valstybių narių socialinių ir darbuotojų teisės aktų ir taikomų kolektyvinių susitarimų, kai darbuotojai naudojami 4 režimo išipareigojimais;
- m) užtikrinti, kad visas plataus užmojo bendradarbiavimas reguliavimo klausimais ir standartų harmonizavimas išliktų savanoriški, juos vykdant būtų paisoma reguliavimo institucijų savarankiškumo, jie būtų pagrįsti vien didesniais informacijos mainais ir administraciniu bendradarbiavimu, siekiant įvardyti nereikalingas kliūtis ir administracinę našą, ir jais turi būti išsaugotas atsargumo principas; nepamiršti, jog, didinant konvergenciją ir bendradarbiavimą tarptautinių standartų srityje, kartu užtikrinant aukščiausią vartotojų, aplinkos, socialinės ir darbuotojų apsaugos lygį, turi būti siekiama, kad bendradarbiavimas reguliavimo srityje būtų naudingas pasaulio ekonomikos valdymui;
- n) apsvarstyti galimybę į atnaujintą Asociacijos susitarimą įtraukti finansinių paslaugų rizikos ribojimo išlygą, pagrįstą į ES ir Kanados Išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimą (IEPS) įtraukta išlyga, kad šalims būtų suteikta politinė erdvė reguliuoti savo finansų ir banko sektorius, siekiant užtikrinti finansų sistemos stabilumą ir vientisumą; įtraukti apsaugos priemonės ir bendrąsias išimtis, susijusias su kapitalo judėjimu ir mokėjimais, taikytinas tais atvejais, kai kapitalo judėjimas ir mokėjimai sukelia ar gali sukelti didelių sunkumų sklandžiam ekonominės ir pinigų sąjungos veikimui arba ES mokėjimų pusiausvyrai;
- o) įtraukti nuostatas dėl gero mokesčių valdymo ir skaidrumo standartų, kurios dar kartą patvirtintų šalių išipareigojimą įgyvendinti tarptautinius standartus kovojant su mokesčiniu sukčiavimu, mokesčių slėpimu bei mokesčių vengimu, ypač EBPO mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo rekomendacijas, taip pat nuostatas, kurios apimtų reikalavimus dėl automatiško keitimosi informacija ir verslo patikos fondų tikrosios nuosavybės viešųjų registrų steigimo, taip pat konkrečias nuostatas skyriuose dėl finansinių paslaugų, kapitalo judėjimo ir įsteigimo, kuriomis būtų nustatyta, kad įmonių mokesčių planavimas turi būti atsekamas;
- p) nepamiršti, kad korupcija kenkia žmogaus teisėms, lygybei ir socialiniam teisingumui ir yra didelė kliūtis ekonomikai augti; įtraukiant specialų skirsnį, kuriame būtų išdėstyti aiškūs ir tvirti išipareigojimai bei priemonės, kovoti su visų formų korupcija ir įgyvendinti tarptautinius standartus bei daugiašales kovos su korupcija konvencijas;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

- q) manyti, kad tvarios nuostatos dėl viešųjų pirkimų atvėrimo, kuriomis skatinama laikytis naudingiausio pasiūlymo principo, apimančio socialinius, aplinkos apsaugos ir inovacijų kriterijus, supaprastintas procedūras ir skaidrumą konkurso dalyvių atžvilgiu, įskaitant veiksmingas galimybes dalyvauti subjektams iš kitų šalių, taip pat gali būti veiksmingos kovos su korupcija priemonės ir jomis gali būti didinamas viešojo administravimo sąžiningumas ir teikiama ekonominė nauda mokesčių mokėtojams; atnaujintame asociacijos susitarime numatyti paprastesnę patekimą į viešųjų pirkimų rinkas, taip pat ir ne centriniu lygmeniu, skaidrias procedūras, pagrįstas nacionaliniu režimu, nešališkumu ir teisingumu;
- r) užtikrinti, kad investicijų politika apimtų gerą valdymą ir sudarytų geresnes sąlygas investicijoms, taip pat plėtoti ir įtvirtinti investuotojų išpareigojimus tuo pačiu gerinant investuotojų apsaugą;
- s) užtikrinti, kad derybiniuose nurodymuose Komisijai būtų nurodyta vesti derybas dėl modernaus investicijų skyriaus, atsižvelgiant į geriausią tarptautinę patirtį, pvz., Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros konferenciją (UNCTAD), darnaus vystymosi investicijų politikos strategiją ir naujausią Teisingumo Teismo nuomonę dėl ES ir Singapūro LPS;
- t) siekti, kad būtų atlikta reikalinga tarptautinė ginčų sprendimo tvarkos reforma; siekti, kad visos šalys išsipareigotų pirmiausia kreiptis į kompetentingus teismus ir pakeisti investuotojų ir valstybės ginčų sprendimą (IVGS) viešųjų investicijų teismų sistema (angl. ICS), turinčia apeliacinį mechanizmą, griežtas taisykles dėl interesų konfliktų ir įgyvendinamą elgesio kodeksą; atsižvelgti į investuotojų išpareigojimus ir išsaugoti teisę reguliuoti siekiant teisėtų viešosios politikos tikslų, pavyzdžiui, susijusių su sveikata ir vandens tiekimu, taip pat darbuotojų ir aplinkos apsauga; siekti išvengti nepagrįsto bylinėjimosi ir apimti visas demokratines procedūrinės garantijas, kaip antai teisę į vienodas galimybes kreiptis į teismą (ypatingą dėmesį skiriant MVI), užtikrinti teismų nepriklausomumą, skaidrumą ir atskaitomybę, taip pat siekti daugiašalio investicijų teismo įsteigimo (angl. MIC);
- u) užtikrinti, kad modernizuotas asociacijos susitarimas apimtų tvirtą ir plataus užmojo TSDC, į kurią būtų įtrauktos privalomos ir įgyvendinamos nuostatos, kurioms būtų taikomi tinkami ir veiksmingi ginčų sprendimo mechanizmai, pagal kurias, be įvairių vykdymo užtikrinimo metodų, būtų numatyta sankcijomis pagrįsta sistema ir būtų sudarytos sąlygos tinkamai dalyvauti socialiniams partneriams ir pilietinei visuomenei; mano, kad į TSDC, be kita ko, reikėtų įtraukti šalių išpareigojimą priimti ir nacionaliniuose įstatymuose bei teisės aktuose išsaugoti pagrindinėse TDO konvencijose įtvirtintus principus ir veiksmingai įgyvendinti naujausias TDO priemones, visų pirma valdymo konvencijas, deramo darbo darbotvarkę, TDO konvenciją Nr. 169 dėl čiabuvių tautų teisių, Konvenciją dėl darbuotojų – vyrų ir moterų – lygių galimybių ir vienodo požiūrio į juos, Namų ūkio darbuotojų konvenciją ir Konvenciją dėl pareigų šeimai turinčių darbuotojų, taip pat darbuotojų migrantų darbo standartus ir įmonių socialinę atsakomybę, įskaitant EBPO tam tikriems sektoriams skirtas gaires ir JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus, taip pat procedūrą, pagal kurią jungtiniame konsultaciniame komitete susirinkę socialiniai partneriai ir pilietinė visuomenė galėtų paraginti pradėti vyriausybės konsultacijas;
- v) atsižvelgiant į Čilės pasiektą pažangą dvišalėse prekybos derybose su Urugvajumi ir Kanada, užtikrinti, kad šalys įtrauktų konkretų skyrių dėl prekybos ir lyčių lygybės bei moterų įgalinimo, kuriame būtų nustatyti aiškūs ir išmatuojami tikslai, viršijantys tarptautines žmogaus teises, darbo ir socialinius standartus, kurių laikosi šalys, numatytos aktyvios priemonės, kuriomis siekiama pagerinti moterų galimybes pasinaudoti asociacijos susitarimu teikiamomis galimybėmis; nustatyti priemones, kuriomis būtų siekiama, *inter alia*, užtikrinti geresnę profesinio ir šeiminio gyvenimo pusiausvyrą ir naudotis socialinėmis ir sveikatos priežiūros paslaugomis; taip pat užtikrinti, kad susitarimo šalys išsipareigotų kaupti suskirstytus duomenis, kad būtų galima atlikti nuodugnius asociacijos susitarimo poveikio lyčių lygybei *ex ante* ir *ex post* analizes; siekti didesnio moterų valdomų įmonių (visų pirma labai mažų įmonių ir MVI) dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose, atsižvelgiant į patirtį, įgytą Čilės lyčių lygybės ministerijos, kuri 2015 m. priėmė programą, kuria didinamas moterų verslininkių, kaip tiekėjų, dalyvavimas „Chile Compras“ viešųjų pirkimų rinkoje; remti moterų įmonių tarptautinimą ir skatinti moteris naudotis 4 režimo teikiamomis galimybėmis; užtikrinti, kad lyčių lygybės žinios būtų įtrauktos į derybų grupes ir periodines diskusijas dėl šio skyriaus įgyvendinimo Jungtiniame konsultaciniame komitete, kuris taip pat turėtų būti įtrauktas į lyčių lygybę skatinančias organizacijas;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

- w) taip pat įtraukti išsamų skyrių apie labai mažas įmones ir MVĮ, kuriame būtų numatyta didelė pažanga, susijusi su prekybos sąlygų gerinimu, prekybai kylančių kliūčių panaikinimu ir nereikalinga administracine našta, taip pat aktyvios priemonės, kuriomis būtų siekiama užtikrinti, kad būtų pakankamai naudojamosi susijusiomis galimybėmis ir kad jos būtų teikiamos visiems pagrindiniams ir galimiems dalyviams (t. y. sukuriant vieno langelio sistemą, tam skirtas interneto svetaines ir skelbiant sektorių gaires, kuriose būtų pateikiama informacija apie procedūras ir naujas prekybos ir investicijų galimybes);
- x) įtraukti skyrių dėl energetikos, kuris apimtų, *inter alia*, atsinaujinančiosios energijos ir žaliavų klausimus; pripažinti, kad svarbu įgyvendinti daugiašalius aplinkos susitarimus (būtent Paryžiaus susitarimą dėl klimato kaitos), įtraukti su prekyba susijusias nuostatas ir įpareigojimus dalyvauti vykdant tarptautines priemones, derybas ir abipusiškai naudingą prekybos ir aplinkos politiką, atitinkančią žiedinės ekonomikos tikslus, įskaitant išipareigojimus dėl žaliojo ekonomikos augimo, ir remti bei toliau skatinti prekybą aplinkos apsaugos prekėmis ir paslaugomis bei atsinaujinančiąja energija, taip pat klimatui nekenkiančiomis technologijomis, ir investicijas į jas;
- y) priimti derybinius nurodymus, pagal kuriuos būtų numatyta sustiprinti gyvūnų gerovės nuostatas, įtrauktas į dabartinį asociacijos susitarimą, vykdant veiksmingą dvišalį bendradarbiavimą šiuo klausimu ir numatant sąlyginį liberalizavimą tais atvejais, kai gaminant tam tikrus produktus kyla pavojus gyvūnų gerovei;
- z) priimti derybinius nurodymus, kuriuose būtų išdėstyti reikalavimai spręsti su konkurencijos teisės ir nuostatų dėl sanitarijos ar fitosanitarijos priemonių įgyvendinimu susijusius klausimus, kad būtų atsižvelgta į skaidrumo, proceso teisingumo ir nediskriminavimo principus, taip pat į su subsidijomis susijusias taisykles;
- aa) atsižvelgti į tai, kad visuose prekybos susitarimuose vartotojų gerovė turi būti įtvirtinta kaip vienas iš bendrų tikslų ir jais reikia užtikrinti, kad asociacijos susitarimu šalys išipareigtų taikyti aukšto lygio vartotojų saugos ir apsaugos reikalavimus ir kad būtų laikomasi aukščiausių tarptautinių standartų ir būtų parengta nuosekli geriausia patirtis, ypač susijusi su vartotojų apsauga finansinių paslaugų, produktų ženklavimo ir e. prekybos srityse;
- ab) pripažinti, kad derybose turi būti priimtos tvirtos ir įgyvendinamos nuostatos, apimančios visų intelektinės nuosavybės teisių formų pripažinimą ir apsaugą, įskaitant plataus užmojo nuostatas dėl geografinių nuorodų (GN), pagrįstas į dabartinį Asociacijos susitarimą įtrauktomis nuostatomis, kurios buvo praplėstos, užtikrinant geresnes prieigos prie rinkos galimybes, geresnį įgyvendinimą ir galimybę įtraukti naujas geografines nuorodas; užtikrinti, kad persvarstytas asociacijos susitarimas apimtų intelektinės nuosavybės skyrių, be kita ko, užtikrinantį reikiamą lankstumą, ir kad su intelektinės nuosavybės teisėmis susijusios nuostatos netrukdytų gauti įperkamus svarbiausių vaistų ir gydymo pagal vietinės visuomenės sveikatos programas; užtikrinti, kad šis skyrius apimtų daugiau negu numatyta Sutarties dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba (TRIPS), nuostatose;
- ac) užtikrinti, kad šalys garantuotų kuo aukštesnį skaidrumo ir dalyvavimo lygį, užtikrinant, kad būtų pasiekti derybų tikslai, ir kad tai apimtų nuolatinį ir tinkama informacija grindžiamą dialogą su visomis susijusiomis šalimis, įskaitant suinteresuotuosius subjektus, pvz., įmones, profesines sąjungas ir pilietinę visuomenę, įskaitant čiabuvių atstovus; šiuo atžvilgiu sistemingai įtraukti kompetentingas parlamentines institucijas, visų pirma ES ir Čilės jungtinį parlamentinį komitetą ir jungtinį konsultacinį komitetą visu asociacijos susitarimo galiojimo ciklu – nuo derybų iki įgyvendinimo ir vertinimo, ir, ryšium su įgyvendinimo etapu, remti oficialaus Čilės pilietinės visuomenės dalyvavimo institucijos sukūrimą, kad būtų atsižvelgta į Čilės visuomenės pliuralizmą, ypatingą dėmesį skiriant jos čiabuvių tautoms; siekiant šio tikslo kartu su Čile užtikrinti, kad visa susijusi informacija būtų skelbiama plačiai visuomenei prieinamiausiu būdu, įskaitant informacijos suvestines, išverstas į ispanų kalbą, kuri yra bendra oficialioji kalba;
- ad) atsižvelgti į Parlamento raginimus supažindinti visuomenę su prekybos derybų įgaliojimais ir skelbti derybinius nurodymus dėl asociacijos susitarimo modernizavimo iš karto po jų priėmimo;
- ae) užtikrinti, kad asociacijos susitarime būtų numatyti reikiami mechanizmai, kuriais jį įgyvendinant būtų užtikrintas praktinis jo laikymasis, įskaitant šiuolaikinį, veiksmingą tarpvalstybinių ginčų sprendimo mechanizmą;
2. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, EIVT, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir Čilės Respublikos vyriausybei ir parlamentui.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

P8_TA(2017)0358

Skaidrumas, atskaitomybė ir sąžiningumas ES institucijose

2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl skaidrumo, atskaitomybės ir sąžiningumo ES institucijose (2015/2041(INI))

(2018/C 337/18)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo 2014 m. balandžio 15 d. sprendimą dėl Tarpinstitucinio susitarimo dėl skaidrumo registro pakeitimo ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 9 ir 10 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV),
 - atsižvelgdamas į savo 2008 m. gegužės 8 d. rezoliuciją dėl interesų atstovų (lobistų) veiklos Europos institucijose pagrindo sukūrimo ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. lapkričio 25 d. Komisijos sprendimą nesusitikti su neregistruotais lobistais ir skelbti informaciją apie lobistų susitikimus,
 - atsižvelgdamas į savo 2014 m. kovo 11 d. rezoliuciją dėl visuomenės teisės susipažinti su dokumentais (Darbo tvarkos taisyklių 104 straipsnio 7 dalis) 2011–2013 m. ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) paskelbtus skaidrumo ir sąžiningumo principus vykdamas lobistinę veiklą,
 - atsižvelgdamas į savo 2016 m. gruodžio 13 d. sprendimą dėl bendros Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklių peržiūros ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Konstitucinių reikalų komiteto pranešimą ir Tarptautinės prekybos komiteto, Biudžeto kontrolės komiteto, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, Teisės reikalų komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto nuomones (A8-0133/2017),
- A. kadangi „Sąjunga visada laikosi piliečių, kuriems jos institucijos [...] skiria vienodą dėmesį, lygybės principo“ (Europos Sąjungos sutarties 9 straipsnis); kadangi „kiekvienas pilietis turi teisę dalyvauti demokratiname Sąjungos gyvenime“, o „sprendimai priimami kuo atviriau ir kiek įmanoma labiau juos priartinant prie piliečių“ (Europos Sąjungos sutarties 10 straipsnio 3 dalis, panašiai suformuluota šios sutarties preambulės 13 konstatuojamoji dalis, jos 1 straipsnio 2 dalis ir 9 straipsnis); kadangi „Sąjungos institucijos, įstaigos ir organai veikia kiek įmanoma gerbdami atvirumo principą“ (SESV 15 straipsnio 1 dalis);
- B. kadangi ES institucijos jau yra padariusios pažangą, kad taptų atviresnėmis, ir skaidrumo, atskaitomybės bei sąžiningumo požiūriais daugeliu atžvilgiu yra pralenkusios nacionalines ir regionines politines institucijas;
- C. kadangi įstatymų leidėjų ir visuomenės dialogas, kaip ir atstovavimas interesams, yra esminė demokratijos dalis ir kadangi deramai atstovaujant skirtingiems interesams teisėkūros procese Parlamento nariai gauna informacijos ir ekspertinių žinių, be to, tai nepaprastai svarbu tinkamam pliuralistinių visuomenių veikimui;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0376.

⁽²⁾ OL C 271 E, 2009 11 12, p. 48.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0203.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0484.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

- D. kadangi, atsižvelgdamos į didėjančią ES ir jos piliečių atotrūkį bei būtinybę skatinti žiniasklaidos domėjimąsi ES reikalais, ES institucijos turi siekti pačių aukščiausių skaidrumo, atskaitomybės ir sąžiningumo standartų; kadangi šie principai – esminiai papildomi komponentai skatinant gerą valdymą ES institucijose ir užtikrinant didesnę atvirumą ES veikimo bei jos sprendimų priėmimo proceso kontekste ir kadangi jie turėtų būti svarbiausi institucijų vidaus kultūros principai;
- E. kadangi piliečių pasitikėjimas ES institucijomis nepaprastai svarbus demokratijai, geram valdymui ir veiksmingam politikos formavimui; kadangi ES viduje būtina mažinti atskaitomybės spragas ir imti rinktis tikrinimo būdus, kurie būtų labiau grindžiami bendradarbiavimu ir apjungtų demokratinę priežiūrą, kontrolę ir audito veiklą, kartu užtikrinant didesnę skaidrumą;
- F. kadangi neskaidrus vienašalis interesų atstovavimas gali paskatinti korupcijos riziką ir didelės grėsmės bei rimtų iššūkių, susijusių su politikos formuotojų sąžiningumu ir visuomenės pasitikėjimu ES institucijomis, atsiradimą; kadangi korupcijos finansinės pasekmės didelės ir korupcija kelia rimtą grėsmę demokratijai, teisei valstybei ir viešosioms investicijoms;
- G. kadangi teisinis aktas, kaip naujas privalomo Skaidrumo registro pagrindas, reikalauja teisiškai apibrėžti veiklą, patenkančią į registro taikymo sritį, o tai padėtų išaiškinti esamas dviprasmiškas apibrėžtis, taip pat skaidrumo, sąžiningumo ir atskaitomybės interpretacijas;
- H. kadangi kai kuriose valstybėse narėse nacionaliniai skaidrumo registrai jau sukurti;
- I. kadangi, remiantis skaidrumo reikalavimu, nustatytu SESV 15 straipsnio 3 dalyje ir Pagrindinių teisių chartijos 42 straipsnyje bei patvirtintu ES Teisingumo Teismo (ESTT) praktikos, visi Sąjungos piliečiai turi teisę susipažinti su Sąjungos institucijų, įstaigų ir organų dokumentais ⁽¹⁾;

Kad lobistų registras taptų kuo labiau privalomas

1. teigiamai vertina Biuro sprendimą prašyti administracijos parengti šabloną, skirtą visiems pranešėjams ir nuomonės referentams, savanoriškam poveikiui teisės aktui daryti nurodant, su kurių interesų atstovais ir organizacijomis jie konsultavosi; šis šablonas turėtų būti prieinamas ir kaip IT priemonė;
2. primena savo 2016 m. gruodžio 13 d. atliktą Darbo tvarkos taisyklių peržiūrą, kuria siekta užtikrinti, kad Parlamento nariai sistemingai vadovautųsi praktika susitikti tik su Skaidrumo registre užsiregistravusiais interesų atstovais, ir ragina įtraukti interesų atstovų susitikimus su generaliniais sekretoriais, generaliniais direktoriais ir frakcijų generaliniais sekretoriais; ragina Parlamento narius ir jų personalą tikrinti, ar interesų atstovai, su kuriais jie ketina susitikti, užsiregistravę ir, jeigu ne, prašyti jų kuo greičiau tai padaryti iki įvykstant susitikimui; ragina Tarybą parengti panašią nuostatą, kuri apimtų nuolatines atstovybes; mano, jog besiregistruojančiuosius Skaidrumo registre būtina įpareigoti pateikti dokumentus, kuriais būtų įrodoma, kad jų pateikiama informacija teisinga;
3. primena, kaip 2014 m. lapkričio 25 d. Komisijos sprendime dėl informacijos apie susitikimus skelbimo apibrėžiamas susitikimas su interesų atstovais; primena nuostatas dėl to, kokia informacija gali būti nepateikiama, vadovaujantis Reglamentu (EB) Nr. 1049/2001; mano, kad nuostatos dėl šių susitikimų neturėtų apsiriboti dvišaliais susitikimais ir apimti susitikimus su tarptautinių organizacijų atstovais;
4. mano, kad pranešėjai, šešėliniai pranešėjai ir komitetų pirmininkai turėtų skelbti apie savo susitikimus su interesų atstovais, patenkančiais į Skaidrumo registro taikymo sritį, rengiamus dėl dokumentų, už kuriuos jie atsakingi, informuodami apie poveikį teisės aktui, ir kad pagal visas išimtis turėtų būti numatyta sąžiningai veikiančių informatorių gyvybės ir laisvės apsauga;

⁽¹⁾ 2010 m. rugsėjo 21 d. Teismo sprendimas *Švedijos Karalystė / Association de la presse internationale ASBL (API) ir Europos Komisija, C-514/07 P, Association de la presse internationale ASBL (API) / Europos Komisija, C-528/07 P, ir Europos Komisija / Association de la presse internationale ASBL (API), C-532/07 P, sujungtos bylos C-514/07 P, C-528/07 P ir C-532/07 P, ECLI:EU:C:2010:541.*

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

5. ragina Biurą parengti reikiamas priemones, kad Parlamento nariai savo internetiniuose Parlamento profiliuose galėtų skelbti informaciją apie savo susitikimus su interesų atstovais, jei šito pageidauja;
6. ragina Komisiją praktiką, pagal kurią būtų susitinkama tik su Skaidrume registre užsiregistravusių organizacijų atstovais ar savarankiškai dirbančiais asmenimis, taikyti visiems atitinkamiems Komisijos darbuotojams (pradedant skyrių vadovų lygmeniu ir toliau);
7. ragina Komisiją skelbti apie visų atitinkamų Komisijos darbuotojų, dalyvaujančių ES politikos formavimo procese kartu su išorės organizacijomis, susitikimus, laikantis būtinų duomenų apsaugos taisyklių; kalbant apie kitus šiuose susitikimuose dalyvaujančius darbuotojus, turėtų būti paskelbiamas skyrius arba tarnyba;
8. pritaria Komisijos raginimui ES institucijoms ir jų darbuotojams bei jos agentūroms susilaikyti nuo neregistruotų interesų atstovų, kurie patenka į Skaidrumo registro taikymo sritį, kvietimo būti pranešėjais, jų renginių globojimo ir tokių renginių rengimo ES institucijų patalpose, taip pat nuo leidimo jiems dalyvauti Komisijos patariamųjų organų veikloje;
9. ragina Komisiją užtikrinti, kad visa informacija apie interesų atstovavimą ES institucijose, interesų deklaracijas, pasitvirtinusių interesų konfliktus ir ekspertų grupes būtų lengvai prieinama visuomenei naudojantis pagal vieno langelio principą veikiančia internetine duomenų baze;
10. ragina Komisiją parengti priemones geresnei pusiausvyrai užtikrinti paremiant nepakankamai atstovaujamus interesus;
11. mano, kad Europos Parlamento nariai, skiriami pranešėjais, šešėliniais pranešėjais arba komitetų pirmininkais, turi ypatingą pareigą skaidriai informuoti apie savo ryšius su interesų atstovais atsižvelgdami į savo vaidmenį ES teisėkūros srityje;
12. mano, kad Skaidrumo registre užsiregistravę subjektai turėtų laiku ir privaloma tvarka atnaujinti registre pateikiamą informaciją apie išlaidas už veiklą, patenkančią į registro įgaliojimų sritį, kai šios išlaidos viršija atitinkamai kategorijai nustatytą ribą;
13. mano, kad visi užsiregistravę subjektai turėtų būti įpareigoti Skaidrumo registre paskelbti visų paramos teikėjų ir jų atitinkamų dovanų, viršijančių 3 000 EUR, sąrašą, nurodant kasmet gaunamų atskirų dovanų pobūdį ir vertę; apie vienkartinę 12 000 EUR vertę viršijančias dovanas turi būti pranešama nedelsiant;
14. pakartoja savo ilgalaikį raginimą paremti ES skaidrumo registrą teisės aktu, jei tarpinstituciniu susitarimu užpildyti visų spragų ir užtikrinti, kad registras būtų visapusiškai privalomas visų interesų atstovams, neįmanoma; mano, kad pasiūlyme dėl šio teisės akto galėtų būti atsižvelgiama į pažangą, padarytą atlikus tarpinstitucinio susitarimo ir Parlamento elgesio kodekso pakeitimus; primena Komisijai savo raginimą, išdėstytą jo 2014 m. balandžio 15 d. sprendime, parengti deramą pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl privalomo skaidrumo registro, kuris iki 2016 m. pabaigos turėjo būti pateiktas remiantis SESV 352 straipsniu;
15. pakartoja savo raginimą Tarybai, įskaitant jos parengiamuosius organus, kuo greičiau prisijungti prie Skaidrumo registro; ragina visas valstybes nares parengti teisės aktus, pagal kuriuos būtų skatinamas skaidrus interesų atstovavimas; ragina valstybes nares parengti taisykles, pagal kurias interesų atstovai turėtų skaidriai pranešti apie atvejus, kai ryšius su nacionaliniais politikais ir viešojo administravimo atstovais jie palaiko siekdami daryti poveikį ES teisėkūrai;

Skaidrumas, atskaitomybė ir sąžiningumas palaikant ryšius su interesų atstovais

16. primena savo 2016 m. gruodžio 13 d. sprendimą atšaukti subjektų, nepageidaujančių bendradarbiauti vykstant tyrimams ar klausymams bei komitetų posėdžiams, kurių tikslas – rinkti informaciją, privilegijas; ragina Komisiją dar labiau iš dalies keisti registruotų subjektų elgesio kodeksą, kad jie būtų skatinami vadovautis kuo geriausia valia ir neteikti nepakankamos ar klaidinančios informacijos vykstant tokiems klausymams arba komitetų posėdžiams; mano, kad pagal elgesio kodeksą Skaidrumo registre registruotiems subjektams turėtų būti draudžiama įdarbinti interesus arba šalis, kuriems tarnauja, dangstančius asmenis arba organizacijas;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

17. mano, kad profesionalios konsultacijų įmonės, teisinių paslaugų įmonės arba savarankiškai dirbantys konsultantai turėtų nurodytų tiksliai veiklos, kurią apima registras, apimtį, tačiau pripažįsta, kad, remiantis kai kurių valstybių narių nacionalinės teisės aktais, tam tikriems asmenims gali kilti kliūčių laikytis Skaidrumo registro reikalavimų;

18. primygtinai laikosi savo, kad registruotieji subjektai, įskaitant teisinių paslaugų ir konsultacijų įmones, Skaidrumo registre turėtų deklaruoti visus klientus, kurių vardu jie vykdo interesų atstovavimo veiklą, patenkančią į Skaidrumo registro taikymo sritį; teigiamai vertina sprendimus, kuriuos įvairios teismo advokatų organizacijos ir teisininkų draugijos priėmė pripažindamos su teismais susijusios teisininkų veiklos ir kitokios veiklos, patenkančios į Skaidrumo registro taikymo sritį, skirtumus; be to, ragina Europos teismo advokatūros ir teisininkų draugijų tarybą (angl. *Council of Bars and Law Societies of Europe*) skatinti savo narius priimti panašias priemones, tačiau pripažįsta, kad, remiantis kai kurių valstybių narių nacionalinės teisės aktais, tam tikriems asmenims gali kilti kliūčių laikytis Skaidrumo registro reikalavimų;

19. pažymi, kad kai kuriose valstybėse narėse profesinę veiklą reglamentuojančioms taisyklėms taikomos įstatyminės nuostatos – būtent pagal jas teisinių paslaugų įmonėms objektyviai užkertamas kelias užsiregistruoti Skaidrumo registre ir vykstant procesui atskleisti registro reikalaujamą informaciją apie savo klientus; tačiau taip pat išvelgia nemažą riziką, kad šiomis įstatyminėmis nuostatomis gali būti ir piktnaudžiaujama siekiant išvengti informacijos, kurios reikalaujama norint tinkamai užsiregistruoti registre, paskelbimo; šiuo požiūriu palankiai vertina pastebimą teisininkų profesinių organizacijų pasirengimą dirbti pagal partnerystės principą ir užtikrinti, kad jų profesijos interesų labai tokia informacija galėtų būti neatskleidžiama tik atsižvelgiant į tai, kas objektyviai leidžiama pagal įstatymą; ragina Komisiją ir Europos Parlamento Pirmininką užtikrinti, kad šis pasirengimas duotų praktinių rezultatų, ir juos kuo greičiau įtraukti į pakeistą susitarimą;

20. vadovaudamasis SESV 15 straipsniu ir ES sutarties 11 straipsniu, prašo Biuro reikalauti, kad neregistruotos organizacijos ar asmenys, vykdančios į Skaidrumo registro taikymo sritį patenkančią veiklą, prieš patekdami į Parlamento patalpas, užsiregistruotų; mano, kad tai neturėtų būti taikoma lankytojų grupėms; pabrėžia, kad Parlamentas, kaip ES piliečiams atstovaujanti institucija, turėtų toliau taikyti vadinamąją atvirų durų politiką piliečių atžvilgiu ir kad neturėtų būti kuriamos nereikalingos kliūtys, dėl kurių piliečiai atsisakytų minties lankytis jo patalpose;

21. apgailestauja, kad, pasak organizacijos „*Transparency International*“, 2015 m. daugiau nei pusė ES registro informacijai apie lobistus atskleisti įrašų buvo neteisingi, nepakankami arba beprasmingi;

22. prašo Biuro ir savo generalinio sekretoriaus palengvinti lobistų leidimams būtiną reaktyvavimo procesą pasirūpinant specialia reaktyvavimo infrastruktūra, kad, norint gauti leidimą patekti į patalpas, nereikėtų pernelyg ilgai laukti; ragina atsisakyti apribojimo, pagal kurį į Parlamento patalpas vienu metu leidžiama patekti ne daugiau negu keturiems leidimo turėtojams;

23. primena savo 2016 m. gruodžio 13 d. sprendimą dėl lobistų aplinkos atstovų leidimų ir ragina savo generalinį sekretorių iš dalies pakeisti taisykles, nuo 2013 m. gruodžio 13 d. taikomas leidimams ir pažymėjimams, su kuriais įleidžiama į Parlamento patalpas, kad bet kuris vyresnis nei 18 metų amžiaus asmuo, teikiantis paraišką aplinkos atstovo leidimui gauti, būtų įpareigotas pasirašyti dokumentą, užtikrinantį, jog jie nedalyvaus veikloje, patenkančioje į Skaidrumo registro taikymo sritį;

24. mano, jog būtina skubiai pradėti taikyti tinkamą pateiktos informacijos stebėsenos sistemą siekiant užtikrinti, kad registruotų asmenų teikiama informacija būtų prasminga, tiksli, nauja ir išsami; atsižvelgdamas į tai ragina gerokai padidinti Europos Parlamento Skaidrumo skyriaus ir Skaidrumo registro jungtinio sekretoriato išteklius;

25. mano, jog Skaidrumo skyrius ir Skaidrumo registro jungtinis sekretoriatas turėtų kasmet tikrinti registruotų subjektų deklaracijas remdamiesi pakankamu skaičiumi atsitiktinai atrinktų pavyzdžių, kad būtų gauti prasmingi, tikslūs, nauji ir išsamūs duomenys;

26. atsižvelgdamas į ES sutarties 4 straipsnio 2 dalį ir 5 straipsnio 2 dalį mano, kad demokratiškai išrinktos ir kontroliuojamos nacionalinio, regioninio ir vietos lygmens valstybės institucijos ir jų atstovai ES institucijose, įskaitant jų vidaus organus, formalias ir neformalias asociacijas bei išimtinai jų atstovų sudaromas vadinamąsias skėtines organizacijas, neturėtų patekti į ES Skaidrumo registro taikymo sritį, jeigu jos veikia viešojo intereso labui, kadangi šios organizacijos yra ES daugiapakopio valdymo sistemos dalis;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Sąžiningumo apsauga nuo interesų konfliktų

27. ragina ES institucijas ir organus, dar neturinčius elgesio kodekso, kuo skubiau parengti šį dokumentą; mano, jog tenka apgailestauti, kad Taryba ir Europos Vadovų Taryba iki šiol nėra priėmusios savo narių elgesio kodekso; ragina Tarybą pradėti taikyti specialų etikos kodeksą, įskaitant sankcijas, kuriuo remiantis būtų sprendžiamas su nacionaliniais delegatais susijusios rizikos klausimas; primygtinai teigia, kad Taryba, kaip ir kitos institucijos, turi būti atskaitinga ir skaidri; taip pat ragina parengti dviejų ES patariamųjų organų – Regionų komiteto ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto – narių ir darbuotojų elgesio kodeksą; ragina ES agentūras priimti gaires nuosekliai valdybų narių ir direktorių, mokslinių komitetų ekspertų ir apeliacinių tarybų narių interesų konfliktų prevencijos ir valdymo politikai įgyvendinti, taip pat patvirtinti ir įgyvendinti aiškią politiką interesų konfliktų atžvilgiu vadovaujantis tolesnių veiksmų, susijusių su bendru požiūriu į ES decentralizuotas agentūras, planu;

28. mano, kad visus ES pareigūnus, įskaitant laikinai priimtus tarnautojus, akredituotus Parlamento narių padėjėjus, sutartininkus ir nacionalinius ekspertus, reikėtų paraginti lankyti mokymus, kaip turėtų būti sprendžiami su interesų atstovais ir interesų konfliktais susiję klausimai;

29. pabrėžia, jog būtina stiprinti sąžiningumą ir tobulinti etikos sistemą taikant aiškius, griežtus elgesio kodeksus ir etikos principus, kad būtų galima vystyti bendrą veiksmingą visų ES institucijų ir agentūrų sąžiningumo kultūrą;

30. pripažįsta, kad „sukamųjų durų“ reiškinys gali pakenkti institucijų ir institucijų atstovų santykiams; ragina ES institucijas apibrėžti sistemingą ir proporcingą požiūrį šiam iššūkiui atremti; mano, kad visos reglamentavimo nuostatos, susijusios su „sukamųjų durų“ reiškiniu, turėtų būti taikomos ir Tarybos pirmininkui;

31. ragina griežtinti apribojimus buvusių Komisijos narių atžvilgiu veiklos pertraukos laikotarpį pratęsiant iki trejų metų, be to, jis turėtų būti privalomas bent tais atvejais, kai veikla patenka į Skaidrumo registro taikymo sritį;

32. mano, kad paskyrimų tarnyba sprendimus dėl vyresniųjų pareigūnų ir naujųjų buvusių Komisijos narių funkcijų turi priimti kuo labiau nepriklausomai nuo šalių, kurioms jos sprendimai turės poveikio;

33. prašo visų ES institucijų kasmet atskleisti informaciją apie ES administraciją palikusius vyresnius pareigūnus ir jų prisiimtas funkcijas, laikantis ES duomenų apsaugos taisyklių;

34. laikosi nuomonės, kad turėtų būti svarstoma galimybė nustatyti 18 mėnesių trukmės veiklos pertraukos laikotarpį baigiantis Reglamentavimo patikros valdybos išorės ir *ad hoc* narių paskyrimo laikui geresnio reglamentavimo kontekste, taip pat Europos investicijų banko direktorių tarybos narių paskyrimo laikui ir kad šiuo laikotarpiu jie neturėtų užsiimti lobistine veikla EIB valdymo organų narių ir banko personalo atžvilgiu savo veiklos, kliento ar darbdavio labui;

Sąžiningumas ir proporcinga ekspertų grupių sudėtis

35. teigiamai vertina Komisijos ketinimą imtis tolesnių veiksmų atsižvelgiant į Ombudsmeno tarnybos rekomendacijas, nukreiptas prieš interesų konfliktus ekspertų grupėse, ir aiškiai pritaria tam, kad ekspertų grupių registre būtų skelbiamas pakankamai išsamus kiekvieno individualiai paskirto eksperto gyvenimo aprašymas, taip pat kad ekspertų grupių registre būtų deklaruojami kiekvieno individualiai paskirto eksperto interesai;

36. pritaria Ombudsmeno tarnybos raginimui nustatyti reikalavimą užsiregistruoti Skaidrumo registre kaip būtiną sąlygą į ekspertų grupę skiriant tuos asmenis, kurie nėra valdžios pareigūnai ir visų ar didžiosios dalies savo pajamų negauna iš valstybinių institucijų, pvz., universitetų, preziumuojant, kad pastarieji nėra finansuojami interesų atstovų, taip pat ekonominių ir komercinių suinteresuotųjų šalių;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

37. mano, kad nuostatos, apimančios bendruosius ekonominių ir neekonominių interesų atskyrimo kriterijus, rekomenduojamus Ombudsmeno tarnybos ir grindžiamus ekspertų interesų deklaracijomis, padėtų Komisijai pasirinkti ekspertus, kurie proporcingiau atstovautų atitinkamiems interesams;

38. ragina Komisiją savo interneto svetainėje viešai skelbti visus ekspertų grupių posėdžių protokolus, įskaitant įvairiausias atstovaujamas nuomones;

39. ragina Komisiją užtikrinti, kad konsultuojantis būtų nagrinėjami atviri klausimai, o ne vien siekiama patvirtinti pasirinktą politikos kryptį;

Europos Parlamento rinkimų sąžiningumas

40. mano, kad, remiantis ES rinkimų teise, kandidatai partijų viduje turi būti keliami demokratiškai, slaptai ir deramai suteikiant žodį nariams, o asmenys, galutiniu sprendimu pripažinti kaltais dėl korupcijos ES finansinių interesų atžvilgiu arba valstybėse narėse, turėtų netekti teisės kandidatuoti per rinkimus laikotarpiu, kuris proporcingai atitiktų nusikaltimo sunkumą; pažymi, kad ši diskvalifikacijos procedūra jau taikoma kai kuriose valstybėse narėse; mano, kad taikant naują priemonę, pvz., direktyvą, galėtų būti nustatyti bendri minimalūs standartai, kurie skirtingai įvairių valstybių narių praktikai ir teisės sistemoms būtų taikomi diskvalifikacijos dėl korupcijos atveju;

Teisinės Komisijos narių atskaitomybės stiprinimas

41. ragina Komisiją remtis gera valstybių narių, kuriose galioja ministrams skirti įstatymai, praktika ir pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo būtų nustatytos Komisijos narių skaidrumo prievolės ir teisės, vadovaujantis bendro sprendimo procedūra;

42. ragina bendro sprendimo procedūrą pradėti taikyti sprendimui, kuriuo nustatomas Komisijos narių atlyginimas, įskaitant jų darbo užmokestį, ir kurį nuo pat Europos Bendrijų įkūrimo išimtinai priimdavo Taryba;

43. pažymi, jog kai kuriose valstybėse narėse nėra ministrams skirtų įstatymų, pagal kuriuos pareigas einantys asmenys negali būti vieninteliai verslo savininkai ar jo dalininkai;

Interesų konfliktai pasidalijamojo valdymo srityje ir trečiosiose šalyse, kai valdomos ES lėšos

44. išvelgia rimtą interesų konfliktą tais atvejais, kai esama galimybės, kad ES pareigūno valdomos įmonės teiks paraiškas ES lėšoms gauti arba jas gaus kaip subrangovai, o atsakomybė tiek už tinkamą lėšų panaudojimą, tiek už jų naudojimo kontrolę teks patiems savininkams ir pareigūnams;

45. ragina Komisiją į visus būsimus ES teisės aktus dėl mokėjimų įtraukti sąlygą, pagal kurią pareigūnų ES valstybėse narėse ir trečiosiose šalyse valdomos įmonės negalėtų nei kreiptis dėl ES finansavimo, nei jo gauti;

Tikslo leisti visapusiškai susipažinti su dokumentais realizavimas ir skaidrumas atskaitomybės vykstant teisėkūros procesui tikslu

46. primena savo raginimus Komisijai ir Tarybai, išdėstytus jo 2016 m. balandžio 28 d. rezoliucijoje dėl visuomenės teisės susipažinti su dokumentais 2014–2015 m. ⁽¹⁾, kurioje jis:

— ragino išplėsti Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 taikymo sritį, siekiant įtraukti visas ES institucijas, kurių jis šiuo metu neapėmė, t. y. Europos Vadovų Tarybą, Europos Centrinę Banką, ESTT ir visus ES organus bei agentūras;

— ragino institucijas, agentūras ir kitus organus visapusiškai laikytis pareigos į registrą įtraukti visą informaciją apie dokumentus, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 11 ir 12 straipsniuose;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0202.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

- laikėsi nuomonės, kad dokumentai, Taryboje parengti per trišalius dialogus, pvz., darbotvarkės, rezultatų santraukos, protokolai ir bendrieji požiūriai, yra susiję su teisėkūros procedūromis ir iš principo neturėtų būti tvarkomi kitaip negu kiti teisėkūros dokumentai bei turėtų būti tiesiogiai prieinami Parlamento interneto svetainėje;
- ragino sukurti bendrą tarpinstitucinį registrą (įskaitant specialią bendrą duomenų bazę), apimančią informaciją apie teisėkūros bylų, su kuriomis susijęs darbas vyksta taip, kaip buvo susitarta Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros, padėti;
- ragino Tarybą skelbti Tarybos darbo grupių posėdžių protokolus ir kitus dokumentus;
- ragino Komisiją parengti visų antrojo lygmens teisės aktų – pirmiausia deleguotųjų aktų – registrą ir pažymėjo, kad jo kūrimo darbas vyksta taip, kaip buvo susitarta Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros;
- pareiškė esąs įsitikinęs, kad būtina sukurti nepriklausomą priežiūros instituciją dokumentų įslaptinimo ir išslaptinimo klausimais;
- ragino leisti susipažinti ir su Parlamento komitetų koordinatorių, Biuro ir Pirmininkų sueigos posėdžių darbotvarkėmis ir ataskaitomis bei iš principo visais tose darbotvarkėse nurodytais dokumentais paskelbiant juos Parlamento interneto svetainėje;

Skaidrumas atstovavimo ES išorės lygmeniu ir derybų srityse

47. teigiamai vertina pastarojo meto ESTT praktiką, pagal kurią sustiprinta Parlamento teisė į informaciją apie tarptautinius susitarimus, ir institucijų išpareigojimą imtis tolesnių veiksmų, susijusių su Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 40 dalimi, surengiant derybas dėl geresnio bendradarbiavimo ir dalijimosi informacija; pažymi, jog derybos prasidėjo 2016 m. pabaigoje ir, atsižvelgdamas į tai, ragina Tarybą, Komisiją ir Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) nuoširdžiai stengtis ir daryti viską, kas būtina, kad susitarimas su Parlamentu dėl geresnio bendradarbiavimo ir dalijimosi informacija su Parlamentu visu tarptautinių susitarimų gyvavimo laikotarpiu būtų pasiektas kuo greičiau, nes tai padėtų užtikrinti didesnę ES išorės veiksmų teisėtumą ir demokratinę priežiūrą;

48. pažymi, kad Parlamento ir Komisijos tarpinstitucinio bendradarbiavimo susitarimas galioja, tačiau tokio susitarimo atitikmens tarp Parlamento ir Tarybos nėra;

49. pabrėžia, kad pastaruoju metu Komisija stengiasi užtikrinti didesnę prekybos derybų skaidrumą; nežiūrind į tai mano, kad Taryba ir Komisija vis tiek turėtų tobulinti savo darbo metodus ir labiau bendradarbiauti su Parlamentu galimybės susipažinti su dokumentais, informacija ir priimamais sprendimais, susijusiais su visais bendros prekybos politikos (BPP) klausimais ir derybomis, požiūriu (pvz., su informacija apie derybas, įskaitant derybų apimties nustatymą, įgaliojimus ir eigą, apie mišraus arba išimtinio pobūdžio prekybos susitarimus ir jų laikiną taikymą, apie organų, įsteigtų pagal prekybos ir (arba) investicijų susitarimus, veiklą ir sprendimus, apie ekspertų posėdžius bei deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus); šiuo požiūriu apgailestauja, kad Taryba nėra informavusi Parlamento narių ir visuomenės apie derybų įgaliojimus, susijusius su visais susitarimais, dėl kurių šiuo metu deramasi, tačiau palankiai vertina tai, kad galų gale – po vienerius metus trukusių Komisijos ir Parlamento derybų dėl galimybės susipažinti su dokumentais, susijusiais su derybomis dėl Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės (TPIP) – buvo pasiektas veiklos susitarimas dėl šios galimybės sudarymo visiems Parlamento nariams, taigi iki šiol derybos dėl TPIP yra skaidriausios; atsižvelgdamas į tai palankiai vertina Komisijos Prekybos generalinio direktorato užmojų dabartinę skaidrumo iniciatyvą, susijusią su TPIP, naudoti kaip visų prekybos derybų pavyzdį, remiantis prekybos strategija „Prekyba visiems“, ir ją įgyvendinti;

50. pabrėžia, kad, kaip yra pažymėjęs ESTT, skaidrumo reikalavimai susiję su demokratiniu valdymo ES pobūdžiu ir kad tais atvejais, kai konfidenciali informacija visuomenei nepasiekiamą – pvz., prekybos derybų atveju – ji turi būti prieinama parlamentarams, kurie vykdo prekybos politikos kontrolę piliečių vardu; todėl mano, kad galimybė susipažinti su įslaptinta informacija nepaprastai svarbi Parlamento vykdomai kontrolei, o Parlamentas, savo ruožtu, turėtų vykdyti savo pareigą šią informaciją tinkamai valdyti; mano, jog turėtų būti nustatyti aiškūs dokumentų žymėjimo įslaptintais kriterijai, kad būtų

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

išvengta dviprasmiškumo ir savavališkų sprendimų, taip pat jog dokumentas turėtų būti išslaptintas kai tik būtinybės jį laikyti išslaptintą nebelieka; ragina Komisiją įvertinti, ar derybų dokumentas gali būti viešinamas iš karto, kai atitinkamas dokumentas baigiamas rengti viduje; pažymi, jog iš ESTT praktikos aiškiai matyti, kad tais atvejais, kai visuomenės teisei susipažinti su ES institucijoje parengtu dokumentu taikoma išimtis, institucija turi suprantamai paaiškinti, kodėl galimybė susipažinti su tuo dokumentu gali konkrečiai ir realiai pakenkti interesui, kuris saugomas išimtimi, ir kad ši rizika turi būti pagrįstai iš anksto numatoma, o ne grynai hipotetinė; ragina Komisiją įgyvendinti Europos ombudsmeno 2014 m. liepos mėn. rekomendacijas, kuriose ypatingas dėmesys skiriamas galimybei susipažinti su visų derybų dokumentais, taip pat posėdžių darbotvarkių ir susitikimų su asmenimis ir organizacijomis, kurių veikla patenka į Skaidrumo registro taikymo sritį, įrašų paskelbimui; ragina Komisiją informuoti Parlamentą ir visuomenę apie derybų raundų darbotvarkių projektus prieš prasidedant deryboms, apie galutines darbotvarkes ir apie atskaitas deryboms pasibaigus;

51. mano, kad ES turi imtis vadovaujamo vaidmens siekiant didesnio prekybos derybų skaidrumo vykstant ne tik dvišaliams, bet ir, kai tai įmanoma, keliašaliams ir daugiašaliams procesams, užtikrinant ne mažesnę skaidrumą negu tada, kai derybos rengiamos Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) veiklos kontekste; tačiau pabrėžia, jog Komisija turi įtikinti ir savo derybų partnerius didinti skaidrumą jų veiklos kontekste siekiant užtikrinti, kad tai būtų abipusis procesas, kuriam vykstant nebūtų pakenkta ES derybinei pozicijai, ir įtraukti siektiną skaidrumo lygį į savo vykdomą taikymo srities nustatymo veiklą dalyvaujant galimiems derybų partneriams; pabrėžia, kad didesnis skaidrumas naudingas visiems ES derybų partneriams ir suinteresuotosioms šalims visame pasaulyje ir kad jis gali sustiprinti visuotinę paramą taisyklėmis pagrįstai prekybai;

52. primena, jog svarbu, kad su BPP susijęs teisėkūros procesas remtųsi Sąjungos statistika vadovaujantis SESV 338 straipsnio 2 dalimi, taip pat aukščiausius nešališkumo ir patikimumo standartus atitinkančiais poveikio vertinimais ir poveikio tvarumui vertinimais – tai principas, kuriuo turėtų būti grindžiamos visos atitinkamos peržiūros, atliekamos laikantis Komisijos geresnio reglamentavimo politikos; mano, kad atliekant poveikio vertinimus pagal atitinkamą sektorių būtų užtikrintas didesnis ES prekybos susitarimų patikimumas ir teisėtumas;

53. pakartoja savo 2016 m. balandžio 12 d. rezoliucijoje⁽¹⁾ išdėstytus raginimus Komisijai parengti Europos elgesio kodeksą, susijusį su skaidrumo, sąžiningumo ir atskaitomybės aspektais, kuriuo vykdydami savo veiklą vadovautųsi ES atstovai tarptautinėse organizacijose / organuose; ragina užtikrinti didesnę pasaulinių institucijų politikos nuoseklumą ir geresnę koordinavimą parengiant visapusiškus demokratinio teisėtumo, skaidrumo, atskaitomybės ir sąžiningumo standartus; laikosi nuomonės, jog ES turėtų racionalizuoti ir kodifikuoti savo atstovavimą daugiašalėse organizacijose / organuose, kad Sąjungos dalyvavimas šių organų veikloje būtų skaidresnis, sąžiningesnis ir atskaitingesnis, jos įtaka – didesnė ir kad būtų labiau propaguojami teisės aktai, kuriuos ji yra priėmusi demokratinio proceso pagrindu; ragina priimti tarpinstitucinį susitarimą ES atstovų ir Parlamento dialogams formaliai apibrėžti; šie dialogai bus organizuojami su Europos Parlamentu siekiant parengti gaires, susijusias su Europos pozicijų priėmimu ir nuoseklumu ruošiantis svarbioms tarptautinėms deryboms;

Skaidrumas ir atskaitomybė viešųjų išlaidų srityje

54. mano, kad duomenys apie biudžetą ir išlaidas ES turėtų būti skaidrūs ir kad už juos turėtų būti atsiskaitoma juos paskelbiant, o pasidalijamojo valdymo atveju – taip pat ir valstybių narių lygmeniu;

Ekonomikos valdymo euro zonoje skaidrumas ir atskaitomybė už jį

55. mano, kad prireikus sprendimai, kuriuos priima Euro grupė, Ekonomikos ir finansų komitetas, neformalių ECOFIN tarybos posėdžių ir euro zonos aukščiausio lygio susitikimų dalyviai, turi būti institucionalizuojami, tapti skaidrūs ir už juos turi būti atsiskaitoma – be kita ko, paskelbiant jų darbotvarkes ir protokolus – bei užtikrinama pageidaujamo Sąjungos arba valstybės narės finansų, pinigų ar ekonominės politikos skaidrumo ir būtinos apsaugos pusiausvyra;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0108.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Skaidrumas ir atskaitomybė ES biudžeto srityje

56. pažymi, kad 2014 m. iš viso baigta nagrinėti 40 bylų, susijusių su ES institucijų darbuotojais ir nariais; pabrėžia, jog tai mažas skaičius, rodantis, kad sukčiavimas ir korupcija ES institucijose nėra išsiskaniję⁽¹⁾;

57. pabrėžia, kad 2014 m. didžiausias galimų sukčiavimo atvejų, apie kuriuos pranešta OLAF, skaičius buvo susijęs su Europos struktūrinių fondų naudojimu (549 iš 1 417 tariamų atvejų); pabrėžia, kad 2014 m. OLAF rekomendavo susigrąžinti 476,5 mln. EUR struktūrinių fondų lėšų; pažymi, kad, vadovaudamasi OLAF 2014 m. rekomendacijomis, atitinkamos institucijos susigrąžino 22,7 mln. EUR; ragina valstybes nares teikti prioritetą deramam ES lėšų skirstymui ir dėti kuo didesnes pastangas siekiant jas susigrąžinti, kai jos paskiriamos netinkamai⁽²⁾;

58. ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl vadinamųjų šešių dokumentų ir dviejų dokumentų rinkinių peržiūros, siekiant suteikti Parlamentui didesnes tikrinimo galias priimant itin svarbius Europos semestro dokumentus, o pirmiausia – veiksmingas priemones subsidiarumo ir proporcingumo principų laikymuisi užtikrinti;

59. ragina Euro grupę įtraukti Parlamentą į sutartinių sąlygų, dėl kurių susitariama su finansinės paramos, skiriamos taikant Europos stabilumo mechanizmą (ESM), gavėjomis, įgyvendinimo stebėseną;

Informatorių apsauga ir kova su korupcija

60. palankiai vertina Europos ombudsmeno tyrimą, ar ES institucijos vykdo savo pareigą nustatyti vidaus taisykles, susijusias su informavimu apie pažeidimus; apgailestauja dėl Ombudsmeno tarnybos išvados, kad kai kurios ES institucijos dar nėra tinkamai įgyvendinusios informatorių apsaugos taisyklių; pažymi, kad iki šiol tokias taisykles yra priėmę tik Parlamentas, Komisija, Ombudsmeno tarnyba ir Audito Rūmai; ragina atlikti Parlamento tyrimą, kaip taikomas mechanizmas akredituotiesiems Parlamento narių padėjėjams apsaugoti jiems tapus informatoriais;

61. mano, jog veiksminga informatorių apsauga – esminis kovos su korupcija ginklas, todėl pakartoja savo 2015 m. lapkričio 25 d. raginimą⁽³⁾ Komisijai „iki 2016 m. birželio mėn. pasiūlyti sukurti ES teisės aktų sistemą, skirtą veiksmingai informatorių ir panašių asmenų apsaugai“⁽⁴⁾, atsižvelgiant į nacionalinio lygmens taisyklių įvertinimą, kad būtų užtikrintos minimalios informatorių apsaugos taisyklės;

62. ragina Komisiją taikyti priemones, susijusias su diskrecija ir neleidimu dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, ir visais atvejais atlikti reikiamus pagrindinės informacijos patikrinimus, taip pat taikyti atmetimo kriterijus, kad kilus bet kokiam interesų konfliktui įmonės būtų nušalinamos, nes tai labai svarbu norint apsaugoti institucijų patikimumą;

63. mano, kad net ir ES institucijose pernelyg dažnai susiduriama su informatorių persekiojimo, o ne pagalbos jiems atvejais; ragina Komisiją siūlyti iš dalies pakeisti Ombudsmeno tarnybai taikomą reglamentą ir papildyti šios tarnybos veiklos sritį, kad ji taptų pagrindiniu ryšių punktu, į kurį galėtų kreiptis netinkamo elgesio aukomis tapę informatoriai; ragina Komisiją siūlyti atitinkamai padidinti Ombudsmeno tarnybos biudžetą, kad ši nauja daug dėmesio reikalaujanti užduotis galėtų būti vykdoma;

64. ragina ES kuo greičiau pateikti paraišką dėl narystės Europos Tarybos Valstybių prieš korupciją grupėje (GRECO) ir apie šios paraiškos nagrinėjimo pažangą nuolat informuoti Parlamentą; ragina Komisiją į ataskaitą įtraukti didžiausių korupcijos problemų valstybėse narėse apžvalgą, politikos rekomendacijas joms spręsti ir tolesnes priemones, kurių ketina imtis Komisija, ypač atsižvelgiant į žalingą korupcinės veiklos poveikį vidaus rinkos veikimui;

⁽¹⁾ 2014 m. OLAF ataskaita, 15-oji Europos kovos su sukčiavimu tarnybos ataskaita, 2014 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d.

⁽²⁾ *Ibid.*

⁽³⁾ Žr. 2015 m. lapkričio 25 d. rezoliuciją dėl mokesčių ir kitų panašaus pobūdžio ar poveikio priemonių (Priimti tekstai, P8_TA(2015)0408).

⁽⁴⁾ *Ibid.*, 144 dalis.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

65. mano, kad asmenims, galutiniu sprendimu pripažintiems kaltais dėl korupcijos ES, arba bendrovėms, vadovaujamos ar valdomoms asmenų, kurie yra įvykdę korupcinius veiksmus arba pasisavinę viešąsias lėšas savo bendrovės naudai ir šiuo pagrindu galutiniu sprendimu nuteisti bent trejiems metams, turėtų būti faktiškai draudžiama sudaryti viešojo pirkimo sutartis su Europos Sąjunga ir naudotis ES lėšomis; ragina Komisiją peržiūrėti savo draudimo dalyvauti viešojo pirkimo procedūrose sistemą; pabrėžia, kad bendrovės, kurias Komisija yra pašalinusi iš konkursų dėl ES lėšų, turėtų būti automatiškai viešai paskelbiamos, siekiant geriau apsaugoti ES finansinius interesus ir galimybę vykdyti kontrolę sudaryti didesnei visuomenės daliai;

66. pažymi, kad nuo 2008 m. lapkričio 12 d., kai buvo pritarta Europos Sąjungos prisijungimui prie Jungtinių Tautų konvencijos prieš korupciją, ji nei dalyvavo taikant konvencijoje numatytą vertinimo mechanizmą, nei ėmėsi pirmųjų veiksmų, kad įvertintų savo vykdomus išipareigojimus, prisiimtus pagal konvenciją; ragina Europos Sąjungą vykdyti pagal šią konvenciją prisiimtas pareigas, t. y. įvertinti savo vykdomus išipareigojimus, prisiimtus pagal konvenciją, ir dalyvavimą taikant tarpusavio vertinimo mechanizmą; ragina Komisiją kuo greičiau paskelbti kitą ES kovos su korupcija ataskaitą ir į savo ES kovos su korupcija ataskaitas įtraukti skyrių apie ES institucijas; ragina Komisiją atlikti tolesnę sąlygų, kuriomis įgyvendinama politika, analizę tiek ES institucijų, tiek valstybių narių lygmeniu, siekiant įvardyti būdingus itin svarbius veiksnius, pažeidžiamas sritis ir korupcijai palankius rizikos veiksnius;

67. primena savo 2014 m. balandžio 16 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis ⁽¹⁾ ir ragina priimti skubų sprendimą šiuo klausimu;

Sąžiningumas ES reglamentavimo srityje

68. ragina Komisiją analizuoti sisteminės apsaugos priemones, siekiant vengti interesų konfliktų pramonės gaminių reglamentavimo ir politikos vykdymo srityje; ragina Komisiją spręsti klausimą dėl šiuo metu kilusio struktūrinio interesų konflikto atliekant viešąjį reglamentuojamų produktų rizikos vertinimą, t. y. padėties, kai šių produktų vertinimas daugiausia arba išimtinai grindžiamas tyrimais, atliekamais pareiškėjų arba trečiųjų šalių, kurioms jie sumoka, o nepriklausomų mokslinių tyrimų pernelyg dažnai nepaisoma arba jie atmetami; primygtinai tvirtina, jog gamintojai ir toliau turėtų atlikti tyrimus, o išlaidas turėtų dalytis stambios bendrovės ir MVĮ, atsižvelgdamos į santykinę rinkos dalį, kad būtų užtikrintas sąžiningumas, tačiau visi vertintojai savo vertinimuose turėtų būti įpareigoti visapusiškai atsižvelgti į tarpusavyje įvertintą nepriklausomą mokslinę informaciją; ypač ragina Komisiją peržiūrėti savo 2002 m. komunikatą dėl bendrųjų principų ir standartų, taikomų konsultuojantis su suinteresuotomis šalimis; kad būtų sprendžiamos problemos, kylančios dėl selektyvaus nepalankių mokslinių tyrimų išvadų atmetimo, siūlo, jog konkretus mokslinių tyrimų ir bandymų taikymo srities ir numatomos užbaigimo datos nustatymas iki registracijos galėtų būti sąlyga norint prisidėti prie reglamentavimo ir politikos procesų; pabrėžia, kad, siekiant patikimų ir nepriklausomų mokslinių konsultacijų politikos formavimo klausimais, svarbu užtikrinti pakankamus išteklius ES specializuotųjų agentūrų vidaus ekspertinėms žinioms plėtoti, įskaitant galimybę atlikti skelbtinus mokslinius tyrimus ir bandymus bei, savo ruožtu, stiprinti viešųjų paslaugų, susijusių su konsultavimu reglamentavimo klausimais, patrauklumą netrikdant mokslininkų akademinės karjeros galimybių;

Komisijos ir jos agentūrų atskaitomybės Parlamentui stiprinimas

69. ragina Komisiją parengti visoms ES agentūroms taikytiną reglamentą, pagal kurį Parlamentui būtų suteikti bendro sprendimo įgaliojimai skiriant ar atleidžiant šių agentūrų direktorius, taip pat tiesioginė teisė juos apklausti ir išklausti;

70. atkreipia dėmesį į tai, kad ES agentūroms būtini nepriklausomi ekspertai ir kad didesnę svarbą būtina teikti interesų konfliktų agentūrų komisijose šalinimui; pažymi, kad šiuo metu ne vienos agentūros, įskaitant Europos maisto saugos tarnybą (EFSA), ekspertai nėra mokama; ragina numatyti deramą atlyginimą reglamentavimo agentūrų ekspertams, pvz., atstovaujantiems ne pelno organizacijoms arba akademinėms sritims; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti tinkamus išteklius ES specializuotųjų agentūrų vidaus ekspertinėms žinioms plėtoti;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0427.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

71. ragina EFSA, Europos vaistų agentūrą (EMA) ir Europos cheminių medžiagų agentūrą (ECHA) skubiai peržiūrėti savo nepriklausomumo politiką siekiant aiškiai užtikrinti, kad jos būtų griežtai nepriklausomos nuo ekonomikos sektorių, kurių reglamentavimu užsiima, ir išvengtų interesų konfliktų tarp savo darbuotojų ir ekspertų;

72. pritaria nacionalinių parlamentų praktikai kviestiti Komisijos narius atsakyti į jų klausimus;

73. primena, kad įgaliojimas steigti tyrimo komitetus yra viso pasaulio parlamentinėms sistemoms būdingas bruožas ir kad pagal Lisabonos sutartį numatyta speciali teisėkūros procedūra reglamentui dėl teisės į tyrimą priimti remiantis SESV 226 straipsnio 3 dalimi; pabrėžia, kad, remiantis lojalaus bendradarbiavimo principu, Parlamentas, Taryba ir Komisija turėtų susitarti dėl naujojo reglamento priėmimo;

74. ragina Tarybą ir Komisiją skubiai priimti sprendimą dėl Parlamento 2012 m. gegužės 23 d. pasiūlymo dėl Europos Parlamento reglamento dėl išsamių Parlamento naudojamasi tyrimo teise reglamentuojančių nuostatų ⁽¹⁾;

o

o o

75. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

⁽¹⁾ OL C 264 E, 2013 9 13, p. 41.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

P8_TA(2017)0359

Programos „Erasmus+“ ateitis**2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl programos „Erasmus+“ ateities (2017/2740(RSP))**

(2018/C 337/19)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 165 ir 166 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 14 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1288/2013, kuriuo sukuriamas Sąjungos švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto programa „Erasmus+“ ir kuriuo panaikinami sprendimai Nr. 1719/2006/EB, Nr. 1720/2006/EB ir Nr. 1298/2008/EB ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2017 m. vasario 2 d. rezoliuciją dėl 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1288/2013, kuriuo sukuriamas Sąjungos švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto programa „Erasmus+“ ir kuriuo panaikinami sprendimai Nr. 1719/2006/EB, Nr. 1720/2006/EB ir Nr. 1298/2008/EB, igyvendinimo ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2016 m. balandžio 12 d. rezoliuciją „Programa „Erasmus+“ ir kitos priemonės judumui skatinti profesinio rengimo ir mokymo srityje. Mokymosi visą gyvenimą požiūris“ ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2016 m. sausio 19 d. rezoliuciją dėl kultūrų dialogo, kultūrų įvairovės ir švietimo vaidmens puoselėjant pagrindines ES vertybes ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į klausimą Komisijai dėl programos „Erasmus+“ ateities (O-000062/2017 – B8-0326/2017),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 128 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi, atsižvelgiant į dabartines aplinkybes, 30-osios programos „Erasmus+“ metinės turėtų būti ne tik šventė, bet ir proga pamąstyti, kaip galėtų būti pasiekta, kad programa būtų prieinamesnė ir įtraukesnė ir skatintų Europos piliečių ir organizacijų, veikiančių švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto srityse, vystymąsi;
- B. kadangi švietimas yra pagrindinė žmogaus teisė ir viešoji gėrybė, kuri turėtų būti prieinama visiems dėl jo besikreipiantiems asmenims, ypač mažesnes pajamas gaunantiems studentams;
1. pabrėžia, kad programa „Erasmus+“ yra viena iš sėkmingiausių ES programų ir būtina priemonė siekiant remti veiklą švietimo, mokymo, jaunimo bei sporto srityse ir suartinti Europą ir jos piliečius; atkreipia dėmesį į labai teigiamą poveikį, kurį padarė ši programa daugiau kaip 9 000 000 dalyvių Europoje ir už jos ribų, įskaitant kaimynines šalis ir šalis kandidatės, asmeniniam ir profesiniam gyvenimui per pastaruosius 30 metų;
 2. pabrėžia programos „Erasmus+“ vaidmenį: igyvendinant judumą ir strateginį bendradarbiavimą pagal šią programą, ji padėjo gerinti švietimo ir mokymo institucijų kokybę ES, didinti Europos švietimo sektoriaus konkurencingumą, kurti tvirtą Europos žinių ekonomiką ir siekti strategijos „Europa 2020“ tikslų;

⁽¹⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 50.⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0018.⁽³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0107.⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0005.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

3. mano, kad pagal programą „Erasmus+“ ir ją pakeisiančią programą didžiausias dėmesys visų pirma turėtų būti skiriamas mokymuisi visą gyvenimą ir judumui, apimant formalųjį ir neformalųjį švietimą bei savaiminį mokymąsi, ir kad šitaip įgyvendinamos programos galėtų padėti plėtoti įgūdžius ir bendrąsias kompetencijas, reikalingas savirealizacijai ir socialinių bei profesinių lūkesčių patenkinimui, įskaitant demokratiškas vertybių skatinimą, socialinę sanglaudą, aktyvų pilietiškumą ir migrantų bei pabėgėlių integraciją, sudarant galimybes plėtoti platesnį kultūrų dialogą;

4. pabrėžia, kad reikalingas nuoseklus požiūris į švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto politiką visuose mokymosi sektoriuose, visų pirma pasinaudojant kompleksinių veiksmų galimybėmis ir sąveika su kitais ES fondais ir programomis; todėl pažymi, kad būsimas Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje sistemos atnaujinimas – puiki galimybė suderinti programą „Erasmus+“ pakeisiančios programos prioritetus su naująja ES jaunimo strategija ir kitomis ES finansuojamomis programomis;

5. mano, kad programa „Erasmus+“ taip pat turėtų būti laikoma pagrindine ES strategijos, kuria siekiama skatinti darnaus vystymosi tikslus visame pasaulyje, priemone;

6. pažymi, kad, atsižvelgiant į didelio masto mainus tarp švietimo įstaigų ir organizacijų žemyne ir Jungtinėje karalystėje bei judumo šių mainų tikslais svarbą, derybose dėl „Brexit“ turėtų būti pasiektas abipusiai naudingas susitarimas dėl ES studentų ir dėstytojų, dalyvaujančių „Erasmus+“ judumo programose Jungtinėje Karalystėje, ir atitinkamų Jungtinės Karalystės studentų ir dėstytojų Europos Sąjungoje statuso;

Jaunimo nedarbas, savirealizacija ir socialinių lūkesčių patenkinimas

7. mano, kad programa „Erasmus+“ labai pasikeitė ir sudarytos galimybės didesniai skaičiui dalyvių pasinaudoti šia programa bei padėti jiems patobulinti savo žinias ir užpildyti savo įgūdžių ir kompetencijų spragas, visų pirma išplečiant programą „Erasmus+“ ir įtraukiant savanorišką veiklą, savaiminio mokymosi bei neformaliojo švietimo ir mokymo sektorius, taip pat išplečiant jos geografinę aprėptį už ES ribų;

8. pažymi, kad judūs aukštųjų mokyklų studentai dukart dažniau būna įsidarbinę praėjus metams po aukštosios mokyklos baigimo nei jų nejudūs kolegos ir kad beveik 90 proc.⁽¹⁾ visų besimokančiųjų profesinio rengimo ir mokymosi įstaigose, dalyvaujančių judumo programose, teigia, kad dėl šios patirties jų įsidarbinamumas padidėjo; vis dėlto apgailestaudamas pažymi, kad jaunimas yra asmenys, kurie patiria didžiausią nedarbo riziką; todėl pripažįsta, kad pagal programą „Erasmus+“ būtina tvirtai remti veiksmus, kuriais siekiama sudaryti geresnes užimtumo galimybes;

9. pabrėžia, kad savanoriška veikla skatina piliečių dalyvavimo ir aktyvaus pilietiškumo vystymąsi ir kartu padeda suteikti dalyviams daugiau galimybių susirasti darbą; todėl pabrėžia, kad finansavimas pagal programą „Erasmus+“ turėtų būti platesnio masto politikos, kuria būtų siekiama Europoje sukurti savanoriškai veiklai palankią aplinką, dalis, tačiau juo turėtų būti stiprinamos, o ne dubliuojamos esamos sėkmingos iniciatyvos; vis dėlto primena, kad potencialiai kokybiškos darbo vietos niekada negali būti pakeistos neatlygintina savanoriška veikla;;

10. pabrėžia, kad įgyvendinant programą „Erasmus+“ daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama inovacijoms ir technologinei plėtrai ir daugiau dėmesio skiriama pagrindinių įgūdžių ir bendrųjų kompetencijų, kaip antai pasitikėjimo savimi, kūrybiškumo, verslumo, gebėjimo prisitaikyti, kritinio mąstymo, bendravimo įgūdžių, gebėjimo dirbti komandoje ir gebėjimo gyventi ir dirbti daugiakultūroje aplinkoje, stiprinimui; pabrėžia, kad šias kompetencijas galima išplėtoti labiau, taikant subalansuotą formaliojo ir neformaliojo bei savaiminio mokymosi derinį, ir kad bendrųjų kompetencijų įgijimas yra gyvybiškai svarbus jau labai jauname amžiuje ir turėtų būti toliau stiprinamas teikiant didesnę finansavimą veiksams, kuriais siekiama judumo ankstyvesniais švietimo ir mokymo etapais;

11. pažymi, kad įgyvendinant programą „Erasmus+“ turėtų būti skatinami tvirtesni švietimo ir mokymo įstaigų bei verslo bendruomenės ryšiai siekiant pagerinti šios programos dalyvių įgūdžius ir įsidarbinamumą bei Europos ekonomikos konkurencingumą;

⁽¹⁾ Programos „Erasmus+“ rodiklių suvestinė, 2017 m. kovo 28 d. duomenys. Žr.: <http://www.ecvet-secretariat.eu/en/system/files/documents/3727/eu-vet-policy-context.pdf>, p. 29.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

12. pabrėžia programos „Erasmus+“ profesinio rengimo ir mokymo veiklos vaidmenį padedant dalyviams plėtoti įgūdžius ir įgyti patirties, reikalingos darbo rinkoje, taip prisidedant prie didesnio įsidarbinamumo ir socialinės integracijos; ragina tobulinti programos „Erasmus+“ profesinio rengimo ir mokymo veiklą siekiant, kad profesinis rengimas ir mokymas taptų šiuolaikiškesnis, prieinamesnis, paprastesnis ir labiau pritaikytas skaitmeniniam amžiui;

13. pripažįsta, kad esama didelių galimybių plėsti profesinio rengimo ir mokymo įstaigose besimokančių asmenų judumą pagal trumpalaikes ir ilgalaikes stažuotes (programa „Erasmus Pro“), siekiant padidinti ES indėlį į kovą su jaunimo nedarbu; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares didinti profesinio rengimo ir mokymo įstaigose besimokančių asmenų judumo galimybes ir stiprinti programos pameistrystės aspektą pripažįstant pameistrystei būdingą vertę bei skatinti nacionalines reformas, kuriomis būtų siekiama toliau plėtoti profesinį mokymą ir kvalifikacijas bei skatinti jų pripažinimą; taip pat dar kartą patvirtina, kad stažuotė yra galimybė ugdyti įgūdžius, kuri negali pakeisti apmokamo darbo;

Socialinė įtrauktis ir prieinamumas

14. apgailestauja, kad dėl socialinių ir ekonominių veiksnių, riboto finansavimo, didėjančios nelygybės tarp valstybių narių ir valstybių narių viduje, taip pat dėl sudėtingų paraiškų teikimo procedūrų ir administracinio valdymo programa pasinaudoja mažiau kaip 5 proc. jaunųjų europiečių; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad programa būtų atviresnė ir prieinamesnė, suteiktų daugiau privalumų galutiniams naudos gavėjams, ir skirti maksimalią paramą, ypač asmenims, kilusiems iš sunkiai besiverčiančių šeimų, ir turintiems specialiųjų poreikių;

15. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad programa „Erasmus+“ būtų dar įtraukesnė, siekiant įtraukti kuo daugiau jaunimo taikant įvairias priemones, visų pirma skaitmenines, ir organizacijas, be kita ko, visų lygmenų formaliojo ir neformaliojo švietimo institucijas, jaunimo organizacijas, meno ir mėgėjų sporto organizacijas, savanorių organizacijas ir kitus pilietinės visuomenės suinteresuotuosius subjektus, integruojant įtrauktis ir įvairovės strategiją į visą programą ir sutelkiant dėmesį į asmenis, kurie turi specialiųjų poreikių arba mažiau galimybių;

16. primena, kad tai, jog nekoordinuojamos teisės, užtikrinamos pagal ES socialinės apsaugos sistemas, ir jos negali būti perkeliamos iš vienos sistemos į kitą, yra didelė kliūtis neįgalųjų judumui, nepaisant pastangų siekti, kad programa „Erasmus+“ ir kitos judumo iniciatyvos būtų įtraukesnės; ragina Komisiją ir valstybes nares tvirtiau bendradarbiauti ir taip užtikrinti didesnę pažeidžiamų asmenų judumą;

17. pripažįsta, kad viena iš pagrindinių kliūčių, trukdančių įtraukti daugiau studentų į aukštųjų mokyklų studentų judumo veiklą, yra tai, jog nesama aiškumo ir nuoseklumo pripažįstant Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos (ECTS) kreditus, sukauptus judumo laikotarpiu; ragina valstybes nares ir kompetentingas institucijas, visų pirma aukštojo mokslo įstaigas, visapusiškai įgyvendinti mokymosi susitarimus, kaip privalomą judumo proceso dalį, ir užtikrinti sklandų ECTS kreditų, sukauptų programos „Erasmus+“ aukštojo mokslo judumo laikotarpiais, pripažinimą;

18. mano, kad jaunoji karta turėtų turėti geresnes galimybes kurti programos ateitį atsižvelgdama į savo dabartinius ir būsimus poreikius ir problemas, kurias patiria, kai dirba, užsiima savanoriška veikla ir studijuoja, nes jų padėtis siekiant stiprinti programos viziją ir perkelti ją į kitą lygį yra geresnė;

19. ragina kuriant naują programą taikyti tam tikrą lankstumą, siekiant užtikrinti, kad pagal šią programą būtų galima greitai atsižvelgti į kylančius uždavinius ir strateginius prioritetus Europos ir tarptautiniu lygmenimis; atkreipia dėmesį į tai, kad visos naujos iniciatyvos turėtų papildyti esamas ir joms turėtų būti skirta pakankamai lėšų, kad būtų užtikrintas veiksmingas šių iniciatyvų veikimas;

Europos tapatybė ir aktyvus pilietiškumas

20. yra tvirtai įsitikinęs, kad įgyvendinant programą „Erasmus+“ ir toliau turėtų būti skatinamas aktyvus pilietiškumas, pilietinis ugdymas ir kultūrų tarpusavio supratimas bei vystomas Europos tapatybės jausmas; todėl primygtinai ragina, kad pagal visą programos „Erasmus+“ lėšomis finansuojamą judumo veiklą švietimo ir mokymo bei formaliojo ir neformaliojo mokymo srityse taip pat būtų didinamas jaunimo informuotumas apie Europos bendradarbiavimo švietimo srityje pridėtinę vertę ir jaunimas būtų skatinamas dalyvauti diskusijose ES klausimais;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

21. mano, kad tais atvejais, kai tinkama, su švietimu susijusio judumo įtraukimas, kaip aukštojo mokslo ir profesinio mokymo programų dalis, galėtų būti naudingas ir studentų asmenybės, ir karjeros raidai, taip pat siekiant skatinti kultūrų tarpusavio supratimą;

22. ragina Komisiją sukurti Europos studento e. kortelę, kuria naudodamiesi studentai galėtų gauti paslaugas visoje Europoje;

Programos finansavimas

23. apgailestauja, jog tai, kad sėkmės sulaukia nedaug projektų, pradėtų pagal tam tikrus programos „Erasmus+“ veiksmus, ribotos dotacijos ir didelė dalyvavimo programoje paklausa gali pakenkti programos „Erasmus+“, kaip pavyzdinės ES programos, sėkmei; tvirtai tiki, kad programa „Erasmus+“ galiausiai turėtų būti skirta visiems jauniems žmonėms ir kad šie aukštesni siekiai kitu programos „Erasmus+“ programavimo laikotarpiu turi būti suderinti su dideliu papildomu finansavimu, kurį atspindėtų didesnis biudžetas, kad būtų galima visapusiškai pasinaudoti šia programa; todėl ragina valstybes nares, Komisiją ir susijusius suinteresuotuosius subjektus užtikrinti tvirtesnę ir matomesnę paramą programai „Erasmus“ laukiant būsimų derybų dėl daugiametės finansinės programos (DFP);

24. pabrėžia, kad svarbu sklandžiai įdiegti naują programą „Erasmus+“, kurios biudžetas turėtų būti strategiškai planuojamas nuo pat pradžių; ragina panaudoti regioninius ir socialinius fondus valstybių narių finansiniam įnašui į programos „Erasmus+“ judumo dotacijas didinti; primena, kad nuoseklus programos taisyklių taikymas visose agentūrose, įskaitant bendrą kokybės standartų ir projektų vertinimo bei administracinių procedūrų laikymąsi, būtinas, siekiant užtikrinti nuoseklų programos „Erasmus+“ įgyvendinimą;

o

o o

25. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

P8_TA(2017)0360

Nauja Europos įgūdžių darbotvarkė**2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl naujos Europos įgūdžių darbotvarkės (2017/2002(INI))**

(2018/C 337/20)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 165 ir 166 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 14 ir 15 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2010 m. ES ratifikuotą Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją,
- atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės 12 d. Tarybos išvadas dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos („ET 2020“) ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2010 m. liepos 6 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl jaunimo galimybių dalyvauti darbo rinkoje skatinimo, stažuotojų, stažuočių ir praktikos padėties stiprinimo ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2016 m. gruodžio 19 d. Tarybos rekomendaciją dėl įgūdžių tobulinimo kryptių – naujų galimybių suaugusiems ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2016 m. vasario 15 d. Tarybos rekomendaciją dėl ilgalaikių bedarbių integracijos į darbo rinką ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2014 m. gegužės 20 d. Tarybos išvadas dėl veiksmingo mokytojų rengimo,
- atsižvelgdamas į 2014 m. gegužės 20 d. Tarybos išvadas dėl kokybės užtikrinimo remiant švietimą ir mokymą,
- atsižvelgdamas į 2013 m. balandžio 22 d. Tarybos rekomendaciją dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos nustatymo ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 20 d. Tarybos rekomendaciją dėl neformaliojo mokymosi ir savišvietos rezultatų patvirtinimo ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. birželio 28 d. Tarybos rekomendaciją dėl politikos, kuria siekiama mažinti mokyklos nebaigusių asmenų skaičių ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. lapkričio 28 d. Tarybos rezoliuciją dėl atnaujintos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkės ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. birželio 15 d. Tarybos išvadas dėl ankstyvojo ugdymo ir priežiūros: kaip padėti mūsų vaikams kuo geriau pasirengti ateičiai,
- atsižvelgdamas į 2007 m. lapkričio 15 d. Tarybos rezoliuciją dėl naujų gebėjimų naujoms darbo vietoms ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ OL C 119, 2009 5 28, p. 2.⁽²⁾ OL C 351 E, 2011 12 2, p. 29.⁽³⁾ OL C 484, 2016 12 24, p. 1.⁽⁴⁾ OL C 67, 2016 2 20, p. 1.⁽⁵⁾ OL C 120, 2013 4 26, p. 1.⁽⁶⁾ OL C 398, 2012 12 22, p. 1.⁽⁷⁾ OL C 191, 2011 7 1, p. 1.⁽⁸⁾ OL C 372, 2011 12 20, p. 1.⁽⁹⁾ OL C 290, 2007 12 4, p. 1.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į Tarybos išvadas dėl mokyklos nebaigusių asmenų skaičiaus mažinimo ir sėkmingo mokymosi mokykloje skatinimo ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. vasario 17 d. Tarybos išvadas dėl investavimo į švietimą ir mokymą. Veikla, susijusi su komunikatu „Švietimo persvarstymas. Investavimas į gebėjimus siekiant geresnių socialinių ir ekonominių rezultatų“ ir 2013 m. metinę augimo apžvalga ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2016 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliuciją „Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrai palankių darbo rinkos sąlygų kūrimas“ ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2016 m. balandžio 19 d. Komisijos komunikato „Europos pramonės skaitmeninimas. Naudojimas visais bendrosios skaitmeninės rinkos privalumais“ dalį, susijusią su skaitmeniniais įgūdžiais (COM(2016)0180),
- atsižvelgdamas į 2012 m. lapkričio 20 d. Komisijos komunikatą „Švietimo persvarstymas. Investavimas į gebėjimus siekiant geresnių socialinių ir ekonominių rezultatų“ (COM(2012)0669),
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. balandžio 12 d. rezoliuciją „Programa „Erasmus+“ ir kitos priemonės judumui skatinti profesinio rengimo ir mokymo srityje. Mokymosi visą gyvenimą požiūris“ ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. sausio 19 d. rezoliuciją dėl įgūdžių ugdymo politikos kovai su jaunimo nedarbu ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. liepos 8 d. rezoliuciją „Žaliojo užimtumo iniciatyva. Išnaudoti žaliosios ekonomikos darbo vietų kūrimo potencialą“ ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. rugsėjo 8 d. rezoliuciją dėl jaunimo verslumo skatinimo švietimo ir mokymo priemonėmis ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. rugsėjo 10 d. rezoliuciją „Konkurencingos ES darbo rinkos kūrimas XXI amžiuje: įgūdžių ir kvalifikacijos pritaikymas prie paklausos ir darbo galimybių siekiant atsigaivinti po krizės“ ⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į Tarybos išvadas dėl Europos lyčių lygybės pakto (2011–2020 m.) ⁽¹⁰⁾,
- atsižvelgdamas į Tarybos išvadas dėl ikimokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo vaidmens skatinant kūrybingumą, novatoriškumą ir skaitmeninę kompetenciją,
- atsižvelgdamas į 2017 m. vasario 20 d. Tarybos išvadų „Moterų ir vyrų įgūdžių stiprinimas ES darbo rinkoje“ projektą ⁽¹¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2016 m. sausio 19 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl kultūrų dialogo, kultūrų įvairovės ir švietimo vaidmens puoselėjant pagrindines ES vertybes ⁽¹²⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos 2013 m. kovo mėn. leidinį socialinės ekonomikos ir socialinio verslumo tema (angl. „*Social economy and social entrepreneurship*“) ⁽¹³⁾,

⁽¹⁾ OL C 417, 2015 12 15, p. 36.

⁽²⁾ OL C 64, 2013 3 5, p. 5.

⁽³⁾ OL C 111, 2008 5 6, p. 1.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0338.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0107.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0008.

⁽⁷⁾ OL C 265, 2017 8 11, p. 48.

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0292.

⁽⁹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0321.

⁽¹⁰⁾ https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lisa/119628.pdf.

⁽¹¹⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6268-2017-INIT/lt/pdf>.

⁽¹²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0005.

⁽¹³⁾ Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinis direktoratas (ISBN: 978-92-79-26866-3); <http://www.euricse.eu/wp-content/uploads/2015/03/social-economy-guide.pdf>.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) deramo darbo darbotvarkę,
 - atsižvelgdamas į savo 2015 m. lapkričio 25 d. rezoliuciją dėl 2014–2020 m. ES darbuotojų saugos ir sveikatos strateginės programos ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. vasario 22 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę dėl Naujos įgūdžių darbotvarkės (SOC/546),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į bendrus Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto ir Kultūros ir švietimo komiteto svarstymus pagal Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto ir Kultūros ir švietimo komiteto pranešimą bei Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nuomonę (A8-0276/2017),
- A. kadangi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje yra įtvirtinta teisė dalyvauti profesiniame mokyme ir mokymesi visą gyvenimą;
 - B. kadangi įgūdžiai turi strateginę reikšmę išdarbinimo galimybėms, ekonomikos augimui, inovacijoms ir socialinei sanglaudai, ir kadangi darbo vietų sudėtingumo lygis didėja visuose sektoriuose bei profesijose, o taip pat plečiasi santykinė įgūdžių paklausa, net ir žemos kvalifikacijos darbo vietose;
 - C. kadangi mūsų visuomenės gebėjimai ir praktinė patirtis yra svarbiausias gerovės ir socialinių pasiekimų išlaikymo pagrindas;
 - D. kadangi žemos kvalifikacijos gyventojams kyla didesnė nedarbo ir socialinės atskirties rizika;
 - E. kadangi šalyse, kuriose yra daugiausia menkus pagrindinius ir skaitmeninius įgūdžius turinčių suaugusiųjų, darbo našumas mažesnis, taigi galiausiai prastesnės ir augimo bei konkurencingumo perspektyvos;
 - F. kadangi Europos Parlamentas palaiko ir remia Komisijos pastangas investuoti į žmogiškąjį kapitalą kaip į pagrindinius ES konkurencingumo išteklius ir kadangi mokytojų darbo kokybė yra būtina išankstinė švietimo kokybės sąlyga;
 - G. kadangi daugeliui žemos kvalifikacijos darbo vietų dabar reikalingas geresnis raštingumas, gebėjimas skaičiuoti ir kiti pagrindiniai gebėjimai, ir net žemos kvalifikacijos darbo vietose paslaugų sektoriuje reikia spręsti sudėtingesnius nekasdienius uždavinius ⁽²⁾;
 - H. kadangi, remiantis naujausio Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) Suaugusiųjų gebėjimų tarptautinio vertinimo programos (PIAAC) tyrimo duomenimis, apie 70 mln. suaugusių ES gyventojų neturi pagrindinių gebėjimų, pvz., skaitymo, rašymo ir skaičiavimo, o tai yra kliūtis šiems žmonėms susirasti deramą darbą ir užsitikrinti tinkamą gyvenimo lygį;
 - I. kadangi iki 2025 m. 49 proc. visų ES darbo vietų, į kurias bus samdomi nauji asmenys (įskaitant ir naujas darbo vietas, ir naujus asmenis senose darbo vietose), reikės aukšto lygio kvalifikacijos, 40 proc. – vidutinio lygio kvalifikacijos, ir tik 11 proc. – žemos kvalifikacijos arba nereikės jokios kvalifikacijos ⁽³⁾;
 - J. kadangi suteikiant daugiau galimybių mokytis visą gyvenimą galima atverti naujų aktyvios įtraukties ir aktyvesnio dalyvavimo visuomenės gyvenime galimybių, ypač žemos kvalifikacijos darbuotojams, bedarbiams, specialiųjų poreikių turintiems asmenims, vyresnio amžiaus žmonėms ir migrantams;
 - K. kadangi valstybės narės turi rasti būdų apsaugoti arba skatinti ilgalaikes investicijas į švietimą, mokslinius tyrimus, inovacijas, veiksmus energetikos ir klimato srityje ir investuoti į švietimo ir mokymo sistemas, įskaitant mokymąsi visą gyvenimą;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0411.

⁽²⁾ Europos Komisija (2016 m.), Naujos Europos įgūdžių darbotvarkės analitinis pagrindimas (SWD(2016)0195).

⁽³⁾ Cedefop, bus pateikta EK, 2016 m.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

- L. kadangi ES yra platforma, turinti geriausias galimybes dalytis geriausia patirtimi ir remti valstybių narių tarpusavio mokymąsi;
- M. kadangi SESV 165 ir 166 straipsniais atsakomybė už švietimą, įskaitant aukštąjį mokslą ir profesinį mokymą, priskiriama valstybėms narėms;
- N. kadangi ES lygmens bendradarbiavimas švietimo srityje yra savanoriškas procesas, ir šiuo aspektu švietimo sritis iš esmės skiriasi nuo užimtumo srities, kuriai Bendrija daro daug didesnę įtaką;
- O. kadangi įgūdžiai ir kompetencijos yra tarpusavyje susiję ir todėl jų tarpusavio ryšys Naujoje įgūdžių darbotvarkėje turėtų būti toliau stiprinamas;
- P. kadangi perspektyvių sektorių plėtra daro lemiamą poveikį reikiamų įgūdžių pobūdžiui;
- Q. kadangi Europos įgūdžių ir darbo vietų tyrimas atskleidė, jog apie 45 proc. ES suaugusiųjų darbuotojų mano, kad jų įgūdžius galima arba geriau išvystyti, arba geriau panaudoti darbe;
- R. kadangi, remiantis TDO duomenimis, 25–45 proc. Europos darbuotojų turi arba per žemą, arba per aukštą kvalifikaciją darbui, kuri atlieka, ir kadangi tokią padėtį iš esmės lemia sparčiai kintanti valstybių narių ekonomikos struktūra;
- S. kadangi įgūdžių neatitiktis yra nerimą keliantis reiškinys, turintis poveikį asmenims ir verslo subjektams – jis lemia įgūdžių atotrūkį bei trūkumą ir yra viena iš nedarbo priežasčių ⁽¹⁾; kadangi 26 proc. ES suaugusių darbuotojų stinga įgūdžių, kurių jiems reikia jų darbe;
- T. kadangi per 30 proc. aukštos kvalifikacijos jaunimo dirba darbą, neatitinkantį jų gebėjimų ir siekių, o 40 proc. Europos darbdavių teigia negalintys rasti tinkamų gebėjimų turinčių darbuotojų, kad galėtų kurti naujoves ir augti;
- U. kadangi šiuo metu beveik 23 proc. 20–64 m. amžiaus gyventojų išsilavinimas yra žemas (priešmokyklinis, pradinis arba nebaigtas vidurinis); kadangi žemos kvalifikacijos asmenys turi mažiau galimybių įsidarbinti, dažniau užima mažų garantijų darbo vietas ir dukart dažniau gali patirti ilgalaikį nedarbą nei aukštos kvalifikacijos asmenys ⁽²⁾;
- V. kadangi žemos kvalifikacijos asmenys ne tik turi mažesnes galimybes įsidarbinti, bet ir patiria didesnę ilgalaikio nedarbo riziką ir jiems sunkiau gauti prieigą prie paslaugų ir visapusiškai dalyvauti visuomenėje;
- W. kadangi dažnai asmenys turi įgūdžių, kurie nėra atpažinti ir naudojami ir už kuriuos nėra tinkamai atlyginama; kadangi įgūdžiai, įgyti už formalaus švietimo įstaigų ribų kaupiant darbo patirtį, vykdant savanorišką, visuomeninę veiklą ar kaupiant kitą susijusią patirtį, nebūtinai yra užfiksuoti kvalifikacijos pažymėjime arba patvirtinti dokumentais, ir todėl nėra pakankamai įvertinti;
- X. kadangi kultūros ir kūrybos pramonė (KKP) (joje ES mastu dirba daugiau kaip 12 mln. asmenų, tai sudaro 7,5 proc. visų rinkoje dirbančių asmenų, kurie prisideda prie ekonomikos aukšto lygio pramonės sektoriuose sukurdami 5,3 proc. visos ES bendros pridėtinės vertės ir dar 4 proc. nominalaus ES BVP ⁽³⁾) prisideda prie socialinės gerovės, inovacijų ir užimtumo bei skatina ES ekonomikos plėtrą;
- Y. kadangi moterų ir vyrų lygybė yra vienas iš pagrindinių Sutartyse įtvirtintų ES principų ir vienas iš Sąjungos tikslų bei atsakomybės sričių; kadangi integruoti moterų ir vyrų lygybės principą į visas Sąjungos veiklos sritis, pvz., galimybę įgyti išsilavinimą ir dalyvauti mokyme, yra konkreti Sąjungos misija;

⁽¹⁾ <http://www.cedefop.europa.eu/en/events-and-projects/projects/assisting-eu-countries-skills-matching>

⁽²⁾ Žr. SWD(2016)0195.

⁽³⁾ Tyrimas „Kultūros ir kūrybos pramonės konkurencingumo didinimas siekiant augimo ir darbo vietų kūrimo“, 2015 m.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

- Z. kadangi ES lygmeniu nesimokantis ir nedirbantis jaunimas (NEET) laikomas viena iš pažeidžiamiausių grupių jaunimo nedarbo srityje; kadangi moterys susiduria su 1,4 ⁽¹⁾ karto didesne rizika patekti į NEET grupę negu vyrai, o šis faktas taip pat byloja apie nuo ankstyvo amžiaus patiriamą diskriminaciją dėl lyties ir nelygybę;
- AA. kadangi socialiniai ir emociniai įgūdžiai kartu su pažintiniais įgūdžiais yra svarbūs asmeninei gerovei ir sėkmei;
- AB. kadangi kokybiško formalaus, neformalaus ir savaiminio švietimo ir mokymosi galimybių prieinamumas turi būti kiekvieno asmens teisė kiekvienu gyvenimo etapu, kad jie galėtų įgyti universaliųjų įgūdžių, pvz., skaičiavimo, skaitmeninio raštingumo ir gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis, kritinio mąstymo, socialinių, užsienio kalbų ir aktualių gyvenimiškų įgūdžių; kadangi šiomis aplinkybėmis būtina darbuotojams skirti laiko asmeniniam tobulėjimui ir mokymuisi pagal mokymosi visą gyvenimą principą;
- AC. kadangi labai svarbu, kad įgūdžiais būtų siekiama ne tik didinti galimybes įsidarbinti, bet ir stiprinti gebėjimą dalyvauti visuomeniniame gyvenime, pagarbą demokratinėms vertybėms, didinti toleranciją, ypač naudojant juos kaip priemonę, padedančią užkirsti kelią radikalizacijai ir bet kokiai netolerancijai;
- AD. kadangi sparčiai kintančiame, labiau globalizuotame ir skaitmeniniame pasaulyje svarbiausi yra universalieji ir įvairiose srityse pritaikomi įgūdžiai, pvz., socialiniai, tarpkultūriniai, skaitmeniniai įgūdžiai, gebėjimas spręsti problemas, verslumas ir kūrybiškas mąstymas;
- AE. kadangi skaitmeninė pertvarka dar nesibaigė, o visuomenės bei darbo rinkos poreikiai nuolat kinta;
- AF. kadangi skaitmeninis įgalėjimas ir pasitikėjimas savimi yra itin svarbi būtinoji tvirtos visuomenės sukūrimo bei vienybės kūrimo ir integracijos gyvendinimo ES sąlyga;
- AG. kadangi šiandien mūsų švietimo ir mokymo sistemose vyksta svarbi skaitmeninė pertvarka, daranti poveikį mokymo ir mokymosi procesams; kadangi labai svarbu veiksmingai suteikti skaitmeninių įgūdžių, siekiant užtikrinti, kad darbo jėga būtų pasiruošusi dabartiniams ir būsimiems technologiniams pokyčiams;
- AH. kadangi, nepaisant to, kad skaitmeninio švietimo ar mokymo procese dalyvaujančių asmenų skaičius ES pastaruosiu metu išaugo, dar reikia dėti daug pastangų siekiant priderinti Europos ekonomiką prie naujos skaitmeninės epochos ir panaikinti darbo ieškančių asmenų ir neužimtų darbo vietų skaičiaus skirtumą;
- AI. kadangi į švietimo sistemas reikia integruoti skaitmeninės pertvarkos naujoves, kad būtų galima toliau padėti žmonėms tapti kritiškai mąstančiais, pasitikinčiais savimi ir nepriklausomais; kadangi tai turi būti daroma įtraukiant šias naujoves į jau dėstomus dalykus;
- AJ. kadangi į ateitį nukreipta įgūdžių darbotvarkė turėtų būti įtraukta į platesnę profesinio raštingumo didėjančio Europos visuomenės skaitmeninimo ir robotizavimo sąlygomis sampratą;
- AK. kadangi greta kalbinių, skaitmeninių ir verslumo įgūdžių itin daug dėmesio reikėtų skirti universaliesiems gebėjimams, pavyzdžiui, pilietiniams ir socialiniams gebėjimams ir pilietiškumo ugdymui;
- AL. kadangi verslumo įgūdžiai turi būti suvokiami platesniame kontekste, kaip iniciatyvos jausmo turėjimą galima būtų apibūdinti dalyvavimu socialiniuose veiksmuose ir turint verslumo mentalitetą, ir kadangi jie turėtų būti dar labiau pabrėžiami Naujoje įgūdžių darbotvarkėje kaip gyvenimiški įgūdžiai, naudingi asmenims jų asmeniniame ir profesiniame gyvenime, taip pat naudingi bendruomenėms;

⁽¹⁾ „Apie visuomenę glaustai, 2016“ – EBPO socialiniai rodikliai.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

- AM. kadangi norint užtikrinti pažangų, tvarų ir integracinį ekonomikos augimą ir darbo vietas jaunimui ES būtina užtikrinti geresnius išgūdžius gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse;
- AN. kadangi manoma, jog gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos sričių specialistų ir susijusių sričių specialistų poreikis nuo dabar iki 2025 m. išaugs apytikriai 8 proc., t. y. gerokai daugiau, palyginti su prognozuojamu vidutiniu 3 proc. visų specialybių poreikio augimu; kadangi taip pat manoma, jog užimtumas su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusiuose sektoriuose nuo dabar iki 2025 m. išaugs apytikriai 6,5 proc.⁽¹⁾;
- AO. kadangi prastas profesinio rengimo ir mokymo (PRM) įvaizdis ir mažėjantis patrauklumas bei žema PRM švietimo kokybė kai kuriose valstybėse narėse atgraso studentus nuo sprendimo imtis profesinės veiklos perspektyviose srityse ir sektoriuose, kuriuose trūksta darbuotojų;
- AP. kadangi sprendžiant klausimus, susijusius su išgūdžiais, ypač su išgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitiktimi ir darbo galimybėmis, būtina atsižvelgti į konkrečius sunkumus, su kuriais susiduriama kaimo vietovėse;
- AQ. kadangi ekonomikos nuosmukio Europoje laikotarpiu žalioji sektorius buvo vienas iš pagrindinių darbo vietų kūrėjų, ir jis turėtų būti toliau skatinamas įgyvendinant Naują išgūdžių darbotvarkę;
- AR. kadangi dėl visuomenės senėjimo Europoje didėja sveikatos priežiūros specialistų ir socialinės globos bei medicinos paslaugų poreikis;
- AS. kadangi šeimų vaidmuo sudarant palankias sąlygas vaikams tobulinti pagrindinius gebėjimus yra labai svarbus;

Gyvenimui ir darbui skirtų išgūdžių ugdymas

1. palankiai vertina 2016 m. birželio mėn. priimtą Komisijos komunikatą „Nauja Europos išgūdžių darbotvarkė. Drauge dirbant didinti žmogiškąjį kapitalą, įsidarbinimo galimybes ir konkurencingumą“;
2. pripažįsta, kad švietimas ir mokymas priklauso valstybių narių kompetencijai ir kad ES gali tik remti, koordinuoti ir papildyti valstybių narių veiksmus;
3. mano, kad ES turi iš esmės pakeisti požiūrį į švietimo sektoriaus tikslus ir funkcijas; pritaria, kad daug dėmesio reikia skirti Europos švietimo ir mokymo sistemų tobulinimui atsižvelgiant į greitai kintančią ekonominę, technologinę ir socialinę aplinką, užtikrinant prieigą prie kokybiško švietimo visais etapais;
4. pažymi, kad nors išgūdžių poreikiai yra dinamiški, tačiau pagrindinis išgūdžių ugdymo iniciatyvos dėmesys turi būti skiriamas skubiausiems darbo rinkos poreikiams; šiomis aplinkybėmis pabrėžia, kaip svarbu dirbti tvirtai bendradarbiaujant su Europos profesinio mokymo plėtros centru (Cedefop), siekiant numatyti išgūdžių poreikius ir parengti Europos lygmens reikalingų išgūdžių numatymo priemonę ir mokymosi visą gyvenimą sistemas, kad būtų galima prisitaikyti prie naujų aplinkybių darbo rinkoje ir sustiprinti asmenų gebėjimą prisitaikyti, aktyvų pilietiškumą ir socialinę įtrauktį;
5. ragina valstybes nares savo švietimo ir mokymo programose didžiausią dėmesį skirti ne tik įsidarbinimo išgūdžiams, raštingumui, gebėjimui skaičiuoti, skaitmeniniam ir žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumui, bet ir išgūdžiams, kurie yra plačiau susiję su visuomene, tokiems kaip universalieji, įvairiose srityse pritaikomi arba socialiniai emociniai išgūdžiai (pvz., lyderystė, socialiniai ir tarpkultūriniai išgūdžiai, valdymas, verslo ir finansų mokymas, savanoriška veikla, gebėjimas derėtis), ir teikti pirmenybę tolesniam tų gebėjimų plėtojimui ir įgyvendinant PRM programas, taip pat Europos amatininkystės stiprinimui;
6. ragina užtikrinti visuotinę teisę turėti realią galimybę bet kokiame gyvenimo etape įgyti pagrindinių XXI amžiuje reikalingų išgūdžių;
7. pripažįsta švietimo tarptautinimo ir mobilumo programose dalyvaujančių studentų ir švietimo įstaigų darbuotojų skaičiaus didinimo naudą; šiomis aplinkybėmis pabrėžia programos „Erasmus+“ vertę;

⁽¹⁾ Cedefop tyrimas dėl gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos sričių duomenų bazės kaupimo (angl. „Rising STEMs Database“), 2014 m. kovo mėn.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

8. be to, pažymi, jog daugelis tyrimų rodo, kad judumas suteikia žmonėms konkrečių profesinių įgūdžių ir universaliųjų įgūdžių ir gebėjimų, kurie gali būti pritaikyti įvairiose srityse, tokių kaip kritinis mąstymas ir verslumas, ir suteikia jiems geresnių karjeros galimybių; pripažįsta, kad dabartinio ES biudžeto, skirto judumui mokymosi tikslais, gali nepakakti įgyvendinti tikslui, kad iki 2020 m. šis judumas pasiektų 6 proc. lygį;
9. ragina valstybes nares toliau plėtoti tarpsektorinio judumo galimybes tarp visų mokyklų; atkreipia dėmesį į tai, kad reikia labiau remti ir skatinti besimokančiųjų PRM įstaigose judumą ir kad judumo kontekste reikėtų skirti daugiau dėmesio pasienio regionams;
10. pažymi, kad švietimas ir mokymas turėtų prisidėti prie jaunimo asmeninio tobulėjimo ir augimo, kad jaunuoliai taptų aktyviais ir atsakingais piliečiais, pasiruošusiais gyventi ir dirbti technologiniu požiūriu pažangios ir globalizuotos ekonomikos sąlygomis, ir turėtų suteikti jiems pagrindinį mokymosi visą gyvenimą gebėjimų rinkinį, kuris apibrėžiamas kaip savirealizacijai ir asmeniniam tobulėjimui, aktyviam pilietiškumui ir užimtumui reikalingų žinių, įgūdžių ir pažiūrų derinys;
11. pabrėžia, kad kokybiškas ikimokyklinis ugdymas ir priežiūra yra labai svarbi būtinoji įgūdžių ugdymo sąlyga;
12. atkreipdamas dėmesį į tai, kad ugdymo ir priežiūros prievolės priklauso valstybių narių kompetencijai, ragina jas gerinti ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros kokybę ir suteikti daugiau prieigos prie jų, taip pat spręsti nepakankamos infrastruktūros, kuri pasiūlytų kokybiškos ir prieinamos vaikų priežiūros paslaugas visų pajamų grupių asmenims, problemą ir apsvarstyti galimybę skurdą ir socialinę atskirtį patiriančioms šeimoms šias paslaugas teikti nemokamai;
13. pabrėžia, kad kūrybiškumas ir inovacijos tampa ES ekonomiką skatinančiais veiksniais, ir jie turėtų būti integruoti į valstybių narių ir Europos politikos strategijas;
14. palankiai vertina Naujų įgūdžių darbotvarkėje nustatytą tikslą pasiekti, kad besimokantieji pirmiausia rinktųsi PRM, kuris būtų grindžiamas rinkos paklausa ir susietas su ateities darbo reikmėmis – sudarant mokymo programas ir jas įgyvendinant turėtų dalyvauti darbdaviai;
15. ragina valstybes nares ne vien skatinti tinkamus profesinius įgūdžius, o skirti dėmesio ir tiems švietimo aspektams, kurie yra labiau grindžiami darbu ir praktiškesni ir kuriais ugdomas verslumo mentalitetas, novatoriškumas ir kūrybingumas, žmonės skatinami kritiškai mąstyti, suprasti tvarumo sąvoką, kartu nepažeidžiant tokių pagrindinių teisių ir vertybių, kaip žmogaus orumas, laisvė, demokratija, tolerancija, pagarba, ir kad žmonės kaip plačių pažiūrų piliečiai galėtų visapusiškai dalyvauti demokratiname procese ir socialiniame gyvenime;
16. vis dėlto laikosi nuomonės, kad reikia vadovautis holistiniu požiūriu į švietimą ir įgūdžių ugdymą, kuri taikant didžiausias dėmesys procese skiriamas besimokančiam asmeniui, taip pat užtikrinti pakankamas investicijas į mokymosi visą gyvenimą politikos sritis; taip pat mano, kad švietimas ir mokymas turi būti prieinamas ir įperkamas visiems ir kad reikia dėti daugiau pastangų siekiant įtraukti pažeidžiamiausias grupes;
17. ragina valstybes nares užtikrinti pilietinės visuomenės, ekspertų ir šeimų, t. y. tų, kurie supranta realią padėtį visuomenėje, aktyvesnį dalyvavimą diskusijose dėl būtinų gyvenimo įgūdžių;
18. ragina valstybes nares taip pat skirti didelį dėmesį kovai su lyčių stereotipais, nes 60 proc. naujų diplomuotų specialistų yra moterys; tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad jų užimtumo lygis tebėra gerokai žemesnis nei vyrų ir kad daugelyje sektorių jos yra nepakankamai atstovaujamos;
19. ragina valstybes nares užtikrinti, kad įgūdžiai geriau atitiktų darbo vietų poreikius darbo rinkoje, ypač diegiant kokybiškas pameistrystės sistemas, padedančias žmonėms būti lankstesniems renkantis specialybę, o vėliau ir darbą;
20. pripažįsta dualistinių švietimo sistemų ⁽¹⁾ vertę, tačiau pažymi, kad vienoje valstybėje naudojama sistema negali būti aklaui nukopijuota ir naudojama kitoje valstybėje narėje; ragina keistis geriausios patirties modeliais, įtraukiant ir socialinius partnerius;

⁽¹⁾ Pagal dualistinę sistemą tame pačiame kurse pameistrystė įmonėje derinama su profesiniu lavinimu profesinėje mokykloje.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

21. šiomis aplinkybėmis primena, kad valstybėms narėms reikia aktyviau bendradarbiauti siekiant mokytis iš geriausios patirties, dėl kurios mažėja nedarbas, pvz., pameistrystės ir mokymosi visą gyvenimą srityje;
22. pažymi Cedefop vaidmenį, kurio vienas pagrindinių uždavinių – suvienyti įvairių valstybių narių atsakingus politikos atstovus, socialinius partnerius, tyrėjus ir specialistus, kad jie galėtų keistis savo sumanymais ir patirtimi, pvz., plėtodami konkrečioms sektoriams skirtas platformas;
23. pabrėžia, kad kultūra, kūrybiškumas ir menai labai prisideda prie asmeninio tobulėjimo, užimtumo ir augimo visoje ES, padėdami diegti inovacijas, skatinti sanglaudą, stiprinti tarpkultūrinius ryšius, tarpusavio supratimą bei išsaugoti europinę tapatybę, kultūrą ir vertybes; ragina Komisiją ir valstybes nares sustiprinti savo paramą kultūros ir kūrybos sektoriams, siekiant visapusiškai išnaudoti jų potencialą;
24. pabrėžia, kad šiuo metu į ES atvykstant dideliame skaičiuje migrantų, pabėgėlių ir prieglobsčio prašytojų reikia laikytis nuoseklesnio požiūrio į trečiųjų šalių piliečius, įskaitant jų įgūdžių, kompetencijos ir žinių vertinimą, tai turi būti labiau matoma, ir turi būti sukurtas įgūdžių nustatymo ir patvirtinimo mechanizmas;
25. primena, kad naujai atvykę asmenys atsiveža naujų įgūdžių, todėl ragina kurti priemones, kuriomis būtų įvairiomis kalbomis teikiama informacija apie esamas formaliojo, neformaliojo ir savaiminio mokymosi, profesinio mokymosi, mokomosios praktikos ir savanoriškos veiklos galimybes; mano, kad svarbu skatinti kultūrų dialogą siekiant palengvinti migrantų, pabėgėlių ir prieglobsčio prašytojų patekimą į darbo rinką ir padėti integruotis į visuomenę;
26. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą dėl Trečiųjų šalių piliečių įgūdžių nustatymo šablono ir tikisi, kad šiuo klausimu bus daroma greita pažanga; rekomenduoja migrantų įgūdžių požiūriu suderinti Naują įgūdžių darbotvarkę Europai su Trečiųjų šalių piliečių integravimo veiksmų planu; pabrėžia, kad reikia visapusiškesnio požiūrio į migrantų kvalifikacijos kėlimą, be kita ko, pasitelkiant verslumą, pilietinį švietimą ir neformalųjį mokymąsi, ir reikėtų sutelkti dėmesį ne vien į skaidrumą, palyginamumą ir ankstyvą migrantų įgūdžių ir kvalifikacijos profiliavimą;
27. pritaria, kad būtina imtis koordinuotų veiksmų, siekiant kovoti su protų nutekėjimu, ir nustatyti tinkamas priemones, siekiant panaudoti turimus įgūdžius, kad būtų užkirstas kelias žmogiškojo kapitalo nuostoliams įvairiose Europos šalyse;
28. primena, kad investicijos į šiandieninės švietimo sistemos pajėgumą nulems darbo vietų kokybę šiandien ir ateityje, darbuotojų kvalifikaciją, socialinę gerovę ir demokratinę dalyvavimą visuomenėje;
29. ragina valstybes nares spręsti visuomenės senėjimo problemą tobulinant specialius profesinius įgūdžius, susijusius su sveikatos priežiūra, gyventojų gerove ir ligų prevencija;

Švietimo vaidmuo sprendžiant nedarbo, socialinės atskirties ir skurdo problemas

30. mano, kad ES konkurencingumas, ekonomikos augimas ir socialinė sanglauda labai priklauso nuo švietimo ir mokymo sistemų, kurios neleistų žmonėms atsilikti;
31. primygtinai teigia, kad švietimas ir mokymas yra ne tik pagrindiniai įsidarbinamumą didinantys veiksniai, bet ir pagrindiniai asmeninio tobulėjimo, socialinės įtraukties ir sanglaudos bei aktyvaus pilietiškumo skatinimo veiksniai, todėl mano, kad siekiant kovoti su dideliu nedarbu ir socialine atskirtimi, ypač tarp pažeidžiamiausių ir palankių sąlygų neturinčių grupių (NEET, ilgalaikių bedarbių, žemos kvalifikacijos asmenų, pabėgėlių ir neįgaliųjų), itin svarbu užtikrinti vienodas galimybes gauti kokybišką išsilavinimą ir pakankamai investuoti į įgūdžius ir gebėjimus; primena, kad šiuo klausimu itin didelę reikšmę turi tinkamas būsimų įgūdžių poreikių planavimas;
32. susirūpinęs apgailestauja, kad į švietimą vis dar per mažai investuojama ir kad dėl vėlesnio švietimo įstaigų biudžeto mažinimo labiausiai nukentčia palankių socialinių ir ekonominių sąlygų neturintys studentai ir suaugusieji;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

33. reišia didžiulį susirūpinimą dėl to, kad nuo 2010 m. iki 2014 m. visoje ES investicijos į švietimą bei mokymą sumažėjo 2,5 proc.⁽¹⁾; pabrėžia, kad viešas švietimo sistemas būtina tinkamai aprūpinti ištekliais, kad švietimas galėtų atlikti savo vaidmenį kovojant su nedarbu, socialine atskirtimi ir skurdu;

34. pabrėžia, kaip yra nurodžiusi EBPO⁽²⁾, kad aukštesnį išsilavinimą turintys asmenys prisideda prie demokratiškesnės visuomenės ir tvarios ekonomikos kūrimo ir yra mažiau priklausomi nuo valstybės pagalbos, taip pat mažiau pažeidžiami ekonominių nuosmukių; todėl pažymi, kad investicijos į kokybišką švietimą ir inovacijas yra būtinos net tik tam, kad būtų kovojama su nedarbu, skurdu ir socialine atskirtimi, bet ir tam, kad ES sėkmingai konkuruotų pasaulio rinkose; ragina Komisiją ir valstybes nares atstatyti viešąsias investicijas į visų, o ypač palankių sąlygų neturinčių vaikų, ikimokyklinį, pradinį ir vidurinį ugdymą iki tokio lygio, koks jis buvo prieš krizę;

35. pažymi, kad mokymosi ir mokymo galimybių prieinamumas turi būti kiekvieno asmens teisė visais gyvenimo etapais, kad jie galėtų įgyti universaliųjų gebėjimų, pvz., skaičiavimo, skaitmeninio raštingumo ir gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis, kritinio mąstymo, socialinių įgūdžių ir kitų aktualių gyvenimiškų įgūdžių; laikosi nuomonės, kad Naujų įgūdžių darbotvarkė yra žingsnis teisinga kryptimi, kuriuo skatinamas išsipareigojimas siekti bendros vizijos, pabrėžiančios mokymosi visą gyvenimą politikos priemonių svarbą;

36. pabrėžia, kad svarbų vaidmenį atlieka išorės organizacijos ir NVO, kurios siekia ugdyti kitokius vaikų įgūdžius ir socialinius gebėjimus, pavyzdžiui, meninius gabumus ir rankų darbo įgūdžius: jos padeda integruotis, geriau suprasti aplinką, ugdytis solidarumo jausmą mokymosi aplinkoje ir kasdieniame gyvenime ir gerinti visų klasių mokymosi gebėjimus;

37. primena, kad neigalieji turi ypatingų poreikių, todėl jiems reikalinga tinkama parama įgyjant įgūdžių; ragina Komisiją ir valstybes nares, įgyvendinant Naujų įgūdžių darbotvarkę, laikytis įtraukaus požiūrio formuojant savo švietimo ir mokymo politiką, be kita ko, numatant mokytojų padėjėjų klasese etatų, taip pat užtikrinant, kad informacija apie įgūdžius, mokymą ir galimą finansavimą būtų prieinama kuo didesnėms grupėms asmenų, atsižvelgiant į kuo įvairesnį sutrikimų spektrą; laikosi nuomonės, kad nesunkiai įgyvendinama daugelio neigaliųjų dalyvavimo darbo rinkoje rėmimo alternatyva yra verslininkystė; šiuo aspektu pabrėžia negalią turinčių asmenų skaitmeninių įgūdžių svarbą ir nepaprastai svarbų prieinamos technologijos vaidmenį;

38. pažymi, kad nors vis labiau pripažįstamos kokybiško ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros galimybės sumažinti mokyklos nebaigusių asmenų skaičių ir padėti tvirtą tolesnio mokymosi pagrindą, Naujų įgūdžių darbotvarkėje nepateikiama į ateitį orientuotos ankstyvųjų švietimo etapų vizijos; todėl ragina valstybes nares investuoti į kokybišką ikimokyklinį ugdymą ir priežiūrą ir suteikti geresnę prieigą prie jų, taip pat imtis priemonių, kuriomis būtų siekiama mažinti mokyklos nebaigusių asmenų skaičių;

39. ragina valstybes nares patvirtinti 2014 m. ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros kokybės užtikrinimo sistemą⁽³⁾ ir primygtinai teigia, jog turi būti vykdomos atitinkamos programos, kad visiems jaunuoliams, metusiems pradinę ar vidurinę mokyklą, būtų suteikta dar viena galimybė; mano, kad reikėtų siekti visuotinio vidurinio išsilavinimo;

40. pažymi, kad švietimas turėtų ne tik suteikti įgūdžių ir gebėjimų, kurių reikia darbo rinkos poreikiams patenkinti, bet ir prisidėti prie jaunuolių asmeninio tobulėjimo ir augimo siekiant, kad jie taptų iniciatyvūs ir atsakingi piliečiai;

41. ragina valstybes nares nukreipti investicijas į įtraukų švietimą, kuris padeda spręsti visuomenės problemas ir užtikrina vienodas sąlygas ir galimybes visiems asmenims, įskaitant skirtingo socialinio ir ekonominio statuso jaunimą, taip pat pažeidžiamų ir palankių sąlygų neturinčių asmenų grupes;

42. ragina valstybes nares plėsti antros galimybės įgyti išsilavinimą ir mokyti koncepciją, kad rizikos grupės būtų geriau integruojamos į darbo rinką;

⁽¹⁾ 2016 m. švietimo ir mokymo stebėsenos biuletenis.

⁽²⁾ <https://www.oecd.org/education/school/50293148.pdf>

⁽³⁾ Eurofound (2015 m.). Ankstyvasis ugdymas ir priežiūra: darbo sąlygos, mokymas ir paslaugų kokybė. Sisteminė apžvalga.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

43. palankiai vertina Komisijos pasiūlymus imtis veiksmų siekiant ugdyti įgūdžius ir mažinti išsilavinimo skirtumus bei kliūtis, su kuriomis per gyvenimą gali susidurti žmogus, ir taip sudaryti ES piliečiams galimybę veiksmingai kovoti su nedarbu ir užtikrinti konkurencingumą bei inovacijas Europoje, tačiau atkreipia dėmesį į įvairias administracines kliūtis, stabdančias pažangų šių tikslų siekį profesinio judumo, kvalifikacijų pripažinimo ir profesinių kvalifikacijų ugdymo srityse;

44. atsižvelgdamas į tai ragina valstybes nares užtikrinti, kad Vidaus rinkos informacinė sistema (IMI) veiktų tinkamai, kad ją taikant būtų skatinami geresni duomenų mainai ir stiprinamas geresnis administracinis bendradarbiavimas nesukuriant bereikalingos administracinės naštos, būtų taikomos paprastesnės ir greitesnės profesinių kvalifikacijų pripažinimo procedūros ir atnaujinami kvalifikuotų specialistų, planuojančių dirbti kitoje valstybėje narėje, profesinio tobulėjimo reikalavimai bei užkertamas kelias visų rūšių diskriminacijai;

45. pirmiausia ragina Komisiją ir valstybes nares padėti ugdyti įgūdžius pažeidžiamiesiems piliečiams įvertinant būtinybę kurti specialias priemones, pvz., vietos ES informacijos centrus ir specialius rodiklius vadovaujantis Svarbiausių gebėjimų metmenimis, kad būtų atsižvelgta į pažeidžiamų grupių poreikius;

Mokymosi visą gyvenimą galimybių didinimas

46. pabrėžia, kaip svarbu mokytis visą gyvenimą, kad darbuotojai galėtų tobulėti ir susipažinti su sparčiai besikeičiančios darbo rinkos aktualijomis⁽¹⁾, ir suteikti galimybes visiems piliečiams, siekiant skatinti visų amžiaus grupių mokymosi kultūrą Europoje; ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti mokytis visą gyvenimą ir investuoti į šią sritį, ypač šalyse, kuriose dalyvavimo darbo rinkoje rodiklis yra mažesnis nei 15 proc. lyginamasis standartas;

47. susirūpinęs atkreipia dėmesį į nepriimtina padėtį, kad 70 mln. ES gyventojų neturi pagrindinių gebėjimų; todėl palankiai vertina įgūdžių tobulinimo kryptių nustatymą ir primygtinai ragina užtikrinti greitą jų įgyvendinimą ir stebėseną; be to, ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti nuolat vykdyti atsižvelgiant į konkrečius kiekvienos valstybės narės poreikius parengtas perkvalifikavimo, įgūdžių tobulinimo ir mokymosi visą gyvenimą programas, kuriomis būtų siekiama suteikti daugiau galimybių ir motyvacijos tiek bedarbiams, tiek dirbantiems asmenims;

48. mano, kad iniciatyva „Įgūdžių tobulinimo kryptys“ turėtų būti susijusi su individualizuotu mokymosi poreikių vertinimu, kokybiško mokymosi pasiūlymu, taip pat sistemingu įgytų įgūdžių ir gebėjimų patvirtinimu, kad jie galėtų būti lengviau pripažinti darbo rinkoje; atkreipia dėmesį į tai, kad reikia užtikrinti visuotinę prieigą prie plačiajuosčio ryšio, kad būtų sudarytos sąlygos skaitmeniniam raštingumui ugdyti; apgailestauja, kad Europos Parlamentas nebuvo įtrauktas į iniciatyvos rengimo procesą;

49. pabrėžia, kad sektorinių ir konkrečių įgūdžių ugdymas turi būti bendra švietimo paslaugų teikėjų, darbdavių ir profsąjungų atsakomybė, todėl valstybės narės turėtų užtikrinti glaudų dialogą su socialiniais partneriais; primygtinai teigia, kad visi darbo rinkos dalyviai turėtų dalyvauti kuriant ir įgyvendinant mokymo procesą, kad žmonėms būtų suteikta reikiamų įgūdžių per visą jų profesinę karjerą ir kad verslo subjektai būtų konkurencingi, o kartu būtų skatinamas asmeninis tobulėjimas, daugėtų kokybiškų darbo vietų, karjeros ir vystymosi galimybių;

50. pabrėžia, kad reikia plėtoti kompleksines švietimo ir mokymo sistemas, kad besimokantieji galėtų įgyti įvairių įgūdžių: pagrindinių (raštingumo, skaičiavimo ir skaitmeninių), sudėtingesnių bendrųjų (pvz., problemų sprendimo ir mokymosi), profesinių, techninių, su konkrečia profesija arba konkrečiu sektoriumi susijusių įgūdžių, taip pat socialinių ir emocinių įgūdžių;

51. pabrėžia, kad žemos kvalifikacijos asmenų konkrečių poreikių įvertinimas ir jiems pritaikyto mokymo teikimas yra labai svarbus žingsnis rengiant veiksmingesnes mokymo programas; primena, kad reagavimas ir prisitaikymas atsižvelgiant į sukauptą patirtį ir kintančias sąlygas yra itin svarbūs veiksmingo švietimo proceso elementai;

⁽¹⁾ Žr. priimtus tekstus, P8_TA(2016)0338.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

52. primygtinai tvirtina, kad nepalankioje padėtyje esančių asmenų, įskaitant neigaliuosius, ilgalaikius bedarbius ir nepakankamai atstovaujamas grupes, kurios gali nežinoti apie įgūdžių tobulinimo naudą arba perkvalifikavimo ar kvalifikacijos kėlimo galimybes, informavimas ir orientavimas yra nepaprastai svarbūs sėkmingam tokios iniciatyvos įgyvendinimui;

53. ragina Komisiją ir valstybes nares imtis kryptingų veiksmų po priklausomų šeimos narių priežiūros laikotarpio į darbo rinką grįžtančių tėvų perkvalifikavimo ir jų įgūdžių patvirtinimo srityje;

54. ragina visus suinteresuotuosius subjektus aktyviai įsitraukti ir vykdyti dialogą ne tik nacionaliniu ir Europos lygmenimis, bet ir vietos bei regioniniu lygmenimis, kad būtų atsižvelgiama į tikrą darbo rinkos padėtį ir tenkinami šios rinkos poreikiai;

55. primena, kad į mokymąsi visą gyvenimą turi būti žvelgiama platesniame profesinio raštingumo kontekste;

1. Švietimo ir užimtumo sąsajos stiprinimas

56. primena, kad gebėjimų trūkumo, taip pat įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitikties darbo rinkoje problemos sprendimas bei socialinio judumo galimybių, įskaitant mokymų ir praktikos tikslais, rėmimas yra nepaprastai svarbūs norint skatinti tvarų augimą, socialinę sanglaudą, darbo vietų kūrimą, inovacijas ir verslumą – ypač MVĮ ir amatų srityje; todėl ragina valstybes nares skatinti profesinį lavinimą atsižvelgiant į ekonomikos poreikius;

57. pabrėžia, kad reikia siekti lankstesnio, asmeninio ir individualizuotojo požiūrio ⁽¹⁾ į karjeros raidą, mokymąsi visą gyvenimą ir mokymąsi bei vystymąsi per visą profesinę karjerą, ir pripažįsta vaidmenį, kurį teikiant šias paslaugas gali atlikti viešieji ir privatieji subjektai, tačiau taip pat pripažįsta, kad individualiems poreikiams ir prioritetams pritaikytas ir individualiems įgūdžiams vertinti ir plėtoti skirtas profesinis orientavimas ir konsultavimas nuo pat pradžios turi būti vienas iš svarbiausių švietimo ir įgūdžių politikos priemonių elementų;

58. ragina valstybes nares kartu su socialiniais partneriais formuoti ir nustatyti politiką, pagal kurią būtų numatytos mokymosi atostogos ir mokymas darbo vietoje; ragina jas užtikrinti, kad būtų mokomasi darbo vietoje ir už jos ribų, įskaitant apmokamas mokymosi atostogas, kuriomis galėtų pasinaudoti visi darbuotojai, o ypač esantys nepalankioje padėtyje, ypatingą dėmesį skiriant darbuotojoms moterims;

59. pabrėžia, kad bet kokia politika įgūdžių srityje turėtų būti ne tik atsižvelgiama į šiuo metu darbo rinkoje vykstančius pokyčius, bet ir užtikrinta, kad ji būtų pakankamai universali, kad padėtų ugdyti darbuotojų gebėjimą aktyviai mokytis ir palengvinti jų prisitaikymą prie ateities iššūkių;

60. pabrėžia, kad įgūdžių ugdymas turi būti bendra švietimo paslaugų teikėjų ir darbdavių atsakomybė; primygtinai teigia, kad pramonės atstovai ir (arba) darbdaviai turėtų dalyvauti suteikiant žmonėms reikiamus įgūdžius, kad verslo įmonės būtų konkurencingos ir kartu didėtų žmonių pasitikėjimas savimi;

61. pakartoja, kad, norint gerinti įsidarbinamumą ir skatinti inovacijas bei aktyvų pilietiškumą, įskaitant ekologinį pilietiškumą, pagrindiniai gebėjimai turi būti neatsiejami nuo kitų bendrųjų gebėjimų ir nuostatų: kūrybiškumo, ekologinio sąmoningumo, iniciatyvos jausmo turėjimo, užsienio kalbų mokėjimo, kritinio mąstymo, taip pat pasitelkiant elektroninį raštingumą ir gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis, ir įgūdžių, susijusių su augančiais sektoriais;

62. pabrėžia didžiulį potencialą, kurį inovacijų ir užimtumo srityje turi atsinaujinantieji energijos ištekliai ir didesnio išteklių ir energijos veiksmingumo paieška; ragina Komisiją ir valstybes nares, įgyvendinant Naują įgūdžių darbotvarkę, atsižvelgti į energijos ir aplinkosaugos klausimus ieškant švietimo ir užimtumo galimybių;

63. pabrėžia, kad reikia įgyvendinti darbo vietoje besimokančių asmenų, pameistrių ir darbuotojų rėmimo programą, parengtą atsižvelgiant į jų konkrečius poreikius, siekiant užtikrinti, kad visi asmenys būtų įtraukti į darbo rinką;

⁽¹⁾ Dėmesio perkėlimas į mokymosi rezultatus. Politika ir praktika Europoje. Cedefop.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

64. pripažįsta, kaip svarbu skatinti mokymąsi darbo vietoje – pameistrystę ir praktiką, kaip vieną iš priemonių, kuriomis būtų dar labiau padedama asmenis integruoti į darbo rinką, t. y. nutiesti tiltus ir skatinti kompetencijos mainus tarp kartų;

65. pažymi, kad pameistrystė, stažuotės ir konkrečių įgūdžių mokymas laikomi mokymo būdais, kuriais veiksmingiausiai užkertamas tam, kad jauni asmenys vėl nepatektų į NEET grupę; pažymi, kad taikant dualistinę profesinio ir akademinio švietimo ir mokymo sistemą, kaip paaikškėjo, mažėja NEET grupei priklausančių asmenų skaičius, nes ji suteikia galimybę švietimo ir mokymo sistemoje išlaikyti daugiau jaunimo ir didina jų galimybes įsidarbinti ir sklandžiau pereiti iš mokymo į darbo ir karjeros aplinką; pabrėžia, kad makroekonominės analizės rezultatai rodo, jog derinant dualistinę švietimo ir mokymo sistemą ir aktyvią darbo rinkos politiką pasiekiami geriausių rezultatų;

66. ragina valstybes nares remti MVĮ veiklą, susijusią su įmonės viduje darbo vietoje vykdomu mokymu ir įgūdžių tobulinimu;

67. prašo imtis konkrečių priemonių siekiant palengvinti jaunimo perėjimą iš švietimo sistemos į darbą užtikrinant kokybiškas mokamas stažuotes, pameistrystę, teikti jiems praktinį mokymą vietoje, taip pat vykdyti tarpvalstybinių mainų programas, pvz., „Erasmus“ jauniems verslininkams, suteikti jaunimui galimybę praktiškai panaudoti savo talentus ir žinias, turėti tinkamas, tokias pat kaip suaugusių darbuotojų socialines ir ekonomines teises ir galimybes gauti tinkamą darbą bei naudotis socialine apsauga, kaip nustatyta nacionaliniais teisės aktais ir praktika; ragina valstybes nares teikti konkrečią paramą MVĮ, kad jos taip pat galėtų priimti stažuotojus ir pakaitinius darbuotojus;

68. ragina valstybes nares užtikrinti, kad būtų sukurta tokia kokybės sistema, pagal kurią stažuotojais ir pameistrais nebūtų leidžiama naudotis kaip pigia arba nemokama darbo jėga; pažymi, kad užtikrinant kokybišką užimtumą ir užkertant kelią išnaudojimui, taip pat svarbu išmanyti pagrindinius sveikatos ir saugos standartus ir teises darbo vietoje; todėl ragina valstybes nares sukurti nacionalines teises stažuotėms ir pameistrystės programų kokybės užtikrinimo sistemas, kuriomis pirmiausia būtų užtikrinta užimtumo apsauga ir tinkama socialinė apsauga;

69. ragina Komisiją pateikti, o valstybes nares patvirtinti pameistrystės kokybės sistemą ⁽¹⁾;

70. mano, kad, siekiant numatyti būsimus įgūdžių poreikius, pilietinė visuomenė, visų pirma socialiniai partneriai ir švietimo bei mokymo paslaugų teikėjai, taip pat specializuotos paramos tarnybos, turi aktyviai dalyvauti visais lygmenimis, ypač kurdami, įgyvendindami ir vertindami profesinės kvalifikacijos programas, kuriomis būtų užtikrintas veiksmingas perėjimas nuo formaliojo švietimo prie mokymosi darbo vietoje ir deramo darbo;

71. pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad kvalifikacijos būtų reikšmingos darbdaviams, įtraukiant į jų rengimo procesą darbo rinkos dalyvius;

Itin svarbus neformaliojo ir savaiminio mokymosi vaidmuo

72. primygtinai teigia, kad svarbu patvirtinti neformaliojo mokymosi ir savaiminio mokymosi rezultatus, siekiant įtraukti taip besimokančiuosius ir suteikti jiems galimybių; pripažįsta, kad tai itin akivaizdu pažeidžiamose ar nepalankioje padėtyje esančių asmenų atveju, pvz., mažai įgūdžių turinčių suaugusiųjų arba pabėgėlių atvejais – jiems reikia prioritetine tvarka suteikti galimybę patvirtinti savo įgūdžius;

73. apgailestauja, kad darbdaviai ir formaliojo švietimo paslaugų teikėjai nepakankamai pripažįsta neformaliojo mokymosi ir savaiminio mokymosi būdu įgytų įgūdžių, gebėjimų ir žinių vertę ir aktualumą; šiuo atžvilgiu pabrėžia, kad reikia didinti atitinkamų suinteresuotųjų subjektų informuotumą apie įgūdžių patvirtinimą;

74. pripažįsta, kad toks patvirtinimo metodų palyginamumo ir darnos nebuvimas tarp ES šalių, ypač PRM atžvilgiu, yra papildoma kliūtis; be to, pripažįsta, kad tikrų galimybių suteikimas, pripažinimas ir finansinė parama tebėra didžiulis iššūkis, ypač palankių sąlygų neturinčioms grupėms, pvz., žemos kvalifikacijos asmenims, kuriems reikia prioritetine tvarka suteikti galimybę patvirtinti savo įgūdžius;

⁽¹⁾ Sistema turi būti sukurta remiantis Profesinio mokymo patariamojo komiteto nuomone „Bendra kokybiškos ir veiksmingos pameistrystės ir mokymosi darbo vietoje vizija“, priimta 2016 m. gruodžio 2 d.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

75. ragina Komisiją ir valstybes nares didinti informuotumą apie įgūdžių patvirtinimo galimybes; todėl palankiai vertina per pastaruosius keletą metų padarytą pažangą įgyvendinant Tarybos rekomendaciją dėl neformaliojo mokymosi ir savišvietos rezultatų patvirtinimo iki 2018 m. vis dėlto laikosi nuomonės, kad reikia didinti pastangas siekiant kurti atitinkamas teises sistemas ir išsamią patvirtinimo strategiją, kad gebėjimus būtų galima patvirtinti;

76. primena, kad daug esančių skaidrumo priemonių, tokių kaip Europos kvalifikacijų sandara (EKS) ir Europos profesinio mokymo kreditų sistema (ECVET), buvo sukurtos atskirai; pabrėžia, kad norint suteikti asmenims geresnes galimybes įvertinti savo pažangą bei galimybes ir pasinaudoti skirtingomis aplinkybėmis pasiektais mokymosi rezultatais jas reikia geriau koordinuoti ir taikyti kokybės užtikrinimo sistemas, taip pat įtraukti į nacionalinę profesinių kvalifikacijų sistemą, siekiant užtikrinti sektorių ir suinteresuotųjų subjektų, įskaitant darbdavius, pasitikėjimą;

77. primygtinai teigia, kad reikia pakeisti neformaliojo švietimo vaidmenį – tai itin svarbu siekiant suteikti žmonėms galimybių, ypač pažeidžiamesnėje padėtyje esantiems ir palankių sąlygų neturintiems asmenims, įskaitant specialiųjų poreikių turinčius asmenis ir neįgaliuosius, kurie turi mažai įgūdžių ir ribotas galimybes dalyvauti formaliojo švietimo sistemoje; mano, kad neformaliojo švietimo paslaugų teikėjai ir NVO turi geras galimybes pasiekti formaliojo švietimo sistemoje nedalyvaujančias palankių sąlygų neturinčias grupes ir kad šis jų vaidmuo turėtų būti geriau remiamas siekiant užtikrinti, kad tie, kuriems labiausiai reikia padėti, gautų naudos iš Naujų įgūdžių darbotvarkės;

78. pripažįsta savanoriškos veiklos, kaip priemonės įgyti žinių, patirties ir įgūdžių, kurių reikia siekiant padidinti galimybes įsidarbinti ir įgyti profesinę kvalifikaciją, svarbą;

79. pabrėžia, kad neformalusis mokymasis, įskaitant savanorišką veiklą, atlieka itin svarbų vaidmenį skatinant žmones įgyti įvairiose srityse pritaikomų žinių ir ugdant jų tarpkultūrinius gebėjimus bei gyvenimiškus įgūdžius, pvz., komandinio darbo gebėjimus, kūrybingumą ir iniciatyvos jausmą, ir kartu stiprina jų pasitikėjimą savimi ir motyvaciją mokytis;

80. taip pat pabrėžia savaiminio mokymosi programų, meno ir sporto veiklos ir kultūrų dialogo svarbą aktyviai įtraukiant piliečius į visuomeninius ir demokratinius procesus ir užtikrinant, kad jie būtų mažiau pažeidžiami propagandos, siekiant juos radikalizuoti; pabrėžia, kad neoficiali ir neformali aplinka yra labai svarbi siekiant įtraukti asmenis, kuriems ypač sunku rasti darbą ir todėl jie yra pažeidžiami; šiomis aplinkybėmis ragina valstybes nares visapusiškai ir laiku įgyvendinti 2012 m. gruodžio 20 d. Tarybos rekomendaciją dėl neformaliojo ir savaiminio mokymosi rezultatų patvirtinimo;

81. pabrėžia sportuojant (sportas yra neformaliojo ir savaiminio mokymosi dalis) įgytų universaliųjų gebėjimų vertę, taip pat sporto sąsajas su įsidarbinimo galimybėmis, švietimu ir mokymu;

82. pabrėžia, kad savaiminio ir neformalaus mokymosi aplinka taip pat suteikia galimybių aktyviai propaguoti bendras laisvės, tolerancijos ir nediskriminavimo vertybes, mokyti pilietiškumo, tvarumo ir žmogaus teisių, įskaitant moterų ir vaikų teises, klausimais;

83. ragina valstybes nares nustatyti savišvietos ir neformaliojo švietimo rezultatų pripažinimo procedūras, siekiant užtikrinti, kad įgūdžių tobulinimo kryptys būtų sėkmingos ⁽¹⁾, taikant geriausią patirtį tų valstybių narių, kurios jau turi tokias priemones; šiuo atžvilgiu atkreipia dėmesį į politikos priemonių, skirtų labiausiai nuo darbo rinkos atskirtoms grupėms, svarbą;

84. pabrėžia, kad savaiminio ir neformaliojo mokymosi aplinka, plačiu mastu naudojama bendruomeninio švietimo ir darbo su oficialiose akademinėse ir suaugusiųjų švietimo įstaigose nepakankamai atstovaujamos grupėmis srityje, atlieka labai svarbų vaidmenį įtraukiant atskirtą patiriančius ir pažeidžiamus asmenis; todėl tvirtina, kad reikia atsižvelgti į moterų ir mergaičių, neįgaliųjų, LGBTI asmenų, migrantų ir pabėgėlių bei etninėms mažumoms priklausančių asmenų perspektyvą ir poreikius;

85. pabrėžia profesinio orientavimo svarbą remiant žemos kvalifikacijos asmenis; atsižvelgdamas į tai pabrėžia valstybių narių viešųjų ir privačiųjų įdarbinimo tarnybų pajėgumų ir kokybės svarbą;

⁽¹⁾ 2016 m. gruodžio 19 d. Tarybos rekomendacija.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

86. ragina Komisiją ir valstybes nares apsvarstyti galimybę nustatyti bendras kompetencijos vertinimo priemones įgyvendinant Europass sistemą;

87. ragina valstybes nares toliau plėtoti savo patvirtinimo sistemas ir didinti informuotumą apie teikiamas patvirtinimo paslaugas; ragina jas sukurti daugiau prieinamų, patrauklių ir atvirų tolesnio mokymosi, pvz., tęstinio PRM, kryptių;

Skaitmeninių, mokslo, technologijų, inžinerijos ir matematikos (MTIM) ir verslumo įgūdžių ugdymas

88. atkreipia dėmesį į tai, kad pagrindinių įgūdžių užtikrinimas šiuolaikinėje visuomenėje yra viena iš svarbiausių būtinųjų asmeninės ir profesinės savirealizacijos sąlygų, tačiau laikosi nuomonės, kad reikia dėti daugiau pastangų siekiant suteikti žmonėms galimybę įgyti daugiau konkrečių skaitmeninių gebėjimų, kad jie galėtų novatoriškai ir kūrybiškai naudoti skaitmenines technologijas;

89. pabrėžia, kad būtina įvertinti naujoms technologijoms reikalingus įgūdžius ir skatinti tinkamų skaitmeninių įgūdžių, kurie galėtų būti naudingi vidutinės kapitalizacijos įmonėse, labai mažose įmonėse, taip pat mažosiose ir vidutinėse įmonėse, tobulinimą; ypač pažymi, kad įgūdžių tobulinimas skaitmeniniame amžiuje vyksta sparčiai besikeičiančioje aplinkoje, galinčioje destabilizuoti darbo rinkas, ir kad todėl reikalingas mokymasis visą gyvenimą, kuris suteiktų galimybę prisitaikyti prie pokyčių;

90. mano, kad reikėtų skirti didesnę dėmesį švietimui gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse, siekiant pagerinti skaitmeninį mokymąsi ir mokymą; pabrėžia, kad kūrybiškumas ir novatoriškumas yra glaudžiai tarpusavyje susiję, todėl ragina įtraukti mokymą menų ir kūrybiškumo srityje į gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos mokymo darbotvarkę, taip pat mano, kad mergaitės ir jaunos moterys nuo mažens turėtų būti skatinamos rinktis gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos disciplinas;

91. primygtinai teigia, kad į mokymo ir mokymosi procesą reikia įtraukti naujas technologijas, taip pat palengvinti mokymąsi suteikiant praktinę veiklą ir gyvenimišką patirtimi grindžiamų įgūdžių, rengiant besimokančių asmenų amžiui tinkančias IRT ir medijų mokymo programas, kuriomis būtų atsižvelgta į vaiko raidą ir gerovę ir mokoma atsakingai naudotis technologijomis ir kritiškai mąstyti, kad žmonėms būtų suteikta reikiamų įgūdžių, gebėjimų ir žinių, ir kad būtų užtikrintas visapusiškas skaitmeninių įgūdžių tobulinimas, kurio asmenims ir įmonėms reikia vis labiau skaitmeninamos ekonomikos sąlygomis; primena, kad reikia skatinti mergaites ir jaunas moteris rinktis IRT studijas;

92. be to, pabrėžia, kad rengiant ir įgyvendinant skaitmeninių įgūdžių ugdymo strategijas reikia vadovautis labiau bendradarbiavimu grindžiamu, suderintu ir tiksliniu požiūriu;

93. šiuo tikslu ragina Komisiją padidinti finansavimą pagal Europos bendrąsias programas ir Europos strateginių investicijų fondo (ESIF) veiklą, siekiant puoselėti įtraukias, novatoriškas ir sąmoningas Europos visuomenes, kad visi piliečiai – ypač iš nesaugios socialinės ir ekonominės aplinkos kilęs jaunimas ar atokiose vietovėse gyvenantys asmenys, neįgalieji, vyresnio amžiaus asmenys ir bedarbiai – galėtų visapusiškai dalyvauti visuomenės gyvenime ir darbo rinkoje;

94. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą primygtinai raginti valstybes nares parengti visapusiškas nacionalines skaitmeninių įgūdžių strategijas, ypatingą dėmesį skiriant skaitmeninės atskirties (ypač pagyvenusių žmonių) mažinimui; tačiau pažymi, jog siekiant, kad šios strategijos būtų veiksmingos, būtina užtikrinti mokymosi visą gyvenimą galimybes pedagogams, tvirtą pedagoginę mokytojų lyderystę ir novatoriškumą visais švietimo lygmenimis, užtikrinti, kad šios strategijos būtų grindžiamos aiškia besimokančių asmenų amžiui ir jų raidos etapui pritaikyta pedagogikos vizija ir pradiniu bei nuolatinu mokytojų mokymu ir jų gebėjimų ugdymu bei patirties mainais;

95. pabrėžia, kad gebėjimas naudotis žiniasklaidos priemonėmis suteikia piliečiams galimybę kritiškai vertinti skirtingų formų žiniasklaidą, o taip padidinami ir pagerinami skaitmeninio raštingumo teikiami ištekčiai ir galimybės;

96. ragina valstybes nares dėti daugiau pastangų gerinant gebėjimus naudotis žiniasklaidos priemonėmis bendrojo mokymo programose ir kultūros švietimo institucijose, taip pat nacionaliniu, regioniniu ar vietos lygmenimis rengti iniciatyvas, apimančias visų lygmenų formalųjį švietimą, savišvietą ir neformalųjį švietimą bei mokymą;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

97. pabrėžia, kad skaitmeninių įgūdžių rinkinys turi apimti skaitmeninius įgūdžius ir gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis bei kritinį ir kūrybinį mąstymą, kad besimokantys asmenys taptų ne tik technologijų naudotojais, bet ir aktyviais kūrėjais, novatoriais ir atsakingais piliečiais suskaitmenintame pasaulyje;

98. ragina valstybes nares suteikti galimybių IRT mokymui ir skaitmeninių įgūdžių bei gebėjimų naudotis žiniasklaidos priemonėmis ugdymui visais švietimo lygmenimis; šiuo atžvilgiu pabrėžia atvirųjų švietimo išteklių, kuriais visiems užtikrinama galimybė mokytis, svarbą;

99. pabrėžia, kad reikia įtraukti verslumo ugdymo aspektus, įskaitant socialinį verslumą, į visus švietimo ir mokymo lygmenis ir įvairius dėstomus dalykus, nes jaunimo verslumo dvasios ugdymas ankstyvuju etapu padidins jų įdarbinamumą, paskatins kovą su jaunimo nedarbu, taip pat skatins siekti kūrybiškumo, kritinio mąstymo ir lyderystės įgūdžių, reikalingų rengiant socialinius projektus ir dalyvaujant vietos bendruomenėse; šiomis aplinkybėmis dar kartą pabrėžia mokymosi iš patirties ir klaidų svarbą;

100. mano, kad verslumo ugdymas turėtų apimti socialinį aspektą, nes jis skatina ekonomiką, kartu padėdamas mažinti nepriteklių, socialinę atskirtį ir spręsti kitas visuomenės problemas, taip pat nagrinėti tokius klausimus, kaip sąžininga prekyba, socialinės įmonės ir alternatyvūs verslo modeliai, pvz., kooperatyvai, siekiant sukurti labiau socialinę, įtraukesnę ir tvaresnę ekonomiką;

101. primena, kad kūrybos pramonės šakos yra vienos iš versliausių ir greičiausiai augančių sektorių ir kad kūrybinis lavinimas padeda ugdyti universaliuosius gebėjimus, pavyzdžiui, kūrybinį mąstymą, gebėjimą spręsti problemas, kolektyvinį darbą ir išradingumą; pripažįsta, kad menų ir žiniasklaidos sektoriai yra ypač patrauklūs jaunimui;

102. atkreipia dėmesį į tai, kad norint būti versliam, reikia ugdyti universaliuosius įgūdžius, tokius kaip kūrybiškumas, kritinis mąstymas, kolektyvinio darbo įgūdžiai ir iniciatyvumas, kurie prisideda prie jaunimo asmeninio ir profesinio tobulėjimo ir padeda lengviau pereiti į darbo rinką; todėl mano, kad reikia sudaryti palankesnes sąlygas verslininkams dalyvauti švietimo procese ir tokį dalyvavimą skatinti;

103. primygtinai ragina akademinę bendruomenę, kitas švietimo ir mokymo įstaigas ar veiklos subjektus, socialinius partnerius ir darbdavių atstovus palaikyti aktyvų dialogą, keistis duomenimis ir bendradarbiauti siekiant sukurti švietimo programas, kuriomis jaunimui būtų suteikiama reikiamų įgūdžių, gebėjimų ir žinių;

Profesinio rengimo ir mokymo (PRM) modernizavimas ir dėmesys mokymosi darbo vietoje vertei

104. ragina Komisiją, valstybes nares ir socialinius partnerius parengti ir taikyti politiką, pagal kurią būtų numatyta galimybė imti mokymuisi skirtas atostogas, taip pat profesinio mokymosi darbe ir mokymosi visą gyvenimą, įskaitant mokymąsi kitose valstybėse narėse, galimybę; ragina užtikrinti, kad mokymasis darbe ir ne darbe, įskaitant apmokamų studijų galimybes, būtų prieinamas visiems darbuotojams ir ypač nepalankioje padėtyje esantiems darbuotojams, ypatingą dėmesį skiriant moterims, dirbančioms sektoriuose, kuriuose struktūriniu požiūriu moterys yra atstovaujamos nepakankamai ⁽¹⁾;

105. pabrėžia profesinio rengimo ir mokymo svarbą, vertindamas jį kaip tinkamą švietimo veiklą ne tik gerinant įsidarbinamumą ir sudarant sąlygas gauti profesinę kvalifikaciją, bet ir užtikrinant vienodas galimybes visiems piliečiams, įskaitant socialiai pažeidžiamas ir palankių sąlygų neturinčias grupes;

106. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti pakankamas investicijas į PRM, taip pat garantuoti, kad jis taptų aktualesnis besimokantiems asmenims, darbdaviams ir visuomenei, taikant holistinį ir dalyvavimu grindžiamą požiūrį į mokymą, ir pritaikyti jį darbo rinkos poreikiams – kad, vadovaujantis koordinuotu, integruotu ir dalyvavimu grindžiamu požiūriu, tai būtų sudedamoji švietimo sistemos dalis, ir atsižvelgiant į tai užtikrinti aukštus kvalifikacijos standartus ir kokybę; pabrėžia, kad reikia glaudesnio PRM ir aukštojo mokslo paslaugų teikėjų tarpusavio bendradarbiavimo, siekiant užtikrinti sėkmingą PRM įstaigų absolventų perėjimą į aukštojo mokslo lygmenį;

107. mano, kad labai svarbu palengvinti perėjimą iš profesinio mokymo į akademinį mokymą ir atvirkščiai;

⁽¹⁾ Žr. priimtus tekstus, P8_TA(2016)0338.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

108. pabrėžia, kad reikia stiprinti profesinio orientavimo veiklą ir švietimo sistemoje, ir suaugusiųjų mokymo srityje, kad būtų siekiama įgūdžių ir gebėjimų, kurių reikia perspektyviose šalių ūkio šakose ir sektoriuose, kuriančiuose didelę pridėtinę vertę ir turinčiuose didelį investicinių potencialą;

109. palankiai vertina Komisijos iniciatyvas skatinti PRM; pripažįsta, kad dar neišnaudotos visos PRM judumo galimybės; mano, kad papildomas PRM institucijoms skirtas finansavimas padėtų didinti judumą PRM srityje, taip pat užtikrinti didesnę PRM kokybę, aktualumą ir įtraukumą;

110. pabrėžia, kad reikia išnagrinėti tarpsektorinio judumo galimybę ne tik PRM mokytojų profesijoje, bet ir apskritai tarp mokyklų;

111. yra įsitikinęs, kad pagrindinė atsakomybė dėl PRM kokybės tenka valstybėms narėms ir regionams; ragina Komisiją skatinti PRM ir palengvinti keitimąsi geriausia patirtimi;

112. ragina valstybes nares pertvarkyti PRM, skiriant jam pakankamai investicijų, įdarbinant šioje srityje kvalifikuotus darbuotojus, stiprinant ryšį su darbo rinka ir darbdaviais ir reklamuojant PRM kaip vertingą mokymosi ir karjeros galimybę;

113. ragina Komisiją ir valstybes nares didinti PRM ir PRM judumo patrauklumą ir statusą, kad jis būtų vertinamas kaip svarbus pasirinkimas siekiant perspektyvios karjeros, užtikrinant, kad jaunimas ir jų šeimos galėtų gauti informacijos apie PRM variantus, skiriant pakankamai investicijų ir gerinant PRM kokybę ir aktualumą, užtikrinant, kad PRM programomis galėtų pasinaudoti visi piliečiai, kad būtų daugiau sąsajų su akademinio švietimu, taip pat kad būtų išlaikoma lyčių pusiausvyrą ir šios programos būtų nediskriminacinės;

114. ragina nustatyti konkrečius tikslus, pvz., įgyvendinti visapusiškai veiksmingą kreditų perkėlimo sistemą ir pripažinti juos naudojant ECVET sistemą;

115. ragina Komisiją ir valstybes nares, siekiant sumažinti mokyklos nebaigusių asmenų, taip pat nesimokančių ir nedirbančių jaunuolių skaičių, plėtoti gerą švietimo ir profesinio mokymo partnersčių patirtį ir ja dalytis; rekomenduoja tai daryti pasitelkiant vidurinio ugdymo įstaigų ir įmonių bendradarbiavimą, kad būtų galima suteikti antrą mokymosi galimybę, taip pat ir grindžiamą pameistryste, pasiekti glaudesnę sistemų integraciją ir geriau pritaikyti įgūdžius faktiniams poreikiams;

116. ragina valstybes nares kurti kokybiškas dualinio švietimo ir profesinio mokymo sistemas, veiksmus koordinuojant su vietos ir regionų ekonominės veiklos vykdytojais, pasikeitus geriausia patirtimi šioje srityje ir atsižvelgiant į kiekvienos švietimo sistemos ypatumus, taip siekiant įveikti dabartines ir būsimas gebėjimų paklausos ir pasiūlos neatitikties problemas;

117. ragina valstybes nares tobulinti duomenų rinkimo procesą, nustatant PRM sistemoje besimokančių asmenų karjeros kryptis, kad būtų galima geriau atsižvelgti į jų įdarbinimo perspektyvas, įvertinti PRM kokybę ir informuoti apie besimokančių asmenų karjeros lūkesčius;

118. primena, kad reikia labiau remti besimokančiųjų ir mokytojų judumą; todėl ragina valstybes nares įtraukti judumo rėmimą į savo nacionalines programas, kad daugiau jaunuolių galėtų įgyti patirties užsienyje;

Mokytojai ir dėstytojai

119. mano, kad mokytojai ir dėstytojai turi didelės įtakos besimokančių asmenų rezultatams; todėl pabrėžia, kad reikia investuoti į visų švietimo sektorių mokytojų pirminį ir tęstinį profesinį ugdymą ir į poreikį užtikrinti kokybišką užimtumą, taip pat pradėti teikti viso gyvenimo karjeros orientavimo paslaugas, nes tam turi visą laiką būti teikiama pirmenybė visoje ES;

120. pabrėžia, kad siekiant įgyvendinti Naujų įgūdžių darbotvarkę būtina sąlyga yra gerinti visų mokytojų, dėstytojų, pedagogų ir švietėjų statusą ir tobulinti jų įgūdžius siekiant juos plėsti, ir kad reikia dėti daugiau pastangų siekiant į šią profesiją pritraukti jaunimo ir išsaugoti esamus mokytojus, taip pat pasitelkiant išlaikymo politiką; pažymi, kad dėl to reikia atsižvelgti į mokytojų poreikius ir vertinti juos, skirti patrauklų atlyginimą ir darbo sąlygas, suteikti geresnes galimybes toliau mokytis darbo metu, ypač skaitmeninės didaktikos, taip pat imtis priemonių siekiant apsaugoti nuo smurto ir priekabiavimo švietimo įstaigose ir jo išvengti; ragina valstybes nares skatinti siekti daugiau lyčių lygybės mokytojo

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

profesijoje; pabrėžia, kad siekiant šio tikslo būtų tikslinga skatinti naujoviškus mokymo ir mokymosi būdus ir supaprastinti judumo bei keitimosi geriausia patirtimi procesus;

121. primena, kad kai kuriose valstybėse narėse mokytojų ugdymui didelės įtakos turėjo ekonomikos ir finansų krizės; pabrėžia, kad svarbu investuoti į mokytojus, instruktorius ir švietimo paslaugų teikėjus ir suteikti jiems naujų įgūdžių ir mokymo metodų, atsižvelgiant į technologinę plėtrą ir visuomeninę raidą;

122. ragina valstybes nares skirti dideles investicijas mokytojų mokymuisi visą gyvenimą, įskaitant praktinę darbo patirtį užsienyje, ir užtikrinti jų nuolatinį profesinį tobulėjimą, galimybę įgyti naujų įgūdžių, pavyzdžiui, IRT įgūdžių, verslumo įgūdžių ir įtraukaus švietimo žinių; šiomis aplinkybėmis pabrėžia, kad visiems ugdymo specialistams turėtų būti skiriama deramai apmokamų mokymuisi skirtų darbo dienų;

123. pabrėžia, kad reikia ugdyti PRM mokytojų gebėjimus mokyti studentus verslumo įgūdžių, glaudžiai bendradarbiaujant su MVĮ; šiuo atžvilgiu pabrėžia lankscią priėmimo į darbą praktiką (pvz., mokytojai, turintys darbo pramonės srityje patirties);

124. rekomenduoja valstybėms narėms teikti paskatas, siekiant mokytojais įdarbinti aukštą kompetenciją turinčius kandidatus ir skirti apdovanojimus veiksmingai dirbantiems mokytojams;

Naujos įgūdžių darbotvarkės įgyvendinimas: uždaviniai ir rekomendacijos

125. ragina Komisiją veikti glaudžiai bendradarbiaujant su Cedefop, kad būtų geriau įvertinti ir iš anksto numatyti būsiami įgūdžių poreikiai ir įgūdžiai būtų geriau pritaikyti prie darbo rinkoje esančių darbo vietų;

126. pabrėžia, kad bendradarbiaujant su visais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant socialinius partnerius, pilietinės visuomenės organizacijas ir neformaliojo švietimo paslaugų teikėjus, užimtumo tarnybas ir vietos valdžios institucijas, reikia toliau plėtoti, įgyvendinti ir stebėti Naują įgūdžių darbotvarkę; ragina Komisiją skatinti užmegzti platesnius partnerystės ryšius su šiais suinteresuotaisiais subjektais;

127. ragina Komisiją ir valstybes nares įgyvendinant iniciatyvą didelį dėmesį skirti įvairių organizacijų, kurios yra tiesiogiai arba netiesiogiai susijusios su įgūdžių tobulinimu, pvz., ministerijų, vietos valdžios institucijų, valstybinių užimtumo tarnybų ir kitų agentūrų, švietimo ir mokymo institucijų ir nevyriausybinių organizacijų koordinavimui;

128. ragina Komisiją ir valstybes nares toliau didinti PRM matomumą, gerinti jo kokybę ir didinti patrauklumą; ragina Komisiją skatinti valstybes nares užsibrėžti papildomus tikslus, kaip skatinti mokymąsi darbo vietoje pagal PRM programas;

129. ragina PRM ir aukštojo mokslo paslaugų teikėjus glaudžiau bendradarbiauti, kad būtų panaikintas dabartinis atotrūkis, siekiant užtikrinti, kad PRM absolventai galėtų sėkmingai pereiti į aukštojo mokslo sistemą; šiuo atžvilgiu rekomenduoja mokytis iš geriausios patirties pavyzdžių įvairiose valstybėse narėse, kuriose taikomos veiksmingos dualinio švietimo sistemos;

130. prašo Komisijos ir valstybių narių laikytis koordinuoto ir integruoto socialinės, švietimo ir užimtumo politikos požiūrio, siekiant sudaryti sąlygas nuolatiniam PRM vystymuisi ir koregavimui, ir užtikrinti, kad PRM užbaigę asmenys galėtų pereiti prie aukštesnio lygio studijų ir mokymo;

131. pabrėžia, kad reikia geriau suprasti ir galėti palyginti skirtingas kvalifikacijas valstybėse narėse; palankiai vertina tai, kad buvo pasiūlyta persvarstyti ir toliau tobulinti EKS, ir ragina valstybes nares ir visus suinteresuotuosius subjektus glaudžiau bendradarbiauti; ragina užtikrinti didesnę ES kvalifikacijos vertinimo priemonių – EKS, ECVET ir EQAVET – nuoseklumą;

132. ragina valstybes nares ir toliau daug dėmesio skirti tam, kad visų amžiaus grupių piliečiams būtų suteiktos galimybės ugdyti savo skaitmeninius įgūdžius ir kompetenciją, skatinant skaitmeninę ekonomikos ir visuomenės pertvarką ir žmonių mokymosi, darbo ir verslo būdų pertvarkymą ir platesnę šių pokyčių poveikį visuomenei; šiuo aspektu ragina valstybes nares atkreipti dėmesį į Komisijos ketinimą orientuotis į teigiamus šios pertvarkos aspektus įgyvendinant ES e. įgūdžių strategiją; ragina pilietinę visuomenę ir socialinius partnerius aktyviau dalyvauti Skaitmeninių įgūdžių ir užimtumo koalicijos veikloje;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

133. pritaria sektorių bendradarbiavimo įgūdžių srityje planui, kurį Komisija pateikė šešioms sektoriams skirtoje bandomojoje programoje, ir ragina tęsti su juo susijusį darbą;

134. ragina Komisiją ir valstybes nares ir toliau daug dėmesio skirti skaitmeniniams įgūdžiams, ypač skaitmeninei ekonomikos pertvarkai ir žmonių darbo ir verslo būdų pertvarkymui, ir konstatuoja Komisijos ketinimą orientuotis į teigiamus šios pertvarkos aspektus įgyvendinant ES e. įgūdžių strategiją;

135. ragina valstybes nares į mokymo programas įtraukti ankstyvąjį verslumo mokymą⁽¹⁾, įskaitant socialinį verslumą, kad būtų ugdomas individualus jų piliečių verslumo mentalitetas – tai yra pagrindinis gebėjimas, turintis įtakos asmeniniam tobulėjimui, aktyviam pilietiškumui, socialiniai įtraukčiai ir įsidarbinamumui;

136. ragina Komisiją parengti lygiavertes kitų pagrindinių gebėjimų, pvz., finansinio raštingumo, sistemas taip, kaip buvo parengtos skaitmeninių ir verslumo įgūdžių sistemos;

137. mano, kad siūloma įgūdžių tobulinimo kryptį iniciatyva apčiuopiamų rezultatų duos tik tada, jei bus atsižvelgta į Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo patirtį; ypač mano, kad pirmiausia turėtų būti siekiama užtikrinti spartesnę įgyvendinimą, vadovautis integruotu požiūriu ir teikti jį papildančias socialines paslaugas ir skatinti geresnę bendradarbiavimą su socialiniais partneriais, pvz., profesinėmis sąjungomis ir darbuotojų asociacijomis bei kitais suinteresuotaisiais subjektais;

138. mano, kad žmonėms svarbu suteikti būtinuosius įgūdžius, bet to nepakanka, nes itin svarbu užtikrinti, kad kiekvienas asmuo, ypač iš pažeidžiamų grupių, kurioms gresia mažų garantijų darbo rizika, būtų skatinamas įgyti aukštesnio lygmens įgūdžių ir gebėjimų – tada jis galės geriau prisitaikyti ateityje;

139. apgailestauja, kad pasiūlymams įgyvendinti neskirta specialaus finansavimo – tai gali būti svarbi kliūtis imtis veiksmų, galinčių kažką realiai pakeisti nacionaliniu lygmeniu, tačiau laikosi nuomonės, kad valstybės narės turėtų būti raginamos visapusiškai pasinaudoti esamais finansavimo šaltiniais darbotvarkės įgyvendinimui remti, ypač Europos socialiniu fondu; pabrėžia, kad siūlomi finansavimo šaltiniai – būtent ESF ir „Erasmus+“ – jau skiriami nacionaliniu lygmeniu; todėl ragina Komisiją skatinti valstybes nares daugiau investuoti ir tinkamai panaudoti lėšas įgūdžiams didinti, nes tai svarbi investicija į žmogiškąjį kapitalą, teikianti ne tik socialinę, bet ir ekonominę grąžą;

140. ragina Komisiją ir valstybes nares įgyvendinti nacionalines skaitmeninių įgūdžių strategijas – skirti finansavimą, kad būtų mažinamas gerą ir prastą įrangą turinčių švietimo ir mokymo įstaigų esamas technologinis ir skaitmeninis atotrūkis, taip pat prisidėti prie mokytojų ir dėstytojų įgūdžių tobulinimo technologijų srityje, kad jie neatsiliktų nuo šiuolaikinio nuolat kintančio skaitmeninio pasaulio;

141. labai rekomenduoja spręsti skaitmeninės atskirties problemą ir visiems suteikti lygias galimybes naudotis skaitmeninėmis technologijomis, taip pat ugdyti gebėjimus, požiūrį ir motyvaciją, kurių reikia skaitmeniniam dalyvavimui;

142. prašo Komisijos ir valstybių narių taip pat dėti pastangas sprendžiant prasto kai kurių dalykų mokymosi problemas, taip pat žemų suaugusiųjų mokymosi rodiklių, mokyklos nebaigimo, socialinės įtraukties, piliečių dalyvavimo, lyčių nelygybės ir absolventų įdarbinamumo rodiklių klausimus;

143. ragina valstybes nares puoselėti formaliojo švietimo ir neformaliojo bei savaiminio mokymosi paslaugų teikėjų, regionų ir vietos valdžios institucijų, darbdavių ir pilietinės visuomenės tarpusavio bendradarbiavimą konsultuojantis su socialiniais partneriais, ir stiprinti jų tarpusavio veiklos sąveiką, kad būtų pasiekama platesnė žemos kvalifikacijos darbuotojų grupė ir būtų galima geriau atsižvelgti į konkrečius jų poreikius;

144. ragina užtikrinti lankstesnes galimybes mokytis, atsižvelgiant į vietą, dėstymo ir mokymosi metodus, kurie pritrauktų įvairius besimokančius asmenis ir atitiktų jų poreikius, ir taip suteiktų daugiau galimybių mokytis visiems žmonėms;

145. palankiai vertina siūlomą svarbiausių gebėjimų sistemos peržiūrą – ši sistema yra vertingas orientyras ir suteikia bendrą supratimą, kaip ugdyti universaliuosius gebėjimus, ir ragina sustiprinti jos poveikį nacionaliniu lygmeniu, taip pat mokymo programose ir mokytojų mokymo priemonėmis; ragina Komisiją užtikrinti, kad svarbiausių gebėjimų sistema būtų susieta su 2012 m. Tarybos rekomendacija dėl neformaliojo mokymosi ir savišvietos rezultatų patvirtinimo;

⁽¹⁾ Europos Komisija, EACEA, tinklas „Eurydice“, 2016 m. „Verslumo ugdymas Europos mokyklose. „Eurydice“ ataskaita“.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

146. palankiai vertina numatytą Europos kvalifikacijų sandaros peržiūrą – tai turėtų padėti geriau suprasti įvairiose ES šalyse esančius įgūdžius ir kvalifikacijas; pabrėžia, kad tokia priemonė būtina profesiniam judumui plėtoti, ypač pasienio regionuose, taip pat pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad būtų geriau atsižvelgiama į įgūdžius, gebėjimus ir žinias, įgytus mokantis neformaliai ir savaime;
147. ragina valstybes nares taikyti platų požiūrį įgyvendinant įgūdžių tobulinimo kryptis, teikiant įvairias galimybes, kuriomis atsižvelgiama į konkrečius poreikius vietos, regioniniu ir sektoriniu lygmenimis (pavyzdžiui, tarpkultūrinius, pilietinius, ekologinius, lingvistinius, sveikatos srities, šeiminius gebėjimus) ir ugdomi ne tik pagrindiniai įgūdžiai;
148. ragina Komisiją remti valstybių narių pastangas vykdant tarpusavio mokymosi veiklą ir keičiantis gerąja politikos patirtimi;
149. teigiamai vertina ir palaiko Europass sistemos peržiūrą, visų pirma tai, kad nuo dokumentais pagrįstos priemonės pereita prie paslaugomis grindžiamos platformos, ir imtasi veiksmų, kad būtų geriau atsižvelgiama į skirtingų rūšių mokymąsi ir įgūdžius, visų pirma tuos, kurie buvo įgyti ne formaliojo švietimo sistemoje;
150. mano, kad peržiūrint sistemą reikėtų užtikrinti, kad priemonės būtų naudingos palankių sąlygų neturinčioms grupėms, pvz., neįgaliesiems, žemos kvalifikacijos žmonėms, vyresnio amžiaus piliečiams arba ilgalaikiams bedarbiams, ir mano, jog itin svarbu neįgaliesiems užtikrinti prieigą prie sistemos;
151. mano, kad Naujoje įgūdžių darbotvarkėje reikėtų geriau atspindėti su įgūdžių ugdymu susijusių lyčių nelygybę;
152. palankiai vertina iniciatyvą nustatyti sistemą absolventams stebėti, kad sudarant mokymo programas ir rengiant mokymosi pasiūlymus būtų taikomas labiau įrodymais pagrįstas ir tinkamesnis metodas; ragina nustatyti panašią sistemą didelio masto PRM absolventų stebėjimui vykdyti;
153. ragina skirti nuolatinę ir didesnę paramą judumo programai „Erasmus+“, kurią įgyvendinant jaunimui, pedagogams, savanoriams, stažuotojams, gamybinę praktiką atliekantiems asmenims ir jauniems darbuotojams teikiamos įtraukaus mokymosi ir mokymo galimybės ir skatinama jomis pasinaudoti;
154. ragina Komisiją analizuoti nacionalines kvalifikacijų sistemas ir siūlo jas derinti taip, kad jos atitiktų kintančius su naujomis atsirandančiomis profesijomis susijusius poreikius; pabrėžia, kad valstybės narės turi remti pedagogo profesiją palengvindamos prieigą prie informacijos apie pažangiausias technologijas, ir šiuo tikslu primena Komisijos sukurtą platformą „eTwinning“;
155. ragina Komisiją paskelbti Europos suaugusiųjų mokymosi metus, kurie padės didinti informuotumą apie suaugusiųjų švietimo naudą ir vyresnių žmonių aktyvumą visoje Europoje, ir skelbiant šiuos metus suteikti pakankamai laiko pasirengti Europos ir nacionaliniu lygmenimis;
156. ragina Komisiją surengti metinį Europos įgūdžių forumą, kad susijusios valdžios institucijos, švietimo įstaigos, specialistai, studentai, darbdaviai ir darbuotojai galėtų keistis geriausia patirtimi, kaip numatyti, tobulinti ir patvirtinti įgūdžius;

o

o o

157. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.
-

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

II

(Komunikatai)

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI KOMUNIKATAI

EUROPOS PARLAMENTAS

P8_TA(2017)0317

Prašymas atšaukti Marie-Christine Boutonnet imunitetą

**2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento sprendimas dėl prašymo atšaukti Marie-Christine Boutonnet imunitetą
(2017/2063(IMM))**

(2018/C 337/21)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Prancūzijos Respublikos teisingumo ministerijos 2017 m. balandžio 14 d. perduotą prašymą panaikinti Marie-Christine Boutonnet imunitetą (grindžiamą Paryžiaus apeliacinio teismo generalinės prokurorės prašymu), kuris susijęs su Paryžiaus apygardos teismo (pranc. „*pôle financier*“) ikiteisminio tyrimo teisėjų atliekamu ikiteisminiu tyrimu dėl piktnaudžiavimo pasitikėjimu, *inter alia*, susijusiu su lėšomis, gautomis pagal įvardyto EP narės padėjėjo sutartį, ir kuris buvo paskelbtas 2017 m. balandžio 26 d. plenariniame posėdyje,
- išklauses Jeano-François Jalkho, kuris pakeitė Marie-Christine Boutonnet, paaiškinimų, kaip nurodyta Darbo tvarkos taisyklių 9 straipsnio 6 dalyje,
- atsižvelgdamas į Protokolo Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų 9 straipsnį bei 1976 m. rugsėjo 20 d. Akto dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise 6 straipsnio 2 dalį,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 1964 m. gegužės 12 d., 1986 m. liepos 10 d., 2008 m. spalio 15 ir 21 d., 2010 m. kovo 19 d., 2011 m. rugsėjo 6 d. ir 2013 m. sausio 17 d. sprendimus⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Prancūzijos Respublikos Konstitucijos 26 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 5 straipsnio 2 dalį, 6 straipsnio 1 dalį ir 9 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto pranešimą (A8-0259/2017),

⁽¹⁾ 1964 m. gegužės 12 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Wagner / Fohrmann ir Krier*, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; 1986 m. liepos 10 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Wybot / Faure ir kt.*, 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; 2008 m. spalio 15 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Mote / Parlamentas*, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; 2008 m. spalio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Marra / De Gregorio ir Clemente*, C-200/07 ir C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; 2010 m. kovo 19 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Gollnisch / Parlamentas*, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; 2011 m. rugsėjo 6 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Patriciello*, C-163/10, ECLI: EU: C:2011:543; 2013 m. sausio 17 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Gollnisch / Parlamentas*, T-346/11 ir T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- A. kadangi Paryžiaus apygardos teismo ikiteisminio tyrimo teisėjai paprašė panaikinti Europos Parlamento narės Marie-Christine Boutonnet imunitetą, kad galėtų ją apklausti dėl įtarimų padarius nusikalstamą veiką;
- B. kadangi pagal Protokolo Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų 9 straipsnį Europos Parlamento nariai savo valstybės teritorijoje naudojami imunitetais, kurie toje valstybėje suteikiami parlamento nariams;
- C. kadangi Prancūzijos Respublikos Konstitucijos 26 straipsnyje nustatyta, kad „[n]ė vienas parlamento narys dėl nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo negali būti suimamas arba negali būti kitaip atimama arba suvaržoma jo laisvė, jei asamblėjos, kurios narys jis yra, valdyba nedavė tam sutikimo. Toks sutikimas nėra būtinas, kai parlamento narys užtinkamas bedarantis nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą (*in flagranti*), arba įsiteisėjęs apkaltinamajam nuosprendžiui“;
- D. kadangi, ikiteisminio tyrimo teisėjų nuomone, policijos atlikto preliminarus tyrimo ir ikiteisminio tyrimo rezultatai patvirtina su kai kuriais Europos Parlamento narių, priklausančių Nacionaliniam frontui, padėjėjais susijusius pradinius įtarimus, apie kuriuos pranešė Europos Parlamentas;
- E. kadangi visų pirma iš 2015 m. vasario mėn. paskelbtos Nacionalinio fronto organizacinės struktūros matyti, kad šioje organizacinėje struktūroje nurodyta 15 EP narių, 21 EP narių vietinis padėjėjas ir 5 akredituoti EP narių padėjėjai; kadangi kai kurie EP narių padėjėjai deklaravo, kad jų darbo vieta yra Nacionalinio fronto būstinėje Nantere, kartais visu etatu; kadangi daugumos EP narių padėjėjų darbo sutartyse buvo aprašytos identiškos ir bendros funkcijos, nenurodant jokių specialių užduočių;
- F. kadangi atlikus tyrimus taip pat išaiškėjo trys situacijos, dėl kurių galima suabejoti tuo, kad atitinkami padėjėjai faktiškai vykdė veiklą Europos Parlamente:
- EP narių padėjėjų darbo sutartys įterptos tarp dviejų su Nacionaliniu frontu sudarytų darbo sutarčių;
 - EP narių padėjėjų darbo sutartys su Europos Parlamentu sutapo su darbo sutartimis, sudarytomis su Nacionaliniu frontu;
 - darbo sutartys su Nacionaliniu frontu buvo sudarytos iš karto po to, kai baigė galioti EP narių padėjėjų sutartys;
- G. kadangi per 2016 m. vasario mėn. Nacionalinio fronto būstinėje atliktą kartą buvo areštuoti kai kurie dokumentai, rasti Nacionalinio fronto apskaitininko kabinete, iš kurių matyti, kad minėtoji partija nori „sutaupyti“ pasinaudodama tuo, kad partijos darbuotojams, kaip EP narių padėjėjams, atlyginimus mokėtų Europos Parlamentas;
- H. kadangi, ikiteisminio tyrimo teisėjų nuomone, būtina apklausti Marie-Christine Boutonnet, kad ji pateiktų paaiškinimus dėl lėšų, gautų pagal tam tikro įvardyto padėjėjo sutartį; kadangi 2017 m. kovo 6 d. šiam padėjėjui buvo pateikti kaltinimai piktnaudžiavimo pasitikėjimu slėpimu laikotarpiu nuo 2014 m. rugsėjo mėn. iki 2015 m. vasario mėn.; kadangi per dviejų ikiteisminio tyrimo teisėjų atliekamą apklausą jis pasirinko savo teisę tylėti;
- I. kadangi Marie-Christine Boutonnet atsisakė atvykti pagal tyrėjų ir ikiteisminio tyrimo teisėjų parengtus šaukimus, siekiant nustatyti, ar jai turi būti pateikti kaltinimai dėl piktnaudžiavimo pasitikėjimu laikotarpiu nuo 2014 m. rugsėjo mėn. iki 2015 m. vasario mėn.;
- J. kadangi, regis, Paryžiaus ikiteisminio tyrimo teisėjai jau apklausė Marie-Christine Boutonnet;
- K. kadangi vis dėlto būtų tikslinga atšaukti šios Parlamento narės imunitetą, nes tik Parlamentas turi teisę atšaukti Parlamento nario imunitetą;

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- L. kadangi šiuo konkrečiu atveju yra aišku, jog būtina reaguoti į prašymą atšaukti imunitetą, ir kadangi nėra įrodymų, jog esama *fumus persecutionis* atvejo, ypač atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu vyksta procesas pagal panašius kaltinimus, pateiktus EP nariams, priklausantiems kitoms frakcijoms ir turintiems kitų valstybių pilietybę;
1. nusprendžia atšaukti Marie-Christine Boutonnet imunitetą;
 2. paveda Pirmininkui nedelsiant perduoti šį sprendimą ir atsakingo komiteto pranešimą Prancūzijos Respublikos kompetentingai institucijai ir Marie-Christine Boutonnet.
-

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

III

(Parengiamieji aktai)

EUROPOS PARLAMENTAS

P8_TA(2017)0318

Simono Busuttilio skyrimas į komitetą, įsteigtą pagal SESV 255 straipsnį**2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento sprendimas siūlyti paskirti Simoną Busuttilį komiteto, įsteigto pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 255 straipsnį, nariu (2017/2132(INS))**

(2018/C 337/22)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 255 straipsnio antrąją pastraipą,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 120 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į savo Teisės reikalų komiteto pasiūlymą (B8-0503/2017),
- A. kadangi Simon Busuttil atitinka sąlygas, išdėstytas SESV 255 straipsnio antroje pastraipoje;
1. siūlo, kad Simon Busuttil būtų paskirtas komiteto nariu;
 2. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą Teisingumo Teismo pirmininkui.
-

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

P8_TA(2017)0319

**ES ir Islandijos susitarimas dėl žemės ūkio ir maisto produktų geografinių nuorodų apsaugos

2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Islandijos susitarimo dėl žemės ūkio ir maisto produktų geografinių nuorodų apsaugos sudarymo projekto (11782/2016 – C8-0123/2017 – 2016/0252(NLE))

(Pritarimo procedūra)

(2018/C 337/23)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (11782/2016),
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Islandijos susitarimo dėl žemės ūkio ir maisto produktų geografinių nuorodų apsaugos projektą (12124/2016),
 - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą, 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto v papunktį ir 218 straipsnio 7 dalį (C8-0123/2017),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 99 straipsnio 1 ir 4 dalis ir į 108 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto rekomendaciją (A8-0254/2017),
1. pritaria susitarimo sudarymui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei Islandijos parlamentams ir vyriausybėms.
-

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

P8_TA(2017)0320

ES ir Islandijos susitarimas dėl papildomų prekybos žemės ūkio produktais lengvatų *****2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Islandijos susitarimo pasikeičiant laiškais dėl papildomų prekybos žemės ūkio produktais lengvatų sudarymo projekto (12146/2016 – C8-0129/2017 – 2016/0293(NLE))****(Pritarimo procedūra)**

(2018/C 337/24)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (12146/2016),
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Islandijos susitarimo pasikeičiant laiškais dėl papildomų prekybos žemės ūkio produktais lengvatų projektą (12147/2016),
 - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto v papunktį (C8-0129/2017),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 99 straipsnio 1 ir 4 dalis ir į 108 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto rekomendaciją (A8-0256/2017),
1. pritaria susitarimo sudarymui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei Islandijos parlamentams ir vyriausybėms.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

P8_TA(2017)0325

Nebeaktualių reglamentų, susijusių su vidaus vandens transporto ir krovinių vežimo kelių transportu sektoriais, panaikinimas *I**

2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1101/89 ir reglamentai (EB) Nr. 2888/2000 bei (EB) Nr. 685/2001 (COM(2016)0745 – C8-0501/2016 – 2016/0368(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2018/C 337/25)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2016)0745),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir į 91 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C8-0501/2016),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. kovo 29 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,
 - pasikonsultavęs su Regionų komitetu,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. liepos 5 d. laišku Tarybos atstovo prisiimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Transporto ir turizmo komiteto pranešimą (A8-0228/2017),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P8_TC1-COD(2016)0368

Europos Parlamento pozicija, priimta 2017 m. rugsėjo 12 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/..., kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2888/2000 ir (EB) Nr. 685/2001 bei Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1101/89

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) 2017/1952.)

⁽¹⁾ OL C 209, 2017 6 30, p. 58.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

P8_TA(2017)0326

Interneto ryšio vietos bendruomenėse skatinimas *I****2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamos reglamentų (ES) Nr. 1316/2013 ir (ES) Nr. 283/2014 nuostatos dėl interneto ryšio vietos bendruomenėse rėmimo (COM(2016)0589 – C8-0378/2016 – 2016/0287(COD))**

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2018/C 337/26)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2016)0589),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 172 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C8-0378/2016),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į Švedijos parlamento pagal Protokolą Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo pateiktą pagrįstą nuomonę, kurioje tvirtinama, kad teisėkūros procedūra priimamo akto projektas neatitinka subsidiarumo principo,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. sausio 26 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. vasario 8 d. Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingas komitetas patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 69f straipsnio 4 dalį, ir į 2017 m. birželio 7 d. laišku Tarybos atstovo prisiimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą ir Biudžeto komiteto, Transporto ir turizmo komiteto ir Regioninės plėtros komiteto nuomones (A8-0181/2017),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. pritaria Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendram pareiškimui, pridėtam prie šios rezoliucijos;
 3. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 4. paveda Pirmininkui Parlamento poziciją perduoti Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

⁽¹⁾ OL C 125, 2017 4 21, p. 69.⁽²⁾ OL C 207, 2017 6 30, p. 87.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

P8_TC1-COD(2016)0287

Europos Parlamento pozicija, priimta 2017 m. rugsėjo 12 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/..., kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1316/2013 ir (ES) Nr. 283/2014, kiek tai susiję su interneto ryšio vietos bendruomenėse skatinimu

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) 2017/1953.)

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PRIEDAS**EUROPOS PARLAMENTO, TARYBOS IR KOMISIJOS BENDRAS PAREIŠKIMAS**

Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija sutinka, kad iniciatyva „WiFi4EU“ turėtų daryti prasmingą poveikį ir būti lanksti. Atsižvelgdami į tai pažymi, kad jei negalima užtikrinti EITP įgyvendinimui telekomunikacijų sektoriuje skirto finansinio paketo padidinimo 25 000 000 EUR iki 50 000 000 EUR, Komisija galėtų pasiūlyti perskirstyti to paketo lėšas, kad būtų lengviau skirti bendrą 120 000 000 EUR finansavimą interneto ryšio vietos bendruomenėse rėmimui.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

P8_TA(2017)0327

Dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonės ***I

2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 994/2010 (COM(2016)0052 – C8-0035/2016 – 2016/0030(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2018/C 337/27)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2016)0052),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 194 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C8-0035/2016),
 - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto nuomonę dėl pasiūlyto teisinio pagrindo,
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį ir į 194 straipsnio 2 dalį,
 - atsižvelgdamas į Austrijos Bundesrato ir Bulgarijos parlamento pagal Protokolą Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo pateiktas pagrįstas nuomones, kuriose tvirtinama, kad teisėkūros procedūra priimamo akto projektas neatitinka subsidiarumo principo,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. rugsėjo 22 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,
 - pasikonsultavęs su Regionų komitetu,
 - atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingas komitetas patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 69f straipsnio 4 dalį, ir į 2017 m. gegužės 10 d. laišku Tarybos atstovo prisiimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 ir 39 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą ir į Užsienio reikalų komiteto bei Regioninės plėtros komiteto nuomones (A8-0310/2016),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. atsižvelgia į Komisijos pareiškimą, pridėtą prieš šios rezoliucijos;
 3. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 4. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

⁽¹⁾ OL C 487, 2016 12 28, p. 70.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

P8_TC1-COD(2016)0030

Europos Parlamento pozicija, priimta 2017 m. rugsėjo 12 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/... dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 994/2010

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) 2017/1938.)

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PRIEDAS

KOMISIJOS PAREIŠKIMAS DĖL REGLAMENTO 16 STRAIPSNIO

Komisija palankiai vertina Nuolatinių atstovų komitetui pateikto siūlomo reglamento 16 straipsnyje nurodytus bendradarbiavimo mechanizmus, nes jie yra svarbi priemonė Energijos bendrijos susitariančiųjų šalių prevencinių veikslių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planų suderinamumui užtikrinti.

Komisija pabrėžia, jog svarbu veiksmingai užtikrinti, kad Energijos bendrijos susitariančiosios šalys nesiimtų priemonių, kurios gali daryti neigiamą poveikį ES bei jos valstybių narių tiekimo saugumo padėčiai ir atvirkščiai.

Šiuo atžvilgiu Komisija, nedarydama poveikio 2016 m. vasario 16 d. pirminiam savo pasiūlymui, apsvarstys galimybę per tinkamą laiką pagal SESV 218 straipsnį pateikti Tarybai pasiūlymą dėl rekomendacijos dėl Energijos bendrijos steigimo sutarties pakeitimų, kad būtų nustatyta tinkama teisinė sistema ir mechanizmai, kuriais, norint užtikrinti veiksmingą teisės aktų, reglamentuojančių sustiprintą dujų tiekimo saugumą, įgyvendinimą, siekiama garantuoti, kad atitinkamos reglamento nuostatos ir kiti atitinkami energetikos srities *acquis communautaire* elementai būtų taikytini, viena vertus, ES bei jos valstybėms narėms ir, kita vertus, Energijos bendrijos susitariančiosioms šalims.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

P8_TA(2017)0329

ES prisijungimas prie Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo

2017 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo sudarymo Europos Sąjungos vardu (COM(2016)0109 – 2016/0062(NLE))

(2018/C 337/28)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo (COM(2016)0109),
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo, kuri buvo pateikta pasirašyti 2011 m. gegužės 11 d. Stambule (toliau – Stambulo konvencija),
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 2 straipsnį ir 3 straipsnio 3 dalies antrąją pastraipą,
- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), ypač į jos 8, 19, 157, 216 straipsnius ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktą,
- atsižvelgdamas Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21, 23, 24, 25 ir 26 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Pekino deklaraciją ir veiksmų platformą, priimtas 1995 m. rugsėjo 15 d. Jungtinių Tautų ketvirtojoje pasaulinėje moterų konferencijoje, ir į vėlesnius rezultatų dokumentus, priimtus specialiuose Jungtinių Tautų posėdžiuose „Pekinas + 5“ (2000 m.), „Pekinas + 10“ (2005 m.), „Pekinas + 15“ (2010 m.) ir „Pekinas + 20“ (2015 m.),
- atsižvelgdamas į žmogaus teisių, ypač moterų teisių, srities Jungtinių Tautų teisinių priemonių, pvz., Jungtinių Tautų Chartijos, Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos, Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių paktų, Tarptautinio ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktų, Konvencijos dėl kovos su žmonių prekyba ir trečiųjų asmenų išnaudojimu prostitucijos tikslams, Konvencijos dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims ir jos fakultatyvinio protokolo, Konvencijos prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą, 1951 m. Konvencijos dėl pabėgėlių statuso ir negrąžinimo principo ir Jungtinių Tautų Vaiko teisių konvencijos, nuostatas,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvenciją, prie kurios yra prisijungusi ES, įskaitant Europos Sąjungai 2015 m. pateiktas Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių komiteto Baigiamąsias pastabas, kuriose ES raginama prisijungti prie Stambulo konvencijos, kaip būdo apsaugoti neįgalias moteris ir mergaites nuo smurto,
- atsižvelgdamas į savo pranešimą apie Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimą, kuriame Europos Sąjunga raginama prisijungti prie Stambulo konvencijos – tai būtų dar vienas žingsnis pirmyn siekiant kovoti su smurtu prieš neįgalias moteris ir mergaites,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių komiteto 2016 m. rugpjūčio 26 d. priimtą Bendrąją pastabą dėl Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvencijos 6 straipsnio dėl neįgalių moterų ir mergaičių,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. birželio 9 d. rezoliuciją dėl ES moterų ir vyrų lygybės strategijos po 2015 m. ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ OL C 407, 2016 11 4, p. 2.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- atsižvelgdamas į savo 2009 m. lapkričio 26 d. rezoliuciją dėl smurto prieš moteris panaikinimo⁽¹⁾, savo 2011 m. balandžio 5 d. rezoliuciją dėl naujos ES kovos su smurtu prieš moteris politikos programos prioritetų ir metmenų⁽²⁾ ir savo 2013 m. vasario 6 d. rezoliuciją „JT Moterų padėties komisijos 57-oji sesija. Visų formų smurto prieš moteris ir mergaites prevencija ir panaikinimas“⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2014 m. vasario 25 d. rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl kovos su smurtu prieš moteris⁽⁴⁾ ir Europos pridėtinės vertės vertinimą,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. lapkričio 24 d. rezoliuciją dėl ES prisijungimo prie Stambulo konvencijos dėl smurto prieš moteris prevencijos ir kovos su juo⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. kovo mėn. Europos Vadovų Tarybos priimtą Europos lyčių lygybės paktą (2011–2020 m.),
- atsižvelgdamas į ES gaires dėl smurto prieš moteris ir mergaites ir kovos su visų formų jų diskriminacija,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 3 d. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Strateginė veikla siekiant lyčių lygybės 2016–2019 m.“ (SWD(2015)0278),
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. rugsėjo 9 d. rezoliuciją dėl galių mergaitėms suteikimo ES pasitelkiant švietimą⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 7 d. trijų (ES pirmininkavusios, pirmininkaujančios ir pirmininkausiančios) valstybių narių grupės deklaraciją dėl lyčių lygybės, kurią pateikė Nyderlandai, Slovakija ir Malta,
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 25 d. Direktyvą 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai ir kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2001/220/TVR⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. gruodžio 13 d. Direktyvą 2011/99/ES dėl Europos apsaugos orderio⁽⁸⁾ ir į 2013 m. birželio 12 d. Reglamentą (ES) Nr. 606/2013 dėl apsaugos priemonių tarpusavio pripažinimo civilinėse bylose⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. balandžio 5 d. Direktyvą 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos, pakeičiančią Tarybos pamatinį sprendimą 2002/629/TVR⁽¹⁰⁾ ir į 2011 m. gruodžio 13 d. Direktyvą 2011/93/ES dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2004/68/TVR⁽¹¹⁾,
- atsižvelgdamas Direktyvą 2006/54/EB dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo ir į Direktyvą 2004/113/EB, įgyvendinančią vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principą dėl galimybės naudotis prekėmis bei paslaugomis ir prekių tiekimo bei paslaugų teikimo, kuriose pateikiamos priekabiavimo ir seksualinio priekabiavimo apibrėžtys ir smerkiami tokie veiksmai,
- atsižvelgdamas į Komisijos galimo ES prisijungimo prie Stambulo konvencijos planą, paskelbtą 2015 m. spalio mėn.,
- atsižvelgdamas į 2016 m. lapkričio 16 d. Europos Tarybos žmogaus teisių komisaro trečiosios ketvirčio veiklos ataskaitos nuostatas, susijusias su smurto dėl lyties apibrėžtimi Stambulo konvencijoje,

⁽¹⁾ OL C 285 E, 2010 10 21, p. 53.

⁽²⁾ OL C 296 E, 2012 10 2, p. 26.

⁽³⁾ OL C 24, 2016 1 22, p. 8.

⁽⁴⁾ OL C 285, 2017 8 29, p. 2.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0451.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0312.

⁽⁷⁾ OL L 315, 2012 11 14, p. 57.

⁽⁸⁾ OL L 338, 2011 12 21, p. 2.

⁽⁹⁾ OL L 181, 2013 6 29, p. 4.

⁽¹⁰⁾ OL L 101, 2011 4 15, p. 1.

⁽¹¹⁾ OL L 335, 2011 12 17, p. 1.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2017 m. vasario 3 d. Maltoje priimtą Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės, Europos Komisijos ir Europos Parlamento bendrą pareiškimą, kuriame raginama siekti, kad ES greitai prisijungtų prie Stambulo konvencijos dėl smurto prieš moteris prevencijos ir kovos su juo,
 - atsižvelgdamas į savo 2017 m. kovo 14 d. rezoliuciją dėl moterų ir vyrų lygybės Europos Sąjungoje 2014–2015 m. ⁽¹⁾ ir į savo 2015 m. kovo 10 d. rezoliuciją dėl moterų ir vyrų lygybės Europos Sąjungoje 2013 m. ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į savo teminio skyriaus „Piliečių teisės ir konstituciniai reikalai“ 2016 m. tyrimą „Žinios ir praktinė patirtis. Savigynos vaidmuo siekiant smurto prieš moteris prevencijos“, visų pirma susijusių su savigynos treniruočių indėliu įgyvendinant Stambulo konvencijos 12 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 99 straipsnio 5 dalį,
 - atsižvelgdamas į bendrus Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto svarstymus pagal Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto preliminarų pranešimą ir Teisės reikalų komiteto nuomonę (A8-0266/2017),
- A. kadangi lyčių lygybė yra viena pagrindinių vertybių ES; kadangi teisė į vienodas sąlygas ir nediskriminavimą yra pamatinė teisė, įtvirtinta Sutartyse ir Pagrindinių teisių chartijoje, ir šios teisės turėtų būti visiškai paisoma, ji turėtų būti skatinama ir taikoma teisėkūroje, praktikoje, teismo praktikoje ir kasdiniame gyvenime; kadangi remiantis lyčių lygybės indeksu nė viena ES šalis dar iki galo nepasiekė lyčių lygybės; kadangi smurtas dėl lyties yra ir lyčių nelygybės priežastis, ir padarinys;
- B. kadangi prekyba žmonėmis ir modernių formų vergija, nuo kurių dažniausiai nukenčia moterys, vis dar gajos ES;
- C. kadangi valstybės narės turi pripažinti, jog tai, kad įvyko smurto aktas, jau reiškia, kad visuomenė neatliko savo pirmąsias apsaugos pareigas ir kad vienintelė likusi alternatyva nuo to momento yra atsakomosios priemonės reaguojant į tai, kas atsitiko, pvz., žalos kompensavimas aukoms ir nusikaltėlių persekiojimas;
- D. kadangi ES, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, turi imtis visų reikiamų priemonių visų moterų ir mergaičių teisėms propaguoti ir apsaugoti, kad jos gyventų nepatirdamos nei fizinio, nei psichologinio smurto nei viešajame gyvenime, nei privačiame gyvenime;
- E. kadangi smurtas dėl lyties neturėtų būti vertinamas aplaidžiai arba laikomas klausimu, kurį galima atidėti ir spręsti vėliau, nes vien tik ES tokį smurtą patiria daugiau negu 250 mln. moterų ir mergaičių, jis turi didžiulį poveikį visuomenei, dėl jo didėja baimė ir susiskaidymas, be to, jis prisideda prie streso ir psichikos ligų, nes kelia grėsmę pusės gyventojų saugumui; kadangi Europos lyčių lygybės institutas (EIGE) apskaičiavo, kad seksualinis smurtas ES visuomenei atsieina 226 mlrd. EUR per metus;
- F. kadangi smurtas prieš moteris ⁽³⁾ ir fizinis bei psichologinis smurtas dėl lyties yra plačiai paplitęs visoje ES; kadangi tokio pobūdžio smurtas turi būti laikomas ekstremalia diskriminacijos forma ir žmogaus teisių pažeidimu; kadangi dėl tokio smurto nukenčia visiems visuomenės sluoksniams priklausančios moterys, neatsižvelgiant į jų amžių, išsilavinimo lygį, pajamas, socialinę padėtį ir kilmės ar gyvenamąją šalį; be to, kadangi toks smurtas yra didžiausia kliūtis lyčių lygybei, taip pat ir ekonominiu bei politiniu aspektais; kadangi reikia imtis papildomų priemonių siekiant skatinti moteris, nukentėjusias nuo smurto, pranešti apie patirtus įvykius ir kreiptis pagalbos, taip pat užtikrinti, kad joms būtų suteikta derama, jų poreikius atitinkanti pagalba, jos būtų informuojamos apie jų teises ir galėtų kreiptis į teismą siekiant užtikrinti, kad nusikaltėliai būtų persekiojami baudžiamąja tvarka;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0073.

⁽²⁾ OL C 316, 2016 8 30, p. 2.

⁽³⁾ Stambulo konvencijoje pateikta sąvokos „moteris“ apibrėžtis apima ir jaunesnes nei 18 metų mergaites (3 straipsnis).

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- G. kadangi iš 2014 m. kovo mėn. paskelbtos Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros ataskaitos „Smurtas prieš moteris: ES masto tyrimas“ matyti, kad trečdalis visų Europoje gyvenančių moterų bent kartą būdamos suaugusios patyrė fizinio ar seksualinio smurto veiksmus, 20 proc. patyrė priekabiavimą internete, viena iš dvidešimties buvo išprievartauta ir daugiau kaip dešimtadalis patyrė seksualinį smurtą panaudojant jėgą;
- H. kadangi viena iš dešimties moterų yra patyrusi seksualinį priekabiavimą ar tapusi persekiojimo (angl. *stalking*) auka pasitelkiant naujas technologijas; kadangi 75 proc. moterų, einančių su sprendimų priėmimo susijusias pareigas, susiduria su seksualiniu priekabiavimu; kadangi tai rodo, kad jokia moteris arba mergaitė, neatsižvelgiant į amžių ir visuomeninę padėtį, nėra apsaugota nuo seksualinio smurto;
- I. kadangi turi būti imamasi priemonių siekiant kovoti su besiformuojančiu smurto dėl lyties internete reiškiniu, įskaitant patyčias, priekabiavimą ir bauginimą, ypač kalbant apie jaunas moteris ir mergaites bei LGBTI asmenis;
- J. kadangi ES piliečiai ir gyventojai nevienodai saugomi nuo smurto dėl lyties, nes nėra Europos masto strategijos, įskaitant teisės aktą, ir įvairiose valstybėse narėse vadovaujamosi skirtingomis koncepcijomis bei taikomos skirtingos teisės nuostatos, kiek tai susiję su, be kita ko, nusikalstamų veikų apibrėžtimi ir teisės aktų taikymo sritimi, todėl jie išlieka pažeidžiami tokiam smurtui; kadangi esama skirtumų taip ir kalbant apie informacijos teikimą, saugaus būsto pasiūlą ir galimybę tokį būstą gauti, pagalbos paslaugas ir teises;
- K. kadangi smurtas prieš moteris yra tiesiogiai susijęs su netolygiu moterų ir vyrų galių pasiskirstymu, seksizmu ir lyčių stereotipais, kurie lėmė vyrų dominavimą moterų atžvilgiu ir moterų diskriminavimą bei užkirto kelią visapusiškai moterų pažangai;
- L. kadangi smurtas prieš moteris prisideda prie išgalėjusios lyčių nelygybės, nes varžo aukų įsidarbinimo galimybes, o tai turi neigiamą poveikį jų finansiniam savarankiškumui ir apskritai ekonomikai;
- M. kadangi svarbi priežastis, kodėl moterys nepraneša apie seksualinį smurtą, yra jų ekonominė priklausomybė nuo smurtautojo;
- N. kadangi dėl ypač didelio skurdo padidėja smurto ir kitų formų išnaudojimo pavojus, kuris trukdo visaverčiam moterų dalyvavimui visose gyvenimo srityse ir lyčių lygybei;
- O. kadangi reikia dėti daugiau pastangų siekiant sudaryti palankesnes sąlygas ir paskatinti moteris dalyvauti politiniame, ekonominiame ir socialiniame gyvenime ir padidinti vadovaujamas pareigas užimančių moterų matomumą, kad būtų galima įveikti sudaiktinimą ir smurto dėl lyties kultūrą;
- P. kadangi Stambulo konvencijoje nustatyta, kad visos jos nuostatos, ypač susijusios su priemonių, skirtų aukų teisėms ginti, taikymu, vykdomos nediskriminuojant dėl lyties, rasės, odos spalvos, kalbos, religijos, politinių ir kitų įsitikinimų, tautinės ar socialinės kilmės, priklausymo nacionalinei mažumai, turto, kilmės, seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės, amžiaus, sveikatos būklės, neįgalumo, šeiminių padėties, migrantų arba pabėgėlių statuso ar kito statuso;
- Q. kadangi neįgalioms moterims kyla 1,5–10 kartų didesnis pavojus patirti smurtą dėl lyties, o dėl jų priklausomumo šioms moterims dar sunkiau pranešti apie smurtą; kadangi neįgalios moterys ir mergaitės nesudaro vienalytės grupės – ši grupė apima moteris, kurių statusas ir padėtis skiriasi ir kurios turi įvairiausių tipų sveikatos sutrikimų, pvz., fizinio, psichosocialinio, intelektualinio ar jutiminio pobūdžio, su funkciniais sutrikimais arba be jų; kadangi pagal Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvenciją prie šios konvencijos prisijungusios valstybės įpareigojamos imtis priemonių, kuriomis būtų užtikrinama, kad neįgalios moterys visapusiškai ir lygiomis teisėmis galėtų naudotis visomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis;
- R. kadangi tam tikroms grupėms priklausančios moterys ir mergaitės, pvz., migrantės, pabėgėlės, prieglobsčio prašytojos, neįgalios moterys ir mergaitės, lesbietės ir biseksualios moterys, translyčiai ir interseksualūs asmenys bei romų tautybės moterys, susiduria su daugialypės diskriminacijos pavojumi ir didesne smurto rizika dėl seksistinių motyvų kartu su rasizmu, ksenofobija, homofobija, transfobija ir interseksfobija, joms taip pat gresia didesnė diskriminavimo

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- dėl amžiaus, negalios, etninės kilmės ar religijos rizika; kadangi Europos moterys susiduria su įvairių, kartais persipinančių formų diskriminacija ir tai joms trukdo kreiptis į teismą, jos negali naudotis paramos ir apsaugos paslaugomis bei pagrindinėmis savo teisėmis; kadangi įgyvendinant apsaugos priemones moterims turėtų būti suteikiamos specialios paramos paslaugos;
- S. kadangi smurtas prieš moteris, įskaitant smurtą šeimoje, pernelyg dažnai laikomas privačiu reikalu ir yra pernelyg lengvai toleruojamas; kadangi iš tiesų tai yra sistemingas pagrindinių teisių pažeidimas ir sunkus nusikaltimas, už kurį turi būti baudžiama; kadangi nebaudžiamumas turi baigtis užtikrinant baudžiamąjį nusikaltimų vykdytojų persekiojimą ir tinkamą pagalbą ir teisminių institucijų pripažinimą nuo smurto nukentėjusioms moterims ir mergaitėms, kad smurto aukos galėtų išsivaduoti iš užburto tylos ir vienišumo rato, neatsižvelgiant į jų geografinę kilmę ir socialinį sluoksnį;
- T. kadangi tarp valstybių narių esama didelių kultūrinių skirtumų, kiek tai susiję su tikimybe, kad nukentėjusios moterys praneš apie šalyje įvykdytą išžaginimą arba seksualinius išpuolius, ir oficialioje statistikoje labiau atsispindi ši tendencija, o ne faktinis šalyje įvykdytų išžaginimų ar seksualinių išpuolių skaičius;
- U. kadangi daugeliu atvejų moterų žmogžudystes įvykdo jų sutuoktiniai, buvę sutuoktiniai, partneriai arba buvę partneriai, kurie nesutinka su santuokos ar santykių nutraukimu;
- V. kadangi smurto dėl lyties kaltininkas dažnai yra gerai aukai pažįstamas asmuo, auka dažnai yra nuo jo priklausoma, todėl didėja jos baimė pranešti apie smurtą;
- W. kadangi lyčių stereotipai ir seksizmas (įskaitant seksistines neapykantą kurstančias kalbas), su kuriais susiduriama pasaulio mastu realiame gyvenime ir internete, tiek viešajame, tiek privačiajame gyvenime, yra viena iš esminių visų formų smurto prieš moteris priežasčių;
- X. kadangi patirtas fizinis, seksualinis arba psichologinis smurtas ir prievarta palieka aukoms labai gilius pėdsakus ir dėl to jos gali patirti fizinę, seksualinę, emocinę ar psichologinę žalą arba ekonominių nuostolių; kadangi tuo pačiu daromas poveikis jų šeimos nariams ir giminaičiams, taip pat visai visuomenei; kadangi vaikams nereikia tiesiogiai patirti smurto, kad būtų laikomi aukomis, nes jie traumuojami, jei mato smurtą šeimoje;
- Y. kadangi Stambulo konvencijos 3 straipsnyje aiškiai apibrėžiama, kad „smurtas dėl lyties“ reiškia smurtą, kuris nukreiptas prieš moterį dėl to, kad ji yra moteris arba kurį neproporcingai dažnai patiria moterys, o „lytį“ apibrėžia kaip socialiai susiformavusius vaidmenis, elgseną, veiklas ir bruožus, kurios tam tikra visuomenė priskiria kaip tinkamus moterims ir vyrams;
- Z. kadangi siekiant sumažinti apytikrų nepraneštų atvejų skaičių būtina, kad valstybės narės turėtų pakankamai institucijų, veikiančių tam, kad moterys jaustųsi saugios ir galėtų pranešti apie smurtą dėl lyties;
- AA. kadangi tik politikos priemonių rinkinys, apimantis teisėkūros ir neteisėkūros priemones, įskaitant infrastruktūros, teises, teismines, kultūros, švietimo, socialines ir sveikatos priežiūros priemones, taip pat priemones, kuriomis aukoms sudaromos palankesnės sąlygos apsirūpinti būstu ir įsidarbinti, įskaitant prieglobsčio suteikimą nukentėjusiosioms, ir moterų dalyvavimas lygiomis teisėmis visose visuomenės srityse gali iš esmės sumažinti smurtą prieš moteris ir smurtą dėl lyties bei jo pasekmes; kadangi pilietinė visuomenė ir ypač moterų organizacijos labai svariai prisideda prie visų formų smurto prevencijos ir kovos su juo, o jų darbas turėtų būti pripažįstamas, skatinamas ir remiamas, kad jos galėtų jį kuo geriau atlikti;
- AB. kadangi mergaičių ir moterų švietimas ir mokymas yra svarbi Europos vertybė, viena iš pagrindinių žmogaus teisių ir būtinas galių mergaitėms ir moterims suteikimo elementas socialiniu, kultūriniu ir profesiniu lygmenimis, taip pat būtinas elementas siekiant visapusiškai naudotis visomis kitomis socialinėmis, ekonominėmis, kultūrinėmis ir politinėmis teisėmis ir atitinkamai užkirsti kelią smurtui prieš mergaites ir moteris;

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- AC. kadangi tik valstybės gali užtikrinti nemokamą privalomą visuotinį švietimą, kuris yra būtina sąlyga, kad būtų galima užtikrinti vienodas galimybes abiejų lyčių atstovams;
- AD. kadangi Stambulo konvencijoje pabrėžiama, jog turi pasikeisti mąstymo būdas ir požiūris, kad būtų galima nutraukti amžiną smurto dėl lyties ciklą; kadangi šiuo aspektu būtina visais lygmenimis ir bet kokio amžiaus asmenims užtikrinti švietimą apie moterų ir vyrų lygybę, iš stereotipų išlaisvintą požiūrį į lyčių vaidmenis ir pagarbą asmens neliečiamybei; kadangi savigynos treniruotės yra veiksminga priemonė siekiant sumažinti viktimizaciją ir jos neigiamą poveikį, nes tokiu būdu metamas iššūkis lyčių stereotipams ir suteikiama daugiau galių moterims ir mergaitėms;
- AE. kadangi visų valstybių narių prisijungimas prie Stambulo konvencijos labai padėtų kurti integruotą politiką ir skatinti tarptautinį bendradarbiavimą kovojant su visų formų smurtu prieš moteris;
- AF. kadangi ES turi siekti pažangos siekiant panaikinti smurtą dėl lyties (įskaitant seksualinio smurto kaip karo ginklo naudojimą) kaimyninėse šalyse ir visame pasaulyje ir tai yra dalis pasaulinio masto pastangų, dedamų įgyvendinant darnaus vystymosi tikslus;
- AG. kadangi Stambulo konvencija yra įvairialypis susitarimas, kuriuo sudaroma galimybė prie jos lygiagrečiai prisijungti ir ES, ir valstybėms narėms;
- AH. kadangi Stambulo konvenciją pasirašė visos valstybės narės, tačiau iki šiol tik 14 ją ratifikavo; kadangi ES prisijungimas prie šios konvencijos neatleidžia valstybių narių nuo konvencijos ratifikavimo nacionaline tvarka;
- AI. kadangi Stambulo konvencijos ratifikavimas reiškia, kad turi būti užtikrinamas tinkamas šios konvencijos vykdymas, ji turi būti veiksmingai įgyvendinama ir jai turi būti skiriami pakankami finansiniai ir žmogiškieji ištekliai;
1. palankiai vertina tai, kad 2016 m. kovo 4 d. Komisija pasiūlė, kad ES prisijungtų prie Stambulo konvencijos, t. y. pirmosios išsamios teisiškai privalomos priemonės dėl smurto prieš moteris ir smurto dėl lyties, įskaitant smurtą šeimoje, prevencijos ir kovos su juo tarptautiniu lygmeniu ⁽¹⁾;
 2. palankiai vertina tai, kad Taryboje 2017 m. birželio 13 d. buvo pasirašytas dokumentas dėl ES prisijungimo prie Stambulo konvencijos; vis dėlto apgailestauja dėl to, kad apsiribojus dviem sritimis, t. y. klausimais, susijusiais su teisiniu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose ir prieglobsčiu bei negražinimu, atsiranda teisinis netikrumas dėl ES prisijungimo masto ir kyla abejonių dėl šios konvencijos įgyvendinimo;
 3. smerkia bet kokių formų smurtą prieš moteris ir apgailestauja dėl to, kad moterys ir merginos dažnai susiduria su smurtu šeimoje, seksualiniu priekabiavimu, psichologiniu ir fiziniu smurtu, persekiojimu, seksualiniu smurtu, prievartavimu, priverstinėmis santuokomis, moters lytinių organų žalojimu, priverstiniais abortais, priverstine sterilizacija, seksualiniu išnaudojimu ir prekyba žmonėmis, taip pat kitų formų smurtu, – visa tai yra sunkūs moterų ir merginų žmogaus teisių ir orumo pažeidimai; pabrėžia, kad pagal Stambulo konvenciją kultūra, papročiai, religija, tradicijos ar vadinamoji „garbė“ negali būti smurtinių veiksmų prieš moteris pateisinimas; smerkia tai, kad vis daugiau moterų ir merginų tampa smurto dėl lyties aukomis internete ir socialiniuose tinkluose; ragina valstybes nares priimti konkrečias priemones šių naujų formų nusikaltimų, įskaitant šantažą grasinant pavišinti intymaus pobūdžio informaciją, vaikų viliojimą, vujarizmą ir pornografijos sklaidimą keršto tikslais, problemai spręsti ir aukoms, patyrusioms dideles traumas, kartais privedančias net iki savižudybės, apsaugoti;
 4. pabrėžia, kad atsisakymas užtikrinti lytinės ir reprodukcinės sveikatos priežiūrą, paisyti su tuo susijusių teisių ir teikti susijusias paslaugas, įskaitant saugius ir teisėtus abortus, yra smurto prieš moteris ir mergaites forma; pabrėžia, kad tik pačios moterys ir mergaitės turi priimti sprendimus dėl savo kūno ir seksualumo; ragina visas valstybes nares užtikrinti išsamų lytinį švietimą, moterų galimybes naudotis šeimos planavimo priemonėmis ir įvairiomis reprodukcinės ir lytinės sveikatos priežiūros paslaugomis, įskaitant šiuolaikinius kontracepcijos metodus bei saugų ir teisėtą abortą;
 5. pabrėžia, kad 1998 m. liepos 17 d. Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto 7 straipsnyje priverstinis nėštumas apibrėžiamas kaip nusikaltimas žmogiškumui ir kad tai yra tam tikros formos smurtas prieš moteris dėl lyties, t. y. sunkus moterų ir merginų žmogaus teisių ir orumo pažeidimas;

⁽¹⁾ Žr. Stambulo konvencijos 3 straipsnyje pateikiamas apibrėžtis.

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

6. pabrėžia, kad Stambulo konvencija grindžiama holistiniu, išsamiu ir suderintu požiūriu, kurį taikant didžiausias dėmesys skiriamas nukentėjusiųjų teisėms, smurto prieš moteris ir mergaites ir smurto dėl lyties (įskaitant smurtą šeimoje) klausimas sprendžiamas iš įvairių perspektyvų ir numatomos tokios priemonės, kaip smurto prevencija, kova su diskriminacija, baudžiamosios teisės priemonės kovai su nebaudžiamumu, aukų apsauga ir parama joms, vaikų apsauga, moterų pabėgėlių ir prieglobsčio prašytojų apsauga, geresnis duomenų rinkimas, informuotumo didinimo kampanijos arba programos, įskaitant bendradarbiavimą su nacionalinėmis žmogaus teisių institucijomis ir lygybės įstaigomis, pilietine visuomene ir nevyriausybinėmis organizacijomis;
7. pabrėžia, kad Stambulo konvencija yra patikimas pagrindas keisti socialines struktūras, kuriose formuojamas, įteisinamas ir įtvirtinamas smurtas prieš moteris, taip pat joje pateikiami atitinkamų priemonių nustatymo įrankiai; pabrėžia, kad šioje konvencijoje tuo pačiu metu atsižvelgiama į prevenciją, apsaugą ir baudžiamąjį persekiojimą (trijų pakopų požiūris) bei laikomasi išsamaus ir koordinuoto požiūrio, susijusio su išsamaus patikrinimo principu, pagal kurį nustatoma pozityvi pareiga valstybėms veiksmingai reaguoti į visus smurto veiksmus (konvencijos 5 straipsnis);
8. pabrėžia, kad ES prisijungus prie šios konvencijos bus kuriama nuosekli Europos teisinė sistema, siekiant užkirsti kelią smurtui prieš moteris ir smurtui dėl lyties, kovoti su juo ir apsaugoti bei remti aukas įgyvendinant tiek ES vidaus, tiek išorės politiką, sudaromos sąlygos geresnei Stambulo konvencijai aktualių ES teisės aktų, programų ir lėšų panaudojimo stebėsenai, aiškinimui ir įgyvendinimui, taip pat geresniam palyginamų suskirstytų duomenų ES lygmeniu rinkimui; mano, kad prisijungdama prie konvencijos ES taps veiksmingesnė moterų teisės srities pasaulinio masto veikėja;
9. prašo Tarybos, Komisijos ir valstybių narių atsižvelgti į šias rekomendacijas:
- paraginti valstybes nares paspartinti derybas dėl Stambulo konvencijos ratifikavimo ir įgyvendinimo; griežtai pasmerkti bandymus atsakyti priemonių, kurių jau buvo imtasi įgyvendinant Stambulo konvenciją ir kovojant su smurtu prieš moteris;
 - paprašyti Komisijos nedelsiant ir neatidėliojant inicijuoti konstruktyvų dialogą su Taryba ir valstybėmis narėmis, bendradarbiaujant su Europos Taryba, kad būtų galima spręsti klausimus, susijusius su valstybių narių išlygomis, prieštaravimais ir abejonėmis, ir, vadovaujantis Europos Tarybos žmogaus teisių komisaro bendrosiomis pastabomis, patikslinti klaidinančius Stambulo konvencijos aiškinimo būdus, visų pirma kalbant apie „smurto dėl lyties“ ir „lyties“ sąvokų apibrėžtis, pateiktas 3 straipsnio c ir d punktuose;
 - visais etapais išsamiai informuoti Parlamentą apie atitinkamus derybų aspektus, kad jis galėtų tinkamai naudotis Sutarčių jam suteiktomis teisėmis pagal SESV 218 straipsnį;
 - pasirūpinti, kad ES prisijungtų prie Stambulo konvencijos plačiu mastu ir be jokių apribojimų, nepaisant jau pasirašyto dokumento dėl ES prisijungimo prie šios konvencijos;
 - pasirūpinti, kad valstybės narės užtikrintų Stambulo konvencijos įgyvendinimą ir skirtų tinkamų finansinių ir žmogiškųjų išteklių smurto prieš moteris ir smurto dėl lyties (įskaitant smurtą šeimoje) prevencijai, kovai su juo, didesnių galių suteikimui moterims ir mergaitėms ir aukų, ypač gyvenančių vietovėse, kuriose apsaugos paslaugos aukoms neteikiamos arba teikiamos labai ribotai, apsaugai ir žalos joms atlyginimui;
 - prašyti Komisijos parengti visapusišką ES strategiją dėl kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu dėl lyties, kuri apimtų išsamų kovos su visų formų lyčių nelygybe planą, į kurių būtų įtrauktos visos ES pastangos likviduoti smurtą prieš moteris;
 - paskirti ES koordinatorių, kuris, ES ratifikavus Stambulo konvenciją, būtų ES atstovas Europos Tarybos Konvencijos Šalių komitete; toks koordinatorius būtų atsakingas už visų formų smurto prieš moteris ir mergaites prevencijos ir kovos su juo politikos ir priemonių koordinavimą, įgyvendinimą, stebėseną ir vertinimą;

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- h) užtikrinti, kad Parlamentas visapusiškai dalyvautų Stambulo konvencijos stebėsenos procese, kai ES prisijungs prie šios konvencijos; sparčiai susitarti dėl Elgesio kodekso dėl ES ir jos valstybių narių bendradarbiavimo įgyvendinant šią konvenciją, įtraukiant taip pat ir pilietinės visuomenės organizacijas, visų pirma moterų teises ginančias organizacijas;
- i) primygtinai paraginti Komisiją ir valstybes nares parengti Stambulo konvencijos taikymo praktines gaires ir strategijas, siekiant palengvinti sklandų šios konvencijos įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą ją jau ratifikavusiose šalyse, taip pat siekti išsklaidyti dar jos neratifikavusių šalių abejones ir paskatinti jas tai padaryti;
- j) užtikrinti tinkamą visų specialistų, dirbančių su bet kokių smurto veiksmy, patenkančių į šios konvencijos taikymo sritį, aukomis, mokymą, parengti jiems skirtas procedūras ir gaires siekiant išvengti diskriminacijos arba pakartotinės viktimizacijos per teisinius, medicininius ir policijos vykdomus procesus;
- k) užtikrinti prevencines priemones, siekiant atsižvelgti į specialius pažeidžiamų asmenų, pavyzdžiui, neįgalių moterų, moterų pabėgėlių, nukentėjusių vaikų, nėščiųjų, lesbiečių ir biseksualių moterų ir translyčių ir interseksualių asmenų ir asmenų, turinčių papildomų paramos poreikių, poreikius, įskaitant specialiai pritaikytais ir lengvai prieinamas pagalbos paslaugas, kartu su sveikatos priežiūros paslaugomis ir saugiu būstu smurtą dėl lyties patyrusioms moterims ir jų vaikams;
- l) nustatant globos ir lankymo teises atsižvelgti į rimtus smurto prieš moteris ir smurto dėl lyties, įskaitant smurtą šeimoje, incidentus; be to, užtikrinant apsaugą ir teikiant paramą aukoms turėtų būti atsižvelgiama į vaikus, kurie tapo smurto veiksmy liudininkais, teises ir poreikius;
- m) aktyviai skatinti keisti požiūrį ir elgseną ir kovoti su seksizmu ir stereotipiniais lyčių vaidmenimis, taip pat ir skatinant vartoti lyčių požiūriu neutralią kalbą, ir šiuo tikslu dėti bendras pastangas akcentuojant itin svarbų žiniasklaidos ir reklamos šioje srityje vaidmenį ir raginant visus, įskaitant vyrus ir berniukus, aktyviai dalyvauti užkertant kelią bet kokios formos smurtui; todėl ragina valstybes nares priimti ir įgyvendinti aktyvią socialinės įtraukties, kultūrų dialogo, lytinio švietimo ir mokymo apie lyčių santykius, taip pat švietimo žmogaus teisių klausimais ir kovos su diskriminacija politiką bei numatyti ir rengti lyčių lygybės mokymus, skirtus teisėsaugos ir teisminių institucijų darbuotojams; raginti valstybes nares panaikinti bet kokias kliūtis švietimo sistemose, kad būtų galima užtikrinti tikrą vyrų ir moterų lygybę, ir skatinti visapusiškai siekti šio tikslo;
- n) raginti valstybes nares įgyvendinti politikos priemones, kuriomis būtų siekiama kurti visuomenę be jokio smurto, ir tokiu būdu taikyti Stambulo konvenciją;
- o) užtikrinti, kad taikant iniciatyvias priemones prieš smurtą būtų pripažįstama su lytimi susijusi tikrovė, kurioje absoliuti dauguma nusikaltimų vykdytojų yra vyrai; raginti valstybes nares dirbti su faktais grindžiamomis smurto mažinimo taktinėmis priemonėmis, siekiant išspręsti šią problemą;
- p) įgyvendinti būtinas priemones, numatytas pagal Stambulo konvencijos 60 ir 61 straipsnius ir susijusias su migracija ir prieglobsčiu, atsižvelgiant į tai, kad moterys migrantės, tiek turinčios tinkamus dokumentus, tiek jų neturinčios, ir prieglobsčio prašančios moterys turi teisę gyventi nepatirdamos smurto tiek viešajame, tiek privačiam gyvenime ir kad jos yra ypač pažeidžiamos smurtui dėl lyties, primenant tai, kad smurtas dėl lyties, įskaitant moters lyties organų žalojimą, gali būti laikomas tam tikra persekiojimo forma ir kad dėl to aukos gali pasinaudoti apsauga, teikiama pagal 1951 m. Konvenciją dėl pabėgėlių statuso; užtikrinti, kad vykdydamos visas prieglobsčio ir priėmimo procedūras valstybės narės vadovautųsi požiūriu, kuriuo atsižvelgiama į lyčių aspektą, ir laikytųsi neįrašymo principo;
- q) propaguoti biudžeto sudarymą atsižvelgiant į lyčių aspektą kaip kovos su smurtu atitinkamose politikos srityse ir jo prevencijos priemonę, taip pat užtikrinti išteklius ir finansavimą siekiant suteikti galimybę nuo smurto nukentėjusiems ir smurtą išgyvenusiems asmenims kreiptis į teismą;

2017 m. rugsėjo 12 d., antradienis

- r) gerinti atitinkamų suskirstytų ir palyginamų duomenų apie visų rūšių smurto veiksmus, kuriems taikoma Stambulo konvencija, įskaitant pagal nusikaltimo vykdytojų amžių ir lytį ir nusikaltimo vykdytojo ir aukos santykių pobūdį suskirstytus duomenis, rinkimą bendradarbiaujant su Europos lyčių lygybės institutu ir skatinti parengti bendrą metodiką siekiant palyginti duomenų bazes ir analizę, kad būtų galima geriau suprasti problemas, didinti informuotumą apie valstybių narių veiksmus, kuriais siekiama užkirsti kelią smurtui prieš moteris ir smurtui dėl lyties ir kovoti su tokio smurtu, taip pat vertinti ir gerinti tokias priemones;
10. pabrėžia, kad siekiant didesnio veiksmingumo priemonės, kuriomis kovojama su smurtu prieš moteris, turėtų būti papildomos veiksmais, kuriais būtų siekiama panaikinti ekonominę nelygybę lyties pagrindu ir skatinamas finansinis moterų savarankiškumas;
11. ragina Komisiją pateikti teisės aktą, kuriuo būtų siekiama paremti valstybių narių pastangas užtikrinti visų formų smurto prieš moteris ir mergaites ir smurto dėl lyties prevenciją ir panaikinti tokį smurtą;
12. prašo Tarybos pradėti taikyti nuostatą dėl pereinimo priimančiam vienbalsį sprendimą, kuriuo smurtas prieš moteris ir mergaites (ir kitų formų smurtas dėl lyties) būtų priskiriamas SESV 83 straipsnio 1 dalyje išvardytiems nusikaltimams;
13. ragina Komisiją persvarstyti dabar galiojantį ES pamatinį sprendimą dėl kovos su tam tikromis rasizmo ir ksenofobijos formomis bei apraiškomis baudžiamosios teisės priemonėmis, į jį įtraukiant seksizmą, nusikaltimus dėl neapykantos ir neapykantos kurstymą dėl seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės ir lyties ypatumų;
14. ragina valstybes nares visapusiškai įgyvendinti Direktyvą 2011/99/ES dėl Europos apsaugos orderio, Reglamentą (ES) Nr. 606/2013 dėl apsaugos priemonių tarpusavio pripažinimo civilinėse bylose ir Direktyvą 2012/29/ES dėl aukų apsaugos, taip pat Direktyvą 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos ir kovos su ja ir Direktyvą 2011/93/ES dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus ir jų seksualiniu išnaudojimu;
15. dar kartą ragina Komisiją įkurti Europos smurto dėl lyties observatoriją (vadovaujantis dabartinio Europos lyčių lygybės instituto pavyzdžiu);
16. primygtinai ragina Estiją savo pirmininkavimo Tarybai metu siekti, kad ES greičiau ratifikuotų Stambulo konvenciją;
17. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir Europos Tarybos Parlamentinei Asamblėjai.
-

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

P8_TA(2017)0331

Neprieštaravimas deleguotajam aktui: tiesioginio valdymo lėšos Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fonde

Europos Parlamento sprendimas neprieštarauti 2017 m. birželio 12 d. Komisijos deleguotajam reglamentui, kuriuo dėl tiesioginio valdymo lėšų paskirstymo integruotos jūrų politikos ir bendros žuvininkystės politikos tikslams iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 508/2014 (C(2017)03881 – 2017/2743(DEA))

(2018/C 337/29)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos deleguotąjį reglamentą (C(2017)03881),
- atsižvelgdamas į Komisijos 2017 m. rugsėjo 1 d. laišką, kuriame ji prašo Parlamento pareikšti, kad jis neprieštarauja deleguotajam reglamentui,
- atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto 2017 m. rugsėjo 5 d. laišką Komitetų pirmininkų sueigos pirmininkui,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį,
- atsižvelgdama į 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 508/2014 dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo ir kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2328/2003, (EB) Nr. 861/2006, (EB) Nr. 1198/2006 bei (EB) Nr. 791/2007 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1255/2011 ⁽¹⁾, ypač į jo 14 straipsnio 4 dalį ir 126 straipsnio 5 dalį,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1954/2003 ir (EB) Nr. 1224/2009 bei panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2371/2002 ir (EB) Nr. 639/2004 bei Tarybos sprendimas 2004/585/EB ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto rekomendaciją dėl sprendimo,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 105 straipsnio 6 dalį,
- atsižvelgdamas į tai, kad per Darbo tvarkos taisyklių 105 straipsnio 6 dalies trečioje ir ketvirtoje įtraukose nustatytą terminą, kuris pasibaigė 2017 m. rugsėjo 12 d., nebuvo pareikšta prieštaravimų,
 1. pareiškia, kad neprieštarauja deleguotajam reglamentui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą Tarybai ir Komisijai.

⁽¹⁾ OL L 149, 2014 5 20, p. 1.

⁽²⁾ OL L 354, 2013 12 28, p. 22.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

P8_TA(2017)0332

Daugiašalis susitarimas dėl Europos bendrosios aviacijos erdvės (EBAE) sukūrimo ***

2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos bendrijos bei jos valstybių narių, Albanijos Respublikos, Bosnijos ir Hercegovinos, Bulgarijos Respublikos, Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos, Islandijos Respublikos, Juodkalnijos Respublikos, Kroatijos Respublikos, Norvegijos Karalystės, Rumunijos, Serbijos Respublikos ir Jungtinių Tautų laikinosios administracijos misijos Kosove (*) daugiašalio susitarimo dėl Europos bendrosios aviacijos erdvės (EBAE) sukūrimo sudarymo Sąjungos vardu projekto (15654/2016 – C8-0098/2017 – 2006/0036(NLE))

(Pritarimo procedūra)

(2018/C 337/30)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (15654/2016),
 - atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo dėl Europos bendrijos bei jos valstybių narių, Albanijos Respublikos, Bosnijos ir Hercegovinos, Bulgarijos Respublikos, Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos, Islandijos Respublikos, Juodkalnijos Respublikos, Kroatijos Respublikos, Norvegijos Karalystės, Rumunijos, Serbijos Respublikos ir Jungtinių Tautų laikinosios administracijos misijos Kosove (*) daugiašalio susitarimo dėl Europos bendrosios aviacijos erdvės (EBAE) sukūrimo pasirašymo ir laikino taikymo projektą (08823/2/2006),
 - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 100 straipsnio 2 dalį ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktą (C8-0098/2017),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 99 straipsnio 1 ir 4 dalis bei 108 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Transporto ir turizmo komiteto rekomendaciją (A8-0260/2017),
1. pritaria susitarimo sudarymui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių ir Albanijos Respublikos, Bosnijos ir Hercegovinos, Bulgarijos Respublikos, Kroatijos Respublikos, buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos, Islandijos Respublikos, Juodkalnijos Respublikos, Norvegijos Karalystės, Rumunijos, Serbijos Respublikos vyriausybėms ir parlamentams bei Jungtinių Tautų laikinosios administracijos misijai Kosove.

(*) Šia nuoroda nedaroma poveikio pozicijoms dėl statuso ir ji neprieštarauja JT Saugumo Tarybos rezoliucijai Nr. 1244 (1999) bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonei dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

P8_TA(2017)0333

Kontrolės priemonių taikymas akriloilfentaniliui *

2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo dėl kontrolės priemonių taikymo N-(1-fenetilpiperidin-4-il)-N-fenilakrilamidui (akriloilfentaniliui) projekto (08858/2017 – C8-0179/2017 – 2017/0073(NLE))

(Konsultavimosi procedūra)

(2018/C 337/31)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos projektą (08858/2017),
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties, iš dalies pakeistos Amsterdamo sutartimi, 39 straipsnio 1 dalį ir į Protokolo Nr. 36 dėl pereinamojo laikotarpio nuostatų 9 straipsnį, pagal kuriuos Taryba konsultavosi su Parlamentu (C8-0179/2017),
 - atsižvelgdamas į 2005 m. gegužės 10 d. Tarybos sprendimą 2005/387/TVR dėl keitimosi informacija apie naujas psichoaktyvias medžiagas, jų rizikos įvertinimo ir kontrolės ⁽¹⁾, ypač į jo 8 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 78c straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą (A8-0284/2017),
1. pritaria Tarybos projektui;
 2. ragina Tarybą pranešti Parlamentui, jei ji ketina nukrypti nuo teksto, kuriam pritarė Parlamentas;
 3. ragina Tarybą dar kartą konsultuotis su Parlamentu, jei ji ketina iš esmės keisti Parlamento patvirtintą tekstą;
 4. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

⁽¹⁾ OL L 127, 2005 5 20, p. 32.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

P8_TA(2017)0335

Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų mobilizavimas siekiant suteikti pagalbą Italijai**2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų mobilizavimo siekiant suteikti pagalbą Italijai (COM(2017)0540 – C8-0199/2017 – 2017/2101(BUD))**

(2018/C 337/32)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2017)0540 – C8-0199/2017),
 - atsižvelgdamas į 2002 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2012/2002, įsteigiantį Europos Sąjungos solidarumo fondą ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiamečių finansinė programa ⁽²⁾, ypač į jo 10 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo ⁽³⁾, ypač į jo 11 punktą,
 - atsižvelgdamas į Regioninės plėtros komiteto laišką,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto pranešimą (A8-0280/2017),
1. pažymi, kad šis sprendimas yra susijęs su pačiu didžiausiu bendru Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų mobilizavimu;
 2. atkreipia dėmesį į tai, kad didžiausia avanso riba, nustatyta Reglamento (EB) Nr. 2012/2002 su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 661/2014 ⁽⁴⁾, 4a straipsnyje dažnai gali būti nepakankama pagalbos priemonė tokioms nelaimėms, kurios priskiriamos prie didelių gaivalinių nelaimių; pabrėžia, kad reikia apsvarstyti galimybę nustatyti didesnę ribą šiems konkrečioms pirmiesiems finansiniams įnašams siekiant veiksmingai ir greitai spręsti šios kategorijos nelaimių padarytos žalos klausimus;
 3. palankiai vertina šį sprendimą, kaip Sąjungos solidarumo su nukentėjusiais nuo gaivalinių nelaimių Sąjungos piliečiais ir regionais ženklą;
 4. pritaria prie šios rezoliucijos pridedamam sprendimui;
 5. paveda Pirmininkui pasirašyti šį sprendimą su Tarybos pirmininku ir užtikrinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
 6. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją ir jos priedą Tarybai ir Komisijai.

⁽¹⁾ OL L 311, 2002 11 14, p. 3.⁽²⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 884.⁽³⁾ OL C 373, 2013 12 20, p. 1.⁽⁴⁾ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 661/2014, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2012/2002, įsteigiantis Europos Sąjungos solidarumo fondą (OL L 189, 2014 6 27, p. 143).

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

PRIEDAS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų mobilizavimo siekiant suteikti pagalbą Italijai

(Šio priedo tekstas čia nepateikiamas, nes jis atitinka galutinį aktą – Sprendimą (ES) 2017/1599.)

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

P8_TA(2017)0336

Taisomojo biudžeto Nr. 4/2017 projektas, pridedamas prie pasiūlymo dėl ES solidarumo fondo lėšų mobilizavimo siekiant suteikti pagalbą Italijai**2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Tarybos pozicijos dėl Europos Sąjungos 2017 finansinių metų Taisomojo biudžeto Nr. 4/2017 projekto, pridedamo prie pasiūlymo mobilizuoti Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšas siekiant suteikti pagalbą Italijai (11813/2017 – C8-0304/2017 – 2017/2109(BUD))**

(2018/C 337/33)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 314 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,
 - atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 ⁽¹⁾, ypač į jo 41 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos 2017 finansinių metų bendrąjį biudžetą, galutinai priimtą 2016 m. gruodžio 1 d. ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa ⁽³⁾ (DFP reglamentas),
 - atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. gegužės 26 d. Tarybos sprendimą Nr. 2014/335/ES, Euratomas dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos ⁽⁵⁾,
 - atsižvelgdamas į Taisomojo biudžeto Nr. 4/2017 projektą, kurį Komisija priėmė 2017 m. birželio 26 d. (COM(2017)0541),
 - atsižvelgdamas į 2017 m. rugsėjo 4 d. priimtą ir tą pačią dieną Europos Parlamentui perduotą Tarybos poziciją dėl Taisomojo biudžeto Nr. 4/2017 projekto (11813/2017 – C8-0304/2017),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 88 ir 91 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto pranešimą (A8-0281/2017),
- A. kadangi Taisomojo biudžeto projektas Nr. 4/2017 yra susijęs su pasiūlymu mobilizuoti Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšas (1 196 797 579 EUR) siekiant suteikti pagalbą Italijai dėl 2016 m. rugpjūčio mėn. – 2017 m. sausio mėn. Abrucų, Lacijaus, Markės ir Umbrijos regionuose įvykusių žemės drebėjimų;
- B. kadangi dėl šio Europos Sąjungos solidarumo fondo panaudojimo atvejo iš 2016 m. Sąjungos biudžeto avansu jau buvo išmokėta 30 000 000 EUR suma;
- C. kadangi šis mobilizavimas yra didžiausias Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų mobilizavimas;
- D. kadangi Taisomojo biudžeto Nr. 4/2017 projekto tikslas – oficialiai įtraukti šį biudžeto patikslinimą į 2017 m. Sąjungos biudžetą;

⁽¹⁾ OL L 298, 2012 10 26, p. 1.⁽²⁾ OL L 51, 2017 2 28.⁽³⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 884.⁽⁴⁾ OL C 373, 2013 12 20, p. 1.⁽⁵⁾ OL L 168, 2014 6 7, p. 105.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

- E. kadangi todėl Komisija siūlo iš dalies pakeisti 2017 m. biudžetą ir padidinti biudžeto straipsnio Nr. 13 06 01 „Pagalba valstybėms narėms didelės gaivalinės nelaimės atveju, kai itin nukenčia gyvenimo sąlygos, gamtinė aplinka ar ekonomika“ lėšas 1 166 797 579 EUR suma – tiek išsipareigojimų, tiek mokėjimų asignavimų;
- F. kadangi, nors bendra turima suma, kurią numatyta mobilizuoti iš Europos Sąjungos solidarumo fondo, šiuo metu yra 293 971 080 EUR mažesnė suma, Komisija siūlo padengti šį skirtumą iš metinės 2018 m. biudžeto sumos, kaip nustatyta DFP reglamento 10 straipsnio 2 dalyje; kadangi tokia galimybe niekada nebuvo pasinaudota anksčiau;
- G. kadangi Europos Sąjungos solidarumo fondas yra speciali priemonė kaip apibrėžta DFP reglamente ir atitinkami išsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai turi būti įtraukti į biudžetą viršijant DFP viršutines ribas;
- H. kadangi Komisija siūlo perskirstyti visus dėl šio Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų mobilizavimo reikalingus mokėjimų asignavimus neviršijant 2017 m. biudžeto, o neigiamą rezervą, susidariusį Taisomajame biudžete Nr. 1/2017 (70 402 434 EUR), papildyti iš biudžeto eilučių, skirtų tam tikroms 2007–2013 m. struktūrinių fondų programoms;
1. pabrėžia, kad regionams, nukentėjusiems nuo šių gaivalinių nelaimių, reikia kuo skubiau suteikti finansinę paramą iš Europos Sąjungos solidarumo fondo; pažymi, kad itin svarbus yra visų turimų Sąjungos priemonių sąveikos sukūrimas, taip užtikrinant, kad ištekliai būtų veiksmingai naudojami atkūrimo veiklai ir visiems kitiems būtiniams veiksams;
 2. atkreipia dėmesį į Komisijos pateiktą Taisomojo biudžeto Nr. 4/2017 projektą;
 3. patvirtina Tarybos poziciją dėl Taisomojo biudžeto Nr. 4/2017 projekto;
 4. paveda Pirmininkui paskelbti, kad Taisomasis biudžetas Nr. 4/2017 yra galutinai priimtas, ir pasirūpinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
 5. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Audito Rūmams ir nacionaliniams parlamentams.
-

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

P8_TA(2017)0337

Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų mobilizavimas: paraiška „EGF/2017/002 FI/Microsoft 2“**2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų mobilizavimo (Suomijos paraiška „EGF/2017/002 FI Microsoft 2“) (COM(2017)0322 – C8-0193/2017 – 2017/2098(BUD))**

(2018/C 337/34)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2017)0322 – C8-0193/2017),
 - atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1309/2013 dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (2014–2020 m.), kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1927/2006 ⁽¹⁾ (toliau – EGF reglamentas),
 - atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa ⁽²⁾, ypač į jo 12 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo ⁽³⁾ (toliau – 2013 m. gruodžio 2 d. TIS), ypač į jo 13 punktą,
 - atsižvelgdamas į trišalį nagrinėjimą, numatytą pagal 2013 m. gruodžio 2 d. tarpinstitucinio susitarimo 13 punktą,
 - atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto laišką,
 - atsižvelgdamas į Regioninės plėtros komiteto laišką,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto pranešimą (A8-0278/2017),
- A. kadangi Sąjunga, siekdama teikti papildomą paramą darbuotojams, patiriantiems žalą dėl esminių struktūrinių pasaulio prekybos sistemos pokyčių ar pasaulinės finansų ir ekonomikos krizės, ir padėti jiems vėl integruotis į darbo rinką, nustatė teisėkūros ir biudžetines priemones;
- B. kadangi Sąjungos finansinė parama atleistiems darbuotojams turėtų būti dinamiška ir pasiekama kaip galima greičiau ir veiksmingiau;
- C. kadangi Suomija pateikė paraišką „EGF/2017/002 FI/Microsoft 2“ dėl finansinės EGF paramos pagal EGF reglamento 4 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytus intervencijos kriterijus po to, kai iš įmonės „Microsoft Mobile Oy“ ir 11 jos tiekimo ir tolesnės gamybos grandies įmonių Suomijoje, veikiančių NACE 2 red. 62 skyriuje nurodytame ekonominės veiklos sektoriuje („Kompiuterių programavimo, konsultacinė ir susijusi veikla“), buvo atleisti 1 248 darbuotojai;
1. pritaria Komisijai, kad paraiška atitinka EGF reglamento 4 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytas sąlygas ir kad Suomija turi teisę gauti finansinę 3 520 080 EUR paramą pagal šį reglamentą, ši suma sudaro 60 % bendrų išlaidų, siekiančių 5 559 300 EUR;

⁽¹⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 855.

⁽²⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 884.

⁽³⁾ OL C 373, 2013 12 20, p. 1.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

2. pažymi, kad Suomija paraišką pateikė 2017 m. vasario 1 d. ir kad, Suomijai pateikus papildomą informaciją, 2017 m. birželio 21 d. Komisija baigė savo vertinimą;
3. primena, kad „Microsoft“ įsigijo „Nokia“ mobiliųjų telefonų verslą ir kad 2014 m. įsteigta įmonė „Microsoft Mobile Oy“; pažymi, kad Suomijoje į „Microsoft Mobile Oy“ buvo perkelti maždaug 4 700 „Nokia“ darbuotojų;
4. pažymi, kad pagrindinė darbuotojų atleidimo įmonėje „Microsoft Mobile Oy“ priežastis – pasaulinė konkurencija mobiliųjų telefonų sektoriuje ir dėl šios priežasties prarasta įmonės „Microsoft Mobile Oy“ ir jos „Windows“ pagrįstos operacinės sistemos rinkos dalis; pažymi, jog rinkos dalis sumažėjo nepaisant to, kad „Microsoft Mobile Oy“ rinkai pateikė naujų mobiliųjų įrenginių ir investavo į dizainą, sudedamąsias dalis ir rinkodarą;
5. apgailėstaudamas pripažįsta iššūkius, su kuriais susiduria ES mobiliųjų telefonų gamintojai; mano, kad reikia pasiūlyti tinkamą paramą, kad nukentėję darbuotojai galėtų persikvalifikuoti taip, kad įgytų daugiau galimybių rasti darbą susijusiuose ar besiplečiančiuose pramonės sektoriuose;
6. daro išvadą, kad šie atleidimai yra susiję su mobiliųjų įrenginių gamybos perkėlimu į šalis, kuriose darbo užmokestis mažesnis; pažymi, kad išmaniųjų telefonų gamybos konkurencinės kovos laimėtojai yra JAV ir Azijoje įsikūrę gamintojai, kurie naudoja „Android“ ir „iOS“ operacines sistemas;
7. pripažįsta, kad nukentėjusiuose Helsinkio-Ūsimos, Vakarų Suomijos ir Pietų Suomijos regionuose elektronikos ir programinės įrangos sektorių įmonės jau atleido daug darbuotojų ir kad Vakarų Suomijos ir Pietų Suomijos regionuose yra didelis nedarbo lygis (14,6 proc. ir 17,5 proc. atitinkamai); pažymi, jog tikimasi, kad priemonėmis pasinaudos 1 000 iš 1 248 atleistų darbuotojų, atitinkančių reikalavimus EGF paramai gauti;
8. pažymi, kad 92,5 proc. tikslinių paramos gavėjų yra 30–54 metų amžiaus ir kad daug šių atleistų darbuotojų yra labai išsilavinę; pažymi, kad labai išsilavinusių asmenų nedarbo lygis ženkliai padidėjo visuose trijuose regionuose; yra susirūpinęs dėl jau sudėtingos labai kvalifikuotų ir išsilavinusių žmonių, kurių įsidarbinimo perspektyvos kitomis sąlygomis tradiciškai būtų labai geros, nedarbo padėties;
9. pažymi, kad Suomija planuoja taikyti šešių rūšių priemones: i) konsultuojamojo ugdymo priemones ir kitas parengiamąsias priemones, ii) užimtumo ir verslo paslaugas, iii) profesinį mokymą, iv) veiklos pradžios dotacijas, v) darbo užmokesčio subsidiją ir vi) kelionės, nakvynės ir perkraustymo išlaidas padengiančias išmokas; pažymi, kad šie veiksmai yra aktyvios darbo rinkos priemonės; pažymi, kad pakankamai lėšų skirta kontrolei ir ataskaitų teikimui;
10. pažymi, kad pajamų paramos priemonės sudaro 26,74 proc. visos prie individualių poreikių pritaikytų priemonių paketo sumos (mažiau negu EGF reglamente nustatyta maksimali 35 proc. riba) ir kad šių priemonių taikymo sąlyga – aktyvus tikslinių paramos gavėjų dalyvavimas darbo paieškos ar mokymosi veikloje;
11. pabrėžia aktyvių darbo rinkos priemonių, kurias remia EGF, svarbą; pažymi, kad ankstesnių EGF paraiškų atveju tiesiogiai atleistiems darbuotojams teikiamos paslaugos pasiteisino kaip labai naudingos;
12. palankiai vertina EURES tinklo paslaugos naudojimą darbo užsienyje skelbimams persiųsti darbo ieškantiems suomiams; palankiai vertina tai, kad Suomijos valdžios institucijos ragina atleistus darbuotojus visapusiškai naudotis turima laisvo judėjimo teise;
13. supranta, kad EGF lėšomis finansuojamas mokymo priemonės papildys priemones, finansuojamas iš bendrovės fondo, įsteigto siekiant padėti buvusiems darbuotojams pradėti smulkųjų verslą informacinių technologijų ir kituose sektoriuose; palankiai vertina šią iniciatyvą;
14. teigiamai vertina tai, kad Suomijos valdžios institucijos tiksliniams paramos gavėjams prie individualių poreikių pritaikytas paslaugas pradėjo teikti 2016 m. liepos 12 d., t. y. gerokai anksčiau prieš pateikiant paraišką dėl EGF paramos suteikimo siūlomam suderintam paslaugų paketui;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

15. palankiai vertina tai, kad buvo konsultuojamasi su suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant Ekonomikos plėtros centrų („ELY centrai“), atitinkamų regionų užimtumo ir ekonomikos plėtros tarnybų („TE“), „Microsoft“, Suomijos technologijų pramonės, „Trade Union Pro“, Suomijos profesinės inžinierių sąjungos ir Suomijos inovacijų finansavimo agentūros atstovus;
16. primena, kad rengiant suderintą prie individualių poreikių pritaikytų paslaugų paketą, kurį remia EGF, reikėtų iš anksto numatyti būsimas darbo rinkos perspektyvas ir išgūdžius, kurių prireiks ateityje, ir šį paketą pritaikyti prie perėjimo prie efektyvaus išteklių naudojimo ir tvarios ekonomikos;
17. pripažįsta, kad dabartinė paraiška yra susijusi su ankstesnėmis Suomijos pateiktomis paraiškomis, kurios visos pateiktos po „Nokia“ rinkos dalies sumažėjimo („EGF/2007/003 FI/Perlos“, „EGF/2012/006 FI/Nokia Salo“, „EGF/2013/001 FI/Nokia“, „EGF/2015/001 FI/Broadcom“, „EGF/2015/005 FI/Computer Programming“, „EGF/2016/001 FI/Microsoft“ ir „EGF/2016/008 FI/Nokia Network Systems“);
18. pažymi, kad jau vykdoma EGF intervencija, skirta darbuotojams, anksčiau atleistiems iš „Microsoft“, remti („EGF/2016/001 FI/Microsoft“); pabrėžia, kad šio pasiūlymo tiksliniai paramos gavėjai yra kiti nei minėto atvejo tiksliniai paramos gavėjai;
19. pažymi, jog Suomijos valdžios institucijos patikino, kad siūlomi veiksmai finansiškai nebus remiami iš kitų Sąjungos fondų arba taikant kitas Sąjungos finansines priemones, kad bus išvengta bet kokio dvigubo finansavimo ir kad jie papildys struktūrinių fondų lėšomis finansuojamus veiksmus;
20. primena, kad svarbu didinti visų darbuotojų įsidarbinimo galimybes rengiant pritaikytus mokymus ir pripažįstant išgūdžius bei gebėjimus, įgytus per darbuotojo profesinę karjerą; tikisi, kad pagal suderintą paketą siūlomi mokymai bus pritaikyti ne tik prie iš darbo atleistų darbuotojų poreikių, bet ir prie dabartinės verslo aplinkos;
21. primena, kad EGF parama neturi pakeisti veiksmų, už kuriuos, kaip nustatyta pagal nacionalinę teisę ar kolektyvinius susitarimus, atsako įmonės, taip pat bendrovių ar sektorių restruktūrizavimo priemonių; pažymi, jog Suomija patvirtino, kad parama iš EGF iš tiesų nepakeis minėtų veiksmų ir priemonių;
22. prašo Komisijos užtikrinti galimybę visuomenei susipažinti su dokumentais, susijusiais su EGF atvejais;
23. pritaria prie šios rezoliucijos priedamam sprendimui;
24. paveda Pirmininkui pasirašyti šį sprendimą su Tarybos pirmininku ir užtikrinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
25. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją ir jos priedą Tarybai ir Komisijai.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

PRIEDAS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų mobilizavimo pagal Suomijos paraišką „EGF/
2017/002 FI/Microsoft 2“**

(Šio priedo tekstas čia nepateikiamas, nes jis atitinka galutinį aktą – Sprendimą (ES) 2017/1600.)

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

P8_TA(2017)0338

ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ES ATLPS): dabartinių direktyvos taikymo aviacijos veiklai apribojimų išlaikymas ir pasirengimas nuo 2021 m. įgyvendinti pasaulinę rinkos priemonę ***I

2017 m. rugsėjo 13 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB, siekiant išlaikyti dabartinius jos taikymo aviacijos veiklai apribojimus ir pasirengti nuo 2021 m. įgyvendinti pasaulinę rinkos priemonę (COM(2017)0054 – C8-0028/2017 – 2017/0017(COD))⁽¹⁾

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2018/C 337/35)

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl reglamento

2 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (2a) **aplinkos apsauga yra vienas iš svarbiausių iššūkių, su kuriais susiduria Sąjunga;**

Pakeitimas 38w

Pasiūlymas dėl reglamento

3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (3) 2014 m. spalio 23 ir 24 d. Europos Vadovų Taryba nustatė privalomą uždavinį iki 2030 m. visos ekonomikos mastu išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį Europos Sąjungoje sumažinti bent 40 %, palyginti su 1990 m. išmestu kiekiu. 2015 m. kovo 6 d. Tarybos posėdyje šis Sąjungos ir jos valstybių narių indėlis oficialiai patvirtintas kaip pagal Paryžiaus susitarimą numatomas įgyvendinti nacionaliniu lygmeniu nustatomas įpareigojantis veiksmas. 2014 m. spalio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadose numatyta, kad šį uždavinį ekonomiškai efektyviausiu būdu turėtų bendrai įgyvendinti visa Sąjunga taip, kad sektoriuose, kuriems taikoma ATLPS, ir sektoriuose, kuriems ATLPS netaikoma, išmetamas ŠESD kiekis iki 2030 m. būtų sumažintas atitinkamai 43 % ir 30 %, palyginti su 2005 m. išmestu ŠESD kiekiu. Prie išmetamo ŠESD kiekio mažinimo turėtų prisidėti visi ekonomikos sektoriai;

- (3) 2014 m. spalio 23 ir 24 d. Europos Vadovų Taryba nustatė privalomą uždavinį iki 2030 m. visos ekonomikos mastu išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį Europos Sąjungoje sumažinti bent 40 %, palyginti su 1990 m. išmestu kiekiu. 2015 m. kovo 6 d. Tarybos posėdyje šis Sąjungos ir jos valstybių narių indėlis oficialiai patvirtintas kaip pagal Paryžiaus susitarimą numatomas įgyvendinti nacionaliniu lygmeniu nustatomas įpareigojantis veiksmas. 2014 m. spalio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadose numatyta, kad šį uždavinį ekonomiškai efektyviausiu būdu turėtų bendrai įgyvendinti visa Sąjunga taip, kad sektoriuose, kuriems taikoma ATLPS, ir sektoriuose, kuriems ATLPS netaikoma, išmetamas ŠESD kiekis iki 2030 m. būtų sumažintas atitinkamai 43 % ir 30 %, palyginti su 2005 m. išmestu ŠESD kiekiu. Prie išmetamo ŠESD kiekio mažinimo turėtų prisidėti visi ekonomikos sektoriai **ir siekiant šio tikslo Komisija turėtų parengti, be kita ko, platformą, skirtą valstybėms narėms keistis geriausios praktikos pavyzdžiais ir patirtimi, įgyta mažataršio judumo sektoriuje;**

⁽¹⁾ Klausimas buvo grąžintas nagrinėti atsakingam komitetui, kad būtų vedamos tarpinstitucinės derybos pagal Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnio 4 dalies ketvirtą pastraipą (A8-0258/2017).

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl reglamento

3 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (3a) gerai veikianti, reformuota ES ATLPS kartu su patobulinta rinkos stabilizavimo priemone bus pagrindinė Europos priemonė siekiant 40 % sumažinimo tikslo, taikant linijinį koeficientą ir skirstant nemokamus apyvartinius taršos leidimus po 2020 m. Aukcionuose parduotina apyvartinių taršos leidimų dalis teisės akte turėtų būti nurodoma kaip procentinis dydis, siekiant sudaryti sąlygas patikimiau planuoti investicinius sprendimus, padidinti skaidrumą, sumažinti anglies dioksido nutekėjimą ir visą sistemą padaryti paprastesnę ir suprantamesnę. Tos nuostatos turėtų derėti su Sąjungos tikslais klimato srityje ir jos įsipareigojimais pagal Paryžiaus susitarimą ir būti suderintos su 2018 m. palankesnių sąlygų sudarymo dialogu, pirmuoju bendros pažangos įvertinimu 2023 m. ir vėlesniais kas penkerius metus atliekamais bendros pažangos įvertinimais, siekiant informuoti apie vėlesnius nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 39
Pasiūlymas dėl reglamento
4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (4) Sąjunga ir jos valstybės narės nuo 1997 m. deda pastangas, kad būtų pasiektas tarptautinis susitarimas dėl aviacijos išmetamųjų ŠESD poveikio mažinimo, ir nuo 2008 m. yra priėmusios teisės aktų, pagal kuriuos taikydamos nuo 2005 m. veikiančią ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ES ATLPS) riboja aviacijos veiklos poveikį klimato kaitai. Siekdama paskatinti Tarptautinę civilinės aviacijos organizaciją (ICAO) imtis tolesnių veiksmų, Sąjunga du kartus priėmė tam tikrą laiką galiojančias nuo ES ATLPS nukrypti leidžiančias nuostatas, pagal kurias įpareigojimai taikomi tik dėl ŠESD, išmetamų vykdant skrydžius tarp Europos ekonominėje erdvėje (EEE) esančių aerodromų ir tais pačiais maršrutais skraidantiems orlaivių naudotojams (nepriklausomai nuo to, kur jie įsisteigę) sudaromos vienodos veiklos sąlygos. Naujaisiu nuo ES ATLPS nukrypti leidžiančiame Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 421/2014 nustatyta, kad 2013–2016 m. įpareigojimas laikytis ES ATLPS taikomas tik EEE vidaus skrydžiams, ir numatyta galimybė (atlikus tame reglamente nustatytą peržiūrą) nuo 2017 m. sausio 1 d. sistemą pradėti taikyti skrydžiams į aerodromus, esančius už EEE ribų, ir iš jų;

Pakeitimas

- (4) Sąjunga ir jos valstybės narės nuo 1997 m. deda pastangas, kad būtų pasiektas tarptautinis susitarimas dėl aviacijos išmetamųjų ŠESD poveikio mažinimo, ir nuo 2008 m. yra priėmusios teisės aktų, pagal kuriuos taikydamos nuo 2005 m. veikiančią ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ES ATLPS) riboja aviacijos veiklos poveikį klimato kaitai. **2011 m. gruodžio 21 d. sprendime**^(1a) **Teisingumo Teismas išaiškino, kad skrydžių už EEE ribų įtraukimas į ES ATLPS nepažeidžia tarptautinės teisės. Be to, valstybės narės 2004 m. ir po to 2008 m. pakartotinai įsipareigojo įgyvendinti bendro Europos dangaus iniciatyvą, atsižvelgdamos į ateityje didėjančius oro eismo srautus. Norint pasiekti pažangą tobulinant oro eismo valdymo sistemą, būtina sparčiau įgyvendinti Bendro Europos dangaus oro eismo valdymo mokslinių tyrimų programą (SESAR) ir pagal projektą „Švarus dangus“ skatinti novatoriškas technologijas. Per Tarptautinę civilinės aviacijos organizaciją (ICAO) pradėjus taikyti pasaulinę rinkos priemonę, ji turėtų padėti dar labiau sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį aviacijos sektoriuje.** Siekdama paskatinti Tarptautinę civilinės aviacijos organizaciją (ICAO) imtis tolesnių veiksmų, Sąjunga du kartus priėmė tam tikrą laiką galiojančias nuo ES ATLPS nukrypti leidžiančias nuostatas, pagal kurias įpareigojimai taikomi tik dėl ŠESD, išmetamų vykdant skrydžius tarp Europos ekonominėje erdvėje (EEE) esančių aerodromų ir tais pačiais maršrutais skraidantiems orlaivių naudotojams (nepriklausomai nuo to, kur jie įsisteigę) sudaromos vienodos veiklos sąlygos. Naujaisiu nuo ES ATLPS nukrypti leidžiančiame Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 421/2014 nustatyta, kad 2013–2016 m. įpareigojimas laikytis ES ATLPS taikomas tik EEE vidaus skrydžiams, ir numatyta galimybė (atlikus tame reglamente nustatytą peržiūrą) nuo 2017 m. sausio 1 d. sistemą pradėti taikyti skrydžiams į aerodromus, esančius už EEE ribų, ir iš jų;

^(1a) 2011 m. gruodžio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-366/10 „Air Transport Association of America and Others“ prieš „Secretary of State for Energy and Climate Change“, ECLI: EU:C:2011:864.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 4
Pasiūlymas dėl reglamento
5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (5) atsižvelgiant į 2016 m. spalio mėn. 39-ojoje ICAO asamblėjoje priimtą rezoliuciją dėl pasaulinės rinkos priemonės įgyvendinimo nuo 2021 m., siekiant kompensuoti tarptautinės aviacijos sektoriuje išmetamą ŠESD kiekį, viršijantį 2020 m. lygį, **manoma, kad tol, kol nebus padaryta tolesnės pažangos kuriant pasaulinės rinkos priemonės struktūros elementus ir ją įgyvendinant, tikslinga toliau taikyti galiojančią nukrypti leidžiančią nuostatą.** 2018 m. ICAO planuoja priimti standartus ir rekomenduojamą praktiką, kurie papildytų tą rezoliuciją ir padėtų įgyvendinti pasaulinę sistemą. Tačiau, kad sistema būtų konkrečiai įgyvendinta, reikės, kad ICAO šalys imtųsi vidaus lygmens veiksmų. Be to, ICAO turi parengti valdymo tvarką ir, be kita ko, registro sistemą. Atsižvelgiant į šias aplinkybes ir siekiant suteikti paskatą ICAO bei sudaryti palankias sąlygas įgyvendinti jos sistemą, šiuo metu galiojanti nuo ES ATLPS įpareigojimų nukrypti leidžianti nuostata, taikoma skrydžiams į trečiąsias šalis ir iš jų, turėtų būti toliau taikoma, **kol bus atlikta ICAO sistemos įgyvendinimo peržiūra.** Pratešus nukrypti leidžiančios nuostatos taikymą, aukcione parduotinių ir nemokamai išduotinių apyvartinių taršos leidimų (įskaitant leidimus iš specialaus rezervo) skaičius turėtų būti toks pat, kaip 2016 m., ir turėtų būti proporcingas sumažintam atsisakytinių apyvartinių taršos leidimų skaičiui;

Pakeitimas

- (5) atsižvelgiant į 2016 m. spalio mėn. 39-ojoje ICAO asamblėjoje priimtą rezoliuciją dėl pasaulinės rinkos priemonės įgyvendinimo nuo 2021 m., siekiant kompensuoti tarptautinės aviacijos sektoriuje išmetamą ŠESD kiekį, viršijantį 2020 m. lygį, 2018 m. ICAO planuoja priimti standartus ir rekomenduojamą praktiką, kurie papildytų tą rezoliuciją ir padėtų įgyvendinti pasaulinę sistemą. Tačiau, kad sistema būtų konkrečiai įgyvendinta, reikės, kad ICAO šalys imtųsi vidaus lygmens veiksmų. Be to, ICAO turi parengti valdymo tvarką ir, be kita ko, registro sistemą. Atsižvelgiant į šias aplinkybes ir siekiant suteikti paskatą ICAO bei sudaryti palankias sąlygas įgyvendinti jos sistemą, šiuo metu galiojanti nuo ES ATLPS įpareigojimų nukrypti leidžianti nuostata, taikoma skrydžiams į trečiąsias šalis ir iš jų, turėtų būti toliau taikoma **iki 2021 metų.** Pratešus nukrypti leidžiančios nuostatos taikymą, aukcione parduotinių ir nemokamai išduotinių apyvartinių taršos leidimų (įskaitant leidimus iš specialaus rezervo) skaičius turėtų būti toks pat, kaip 2016 m., ir turėtų būti proporcingas sumažintam atsisakytinių apyvartinių taršos leidimų skaičiui;

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento
5 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (5a) **50 % apyvartinių taršos leidimų turėtų būti parduodama aukcione nuo 2021 m. sausio 1 d., o visam suteiktų apyvartinių taršos leidimų skaičiui reikėtų taikyti linijinį mažinimo koeficientą, kaip numatyta Direktyvos 2003/87/EB 9 straipsnyje;**

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 6
Pasiūlymas dėl reglamento
5 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (5b) pajamos iš apyvartinių taršos leidimų arba jų finansinės vertės ekvivalento pardavimo aukcione turėtų būti naudojamos klimato kaitos problemoms Sąjungoje ir trečiojoje šalyse spręsti, siekiant, inter alia, mažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, prisitaikyti prie klimato kaitos poveikio Sąjungoje ir trečiojoje, ypač besivystančiose, šalyse, finansuoti mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, kuriais šis poveikis būtų švelninamas ir prie jo prisitaikoma, be kita ko, aeronautikos, oro transporto ir tvaraus alternatyvaus aviacinio kuro srityse, mažinti išmetamų dujų kiekį naudojant nedidelį teršalų kiekį išmetantį transportą ir padengti ES ATLPS administravimo išlaidas. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas valstybėms narėms, kurios naudoja šias pajamas mokslinių tyrimų ir inovacijų programoms ar iniciatyvoms pagal Devintąją bendrąją mokslinių tyrimų programą (BP 9) bendrai finansuoti. Pagal Direktyvą 2003/87/EB, pajamų, gautų pardavus apyvartinius taršos leidimus aukcione, panaudojimo skaidrumas yra labai svarbus, užtikrinant Sąjungos įsipareigojimų vykdymą;

Pakeitimas 7
Pasiūlymas dėl reglamento
5 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (5c) išmetamo teršalų kiekio kompensavimas pagal pasaulinę rinkos priemonę yra vienas iš ICAO numatytų priemonių, kuriomis siekiama nustatyto tikslo – nuo 2020 m. užtikrinti augimą nedidinant išmetamo anglies dioksido kiekio (CNG 2020), krepšelio elementų ir jį turėtų papildyti sklandmens ir variklio technologijų pažanga. Tęstinis mokslinių tyrimų strategijų ir programų, pvz. Jungtinė technologijų iniciatyva „Svarus dangus“, GALILEO, SESAR ir „Horizontas 2020“, finansavimas bus itin svarbus siekiant technologinių inovacijų ir eksploatacinių patobulinimų, kad būtų viršytas CNG 2020 tikslas ir užtikrintas visą sektorių apimantis visiškas išmetamųjų teršalų kiekio sumažinimas. Be to, svarbu, kad valstybės narės labai sparčiai ir visapusiškai įgyvendintų Sąjungos teisės aktus, pvz., Bendro Europos dangaus teisės aktus, kuriais siekiama užkirsti kelią Europos oro erdvės susiskaidymui ir kartu aviacijos išmetamo CO₂ kiekio didėjimui;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 8
Pasiūlymas dėl reglamento
6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (6) atsižvelgiant į tai, kad svarbūs pasaulinės rinkos priemonės elementai dar turi būti sukurti, o jos įgyvendinimas priklauso nuo **nacionalinių ir regioninių** teisės aktų, kurie dar turi būti priimti, manoma, kad peržiūrą tikslinga atlikti tada, kai bus aiškus šių teisinių priemonių pobūdis ir turinys, prieš pradėdant įgyvendinti ICAO pasaulinę rinkos priemonę, o Europos Parlamentui ir Tarybai bus pateikta ataskaita. Toje ataskaitoje turėtų būti aptarti visi ICAO priimti standartai ar kitos priemonės, trečiųjų šalių veiksmai siekiant įgyvendinti pasaulinę rinkos priemonę, kuri nuo 2021 m. turi būti taikoma išmetamosioms ŠESD, ir kiti susiję tarptautinio masto pokyčiai (pvz., pagal Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvenciją (JTBBKKK) ir Paryžiaus susitarimą priimtos taisyklės dėl anglies dioksido rinkų ir apskaitos). Toje ataskaitoje turėtų būti apsvaistyta, kaip atliekant ES ATPLS direktyvos peržiūrą šias priemones įgyvendinti Sąjungos teisėje. Be to, joje turėtų būti atitinkamai išnagrinėtos EEE vidaus skrydžiams taikomos taisyklės. Prie tos ataskaitos prireikus turėtų būti pridėtas pasiūlymas Europos Parlamentui ir Tarybai, kuris derėtų su siekiu užtikrinti aviacijos sektoriaus indėlį įgyvendinant Sąjungos 2030 m. įsipareigojimą visos ekonomikos mastu mažinti išmetamą ŠESD kiekį;

Pakeitimas

- (6) atsižvelgiant į tai, kad svarbūs pasaulinės rinkos priemonės elementai dar turi būti sukurti, o jos įgyvendinimas priklauso nuo **dalyvaujančių valstybių ir regionų** teisės aktų, Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai turėtų reguliariai teikti ataskaitas dėl ICAO derybų pažangos, visų pirma susijusios su atitinkamomis ICAO priimtomis priemonėmis, trečiųjų šalių veiksmais siekiant įgyvendinti pasaulinę rinkos priemonę, kuri 2021–2035 m. laikotarpiu turi būti taikoma išmetamiems teršalams, pastangoms parengti plataus užmojo ir privalomas priemones, kuriomis būtų siekiama ilgalaikio aviacijos sektoriaus tikslo perpus sumažinti aviacijos sektoriuje išmetamą CO2 kiekį iki 2050 m., palyginti su 2005 m. lygiu, ir kitais atitinkamais tarptautinio masto pokyčiais (pvz., pagal Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvenciją (JTBBKKK) ir Paryžiaus susitarimą priimtos taisyklės dėl anglies dioksido rinkų ir apskaitos). Kai bus aiškus ICAO priemonių pobūdis ir turinys ir prieš pradėdant taikyti ICAO pasaulinę rinkos priemonę, Komisija turėtų pateikti ataskaitą, kurioje turėtų išnagrinėti, kaip atliekant ES ATPLS direktyvos peržiūrą šias priemones įgyvendinti Sąjungos teisėje ir jas su šia teise suderinti. Be to, toje ataskaitoje turėtų būti atitinkamai išnagrinėtos EEE vidaus skrydžiams taikomos taisyklės. Prie tos ataskaitos prireikus turėtų būti pridėtas pasiūlymas Europos Parlamentui ir Tarybai, kuris derėtų su siekiu užtikrinti aviacijos sektoriaus indėlį įgyvendinant Sąjungos 2030 m. įsipareigojimą visos ekonomikos mastu mažinti išmetamą ŠESD kiekį;

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl reglamento
6 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (6a) siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi esamų ir būsimų Sąjungos vidaus klimato kaitos standartų ir nedarant poveikio, kaip nurodyta Direktyvos 2003/87/EB 28b straipsnyje, CORSIA turėtų būti įgyvendinta ES teisėje ir su ja suderinta taikant ES ATPLS;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl reglamento

6 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (6b) *Sąjungos lygmeniu buvo priimti keli teisės aktai, kuriais siekiama užkirsti kelią Europos oro erdvės susiskaidymui, siekiant padidinti oro eismo srautus ir oro erdvės naudojimo valdymą ir tokiu būdu sumažinant teršalų išmetimus. Sąjungoje sistema CORSIA turėtų būti laikoma ICAO vadinamojo „priemonių krepšelio“ dalimi kartu su visišku teisės aktų dėl Bendro Europos dangaus įgyvendinimu valstybėse narėse, programos SESAR įgyvendinimu, GNSS panaudojimu palydovinės navigacijos tikslais ir jungtinėmis technologijų iniciatyvomis, pavyzdžiui, BĮ „Švarus dangus I“ ir BĮ „Švarus dangus II“. Be to, Komisija turėtų pateikti ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl veiksmų, skirtų įgyvendinti pasaulinę rinkos priemonę, kuri turėtų taikyti valstybės narės, siekdamos sumažinti aviacijos sektoriuje išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, be kita ko, dėl valstybių narių pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 525/2013 17 straipsnį pateikiamos informacijos apie įplaukų panaudojimą;*

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl reglamento

6 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (6c) *nors technines taisykles dėl ICAO pasaulinės rinkos priemonės dar turi patvirtinti ICAO taryba, svarbu, kad reguliavimo institucijos ir orlaivių naudotojai kiek įmanoma anksčiau gautų informacijos apie stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo reikalavimus ir apie išmetamųjų teršalų vienetų, atitinkančius reikalavimus pagal ICAO sistemą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos pasirengti įgyvendinti ICAO sistemą ir išmetamo CO₂ kiekio stebėseną nuo 2019 m. sausio 1 d. Tokių stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo reikalavimų griežtumas turėtų atitikti išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo reikalavimus pagal Komisijos reglamentą (ES) Nr. 601/2012 ir jais turėtų būti užtikrinama, kad pateiktos išmetamųjų teršalų ataskaitos būtų patikrintos pagal Komisijos reglamentą (ES) Nr. 600/2012;*

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 11
Pasiūlymas dėl reglamento
6 d konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (6d) *nors turėtų būti pripažintas ICAO techninio darbo konfidencialumas, taip pat svarbu, kad ICAO valstybės narės, orlaivių naudotojai ir pilietinė visuomenė toliau dalyvautų ICAO vykdomame darbe siekiant įgyvendinti pasaulinę rinkos priemonę ir kad ICAO užmegztų ryšius su visais suinteresuotaisiais subjektais, kad jie būtų laiku informuojami apie padarytą pažangą ir priimtus sprendimus. Norint to pasiekti, gali prireikti peržiūrėti ICAO Aviacijos aplinkos apsaugos komiteto nariams ir stebėtojams taikomus konfidencialumo protokolus;*

Pakeitimas 12
Pasiūlymas dėl reglamento
7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (7) siekiant priimti bendro pobūdžio ne teisėkūros procedūra priimtinus aktus, kuriais būtų papildomos ar iš dalies keičiamos tam tikros neesminės teisėkūros procedūra priimto akto nuostatos, pagal Sutarties 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai ICAO rengiamos pasaulinės rinkos priemonės taikymo tikslu priimti orlaivių naudotojams taikytinas **išmetamo ŠESD** kiekio stebėsenos, ataskaitų apie jį teikimo ir jo tikrinimo priemonės. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, **taip pat ir** su ekspertais, ir kad šios konsultacijos vyktų vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (7) siekiant priimti bendro pobūdžio ne teisėkūros procedūra priimtinus aktus, kuriais būtų papildomos ar iš dalies keičiamos tam tikros neesminės teisėkūros procedūra priimto akto nuostatos, pagal Sutarties 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai ICAO rengiamos pasaulinės rinkos priemonės taikymo tikslu priimti orlaivių naudotojams taikytinas **išmetamų teršalų** kiekio stebėsenos, ataskaitų apie jį teikimo ir jo tikrinimo priemonės. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, **ypač** su ekspertais, ir kad šios konsultacijos vyktų vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. **Kad sprendimų priėmimo procesas būtų skaidresnis ir veiksmingesnis**, visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl reglamento

7 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (7a) *nors ilgalaikis tikslas turėtų būti iki antrojo ICAO sistemos etapo, kuris prasidės 2024 m., sukurti bendrą visuotinę išmetamo anglies dioksido kiekio aviacijos sektoriuje mažinimo sistemą, tuo atveju, jei ICAO pasaulinės rinkos priemonės nepakaks, kad būtų galima įgyvendinti Sąjungos klimato politikos tikslus ir įsipareigojimus pagal Paryžiaus susitarimą, reikėtų išnagrinėti ir kitas anglies dioksido mažinimo galimybes;*

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl reglamento

7 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (7b) *aviacija taip pat daro poveikį klimatui dideliame aukštyje išmesdama azoto oksidų, vandens garų, sulfatų ir suodžių dalelių. Tarpvyriausybė klimato kaitos grupė nustatė, kad šiuo metu bendras dabartinis aviacijos poveikis klimatui yra 2–4 kartus didesnis už praeityje šiame sektoriuje darytą tik išmetamo anglies dioksido poveikį. Laukiant pažangos mokslo srityje kuo daugiau dėmesio turėtų būti skiriama bet kokio aviacijos poveikio klausimo sprendimui. Taip pat turėtų būti skatinami kondensacinių valkčių, taip pat žinomų kaip inversijos pėdsakai, formavimosi, jų virsmo į plunksninius debesis, mažesnio tiesioginio sulfatų aerolių, suodžių, vandens garų valkčių ir plunksninių debesų poveikio, taip pat veiksmingų išmetamų teršalų kiekio mažinimo priemonių, įskaitant veiklos ir technines priemones, moksliniai tyrimai;*

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 15
Pasiūlymas dėl reglamento
9 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(9a) *pripažįstama, kad kenksmingas oro transporto išmetamų teršalų poveikis klimatui neapsiriboja tik CO₂ poveikiu. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/101/EB^(1a) Komisija įsipareigojo 2008 m. pateikti atitinkamą pasiūlymą dėl išmetamų azoto oksidų. Nepaisant techninių ir politinių sunkumų, su kuriais susiduriama šioje srityje, Komisija turėtų paspartinti šios srities darbą;*

^(1a) 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/101/EB, iš dalies keičianti Direktyvą 2003/87/EB, kad į šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų prekybos sistemą Bendrijoje būtų įtrauktos aviacijos veiklos rūšys (Tekstas svarbus EEE) (OL L 8, 2009 1 13, p. 3).

Pakeitimas 16
Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 pastraipos - 1 punktas (naujas)
 Direktyva 2003/87/EB
 3c straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

-1) 3c straipsnyje pridedama ši dalis:

„3a. 2021 m. bendras aviacijos veiklai skiriamų apyvartinių taršos leidimų skaičius yra 10 % mažesnis nei laikotarpiu nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d. vidutiniškai skirtas leidimų skaičius, o vėliau skaičius kasmet mažėja tokia pat sparta kaip ir bendra ES ATLPS viršutinė riba, nustatyta 9 straipsnio antroje pastraipoje, siekiant užtikrinti, kad iki 2030 m. aviacijos sektoriaus viršutinė riba labiau atitiktų kitų ES ATLPS sektorių viršutinę ribą.

Nuo 2021 m. aviacijos veiklai į aerodromus, esančius šalyse, nepriklausančiose EEE, ir iš jų skiriamų apyvartinių taršos leidimų skaičius gali būti koreguojamas, atsižvelgiant į ICAO pasaulinę rinkos priemonę, kuri turi būti įgyvendinama nuo 2021 m., siekiant kompensuoti tarptautinės aviacijos sektoriuje išmetamą teršalų kiekį, viršijantį 2020 m. lygį.“

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 36**Pasiūlymas dėl reglamento****1 straipsnio 1 dalies - 1a punktas (naujas)**

Direktyva 2003/87/EB

3d straipsnio 2 dalis

Dabartinis tekstas

Pakeitimas

-1a) 3d straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

2. Nuo **2013 m.** sausio 1 d. **15 %** leidimų parduodama aukcione. Ši procentinė dalis gali būti padidinta atsižvelgiant į bendros šios direktyvos peržiūros rezultatus.

„2. Nuo **2021 m.** sausio 1 d. **50 %** leidimų parduodama aukcione. Ši procentinė dalis gali būti padidinta atsižvelgiant į bendros šios direktyvos peržiūros rezultatus.“

Pakeitimas 18**Pasiūlymas dėl reglamento****1 straipsnio 1 pastraipos - 1 b punktas (naujas)**

Direktyva 2003/87/EB

3d straipsnio 3 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

-1b) 3d straipsnio 3 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

Priimamas reglamentas, kuriame pateikiamos išsamios nuostatos dėl valstybių narių aukcione parduotinų leidimų, kurių neprivaloma išduoti nemokamai pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis arba 3f straipsnio 8 dalį. Leidimų skaičius, kurį kiekviena valstybė narė turės parduoti aukcione kiekvienu laikotarpiu, yra proporcingas šiai valstybei narei tenkančiai bendrai visoms valstybėms narėms ataskaitiniais metais priskirtų aviacijos emisijų daliai, apie kurią pranešama pagal 14 straipsnio 3 dalį ir kuri patikrinama pagal 15 straipsnį. 3c straipsnio 1 dalyje nurodytu laikotarpiu ataskaitiniais metais laikomi 2010 m., o kiekvienu 3c straipsnyje nurodytu vėlesniu laikotarpiu ataskaitiniais metais laikomi kalendoriniai metai, kurie pasibaigia likus 24 mėnesiams iki laikotarpio, kuriuo vyks aukcionas, pradžios.

„**Komisijai pagal [23] straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais ši direktyva papildoma nustatant išsamią tvarką** dėl valstybių narių aukcione parduotinų leidimų, kurių neprivaloma išduoti nemokamai pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis arba 3f straipsnio 8 dalį. Leidimų skaičius, kurį kiekviena valstybė narė turės parduoti aukcione kiekvienu laikotarpiu, yra proporcingas šiai valstybei narei tenkančiai bendrai visoms valstybėms narėms ataskaitiniais metais priskirtų aviacijos emisijų daliai, apie kurią pranešama pagal 14 straipsnio 3 dalį ir kuri patikrinama pagal 15 straipsnį. 3c straipsnio 1 dalyje nurodytu laikotarpiu ataskaitiniais metais laikomi 2010 m., o kiekvienu 3c straipsnyje nurodytu vėlesniu laikotarpiu ataskaitiniais metais laikomi kalendoriniai metai, kurie pasibaigia likus 24 mėnesiams iki laikotarpio, kuriuo vyks aukcionas, pradžios.“

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 pastraipos - 1 c punktas (naujas)

Direktyva 2003/87/EB

3d straipsnio 3 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

-1c) 3d straipsnio 3 dalies antra pastraipa išbraukiama.

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies - 1d punktas (naujas)

Direktyva 2003/87/EB

3d straipsnio 4 dalies 1 pastraipa

Dabartinis tekstas

Pakeitimas

-1d) 3d straipsnio 4 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Valstybės narės nustato, kaip bus naudojamos leidimų pardavimo aukcione gautos pajamos. Šios pajamos turėtų būti naudojamos klimato kaitos problemoms ES ir trečiojoje šalyje spręsti, inter alia, išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimui, prisitaikymui prie klimato kaitos poveikio ES ir trečiojoje šalyje, ypač besivystančiose šalyse, mokslinių tyrimų ir pokyčių finansavimui siekiant sušvelninti šį poveikį ir prisitaikyti, ypač aeronautikos ir oro transporto srityse, išmetamų dujų kiekio naudojant nedidelį teršalų kiekį išmetantį transportą sumažinimui ir **Bendrijos** sistemos administravimo išlaidų padengimui. Aukcione gautos įplaukos taip pat turėtų būti naudojamos įnašams į Pasaulinį energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių fondą padengti bei priemonėms, kurios padėtų užkirsti kelią miškų kirtimui, finansuoti.“

„Visos leidimų pardavimo aukcione gautos pajamos **turi** būti naudojamos klimato kaitos problemoms ES ir trečiojoje šalyje spręsti, *inter alia*, išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimui, prisitaikymui prie klimato kaitos poveikio ES ir trečiojoje šalyje, ypač besivystančiose šalyse, mokslinių tyrimų ir pokyčių finansavimui siekiant sušvelninti šį poveikį ir prisitaikyti, ypač aeronautikos ir oro transporto srityse, išmetamų dujų kiekio naudojant nedidelį teršalų kiekį išmetantį transportą sumažinimui ir **Sąjungos** sistemos administravimo išlaidų padengimui, **taip pat finansuoti bendriems aviacijos srities projektams, kuriais siekiama sumažinti aviacijos sektoriaus išmetamą CO₂ kiekį, pvz., bendrai įmonei SESAR ir jungtinei technologijų iniciatyvai „Švarus dangus“ ir kitoms iniciatyvoms, kuriomis suteikiama galimybė plačiai naudoti GNSS palydovinėms navigacijos sistemoms ir kurti sąveikius pajėgumus visose valstybėse narėse, visų pirma tuos, kurie gerina oro navigacijos infrastruktūrą, oro navigacijos paslaugų teikimą ir oro erdvės naudojimą.** Aukcione gautos įplaukos taip pat gali būti naudojamos įnašams į Pasaulinį energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiosios energijos fondą padengti bei priemonėms, kurios padėtų užkirsti kelią miškų naikinimui, finansuoti. **Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas valstybėms narėms, kurios naudoja pajamas mokslinių tyrimų ir inovacijų programoms ar iniciatyvoms pagal Devintąją bendrąją mokslinių tyrimų programą (BP 9) bendrai finansuoti. Pagal šią direktyvą pajamų, gautų pardavus apyvartinius taršos leidimus aukcione, panaudojimo skaidrumas yra labai svarbus, užtikrinant Sąjungos įsipareigojimų vykdymą.“**

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 21**Pasiūlymas dėl reglamento****1 straipsnio 1 pastraipos - 1 e punktas (naujas)**

Direktyva 2003/87/EB

12 straipsnio 3 dalis

Dabartinis tekstas

Pakeitimas

-1e) 12 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

3. Valstybės narės užtikrina, kad iki kiekvienų metų balandžio 30 d. kiekvieno įrenginio operatorius atsisakytų tokio leidimų, **išskyrus pagal II skyrių išduotus leidimus**, skaičiaus, kuris atitiktų bendrą per ankstesnius kalendorinius metus iš to įrenginio išmestų šiltnamio efektą skatinančių dujų kiekį, patikrintą pagal 15 straipsnio nuostatas, ir kad tie leidimai vėliau būtų panaikinti.

„3. Valstybės narės užtikrina, kad iki kiekvienų metų balandžio 30 d. kiekvieno įrenginio operatorius atsisakytų tokio leidimų skaičiaus, kuris atitiktų bendrą per ankstesnius kalendorinius metus iš to įrenginio išmestų šiltnamio efektą skatinančių dujų kiekį, patikrintą pagal 15 straipsnio nuostatas, ir kad tie leidimai vėliau būtų panaikinti.“

Pakeitimas 47**Pasiūlymas dėl reglamento****1 straipsnio 1 dalies - 1f punktas (naujas)**

Direktyva 2003/87/EB

12 straipsnio - 3a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

-1f) 12 straipsnyje prieš 3a dalį įterpiama ši dalis:

„-3a. Siekiant užtikrinti ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos vientisumą aplinkos požiūriu, aviacijos veiklos vykdytojai ir kiti veiklos vykdytojai, kuriems taikoma apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, negali naudotis apyvartiniais taršos leidimais, kuriuos laikotarpiui nuo 2018 m. sausio 1 d. išdavė valstybė narė, dėl kurios esama baigiančių galioti įsipareigojimų aviacijos veiklos vykdytojų ir kitų veiklos vykdytojų atžvilgiu. Ši dalis įgyvendinama teisės aktu, nurodytu 19 straipsnyje.“

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 pastraipos - 1 g punktas (naujas)

Direktyva 2003/87/EB

21 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

-1 g) 21 straipsnyje pridedama ši dalis:

„2a) 2 dalyje nurodytoje ataskaitoje, naudojant duomenis, pateiktus bendradarbiaujant pagal 18b straipsnį, pridedamas orlaivių naudotojų, kuriems taikomi šios direktyvos reikalavimai ir kurie neužsiregistravo registre, sąrašas.“

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 pastraipos 1 punkto a papunkčio i punktas

Direktyva 2003/87/EB

28a straipsnio 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

a) visų išmetamųjų teršalų, kurie kiekvienais kalendoriniais metais nuo 2013 m. sausio 1 d. išmetami vykdant skrydžius į aerodromus, esančius šalyse, nepriklausančiose Europos ekonominei erdvei (toliau – EEE), ir iš jų, atsižvelgiant į 28b straipsnyje nurodytos peržiūros **rezultatus**;

a) visų išmetamųjų teršalų, kurie kiekvienais kalendoriniais metais nuo 2013 m. sausio 1 d. **iki 2020 m. gruodžio 31 d.** išmetami vykdant skrydžius į aerodromus, esančius šalyse, nepriklausančiose Europos ekonominei erdvei (toliau – EEE), ir iš jų, atsižvelgiant į 28b straipsnyje nurodytos peržiūros **rezultatus**“;

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 pastraipos 1 punkto a papunkčio i punktas

Direktyva 2003/87/EB

28a straipsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) visų išmetamųjų teršalų, kurie kiekvienais kalendoriniais metais nuo 2013 m. sausio 1 d. išmetami vykdant skrydžius tarp aerodromo, esančio viename iš atokiausių regionų, nurodytų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 349 straipsnyje, ir aerodromo, esančio kitame EEE regione, atsižvelgiant į 28b straipsnyje nurodytos peržiūros rezultatus.

b) visų išmetamųjų teršalų, kurie kiekvienais kalendoriniais metais nuo 2013 m. sausio 1 d. **iki 2020 m. gruodžio 31 d.** išmetami vykdant skrydžius tarp aerodromo, esančio viename iš atokiausių regionų, nurodytų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 349 straipsnyje, ir aerodromo, esančio kitame EEE regione, atsižvelgiant į 28b straipsnyje nurodytos peržiūros rezultatus.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 25**Pasiūlymas dėl reglamento****1 straipsnio 1 pastraipos 1 punkto a papunkčio i a punktas (naujas)**

Direktyva 2003/87/EB

28a straipsnio 1 dalies b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

*Pakeitimas***ia) įterpiamas šis punktas:**

„ba) visų išmetamųjų teršalų, kurie kiekvienais kalendoriniais metais nuo 2017 m. sausio 1 d. išmetami vykdant skrydžius tarp EEE esančių aerodromų dėl to, kad skrydis nukreipiamas į EEE esančią aerodromą, kaip nurodyta šios dalies a ar b punktuose, atsižvelgiant į peržiūrą, kaip nurodyta 28b straipsnyje.“

Pakeitimas 26**Pasiūlymas dėl reglamento****1 straipsnio 1 pastraipos 1 punkto b papunkčio i punktas**

Direktyva 2003/87/EB

28a straipsnio 2 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Nukrypstant nuo 3d–3f straipsnių, nuo 2017 m. sausio 1 d. iki dienos, kurią įsigalios pakeitimai, padaryti po 28b straipsnyje nurodytos peržiūros, orlaivių naudotojams kiekvienais metais išduodamas toks pat, kaip 2016 m., apyvartinių taršos leidimų skaičius. Nuo 2021 m. apyvartinių taršos leidimų skaičiui taikomas 9 straipsnyje nurodytas linijinis koeficientas.

Nukrypstant nuo 3d–3f straipsnių, nuo 2017 m. sausio 1 d. iki **2020 m. gruodžio 31 d. ir iki** dienos, kurią įsigalios pakeitimai, padaryti po 28b straipsnyje nurodytos peržiūros, orlaivių naudotojams kiekvienais metais išduodamas toks pat, kaip 2016 m., apyvartinių taršos leidimų skaičius. Nuo 2021 m. apyvartinių taršos leidimų skaičiui taikomas 9 straipsnyje nurodytas linijinis koeficientas.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 pastraipos 1 punkto b papunkčio ii punktas

Direktyva 2003/87/EB

28a straipsnio 2 dalies 3 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

ii) trečia pastraipa **išbraukiama**;

Pakeitimas

ii) trečia pastraipa **pakeičiama taip**:

„Ne vėliau kaip 2018 m. rugsėjo 1 d. valstybės narės paskelbia kiekvienam orlaivių naudotojui skirtų aviacijos apyvartinių taršos leidimų, susijusių su veikla, vykdoma laikotarpiu nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d., skaičių.“

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 pastraipos 1 punkto c papunktis

Direktyva 2003/87/EB

28a straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Nukrypdoma nuo 3d straipsnio 3 dalies, kiekviena valstybė narė nuo 2013 m. sausio 1 d. aukcione parduodamų apyvartinių taršos leidimų skaičių sumažina atitinkamai pagal jai priskirtų aviacijos sektoriaus išmetamųjų teršalų, susijusių su skrydžiais, kuriems netaikomos šio straipsnio 1 dalies a ir b punktuose numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos, kiekį.“;

Pakeitimas

4. Nukrypdoma nuo 3d straipsnio 3 dalies, kiekviena valstybė narė **laikotarpiu** nuo 2013 m. sausio 1 d. **iki 2020 m. gruodžio 31 d.** aukcione parduodamų apyvartinių taršos leidimų skaičių sumažina atitinkamai pagal jai priskirtų aviacijos sektoriaus išmetamųjų teršalų, susijusių su skrydžiais, kuriems netaikomos šio straipsnio 1 dalies a ir b punktuose numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos, kiekį.

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 pastraipos 1 punkto d a papunktis (naujas)

Direktyva 2003/87/EB

28a straipsnio 8 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

da) 8 dalis išbraukiama.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 30**Pasiūlymas dėl reglamento****1 straipsnio 1 pastraipos 2 punktą**

Direktyva 2003/87/EB

28b straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Komisija teikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl atitinkamų ICAO standartų ar kitų teisinių priemonių, taip pat vidaus priemonių, kurių siekdamas įgyvendinti pasaulinę rinkos priemonę, nuo 2021 m. taikytiną išmetamoms šiltnamio efektą sukeliančioms dujoms, ėmėsi trečiosios šalys, ir dėl kitų susijusių tarptautinio masto pokyčių.

Pakeitimas

1. Komisija **iki 2019 m. sausio 1 d. ir po to reguliariai** teikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl atitinkamų ICAO standartų **ir rekomenduojamos praktikos, ICAO tarybos patvirtintų rekomendacijų, susijusių su pasauline rinkos priemone**, ar kitų teisinių priemonių, taip pat vidaus priemonių, kurių, siekdamas įgyvendinti pasaulinę rinkos priemonę, nuo 2021 m. taikytiną išmetamoms šiltnamio efektą sukeliančioms dujoms, ėmėsi trečiosios šalys, **dėl trečiųjų šalių išlygų padarinių** ir dėl kitų susijusių tarptautinio masto pokyčių. **Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai taip pat reguliariai teikia atnaujintą informaciją apie pasaulinio registro sudarymą ir rekomenduojamos praktikos plėtojamą pagal ICAO standartų nustatymo procedūras. Komisija, atsižvelgdama į JT BKKK visuotinį padėties įvertinimą, taip pat teikia ataskaitas dėl pastangų pasiekti siektiną ilgalaikį išmetamų dujų kiekio mažinimo tikslą: iki 2050 m. per pusę sumažinti aviacijos sektoriuje išmetamą CO₂ kiekį, palyginti su 2005 m. lygiu.**

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 pastraipos 2 punktas

Direktyva 2003/87/EB

28b straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. **Ataskaitoje turėtų būti išnagrinėti būdai, kaip atliekant šios direktyvos peržiūrą** minėtas ICAO priemonės įgyvendinti Sąjungos teisėje. Ataskaitoje taip pat turėtų būti atitinkamai aptartos taisyklės, taikytinos skrydžiams EEE viduje.

Pakeitimas

2. **Komisija iki 2020 m. kovo 1 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą dėl minėtų ICAO priemonių tinkamumo ir galimybių** minėtas ICAO priemonės įgyvendinti Sąjungos teisėje **atliekant šios direktyvos peržiūrą**. Ataskaitoje taip pat turėtų būti atitinkamai aptartos taisyklės, taikytinos skrydžiams EEE viduje. **Ataskaitoje taip pat išnagrinėjamas pasaulinės rinkos priemonės užmojis ir bendras aplinkosauginis jos naudingumas, įskaitant jos bendrąjį tikslą, atsižvelgiant į pagal Paryžiaus susitarimą nustatytus tikslus, dalyvavimo lygį, įgyvendinamumą, skaidrumą, nuobaudos už reikalavimų nesilaikymą, viešųjų konsultacijų procesai, kompensavimo kreditų kokybę, išmetamų teršalų kiekio stebėseną, ataskaitų apie jį teikimas ir jo tikrinimas, registrai, atskaitomybė ir taisyklės dėl biokuro naudojimo. Be to, ataskaitoje aptariama, ar pagal 28c straipsnio 2 dalį priimtas deleguotasis aktas turi būti patikslintas.**

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 pastraipos 2 punktas

Direktyva 2003/87/EB

28b straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Prie **ataskaitos prireikus gali būti pridėti** pasiūlymai Europos Parlamentui ir Tarybai iš dalies keisti, panaikinti ar pakeisti 28a straipsnyje numatytas nukrypti leidžiančias nuostatas arba pratęsti jų galiojimą, atsižvelgiant į Sąjungos 2030 m. išsipareigojimą visos ekonomikos mastu mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį.

Pakeitimas

3. Prie **šio straipsnio 2 dalyje nurodytos ataskaitos prireikus pridedami** pasiūlymai Europos Parlamentui ir Tarybai iš dalies keisti, panaikinti ar pakeisti 28a straipsnyje numatytas nukrypti leidžiančias nuostatas arba pratęsti jų galiojimą, atsižvelgiant į Sąjungos 2030 m. išsipareigojimą visos ekonomikos mastu mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, **siekiant užtikrinti visapusišką Sąjungos veiksmų klimato kaitos srityje aplinkosauginį naudingumą ir veiksmingumą, kad būtų kuo mažiau dviprasmybės prieš pradedant veikti CORSIA.**

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 34**Pasiūlymas dėl reglamento****1 straipsnio 1 pastraipos 2 punktas**

Direktyva 2003/87/EB

28c straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Komisija priima nuostatas dėl tinkamos išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos, ataskaitų apie jį teikimo ir jo tikrinimo siekiant įgyvendinti ICAO rengiamą pasaulinę rinkos priemonę. Tos nuostatos **grindžiamos tais pačiais principais, kaip** 14 straipsnio 1 dalyje **nurodytas reglamentas**, ir jomis užtikrinama, kad pateiktos išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ataskaitos būtų tikrinamos pagal 15 straipsnį.

Pakeitimas

1. Komisija priima nuostatas dėl tinkamos išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos, ataskaitų apie jį teikimo ir jo tikrinimo siekiant įgyvendinti ICAO rengiamą pasaulinę rinkos priemonę. Tos nuostatos **visapusiškai atitinka** 14 straipsnio 1 dalyje **nurodyto reglamento principus**, ir jomis užtikrinama, kad pateiktos išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ataskaitos būtų tikrinamos pagal 15 straipsnį.

Pakeitimas 35**Pasiūlymas dėl reglamento****1 straipsnio 1 pastraipos 2 a punktas (naujas)**

Direktyva 2003/87/EB

30 straipsnio 4 a dalis (nauja)

*Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas***2a) 30 straipsnyje pridedama tokia dalis:**

„4a. Iki 2020 m. sausio 1 d. Komisija pateikia atnaujintą aviacijos sektoriaus su išmetamu CO₂ kiekiu nesusijusio poveikio analizę, prie kurios prirėikus pridedamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kaip geriausiai kovoti su šiuo poveikiu.“

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

P8_TA(2017)0339

Šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir šalinamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimas 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją ***I

2017 m. rugsėjo 13 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir šalinamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos bei ataskaitų ir kitos su klimato kaita susijusios informacijos teikimo mechanizmo (COM(2016)0479 – C8-0330/2016 – 2016/0230(COD))⁽¹⁾

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2018/C 337/36)

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl reglamento

-1 konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (-1) *derėtų atsižvelgti į prie Europos Sąjungos sutarties, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties pridėtą Protokolą Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje;*

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl reglamento

-1 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (-1a) *derėtų atsižvelgti į prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėtą Protokolą Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo;*

⁽¹⁾ Klausimas buvo gražintas nagrinėti atsakingam komitetui, kad būtų vedamos tarpinstitucinės derybos pagal Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnio 4 dalies ketvirtą pastraipą (A8-0262/2017).

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 3
Pasiūlymas dėl reglamento
3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (3) 2016 m. **birželio 10 d. Komisija pateikė pasiūlymą ES ratifikuoti Paryžiaus susitarimą. Šis teisės akto pasiūlymas** yra dalis Sąjungos įgyvendinamo išpareigojimo visos ES mastu sumažinti išmetamą ŠESD kiekį, kuris buvo **patvirtintas** Sąjungos ir jos valstybių narių numatomame nacionaliniu lygmeniu nustatytame ŠESD mažinimo išpareigojime, kuris 2015 m. gegužės 6 d. buvo pateiktas Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (JTBKKK) sekretoriatui; ⁽¹⁰⁾

⁽¹⁰⁾ <http://www4.unfccc.int/submissions/indc/Submission%20Pages/submissions.aspx>

Pakeitimas

- (3) 2016 m. **spalio 5 d. Taryba ratifikavo Paryžiaus susitarimą Sąjungos vardu po to, kai 2016 m. spalio 4 d. buvo gautas Europos Parlamento pritarimas. Paryžiaus susitarimas įsigaliojo 2016 m. lapkričio 4 d. Šiuo atžvilgiu šis reglamentas** yra dalis Sąjungos įgyvendinamo išpareigojimo visos ES mastu sumažinti išmetamą ŠESD kiekį, kuris buvo **nustatytas** Sąjungos ir jos valstybių narių numatomame nacionaliniu lygmeniu nustatytame ŠESD mažinimo išpareigojime, kuris 2015 m. gegužės 6 d. buvo pateiktas Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (JTBKKK) sekretoriatui ⁽¹⁰⁾. **Sąjungai reikia toliau rodyti pavyzdį ir didinti savo su klimatu susijusias pastangas iki Paryžiaus susitarimo tikslą atitinkančio lygio;**

⁽¹⁰⁾ <http://www4.unfccc.int/ndcregistry/pages/Party.aspx?party=EUU>

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 4
Pasiūlymas dėl reglamento
4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (4) Paryžiaus susitarime, be kita ko, nustatytas ilgalaikis tikslas, atitinkantis siekį užtikrinti, kad pasaulio temperatūros padidėjimas būtų gerokai mažesnis nei 2 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, ir toliau siekti, kad jis nebūtų didesnis kaip 1,5 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu. Kad **pasiektų šį tikslą**, susitarimo šalys **vėliau** turėtų parengti nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus, apie juos pranešti ir juos vykdyti. Paryžiaus susitarimu pakeičiamas 1997 m. Kioto protokolu, kuris po 2020 m. nebebus taikomas, numatytas principas. Paryžiaus susitarime taip pat raginama antroje šio šimtmečio pusėje pasiekti žmogaus veiklos nulemtą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio iš šaltinių ir jų šalinimo absorbentais pusiausvyrą ir raginama Šalims imtis veiksmų siekiant išsaugoti ir prireikus pagerinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų absorbentus ir kaupiklius, įskaitant miškus;

Pakeitimas

- (4) Paryžiaus susitarime, be kita ko, nustatytas ilgalaikis tikslas, atitinkantis siekį užtikrinti, kad pasaulio temperatūros padidėjimas būtų gerokai mažesnis nei 2 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, ir toliau siekti, kad jis nebūtų didesnis kaip 1,5 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, **o šiam tikslui pasiekti pasaulyje reikia pereiti į neigiamo teršalų išmetimo lygio laikotarpį, kurio metu miškams, žemės ūkio paskirties žemei ir šlapžemėms, įskaitant durpynus, teks pagrindinis vaidmuo. Paryžiaus susitarimu taip pat siekiama sustiprinti pasaulinį atsaką į klimato kaitos keliamą grėsmę, atsižvelgiant į darnaus vystymosi ir pastangų panaikinti skurdą tikslus, be kita ko, siekiant „didinti gebėjimą prisitaikyti prie neigiamo klimato kaitos poveikio ir skatinti atsparumą klimato kaitai ir mažu išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiu pasižymincią plėtrą tokiu būdu, kad nekiltų grėsmė maisto gamybai“.** Paryžiaus susitarime jo šalys taip pat pripažino „ypatingą apsirūpinimo maistu užtikrinimo ir maisto trūkumo panaikinimo svarbą, ypač maisto gamybos sistemų pažeidžiamumą dėl neigiamo klimato kaitos poveikio“. Kad būtų pasiektas Paryžiaus susitarimo tikslas, reikia, kad jo šalys **dėtų daugiau bendrų pastangų, siekdamos sušvelninti klimato kaitos padarinius ir apriboti pasaulio klimato atšilimą. Susitarimo šalys turėtų parengti nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus, apie juos pranešti ir juos vykdyti. Paryžiaus susitarimu pakeičiamas 1997 m. Kioto protokolu, kuris po 2020 m. nebebus taikomas, numatytas principas. Paryžiaus susitarime taip pat raginama antroje šio šimtmečio pusėje pasiekti žmogaus veiklos nulemtą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio iš šaltinių ir jų šalinimo absorbentais pusiausvyrą ir raginama Šalims imtis veiksmų siekiant išsaugoti ir prireikus pagerinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų absorbentus ir kaupiklius, įskaitant miškus. Paryžiaus susitarime jo šalys pripažįsta, kad prisitaikymo veiksmai turėtų būti visiškai skaidrūs, atsižvelgiant į ekosistemas, taip pat turi remtis ir vadovautis pažangiausiomis turimomis mokslo žiniomis;**

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento

4 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (4a) būtina, kad miškai būtų tvarkomi tvariai, laikantis tvarios miškotvarkos principų, nustatytų „Forest Europe“ proceso metu. Tame procese tvari miškotvarka apibrėžta kaip miškų ir miškų žemių priežiūra ir naudojimas tokiu būdu ir tokia sparta, kad išsaugoma jų biologinė įvairovė, produktyvumas, atkūrimo išteklių, gyvybingumas ir galimybė dabar ir ateityje užtikrinti atitinkamas ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas vietos, nacionaliniu ir pasaulio lygmeniu, taip pat nedarant žalos kitoms ekosistemoms. Tokiam tvarkymui taip pat reikia pripažinti miškų įveisimo vaidmenį šiame kontekste;

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl reglamento

4 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (4b) siekiant užtikrinti neigiamą išmetamųjų teršalų kiekį, kurio reikia norint pasiekti Paryžiaus susitarimo tikslus, žemės naudojimo, žemės naudojimo paskirties keitimo ir miškininkystės (angl. LULUCF) apskaitos sistema turi būti patikima. Kadangi anglies dioksido šalinimas dėl LULUCF yra grįžtamasis, jis turėtų būti laikomas atskiru Sąjungos klimato politikos sistemos ramsčiu;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 7
Pasiūlymas dėl reglamento
5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (5) 2014 m. spalio 23–24 d. Europos Vadovų Taryba taip pat pripažino daugialypius žemės ūkio bei žemės naudojimo sektoriaus tikslus, kurie pasižymi mažesniu klimato kaitos švelninimo potencialu, ir poreikį užtikrinti Sąjungos aprūpinimo maistu ir kovos su klimato kaita tikslų darną. Europos Vadovų Taryba paprašė Komisijos išnagrinėti būdus, kaip būtų galima geriausiai skatinti tvarų maisto gamybos intensyvinimą, tuo pačiu optimizuojant šio sektoriaus indėlį mažinant šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir vykdant sekvestraciją, be kita ko, įveisiant mišką ir nustatyti politiką dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo paskirties keitimo ir miškininkystės (LULUCF) įtraukimo į 2030 m. šiltnamio efektą sukeliančių dujų poveikio švelninimo strategiją, kai tik bus sudarytos techninės sąlygos ir bet kuriuo atveju anksčiau nei 2020 m.;

Pakeitimas

- (5) 2014 m. spalio 23–24 d. Europos Vadovų Taryba taip pat pripažino daugialypius žemės ūkio bei žemės naudojimo sektoriaus tikslus, kurie pasižymi mažesniu klimato kaitos švelninimo potencialu, ir poreikį užtikrinti Sąjungos aprūpinimo maistu ir kovos su klimato kaita tikslų darną. **Be to, technologinių sprendimų įgyvendinimas žemės ūkio ir miškininkystės sektoriuose padeda plėsti gamybą ir mažinti aplinkosauginį pėdsaką.** Europos Vadovų Taryba paprašė Komisijos išnagrinėti būdus, kaip būtų galima geriausiai skatinti tvarų maisto gamybos intensyvinimą, tuo pačiu optimizuojant šio sektoriaus indėlį mažinant šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir vykdant sekvestraciją, be kita ko, įveisiant mišką ir nustatyti politiką dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo paskirties keitimo ir miškininkystės (LULUCF) įtraukimo į 2030 m. šiltnamio efektą sukeliančių dujų poveikio švelninimo strategiją, kai tik bus sudarytos techninės sąlygos ir bet kuriuo atveju anksčiau nei 2020 m.;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 8
Pasiūlymas dėl reglamento
6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (6) LULUCF sektorius prie klimato kaitos švelninimo **gali prisidėti** keliais būdais, visų pirma mažinant išmetamą ŠESD kiekį ir išlaikant bei didinant absorbentus ir anglies sankaupas. Norint, kad priemonės, kuriomis siekiama visų pirma padidinti anglies dioksido sekvestraciją, būtų veiksmingos, **būtina** užtikrinti anglies absorbentų ilgalaikį stabilumą ir pritaikomumą;

Pakeitimas

- (6) LULUCF sektorius **labai priklausomas nuo klimato kaitos ir labai jos pažeidžiamas. Tačiau šis sektorius taip pat turi didžiulį potencialą užtikrinti ilgalaikę naudą klimatui ir ženkliai prisidėti prie ilgalaikių Sąjungos ir tarptautinių kovos su klimato kaita tikslų įgyvendinimo.** LULUCF sektorius prie klimato kaitos švelninimo **prisideda** keliais būdais, visų pirma mažinant išmetamą ŠESD kiekį ir išlaikant bei didinant absorbentus ir anglies sankaupas. **Sektorius taip pat teikia biologines medžiagas, kurios gali atsinaujinančia mažą anglies dioksido kiekį išskiriančia miškų biomase pakeisti medžiagas, kurioms naudojama daug iškastinio kuro arba kurias gaminant išskiriama daug anglies dioksido.** Tokio pakeitimo atžvilgiu derėtų atsižvelgti į visą tų medžiagų gyvavimo ciklą – nuo žaliavų gamybos iki perdirbimo ir gamybos etapų. Bioekonomika, be kita ko, medžiagų pakeitimas, pavyzdžiui, statybose, ir bioenergija, atlieka svarbų vaidmenį pereinant prie nuo iškastinio kuro nepriklausomos ekonomikos. Norint, kad priemonės, kuriomis siekiama visų pirma padidinti anglies dioksido sekvestraciją, būtų veiksmingos ir atitiktų Paryžiaus susitarimą, itin svarbu užtikrinti tvarų miškų ir išteklių valdymą bei anglies absorbentų ilgalaikį stabilumą ir pritaikomumą. **Kadangi LULUCF sektorius yra priklausomas nuo ilgų laikotarpių, kad būtų galima tvariai investuoti ilguoju laikotarpiu, reikia ilgalaikių strategijų;**

Pakeitimas 9
Pasiūlymas dėl reglamento
6 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (6a) **Sąjunga turėtų tapti pasaulio lydere skatinant ir eksportuojant mokslinius tyrimus ir investicijas į tvarią, pažangią ir novatorišką praktiką, technologijas ir idėjas LULUCF sektoriuje, taip pat į žaliųjų technologijų sklaidą, siekiant sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir tuo pačiu metu išsaugoti maisto gamybą, taip rodant pavyzdį savo tarptautiniams partneriams, įskaitant besivystančias šalis. Šiuo požiūriu turėtų būti sustiprintas veiksmingas bendradarbiavimas ir partnerystė su privačiojo sektoriaus subjektais, ypač su mažosiomis ir vidutinėmis įmonėmis;**

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl reglamento

6 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (6b) *teikiant pirmenybę klimato kaitos mokslinių tyrimų finansavimui padidėtų LULUCF sektoriaus vaidmuo švelninant klimato kaitą ir prisitaikant prie jos. Visų pirma 2021–2028 m. numatytos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programos skatinimas LULUCF sektoriuje padėtų, be kita ko, pagilinti ir skleisti mokslo ir vietos bendruomenių žinias apie sektoriaus veiklos rezultatus, paspartinti tvarias inovacijas, paskatinti perėjimą į skaitmeninį amžių, modernizuoti mokymą ir švietimą, sustiprinti LULUCF sektoriaus atsparumą ir stebėti biologinę įvairovę bei žmogaus veiklą;*

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl reglamento

6 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (6c) *negyvos medienos, ypač antžeminės stambios negyvos medienos ir požeminės negyvos medienos, esančios tiek netvarkomuose, tiek tvarkomuose miškuose, moksliniai turimai turėtų būti intensyvinami, siekiant padidinti miškų anglies dioksido apskaitos tikslumą ir skaičiuojant grynąjį ekosistemos anglies dioksido likutį. Turimi įrodymai yra nepakankami, tačiau rodo, kad negyva mediena gali būti didelės apimties anglies dioksido absorbentas, todėl negyvos medienos palikimas vietovėje, be kita ko, galėtų būti svarbus biologinei įvairovei ir galėtų būti pripažintas atliekančiu svarbų vaidmenį išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo strategijoje. Tokie duomenys svarbūs atsižvelgiant į tai, kad miškų tvarkymui gali būti naudingas negyvos medienos šalinimas, pvz., energijos reikmėms, todėl bet koks sprendimas dėl teisingo klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos turėtų būti informacija ir mokliškai pagrįstas sprendimas. 2017–2030 m. laikotarpiu tiems moksliniams tyrimams turėtų būti skirti specialūs ištekliai;*

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl reglamento

6 d konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (6d) *Sąjunga yra prisiėmusi įsipareigojimus, susijusius su Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslais, kurie gali būti pasiekti tik užtikrinus tinkamą miškų valdymą, ir įsipareigojimą sustabdyti ir apgręžti miškų naikinimo procesą bei skatinti miškų atsodinimą;*

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl reglamento

6 e konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (6e) *turėtų būti užtikrintas holistinis požiūris į atogrąžų miškų naikinimą, atsižvelgiant į visus miškų naikinimo veiksmus, taip pat į tikslą, įtrauktą į per derybas dėl JT BKKK paskelbtą Komisijos pareiškimą siekiant iki 2030 m. sustabdyti pasaulio miškų ploto mažėjimą ir iki 2020 m. bent 50 proc. sumažinti bendrą atogrąžų miškų naikinimą, palyginti su dabartiniais lygiais;*

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl reglamento

6 f konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (6f) *miškų ūkis ir miškai turėtų būti valdomi atsakingai ir turėtų realiai prisidėti prie šalies ekonominio vystymosi, kuris ūkininkams suteikia perspektyvias ekonomines galimybes, jei nenaikinami pažeidžiamų ekosistemų miškai, durpynuose nekuriamos plantacijos, plantacijos valdomos naudojant modernias agroekologines technologijas, kuriomis siekiama kuo labiau mažinti neigiamus ekologinius ir socialinius rezultatus, ir gerbiamos teisės į žemę, vietos bendruomenių teisės, taip pat žmogaus teisės ir darbuotojų teisės;*

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl reglamento

6 g konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (6 g) pažangaus ir tvaraus valdymo praktika gali padėti gerokai sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą LULUCF sektoriuje. Turėtų būti skatinama naujoviškos praktikos plėtra ir žemės savininkų naudojama pažangi valdymo praktika, pavyzdžiui, tikslusis žemės ūkis, tiksloji miškininkystė ir žemės ūkio skaitmeninimas. Stebėjimas naudojantis geologine informacija bei žemės stebėseną, taip pat keitimasis geriausios praktikos pavyzdžiais gali padėti valstybėms narėms pasiekti savo tikslinius rodiklius, todėl turėtų būti skatinama naudotis šiomis priemonėmis;

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl reglamento

6 h konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (6h) agroekologija palengvina perėjimą nuo linijinių maisto sistemų prie žiedinių maisto sistemų, kuriomis imituojami natūralūs ciklai, ji galėtų padėti sumažinti maisto ir žemės ūkio anglies dioksido ir ekologinius pėdsakus. Atsižvelgiant į agroekologijos ir agromiškininkystės indėlį į klimato kaitos poveikio švelninimą, jas svarbu skatinti;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 17
Pasiūlymas dėl reglamento
7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (7) Europos Parlamento ir Tarybos sprendime 529/2013/ES⁽¹¹⁾ visų pirma išdėstytos LULUCF sektoriuje išmetamam ir pašalinamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui taikomos apskaitos taisyklės ir taip juo prisidedama prie politikos, kuria siekiama LULUCF sektorių įtraukti į Sąjungos išsipareigojimą mažinti išmetamą ŠESD kiekį, formavimo. Šis reglamentas turėtų būti paremtas esamomis apskaitos taisyklėmis, jas atnaujinant ir patobulinant 2021–2030 m. laikotarpiu. Jame turėtų būti nustatyti valstybių narių įpareigojimai įgyvendinti tas apskaitos taisykles ir pareiga užtikrinti, kad visame LULUCF sektoriuje nesusidarytų grynojo išmetamųjų teršalų kiekio. Jame neturėtų būti nustatomi **jokie** privačių subjektų **įpareigojimai** apskaitos ar ataskaitų teikimo srityje;

⁽¹¹⁾ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 529/2013/ES dėl naudojant žemę, keičiant žemės naudojimą ir vykdant miškininkystės veiklą išmetamo ir absorbuojamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaitos taisyklių ir informacijos apie su šia veikla susijusius veiksmus (OL L 165, 2013 6 18, p. 80).

Pakeitimas

- (7) Europos Parlamento ir Tarybos sprendime 529/2013/ES⁽¹¹⁾ visų pirma išdėstytos LULUCF sektoriuje išmetamam ir pašalinamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui taikomos apskaitos taisyklės ir taip juo prisidedama prie politikos, kuria siekiama LULUCF sektorių įtraukti į Sąjungos išsipareigojimą mažinti išmetamą ŠESD kiekį, formavimo. Šis reglamentas turėtų būti paremtas esamomis apskaitos taisyklėmis, jas atnaujinant ir patobulinant 2021–2030 m. laikotarpiu. Jame **būtinai** turėtų būti nustatyti valstybių narių įpareigojimai įgyvendinti tas apskaitos taisykles ir pareiga užtikrinti, kad visame LULUCF sektoriuje nesusidarytų grynojo išmetamųjų teršalų kiekio. Jame neturėtų būti nustatomi **jokios** privačių subjektų, **įskaitant ūkininkus ir miškininkus, prievolės** apskaitos ar ataskaitų teikimo srityje, **ir būtina, kad valstybės narės nenustatytų tokių įpareigojimų šio reglamento įgyvendinimo metu;**

⁽¹¹⁾ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 529/2013/ES dėl naudojant žemę, keičiant žemės naudojimą ir vykdant miškininkystės veiklą išmetamo ir absorbuojamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaitos taisyklių ir informacijos apie su šia veikla susijusius veiksmus (OL L 165, 2013 6 18, p. 80).

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl reglamento

7 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (7a) žemės ūkis ir žemės naudojimas yra sektoriai, kurie daro tiesioginį ir esminį poveikį Sąjungos biologinei įvairovei ir ekosistemų funkcijoms. Dėl šios priežasties svarbų šių sektorių politikos tikslas – užtikrinti darną su Sąjungos biologinės įvairovės strategijos tikslais. Be to, esama kitų Sąjungos politikos priemonių, kuriomis galima skatinti praktiką, kuria viršijami minimalūs teisės aktų reikalavimai bei geros standartinės praktikos normos ir kuria padedama realiai prisitaikyti prie klimato kaitos ir švelninti jos poveikį bei išsaugoti anglies dioksido absorbentus, atliekant viešųjų gėrybių teikimo funkciją. Turėtų būti imamasi veiksnių siekiant įgyvendinti ir remti veiksmus, susijusius su klimato kaitos poveikio švelninimo ir prisitaikymo priemonėmis siekiant nuoseklaus ir darnaus miškų ir žemės ūkio paskirties žemės valdymo. Nors pripažįstama, kad žemės ūkyje galima tik nedaug sumažinti ne anglies dioksido teršalų išmetimą, šiam sektoriui reikia įnešti savo teisingą indėlį į klimato kaitos švelninimą dalį. Tai gali būti pasiekta, be kita ko, tobulinant pasėlių auginimą, kad padidėtų dirvožemio organinės anglies kiekis. Valstybės narės ir Komisija turėtų užtikrinti darną tarp BŽŪP ir šio reglamento nuostatų;

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl reglamento

7 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (7b) šlapžemės yra efektyviausios ekosistemos Žemėje anglies dioksido saugojimo požiūriu. Todėl šlapžemių nykimas ES yra ne tik problema biologinei įvairovei, bet ir didelė klimato problema. Kita vertus, saugant ir atkuriant šlapžemes galima būtų sustiprinti išsaugojimo pastangas ir sumažinti LULUCF sektoriuje išmetamą ŠESD kiekį. Šiuo klausimu derėtų atsižvelgti į tai, kad 2019 m. bus tobulinamos 2006 m. priimtose TKKK gairės;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 20
Pasiūlymas dėl reglamento
8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (8) siekiant nustatyti tikslią išmetamo ir pašalinamo ŠESD kiekio apskaitą remiantis 2006 m. Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (TKKK) gairėmis dėl nacionalinių šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos ataskaitų (toliau – TKKK gairės), turėtų būti naudojamos kasmet pagal Reglamentą (ES) Nr. 525/2013 teikiamos žemės naudojimo kategorijų ir žemės naudojimo kategorijų keitimo vertės, taip supaprastinant pagal JTBKKK ir Kioto protokolą taikomus metodus. Žemei, kurios naudojimo kategorija keičiama į kitą žemės naudojimo kategoriją, turėtų būti taikomas 20 metų (pagal TKKK gairėse numatytąją vertę) pereinamasis perkėlimo į tą kategoriją laikotarpis;

Pakeitimas

- (8) siekiant nustatyti tikslią išmetamo ir pašalinamo ŠESD kiekio apskaitą remiantis 2006 m. Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (TKKK) gairėmis dėl nacionalinių šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos ataskaitų (toliau – TKKK gairės), turėtų būti naudojamos kasmet pagal Reglamentą (ES) Nr. 525/2013 teikiamos žemės naudojimo kategorijų ir žemės naudojimo kategorijų keitimo vertės, taip supaprastinant pagal JTBKKK ir Kioto protokolą taikomus metodus. Žemei, kurios naudojimo kategorija keičiama į kitą žemės naudojimo kategoriją, turėtų būti taikomas 20 metų (pagal TKKK gairėse numatytąją vertę) pereinamasis perkėlimo į tą kategoriją laikotarpis. **Atsižvelgiant į Sąjungos, kaip kovos su klimato kaita lyderės, vaidmenį, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama nukrypti nuo tos numatytos vertės tik mišku apželdintos žemės atžvilgiu ir tik labai ribotomis aplinkybėmis, pagrįstomis pagal TKKK gaires. Nustatant galimybę taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą atsižvelgiama į gamtinių ir ekologinių sąlygų skirtumus tarp valstybių narių ir atitinkamai į skirtumus tarp jų miško žemės savybių;**

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 21
Pasiūlymas dėl reglamento
9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (9) dėl miško žemės veiklos išmetamas ir pašalinamas ŠESD kiekis priklauso nuo įvairių gamtinių sąlygų, amžiaus klasių struktūros, taip pat ankstesnės ir dabartinės tvarkymo praktikos. Naudojant bazinius metus nebūtų įmanoma atsižvelgti į tuos veiksnius ir į su tuo susijusį ciklišką poveikį išmetamam ir pašalinamam ŠESD kiekiui arba jo kasmetiniam svyravimui. Siekiant, kad **apskaitai neturėtų poveikio gamtiniai** ir konkrečioms šalims **būdingi ypatumai**, atitinkamose apskaitos taisyklėse turėtų būti numatyta taikyti orientacinius lygius. Nesant tarptautinės peržiūros pagal JTBKKK ir Kioto protokolą, reikėtų sukurti **peržiūros** procedūrą, **siekiant užtikrinti skaidrumą** ir pagerinti apskaitos kokybę šioje kategorijoje;

Pakeitimas

- (9) dėl miško žemės veiklos išmetamas ir pašalinamas ŠESD kiekis priklauso nuo įvairių gamtinių sąlygų, amžiaus klasių struktūros, taip pat ankstesnės ir dabartinės tvarkymo praktikos, **kuri valstybėse narėse labai skiriasi**. Naudojant bazinius metus nebūtų įmanoma atsižvelgti į tuos veiksnius ir į su tuo susijusį ciklišką poveikį išmetamam ir pašalinamam ŠESD kiekiui arba jo kasmetiniam svyravimui. Siekiant, kad **apskaitoje būtų galima atsižvelgti į gamtinius** ir konkrečioms šalims **būdingus ypatumus**, atitinkamose apskaitos taisyklėse turėtų būti numatyta taikyti orientacinius lygius; **pvz., Kroatijoje miškų valdymas buvo neįmanomas dėl jos teritorijos okupacijos, Kroatijos nepriklausomybės karo ir karo bei pokario aplinkybių. Atitinkamose apskaitos taisyklėse taip pat turėtų būti numatyta laikytis nuoseklumo ir Ministrų konferencijos dėl Europos miškų apsaugos („Forest Europe“) tvaraus miškų valdymo reikalavimų**. Nesant tarptautinės peržiūros pagal JTBKKK ir Kioto protokolą, reikėtų sukurti **skaidrią** procedūrą, **kad valstybės narės galėtų** pagerinti **galimybes atlikti auditą** ir apskaitos kokybę šioje kategorijoje;

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl reglamento
9 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (9a) **su nukirsto medžio produktais susijęs išmetamų teršalų kiekis LULUCF sektoriuje gali pakeisti ATLPS ir pastangų pasidalijimo sektorių teršalų kiekį ir šis reglamentas gali padėti tai pabrėžti ir tą kiekį apskaityti;**

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl reglamento

10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (10) **kai Komisija, peržiūredama** nacionalinius miškininkystės apskaitos planus, **nusprendžia į pagalbą pasitelkti ekspertų peržiūros grupę** pagal Komisijos sprendimą (C(2016)3301), **ji** turėtų remtis ekspertų peržiūros pagal JTBBBB gerąją praktiką ir patirtimi, be kita ko, kiek tai susiję su nacionalinių ekspertų dalyvavimu ir rekomendacijomis, ir iš valstybių narių **atrinkti pakankamą skaičių** ekspertų;

Pakeitimas

- (10) **siekiant peržiūrėti** nacionalinius miškininkystės apskaitos planus, pagal Komisijos sprendimą (C(2016)3301) **turėtų būti įsteigta ekspertų peržiūros grupė. Ekspertų peržiūros grupė** turėtų remtis ekspertų peržiūros pagal JTBBBB gerąją praktiką ir patirtimi, be kita ko, kiek tai susiję su nacionalinių ekspertų dalyvavimu ir rekomendacijomis, ir iš valstybių narių **turėtų būti atrinktas pakankamas skaičius ekspertų. Ekspertų peržiūros grupė nacionalinių miškininkystės apskaitos planų peržiūros klausimu turėtų konsultuotis su Miškų nuolatinio komitetu, įsteigtu Tarybos sprendimu 89/367/EEB, taip pat suinteresuotaisiais subjektais ir pilietine visuomene;**

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl reglamento

12 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (12) padidinus tausų nukirsto medžio produktų naudojimą galima gerokai apriboti į atmosferą išmetamų ŠESD kiekį ir padidinti jų pašalinimą iš atmosferos. Siekiant **skatinti daugiau naudoti** ilgu gyvavimo ciklu **pasišyminčius** nukirsto medžio **produktus**, apskaitos taisyklėmis turėtų būti užtikrinta, kad valstybių narių apskaitoje būtų tiksliai atspindėti nukirsto medžio produktų anglies absorbento pokyčiai, kai jie vyksta. Komisija turėtų pateikti gaires dėl metodinių klausimų, susijusių su nukirsto medžio produktams taikoma apskaita;

Pakeitimas

- (12) padidinus tausų nukirsto medžio produktų naudojimą galima gerokai apriboti į atmosferą išmetamų ŠESD kiekį **dėl pakeitimo poveikio (atsižvelgiant į kitų sektorių imlumą energijai ir taršos anglies dioksidu intensyvumą, pavyzdžiui, dėl cemento gamybos išmetama apie 8 proc. pasaulyje išmetamo anglies dioksido kiekio)**, ir padidinti jų pašalinimą iš atmosferos. Siekiant **pripažinti ir skatinti didesnį** ilgu gyvavimo ciklu **pasišyminčių nukirsto medžio produktų naudojimą ir teikti jam pirmenybę** nukirsto medžio produktų naudojimo **energijos tikslais atžvilgiu**, apskaitos taisyklėmis turėtų būti užtikrinta, kad valstybių narių apskaitoje būtų tiksliai atspindėti nukirsto medžio produktų anglies absorbento pokyčiai, kai jie vyksta. **Siekiant toliau skatinti ir įtraukti teigiamą pakeitimo poveikį, Komisija turėtų priimti deleguotąjį aktą, kuriuo į nukirsto medžio produktų skaičiavimus įtraukiama daugiau produktų.** Komisija turėtų pateikti gaires dėl metodinių klausimų, susijusių su nukirsto medžio produktams taikoma apskaita;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 25
Pasiūlymas dėl reglamento
13 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (13) natūralūs trikdžiai, kurių valstybė narė negali kontroliuoti ir kuriems ji negali daryti esminės įtakos, pavyzdžiui, gaisrai, vabzdžiai ir ligos, ekstremalios oro sąlygos ir geologiniai trikdžiai, gali sukelti laikiną ŠESD išmetimą LULUCF sektoriuje arba gali nulemti anksčiau pašalintų ŠESD kiekių grąžinimą į atmosferą. Kadangi tokį grįžtamąjį procesą gali lemti ir valdymo sprendimai, pavyzdžiui, sprendimai kirsti arba sodinti medžius, šiuo reglamentu turėtų būti užtikrinta, kad dėl žmogaus veiklos į atmosferą grąžinti anksčiau pašalinti ŠESD kiekiai visada būtų tiksliai atspindėti LULUCF apskaitoje. Be to, šiame reglamente valstybėms narėms turėtų būti suteikta ribota galimybė į LULUCF apskaitą neįtraukti dėl trikdžių, kurių valstybės narės nepajėgios kontroliuoti, išmesto ŠESD kiekio. Tačiau valstybės narės tas nuostatas turėtų taikyti taip, kad į apskaitą nebūtų nepagrįstai neįtraukiami tam tikri duomenys;

Pakeitimas

- (13) natūralūs trikdžiai, kurių valstybė narė negali kontroliuoti ir kuriems ji negali daryti esminės įtakos, pavyzdžiui, gaisrai, vabzdžiai ir ligos, ekstremalios oro sąlygos ir geologiniai trikdžiai, gali sukelti laikiną ŠESD išmetimą LULUCF sektoriuje arba gali nulemti anksčiau pašalintų ŠESD kiekių grąžinimą į atmosferą. Kadangi tokį grįžtamąjį procesą gali lemti ir valdymo sprendimai, pavyzdžiui, sprendimai kirsti arba sodinti medžius, šiuo reglamentu turėtų būti užtikrinta, kad dėl žmogaus veiklos į atmosferą grąžinti anksčiau pašalinti ŠESD kiekiai visada būtų tiksliai atspindėti LULUCF apskaitoje. **Valstybės narės turėtų būti skatinamos investuoti į prevencinius veiksmus, pavyzdžiui, tvaraus valdymo praktiką, siekiant sumažinti riziką, susijusią su natūraliais trikdžiais, ir tokiu būdu išvengti neigiamo poveikio miškų gebėjimui absorbuoti anglies dioksidą.** Be to, šiame reglamente valstybėms narėms turėtų būti suteikta ribota galimybė į LULUCF apskaitą neįtraukti dėl trikdžių, kurių valstybės narės nepajėgios kontroliuoti, išmesto ŠESD kiekio. Tačiau valstybės narės tas nuostatas turėtų taikyti taip, kad į apskaitą nebūtų nepagrįstai neįtraukiami tam tikri duomenys;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 26
Pasiūlymas dėl reglamento
14 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (14) atsižvelgiant į nacionalinius prioritetus, valstybės narės turėtų galėti pasirinkti tinkamas nacionalinės politikos priemones siekti savo išsipareigojimų dėl LULUCF, įskaitant galimybę vienoje žemės kategorijoje išmetamus išmetamuosius teršalus kompensuoti išmetamuosius teršalus pašalinant kitoje žemės kategorijoje. Jos taip pat turėtų turėti galimybę 2021–2030 m. laikotarpiu sukaupti grynąjį pašalintą kiekį. Prekyba tarp valstybių narių turėtų vykti ir toliau kaip papildoma galimybė atitikčiai užtikrinti. Vadovaujantis Kioto protokolo antrojo išsipareigojimų laikotarpio praktika, siekiant užtikrinti valstybės narės išsipareigojimų pagal šį reglamentą laikymąsi, taip pat turėtų būti sudaryta galimybė valstybei narei naudoti pasiektus perteklinius rezultatus pagal Reglamentą [], kuriuo, kuriant atsparią energetikos sąjungą ir siekiant vykdyti išsipareigojimus pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį ir iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos bei ataskaitų ir kitos su klimato kaita susijusios nacionalinio bei Sąjungos lygmens informacijos teikimo mechanizmo;

Pakeitimas

- (14) atsižvelgiant į nacionalinius prioritetus, valstybės narės turėtų galėti pasirinkti tinkamas nacionalinės politikos priemones siekti savo išsipareigojimų dėl LULUCF, įskaitant galimybę vienoje žemės kategorijoje išmetamus išmetamuosius teršalus kompensuoti išmetamuosius teršalus pašalinant kitoje žemės kategorijoje. Jos taip pat turėtų turėti galimybę 2021–2030 m. laikotarpiu sukaupti grynąjį pašalintą kiekį. Prekyba tarp valstybių narių turėtų vykti ir toliau kaip papildoma galimybė atitikčiai užtikrinti. Vadovaujantis Kioto protokolo antrojo išsipareigojimų laikotarpio praktika, siekiant užtikrinti valstybės narės išsipareigojimų pagal šį reglamentą laikymąsi, taip pat turėtų būti sudaryta galimybė valstybei narei naudoti pasiektus perteklinius rezultatus pagal Reglamentą [], kuriuo, kuriant atsparią energetikos sąjungą ir siekiant vykdyti išsipareigojimus pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį ir iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos bei ataskaitų ir kitos su klimato kaita susijusios nacionalinio bei Sąjungos lygmens informacijos teikimo mechanizmo, **nekenkiant bendram Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo tikslų užmojo lygiui. Valstybės narės turėtų turėti galimybę iki 280 mln. tonų bendro grynojo pašalinto teršalų kiekio, susijusio su iškirstų miškų žeme, mišku apželdinta žeme, kultivuojamais pasėliais, tvarkomomis pievomis, tvarkomomis šlapžemėmis, kai tinkama, taip pat, laikantis pagal Reglamento (ES) Nr. [2017/...], kuriuo valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį, 7 straipsnio 2 dalį priimto deleguotojo akto, su tvarkoma miškų žeme, siekdamas užtikrinti, kad būtų įvykdyti jų išsipareigojimai pagal Reglamentą (ES) Nr. [2017/...];**

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl reglamento

15 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (15) siekiant užtikrinti, kad ataskaitų apie išmetamą ir pašalinamą ŠESD kiekį ir kitą informaciją, kurios reikia valstybės narės įsipareigojimų laikymuisi įvertinti, teikimas ir tikrinimas vyktų veiksmingai, skaidriai ir ekonomiškai efektyviai, ataskaitų teikimo reikalavimai pagal šį reglamentą turėtų būti įtraukti į Reglamentą (ES) Nr. 525/2013, ir atitikties patikrose pagal šį reglamentą į tas ataskaitas turėtų būti atsižvelgta. Todėl Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas. Šios nuostatos gali būti dar labiau supaprastintos siekiant atsižvelgti į atitinkamus pakeitimus, susijusius su **integruotu energetikos sąjungos valdymu, dėl kurio Komisijos darbo programoje numatyta pateikti pasiūlymą iki 2016 m. pabaigos**;

Pakeitimas

- (15) siekiant užtikrinti, kad ataskaitų apie išmetamą ir pašalinamą ŠESD kiekį ir kitą informaciją, kurios reikia valstybės narės įsipareigojimų laikymuisi įvertinti, teikimas ir tikrinimas vyktų veiksmingai, skaidriai ir ekonomiškai efektyviai, ataskaitų teikimo reikalavimai pagal šį reglamentą turėtų būti įtraukti į Reglamentą (ES) Nr. 525/2013, ir atitikties patikrose pagal šį reglamentą į tas ataskaitas turėtų būti atsižvelgta. Todėl Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas. Šios nuostatos gali būti dar labiau supaprastintos siekiant atsižvelgti į atitinkamus pakeitimus, susijusius su **2016 m. lapkričio 30 d. Komisijos pateiktu pasiūlymu dėl reglamento dėl energetikos sąjungos valdymo**;

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl reglamento

15 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (15a) **pagal JTBBBBK Sąjunga ir jos valstybės narės įpareigojamos, naudodamos palyginamą metodiką, dėl kurios susitarė Šalių konferencija, sudaryti, reguliariai atnaujinti, skelbti ir Šalių konferencijai pateikti dėl žmogaus veiklos iš atskirų šaltinių išmetamo ir absorbentais pašalinamo ŠESD kiekio nacionalinės apskaitos ataskaitas. Šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos ataskaitos labai svarbios siekiant stebėti, kaip įgyvendinamas priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo aspektas, ir įvertinti klimato srities teisės aktų vykdymą. Valstybių narių įpareigojimai rengti ir tvarkyti nacionalines apskaitos ataskaitas nustatyti Komisijos pasiūlyme dėl reglamento dėl energetikos sąjungos valdymo**;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 29
Pasiūlymas dėl reglamento
17 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (17) siekiant palengvinti duomenų rinkimą ir pagerinti metodiką, žemės naudojimas turėtų būti apskaitomas ir teikiamos ataskaitos naudojant kiekvieno žemės ploto geografinio atsekamumo sistemą, atitinkančią nacionalines ir ES duomenų rinkimo sistemas. Reikia kuo geriau išnaudoti esamas Sąjungos ir valstybių narių programas, įskaitant Statistinių duomenų apie žemės dangą ir žemės naudojimą rinkimo sistemą (LUCAS, angl. **Land Use Cover Area Frame Survey**) ir Europos Žemės stebėsenos programą „Copernicus“ duomenims rinkti. Duomenų tvarkymas, įskaitant keitimąsi jais pakartotiniam naudojimui ataskaitose ir sklaidai, turėtų atitikti 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/2/EB, sukuriančią Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą, nuostatas;

Pakeitimas

- (17) siekiant palengvinti duomenų rinkimą ir pagerinti metodiką, žemės naudojimas turėtų būti **tiksliai** apskaitomas ir teikiamos ataskaitos naudojant kiekvieno žemės ploto geografinio atsekamumo sistemą, atitinkančią nacionalines ir ES duomenų rinkimo sistemas. Reikia kuo geriau išnaudoti esamas Sąjungos ir valstybių narių programas, įskaitant Statistinių duomenų apie žemės dangą ir žemės naudojimą rinkimo sistemą (LUCAS, angl. **„Land Use Cover Area Frame Survey“**), Europos Žemės stebėsenos, **ypač stebėsenos per „Sentinel 2“**, programą „Copernicus“ duomenims rinkti, **taip pat Europos palydovinės navigacijos sistemas „Galileo“ ir EGNOS, kurios gali būti naudojamos kaip pagalbinės priemonės stebint žemės naudojimą**. Duomenų tvarkymas, įskaitant keitimąsi jais pakartotiniam naudojimui ataskaitose ir sklaidai, turėtų atitikti 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/2/EB, sukuriančią Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą, nuostatas;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 30
Pasiūlymas dėl reglamento
18 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(18) siekiant tinkamai apskaityti sandorius pagal šį reglamentą, įskaitant naudojamąsi lankstumo priemonėmis, ir atlikti atitikties atsekamumo patikras, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį priimti aktus, **susijusius su apibrėžčių, verčių, šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir anglies absorbentų sąrašų techniniu suderinimu, orientacinių lygių atnaujinimu**, sandorių apskaita ir **metodikos** bei informacijos **reikalavimų peržiūra**. Šios priemonės turi būti taikomos atsižvelgiant į Komisijos reglamento (ES) Nr. 389/2013, kuriuo įsteigiamas Sąjungos registras, nuostatas. Būtinios nuostatos turėtų būti įtrauktos į vieną teisinį dokumentą, kuriame būtų sujungtos apskaitos nuostatos pagal Direktyvą 2003/87/EB, Reglamentą (ES) Nr. 525/2013, Reglamentą [], kuriuo valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti **išmetamą** šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį, ir šį reglamentą. Itin svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, be kita ko, su ekspertais, ir kad tos konsultacijos vyktų vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

Pakeitimas

(18) siekiant tinkamai apskaityti sandorius pagal šį reglamentą, įskaitant naudojamąsi lankstumo priemonėmis, ir atlikti atitikties atsekamumo patikras, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį priimti aktus, **kuriomis techniškai koreguojamos apibrėžtys, vertės, šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir anglies absorbentų sąrašas, atnaujinami orientaciniai lygiai**, sandorių apskaita **bei peržiūrima metodika remiantis naujausiomis priimtomis TTKK gairėmis, įskaitant 2013 m. TTKK papildomas šlapžemių gaires dėl nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos ataskaitų**, ir **JTBKKK gairėmis** bei informacijos **reikalavimais**. Šios priemonės turi būti taikomos atsižvelgiant į Komisijos reglamento (ES) Nr. 389/2013, kuriuo įsteigiamas Sąjungos registras, nuostatas. Būtinios nuostatos turėtų būti įtrauktos į vieną teisinį dokumentą, kuriame būtų sujungtos apskaitos nuostatos pagal Direktyvą 2003/87/EB, Reglamentą (ES) Nr. 525/2013, Reglamentą (ES) Nr. .../..., kuriuo, **kuriant atsparią energetikos sąjungą ir siekiant vykdyti įsipareigojimus pagal Paryžiaus susitarimą**, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti **išmetamų** šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį, ir šį reglamentą. Itin svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, be kita ko, su ekspertais, ir kad tos konsultacijos vyktų vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 31
Pasiūlymas dėl reglamento
19 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (19) Šį reglamentą reikėtų peržiūrėti 2024 m. ir kas 5 metus po to, įvertinant bendrą jo veikimą. Šioje peržiūroje taip pat bus galima pasinaudoti pagal Paryžiaus susitarimą atliekamo visuotinio padėties įvertinimo rezultatais;

Pakeitimas

- (19) *per šešis mėnesius nuo 2018 m. sutarimą skatinančio dialogo pagal JT BKKK Komisija turėtų paskelbti komunikatą, kuriame įvertintų Sąjungos klimato kaitos ir energetikos teisės aktų atitiktį Paryžiaus susitarimo tikslams. Šį reglamentą reikėtų peržiūrėti 2024 m. ir kas 5 metus po to, įvertinant bendrą jo veikimą. Šioje peržiūroje taip pat bus galima pasinaudoti pagal Paryžiaus susitarimą atliekamo visuotinio padėties įvertinimo rezultatais;*

Pakeitimas 32
Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 a pastraipa (nauja)

*Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

Šiame reglamente nenustatomos privačių subjektų, įskaitant ūkininkus ir miškininkus, prievolės vykdyti apskaitą ar teikti ataskaitas.

Pakeitimas 33
Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 b pastraipa (nauja)

*Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

Šiuo reglamentu prisidedama prie Sąjungos išipareigojimų pagal Paryžiaus susitarimo tikslus įgyvendinimo.

Pakeitimas 34
Pasiūlymas dėl reglamento
2 straipsnio 1 dalies e a punktas (naujas)

*Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

- ea) (nuo 2026 m.) tvarkoma šlapžemė – žemė, kuri pagal savo naudojimą deklaruojama kaip šlapžemė, kuri lieka šlapžeme, ir gyvenvietė bei kita žemė, paversta šlapžeme, taip pat šlapžemė, paversta gyvenvieta bei kita žeme.*

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 35
Pasiūlymas dėl reglamento
2 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybė narė gali nuspręsti įtraukti tvarkomą šlapžemę, **apibrėžiamą kaip žemė, kurios naudojimas pranešamas kaip šlapžemė, kuri lieka šlapžeme, ir gyvenvietę bei kitą žemę, paverstą šlapžeme, ir šlapžemę, paverstą gyvenvieta ir kita žeme**, į savo išsipareigojimą pagal 4 straipsnį. Jei valstybė narė pasirenka šią galimybę, ji apskaito tvarkomoje šlapžemėje išmetamą ir pašalinamą ŠESD kiekį pagal šį reglamentą

Pakeitimas

2. **2021–2025 m. laikotarpiu valstybė** narė gali nuspręsti įtraukti tvarkomą šlapžemę į savo išsipareigojimą pagal 4 straipsnį. Jei valstybė narė pasirenka šią galimybę, ji apskaito tvarkomoje šlapžemėje išmetamą ir pašalinamą ŠESD kiekį pagal šį reglamentą

Pakeitimas 36
Pasiūlymas dėl reglamento
3 straipsnio 1 dalies f a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

fa) miškų atskaitos lygis – 2021–2025 m. ir 2026–2030 m. laikotarpiais tos valstybės narės teritorijoje tvarkomoje miško žemėje per metus išmetamo arba pašalinamo vidutinio grynojo ŠESD kiekio įvertis;

Pakeitimas 37
Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 1 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Laikotarpiui po 2030 m. valstybės narės stengiasi padidinti savo pašalinamų ŠESD kiekius taip, kad jie viršytų jų išmetamų ŠESD kiekį. Komisija pasiūlo sistemą tiksliniams rodikliams po 2030 m., kuri apima tokius padidintus pašalinamų ŠESD kiekius, atsižvelgiant į Sąjungos ilgalaikius klimato politikos tikslus ir išsipareigojimus pagal Paryžiaus susitarimą.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 38
Pasiūlymas dėl reglamento
5 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Kiekviena valstybė narė parengia ir veda apskaitą, kurioje tiksliai parodomas 2 straipsnyje nurodytose žemės apskaitos kategorijose išmetamas ir pašalinamas ŠESD kiekis. Valstybės narės užtikrina savo sąskaitų ir kitų pagal šį reglamentą pateikiamų duomenų tikslumą, išsamumą, nuoseklumą, palyginamumą ir skaidrumą. Valstybės narės nurodo išmetamą ŠESD kiekį pliuso ženklu (+), o pašalintą ŠESD kiekį minuso ženklu (-).

Pakeitimas

1. Kiekviena valstybė narė parengia ir veda apskaitą, kurioje tiksliai parodomas 2 straipsnyje nurodytose žemės apskaitos kategorijose išmetamas ir pašalinamas ŠESD kiekis, **vadovaujantis ataskaitų teikimo gairėmis, kurias priėmė JT BKKK ar Paryžiaus susitarimo organai 2021–2030 m. laikotarpiui**. Valstybės narės užtikrina savo sąskaitų ir kitų pagal šį reglamentą pateikiamų duomenų tikslumą, išsamumą, nuoseklumą, palyginamumą ir skaidrumą. Valstybės narės nurodo išmetamą ŠESD kiekį pliuso ženklu (+), o pašalintą ŠESD kiekį minuso ženklu (-).

Pakeitimas 39
Pasiūlymas dėl reglamento
5 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Valstybės narės į savo apskaitą kiekvienoje žemės apskaitos kategorijoje įtraukia visus anglies absorbentuose, išvardytuose I priedo B skirsnyje, esančių anglies sancaupų pasikeitimus. Valstybės narės gali nuspręsti į savo apskaitą neįtraukti anglies absorbentuose esančių anglies sancaupų pasikeitimų, jeigu anglies absorbentas nėra šaltinis, išskyrus antžeminės biomasės ir nukirsto medžio produktų iš tvarkomos miško žemės atveju.

Pakeitimas

4. Valstybės narės į savo apskaitą kiekvienoje žemės apskaitos kategorijoje įtraukia visus anglies absorbentuose, išvardytuose I priedo B skirsnyje, esančių anglies sancaupų pasikeitimus. Valstybės narės gali nuspręsti į savo apskaitą neįtraukti anglies absorbentuose esančių anglies sancaupų pasikeitimų, jeigu anglies absorbentas nėra šaltinis, išskyrus antžeminės biomasės, **negyvos medienos (antžeminės negyvos medienos ir požeminės negyvos medienos) iš tvarkomos miško žemės** ir nukirsto medžio produktų iš tvarkomos miško žemės atveju.

Pakeitimas 40
Pasiūlymas dėl reglamento
6 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Nukrypstant nuo įpareigojimo taikyti 5 straipsnio 3 dalyje nustatytą numatytąją vertę, valstybė narė gali pasėlių žemę, pievą, šlapžemę, gyvenvietes ir kitą žemę perkelti iš tokios žemės, paverstos miško žeme, kategorijos į miško žemės, liekančios miško žeme 30 metų nuo pavertimo dienos, kategoriją.

Pakeitimas

2. Nukrypstant nuo įpareigojimo taikyti 5 straipsnio 3 dalyje nustatytą numatytąją vertę, valstybė narė gali pasėlių žemę, pievą, šlapžemę, gyvenvietes ir kitą žemę perkelti iš tokios žemės, paverstos miško žeme, kategorijos į miško žemės, liekančios miško žeme 30 metų nuo pavertimo dienos, kategoriją, **jei tai deramai pagrįsta remiantis TKKK gairėmis**.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl reglamento

6 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Pagal taikomas bendrojo-grynojo kiekio apskaitos taisykles į valstybių narių nacionalinę apskaitą neįtraukiami miško įveisimo veiksmai, kurie 2017–2030 m. bus atliekami šlapžemėse (įskaitant durpynus), tinkle „Natura 2000“ ir Direktyvos 92/43/EEB I priede išvardytose buveinėse, visų pirma natūralių ir pusiau natūralių pievų masyvuose, aukštapelkėse, žemapelkėse ir liūnuose bei kitose šlapžemėse (įskaitant durpynus). Tokiose teritorijose apskaitomas tik pašalinamas arba išmetamas ŠESD kiekis miško žemės kategorijoje po tos žemės perkėlimo į tvarkomos miškų žemės kategoriją pagal 5 straipsnio 3 dalį.

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl reglamento

7 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3. Jeigu valstybė narė nusprendžia į savo išpareigojimus pagal 2 straipsnį įtraukti tvarkomas šlapžemes, ji apie tokį sprendimą turi pranešti Komisijai iki 2020 m. gruodžio 31 d. **2021–2025 m. laikotarpio atžvilgiu ir iki 2025 m. gruodžio 31 d. 2026–2030 m. laikotarpio atžvilgiu.**

3. Jeigu valstybė narė nusprendžia į savo išpareigojimus pagal 2 straipsnį **2021–2025 m. laikotarpiu** įtraukti tvarkomas šlapžemes, ji apie tokį sprendimą turi pranešti Komisijai iki 2020 m. gruodžio 31 d.

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl reglamento

7 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4. Valstybės narės, **kurios nusprendė į savo išpareigojimus pagal 2 straipsnį įtraukti tvarkomą šlapžemę**, į apskaitą įtraukia ŠESD kiekį, kuris išmetamas ir pašalinamas tvarkomoje šlapžemėje ir kuris apskaičiuojamas kaip **2021–2025 m. ir (arba) 2026–2030 m. laikotarpiais** išmestas ir pašalintas ŠESD kiekis, atėmus vertę, gautą valstybės narės vidutinį metinį tvarkomoje šlapžemėje išmestą ir pašalintą ŠESD kiekį 2005–2007 m. baziniu laikotarpiu padauginus iš penkių.

4. Valstybės narės į apskaitą įtraukia ŠESD kiekį, kuris išmetamas ir pašalinamas tvarkomoje šlapžemėje ir kuris apskaičiuojamas kaip 2026–2030 m. **laikotarpiu** išmestas ir pašalintas ŠESD kiekis, atėmus vertę, gautą valstybės narės vidutinį metinį tvarkomoje šlapžemėje išmestą ir pašalintą ŠESD kiekį 2005–2007 m. baziniu laikotarpiu padauginus iš penkių.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 44**Pasiūlymas dėl reglamento****7 straipsnio 4 dalies 1 a pastraipa (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės, kurios nusprendė į savo įsipareigojimus pagal 2 straipsnį įtraukti tvarkomą šlapžemę, 2021–2025 m. laikotarpiu į apskaitą įtraukia ŠESD kiekį, kuris išmetamas ir pašalinamas tvarkomoje šlapžemėje ir kuris apskaičiuojamas kaip 2021–2025 m. laikotarpiu išmestas ir pašalintas ŠESD kiekis, atėmus vertę, gautą valstybės narės vidutinį metinį tvarkomoje šlapžemėje išmestą ir pašalintą ŠESD kiekį 2005–2007 m. baziniu laikotarpiu padauginus iš penkių.

Pakeitimas 45**Pasiūlymas dėl reglamento****7 straipsnio 4 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. 2021–2025 m. laikotarpiu valstybės narės, kurios nenusprendė į savo įsipareigojimus pagal 2 straipsnį įtraukti tvarkomų šlapžemių, vis tiek turi pranešti Komisijai apie tvarkomoje šlapžemėje išmetamą ir pašalinamą ŠESD kiekį.

Pakeitimas 46**Pasiūlymas dėl reglamento****8 straipsnio 1 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Valstybės narės į apskaitą įtraukia ŠESD kiekį, kuris išmetamas ir pašalinamas tvarkomoje miško žemėje ir kuris apskaičiuojamas kaip 2021–2025 m. ir 2026–2030 m. laikotarpiais išmestas ir pašalintas ŠESD kiekis, atėmus vertę, gautą jos miškų atskaitos lygį padauginus iš penkių. **Miškų atskaitos lygis yra 2021–2025 m. ir 2026–2030 m. laikotarpiais tos valstybės narės teritorijoje tvarkomoje miško žemėje per metus išmetamo arba pašalinamo vidutinio grynojo ŠESD kiekio įvertis.**

1. Valstybės narės į apskaitą įtraukia ŠESD kiekį, kuris išmetamas ir pašalinamas tvarkomoje miško žemėje ir kuris apskaičiuojamas kaip 2021–2025 m. ir 2026–2030 m. laikotarpiais išmestas ir pašalintas ŠESD kiekis, atėmus vertę, gautą jos miškų atskaitos lygį padauginus iš penkių.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 47
Pasiūlymas dėl reglamento
8 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Jei atlikus 1 dalyje nurodytus apskaičiavimus gaunamas neigiamas rezultatas, palyginti su valstybės narės miškų atskaitos lygiu, valstybė narė į savo tvarkomos miškų žemės apskaitą įtraukia bendrą grynąjį pašalintų ŠESD kiekį, kuris sudarytų ne daugiau kaip 3,5 proc. valstybės narės III priede nurodytais baziniais metais arba laikotarpiu išmesto ŠESD kiekio, padauginto iš penkių.

Pakeitimas

2. Jei atlikus 1 dalyje nurodytus apskaičiavimus gaunamas neigiamas rezultatas, palyginti su valstybės narės miškų atskaitos lygiu, valstybė narė į savo tvarkomos miškų žemės apskaitą įtraukia bendrą grynąjį pašalintų ŠESD kiekį, kuris sudarytų ne daugiau kaip 3,5 proc. valstybės narės III priede nurodytais baziniais metais arba laikotarpiu išmesto ŠESD kiekio, padauginto iš penkių. **Valstybės narės gali šios dalies antroje, trečioje ir ketvirtoje pastraipose nustatytais sąlygomis pridėti prie to skaičiaus 3,5 proc. grynojo pašalinto ŠESD kiekio tvarkomos miškų žemės apskaitoje iš medienos skydų, pjautinės medienos ir negyvos medienos.**

Pakeitimas 48
Pasiūlymas dėl reglamento
8 straipsnio 2 dalies 1 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Grynąjį pašalintą ŠESD kiekį iš medienos skydų (kaip nurodyta 9 straipsnio b punkte) ir pjautinės medienos (kaip nurodyta to straipsnio c punkte) galima atskirai įtraukti į apskaitą tiek nepridedant, tiek pridedant prie grynojo pašalinto ŠESD kiekio tvarkomos miškų žemės apskaitoje iki 3 proc. valstybės narės III priede nurodytais baziniais metais arba laikotarpiu išmesto ŠESD kiekio, padauginto iš penkių.

Pakeitimas 49
Pasiūlymas dėl reglamento
8 straipsnio 2 dalies 1 b pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Grynąjį pašalintą ŠESD kiekį iš anglies absorbentų negyvosios medienos kategorijos galima atskirai įtraukti į apskaitą tiek nepridedant, tiek pridedant prie grynojo pašalinto ŠESD kiekio tvarkomos miškų žemės apskaitoje iki 3 proc. valstybės narės III priede nurodytais baziniais metais arba laikotarpiu išmesto ŠESD kiekio, padauginto iš penkių.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 50

Pasiūlymas dėl reglamento

8 straipsnio 2 dalies 1 c pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Pirmoje pastraipoje nurodytas bendras grynojo pašalinto ŠESD kiekio skaičius (3,5 proc.) kartu su grynuoju išmestu ŠESD kiekiu tvarkomos miškų žemės apskaitoje iš medienos skydų, pjautinės medienos ir negyvos medienos neturi sudaryti daugiau kaip 7 proc. valstybės narės III priede nurodytais baziniais metais arba laikotarpiu išmesto ŠESD kiekio, padauginto iš penkių.

Pakeitimas 65

Pasiūlymas dėl reglamento

8 straipsnio 3 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Nacionaliniame miškininkystės apskaitos plane turi būti pateikti visi IV priedo B skirsnyje išvardyti elementai ir nurodytas **siūlomas** naujas miškų atskaitos lygis, pagrįstas **1990–2009** m. registruota dabartinės miškų valdymo praktikos **ir intensyvumo, išreikšto CO2** ekvivalentais tonomis per metus, informacija pagal miško tipą ir amžiaus klasę nacionaliniuose miškuose.

Nacionaliniame miškininkystės apskaitos plane turi būti pateikti visi IV priedo B skirsnyje išvardyti elementai ir nurodytas naujas miškų atskaitos lygis, pagrįstas **2000–2012** m. registruota **geriausia prieinama** dabartinės miškų valdymo praktikos, **išreikštos anglies dioksido** ekvivalentais tonomis per metus, informacija pagal miško tipą ir amžiaus klasę nacionaliniuose miškuose.

Valstybei narei didinant medienos ruošą, remiantis tvaria miškų valdymo praktika ir iki miškų atskaitos lygio pateikimo dienos priimtomis nacionalinėmis politikos priemonėmis, turi būti laikomasi šių sąlygų:

- a) *tvarkoma miško žemė turi išlikti šiltnamio efektą sukeliančių dujų absorbentu, taip pat*
- b) *ilgalaikėje mažo ŠESD kiekio išmetimo strategijoje išdėstomi metodai, kuriuos taikant iki 2050 m. bus išlaikyti arba išplėsti ŠESD absorbentai ir kaupikliai, siekiant įgyvendinti Paryžiaus susitarimo 4 straipsnio 1 dalyje nustatytą tikslą (antroje šio šimtmečio pusėje pasiekti pusiausvyrą tarp išmetamų antropogeninių teršalų pagal šaltinius ir ŠESD šalinimo absorbentais).*

Gavusi pagrįstą valstybės narės pateiktą prašymą, kuriuo pagrįndžiama, kad tokia nukrypti leidžianti nuostata yra būtina dėl su duomenų prieinamumu susijusių priežasčių, pvz., miškų apskaitos laikotarpių nustatymo, Komisija gali leisti nukrypti nuo bazinio 2000–2012 m. laikotarpio.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 52

Pasiūlymas dėl reglamento

8 straipsnio 3 dalies 2 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Nukrypstant nuo antros pastraipos nuostatų, Kroatijai taikomas miškų atskaitos lygis gali būti apskaičiuotas atsižvelgiant į jos teritorijos dalies okupaciją 1991–1998 m., taip pat karo ir jo pasekmių poveikį miškotvarkos praktikai jos teritorijoje, tačiau neapimant politikos poveikio miškų absorbtų vystymuisi.

Pakeitimas 53

Pasiūlymas dėl reglamento

8 straipsnio 3 dalies 3 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Nacionalinis miškininkystės apskaitos planas skelbiamas viešai ir dėl jo turi būti konsultuojamasi su visuomene.

Nacionalinis miškininkystės apskaitos planas skelbiamas viešai, **be kita ko, internete**, ir dėl jo turi būti konsultuojamasi su visuomene.

Pakeitimas 54

Pasiūlymas dėl reglamento

8 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4. Valstybės narės turi įrodyti, kad metodai, naudoti miškų atskaitos lygiui nacionaliniame miškininkystės apskaitos plane nustatyti, ir tvarkomo miško žemei apskaityti naudoti metodai ir duomenys yra nuoseklūs. Prireikus, kad būtų užtikrintas nuoseklumas, ne vėliau kaip iki 2021–2025 m. arba 2026–2030 m. laikotarpio pabaigos valstybė narė Komisijai pateikia savo atskaitos lygio technines pataisas.

4. Valstybės narės turi įrodyti, kad metodai, naudoti miškų atskaitos lygiui nacionaliniame miškininkystės apskaitos plane nustatyti, ir tvarkomo miško žemei apskaityti naudoti metodai ir duomenys yra nuoseklūs. **Naudojami duomenys turi būti naujausi patikrinti žemės naudojimo ir miškų sąlygų apskaitos duomenys.** Prireikus, kad būtų užtikrintas nuoseklumas **ir pranešta apie teigiamus tvarios miškotvarkos politikos, kuri buvo vykdoma atskaitos lygio nustatymo metu, rezultatus**, ne vėliau kaip iki 2021–2025 m. arba 2026–2030 m. laikotarpio pabaigos valstybė narė Komisijai pateikia savo atskaitos lygio technines pataisas.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 55
Pasiūlymas dėl reglamento
8 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. **Komisija** peržiūri nacionalinius miškininkystės apskaitos planus ir technines pataisas ir įvertina, kiek **siūlomi** nauji ar pataisyti miškų atskaitos lygiai buvo nustatyti pagal 3 ir 4 dalyse bei 5 straipsnio 1 dalyje nustatytus principus ir reikalavimus. **Tiek, kiek yra būtina siekiant užtikrinti, kad būtų** laikomasi 3 ir 4 dalyse bei 5 straipsnio 1 dalyje nustatytų principų ir reikalavimų, Komisija **gali perskaičiuoti siūlomus naujus ar pataisytus miškų atskaitos lygius.**

Pakeitimas

5. **Pagal Komisijos sprendimą (C(2016)3301) įsteigta ekspertų peržiūros grupė, kurią sudaro Komisijos ir valstybių narių atstovai, konsultuodamasi su Miškų nuolatiniu komitetu ir Miškininkystės ir kamštienos pilietinio dialogo grupe,** peržiūri nacionalinius miškininkystės apskaitos planus ir technines pataisas ir įvertina, kiek **valstybių narių nustatyti** nauji ar pataisyti miškų atskaitos lygiai buvo nustatyti pagal **šio straipsnio** 3 ir 4 dalyse bei 5 straipsnio 1 dalyje nustatytus principus ir reikalavimus. **Komisija gali perskaičiuoti naujus ar pataisytus miškų atskaitos lygius tik tuo atveju, jei nebuvo laikomasi šio straipsnio** 3 ir 4 dalyse bei 5 straipsnio 1 dalyje nustatytų principų ir reikalavimų. Komisija **parengia apibendrinamąją ataskaitą ir paskelbia ją viešai.**

Pakeitimas 56
Pasiūlymas dėl reglamento
8 straipsnio 5 dalies 1 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės Komisijai pateikia visus duomenis ir informaciją, kurią buvo prašyta pirmoje pastraipoje nurodytos peržiūros ir vertinimo atlikimo tikslais.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 57

Pasiūlymas dėl reglamento

8 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Komisija priima deleguotuosius aktus pagal 14 straipsnį, siekdama **pagal** peržiūrą, atliktą pagal 5 dalį, iš dalies pakeisti II priedą, kad būtų atnaujinti valstybės narės miškų atskaitos lygiai pagal pateiktus nacionalinius miškininkystės apskaitos planus arba technines pataisas **ir atsižvelgiant į vykdant peržiūrą bet kokius atliktus** perskaičiavimus. **Iki deleguotojo akto įsigaliojimo valstybės narės miškų atskaitos lygiai, kaip nurodyta II priede, toliau taikomi 2021–2025 m. ir (arba) 2026–2030 m. laikotarpiams.**

Pakeitimas

6. Komisija priima deleguotuosius aktus pagal 14 straipsnį, siekdama **atsižvelgiant į** peržiūrą **ir vertinimą**, atliktą **ekspertų peržiūros grupės** pagal **šio straipsnio** 5 dalį, iš dalies pakeisti II priedą, kad būtų atnaujinti valstybės narės miškų atskaitos lygiai pagal pateiktus nacionalinius miškininkystės apskaitos planus arba technines pataisas **bei** perskaičiavimus, **atliktus vykdant peržiūrą.**

Iki deleguotųjų aktų įsigaliojimo valstybės narės miškų atskaitos lygiai, kaip nurodyta II priede, toliau taikomi 2021–2025 m. ir (arba) 2026–2030 m. laikotarpiams.

Pakeitimas 58

Pasiūlymas dėl reglamento

9 straipsnio 1 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Komisija priima deleguotuosius teisės aktus pagal 14 straipsnį siekiant iš dalies pakeisti šį reglamentą, atnaujinant nukirsto medžio produktų kategorijas, jas papildant kitais anglies dioksido sekvestracijos poveikį turinčiais produktais, remiantis TKKK gairėmis ir užtikrinant aplinkosauginį naudingumą, taip pat atnaujinant V priede nustatytas numatytąsias pusėjimo vertes siekiant suderinti jas su technikos pažanga.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 59**Pasiūlymas dėl reglamento****10 straipsnio 1 dalis***Komisijos siūlomas tekstas*

1. 2021–2025 m. ir 2026–2030 m. laikotarpių pabaigoje valstybės narės gali neįtraukti į apskaitą **mišku apželdintos žemės ir** tvarkomos miško žemės šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų dėl natūralių trikdžių, kiekio, viršijančio vidutinį dėl natūralių trikdžių per 2001–2020 m. laikotarpį išmestą ŠESD kiekį, išskyrus statistines išskirtis (foninis lygis), apskaičiuotas pagal šį straipsnį ir VI priedą.

Pakeitimas

1. 2021–2025 m. ir 2026–2030 m. laikotarpių pabaigoje valstybės narės gali neįtraukti į apskaitą tvarkomos miško žemės šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų dėl natūralių trikdžių, kiekio, viršijančio vidutinį dėl natūralių trikdžių per 2001–2020 m. laikotarpį išmestą ŠESD kiekį, išskyrus statistines išskirtis (foninis lygis), apskaičiuotas pagal šį straipsnį ir VI priedą.

Pakeitimas 60**Pasiūlymas dėl reglamento****11 straipsnio 5 a dalis (nauja)***Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

5a. Šiame straipsnyje nustatyto lankstumo mechanizmo poveikio vertinimas įtraukiamas į 15 straipsnyje nurodytą ataskaitą.

Pakeitimas 61**Pasiūlymas dėl reglamento****12 a straipsnis (naujas)***Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas***12a straipsnis**

2027 m. ir 2032 m. Komisija pateikia ataskaitą dėl iš tvarkomos miško žemės išmetamo ir pašalinamo ŠESD kiekio Sąjungoje suvestinio balanso, nurodant į vidutinį išmetamą ir pašalinamą ŠESD kiekį 1990 – 2009 m. laikotarpiu. Jei suvestinis balansas neigiamas, Komisija teikia pasiūlymą kompensuoti ir pašalinti atitinkamą kiekį iš valstybių narių išmetamo dujų kiekio kvotų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES).../...^(1a).

^(1a) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES).../... ... kuriuo, kuriant atsparią energetikos sąjungą ir siekiant vykdyti įsipareigojimus pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį ir iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos bei ataskaitų ir kitos su klimato kaita susijusios informacijos teikimo mechanizmo (OL L ..., ..., ... p.).

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

Pakeitimas 62

Pasiūlymas dėl reglamento

14 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. 3, 5, 8, 10 ir 13 straipsniuose nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo [įsigaliojimo datos].

Pakeitimas

2. 3, 5, 8, **9**, 10 ir 13 straipsniuose nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo [įsigaliojimo datos].

Pakeitimas 63

Pasiūlymas dėl reglamento

15 straipsnio - 1 dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Per šešis mėnesius nuo 2018 m. sutarimą skatinančio dialogo pagal JTBBKKK Komisija paskelbia komunikatą, kuriame įvertina Sąjungos klimato kaitos ir energetikos teisės aktų atitiktį Paryžiaus susitarimo tikslams.

Pakeitimas 64

Pasiūlymas dėl reglamento

15 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Iki 2024 m. vasario 28 d. ir kas penkerius metus po to Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą apie tai, kaip šis reglamentas veikia, kiek juo prisidedama prie bendro ES tikslo iki 2030 m. sumažinti išmetamą ŠESD kiekį ir kiek juo prisidedama įgyvendinant Paryžiaus susitarimo tikslus, ***taip pat, prireikus, Komisija gali pateikti pasiūlymų.***

Pakeitimas

Iki 2024 m. vasario 28 d. ir kas penkerius metus po to Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą apie tai, kaip šis reglamentas veikia, kiek juo prisidedama prie bendro ES tikslo iki 2030 m. sumažinti išmetamą ŠESD kiekį ir kiek juo prisidedama įgyvendinant Paryžiaus susitarimo tikslus. ***Prireikus su ataskaita pateikiami pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų.***

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

P8_TA(2017)0340

Vienoda leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams forma *I**

2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1030/2002, nustatantis vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą (COM(2016)0434 – C8-0247/2016 – 2016/0198(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2018/C 337/37)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2016)0434),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 79 straipsnio 2 dalies a punktą, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C8-0247/2016),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingas komitetas patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 69f straipsnio 4 dalį, ir į 2017 m. birželio 15 d. laišku Tarybos atstovo prisiimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą (A8-0065/2017),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jo tekstą nauju tekstu;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P8_TC1-COD(2016)0198

Europos Parlamento pozicija, priimta 2017 m. rugsėjo 13 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/..., kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1030/2002, nustatantis vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) 2017/1954.)

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

P8_TA(2017)0343

Taisomojo biudžeto Nr. 3/2017 projektas: biudžeto ištekliai Jaunimo užimtumo iniciatyvai (JUI), agentūros ACER ir bendrosios įmonės SESAR2 etatų planai

2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Tarybos pozicijos dėl Europos Sąjungos 2017 finansinių metų taisomojo biudžeto Nr. 3/2017 projekto, kuriuo padidinami biudžeto ištekliai Jaunimo užimtumo iniciatyvai, kad toliau būtų mažinamas jaunimo nedarbas Europos Sąjungoje, ir atnaujinami decentralizuotos agentūros ACER ir bendrosios įmonės SESAR2 etatų planai (11812/2017– C8-0303/2017 – 2017/2078(BUD))

(2018/C 337/38)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 314 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/20021 ⁽¹⁾, ypač į jo 41 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos 2017 finansinių metų bendrąjį biudžetą, galutinai priimtą 2016 m. gruodžio 1 d. ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa ⁽³⁾ (DFP reglamentas),
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 5/2017 „Jaunimo nedarbas – ar kas pasikeitė įgyvendinus ES politikas? Jaunimo garantijų iniciatyvos ir Jaunimo užimtumo iniciatyvos vertinimas“,
- atsižvelgdamas į 2014 m. gegužės 26 d. Tarybos sprendimą 2014/335/ES, Euratomas dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į Taisomojo biudžeto Nr. 3/2017 projektą, kurį Komisija patvirtino 2017 m. gegužės 30 d. (COM(2017)0288),
- atsižvelgdamas į 2017 m. rugsėjo 4 d. priimtą ir tą pačią dieną Parlamentui perduotą Tarybos poziciją dėl Taisomojo biudžeto Nr. 3/2017 projekto (11812/2017 – C8-0303/2017),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 88 ir 91 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto pranešimą (A8-0282/2017),

⁽¹⁾ OL L 298, 2012 10 26, p. 1.

⁽²⁾ OL L 51, 2017 2 28.

⁽³⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 884.

⁽⁴⁾ OL C 373, 2013 12 20, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 168, 2014 6 7, p. 105.

2017 m. rugsėjo 13 d., trečiadienis

- A. kadangi Taisomojo biudžeto Nr. 3/2017 projektas yra susijęs su 500 mln. EUR papildomų įsipareigojimų asignavimų suteikimu Jaunimo užimtumo iniciatyvai, kaip buvo sutarta Europos Parlamento ir Tarybos susitarime dėl 2017 m. biudžeto, taip pat su decentralizuotos agentūros ACER ir bendros įmonės SESAR2 etatų planų daliniu pakeitimu, nekeičiant bendro biudžeto ir bendro etatų skaičiaus;
- B. kadangi Europos Parlamentas ir Taryba paprašė Komisijos 2017 m. pasiūlyti taisomajame biudžete 2017 m. Jaunimo užimtumo iniciatyvai skirti 500 mln. EUR finansuojant pagal bendrąją įsipareigojimų maržą, kai tik bus priimtas DFP reglamento 6 straipsnyje numatytas techninis patikslinimas;
- C. kadangi, priėmus techninį patikslinimą, Komisija dėl to siūlo iš dalies pakeisti Sąjungos 2017 m. biudžetą ir padidinti straipsnio 04 02 64 „Jaunimo užimtumo iniciatyva“ lėšų kiekį;
- D. kadangi, atsižvelgdami į Daugiametės finansinės programos (DFP) laikotarpio vidurio tikslinimą, Europos Parlamentas ir Taryba susitarė Jaunimo užimtumo iniciatyvai 2017–2020 m. papildomai skirti 1,2 mlrd. EUR ir Europos Parlamentas savo pareiškime dėl DFP laikotarpio vidurio tikslinimo pabrėžė, kad ši riba yra politinio pobūdžio ir nedaro jokio teisinio poveikio;
- E. kadangi, atsižvelgdama į DFP laikotarpio vidurio tikslinimą, Komisija savo pareiškime taip pat pabrėžė, kad reikėtų apsvarstyti galimybę padidinti Jaunimo užimtumo iniciatyvos finansavimą viršijant 1,2 mlrd. EUR sumą, dėl kurios susitarta panaudojant maržas, turimas pagal bendrąją įsipareigojimų maržą, laikantis DFP reglamento 14 straipsnio;
- F. kadangi reikalavimas dėl 2017 m. perklasifikavimo būtinas ir decentralizuotos agentūros ACER, ir bendros įmonės SESAR2 atveju;
1. pirmiausia pabrėžia, kad skubiai reikia dar labiau padidinti Sąjungos finansinių įsipareigojimą kovoti su jaunimo nedarbu Jaunimo užimtumo iniciatyvai skiriant papildomų lėšų;
 2. apgailestauja, kad dėl to, jog Taryba blokavo ir vėlai patvirtino DFP laikotarpio vidurio tikslinimą, vėluojama iš dalies pakeisti 2017 m. Sąjungos biudžetą siekiant padidinti Jaunimo užimtumo iniciatyvos finansavimą, kaip susitarta per 2017 m. metinę biudžeto procedūrą;
 3. atkreipia dėmesį į Komisijos pateiktą Taisomojo biudžeto Nr. 3/2017 projektą;
 4. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad būtų sparčiai perprogramuotos atitinkamos veiklos programos siekiant užtikrinti, kad visas Jaunimo užimtumo iniciatyvai skirtas papildomas 500 mln. EUR finansinis paketas būtų visiškai ir veiksmingai įsipareigotas iki 2017 m. pabaigos; be to, ragina valstybes nares prieš nustatant programas atlikti finansavimo trūkumų vertinimus ir rinkos tyrimus siekiant iš Jaunimo užimtumo iniciatyvos gauti kuo daugiau naudos;
 5. atkreipia dėmesį į decentralizuotos agentūros ACER ir bendros įmonės SESAR2 etatų planų pakeitimus; atkreipia dėmesį į tai, kad dėl tų pakeitimų nesikeičia bendras etatų skaičius ir kad etatai gali būti finansuojami iš įstaigų šių metų metinio biudžeto; sutinka, kad bendros įmonės SESAR2 AD15 pareigybės perklasifikavimas yra *ad personam* ir nustos galioti pasibaigus dabartinio vykdomojo direktoriaus įgaliojimams;
 6. patvirtina Tarybos poziciją dėl Taisomojo biudžeto Nr. 3/2017 projekto;
 7. paveda Pirmininkui paskelbti, kad Taisomasis biudžetas Nr. 3/2017 yra galutinai priimtas, ir pasirūpinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
 8. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Audito Rūmams ir nacionaliniams parlamentams.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

P8_TA(2017)0347

Gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimai ***I

2017 m. rugsėjo 14 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimais, suderinimo (COM(2015)0615 – C8-0387/2015 – 2015/0278(COD))⁽¹⁾

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2018/C 337/39)

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 a nurodomoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 26 straipsnį,

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(1) šios direktyvos tikslas – prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo suderinant valstybių narių nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus ir panaikinant kliūtis laisvam tam tikrų prieinamų gaminių ir paslaugų judėjimui. Tai padės padidinti prieinamų gaminių ir paslaugų prieinamumą vidaus rinkoje;

(1) šios direktyvos tikslas – prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo suderinant valstybių narių nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus ir panaikinant kliūtis laisvam tam tikrų prieinamų gaminių ir paslaugų judėjimui. Tai padės padidinti prieinamų gaminių ir paslaugų prieinamumą vidaus rinkoje **ir pagerins informacijos apie juos prieinamumą ir praktiškumą;**

⁽¹⁾ Klausimas buvo gražintas nagrinėti atsakingam komitetui, kad būtų vedamos tarpinstitucinės derybos pagal Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnio 4 dalies ketvirtą pastraipą (A8-0188/2017).

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 3
Pasiūlymas dėl direktyvos
2 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (2) prieinamų gaminių ir paslaugų poreikis didelis, o **Europos Sąjungos gyventojams senėjant**, neigaliųjų ir (arba) **funkcinių sutrikimų turinčių asmenų gerokai daugės**. Aplinka, kurioje gaminiai ir paslaugos prieinamesni, padeda kurti įtraukesnę visuomenę ir **užtikrinti savarankiškumą**;

Pakeitimas

- (2) prieinamų gaminių ir paslaugų poreikis didelis, o **funkcinių sutrikimų turinčių asmenų, įskaitant neigaliuosius, pagal Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių konvencijos (toliau – Konvencija) 1 straipsnį skaičius Sąjungos gyventojams senėjant smarkiai didės**. Aplinka, kurioje gaminiai ir paslaugos prieinamesni, padeda kurti įtraukesnę visuomenę ir **yra būtina savarankiško gyvenimo sąlyga**;

Pakeitimas 4
Pasiūlymas dėl direktyvos
2 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

- (2a) turėtų būti užtikrintas produktų, įrankių, įrangos ir paslaugų „visuotinis prieinamumas“, „tinkamumas visiems“ ir „lyčių aspektas“ tam, kad juos galėtų įprastai naudoti neįgalūs asmenys;

Pakeitimas

Pakeitimas 5
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (3) valstybių narių priimtų įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su gaminių ir paslaugų prieinamumu asmenims, turintiems funkcinių sutrikimų, įskaitant neigaliuosius, skirtumai sudaro kliūtis laisvam **šių gaminių ir paslaugų** judėjimui ir iškraipo veiksmingą konkurenciją vidaus rinkoje. Šios kliūtys pirmiausia kenkia ekonominės veiklos vykdytojams, visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI);

Pakeitimas

- (3) valstybių narių priimtų įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su **tam tikrų** gaminių ir paslaugų prieinamumu asmenims, turintiems funkcinių sutrikimų, įskaitant neigaliuosius, skirtumai sudaro kliūtis laisvam **jų** judėjimui ir iškraipo veiksmingą konkurenciją vidaus rinkoje. **Su kitais gaminiais susiję skirtumai gali padidėti įsigaliojus Konvencijai**. Šios kliūtys pirmiausia kenkia ekonominės veiklos vykdytojams, visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI);

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 6
Pasiūlymas dėl direktyvos
5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (5) dėl ribotos tiekėjų konkurencijos prieinamų gaminių ir paslaugų vartotojai **susiduria su didelėmis kainomis**. Dėl nacionalinių taisyklių susiskaidymo ribojama nauda, kurią būtų galima užtikrinti, jei su nacionaliniais ir tarptautiniais to paties lygio subjektais būtų dalijamasi prisitaikymo prie visuomeninių ir technologinių pokyčių patirtimi;

Pakeitimas

- (5) dėl ribotos tiekėjų konkurencijos prieinamų gaminių ir paslaugų, **visų pirma pagalbinių technologijų**, vartotojai **turi mokėti dideles kainas**. Dėl nacionalinių taisyklių susiskaidymo ribojama nauda, kurią būtų galima užtikrinti, jei su nacionaliniais ir tarptautiniais to paties lygio subjektais būtų dalijamasi prisitaikymo prie visuomeninių ir technologinių pokyčių patirtimi;

Pakeitimas 7
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (6) todėl būtina suderinti nacionalines priemones Sąjungos lygmeniu, siekiant užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir pašalinti susiskaidymą prieinamų gaminių ir paslaugų rinkoje, sukurti masto ekonomiją, **palengvinti tarpvalstybinę prekybą ir judumą**, padėti ekonominės veiklos vykdytojams telkti išteklius naujovėms, užuot šiuos išteklius naudojus **siekiant laikytis skirtingų teisinių reikalavimų visoje Sąjungoje, taip pat užtikrinti laisvą neįgalųjų judėjimą**;

Pakeitimas

- (6) todėl būtina suderinti nacionalines priemones Sąjungos lygmeniu, siekiant užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir pašalinti susiskaidymą prieinamų gaminių ir paslaugų rinkoje, sukurti masto ekonomiją, **sudaryti palankesnes sąlygas tarpvalstybinei prekybai, laisvam prekių ir paslaugų judėjimui, laisvam asmenų, įskaitant neįgaliuosius, judėjimui**, padėti ekonominės veiklos vykdytojams telkti išteklius naujovėms, užuot šiuos išteklius naudojus **tam, kad būtų padengtos dėl nevienodų teisės aktų atsirandančios išlaidos**;

Pakeitimas 8
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (8a) **Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau SESV) 10 straipsniu reikalaujama, kad formuodama ir įgyvendindama savo politiką ir veiksmus Sąjunga kovotų su diskriminacija dėl negalios. SESV 19 straipsniu Sąjungai suteikiami įgaliojimai priimti teisės aktus siekiant kovoti su tokia diskriminacija**;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 9
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (9) šia direktyva gerbiama pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažįstamų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. **Visų pirma** šia direktyva siekiama užtikrinti, kad būtų visapusiškai gerbiama neįgaliųjų teisės naudotis priemonėmis, užtikrinančiomis jų nepriklausomumą, socialinę bei profesinę integraciją ir dalyvavimą bendruomenės gyvenime, **ir** skatinti taikyti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 26 **straipsnį**;

Pakeitimas

- (9) šia direktyva gerbiama pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažįstamų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Šia direktyva **ypač** siekiama užtikrinti, kad būtų visapusiškai gerbiama neįgaliųjų **ir vyresnio amžiaus asmenų** teisės naudotis priemonėmis, užtikrinančiomis jų nepriklausomumą, socialinę bei profesinę integraciją ir dalyvavimą bendruomenės gyvenime, **taip pat siekiama** skatinti taikyti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos **21, 25 ir 26 straipsnius**;

Pakeitimas 250
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (9a) *dėl didesnio gaminių ir paslaugų prieinamumo pagerės ne tik neįgaliųjų, bet ir asmenų, turinčių kitų nuolatinių ar laikinų funkcinių sutrikimų, pvz., pagyvenusių žmonių, nėščių moterų ir su bagažu keliaujančių asmenų, gyvenimas. Todėl, siekiant didesnei visuomenės daliai užtikrinti tikrą naudą ir nepriklausomą gyvenimą, labai svarbu, kad į šią direktyvą būtų įtraukti neįgalūs asmenys, taip pat asmenys, turintys laikinų ar nuolatinių funkcinių sutrikimų;*

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl direktyvos

9 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (9b) *neįgalių moterų procentinė dalis Sąjungoje yra didesnė nei neįgalių vyrų. Neįgalios moterys patiria daugialypę diskriminaciją ir susiduria su didelėmis kliūtimis, siekdamas pasinaudoti savo pagrindinėmis teisėmis ir laisvėmis. Tai apima fizinę, emocinę, seksualinę, ekonominę ir institucinę prievartą. Jos taip pat diskriminuojamos, kai nori gauti išsilavinimą ir darbą, o tai gali lemti socialinę izoliaciją ir psichologines traumas. Moterys taip pat neproporcingai dažnai susiduria su negalia kaip neįgalių šeimos narių slaugytojos ir dažniau nei vyrai patiria diskriminaciją dėl sąsajos. Turint omenyje visa tai reikia imtis veiksmų, kad būtų užtikrintas vienodas požiūris į neįgalias moteris ir neįgalių vaikų motinas, o joms skirtos skatinamosios priemonės bei politika yra pagrindinė žmogaus teisė ir etinė pareiga;*

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl direktyvos

10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (10) bendras Bendrosios skaitmeninės rinkos strategijos tikslas – užtikrinti, kad skaitmeninė vidaus rinka teiktų tvarią ekonominę ir socialinę naudą. Kainų ir pasirinkimo atžvilgiu Sąjungos vartotojai dar negauna visos naudos, kurią galėtų teikti bendroji rinka, nes internetu vis dar sudaroma nedaug tarpvalstybinių e. prekybos sandorių paklausą. Taip pat reikia imtis suderintų veiksmų siekiant užtikrinti, kad visas naujas elektroninis turinys būtų prieinamas neįgaliesiems. Todėl būtina suderinti prieinamumo reikalavimus visoje bendrojoje skaitmeninėje rinkoje ir užtikrinti, kad visi Sąjungos piliečiai, kad ir kokie būtų jų gebėjimai, galėtų naudotis jos teikiama nauda;

- (10) bendras bendrosios skaitmeninės rinkos strategijos tikslas – užtikrinti, kad skaitmeninė vidaus rinka teiktų tvarią ekonominę ir socialinę naudą, **palengvintų prekybą ir skatintų užimtumą Sąjungoje**. Kainų ir pasirinkimo atžvilgiu Sąjungos vartotojai dar negauna visos naudos, kurią galėtų teikti bendroji rinka, nes internetu vis dar sudaroma nedaug tarpvalstybinių e. prekybos sandorių paklausą. Taip pat reikia imtis suderintų veiksmų siekiant užtikrinti, kad visas naujas elektroninis turinys būtų prieinamas neįgaliesiems. Todėl būtina suderinti prieinamumo reikalavimus visoje bendrojoje skaitmeninėje rinkoje ir užtikrinti, kad visi Sąjungos piliečiai, kad ir kokie būtų jų gebėjimai, galėtų naudotis jos teikiama nauda;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 13**Pasiūlymas dėl direktyvos****12 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (12a) *Konvencijos 4 straipsnyje Konvencijos šalys raginamos imtis arba skatinti imtis mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros ir skatinti prieigą prie naujų technologijų, įskaitant informacines ir ryšių technologijas, pagalbines judėjimo priemones, prietaisus ir pagalbines technologijas, tinkamus neįgaliesiems. Konvencijoje taip pat raginama teikti pirmenybę prieinamoms technologijoms;*

Pakeitimas 232**Pasiūlymas dėl direktyvos****12 b konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (12b) *geležinkelių transporto sektoriuje Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2016/797^(1a) ir Komisijos reglamente (ES) Nr. 1300/2014^(1b) (prieinamumo neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims techninėse sąveikos specifikacijose, PRM-TSI) aiškiai nurodyti ir įgyvendinami prieinamumo reikalavimai, išdėstyti Konvencijos 9 straipsnyje. Taigi prieinamumas neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims geležinkelių transporto sektoriuje reglamentuojamas pagal tas priemones. Kad būtų užtikrinta Direktyvos (ES) 2016/797 ir Komisijos reglamento (ES) Nr. 1300/2014 ir šios direktyvos tarpusavio darna, atliekant bet kokią būsimą PRM-TSI peržiūrą reikėtų taip pat atsižvelgti į prieinamumo reikalavimus pagal Europos prieinamumo aktą;*

^(1a) 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/797 dėl geležinkelių sistemos sąveikos Europos Sąjungoje (OL L 138, 2016 5 26, p. 44).

^(1b) 2014 m. lapkričio 18 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1300/2014 dėl Sąjungos geležinkelių sistemos prieinamumo neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims techninių sąveikos specifikacijų (OL L 356, 2014 12 12, p. 110).

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 233

Pasiūlymas dėl direktyvos

13 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (13) Konvencijai įsigaliojus valstybių narių teisinėje sistemoje, būtina priimti papildomas nacionalines gaminių ir paslaugų prieinamumo nuostatas, dėl kurių, nesiėmus Sąjungos veiksmų, padaugėtų nacionalinių nuostatų skirtumų;

Pakeitimas

- (13) Konvencijai įsigaliojus valstybių narių teisinėje sistemoje, būtina priimti papildomas nacionalines gaminių ir paslaugų prieinamumo nuostatas, **taip pat nuostatas, taikomas gaminių ir paslaugų teikimo fizinei aplinkai**, dėl kurių, nesiėmus Sąjungos veiksmų, padaugėtų nacionalinių nuostatų skirtumų;

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl direktyvos

13 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (13a) *be šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, turėtų būti dedamos pastangos, kad būtų įgyvendinami Sąjungos teisės aktai dėl keleivių teisių naudojantis oro, geležinkelio, autobusų ir vidaus vandens transportu ir būtų užtikrinamas tų teisės aktų vykdymas. Dedant tokias pastangas daugiausia dėmesio reikėtų skirti transporto įvairiarūšiškumo aspektams, siekiant skatinti prieinamumą be kliūčių, įskaitant infrastruktūros ir transporto priemonių aspektus;*

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl direktyvos

13 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (13b) *Komisija turėtų raginti miestų valdžios institucijas integruoti prieinamumą be kliūčių prie miestų transporto paslaugų į savo tvaraus judumo mieste planus (TJMP), taip pat reguliariai skelbti geriausios praktikos pavyzdžių sąrašus prieinamumo be kliūčių prie miestų viešojo transporto ir mobilumo srityse;*

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 16
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (15) prieinamumas yra viena iš aštuonių veiklos sričių, vadovaujantis Konvencija nustatytą Komunikate „2010–2020 m. Europos strategija dėl negalios. Tolesnis siekis kurti Europą be kliūčių“⁽³³⁾ – siekiama užtikrinti prekių ir paslaugų prieinamumą;

⁽³³⁾ COM(2010) 636.

Pakeitimas

- (15) prieinamumas, **kuris yra pagrindinė visuomenės dalyvavimo sąlyga ir** viena iš aštuonių veiklos sričių, vadovaujantis Konvencija nustatytą **2010 m. lapkričio 15 d. Komisijos** komunikate „2010–2020 m. Europos strategija dėl negalios. Tolesnis siekis kurti Europą be kliūčių“, **kuria** siekiama užtikrinti prekių ir paslaugų prieinamumą;

Pakeitimas 17
Pasiūlymas dėl direktyvos
16 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (16) į šios direktyvos taikymo sritį patenkantys gaminiai ir paslaugos buvo kruopščiai atrinkti rengiant poveikio vertinimą – nustatyti atitinkami gaminiai ir paslaugos **funkcinių sutrikimų turintiems asmenims, įskaitant neįgaliuosius ir vyresnio amžiaus asmenis**, dėl kurių valstybės narės priėmė arba gali priimti skirtingus nacionalinius prieinamumo reikalavimus;

Pakeitimas

- (16) į šios direktyvos taikymo sritį patenkantys gaminiai ir paslaugos buvo kruopščiai atrinkti rengiant poveikio vertinimą – nustatyti atitinkami gaminiai ir paslaugos **neįgaliesiems**, dėl kurių valstybės narės priėmė arba gali priimti skirtingus nacionalinius prieinamumo reikalavimus;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 227
Pasiūlymas dėl direktyvos
16 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(16a) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2010/13/ES^(1a) nustatyti įpareigojimai audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjams. Dėl to tinkamiau įtraukti prieinamumo reikalavimus į tą direktyvą.

Tačiau, kai kalbama apie interneto svetainėse ir mobiliuosiuose įrenginiuose teikiamas paslaugas, Direktyva 2010/13/ES taikoma tik audiovizualinės žiniasklaidos turiniui. Todėl į šios direktyvos taikymo sritį būtų reikėtų įtraukti interneto svetainių ir mobiliųjų įrenginių struktūrą ir visą turinį, kuris nepatenka į Direktyvos 2010/13/ES taikymo sritį.

Ši direktyva turėtų apimti telefonijos paslaugų įrangos ir interneto svetainių prieinamumo reikalavimus. Ši direktyva taip pat turėtų apimti telefonijos paslaugų prieinamumo reikalavimus, nebent jie būtų įtraukti į kitą Sąjungos teisės aktą, kuriame nustatytas bent toks pat apsaugos lygis kaip šioje direktyvoje. Tokiu atveju susijęs Sąjungos teisės aktas turėtų būti viršesnis už šios direktyvos nuostatas;

^(1a) 2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstyty tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (OL L 95, 2010 4 15, p. 1).

Pakeitimas 19
Pasiūlymas dėl direktyvos
17 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(17) visi gaminiai ir paslaugos **turi** atitikti prieinamumo reikalavimus, **nurodytus** 3 straipsnyje ir išvardytus I priede, kad būtų prieinami neigaliesiems **ir vyresnio amžiaus asmenims**. Pagal šios direktyvos 1 straipsnio 2 dalies a–e punktus prekybai paslaugomis internetu taip pat taikomos e. prekybos prieinamumo prievolės;

(17) visi gaminiai ir paslaugos, **kurie patenka į šios direktyvos taikymo sritį ir rinkai pateikiami pradėjus taikyti šią direktyvą, turėtų** atitikti prieinamumo reikalavimus, **nustatytus** 3 straipsnyje ir išvardytus I priede, kad būtų prieinami neigaliesiems. Pagal šios direktyvos 1 straipsnio 2 dalies a–e punktus prekybai paslaugomis internetu taip pat taikomos e. prekybos prieinamumo prievolės;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 20
Pasiūlymas dėl direktyvos
17 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (17a) *net jei paslauga arba paslaugos dalis teikiama pagal subrangos sutartį trečiajai šaliai, tos paslaugos prieinamumui neturėtų kilti pavojaus, o paslaugų teikėjai turėtų laikytis šioje direktyvoje nustatytų įsipareigojimų. Paslaugų teikėjai taip pat turėtų užtikrinti tinkamą ir nuolatinį darbuotojų mokymą, kad užtikrintų, jog jie žinos, kaip naudotis prieinamais gaminiais ir paslaugomis. Mokymai turėtų apimti tokius klausimus, kaip informacijos teikimas, konsultacijos ir reklama.*

Pakeitimas 21
Pasiūlymas dėl direktyvos
18 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (18) prieinamumo reikalavimus būtina nustatyti sukuriant kuo mažesnę našą ekonominės veiklos vykdytojams ir valstybėms narėms, visų pirma į taikymo sritį įtraukiant tik kruopščiai atrinktus gaminius ir paslaugas;

- (18) ***viena vertus**, prieinamumo reikalavimus būtina nustatyti **kuo efektyviau ir** sukuriant kuo mažesnę našą ekonominės veiklos vykdytojams ir valstybėms narėms, visų pirma į taikymo sritį įtraukiant tik kruopščiai atrinktus gaminius ir paslaugas, **kurie rinkai pateikiami pradėjus taikyti šią direktyvą. Kita vertus, būtina suteikti galimybę ekonominės veiklos vykdytojams veiksmingai įvykdyti šioje direktyvoje nustatytus prieinamumo reikalavimus, visų pirma atsižvelgiant į savitarnos terminalų, bilietų pardavimo automatų ir registravimo aparatų gyvavimo ciklą. Taip pat reikėtų atsižvelgti į ypatingą MVI padėtį vidaus rinkoje. Be to, neturėtų būti reikalaujama, kad labai mažos įmonės dėl savo dydžio, išteklių ir pobūdžio laikytųsi šioje direktyvoje nustatytų prieinamumo reikalavimų arba privalėtų taikyti 12 straipsnyje nurodytą procedūrą, kad joms nebūtų taikomi šios direktyvos reikalavimai;***

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 22
Pasiūlymas dėl direktyvos
20 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (20a) *siekdamos užtikrinti geresnį vidaus rinkos veikimą, nacionalinės institucijos turėtų pasinaudoti šioje direktyvoje nustatytais prieinamumo reikalavimais, taikydamos su prieinamumu susijusias Sąjungos teisės akty, nurodytą šioje direktyvoje, nuostatas. Vis dėlto šia direktyva neturėtų būti keičiamas tuose kituose Sąjungos teisės aktuose numatytas privalomas arba savanoriškas nuostatų pobūdis. Todėl šia direktyva reikėtų užtikrinti, kad kai vadovaujama šiais kitais teisės aktais nustatytais prieinamumo reikalavimais, tie reikalavimai visoje Sąjungoje būtų vienodi;*

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 23
Pasiūlymas dėl direktyvos
21 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(21) į **Komisijos pateiktą** Europos Parlamento ir Tarybos **direktyvos pasiūlymą** ⁽³⁴⁾ įtraukti **konkrečių** viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių prieinamumo reikalavimai. Be to, ja **siūloma sukurti** susijusių interneto svetainių atitikties toje direktyvoje nustatytiems reikalavimams stebėjimo ir ataskaitų teikimo metodikos **pagrindą**. Ir prieinamumo reikalavimai, ir į tą direktyvą įtraukta stebėjimo ir ataskaitų teikimo metodika turi būti taikomi viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainėms. Visų pirma siekiant užtikrinti, kad atitinkamos institucijos įgyvendintų tuos pačius prieinamumo reikalavimus, kad ir koks būtų reglamentuojamos interneto svetainės pobūdis, šioje direktyvoje nustatyti prieinamumo reikalavimai turėtų būti priderinti prie reikalavimų, nustatytų **siūlomoje Direktyvoje dėl** viešojo sektoriaus **institucijų interneto svetainių prieinamumo. Viešojo sektoriaus interneto svetainių** e. prekybos veikla, kuriai ta direktyva netaikoma, patenka į **šio pasiūlymo** taikymo sritį – taip siekiama užtikrinti, kad prekyba gaminiais ir paslaugomis internetu, nepriklausomai nuo to, ar vieša, ar privati, būtų prieinama neįgaliesiems **ir vyresnio amžiaus žmonėms**;

⁽³⁴⁾ Europos Parlamento ir Tarybos **direktyvos** dėl viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių prieinamumo **pasiūlymas, COM (2012) 721**.

Pakeitimas

(21) į Europos Parlamento ir Tarybos **direktyvą (ES) 2016/2102** ⁽³⁴⁾ įtraukti viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių **ir mobiliųjų programų** prieinamumo reikalavimai. **Vis dėlto ta direktyva apima specialų išimčių sąrašą, nes norint tam tikrą interneto svetainių ir mobiliųjų programų turinį ir tam tikrų rūšių interneto svetaines ir mobiliąsias programas padaryti visiškai prieinamas sukuriama neproporcinga našta**. Be to, ja **nustatomas** susijusių interneto svetainių **ir mobiliųjų programų** atitikties toje direktyvoje nustatytiems reikalavimams stebėjimo ir ataskaitų teikimo metodikos **pagrindas**. Ir prieinamumo reikalavimai, ir į tą direktyvą įtraukta stebėjimo ir ataskaitų teikimo metodika turi būti taikomi viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainėms **ir mobiliosioms programoms**. Visų pirma siekiant užtikrinti, kad atitinkamos institucijos įgyvendintų tuos pačius prieinamumo reikalavimus, kad ir koks būtų reglamentuojamos interneto svetainės **ir mobiliosios programos** pobūdis, šioje direktyvoje nustatyti prieinamumo reikalavimai turėtų būti priderinti prie reikalavimų, nustatytų **Direktyvoje (ES) 2016/2102**. Viešojo sektoriaus interneto svetainių **ir mobiliųjų programų** e. prekybos veikla, kuriai ta direktyva netaikoma, patenka į **šios direktyvos** taikymo sritį – taip siekiama užtikrinti, kad prekyba gaminiais ir paslaugomis internetu, nepriklausomai nuo to, ar vieša, ar privati, būtų prieinama neįgaliesiems;

⁽³⁴⁾ **2016 m. spalio 26 d.** Europos Parlamento ir Tarybos **direktyva (ES) 2016/2102** dėl viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių **ir mobiliųjų programų** prieinamumo (**OL L 327, 2016 12 2, p. 1**).

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 24
Pasiūlymas dėl direktyvos
22 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(22a) *tam tikri Direktyvoje, ypač jos I priede, išdėstyto prieinamumo reikalavimų, susijusių su informacijos teikimu, aspektai jau įtraukti į Sąjungoje galiojančius transporto srities teisės aktus. Šie teisės aktai apima Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą (EB) Nr. 1371/2007^(1a) ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1300/2014^(1b) ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 454/2011^(1c) dėl geležinkelių transporto; Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 181/2011^(1d) dėl miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų transporto; ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1177/2010^(1e) dėl jūrų transporto. Kad į šiuos teisės aktus įtrauktiems ekonominės veiklos vykdytojams būtų užtikrintas reglamentavimo nuoseklumas ir nuspėjamumas, atitinkami šios direktyvos reikalavimai turėtų būti laikomi įvykdytais, kai laikomasi atitinkamų šių teisės aktų dalių. Vis dėlto kai į tuos aktus nėra įtraukti prieinamumo reikalavimai, pvz., reikalavimas, kad oro vežėjų svetainės būtų prieinamos, turėtų būti taikoma ši direktyva;*

^(1a) 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1371/2007 dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų (OL L 315, 2007 12 3, p. 14).

^(1b) 2014 m. lapkričio 18 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1300/2014 dėl Sąjungos geležinkelių sistemos prieinamumo neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims techninių sąveikos specifikacijų (OL L 356, 2014 12 12, p. 110).

^(1c) 2011 m. gegužės 5 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 454/2011 dėl transeuropinės geležinkelių sistemos telematikos priemonių keleivių vežimo paslaugoms posistemio techninės sąveikos specifikacijos (OL L 123, 2011 5 12, p. 11).

^(1d) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 181/2011 dėl miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų transporto keleivių teisių, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 (OL L 55, 2011 2 28, p. 1).

^(1e) 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1177/2010 dėl jūrų ir vidaus vandens keliais vykstančių keleivių teisių, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 (OL L 334, 2010 12 17, p. 1).

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 25
Pasiūlymas dėl direktyvos
22 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (22b) *šia direktyva siekiama papildyti esamus Sąjungos sektorių teisės aktus, reglamentuojant į tų teisės aktų taikymo sritį nepatenkančius aspektus;*

Pakeitimas 26
Pasiūlymas dėl direktyvos
22 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (22c) *šios direktyvos taikymo sritis, susijusi su oro, autobusų, geležinkelių ir vandens keleivinio transporto paslaugomis, turėtų būti nustatyta remiantis galiojančiais sektorių teisės aktais, susijusiais su keleivių teisėmis. Kai ši direktyva netaikoma tam tikrų transporto rūšių paslaugoms, valstybės narės turi turėti galimybę paraginti paslaugų teikėjus taikyti šioje direktyvoje numatytus atitinkamus prieinamumo reikalavimus;*

Pakeitimai 223 ir 228
Pasiūlymas dėl direktyvos
23 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (23) *kai kuriais atvejais bendrais fizinės aplinkos prieinamumo reikalavimais būtų sudaromos palankesnės sąlygos laisvam susijusių paslaugų ir neįgalųjų judėjimui. Todėl šioje direktyvoje valstybėms narėms suteikiama galimybė į šios direktyvos taikymo sritį įtraukti fizinę aplinką, naudojamą teikiant paslaugas, kad būtų laikomasi X priede nustatytų prieinamumo reikalavimų;*

- (23) *tam tikrais atvejais fizinės aplinkos prieinamumas yra būtina sąlyga tam, kad neįgalieji galėtų veiksmingai naudotis susijusiomis paslaugomis. Todėl pagal šią direktyvą valstybės narės turėtų būti įpareigosos į jos taikymo sritį įtraukti fizinę aplinką, naudojamą teikiant paslaugas, kad būtų laikomasi X priede nurodytų prieinamumo reikalavimų. Tie prieinamumo reikalavimai turėtų būti taikomi kuriant naują infrastruktūrą arba vykdant esminius renovavimo darbus;*

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl direktyvos

23 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (23a) *Šia direktyva nebūtina iš dalies pakeisti esamų Sąjungos teisės aktų, kuriuose numatyta savanoriškas prieinamumo reikalavimų laikymasis;*

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl direktyvos

24 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (24) būtina nustatyti, kad Sąjungos teisės aktų, kuriais nustatomos prieinamumo prievolės, tačiau kuriuose nenurodomi prieinamumo reikalavimai arba specifikacijos, atveju prieinamumas būtų apibrėžiamas darant nuorodą į direktyvoje **nustatytos** prieinamumo reikalavimus. **Tai galioja** Europos Parlamento ir Tarybos **direktyvai** 2014/23/ES⁽³⁵⁾, Europos Parlamento ir Tarybos **direktyvai** 2014/24/ES⁽³⁶⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos **direktyvai** 2014/25/ES⁽³⁷⁾, kuriose reikalaujama, kad į jų taikymo sritį patenkančių koncesijų, darbų ar paslaugų techninės specifikacijos bei techniniai ir funkciniai reikalavimai atitiktų prieinamumo neigaliesiems ar visiems tinkamo dizaino principo kriterijus;

- (24) būtina nustatyti, kad Sąjungos teisės aktų, kuriais nustatomos prieinamumo prievolės, tačiau kuriuose nenurodomi prieinamumo reikalavimai arba specifikacijos, atveju prieinamumas būtų apibrėžiamas darant nuorodą į direktyvoje **nustatytus** prieinamumo reikalavimus. **Tie aktai apima** Europos Parlamento ir Tarybos **direktyvą** 2014/23/ES⁽³⁵⁾, Europos Parlamento ir Tarybos **direktyvą** 2014/24/ES⁽³⁶⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos **direktyvą** 2014/25/ES⁽³⁷⁾, kuriose reikalaujama, kad į jų taikymo sritį patenkančių koncesijų, darbų ar paslaugų techninės specifikacijos bei techniniai ir funkciniai reikalavimai atitiktų prieinamumo neigaliesiems ar visiems tinkamo dizaino principo kriterijus;

⁽³⁵⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių suteikimo (OL L 94, 2014 3 28, p. 1).

⁽³⁶⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65).

⁽³⁷⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 243).

⁽³⁵⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių suteikimo (OL L 94, 2014 3 28, p. 1).

⁽³⁶⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65).

⁽³⁷⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 243).

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 30**Pasiūlymas dėl direktyvos****24 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (24a) *prievolė užtikrinti transporto infrastruktūros prieinamumą transeuropinio transporto tinkle nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1315/2013^(1a). Šioje direktyvoje numatyti prieinamumo reikalavimai taip pat turėtų būti taikomi tam tikriems transporto infrastruktūros elementams, kurie reglamentuojami tuo reglamentu, jeigu jie susiję su į šią direktyvą įtrauktais gaminiais ir paslaugomis ir jeigu su šiomis paslaugomis susijusi infrastruktūra ir fizinė aplinka skirtos naudoti keleiviams;*

^(1a) 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 1315/2013/ES dėl Sąjungos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 661/2010/ES (OL L 348, 2013 12 20, p. 1).

Pakeitimas 31**Pasiūlymas dėl direktyvos****24 b konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (24b) *vis dėlto nėra tinkama, kad šia direktyva būtų keičiamas privalomas ar savanoriškas tų kitų Sąjungos teisės akty, kaip antai, Direktyvos 2014/24/ES 67 straipsnis dėl sutarčių sudarymo kriterijų, kurį perkančiosios organizacijos gali naudoti, siekdamos nustatyti ekonomiškai naudingiausių pasiūlymą, nuostatų pobūdis. Jei manoma, kad tos nuostatos yra susijusios su aptariamų viešųjų pirkimų dalyku, gali būti įmanoma įtraukti potencialius socialinius aspektus. Todėl šia direktyva reikėtų užtikrinti, kad kai vadovaujamosi tais kitais Sąjungos teisės aktais nustatytais prieinamumo reikalavimais, tie reikalavimai visoje Sąjungoje turėtų būti vienodi;*

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 32
Pasiūlymas dėl direktyvos
25 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (25) prieinamumas turėtų būti užtikrinamas šalinant kliūtis ir užkertant joms kelią, pageidautina, taikant visiems tinkamo dizaino principą. Prieinamumas turėtų apimti ir tinkamą gyvenamosios aplinkos užtikrinimą, jeigu to reikalaujama nacionalinės arba Sąjungos teisės aktais;

Pakeitimas

- (25) prieinamumas turėtų būti užtikrinamas šalinant kliūtis ir užkertant joms kelią, pageidautina, taikant visiems tinkamo dizaino principą. **Remiantis Konvencija, šis principas reiškia, kad „gaminų, aplinkos erdvių, programų ir paslaugų dizainas turėtų visiems žmonėms suteikti galimybes kuo platesniu mastu jais naudotis ir tam neturėtų reikėti pritaikymo ar specializuoto dizaino“. Ramintis Konvencija „universalus dizainas“ „taip pat turėtų apimti pagalbinius įrenginius, skirtus konkrečioms neįgaliųjų grupėms, kai tai yra būtina“.** Prieinamumas turėtų apimti ir tinkamą gyvenamosios aplinkos užtikrinimą, jeigu to reikalaujama nacionalinės arba Sąjungos teisės aktais;

Pakeitimas 33
Pasiūlymas dėl direktyvos
25 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (25a) **tai, kad gaminys ar paslauga priklauso šios direktyvos taikymo sričiai, neturėtų automatiškai reikšti, kad tas gaminys ar paslauga patenka į Tarybos direktyvos 93/42/EEC ^(1a) taikymo sritį;**

^(1a) 1993 m. birželio 14 d. Tarybos direktyva 93/42/EEB dėl medicinos prietaisų (OL L 169, 1993 7 12, p. 1).

Pakeitimas 34
Pasiūlymas dėl direktyvos
25 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (25b) **mustatant ir klasifikuojant tuos neįgaliųjų poreikius, kuriuos gaminys ar paslauga turi tenkinti, visiems tinkamo dizaino principas turėtų būti aiškinamas remiantis JT Neįgaliųjų teisių komiteto Bendrąja pastaba Nr. 2 (2014) dėl Konvencijos 9 straipsnio;**

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 35
Pasiūlymas dėl direktyvos
27 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (27) ši direktyva turėtų būti grindžiama Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 768/2008/EB⁽³⁸⁾, nes ji susijusi su gaminiais, kuriems jau taikomi kiti Sąjungos teisės aktai, – taigi būtų užtikrintas Sąjungos teisės aktų nuoseklumas;

⁽³⁸⁾ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 768/2008/EB dėl bendrosios gaminių pardavimo sistemos ir panaikinantį Sprendimą 93/465/EEB (OL L 218, 2008 8 13, p. 82).

Pakeitimas

- (27) ši direktyva turėtų būti grindžiama Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 768/2008/EB⁽³⁸⁾, nes ji susijusi su gaminiais, kuriems jau taikomi kiti Sąjungos teisės aktai, – taigi būtų užtikrintas Sąjungos teisės aktų nuoseklumas. **Vis dėlto to nėra tinkama į šią direktyvą įtraukti to sprendimo nuostaty, susijusių su saugumu, kaip antai su atšaukimu susijusių nuostatų, nes neprieinamas gaminy s nėra pavojingas gaminy s;**

⁽³⁸⁾ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 768/2008/EB dėl bendrosios gaminių pardavimo sistemos ir panaikinantį Sprendimą 93/465/EEB (OL L 218, 2008 8 13, p. 82).

Pakeitimas 36
Pasiūlymas dėl direktyvos
28 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (28) visi tiekimo ir platinimo grandinėje veikiantys ekonominės veiklos vykdytojai turėtų užtikrinti, kad jie rinkai teiktų tik tuos gaminius, kurie atitinka šioje direktyvoje išdėstytus prieinamumo reikalavimus. Būtina aiškiai ir proporcingai paskirstyti prievoles, kad toks paskirstymas atitiktų kiekvieno ekonominės veiklos vykdytojo funkciją tiekimo ir platinimo procese;

Pakeitimas

- (28) visi tiekimo ir platinimo grandinėje veikiantys **ir į šios direktyvos taikymo sritį patenkantys** ekonominės veiklos vykdytojai turėtų užtikrinti, kad jie rinkai teiktų tik tuos gaminius, kurie atitinka šioje direktyvoje išdėstytus prieinamumo reikalavimus. Būtina aiškiai ir proporcingai paskirstyti prievoles, kad toks paskirstymas atitiktų kiekvieno ekonominės veiklos vykdytojo funkciją tiekimo ir platinimo procese;

Pakeitimas 37
Pasiūlymas dėl direktyvos
29 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (29) ekonominės veiklos vykdytojai turėtų būti atsakingi už gaminių ir paslaugų atitiktį, atsižvelgdami į savo atitinkamus vaidmenis tiekimo grandinėje, kad būtų **užtikrintas aukštas prieinamumo apsaugos lygis** ir sąžininga konkurencija Sąjungos rinkoje;

Pakeitimas

- (29) ekonominės veiklos vykdytojai turėtų būti atsakingi už gaminių ir paslaugų atitiktį, atsižvelgdami į savo atitinkamus vaidmenis tiekimo grandinėje, kad būtų **pasiektas geresnis prieinamumas** ir **užtikrinta** sąžininga konkurencija Sąjungos rinkoje;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl direktyvos

30 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (30) kadangi gamintojas yra išsamiai susipažinęs su projektavimo ir gamybos procesu, jis gali geriausiai atlikti visą atitikties **vertinimo procedūrą**. Su atitikties vertinimu **susijusios prievolės turėtų** tekti gamintojui;

Pakeitimas

- (30) kadangi gamintojas yra išsamiai susipažinęs su projektavimo ir gamybos procesu, jis gali geriausiai atlikti visą atitikties **vertinimą**. **Tačiau** su atitikties vertinimu **susijusi atsakomybė neturėtų** tekti **vien** gamintojui. **Sustiprinta rinkos priežiūros institucija galėtų atlikti svarbų vaidmenį vykdant vertinimo procedūrą;**

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl direktyvos

32 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (32) importuotojai turėtų užtikrinti, kad iš trečiųjų šalių į Sąjungos rinką patenkantys gaminiai atitiktų šios direktyvos prieinamumo reikalavimus, **visų pirma**, kad **gamintojai** būtų **atlikę** reikiamas tų gaminių prieinamumo vertinimo procedūras;

Pakeitimas

- (32) importuotojai turėtų užtikrinti, kad iš trečiųjų šalių į Sąjungos rinką patenkantys gaminiai atitiktų šios direktyvos prieinamumo reikalavimus, **ir jie turėtų teikti visą reikiamą informaciją atitinkamai rinkos priežiūros institucijai**, kad būtų **galima atlikti** reikiamas tų gaminių prieinamumo vertinimo procedūras;

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl direktyvos

36 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (36) siekiant proporcingumo, prieinamumo reikalavimai **turėtų būti taikomi tik tuo atveju, jei pagal juos nesudaroma** neproporcingai **didelė našta** atitinkamam ekonominės veiklos vykdytojui **ir nereikalaujama** iš esmės keisti gaminių ir paslaugų pagal nurodytus kriterijus;

Pakeitimas

- (36) siekiant proporcingumo, prieinamumo reikalavimai **neturėtų sudaryti** neproporcingai **didelės naštos** atitinkamam ekonominės veiklos vykdytojui **ar reikalauti** iš esmės keisti gaminių ir paslaugų pagal nurodytus kriterijus. **Tačiau būtina įdiegti kontrolės mechanizmus, siekiant patikrinti teisę į prieinamumo reikalavimų taikymo išimtį;**

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 41
Pasiūlymas dėl direktyvos
36 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(36a) *kai atliekamas vertinimas, ar atitiktis prieinamumo reikalavimams ekonominės veiklos vykdytojams uždeda neproporcingą našą, reikia atsižvelgti į tų ekonominės veiklos vykdytojų dydį, išteklius ir pobūdį, ir jų numatomas laikymosi sąnaudas ir naudą, palyginti su numatoma nauda neįgaliesiems. Atliekant sąnaudų ir naudos analizę, be kita ko, reikėtų atsižvelgti į konkretaus produkto ar paslaugos naudojimo trukmę, įskaitant numatomą neįgalių asmenų, naudosiančių tą produktą ar paslaugą, skaičių, infrastruktūros ir produktų, naudojamų paslaugai teikti, gyvavimo trukmę ir galimybę rinktis nemokamas alternatyvas, įskaitant tas, kurias siūlo keleivių vežimo paslaugų teikėjai. Kai atliekamas vertinimas, ar atitiktis prieinamumo reikalavimams sudaro neproporcingą našą, turėtų būti atsižvelgiama tik į teisėtą priežastis. Prioritetų, laiko ar žinių trūkumas neturėtų būti laikomi teisėtomis priežastimis;*

Pakeitimas 42
Pasiūlymas dėl direktyvos
39 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(39) tam, kad būtų lengviau vertinti atitiktį taikomiems prieinamumo reikalavimams, būtina numatyti gaminių ir paslaugų, atitinkančių savanoriškai taikomus darniuosius standartus, kurie priimami pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1025/2012⁽³⁹⁾, kad būtų nustatytos išsamios techninės tų reikalavimų specifikacijos, atitikties prezumpciją. Komisija Europos standartizacijos organizacijoms jau yra pateikusi standartizavimo prašymų dėl prieinamumo, kurie būtų aktualūs rengiant darniuosius standartus;

(Tekstas lietuvių kalba nekeičiamas.)

⁽³⁹⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB (OL L 316, 2012 11 14, p. 12).

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl direktyvos

39 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (39a) *Reglamente (ES) Nr. 1025/2012 numatyta oficialaus prieštaravimo darniesiems standartams procedūra, kuria vadovaujamosi, kai laikoma, kad tie standartai neatitinka šios direktyvos reikalavimų;*

Pakeitimas 44

Pasiūlymas dėl direktyvos

40 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (40) *jei nėra darnųjų standartų ir kai to reikia rinkos derinimo tikslais, Komisija turėtų turėti galimybę priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos bendrosios šioje direktyvoje nustatytų prieinamumo reikalavimų techninės specifikacijos;*

- (40) *Europos standartai turėtų būti nustatomi remiantis rinka, atsižvelgiant į viešąjį interesą, taip pat politikos tikslus, aiškiai nurodytus Komisijos prašyme vienai ar daugiau Europos standartizacijos organizacijų parengti suderintus standartus, ir turi būti paremti bendru sutarimu. Todėl techninės specifikacijos turėtų būti naudojamos tik kraštutiniu atveju. Komisija turėtų galėti patvirtinti technines specifikacijas tuo atveju, jei, pvz., standartizacijos procesas nejuda į priekį dėl suinteresuotųjų subjektų bendro sutarimo trūkumo ir dėl to pernelyg vėluojama įgyvendinti reikalavimą, kurio, nepriėmus tinkamo standarto, būtų neįmanoma įgyvendinti, pvz., saveikos reikalavimo. Komisija turėtų palikti pakankamai laiko po to, kai viena ar daugiau Europos standartizacijos organizacijų paprašė parengti suderintus standartus, ir su tuo pačiu prieinamumo reikalavimu susijusios techninės specifikacijos priėmimo. Komisijai neturėtų būti leidžiama priimti techninių specifikacijų, jei ji prieš tai nepamėgino pasiekti, kad prieinamumo reikalavimai būtų užtikrinti naudojant Europos standartizacijos sistemą. Komisija neturėtų naudoti techninių specifikacijų priėmimo procedūros, kad apeitų Europos standartizacijos sistemą;*

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 45

Pasiūlymas dėl direktyvos

40 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (40a) *siekdama parengti darniuosius standartus ir technines specifikacijas, kuo veiksmingiau atitinkančius šioje direktyvoje nustatytus gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimus, Komisija turėtų, kai tik įmanoma, įtraukti į sprendimų priėmimo procesą pagrindines Europos neįgaliųjų organizacijas ir kitus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus;*

Pakeitimas 46

Pasiūlymas dėl direktyvos

42 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (42a) *atlikdamos gaminių rinkos priežiūrą, rinkos priežiūros institucijos turėtų peržiūrėti vertinimą, bendradarbiaudamos su neįgaliaisiais ir jiems bei jų interesams atstovaujanciomis organizacijomis;*

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl direktyvos

44 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (44) **materialiai išreiškiantis gaminio atitiktį šioje direktyvoje nustatytiems prieinamumo reikalavimams CE ženklas yra akivaizdžiai matomas viso proceso, apimančio atitikties vertinimą plačiąja prasme, rezultatas.** Šioje direktyvoje laikomasi Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente (EB) Nr. 765/2008⁽⁴⁰⁾, nustatančiame su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus, išdėstytų bendrųjų **ženklavimo principų**;

- (44) šioje direktyvoje laikomasi Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente (EB) Nr. 765/2008⁽⁴⁰⁾, nustatančiame su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus, išdėstytų bendrųjų **principų. Be atitikties deklaracijos, gamintojas turėtų ekonomiškai efektyviu būdu vartotojams pateikti informaciją apie jo produktų prieinamumą, įskaitant informaciją ant pakuotės;**

⁽⁴⁰⁾ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13, p. 30).

⁽⁴⁰⁾ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13, p. 30).

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 48

Pasiūlymas dėl direktyvos

45 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (45) *laikantis* Reglamento (EB) Nr. 765/2008, **CE ženklų gaminį paženklinęs gamintojas taip deklaruoja, kad gaminys atitinka visus taikomus prieinamumo reikalavimus ir kad gamintojas už jį prisiima visą atsakomybę;**

Pakeitimas

- (45) **gaminių neatitiktis 3 straipsnyje numatytiems prieinamumo reikalavimams savaime neturėtų kelti didelio pavojaus, atsižvelgiant į** Reglamento (EB) Nr. 765/2008 **20 straipsnį;**

Pakeitimas 49

Pasiūlymas dėl direktyvos

48 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (48) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad rinkos priežiūros institucijos tikrintų, ar ekonominės veiklos vykdytojai atitinka 12 straipsnio 3 dalyje nustatytus kriterijus, kaip nurodyta V skyriuje;

Pakeitimas

- (48) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad rinkos priežiūros institucijos tikrintų, ar ekonominės veiklos vykdytojai atitinka 12 straipsnio 3 dalyje nustatytus kriterijus, kaip nurodyta V skyriuje, **ir kad jos nuolat konsultuotųsi su neįgaliesiems atstovaujančiomis organizacijomis;**

Pakeitimas 50

Pasiūlymas dėl direktyvos

48 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (48a) **nacionalinės duomenų bazės, kuriose pateikiama visa reikalinga informacija apie gaminių ir paslaugų, išvardytų šioje direktyvoje, prieinamumo lygį, turėtų sudaryti palankesnes sąlygas į rinkos priežiūrą įtraukti neįgaliuosius ir jiems atstovaujančias organizacijas;**

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 51
Pasiūlymas dėl direktyvos
49 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (49) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad 22 straipsnyje nurodytos kompetentingos institucijos praneštų Komisijai apie 22 straipsnio 1 dalyje nurodytų išimčių taikymą ir pridėtų 2 dalyje nurodytą vertinimą, kaip nurodyta VI skyriuje;

Pakeitimas

- (49) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad kompetentingos institucijos praneštų Komisijai apie 22 straipsnyje nurodytų išimčių taikymą. **Komisijai paprašius jai turėtų būti perduotas pradinis susijusių kompetentingų institucijų vertinimas. Kai atliekamas vertinimas, ar atitiktis prieinamumo reikalavimams kompetentingoms institucijoms uždeda neproporcingą našta, reikėtų atsižvelgti į tų kompetentingų institucijų dydį, išteklius ir pobūdį, ir numatomas laikymosi sąnaudas ir naudą, palyginti su numatoma nauda neįgaliesiems. Atliekant sąnaudų ir naudos analizę, be kita ko, reikėtų atsižvelgti į konkretaus produkto ar paslaugos naudojimo trukmę, įskaitant numatomą neįgalių asmenų, naudosiančių tą produktą ar paslaugą, skaičių, infrastruktūros ir produktų, naudojamų paslaugai teikti, gyvavimo trukmę ir galimybę rinktis nemokamas alternatyvas, įskaitant tas, kurias siūlo keleivių vežimo paslaugų teikėjai. Kai atliekamas vertinimas, ar atitiktis prieinamumo reikalavimams sudaro neproporcingą našta, turėtų būti atsižvelgiama tik į teisėtas priežastis. Prioritetų, laiko ar žinių trūkumas neturėtų būti laikomi teisėtomis priežastimis;**

Pakeitimas 52
Pasiūlymas dėl direktyvos
50 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (50) turėtų būti nustatyta apsaugos procedūra, taikoma tik tuo atveju, jei valstybės narės nesutaria dėl vienos valstybės narės veiksmų, pagal kurią suinteresuotosios šalys informuojamos apie numatomus taikyti veiksmus dėl gaminių neatitikties šios direktyvos prieinamumo reikalavimams. Ji turėtų sudaryti sąlygas rinkos priežiūroms institucijoms **bendradarbiauti** su atitinkamais ekonominės veiklos vykdytojais **ir** imtis veiksmų tokių gaminių **atžvilgiu** ankstesniame etape;

Pakeitimas

- (50) turėtų būti nustatyta apsaugos procedūra, taikoma tik tuo atveju, jei valstybės narės nesutaria dėl vienos valstybės narės veiksmų, pagal kurią suinteresuotosios šalys informuojamos apie numatomus taikyti veiksmus dėl gaminių neatitikties šios direktyvos prieinamumo reikalavimams. Ji turėtų sudaryti sąlygas rinkos priežiūroms institucijoms, **bendradarbiaujant su neįgaliesiems atstovaujančiomis organizacijomis ir** atitinkamais ekonominės veiklos vykdytojais, imtis veiksmų **dėl** tokių gaminių ankstesniame etape;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 53

Pasiūlymas dėl direktyvos

51 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(51a) *kad būtų užtikrintas tinkamas proporcingumo principo taikymas, susijęs su ekonominės veiklos vykdytojų identifikavimo prievolėmis ir kriterijais, kuriuos reikia taikyti vertinant, ar šios direktyvos reikalavimų laikymasis užkrautų neproporcingą našta, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti teisės aktus pagal SESV 290 straipsnį, kad būtų nustatytas laikotarpis, per kurį ekonominės veiklos vykdytojai turi identifikuoti bet kokį ekonominės veiklos vykdytoją, kuris jiems tiekė gaminį arba kuriam jie tiekė gaminį, ir kad būtų toliau patikslinti kriterijai, į kuriuos turi būti atsižvelgta visų į šią direktyvą patenkančių produktų ir paslaugų atveju, vertinant, ar užkraunama našta neproporcingai didelė, tų kriterijų nekeičiant. Tas laikotarpis turėtų būti nustatytas pagal gaminio gyvavimo ciklą. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros^(1a) nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;*

^(1a) OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 54

Pasiūlymas dėl direktyvos

51 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (51b) valstybės narės turėtų pasirūpinti, kad būtų nustatyta tinkamų ir veiksmingų priemonių šios direktyvos atitikčiai užtikrinti, todėl turėtų sukurti tinkamus kontrolės mechanizmus, pvz., rinkos priežiūros institucijų a posteriori atliekamą kontrolę, kad būtų tikrinama, ar teisėtai taikomos prieinamumo reikalavimų taikymo išimtys. Nagrinėdamos su prieinamumu susijusius skundus valstybės narės turėtų laikytis bendrojo gero administravimo principo, visų pirma reikalavimo pareigūnams užtikrinti, kad dėl kiekvieno skundo priimamas sprendimas būtų priimamas per nustatytą laiką;

Pakeitimas 55

Pasiūlymas dėl direktyvos

52 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (52a) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų galima imtis veiksmingų ir skubių teisių gynimo priemonių dėl perkančiųjų organizacijų ir perkančiųjų subjektų priimtų sprendimų dėl to, ar konkreti sutartis patenka į direktyvų 2014/24/ES ir 2014/25/ES taikymo sritį. Atsižvelgiant į dabartinę teisinę sistemą, susijusią su teisių gynimo priemonėmis į direktyvas 2014/24/ES ir 2014/25/ES įtrauktose srityse, tos sritys neturėtų būti įtrauktos į šios direktyvos nuostatas dėl vykdymo ir nuobaudų. Tokia išimtis nedaro poveikio Sutartimis nustatytiems valstybių narių įsipareigojimams imtis visų reikiamų priemonių, kad būtų užtikrintas Sąjungos teisės taikymas ir veiksmingumas;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 56

Pasiūlymas dėl direktyvos

53 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (53a) *prieinamumo reikalavimai pagal šią direktyvą turėtų būti taikomi gaminiams, kurie Sąjungos rinkai pateikti po to, kai pradėtos taikyti šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę priemonės, įskaitant iš trečiųjų šalių importuotus ir naudotus gaminius, kurie Sąjungos rinkai pateikti po to, kai pradėtos taikyti šios priemonės;*

Pakeitimas 57

Pasiūlymas dėl direktyvos

53 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (53b) *tačiau viešosios sutartys dėl prekių, darbų ar paslaugų, kurioms taikoma Direktyva 2014/24/ES arba Direktyva 2014/25/ES, ir kurios buvo sudarytos iki šios direktyvos taikymo dienos, ir toliau turėtų būti vykdomos laikantis tose viešosiose sutartyse nustatytų prieinamumo reikalavimų, jei tokių yra;*

Pakeitimas 58

Pasiūlymas dėl direktyvos

53 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (53c) *kad paslaugų teikėjams būtų suteikta pakankamai laiko prisitaikyti prie šioje direktyvoje išdėstytų reikalavimų, reikia numatyti pereinamąjį laikotarpį, per kurį paslaugų teikimui naudojami gaminiai neprivalo atitikti šioje direktyvoje nustatytų prieinamumo reikalavimų. Atsižvelgiant į bankomatų, bilietų pardavimo automatų ir registravimo aparatų sąnaudas ir gyvavimo ciklą, būtų tinkama numatyti, kad, kai tokie aparatai naudojami teikiant paslaugas, juos galima toliau naudoti iki jų ekonomiškai naudingo gyvavimo laiko pabaigos;*

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 59
Pasiūlymas dėl direktyvos
54 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(54a) programų, kuriomis teikiama informacija, grindžiama erdvinį duomenų paslaugomis, diegimas prisideda prie nepriklausomo ir saugaus neįgaliųjų judėjimo. Tokių programų naudojami erdviniai duomenys turėtų sudaryti galimybę teikti informaciją, pritaikytą konkrečioms neįgaliųjų poreikiams;

Pakeitimas 60
Pasiūlymas dėl direktyvos
- I straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- 1 straipsnis

Dalykas

Šia direktyva siekiama panaikinti dėl skirtingų į šią direktyvą įtrauktų laisvo gaminių ir paslaugų judėjimo prieinamumo reikalavimų kylančias kliūtis arba neleisti joms atsirasti. Ja taip pat siekiama prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo suderinant valstybių narių nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius tam tikrų produktų ir paslaugų prieinamumo reikalavimus.

Pakeitimas 61
Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. I, II–V ir VII skyriai taikomi šiems gaminiams:

1. I, II–V ir VII skyriai taikomi šiems gaminiams, kurie Sąjungos rinkai pateikiami po ... [šios direktyvos taikymo data]:

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 62

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) bendrosios paskirties kompiuterių įrangai ir operacinėms sistemoms,

Pakeitimas

a) bendrosios paskirties kompiuterių įrangai ir *į ją integruotoms* operacinėms sistemoms, **kurios skirtos naudoti vartotojams,**

Pakeitimas 63

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 1 dalies b punkto iii a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iiia) mokėjimo terminalams;

Pakeitimas 64

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 1 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) vartotojų galiniams įrenginiams **su pažangiais kompiuteriniais gebėjimais**, susijusiems su telefonijos paslaugomis,

Pakeitimas

c) vartotojų galiniams įrenginiams, susijusiems su telefonijos paslaugomis,

Pakeitimas 65

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 1 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) vartotojų galiniams įrenginiams **su pažangiais kompiuteriniais gebėjimais**, susijusiems su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugomis,

Pakeitimas

d) vartotojų galiniams įrenginiams, susijusiems su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugomis,

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 66
Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 1 dalies d a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

da) e. knygų skaityklėms;

Pakeitimas 67
Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. I, II–V ir VII skyriai taikomi šioms paslaugoms:

2. **Nedarant poveikio 27 straipsniui**, I, II–V ir VII skyriai taikomi šioms paslaugoms, **kurios teikiamos po ...[šios direktyvos taikymo data]:**

Pakeitimas 68
Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 2 dalies -a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

-a) operacinėms sistemoms, kai jos nėra integruotos į kompiuterio programinę įrangą ir teikiamos vartotojams kaip nematerialus turtas;

Pakeitimas 69
Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 2 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

a) telefonijos paslaugoms ir susijusiems vartotojų galiniams įrenginiams **su pažangiais kompiuteriniais gebėjimais,**

a) telefonijos paslaugoms ir susijusiems vartotojų galiniams įrenginiams,

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 70

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) audiovizualinės žiniasklaidos paslaugoms **ir susijusiai vartotojų įrangai su pažangiais kompiuteriniais gebėjimais,**

Pakeitimas

b) **interneto svetainėms ir mobiliuosiuose įrenginiuose teikiamoms** audiovizualinės žiniasklaidos paslaugoms;

Pakeitimai 235, 236, 237, 238, 239 ir 253

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 2 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) keleivinio oro, autobusų, geležinkelių ir vandens transporto paslaugoms,

Pakeitimas

c) keleivinio oro, autobusų, geležinkelių ir vandens transporto paslaugoms, **taip pat judumo ir įvairiarūšio transporto jungčių paslaugoms, įskaitant miestų viešąjį transportą, pvz., metro, geležinkelių, tramvajų, troleibusų ir autobusų sistemas, susijusias su:**

- i) **savitarnos terminalais, esančiais Sąjungos teritorijoje, be kita ko, bilietų pardavimo automatais, mokėjimo terminalais ir registravimo aparatais;**
- ii) **interneto svetainėmis, mobiliaisiais įrenginiais teikiamomis paslaugomis, pažangiu bilietų pardavimu ir informacijos realiuoju laiku teikimu;**
- iii) **transporto priemonėmis, susijusia infrastruktūra ir fizine aplinka, įskaitant prieigą be laiptų visose viešosiose stotyse;**
- iv) **taksi ir nuomojamų automobilių parkais, kurie turėtų tinkamą dalį pritaikytų transporto priemonių;**

Pakeitimas 71

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 2 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) banko paslaugoms,

Pakeitimas

d) **vartotojų** banko paslaugoms,

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 72
Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 2 dalies e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

e) e. *knygoms,*

Pakeitimas

e) e. *knygoms ir susijusiai įrangai, kuri naudojama toms paslaugų teikėjo paslaugoms teikti ir prieigai prie jų gauti,*

Pakeitimas 240
Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 2 dalies f a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

fa) turizmo paslaugoms, įskaitant apgyvendinimą ir maitinimą.

Pakeitimas

Pakeitimas 73
Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 3 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) viešųjų pirkimų ir koncesijos sutartims, kurių atžvilgiu taikomos Direktyva 2014/23/ES ⁽⁴²⁾, Direktyva 2014/24/ES ir Direktyva 2014/25/ES,

⁽⁴²⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių suteikimo (OL L 94, 2014 3 28, p. 1).

Pakeitimas

a) viešųjų pirkimų ir koncesijos sutartims, kurių atžvilgiu taikomos Direktyva 2014/23/ES, Direktyva 2014/24/ES ir Direktyva 2014/25/ES, **kurios parengtos arba sudarytos po ... [šios direktyvos taikymo data];**

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 74

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 3 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) rengiant ir įgyvendinant programas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1303/2013⁽⁴³⁾, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą Nr. 1304/2013⁽⁴⁴⁾,

⁽⁴³⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

⁽⁴⁴⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1304/2013 dėl Europos socialinio fondo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1081/2006.

Pakeitimas

b) rengiant ir įgyvendinant programas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1303/2013⁽⁴³⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1304/2013⁽⁴⁴⁾, **kurios priimtos arba įgyvendintos po ... [šios direktyvos taikymo data];**

⁽⁴³⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

⁽⁴⁴⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1304/2013 dėl Europos socialinio fondo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1081/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 470).

Pakeitimas 75

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 3 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) **konkursams dėl** keleivinio geležinkelių ir kelių transporto **viešųjų paslaugų** pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1370/2007 **procedūroms**⁽⁴⁵⁾,

⁽⁴⁵⁾ 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinant Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70 (OL L 315, 2007 12 3, p. 1).

Pakeitimas

c) **viešųjų paslaugų sutartims, kurios po ... [šios direktyvos taikymo data] pagal konkursą arba tiesiogiai skiriamos** keleivinio geležinkelių ir kelių transporto **viešosioms paslaugoms** pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1370/2007⁽⁴⁵⁾ **teikti;**

⁽⁴⁵⁾ 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinant Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70 (OL L 315, 2007 12 3, p. 1).

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 76

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 3 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) transporto infrastruktūrai pagal **Europos Parlamento ir Tarybos** reglamentą (ES) Nr. 1315/2013 ⁽⁴⁶⁾.

⁽⁴⁶⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 1315/2013/ES dėl Sąjungos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių (OL L 348, 2013 12 20, p. 1).

Pakeitimas

d) transporto infrastruktūrai pagal Reglamentą (ES) Nr. 1315/2013, **suprojektuoti arba įrengtai po ... [šios direktyvos taikymo data];**

Pakeitimas 79

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Ši direktyva netaikoma šiam interneto svetainių ir mobiliųjų įrenginių programų turiniui:

- a) biuro programinės įrangos rinkmenų formatams, paskelbtiems prieš ... [šios direktyvos taikymo data];
- b) internetiniams žemėlapiams ir kartografavimo paslaugoms, jei esminė informacija pateikiama prieinamu skaitmeniniu būdu žemėlapių, skirtų navigacijai, atveju;
- c) trečiosios šalies teikiamam turiniui, kuris nėra nei finansuojamas, nei sukurtas, nei kontroliuojamas ekonominės veiklos vykdytojo arba atitinkamos kompetentingos institucijos;
- d) interneto svetainių ir mobiliųjų įrenginių programų turiniui, kuris gali būti laikomas archyvinis, kitaip tariant, jose yra tik turinys, kuris nebuvo atnaujintas ar pakeistas po ... [šios direktyvos taikymo data].

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 80
Pasiūlymas dėl direktyvos
1 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1 a straipsnis

Direktyvos netaikymas labai mažoms įmonėms

Ši direktyva netaikoma labai mažoms įmonėms, kurios gamina, importuoja ar platina į jos taikymo sritį patenkančius gaminius ir paslaugas.

Pakeitimas 81
Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 1 pastraipos 1 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1) prieinami gaminiai ir paslaugos – gaminiai ir paslaugos, kuriuos **funkcinių sutrikimų turintys asmenys, tarp jų ir** neįgalieji, gali pastebėti, jais naudotis ir **juos suprasti taip pat, kaip ir kiti asmenys;**

1) prieinami gaminiai ir paslaugos – gaminiai ir paslaugos, kuriuos neįgalieji gali pastebėti, jais naudotis, **juos suprasti, ir kurie yra pakankamai tvirti, kad neįgalieji galėtų jais naudotis;**

Pakeitimas 82
Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 1 pastraipos 2 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2) **universalus dizainas (vad. visiems tinkamas dizainas), – gaminių, aplinkos erdvių, programų ir paslaugų, kuriais be pritaikymo ar specialaus dizaino gali naudotis visi žmonės (didžiausias įmanomas jų skaičius), dizainas; prie universalaus dizaino gaminių gali priklausyti pagalbinės priemonės tam tikroms funkcinių sutrikimų turinčių asmenų, jei reikia – ir neįgaliųjų, grupėms;**

Išbraukta.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 83**Pasiūlymas dėl direktyvos****2 straipsnio 1 pastraipos 5 a punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

5a) paslaugos – paslaugos, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB ^(1a) 4 straipsnio 1 punkte;

^(1a) 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (OL L 376, 2006 12 27, p. 36).

Pakeitimas 84**Pasiūlymas dėl direktyvos****2 straipsnio 1 pastraipos 5 b punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

5b) paslaugos teikėjas – bet koks fizinis ar juridinis asmuo, siūlantis ar teikiantis Sąjungos rinkai skirtą paslaugą;

Pakeitimas 85**Pasiūlymas dėl direktyvos****2 straipsnio 1 pastraipos 16 a punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

16a) MVĮ – mažosios ir vidutinės įmonės, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB ^(1a);

^(1a) 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinio dydžio įmonių apibrėžties (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 86

Pasiūlymas dėl direktyvos

2 straipsnio 1 pastraipos 19 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

19) *susigrąžinimas – bet kokia priemonė, kuria siekiama, kad būtų grąžintas galutiniam naudotojui jau pateiktas gaminys;*

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 87

Pasiūlymas dėl direktyvos

2 straipsnio 1 pastraipos 20 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

20a) *virtotojų banko paslaugos – paslaugos, kuriomis vartotojams sudaromos sąlygos atidaryti mokėjimo sąskaitas, turinčias pagrindines savybes visoje Sąjungoje, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/92/ES^(1a), ir jomis naudotis;*

Pakeitimas

^(1a) 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/92/ES dėl mokesčių, susijusių su mokėjimo sąskaitomis, palyginamumo, mokėjimo sąskaitų perkėlimo ir galimybės naudotis būtinausiomis savybėmis turinčiomis mokėjimo sąskaitomis (OL L 257, 2014 8 28, p. 214).

Pakeitimas 88

Pasiūlymas dėl direktyvos

2 straipsnio 1 pastraipos 21 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

21) e. prekyba – internetinė prekyba gaminiais ir paslaugomis.

Pakeitimas

21) e. prekyba – internetinė prekyba gaminiais ir paslaugomis, *kurias vartotojams teikia įmonės, patenkančios į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/31/EB^(1a) taikymo sritį;*

^(1a) 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) (OL L 178, 2000 7 17, p. 1).

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 89**Pasiūlymas dėl direktyvos****2 straipsnio 1 pastraipos 21 a punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

21a) *keleivinio oro transporto paslaugos – paslaugos, kurias teikia oro transporto bendrovės, kelionių organizatoriai ir oro uostų valdymo įstaigos, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1107/2006^(1a) 2 straipsnio b–f punktuose;*

^(1a) 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2006 dėl neįgalių asmenų ir ribotos judėsenos asmenų teisių keliaujant oru (OL L 204, 2006 7 26, p. 1).

Pakeitimas 90**Pasiūlymas dėl direktyvos****2 straipsnio 1 pastraipos 21 b punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

21b) *keleivinio autobusų transporto paslaugos – paslaugos, nurodytos Reglamento (ES) Nr. 181/2011 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse;*

Pakeitimas 91**Pasiūlymas dėl direktyvos****2 straipsnio 1 pastraipos 21 c punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

21c) *keleivinio geležinkelių transporto paslaugos – paslaugos, nurodytos Reglamento (EB) Nr. 1371/2007 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse;*

Pakeitimas 92**Pasiūlymas dėl direktyvos****2 straipsnio 1 pastraipos 21 d punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

21d) *keleivinio vandens transporto paslaugos – paslaugos, nurodytos Reglamento (ES) Nr. 1177/2010 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse.*

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 337

Pasiūlymas dėl direktyvos

2 straipsnio 1 pastraipos 21 e punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

21e) *pagalbinės technologijos – tai bet koks įrangos elementas, dalis ar gaminių sistema, naudojamas siekiant padidinti, palaikyti ar patobulinti funkcinių sutrikimų turinčių asmenų, įskaitant neįgaliuosius, funkcinius gebėjimus;*

Pakeitimas 93

Pasiūlymas dėl direktyvos

3 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3. Toliau išvardytiems savitarnos terminalams: Savitarnos terminalai, kaip antai bankomatai, bilietų pardavimo automatai ir **registravimo aparatai**, atitinka I priedo II skyriuje nustatytus reikalavimus.

3. Toliau išvardytiems savitarnos terminalams: Savitarnos terminalai, kaip antai bankomatai, bilietų pardavimo automatai, **registravimo aparatai** ir **mokėjimo terminalai**, atitinka I priedo II skyriuje nustatytus reikalavimus.

Pakeitimas 94

Pasiūlymas dėl direktyvos

3 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4. Telefonijos paslaugos, įskaitant skubiosios pagalbos tarnybų paslaugas, ir susiję vartotojų galiniai įrenginiai **su pažangiosios kompiuterijos pajėgumais**, atitinka I priedo III skyriuje nustatytus reikalavimus.

4. Telefonijos paslaugos, įskaitant skubiosios pagalbos tarnybų paslaugas, ir susiję vartotojų galiniai įrenginiai atitinka I priedo III skyriuje nustatytus reikalavimus.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 95
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos **ir** susijusi vartotojų įranga **su pažangiosios kompiuterijos pajėgumais** atitinka I priedo IV skyriuje nustatytus reikalavimus.

Pakeitimas

5. **Interneto svetainės ir mobiliaisiais įrenginiais teikiamos** audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos, **taip pat** susijusi vartotojų įranga atitinka I priedo IV skyriuje nustatytus reikalavimus.

Pakeitimas 244
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. **Keleivinio** oro, autobusų, geležinkelių ir **vandens transporto** paslaugos, interneto svetainės, mobiliaisiais įrenginiais pagrįstos paslaugos, pažangus bilietų pardavimas, informacija realiuoju laiku ir savitarnos terminalai, **bilietų pardavimo automatai ir** registravimo aparatai, naudojami teikti keleivinio transporto paslaugas, **atitinka** I priedo V skyriuje nustatytus **atitinkamus reikalavimus.**

Pakeitimas

6. Oro, **autobusų, tolimojo susisiekimo** autobusų, geležinkelių, **jūrų transporto ir įvairiarūšio keleivių vežimo** paslaugos, **įskaitant paslaugas, susijusias su miesto transportu, judumas ir fizinė aplinka**, interneto svetainės, mobiliaisiais įrenginiais pagrįstos paslaugos, pažangus bilietų pardavimas, informacija realiuoju laiku ir savitarnos terminalai, **pavyzdžiui, mokėjimo aparatai** registravimo aparatai, naudojami teikti keleivinio transporto paslaugas, **turizmo paslaugas, susijusias su, be kita ko, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugomis, turi atitikti** I priedo V skirsnio reikalavimus tik tuo atveju, jei šie reikalavimai nėra taikomi pagal šiuos specialiuosius teisės aktus: dėl geležinkelių transporto – pagal Reglamentą (EB) Nr. 1371/2007, Reglamentą (ES) Nr. 1300/2014 ir Reglamentą (ES) Nr. 454/2011; dėl miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų transporto – pagal Reglamentą (ES) Nr. 181/2011; dėl jūrų ir vidaus vandens transporto – pagal Reglamentą (ES) Nr. 1177/2010; dėl oro transporto – pagal Reglamentą (EB) Nr. 1107/2006.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 97

Pasiūlymas dėl direktyvos

3 straipsnio 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

7. Banko paslaugos, interneto svetainės, mobiliaisiais įrenginiais teikiamos banko paslaugos, savitarnos terminalai, įskaitant bankomatus, naudojami teikti banko paslaugas, atitinka I priedo VI skyriuje nustatytus reikalavimus.

Pakeitimas

7. **Vartotojų** banko paslaugos, interneto svetainės, mobiliaisiais įrenginiais teikiamos banko paslaugos, savitarnos terminalai, įskaitant **mokėjimo terminalus ir** bankomatus, naudojami teikti **tas** banko paslaugas, atitinka I priedo VI skyriuje nustatytus reikalavimus.

Pakeitimas 98

Pasiūlymas dėl direktyvos

3 straipsnio 8 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

8. E. knygos atitinka I priedo VII skyriuje nustatytus reikalavimus.

Pakeitimas

8. E. knygos **ir susijusi įranga** atitinka I priedo VII skyriuje nustatytus reikalavimus.

Pakeitimas 224

Pasiūlymas dėl direktyvos

3 straipsnio 10 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

10. **Atsižvelgdamos į nacionalines sąlygas**, valstybės narės **gali nuspręsti**, kad keleivinio transporto paslaugų klientų naudojama fizinė aplinka, įskaitant paslaugų teikėjų ir infrastruktūros vykdytojų valdomą aplinką, taip pat banko paslaugų ir **parduotuvių**, telefonijos paslaugas teikiančių vykdytojų aprėpiamų vartotojų paslaugų centrų fizinė aplinka turi atitikti I priedo X **skyriaus** prieinamumo reikalavimus, kad ja visapusiškai galėtų naudotis **funkcinių sutrikimų turintys asmenys, įskaitant neįgaliuosius**.

Pakeitimas

10. Valstybės narės **užtikrina**, kad keleivinio transporto paslaugų klientų naudojama fizinė aplinka, įskaitant paslaugų teikėjų ir infrastruktūros vykdytojų valdomą aplinką, taip pat **vartotojų** banko paslaugų ir telefonijos paslaugas teikiančių vykdytojų aprėpiamų vartotojų paslaugų centrų **ir parduotuvių** fizinė aplinka turi atitikti I priedo X **skirsnyje nustatytus** prieinamumo reikalavimus **kuriant naują infrastruktūrą ir atliekant esminę esamos infrastruktūros renovaciją**, kad ja visapusiškai galėtų naudotis **neįgalieji. Tai nedaro poveikio Sąjungos teisės aktams dėl meninės, istorinės ar archeologinės reikšmės nacionalinių vertybių apsaugos**.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 100
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės **netrukdo**, kad šią direktyvą dėl su prieinamumo reikalavimais susijusių priešasčių **atitinkantys gaminiai ir** paslaugos būtų **teikiami** rinkai jų teritorijoje.

Pakeitimas

Valstybės narės **dėl su prieinamumo reikalavimais susijusių priešasčių nedaro kliūčių**, kad šią direktyvą **atitinkantys gaminiai būtų teikiami rinkai jų teritorijoje**. Valstybės narės dėl su prieinamumo reikalavimais susijusių priešasčių **nedaro kliūčių, kad šią direktyvą atitinkančios** paslaugos būtų **teikiamos** rinkai jų teritorijoje.

Pakeitimas 101
Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Pateikdami gaminius rinkai gamintojai užtikrina, kad tie gaminiai būtų suprojektuoti ir pagaminti laikantis 3 straipsnyje nustatytų atitinkamų prieinamumo reikalavimų.

Pakeitimas

1. Pateikdami gaminius rinkai gamintojai užtikrina, kad tie gaminiai būtų suprojektuoti ir pagaminti laikantis 3 straipsnyje nustatytų atitinkamų prieinamumo reikalavimų, **nebent tie reikalavimai nėra įvykdytini, nes pritaikant gaminių reikėtų iš esmės pakeisti pagrindinį to gaminio pobūdį arba tai sukeltų neproporcingą našą atitinkamam gamintojui, kaip nurodyta 12 straipsnyje**.

Pakeitimas 102
Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 2 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Jeigu taikant **tą** procedūrą įrodoma, kad gaminyje atitinka **taikomus** prieinamumo reikalavimus, gamintojai parengia ES atitikties deklaraciją **ir paženkliną gaminį CE ženklu**.

Pakeitimas

Jeigu taikant **atitikties vertinimo** procedūrą įrodoma, kad gaminyje atitinka **3 straipsnyje nurodytus** prieinamumo reikalavimus, gamintojai parengia ES atitikties deklaraciją, **kurioje aiškiai nurodoma, kad gaminyje prieinamas**.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 103
Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Gamintojai registruoja skundus **dėl reikalavimų neatitinkančių gaminių** ir **gaminių pašalinimo iš rinkos, taip pat informuoja platintojus apie bet kokią tokią stebėseną.**

Pakeitimas

4. Gamintojai registruoja skundus ir **reikalavimų neatitinkančius gaminius.**

Pakeitimas 104
Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

7. Gamintojai užtikrina, kad prie gaminio būtų pridėti nurodymai **ir saugumo informacija** kalba, kuri gali būti lengvai suprantama vartotojams ir galutiniams naudotojams, kaip nustatė atitinkama valstybė narė.

Pakeitimas

7. Gamintojai užtikrina, kad prie gaminio būtų pridėti nurodymai kalba, kuri gali būti lengvai suprantama vartotojams ir galutiniams naudotojams, kaip nustatė atitinkama valstybė narė.

Pakeitimas 105
Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 8 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

8. Gamintojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad gaminsys, kurį jie pateikė rinkai, neatitinka šios direktyvos, nedelsdami imasi reikiamų taisomųjų priemonių, kad užtikrintų to gaminio atitiktį, **o** prireikus jį pašalintų iš rinkos **arba susigrąžintų**. Be to, jei gaminsys **kelia su prieinamumu susijusių pavojų**, gamintojai nedelsdami praneša valstybių narių, kurių rinkai buvo tiekti tokie gaminiai, kompetentingoms nacionalinėms institucijoms, nurodydami išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie bet kokias taikomas **korekcines** priemones.

Pakeitimas

8. Gamintojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad gaminsys, kurį jie pateikė rinkai, neatitinka šios direktyvos, nedelsdami imasi reikiamų taisomųjų priemonių, kad užtikrintų to gaminio atitiktį **arba** prireikus jį pašalintų iš rinkos. Be to, jei gaminsys **neatitinka šios direktyvos nuostatų**, gamintojai nedelsdami praneša valstybių narių, kurių rinkai buvo tiekti tokie gaminiai, kompetentingoms nacionalinėms institucijoms, nurodydami išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie bet kokias taikomas **taisomąsias** priemones.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 106
Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 9 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

9. To **pagrįstai** pageidaujančiai kompetentingai nacionalinei institucijai gamintojai suteikia visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti kalba, kurią ta institucija gali lengvai suprasti. Šiai institucijai pageidaujant, jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant **pašalinti gaminių, kuriuos jie pateikė rinkai, keliamą pavojų, ir** užtikrinti atitiktį **3 straipsnyje minimiems reikalavimams**.

Pakeitimas

9. To pageidaujančiai kompetentingai nacionalinei institucijai gamintojai suteikia visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti kalba, kurią ta institucija gali lengvai suprasti. Šiai institucijai pageidaujant, jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant užtikrinti atitiktį **šiai direktyvai**.

Pakeitimas 107
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 2 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) **pagrįstu** kompetentingos nacionalinės institucijos prašymu pateikti visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti;

Pakeitimas

a) kompetentingos nacionalinės institucijos prašymu pateikti visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti;

Pakeitimas 108
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) kompetentingų nacionalinių institucijų prašymu bendradarbiauti su jomis ir pranešti apie veiksmus, kurių imamasi siekiant **pašalinti** su jo įgaliojimu susijusių gaminių **keliamą pavojų**.

Pakeitimas

b) kompetentingų nacionalinių institucijų prašymu bendradarbiauti su jomis ir pranešti apie veiksmus, kurių imamasi siekiant **užtikrinti** su jo įgaliojimu susijusių gaminių **atitiktį šiai direktyvai**.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 109
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Prieš pateikdami gaminį rinkai, importuotojai įsitikina, kad gamintojas atliko II priede nustatytą atitikties vertinimo procedūrą. Jie užtikrina, kad gamintojas **parengė** techninius dokumentus, kaip reikalaujama tame priede, kad **gaminys pažymėtas CE ženklu, kad** prie jo pridėti reikiami dokumentai ir kad gamintojas įvykdė 5 straipsnio 5 ir 6 dalyse nustatytus reikalavimus.

Pakeitimas

2. Prieš pateikdami gaminį rinkai, importuotojai įsitikina, kad gamintojas atliko II priede nustatytą atitikties vertinimo procedūrą. Jie užtikrina, kad gamintojas **parengtų** techninius dokumentus, kaip reikalaujama tame priede, kad prie **produkto** pridėti reikiami dokumentai ir kad gamintojas įvykdė 5 straipsnio 5 ir 6 dalyse nustatytus reikalavimus.

Pakeitimas 110
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Jeigu importuotojas mano arba turi pagrindo manyti, kad gaminys neatitinka 3 straipsnyje nurodytų prieinamumo reikalavimų, jis neteikia gaminio rinkai, kol neužtikrinama gaminio atitiktis. Be to, jei gaminys **kelia pavojų**, importuotojas praneša apie tai gamintojui ir rinkos priežiūros institucijoms.

Pakeitimas

3. Jeigu importuotojas mano arba turi pagrindo manyti, kad gaminys neatitinka 3 straipsnyje nurodytų prieinamumo reikalavimų, jis neteikia gaminio rinkai, kol neužtikrinama gaminio atitiktis. Be to, jei gaminys **neatitinka šios direktyvos nuostatų**, importuotojas praneša apie tai gamintojui ir rinkos priežiūros institucijoms.

Pakeitimas 111
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Importuotojai užtikrina, kad prie gaminio būtų pridėti nurodymai **ir informacija, pateikiami kalba, kurią vartotojai ir kiti galutiniai naudotojai gali lengvai suprasti**, kaip nustatė atitinkama valstybė narė.

Pakeitimas

5. Importuotojai užtikrina, kad prie gaminio būtų pridėti nurodymai kalba, **kuri gali būti lengvai suprantama vartotojams ir kitiems galutiniams naudotojams**, kaip nustatė atitinkama valstybė narė.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 112
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

7. Importuotojai registruoja skundus *dėl reikalavimų neatitinkančių gaminių* ir *gaminių susigrąžinimo, taip pat informuoja platintojus apie tokią stebėseną*.

Pakeitimas

7. Importuotojai registruoja skundus ir *reikalavimų neatitinkančius gaminius*.

Pakeitimas 113
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 8 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

8. Importuotojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad *rinkai jų pateiktas gaminys* neatitinka **3 straipsnyje nurodytų reikalavimų, nedelsiant taiko reikiamas taisomąsias priemones siekdami užtikrinti** gaminio atitiktį, **o** prireikus jį **pašalinti** iš rinkos *arba susigrąžinti*. Be to, jei gaminys *kelia pavojų*, importuotojai nedelsdami praneša valstybių narių, į kurių rinką jie pateikė tokius gaminius, kompetentingoms nacionalinėms institucijoms, nurodydami išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie bet kokias taikomas taisomąsias priemones.

Pakeitimas

8. Importuotojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad *gaminys, kurį jie pateikė rinkai*, neatitinka *šios direktyvos, nedelsdami imasi reikiamų taisomųjų priemonių, kad užtikrintų to gaminio atitiktį arba* prireikus jį *pašalintų* iš rinkos. Be to, jei gaminys *neatitinka šios direktyvos nuostatų*, importuotojai nedelsdami praneša valstybių narių, į kurių rinką jie pateikė tokius gaminius, kompetentingoms nacionalinėms institucijoms, nurodydami išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie bet kokias taikomas taisomąsias priemones.

Pakeitimas 114
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 9 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

9. To **pagrįstai** pageidaujančiai kompetentingai nacionalinei institucijai importuotojai suteikia visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti kalba, kurią ta institucija gali lengvai suprasti. Šiai institucijai pageidaujant, jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant **pašalinti** gaminių, kuriuos jie pateikė rinkai, **keliamą pavojų**.

Pakeitimas

9. To pageidaujančiai kompetentingai nacionalinei institucijai importuotojai suteikia visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti kalba, kurią ta institucija gali lengvai suprasti. Šiai institucijai pageidaujant, jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant **užtikrinti** gaminių, kuriuos jie pateikė rinkai, **atitiktį 3 straipsnyje nurodytiems prieinamumo reikalavimams**.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 115
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Prieš tiekdami gaminį rinkai, platintojai patikrina, ar gaminys **paženklintas CE ženklu**, ar prie jo pridėti reikiami dokumentai ir nurodymai **bei informacija** kalba, kurią gali lengvai suprasti vartotojai ir kiti galutiniai naudotojai valstybėje narėje, kurios rinkai teikiamas gaminys, ir ar gamintojas ir importuotojas laikėsi 5 straipsnio 5 ir 6 dalyse ir 7 straipsnio 4 dalyje nustatytų reikalavimų.

Pakeitimas

2. Prieš tiekdami gaminį rinkai, platintojai patikrina, ar gaminys **atitinka šią direktyvą**, ar prie jo pridėti reikiami dokumentai ir nurodymai kalba, kurią gali lengvai suprasti vartotojai ir kiti galutiniai naudotojai valstybėje narėje, kurios rinkai teikiamas gaminys, ir ar gamintojas ir importuotojas laikėsi 5 straipsnio 5 ir 6 dalyse ir 7 straipsnio 4 dalyje nustatytų reikalavimų.

Pakeitimas 116
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Jeigu platintojas mano arba turi pagrindo manyti, kad gaminys neatitinka 3 straipsnyje minimų prieinamumo reikalavimų, jis neteikia gaminio rinkai, kol neužtikrinama gaminio atitiktis. Be to, jei gaminys **kelia pavojų**, platintojas praneša apie tai gamintojui ir rinkos priežiūros institucijoms.

Pakeitimas

3. Jeigu platintojas mano arba turi pagrindo manyti, kad gaminys neatitinka 3 straipsnyje minimų prieinamumo reikalavimų, jis neteikia gaminio rinkai, kol neužtikrinama gaminio atitiktis. Be to, jei gaminys **neatitinka šios direktyvos nuostatų**, platintojas praneša apie tai gamintojui ir rinkos priežiūros institucijoms.

Pakeitimas 117
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Platintojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad jų rinkai tiekiamas gaminys neatitinka šios direktyvos, pasirūpina, kad būtų imtasi būtinų taisomųjų priemonių, **kad užtikrintų** to gaminio atitiktį, o prireikus jį **pašalintų** iš rinkos **arba susigrąžintų**. Be to, jei gaminys **kelia pavojų**, platintojai nedelsdami praneša valstybių narių, kurių rinkai jie tiekė tokius gaminius, kompetentingoms nacionalinėms institucijoms, nurodydami išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie bet kokias taikomas taisomąsias priemones.

Pakeitimas

5. Platintojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad jų rinkai tiekiamas gaminys neatitinka šios direktyvos, pasirūpina, kad būtų imtasi būtinų taisomųjų priemonių **siekiant užtikrinti** to gaminio atitiktį **arba** prireikus jį **pašalinti** iš rinkos. Be to, jei gaminys **neatitinka šios direktyvos nuostatų**, platintojai nedelsdami praneša valstybių narių, kurių rinkai jie tiekė tokius gaminius, kompetentingoms nacionalinėms institucijoms, nurodydami išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie bet kokias taikomas taisomąsias priemones.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 118
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. To **pagrįstai** pageidaujančiai kompetentingai nacionalinei institucijai platintojai suteikia visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai nustatyti. Šiai institucijai pageidaujant, jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant **pašalinti** gaminių, kuriuos jie **tiekė** rinkai, **keliamą pavojų**.

Pakeitimas

6. To pageidaujančiai kompetentingai nacionalinei institucijai platintojai suteikia visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai nustatyti. Šiai institucijai pageidaujant, jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant **užtikrinti** gaminių, kuriuos jie **pateikė** rinkai, **atitiktį 3 straipsnyje nurodytiems prieinamumo reikalavimams**.

Pakeitimas 119
Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Ekonominės veiklos vykdytojai 1 dalyje nurodytą informaciją turi galėti pateikti **10 metų** po to, kai gamins jiems buvo pateiktas, **ir 10 metų** po to, kai jie patiekė gaminį.

Pakeitimas

2. Ekonominės veiklos vykdytojai 1 dalyje nurodytą informaciją turi galėti pateikti **praėjus tam tikram laikui, kuris turi būti bent penkeri metai** po to, kai gamins jiems buvo pateiktas, **arba** po to, kai jie patiekė gaminį.

Pakeitimas 120
Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Komisijai pagal 23a straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, papildančius šią direktyvą, kad būtų nustatytas šio straipsnio 2 dalyje minimas laikotarpis. Tas laikotarpis turi atitikti susijusio gaminio gyvavimo ciklą.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 121

Pasiūlymas dėl direktyvos

11 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Paslaugų teikėjai turi parengti būtiną informaciją pagal III priedą, kurioje būtų paaiškinta, kaip paslaugos atitinka 3 straipsnyje nurodytus prieinamumo reikalavimus. Informacija turėtų būti pateikta viešai, **raštu ir žodžiu, taip pat** ir tokiu būdu, kuris būtų prieinamas **funkcinių sutrikimų turintiems asmenims ir** neįgaliesiems. Paslaugų teikėjai saugo informaciją tol, kol paslauga teikiama.

Pakeitimas

2. Paslaugų teikėjai turi parengti būtiną informaciją pagal III priedą, kurioje būtų paaiškinta, kaip **ju** paslaugos atitinka 3 straipsnyje nurodytus prieinamumo reikalavimus. Informacija turėtų būti pateikta viešai ir tokiu būdu, kuris būtų prieinamas neįgaliesiems. Paslaugų teikėjai saugo informaciją tol, kol paslauga teikiama.

Pakeitimas 122

Pasiūlymas dėl direktyvos

11 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. To **pagrįstai** pageidaujantieji kompetentingai nacionalinei institucijai paslaugų teikėjai suteikia visą informaciją, būtiną gaminio atitikčiai 3 straipsnyje nurodytiems prieinamumo reikalavimams nustatyti. Šiai institucijai pageidaujant, jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant užtikrinti paslaugų atitiktį 3 straipsnyje nurodytiems reikalavimams.

Pakeitimas

4. To pageidaujantieji kompetentingai nacionalinei institucijai paslaugų teikėjai suteikia visą informaciją, būtiną gaminio atitikčiai 3 straipsnyje nurodytiems prieinamumo reikalavimams nustatyti. Šiai institucijai pageidaujant, jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant užtikrinti paslaugų atitiktį 3 straipsnyje nurodytiems reikalavimams.

Pakeitimas 339

Pasiūlymas dėl direktyvos

12 straipsnio 3 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) apskaičiuotas išlaidas ir naudą ekonominės veiklos vykdytojams palyginus su numatoma nauda **neįgaliesiems**, atsižvelgiant į konkretaus gaminio ar paslaugos naudojimo dažnumą ir trukmę.

Pakeitimas

b) apskaičiuotas **papildomas** išlaidas ir naudą ekonominės veiklos vykdytojams palyginus su numatoma nauda **funkcinių sutrikimų turintiems asmenims, įskaitant neįgaliuosius**, atsižvelgiant į konkretaus gaminio ar paslaugos naudojimo dažnumą ir trukmę.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 123
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Našta nelaikoma neproporcingai didele, jei ji kompensuojama finansavimu iš kitų šaltinių, negu ekonominės veiklos vykdytojo nuosavi ištekliai – tiek vieši, tiek privatūs.

Pakeitimas

4. Našta nelaikoma neproporcingai didele, jei ji kompensuojama finansavimu iš kitų šaltinių, negu ekonominės veiklos vykdytojo nuosavi ištekliai (tiek vieši, tiek privatūs), **skiriamų prieinamumui gerinti**.

Pakeitimas 124
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Vertinimą, ar gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų laikymasis lemia esminį keitimą arba uždeda neproporcingą naštą, atlieka ekonominės veiklos vykdytojas.

Pakeitimas

5. **Pradinį** vertinimą, ar gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų laikymasis lemia esminį keitimą arba uždeda neproporcingą naštą, atlieka ekonominės veiklos vykdytojas.

Pakeitimas 230
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 5 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

5a. Komisija priima deleguotuosius aktus pagal 23a straipsnį siekdama papildyti šio straipsnio 3 dalį, patikslinant toliau kriterijus, į kuriuos turi būti atsižvelgta visų į šią direktyvą įtrauktų produktų ir paslaugų atveju, vertinant, ar užkraunama našta neproporcingai didelė, tų kriterijų nekeisdama.

Toliau tiksliai apibrėždama tuos kriterijus Komisija turi atsižvelgti ne tik į galimą naudą neįgaliesiems, bet ir į naudą funkcinių sutrikimų turintiems asmenims.

Komisija priima pirmąjį tokį deleguotąjį aktą, į kurį įtraukiami visi gaminiai ir paslaugos, patenkantys į šios direktyvos taikymo sritį, ne vėliau kaip ... [vieneri metai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos].

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 126
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Jei ekonominės veiklos vykdytojai konkretaus gaminio ar paslaugos atžvilgiu pasinaudoja 1–5 dalyse numatyta išimtimi, jie apie tai praneša tos valstybės narės, į kurios rinką gaminys ar paslauga pateikiami arba kurioje juos galima įsigyti, rinkos priežiūros institucijai. **Pranešime pateikiamas** 3 dalyje nurodytas vertinimas. Labai mažoms įmonėms reikalavimas pranešti netaikomas, bet jos turi paprašius pateikti atitinkamus dokumentus rinkos priežiūros institucijai.

Pakeitimas

6. Jei ekonominės veiklos vykdytojai konkretaus gaminio ar paslaugos atžvilgiu pasinaudoja 1–5 dalyse numatyta išimtimi, jie apie tai praneša tos valstybės narės, į kurios rinką gaminys ar paslauga pateikiami arba kurioje juos galima įsigyti, rinkos priežiūros institucijai. 3 dalyje nurodytas vertinimas **pateikiamas rinkos priežiūros institucijai, kai ji to paprašo**. Labai mažoms įmonėms reikalavimas pranešti netaikomas, bet jos turi paprašius pateikti atitinkamus dokumentus rinkos priežiūros institucijai.

Pakeitimas 127
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 6 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6a. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais, laikantis šio straipsnio 6 dalies, nustatomas pavyzdinis pranešimas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 24 straipsnio 1a dalyje nurodytos patariamąsios procedūros. Pirmą tokį įgyvendinimo aktą Komisija priima ne vėliau kaip ... [dveji metai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos].

Pakeitimas 128
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 6 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6b. Struktūrinis dialogas rengiamas dalyvaujant atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant neigaliuosius, jiems atstovaujančias organizacijas ir rinkos priežiūros institucijas, siekiant užtikrinti, kad būtų nustatyti tinkami išimčių taikymo vertinimo principai, užtikrinsiantys išimčių nuoseklumą.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 129**Pasiūlymas dėl direktyvos****12 straipsnio 6 c dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6c. Valstybės narės raginamos suteikti labai mažoms įmonėms paskatų ir gairių, kad joms būtų lengviau įgyvendinti šią direktyvą. Procedūros ir gairės rengiamos konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant negaliuosius ir jiems atstovaujančias organizacijas.

Pakeitimas 130**Pasiūlymas dėl direktyvos****IV skyriaus antraštinė dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Darnieji standartai, **bendrosios** techninės specifikacijos ir gaminių ir paslaugų atitiktis

Darnieji standartai, techninės specifikacijos ir gaminių ir paslaugų atitiktis

Pakeitimas 131**Pasiūlymas dėl direktyvos****13 straipsnio 1 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Jei gaminiai ir paslaugos atitinka darniuosius standartus arba tam tikras jų dalis, kurių nuorodos buvo paskelbtos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, **daroma jų atitiktis** 3 straipsnyje **nurodytiems** prieinamumo **reikalavimams**, kuriuos apima tie standartai ar jų dalys, **prielaida**.

1. Jei gaminiai ir paslaugos atitinka darniuosius standartus arba tam tikras jų dalis, kurių nuorodos buvo paskelbtos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, **laikoma, kad jie atitinka** 3 straipsnyje **nurodytus** prieinamumo **reikalavimus**, kuriuos apima tie standartai ar jų dalys.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 132

Pasiūlymas dėl direktyvos

13 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Komisija, laikydama Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 10 straipsnio, prašo, kad viena ar daugiau Europos standartizacijos organizacijų parengtų suderintus standartus, susijusius su kiekvienu 3 straipsnyje nurodytu produktų prieinamumo reikalavimu. Komisija patvirtina tuos prašymus ne vėliau kaip ... [dveji metai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos].

Pakeitimas 133

Pasiūlymas dėl direktyvos

13 straipsnio 1 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1b. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustato 3 straipsnyje nurodytus prieinamumo reikalavimus atitinkančias technines specifikacijas. Tačiau ji tai gali daryti tik jei vykdomos šios sąlygos:

- a) nuoroda į darniuosius standartus nepaskelbta Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje pagal Reglamentą (ES) Nr. 1025/2012;
- b) Komisija pateikė prašymą, nurodytą šio straipsnio 2 dalyje; ir
- c) Komisija pažymi, kad vilkinama standartizavimo procedūra.

Prieš priimdama pirmoje pastraipoje nurodytus įgyvendinimo aktus Komisija konsultuojasi su atitinkamais suinteresuotais subjektais, įskaitant neįgaliesiems atstovaujančias organizacijas.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis šios direktyvos 24 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 134
Pasiūlymas dėl direktyvos
13 straipsnio 1 c dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1c. Kai Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje nėra paskelbta nuorodų į šio straipsnio 1 dalyje nurodytus suderintus standartus, laikoma, kad šio straipsnio 1b dalyje nurodytas technines specifikacijas atitinkantys gaminiai ir paslaugos atitinka 3 straipsnyje nustatytus prieinamumo reikalavimus, kuriems taikomos tos techninės specifikacijos ar jų dalys.

Pakeitimas 135
Pasiūlymas dėl direktyvos
14 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

14 straipsnis

Išbraukta.

Bendrosios techninės specifikacijos

1. Jei nuoroda į darniuosius standartus nepaskelbta Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje pagal Reglamentą (ES) Nr. 1025/2012, ir jei rinkai suderinti reikia daugiau informacijos apie tam tikrų gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimus, Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustato šios direktyvos I priede nustatytų prieinamumo reikalavimų bendrąsias technines specifikacijas (BTS). Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis šios direktyvos 24 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Gaminiai ir paslaugos, kurie atitinka 1 dalyje nurodytas BTS ar jų dalis, laikomi atitinkančiais 3 straipsnyje nurodytus prieinamumo reikalavimus, kuriuos apima šios BTS ar jų dalys.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 136
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. ES atitikties deklaracijos forma atitinka Sprendimo Nr. 768/2008/EB III priede nustatytą pavyzdį. Joje įrašoma šios direktyvos II priede nurodyta informacija ir ji nuolat atnaujinama. Reikalavimais dėl techninių dokumentų vengiama užkrauti neproporcingą našta **labai mažoms, mažoms** ir vidutinėms įmonėms. Jie **išverčiama** į kalbą ar kalbas, nurodytas valstybės narės, kurios rinkai gaminytis pateikiamas arba kurioje jis tiekiamas.

Pakeitimas

2. ES atitikties deklaracijos forma atitinka Sprendimo Nr. 768/2008/EB III priede nustatytą pavyzdį. Joje įrašoma šios direktyvos II priede nurodyta informacija ir ji nuolat atnaujinama. Reikalavimais dėl techninių dokumentų vengiama užkrauti neproporcingą našta **mažosioms** ir vidutinėms įmonėms. Jie **išverčiami** į kalbą ar kalbas, nurodytas valstybės narės, kurios rinkai gaminytis pateikiamas arba kurioje jis tiekiamas.

Pakeitimas 137
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Kai gaminiui taikomi keli Sąjungos aktai, pagal kuriuos turi būti parengta ES atitikties deklaracija, parengiama **visiems tokiems** Sąjungos **aktams bendra** ES atitikties deklaracija. Tokioje deklaracijoje nurodomi susiję aktai ir jų paskelbimo nuorodos.

Pakeitimas

3. Kai gaminiui taikomi keli Sąjungos aktai, pagal kuriuos turi būti parengta ES atitikties deklaracija, parengiama **visų tokių** Sąjungos **aktų** ES atitikties deklaracija. Tokioje deklaracijoje nurodomi susiję aktai ir jų paskelbimo nuorodos.

Pakeitimas 138
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Be ES atitikties deklaracijos, gamintojas ant pakuotės vartotojams ekonomiškai efektyviu būdu paprastai ir tiksliai nurodo informaciją apie tai, kad gaminytis pasižymi prieinamumo savybėmis.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 139
Pasiūlymas dėl direktyvos
16 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

16 straipsnis

Išbraukta.

Bendrieji gaminių žymėjimo CE ženklų principai

Žymėjimui CE ženklų taikomi bendrieji principai, numatyti Reglamento (EB) Nr. 765/2008 30 straipsnyje.

Pakeitimas 140
Pasiūlymas dėl direktyvos
-17 straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

-17 straipsnis

Nacionalinė duomenų bazė

Kiekviena valstybė narė sukuria viešai prieinamą duomenų bazę neprieinamiems gaminiams registruoti. Vartotojai turi galimybę gauti ir įrašyti informaciją apie neprieinamus gaminius. Valstybės narės imasi būtinų priemonių informuoti vartotojus ar kitus suinteresuotuosius subjektus apie galimybę pateikti skundą. Reikia numatyti interaktyviąją sistemą tarp nacionalinių duomenų bazių, už kurią, kai įmanoma, būtų atsakinga Komisija arba atitinkamos atstovaujancios organizacijos, kad informaciją apie neprieinamus gaminius būtų galima skleisti po visą Sąjungą.

Pakeitimas 141
Pasiūlymas dėl direktyvos
18 straipsnio 2 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad visuomenė būtų informuojama apie pirmoje **dalyje** nurodytų institucijų buvimą, pareigas ir pavadinimą. Tos institucijos **paprašytos** teikia **šią informaciją** prieinamu formatu.

Valstybės narės užtikrina, kad visuomenė būtų informuojama apie pirmoje **pastraipoje** nurodytų institucijų buvimą, pareigas ir pavadinimą. Tos institucijos **suinteresuotųjų visuomenės narių prašymu** teikia **informaciją apie savo darbą ir priimtus sprendimus** prieinamu formatu.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 142

Pasiūlymas dėl direktyvos

19 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Jeigu vienos valstybės narės rinkos priežiūros institucijos ėmėsi veiksmų pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 20 straipsnį arba jeigu jos turi pakankamo pagrindo manyti, kad gaminys, kuriam taikoma ši direktyva, **kelia su šioje direktyvoje nustatytais prieinamumo aspektais susijusį pavojų**, jos atlieka vertinimą, susijusį su atitinkamu gaminiu ir apimantį visus šioje direktyvoje nustatytus reikalavimus. Atitinkami ekonominės veiklos vykdytojai visapusiškai bendradarbiauja su rinkos priežiūros institucijomis.

Pakeitimas

Jeigu vienos valstybės narės rinkos priežiūros institucijos ėmėsi veiksmų pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 20 straipsnį arba jeigu jos turi pakankamo pagrindo manyti, kad gaminys, kuriam taikoma ši direktyva, **neatitinka jos nuostatų**, jos atlieka vertinimą, susijusį su atitinkamu gaminiu ir apimantį visus šioje direktyvoje nustatytus **susijusius** reikalavimus. Atitinkami ekonominės veiklos vykdytojai visapusiškai bendradarbiauja su rinkos priežiūros institucijomis.

Pakeitimas 143

Pasiūlymas dėl direktyvos

19 straipsnio 1 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Jeigu atliekant šį vertinimą rinkos priežiūros institucijos nustato, kad gaminys neatitinka šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, jos nedelsdamos pareikalauja, kad atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas imtųsi visų reikiamų taisomųjų veiksmų, kad gaminys atitiktų tuos reikalavimus, **pašalintų gaminį iš rinkos arba jį susigrąžintų per pagrįstą laikotarpį, kurį jos nustato atsižvelgdamos į pavojaus pobūdį**.

Pakeitimas

Jeigu atliekant šį vertinimą rinkos priežiūros institucijos nustato, kad gaminys neatitinka šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, jos nedelsdamos pareikalauja, kad atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas imtųsi visų reikiamų taisomųjų veiksmų, kad **susijęs** gaminys atitiktų tuos reikalavimus. **Jei atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas nesiima jokių tinkamų taisomųjų veiksmų, rinkos priežiūros institucijos pareikalauja, kad ekonominės veiklos vykdytojas pašalintų gaminį iš rinkos per pagrįstą laikotarpį.**

Pakeitimas 144

Pasiūlymas dėl direktyvos

19 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Kai per 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą laikotarpį atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas nesiima tinkamų taisomųjų veiksmų, rinkos priežiūros institucijos imasi visų tinkamų laikinųjų priemonių, kad būtų uždraustas arba apribotas gaminio tiekimas jų nacionalinei rinkai, kad gaminys būtų pašalintas iš rinkos **arba atsauktas**. Apie tokias priemones rinkos priežiūros institucijos nedelsdamos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

Pakeitimas

4. Kai per 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą laikotarpį atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas nesiima tinkamų taisomųjų veiksmų, rinkos priežiūros institucijos imasi visų tinkamų laikinųjų priemonių, kad būtų uždraustas arba apribotas gaminio tiekimas jų nacionalinei rinkai **arba** kad gaminys būtų pašalintas iš rinkos. Apie tokias priemones rinkos priežiūros institucijos nedelsdamos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 145**Pasiūlymas dėl direktyvos****19 straipsnio 5 dalies įžanginė dalis***Komisijos siūlomas tekstas*

5. 4 dalyje nurodyta informacija apima visus duomenis, visų pirma duomenis, reikalingus reikalavimų neatitinkančiam gaminiui, gaminio kilmei, įtariamos neatitikties **ir keliamo pavojaus** pobūdžiui ir nacionaliniu lygmeniu taikomų priemonių pobūdžiui ir trukmei bei atitinkamo ekonominės veiklos vykdytojo argumentams nustatyti. Visų pirma rinkos priežiūros institucijos nurodo, ar neatitikties **priežastimi** yra viena iš šių priežasčių:

Pakeitimas

5. 4 dalyje nurodyta informacija apima visus duomenis, visų pirma duomenis, reikalingus reikalavimų neatitinkančiam gaminiui, gaminio kilmei, įtariamos neatitikties pobūdžiui ir nacionaliniu lygmeniu taikomų priemonių pobūdžiui ir trukmei bei atitinkamo ekonominės veiklos vykdytojo argumentams nustatyti. Visų pirma rinkos priežiūros institucijos nurodo, ar neatitikties **priežastis** yra viena iš šių priežasčių:

Pakeitimas 146**Pasiūlymas dėl direktyvos****19 straipsnio 5 dalies a punktą***Komisijos siūlomas tekstas*

a) gaminyje neatitinka **šios direktyvos** 3 straipsnyje nustatytų reikalavimų, arba

Pakeitimas

a) gaminyje neatitinka 3 straipsnyje nustatytų **atitinkamų** reikalavimų, arba

Pakeitimas 147**Pasiūlymas dėl direktyvos****19 straipsnio 8 dalis***Komisijos siūlomas tekstas*

8. Valstybės narės užtikrina, kad šiam gaminiui būtų taikomos tinkamos ribojamosios priemonės, pvz., nedelsiamas gaminio pašalinimas iš jų rinkos.

Pakeitimas

8. Valstybės narės užtikrina, kad šiam gaminiui būtų taikomos tinkamos **ir proporcingos** ribojamosios priemonės, pvz., nedelsiamas gaminio pašalinimas iš jų rinkos.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 148

Pasiūlymas dėl direktyvos

20 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Kai užbaigus 19 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytą procedūrą, dėl priemonės, kurios ėmėsi kuri nors valstybė narė, yra **pareiškiami prieštaravimai** arba jeigu Komisija **mano**, kad nacionalinė priemonė prieštarauja Sąjungos teisės aktams, Komisija nedelsdama pradeda konsultacijas su valstybėmis narėmis ir atitinkamu ekonominės veiklos vykdytoju ar vykdytojais ir įvertina nacionalinę priemonę. Remdamasi to vertinimo rezultatais, Komisija nusprendžia, ar nacionalinė priemonė yra pagrįsta, ar ne.

Pakeitimas

Kai užbaigus 19 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytą procedūrą dėl priemonės, kurios ėmėsi kuri nors valstybė narė, yra **pareiškiami prieštaravimų** arba jeigu Komisija **turi pagrįstų įrodymų**, kad nacionalinė priemonė prieštarauja Sąjungos teisės aktams, Komisija nedelsdama pradeda konsultacijas su valstybėmis narėmis ir atitinkamu ekonominės veiklos vykdytoju ar vykdytojais ir įvertina nacionalinę priemonę. Remdamasi to vertinimo rezultatais, Komisija nusprendžia, ar nacionalinė priemonė yra pagrįsta, ar ne.

Pakeitimas 149

Pasiūlymas dėl direktyvos

20 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

20a straipsnis

Darbo grupė

1. Komisija įsteigia darbo grupę.

Ją sudaro nacionalinių rinkos priežiūros institucijų ir atitinkamų suinteresuotųjų subjektų, įskaitant neįgaliuosius ir jiems atstovaujancias organizacijas, atstovai.

2. Darbo grupė vykdo šias užduotis:

- a) sudaro geresnes sąlygas keistis informacija ir geriausias praktikos pavyzdžiais tarp rinkos priežiūros institucijų;
- b) užtikrina 3 straipsnyje nustatytų prieinamumo reikalavimų įgyvendinimo nuoseklumą;
- c) rengia, gavus Komisijos prašymą, nuomones dėl išimčių iš 3 straipsnyje nustatytų prieinamumo reikalavimų atvejais, kurie pripažinti būtinais.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 151**Pasiūlymas dėl direktyvos****21 straipsnio 1 pastraipos c punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

c) nustatant prieinamumo reikalavimus, susijusius su socialiniais ir kokybės kriterijais, kuriuos nustatė kompetentingos institucijos konkurso dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų procedūroms pagal Reglamentą (EB) Nr. 1370/2007;

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimai 247 ir 281**Pasiūlymas dėl direktyvos****21 straipsnio 1 dalies d a punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

da) *prireikus visiems susijusiems Sąjungos teisės aktams arba Sąjungos teisės aktų nuostatoms, susijusioms su prieinamumu neįgaliesiems;*

Pakeitimas

Pakeitimas 282**Pasiūlymas dėl direktyvos****21 straipsnio 1 dalies d b punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

db) *kai Sąjunga bendrai finansuoja be kliūčių prieinamos transporto ir telekomunikacijų infrastruktūros projektus naudojant Europos infrastruktūros tinklų priemonę, struktūrinius fondus ar Europos strateginių investicijų fondą, teikiant prioritetą projektams, kuriais remiami prieinamumo elementai arba į kuriuos šie elementai įtraukti.*

Pakeitimas

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 152

Pasiūlymas dėl direktyvos

22 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. 21 straipsnyje nurodyti prieinamumo reikalavimai taikomi, jeigu jais neužkraunama neproporcingai didelė našta **šio straipsnio požiūriu kompetentingoms institucijoms**.

Pakeitimas

1. 21 straipsnyje nurodyti prieinamumo reikalavimai taikomi, jeigu **įgyvendinant šį straipsnį** jais neužkraunama neproporcingai didelė našta **kompetentingoms institucijoms arba naudotojams, kurie yra susitariančioji šalis**.

Pakeitimai 226 ir 257

Pasiūlymas dėl direktyvos

22 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) apskaičiuotas išlaidas ir naudą susijusioms kompetentingoms institucijoms palyginus su numatoma **naudą** neigaliesiems, atsižvelgiant į konkretaus gaminio ar paslaugos naudojimo dažnumą ir trukmę.

Pakeitimas

b) apskaičiuotas išlaidas ir naudą susijusioms kompetentingoms institucijoms palyginus su numatoma **nauda funkcinų sutrikimų turintiems asmenims ir** neigaliesiems, atsižvelgiant į konkretaus gaminio ar paslaugos naudojimo dažnumą ir trukmę.

Pakeitimas 153

Pasiūlymas dėl direktyvos

22 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Vertinimą, ar laikantis 21 straipsnyje nurodytų prieinamumo reikalavimų neuždedama neproporcinga našta, atlieka susijusios kompetentingos institucijos.

Pakeitimas

3. **Pradinį** vertinimą, ar laikantis 21 straipsnyje nurodytų prieinamumo reikalavimų neuždedama neproporcinga našta, atlieka susijusios kompetentingos institucijos.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 231
Pasiūlymas dėl direktyvos
22 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Komisija priima deleguotuosius aktus pagal 23a straipsnį siekdama papildyti šio straipsnio 2 dalį, patikslinant toliau kriterijus, į kuriuos turi būti atsižvelgta visų į šią direktyvą įtrauktų produktų ir paslaugų atveju, vertinant, ar užkraunama našta neproporcingai didelė, tų kriterijų nekeisdama.

Toliau tiksliai apibrėždama tuos specialius kriterijus Komisija atsižvelgia ne tik į galimą naudą neįgaliesiems, bet ir į naudą funkcinį sutrikimų turintiems asmenims.

Komisija ne vėliau kaip ... [vieneri metai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos] priima pirmąjį tokį deleguotąjį aktą, į kurį įtraukiami visi gaminiai ir paslaugos, patenkantys į šios direktyvos taikymo sritį.

Pakeitimas 155
Pasiūlymas dėl direktyvos
22 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4. Jei kompetentinga institucija konkrečiam gaminiui ar paslaugai pritaikė 1, 2 ir 3 dalyse numatytas išimtis, ji apie tai turi pranešti Komisijai. **Prie pranešimo pridedamas** 2 dalyje nurodytas vertinimas.

4. Jei kompetentinga institucija konkrečiam gaminiui ar paslaugai pritaikė 1, 2 ir 3 dalyse numatytas išimtis, ji apie tai turi pranešti Komisijai. 2 dalyje nurodytas vertinimas **pateikiamas Komisijai, kai ji to paprašo.**

Pakeitimas 156
Pasiūlymas dėl direktyvos
22 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Jei Komisija turi pagrindo abejoti atitinkamos kompetentingos institucijos sprendimu, ji gali prašyti 20a straipsnyje nurodytos darbo grupės patikrinti šio straipsnio 2 dalyje nurodytą vertinimą ir parengti nuomonę.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 157**Pasiūlymas dėl direktyvos****22 straipsnio 4 b dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4b. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais, laikantis šio straipsnio 4 dalies, nustatomas pavyzdinis pranešimas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 24 straipsnio 1a dalyje nurodytos patariamąsios procedūros. Pirmą tokį įgyvendinimo aktą Komisija priima ne vėliau kaip ... [dveji metai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos].

Pakeitimas 158**Pasiūlymas dėl direktyvos****VII skyriaus antraštė**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ĮGYVENDINIMO ĮGALIOJIMAI IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

DELEGUOTIEJI AKTAI, ĮGYVENDINIMO ĮGALIOJIMAI IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**Pakeitimas 159****Pasiūlymas dėl direktyvos****23 a straipsnis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

23a straipsnis**Įgaliojimų delegavimas**

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.

2. 10 straipsnio 2a dalyje, 12 straipsnio 5a dalyje ir 22 straipsnio 3a dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo ... [šios direktyvos įsigaliojimo diena].

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 10 straipsnio 2a dalyje, 12 straipsnio 5a dalyje ir 22 straipsnio 3a dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4. *Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su ekspertais, kiekvienos valstybės narės paskirtais laikantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytų principų.*

5. *Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.*

6. *Pagal 10 straipsnio 2a dalį, 12 straipsnio 5a dalį ir 22 straipsnio 3a dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.*

Pakeitimas 160

Pasiūlymas dėl direktyvos

24 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. *Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.*

Pakeitimas 161

Pasiūlymas dėl direktyvos

25 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. 1 dalyje nurodytas priemonės sudaro:

(Tekstas lietuvių kalba nekeičiamas.)

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 162

Pasiūlymas dėl direktyvos

25 straipsnio 2 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

- a) **nuostatos, pagal kurias vartotojas gali** pagal nacionalinę teisę kreiptis į teismus arba kompetentingas administracines institucijas, kad **užtikrintų šią direktyvą į nacionalinę teisę perkeliančių nuostatų laikymąsi;**

Pakeitimas

- a) **galimybė vartotojui, kurį tiesiogiai paveikė gaminio ar paslaugos neatitiktis**, pagal nacionalinę teisę kreiptis į teismus arba kompetentingas administracines institucijas, **siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi nacionalinių nuostatų, kuriomis perkeliama ši direktyva;**

Pakeitimas 163

Pasiūlymas dėl direktyvos

25 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

- b) **nuostatos, pagal kurias** viešojo sektoriaus **įstaigos** ar **privatios asociacijos, organizacijos** arba **kiti juridiniai asmenys**, kurie yra teisėtai suinteresuoti, kad būtų užtikrintas šios direktyvos nuostatų laikymasis, **gali** pagal nacionalinę teisę kreiptis į teismus arba kompetentingas administracines institucijas vartotojų naudai, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi nacionalinių nuostatų, kuriomis perkeliama ši direktyva.

Pakeitimas

- b) **galimybė** viešojo sektoriaus **įstaigoms** ar **privatioms asociacijoms, organizacijoms** arba **kitiems juridiniams asmenims**, kurie yra teisėtai suinteresuoti, kad būtų užtikrintas šios direktyvos nuostatų laikymasis, pagal nacionalinę teisę kreiptis į teismus arba kompetentingas administracines institucijas vartotojų naudai, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi nacionalinių nuostatų, kuriomis perkeliama ši direktyva. **Teisėtas interesas galėtų būti atstovavimas vartotojams, kuriuos tiesiogiai paveikė gaminio ar paslaugos neatitiktis;**

Pakeitimas 164

Pasiūlymas dėl direktyvos

25 straipsnio 2 dalies b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- ba) **galimybė vartotojui, kurį tiesiogiai paveikė gaminio ar paslaugos neatitiktis, pasinaudoti skundų nagrinėjimo mechanizmu; tą mechanizmą galėtų administruoti esama įstaiga, pvz., nacionalinis ombudsmenas.**

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 165**Pasiūlymas dėl direktyvos****25 straipsnio 2 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Valstybės narės užtikrina, kad prieš kreipiantis į teismus arba kompetentingas administracines institucijas, kaip nurodyta 1 dalies a ir b punktuose, būtų galima pasinaudoti alternatyviais ginčų sprendimo mechanizmais siekiant pašalinti bet kokią įtariamą neatitiktį šios direktyvos nuostatomis, apie kurią pranešta pasitelkus 2 dalies ba punkte nurodytą skundų nagrinėjimo mechanizmą.

Pakeitimas 166**Pasiūlymas dėl direktyvos****25 straipsnio 2 b dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2b. Šis straipsnis netaikomas sutartims, kurioms taikoma direktyva 2014/24/ES arba 2014/25/ES.

Pakeitimas 288**Pasiūlymas dėl direktyvos****26 straipsnio 2 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. Numatytos nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.

2. Numatytos nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos, **tačiau neturi pakeisti ekonominės veiklos vykdytojų prievolės užtikrinti jų gaminių ir paslaugų prieinamumą vykdymo. Jei ekonominės veiklos vykdytojas netaiko nuostatų, kartu su nuobaudomis turi būti taikomi veiksmingi taisomieji veiksmai.**

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 168
Pasiūlymas dėl direktyvos
26 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Skiriant nuobaudas atsižvelgiama į reikalavimų nesilaikymo mastą, įskaitant reikalavimų neatitinkančių gaminių ir (arba) paslaugų kiekį ir į poveikį patiriančių žmonių skaičių.

Pakeitimas

4. Skiriant nuobaudas atsižvelgiama į reikalavimų nesilaikymo mastą, įskaitant **jo rimtumą, ir į** reikalavimų neatitinkančių gaminių ir (arba) paslaugų kiekį ir į poveikį patiriančių žmonių skaičių.

Pakeitimas 169
Pasiūlymas dėl direktyvos
27 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės pradeda taikyti šias nuostatas nuo ... **[įterpti datą – šešeri metai nuo** šios direktyvos įsigaliojimo dienos].

Pakeitimas

2. Valstybės narės pradeda taikyti šias nuostatas nuo ... **[penkeri metai po** šios direktyvos įsigaliojimo dienos].

Pakeitimas 170
Pasiūlymas dėl direktyvos
27 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Nepažeisdamos šio straipsnio 2 dalies, valstybės narės numato pereinamąjį penkerių metų trukmės laikotarpį praėjus ... [šešeriams metams po šios direktyvos įsigaliojimo dienos], per kurį paslaugų teikėjai gali toliau teikti savo paslaugas naudodami gaminius, kuriuos jie iki šios datos teisėtai naudojo teikdami panašias paslaugas.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 171

Pasiūlymas dėl direktyvos

27 straipsnio 2 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2b. Valstybės narės gali numatyti, kad savitarnos terminai, kuriuos paslaugų teikėjai teisėtai naudojo teikdami paslaugas iki ... [šešeri metai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos], gali būti toliau naudojami teikiant panašias paslaugas iki jų ekonomiškai naudingo gyvavimo laiko pabaigos.

Pakeitimas 172

Pasiūlymas dėl direktyvos

27 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

5. Valstybės narės, kurios naudojasi 3 straipsnio 10 dalyje numatyta galimybe, pateikia Komisijai pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų, kurias jos šiuo tikslu priima, tekstą ir pateikia Komisijai ataskaitą apie jas įgyvendinant padarytą pažangą.

5. **Prereikus** valstybės narės pateikia Komisijai pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų, kurias jos **priima, kad įgyvendintų 3 straipsnio 10 dalį**, tekstą ir pateikia Komisijai **jų įgyvendinimo pažangos ataskaitą**.

Pakeitimas 173

Pasiūlymas dėl direktyvos

28 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Komisija ... [įterpti datą - ne vėliau kaip **praėjus penkeriems metams nuo** šios direktyvos **taikymo]** ir vėliau kas penkerius metus pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui šios direktyvos taikymo ataskaitą.

-1. Komisija ne vėliau kaip **... [treji metai po** šios direktyvos **įsigaliojimo dienos]** ir vėliau kas penkerius metus pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui šios direktyvos taikymo ataskaitą.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 174
Pasiūlymas dėl direktyvos
28 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. *Šioje ataskaitoje*, be *kita ko*, atsižvelgiant į socialinius, ekonominius ir technologinius pokyčius, apžvelgiama gaminių ir paslaugų prieinamumo raida ir poveikis ekonominės veiklos vykdytojams ir neigaliesiems, kur įmanoma nustatant galimas naštos sumažinimo sritis siekiant įvertinti poreikį peržiūrėti šią direktyvą.

Pakeitimas

1. *Tose ataskaitose, parengtose remiantis pagal 12 straipsnio 6 dalį ir 22 straipsnio 4 dalį gautais pranešimais, vertinama, ar šia direktyva buvo pasiekti joje nustatyti tikslai, visų pirma siekiant pagerinti laisvą prieinamų gaminių ir paslaugų judėjimą.* Be to, *šiose ataskaitose, atsižvelgiant į socialinius, ekonominius ir technologinius pokyčius, turi būti apžvelgiama gaminių ir paslaugų prieinamumo raida, poreikis į šios direktyvos taikymo sritį įtraukti naujus gaminius ir paslaugas ar poreikis iš jos taikymo srities pašalinti tam tikrus gaminius ar paslaugas, taip pat šios direktyvos poveikis ekonominės veiklos vykdytojams ir neigaliesiems, kur įmanoma nustatant galimas naštos sumažinimo sritis siekiant įvertinti poreikį peržiūrėti šią direktyvą.*

Pakeitimas 175
Pasiūlymas dėl direktyvos
28 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės laiku pateikia Komisijai visą *šiai ataskaitai* parengti reikalingą informaciją.

Pakeitimas

2. Valstybės narės laiku pateikia Komisijai visą *šioms ataskaitoms* parengti reikalingą informaciją.

Pakeitimas 176
Pasiūlymas dėl direktyvos
28 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Komisijos ataskaitoje atsižvelgiama į ekonominę veiklą vykdančių suinteresuotųjų subjektų ir susijusių nevyriausybiinių organizacijų, įskaitant neigaliųjų *ir vyresnio amžiaus asmenų* organizacijas, nuomonę.

Pakeitimas

3. Komisijos ataskaitoje atsižvelgiama į ekonominę veiklą vykdančių suinteresuotųjų subjektų ir susijusių nevyriausybiinių organizacijų, įskaitant neigaliųjų organizacijas, nuomonę.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 177
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo I skirsnio A dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

*Pakeitimas***A. Operacinės sistemos**

1. *Siekiant, kad paslaugomis kuo plačiau pagrįstai naudotųsi neįgalieji, jos turi būti teikiamos taip, kad jos atitiktų C dalyje nustatytus funkcinių savybių reikalavimus, ir turi apimti:*
 - a) *informaciją apie susijusios paslaugos veikimą ir jos prieinamumo charakteristikas ir priemones; taip pat*
 - b) *elektroninę informaciją, įskaitant svetaines, reikalingą susijusiai paslaugai teikti.*

Pakeitimas 178
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo I skirsnio B dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- B. *bendrosios paskirties kompiuterių įrangai ir į ją integruotoms operacinėms sistemoms,*

Pakeitimas 180
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo I skirsnio 2 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

[...]

Išbraukta.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 181
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo I skirsnio C dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

C. Reikalavimai funkcinėms savybėms

Siekiant, kad gaminių ir paslaugų dizainas ir naudotojo sąsaja būtų prieinami, kai tinkama, jie turi būti projektuojami taip, kad:

a) juos būtų galima naudoti neturint regėjimo.

Kai gaminiu užtikrinami vizualiniai veikimo režimai, turi būti užtikrinamas bent vienas veikimo režimas, kurį taikant regėjimo nereikia;

b) juos būtų galima naudoti turint regos sutrikimų.

Kai gaminiu užtikrinami vizualiniai veikimo režimai, turi būti užtikrinamas bent vienas veikimo režimas, kuriuo galėtų naudotis regos sutrikimų turintys asmenys; to galima pasiekti, pavyzdžiui, įdiegus galimybę lanksčiai keisti kontrastą ir ryškumą, neprarandant turinio ar funkcionalumo lanksčiai keisti dydį, lanksčiai atskirti ir kontroliuoti priekinį planą ir fono vizualinius elementus ir lanksčiai valdyti būtiną matymo lauką;

c) juos būtų galima naudoti neturint gebėjimo suvokti spalvas.

Kai gaminiu užtikrinami vizualiniai veikimo režimai, turi būti užtikrinamas bent vienas veikimo režimas, kurį taikant naudotojui nereikia gebėjimo suvokti spalvas;

d) juos būtų galima naudoti neturint klausos.

Kai gaminiu užtikrinami garsiniai veikimo režimai, turi būti užtikrinamas bent vienas veikimo režimas, kurį taikant klausos nereikia;

e) juos būtų galima naudoti turint klausos sutrikimų.

Kai gaminiu užtikrinami garsiniai veikimo režimai, turi būti užtikrinamas bent vienas veikimo režimas, apimantis geresnes garsines savybes; tai būtų galima pasiekti, pavyzdžiui, suteikiant vartotojui galimybę valdyti garso stiprumą ir lanksčiai atskirti ir kontroliuoti priekinį planą ir fono garsus, kai balsas ir fonas pateikiami atskiruose garso takeliuose;

f) juos būtų galima naudoti neturint gebėjimo kalbėti.

Kai naudojant gaminį reikia naudotojų kalbinių duomenų įvesties, turi būti užtikrinamas bent vienas veikimo režimas, kurį taikant nereikalinga jų kalbinė reakcija; kalbinė reakcija yra visi žodiniai garsai, tokie kaip kalbėjimas, švilpimas ar spragsėjimas;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- g) juos būtų galima naudoti esant ribotoms galimybėms atlikti rankų judesius ar ribotai jėgai.

Kai naudojant gaminį reikia atlikti rankinius veiksmus, turi būti užtikrinamas bent vienas veikimo režimas, kuriuo naudotojams suteikiama galimybė atlikti alternatyvius veiksmus, kuriems nereikia rankų judesių ar jėgos arba vienu metu naudotis keliomis kontrolės funkcijomis;

- h) juos būtų galima naudoti esant ribotai galimybei pasiekti.

Jei gaminiai yra laisvai pastatomi arba įmontuojami, valdymo elementai turi būti pasiekiami visiems naudotojams;

- i) jie mažintų pavojų sukelti traukulius dėl jautrumo šviesai.

Kai gaminiu užtikrinami vizualiniai veikimo režimai, turi būti vengiama veikimo režimų, kurie gali sukelti traukulius dėl jautrumo šviesai;

- j) juos būtų galima naudoti turint ribotus pažinimo gebėjimus.

Gaminyje būtų užtikrinamas bent vienas veikimo režimas, apimantis savybes, dėl kurių naudoti gaminį būtų lengviau ir paprasčiau;

- k) juos naudojant būtų išsaugomas privatumas.

Kai gaminys pasižymi savybėmis, kuriomis suteikiamas prieinamumas, turi būti užtikrintas bent vienas veikimo režimas, kuriuo išlaikomas privatumas tuo metu, kai naudojamosi gaminio savybėmis, kuriomis suteikiamas prieinamumas.

Pakeitimas 182

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo I skirsnio D dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

D. Paramos paslaugos

Jei teikiamos paramos paslaugos, jomis užtikrinamas informacijos apie gaminių prieinamumą ir jų suderinamumą su pagalbinėmis technologijomis neįgaliesiems prieinamais komunikacijos būdais.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimai 183 ir 291
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo II skirsnio pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Savitarnos terminalai: bankomatai, bilietų automatai ir **registracijos automatai**

Pakeitimas

Savitarnos terminalai: bankomatai, bilietų automatai, **registracijos automatai ir mokėjimo terminalai**

Pakeitimai 184, 291, 299 ir 342
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo II skirsnio 1 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

1. Projektavimas ir gamyba

Siekiant, kad **gaminiai** ateityje kuo plačiau **naudotų** funkcinių sutrikimų turintys asmenys, **įskaitant neįgaluosius ir asmenis, turinčius su amžiumi susijusių sutrikimų, gaminiai projektuojami ir gaminami užtikrinant šių elementų prieinamumą:**

a) **informacijos** apie gaminio naudojimą, **pateikiamos** ant paties gaminio (etiketės, **instrukcijų, įspėjimo**), kuri:

i) **turi būti pateikiama keliomis juslėmis atpažįstamu būdu;**

ii) **turi būti suprantama;**

iii) **turi būti pastebima;**

iv) **turi būti pateikiama tinkamo dydžio šriftu, atsižvelgiant į numatytas naudojimo sąlygas;**

b) gaminio naudotojo **sąsajos** (valdymas, kontrolė ir grįžtamoji informacija, įvestis ir išvestis) **pagal 2 punktą;**

Pakeitimas

1. Projektavimas ir gamyba

Siekiant, kad **gaminiais** kuo plačiau **pagrįstai naudotųsi neįgalieji, jie turi būti projektuojami ir gaminami taip, kad atitiktų C dalies I skirsnyje nustatytus funkcinių savybių reikalavimus. Šiuo klausimu pažymėtina, jog neturi būti reikalaujama, kad prieinamumo savybė būtų aktyvuota tam, kad naudotojas, kuriam ta savybė reikalinga, galėtų ją aktyvuoti.**

Gaminių projektavimas ir gamyba turi būti prieinami ir apimti šias funkcijas:

a) **informaciją** apie gaminio naudojimą, **pateikiamą** ant paties gaminio (etiketės, **instrukcijos ir įspėjimai**);

b) gaminio naudotojo **sąsajos** (valdymas, kontrolė ir grįžtamoji informacija, įvestis ir išvestis);

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

c) gaminio **funktionalumo**, užtikrinant funkcijas, kurių tikslas – tenkinti **funkcinių sutrikimų turinčių asmenų poreikius pagal 2 punktą**;

d) **gaminio sąsajos su pagalbinais prietaisais.**

Pakeitimas

c) gaminio **funktionalumą**, užtikrinant funkcijas, kurių tikslas – tenkinti **neįgaliųjų poreikius; tai turi būti pasiekta suteikiant galimybę naudoti asmenines ausines, kai reagavimo laikas yra ribotas, naudotoją įspėjant keliomis jūslėmis atpažįstamu būdu ir suteikiant galimybę pratęsti leistiną laiką, taip pat nustatant tinkamą kontrastą ir įdiegiant lytėjimo būdu pastebimus klavišus ir valdymo mygtukus**;

d) **kai aktualu, gaminys turi būti suderinamas su įvairiais Sąjungos lygmeniu prieinamais pagalbinais prietaisais ir technologijomis, įskaitant klausos techniką, pvz., klausos aparatus, telerites, kochlearinius implantus ir pagalbinius klausos įrenginius.**

Pakeitimas 185

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo II skirsnio 2 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

[...]

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 186

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo III skirsnio pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Telefonijos paslaugos, įskaitant skubiosios pagalbos tarnybų paslaugas, ir susiję vartotojų **galutiniai** įrenginiai **su pažangiosios kompiuterijos pajėgumais**

Pakeitimas

Telefonijos paslaugos, įskaitant skubiosios pagalbos tarnybų paslaugas, ir susiję vartotojų **galiniai** įrenginiai

Pakeitimai 187, 292 ir 300

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo III skirsnio A dalies 1 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

1. Siekiant, kad **paslaugas ateityje** kuo plačiau **naudotų funkcinių sutrikimų turintys asmenys, įskaitant neįgaliuosius ir asmenis, turinčius su amžiumi susijusių sutrikimų, jos teikiamos:**

Pakeitimas

1. Siekiant, kad **paslaugomis** kuo plačiau **pagrįstai naudotųsi neįgalieji, jos turi būti teikiamos taip, kad atitiktų C dalies I skirsnyje nustatytus funkcinių savybių reikalavimus, ir jos turi apimti:**

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

- a) **užtikrinant teikiant paslaugas naudojamų gaminių prieinamumą** pagal B punkte „Susiję vartotojų galutiniai įrenginiai su pažangiosios kompiuterijos pajėgumais“ išdėstytas taisykles;
- b) **teikiant informaciją** apie paslaugos veikimą ir jos prieinamumo charakteristikas ir priemones:
- i) **informacijos turinys turi būti teikiamas tokia teksto forma, kurią naudotojas galėtų naudoti, kad sugeneruotų alternatyvius pagalbinius formatus, kurie galėtų būti pateikiami įvairiai ir keliomis jslėmis atpažįstamu būdu;**
- ii) **turi būti pateikiama alternatyvų netekstiniam turiniui;**
- iii) **elektroninė informacija**, įskaitant susijusias internetines prietaikas, reikalingas paslaugai teikti, **teikiama pagal c punktą.**
- c) nuosekliai ir tinkamai **užtikrinant** interneto svetainių prieinamumą, kad naudotojai galėtų jas pastebėti, naudoti ir suprasti (įskaitant galimybę pritaikyti pateikiamą turinį ir interaktyvumą), prireikus užtikrinant prieinamą elektroninę alternatyvą ir taip, kad būtų palengvintas sąveikumas su įvairia naudotojo programine įranga ir pagalbinėmis technologijomis Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis;
- d) **pateikiant prieinamą informaciją**, siekiant sudaryti sąlygas papildomumui su pagalbinėmis paslaugomis;
- e) įskaitant funkcijas, veiklą, strategijas **ir** procedūras bei paslaugos teikimo pakeitimus, kuriais atsižvelgiama į **funkcinių sutrikimų turinčių asmenų poreikius.**

Pakeitimas

- a) **gaminius, paslaugų teikėjų naudojamus teikiant atitinkamas paslaugas** pagal šio skirsnio B dalyje išdėstytas taisykles;
- b) **informaciją** apie **susijusios** paslaugos veikimą ir jos prieinamumo charakteristikas ir priemones;
- ba) **elektroninę informaciją**, įskaitant susijusias internetines programas, reikalingas **atitinkamai** paslaugai teikti;
- c) nuosekliai ir tinkamai **užtikrinamą** interneto svetainių prieinamumą, kad naudotojai galėtų jas pastebėti, naudoti ir suprasti (įskaitant galimybę pritaikyti pateikiamą turinį ir interaktyvumą), prireikus užtikrinant prieinamą elektroninę alternatyvą ir taip, kad būtų palengvintas sąveikumas su įvairia naudotojo programine įranga ir pagalbinėmis technologijomis Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis;
- ca) **mobiliųjų įrenginių programas;**
- d) **informaciją**, siekiant sudaryti sąlygas papildomumui su pagalbinėmis paslaugomis;
- e) įskaitant funkcijas, veiklą, strategijas, procedūras bei paslaugos teikimo pakeitimus, kuriais atsižvelgiama į **neįgaliųjų poreikius ir užtikrinamas sąveikumas. Tai turi būti pasiekta palaikant balso, vaizdo ir realiuoju laiku perduodamo teksto pranešimus, atskirai ar bet koku deriniu (įvairiapusių ryšys) tarp dviejų vartotojų arba tarp vartotojo ir avarinės tarnybos.**

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 344
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo III skirsnio A dalies 1 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Paramos paslaugos

Jei įmanoma, paramos paslaugomis (pagalbos tarnybos, skambučių centrai, techninė pagalba, perdavimo paslaugos ir mokymo paslaugos) užtikrinamas informacijos apie gaminio prieinamumą ir jo suderinamumą su pagalbinėmis technologijomis teikimas funkcinį sutrikimų turintiems naudotojams, įskaitant neįgaliuosius, prieinamais komunikacijos būdais.

Pakeitimai 188 ir 292
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo III skirsnio B dalies pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

B. Susiję vartotojų **galutiniai** įrenginiai **su pažangiosios kompiuterijos pajėgumais**

B. Susiję vartotojų **galiniai** įrenginiai

Pakeitimai 189, 292 ir 301
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo III skirsnio B dalies 1 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Projektavimas ir gamyba

1. Projektavimas ir gamyba

Siekiant, kad **gaminius ateityje** kuo plačiau **naudotų funkcinį sutrikimų turintys asmenys, įskaitant neįgaliuosius ir asmenis, turinčius su amžiumi susijusių sutrikimų, gaminiai projektuojami ir gaminami užtikrinant šių elementų prieinamumą:**

Siekiant, kad **gaminiais** kuo plačiau **pagrįstai naudotųsi neįgalieji, jie turi būti projektuojami ir gaminami taip, kad atitiktų C dalies I skirsnyje nustatytus funkcinį savybių reikalavimus, ir turi apimti:**

a) **informacijos** apie gaminio naudojimą, **pateikiamos** ant paties gaminio (etiketės, **instrukcijų, įspėjimo**), **kuri:**

a) **informaciją** apie gaminio naudojimą, **pateikiamą** ant paties gaminio (etiketės, **instrukcijos ir įspėjimai**);

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- i) turi būti pateikiama keliomis juslėmis atpažįstamu būdu;
- ii) turi būti suprantama;
- iii) turi būti pastebima;
- iv) turi būti pateikiama tinkamo dydžio šriftu, atsižvelgiant į numatytas naudojimo sąlygas;
- b) gaminio **pakuotės**, įskaitant ant jos pateikiamą informaciją (apie atidarymą, uždarymą, naudojimą, šalinimą);
- c) gaminio naudojimo, montavimo ir eksploatavimo, saugojimo ir šalinimo **instrukcijų, kurios turi atitikti šiuos reikalavimus:**
- i) **instrukcijų turinys turi būti pateikiamas tokia teksto forma, kurią naudojant galima sugeneruoti alternatyvius pagalbinius formatus, kurie gali būti pateikiami įvairiai ir priimami keliomis juslėmis atpažįstamu būdu ir**
- ii) **instrukcijose turi būti pateikiama alternatyvų netekstiniam turiniui;**
- d) gaminio naudotojo **sąsajos** (valdymas, kontrolė ir grįžtamoji informacija, įvestis ir išvestis) **pagal 2 punktą;**
- e) gaminio **funkcionalumo**, užtikrinant funkcijas, kurių tikslas – tenkinti **funkcinių sutrikimų turinčių asmenų poreikius pagal 2 punktą;**
- f) gaminio **sąsajos** su pagalbiniais prietaisais.
- b) gaminio **pakuotę**, įskaitant ant jos pateikiamą informaciją (apie atidarymą, uždarymą, naudojimą, šalinimą);
- c) gaminio naudojimo, montavimo ir eksploatavimo, saugojimo ir šalinimo **instrukcijas;**
- d) gaminio naudotojo **sąsają** (valdymas, kontrolė ir grįžtamoji informacija, įvestis ir išvestis);
- e) gaminio **funkcionalumą**, užtikrinant funkcijas, kurių tikslas – tenkinti **neįgaliųjų poreikius ir užtikrinti sąveikumą; tai turi būti pasiekta palaikant tiksliąją garso atkurtį, tokią vaizdo gebą, kuri leistų naudotojams komunikuoti gestų kalba, tekstą realiuoju laiku, atskirai arba derinant su garso ir vaizdo pranešimais, arba užtikrinant veiksmingą bevielę prisijungimą prie klausos techniko;**
- f) gaminio **sąsajas** su pagalbiniais prietaisais.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 190
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo III skirsnio B dalies 2 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

[...]

Išbraukta.

Pakeitimas 346/rev
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo III skirsnio B dalies 2 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Paramos paslaugos

Jei įmanoma, paramos paslaugomis (pagalbos tarnybos, skambučių centrai, techninė pagalba, perdavimo paslaugos ir mokymo paslaugos) užtikrinamas informacijos apie gaminio prieinamumą ir jo suderinamumą su pagalbinėmis technologijomis teikimas funkcinų sutrikimų turintiems naudotojams, įskaitant neįgaliuosius, prieinamais komunikacijos būdais.

Pakeitimas 191
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo IV skirsnio pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Audiovizualinės **paslaugos** ir **susijusi** vartotojų **įranga su pažangiosios kompiuterijos pajėgumais**

Audiovizualinės **žiniasklaidos paslaugų** ir **susijusios** vartotojų **įrangos interneto svetainės ir taikomosios programos**

Pakeitimas 192
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo IV skirsnio A dalies pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

A. Paslaugos:**A. Interneto svetainės ir taikomosios programos**

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 193

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo IV skirsnio A dalies 1 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

1. Siekiant, kad **paslaugas** ateiityje kuo plačiau **naudotų funkcinų sutrikimų turintys asmenys, įskaitant neįgaliuosius ir asmenis, turinčius su amžiumi susijusių sutrikimų, jos teikiamos:**

a) užtikrinant teikiant paslaugas naudojamų gaminių prieinamumą pagal B punkte „Susiję vartotojų galutiniai įrenginiai su pažangiosios kompiuterijos pajėgumais“ išdėstytas taisykles;

b) teikiant informaciją apie paslaugos veikimą ir jos prieinamumo charakteristikas ir priemones:

i) informacijos turinys turi būti teikiamas tokia teksto forma, kurią naudotojas galėtų naudoti, kad sugeneruotų alternatyvius pagalbinius formatus, kurie galėtų būti pateikiami įvairiai ir keliomis jūslėmis atpažįstamu būdu;

ii) turi būti pateikiama alternatyvų netekstiniam turiniui;

iii) elektroninė informacija, įskaitant susijusias internetines priemones, reikalingas paslaugai teikti, teikiama pagal c punktą.

c) nuosekliai ir tinkamai užtikrinant interneto svetainių prieinamumą, kad naudotojai galėtų jas pastebėti, naudoti ir suprasti (įskaitant galimybę pritaikyti pateikiamą turinį ir interaktyvumą), prireikus užtikrinant prieinamą elektroninę alternatyvą ir taip, kad būtų palengvintas sąveikumas su įvairia naudotojo programine įranga ir pagalbinėmis technologijomis Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis;

Pakeitimas

1. Siekiant, kad **paslaugomis** kuo plačiau **pagrįstai naudotųsi neįgalieji, jos turi būti teikiamos taip, kad atitiktų C dalies I skirsnyje nustatytus funkcinų savybių reikalavimus, ir jos turi apimti:**

a) nuosekliai ir tinkamai užtikrinamą interneto svetainių prieinamumą, kad naudotojai galėtų jas pastebėti, naudoti ir suprasti (įskaitant galimybę pritaikyti pateikiamą turinį ir interaktyvumą), prireikus užtikrinant prieinamą elektroninę alternatyvą ir taip, kad būtų palengvintas sąveikumas su įvairia naudotojo programine įranga ir pagalbinėmis technologijomis Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis;

b) mobiliojo ryšio įranga pagrįstas taikomąsias programas;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- d) *pateikiant prieinamą informaciją, siekiant sudaryti sąlygas papildomumui su pagalbiniėmis paslaugomis;*
- e) *įskaitant funkcijas, veiklą, strategijas ir procedūras bei paslaugos teikimo pakeitimus, kuriais atsižvelgiama į funkcinių sutrikimų turinčių asmenų poreikius.*

Pakeitimas 194

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo IV skirsnio B dalies pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

B. Susijusi vartotojų įranga **su pažangiosios kompiuterijos pajėgumais**

B. Susijusi vartotojų įranga

Pakeitimai 195 ir 293

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo IV skirsnio B dalies 1 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Projektavimas ir gamyba

1. Projektavimas ir gamyba

Siekiant, kad **gaminiai** ateiptyje kuo plačiau naudotų **funkcinių sutrikimų turintys asmenys, įskaitant neįgaliuosius ir asmenis, turinčius su amžiumi susijusių sutrikimų, gaminiai projektuojami ir gaminami užtikrinant šių elementų prieinamumą:**

Siekiant, kad **gaminiais** kuo plačiau pagrįstai naudotųsi **neįgalieji, jie turi būti projektuojami ir gaminami taip, kad atitiktų C dalies I skirsnyje nustatytus funkcinių savybių reikalavimus, ir turi apimti:**

a) **informacijos** apie gaminio naudojimą, **pateikiamos** ant paties gaminio (etiketės, **instrukcijų, išpėjimo**), **kuri:**

a) **informaciją** apie gaminio naudojimą, **pateikiamą** ant paties gaminio (etiketės, **instrukcijos ir išpėjimai**);

i) **turi būti pateikiama keliomis joslėmis atpažįstamu būdu;**

ii) **turi būti suprantama;**

iii) **turi būti pastebima;**

iv) **turi būti pateikiama tinkamo dydžio šriftu, atsižvelgiant į numatytas naudojimo sąlygas;**

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

b) gaminio **pakuotės**, įskaitant ant jos pateikiamą informaciją (apie atidarymą, uždarymą, naudojimą, šalinimą);

c) gaminio naudojimo, montavimo ir eksploatavimo, saugojimo ir šalinimo **instrukcijų, kurios turi atitikti šiuos reikalavimus:**

i) **instrukcijų turinys turi būti pateikiamas tokia teksto forma, kurią naudojant galima sugeneruoti alternatyvius pagalbinius formatus, kurie gali būti pateikiami įvairiai ir priimami keliomis joslėmis atpažįstamu būdu ir**

ii) **instrukcijose turi būti pateikiama alternatyvų netekstiniam turiniui;**

d) gaminio naudotojo **sąsajos** (valdymas, kontrolė ir grįžtamoji informacija, įvestis ir išvestis) **pagal 2 punktą;**

e) gaminio **funkcionalumo**, užtikrinant funkcijas, kurių tikslas – tenkinti **funkcinių sutrikimų turinčių asmenų poreikius pagal 2 punktą;**

f) gaminio **sąsajos** su pagalbiniais prietaisais.

Pakeitimas

b) gaminio **pakuotę**, įskaitant ant jos pateikiamą informaciją (apie atidarymą, uždarymą, naudojimą, šalinimą);

c) gaminio naudojimo, montavimo ir eksploatavimo, saugojimo ir šalinimo **instrukcijas;**

d) gaminio naudotojo **sąsają** (valdymas, kontrolė ir grįžtamoji informacija, įvestis ir išvestis);

e) gaminio **funkcionalumą**, užtikrinant funkcijas, kurių tikslas – tenkinti **neigaliųjų poreikius; to galima pasiekti, pavyzdžiui, remiant galimybę pasirinkti, pritaikyti asmeninėms reikmėms ir rodyti prieigą prie paslaugų, kaip antai subtitrų kurtiesiems ir klausos sutrikimų turintiems asmenims, garso komentarų, įgarsintų subtitrų ir vertimo į gestų kalbą, aprūpinant veiksmingo bevielio prisijungimo prie klausos technikos priemone arba suteikiant galimybę naudotis valdymo įrenginiais, kuriais vartotojui suteikiama prieiga prie audiovizualinių paslaugų tokiu pat mastu kaip ir pagrindiniai žiniasklaidos valdymo įrenginiai;**

f) gaminio **sąsajas** su pagalbiniais prietaisais.

Pakeitimas 196

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo IV skirsnio B dalies 2 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

[...]

Pakeitimas

Išbraukta.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimai 197 ir 308
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo V skirsnio pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Keleivinio oro, autobusų, geležinkelių ir vandens transporto paslaugos; interneto svetainės, naudojamos keleivinio transporto paslaugoms teikti; mobiliaisiais įrenginiais teikiamos paslaugos, pažangus bilietų pardavimas ir informacija realiuoju laiku; savitarnos terminalai, bilietų pardavimo automatai ir registravimo aparatai, naudojami keleivinio transporto paslaugoms teikti

Pakeitimas

Keleivinio oro, **miesto arba tolimojo susiekimo** autobusų, geležinkelių ir vandens transporto paslaugos; interneto svetainės, naudojamos keleivinio transporto paslaugoms teikti; mobiliaisiais įrenginiais teikiamos paslaugos, pažangus bilietų pardavimas ir informacija realiuoju laiku; savitarnos terminalai, **įskaitant mokėjimo terminalus**, bilietų pardavimo automatai ir registravimo aparatai, naudojami keleivinio transporto, **judumo ir turizmo** paslaugoms teikti

Pakeitimai 198, 294/rev, 303, 311, 315 ir 316
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo V skirsnio A dalies 1 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

1. Siekiant, kad **paslaugas ateityje** kuo plačiau **naudotų funkcinių sutrikimų turintys asmenys, įskaitant neįgaliuosius ir asmenis, turinčius su amžiumi susijusių sutrikimų, jos teikiamos:**

a) **teikiant informaciją** apie paslaugos veikimą ir jos prieinamumo charakteristikas ir priemones:

i) **informacijos turinys turi būti teikiamas tokia teksto forma, kurią naudotojas galėtų naudoti, kad sugeneruotų alternatyvius pagalbinius formatus, kurie galėtų būti pateikiami įvairiai ir keliomis įslėmėmis atpažįstamu būdu;**

ii) **turi būti pateikiama alternatyvų netekstiniam turiniui;**

Pakeitimas

1. Siekiant, kad **paslaugomis** kuo plačiau **pagrįstai naudotųsi neįgalieji, jos turi būti teikiamos taip, kad atitiktų C dalies I skirsnyje nustatytus funkcinių savybių reikalavimus, ir turi apimti:**

a) **informaciją** apie **susijusios** paslaugos veikimą ir jos prieinamumo charakteristikas ir priemones;

aa) **informacija kaip naudoti paslaugos prieinamumo savybes, įskaitant transporto priemonių ir aplinkinės infrastruktūros bei fizinės aplinkos prieinamumą turi būti nurodoma ir paaiškinama, o informacija apie pagalbą turi būti teikiama pagal Reglamentą (EB) Nr. 1107/2006, Reglamentą (ES) Nr. 1177/2010, Reglamentą (EB) Nr. 1371/2007 ir Reglamentą (ES) Nr. 181/2011;**

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

- iii) **elektroninė informacija**, įskaitant susijusias internetines **prietaikas**, reikalingas paslaugai teikti, **teikiama** pagal b punktą.
- b) nuosekliai ir tinkamai užtikrinant interneto svetainių prieinamumą, kad naudotojai galėtų jas pastebėti, naudoti ir suprasti (**įskaitant galimybę pritaikyti pateikiamą turinį** ir interaktyvumą), prireikus **užtikrinant** prieinamą elektroninę alternatyvą **ir taip**, kad būtų palengvintas sąveikumas su įvairia naudotojo programine įranga ir pagalbinėmis technologijomis Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis;
- c) įskaitant funkcijas, veiklą, strategijas ir procedūras bei paslaugos teikimo pakeitimus, kuriais atsižvelgiama į **funkcinių sutrikimų turinčių asmenų poreikius**.

Pakeitimas

- ab) **elektroninę informaciją**, įskaitant susijusias internetines **programas**, reikalingas **atitinkamai** paslaugai teikti, **teikiama** pagal b punktą;
- b) nuosekliai ir tinkamai užtikrinant interneto svetainių, **įskaitant internetines prietaikas, reikalingas keleivinio transporto, turizmo, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugoms teikti**, prieinamumą, kad naudotojai galėtų jas pastebėti, naudoti ir suprasti; **tai apima turinio pateikimo pritaikomumą** ir interaktyvumą, prireikus **suteikiant** prieinamą elektroninę alternatyvą, **tai atliekant patikimai**, kad būtų palengvintas sąveikumas su įvairia naudotojo programine įranga ir pagalbinėmis technologijomis, **prieinamomis Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis**;
- ba) nuosekliai ir tinkamai užtikrinant mobiliaisiais įrenginiais teikiamų paslaugų, **įskaitant paslaugoms teikti reikalingas mobiliąsias prietaikas, prieinamumą, kad naudotojai galėtų jas pastebėti, naudoti ir suprasti (įskaitant galimybę pritaikyti pateikiamą turinį ir interaktyvumą), prireikus užtikrinant prieinamą elektroninę alternatyvą, tai atliekant taip patikimai, kad būtų palengvintas sąveikumas su įvairia naudotojo programine įranga ir pagalbinėmis technologijomis Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis**;
- c) įskaitant funkcijas, veiklą, strategijas ir procedūras bei paslaugos teikimo pakeitimus, kuriais atsižvelgiama į **neįgalųjų poreikius, nuosekliai ir tinkamai užtikrinant mobiliaisiais įrenginiais teikiamų paslaugų, įskaitant paslaugoms teikti reikalingą mobiliųjų įrenginių programinę įrangą, prieinamumą, kad naudotojai galėtų jas pastebėti, naudoti ir suprasti (įskaitant galimybę pritaikyti pateikiamą turinį ir interaktyvumą), prireikus užtikrinant prieinamą elektroninę alternatyvą ir taip patvariai, kad būtų palengvintas sąveikumas su įvairia naudotojo programine įranga ir pagalbinėmis technologijomis Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis**;
- Tai apima tokias paslaugas, kaip pažangus bilietų pardavimas (elektroninė rezervacija, bilietų užsakymas ir kt.), keleivių informacija realiuoju laiku (tvarkaraščiai, informacija apie transporto sutrikimus, jungiamuosius maršrutus, tolesnę kelionę kitų rūšių transportu ir pan.), papildoma informacija apie paslaugas (pvz., stočių darbuotojus, sugedusius lifthus ar paslaugas, kurios laikinai nebeteikiamos);
- ca) mobiliaisiais įrenginiais teikiamas paslaugas, pažangų bilietų pardavimą ir informaciją realiuoju laiku.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 199

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo V skirsnio B dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

B. Interneto svetainės, naudojamos keleivinio transporto paslaugoms teikti:

Išbraukta.

- a) nuosekliai ir tinkamai užtikrinant interneto svetainių prieinamumą, kad naudotojai galėtų jas pastebėti, naudoti ir suprasti (įskaitant galimybę pritaikyti pateikiamą turinį ir interaktyvumą), prireikus užtikrinant prieinamą elektroninę alternatyvą ir taip, kad būtų palengvintas sąveikumas su įvairia naudotojo programine įranga ir pagalbinėmis technologijomis Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis;

Pakeitimas 200

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo V skirsnio C dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

C. Mobiliojo ryšio įranga pagrįstos paslaugos, pažangus bilietų pardavimas, informacija realiuoju laiku

Išbraukta.

1. Siekiant, kad paslaugas ateityje kuo plačiau naudotų funkcinų sutrikimų turintys asmenys, įskaitant neįgaliuosius ir asmenis, turinčius su amžiumi susijusių sutrikimų, jos teikiamos:

- a) teikiant informaciją apie paslaugos veikimą ir jos prieinamumo charakteristikas ir priemones:

- i) informacijos turinys turi būti teikiamas tokia teksto forma, kurią naudotojas galėtų naudoti, kad sugeneruotų alternatyvius pagalbinius formatus, kurie galėtų būti pateikiami įvairiai ir keliomis įslėmis atpažįstamu būdu;

- ii) turi būti pateikiama alternatyvų netekstiniam turiniui;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iii) **elektroninė informacija, įskaitant susijusias internetines priemaitikas, reikalingas paslaugai teikti, teikiama pagal b punktą.**

b) nuosekliai ir tinkamai užtikrinant interneto svetainių prieinamumą, kad naudotojai galėtų jas pastebėti, naudoti ir suprasti (įskaitant galimybę pritaikyti pateikiamą turinį ir interaktyvumą), prirėikus užtikrinant prieinamą elektroninę alternatyvą ir taip, kad būtų palengvintas sąveikumas su įvairia naudotojo programine įranga ir pagalbinėmis technologijomis Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis;

Pakeitimas 201

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo V skirsnio D dalies pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

D. Savitarnos terminalai, bilietų pardavimo automatai ir registravimo aparatai, naudojami keleivinio transporto paslaugoms teikti

D. Savitarnos terminalai, **įskaitant mokėjimo terminalus**, bilietų pardavimo automatai ir registravimo aparatai, naudojami keleivinio transporto paslaugoms teikti

Pakeitimai 202 ir 327

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo V skirsnio D dalies 1 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Projektavimas ir gamyba

1. Projektavimas ir gamyba

Siekiant, kad **gaminiai ateityje** kuo plačiau naudotų funkcinių sutrikimų turintys asmenys, įskaitant neįgaliuosius ir asmenis, turinčius su amžiumi susijusių sutrikimų, gaminiai projektuojami ir gaminami užtikrinant šių elementų prieinamumą:

Siekiant, kad **gaminiais** kuo plačiau pagrįstai naudotųsi neįgalieji, jie turi būti projektuojami ir gaminami taip, kad atitiktų C dalies I skirsnyje nustatytus funkcinių savybių reikalavimus, ir turi apimti:

a) **informacijos** apie gaminio naudojimą, **pateikiamos** ant paties gaminio (etiketės, **instrukcijų, įspėjimo**), kuri:

a) **informaciją** apie gaminio naudojimą, **pateikiamą** ant paties gaminio (etiketės, **instrukcijos ir įspėjimai**);

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- i) turi būti pateikiama keliomis jslėmis atpažįstamu būdu;
- ii) turi būti suprantama;
- iii) turi būti pastebima;
- iv) turi būti pateikiama tinkamo dydžio šriftu, atsižvelgiant į numatytas naudojimo sąlygas;
- b) gaminio naudotojo **sąsajos** (valdymas, kontrolė ir grįžtamoji informacija, įvestis ir išvestis) **pagal 2 punktą**;
- c) gaminio **funkcionalumo**, užtikrinant funkcijas, kurių tikslas – tenkinti **funkcinių sutrikimų turinčių asmenų** poreikius **pagal 2 punktą**;
- d) gaminio **sąsajos** su pagalbinais prietaisais.
- b) gaminio naudotojo **sąsają** (valdymas, kontrolė ir grįžtamoji informacija, įvestis ir išvestis);
- c) gaminio **funkcionalumą**, užtikrinant funkcijas, kurių tikslas – tenkinti **neįgaliųjų** poreikius;
- d) gaminio **suderinamumas** su pagalbinais prietaisais **ir technologijomis, įskaitant klausos techniką, tokią kaip klausos aparatai, teleritės, kochleariniai implantai ir pagalbinais klausos įrenginiai; gaminyje taip pat užtikrinama galimybė naudoti asmenines ausines..**

Pakeitimas 352

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo V skirsnio D dalies 1 a punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Paramos paslaugos

Jei įmanoma, paramos paslaugomis (pagalbos tarnybos, skambučių centrai, techninė pagalba, perdavimo paslaugos ir mokymo paslaugos) užtikrinamas informacijos apie gaminio prieinamumą ir jo suderinamumą su pagalbinių technologijų teikimas funkcinį sutrikimų turintiems naudotojams, įskaitant neįgaliuosius, prieinamais komunikacijos būdais.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 203
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo V skirsnio D dalies 2 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

[...]

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 204
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo VI skirsnio pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Banko paslaugos; interneto svetainės, naudojamos banko paslaugoms teikti; mobiliojo ryšio įranga pagrįstos banko paslaugos; savitarnos terminalai, įskaitant bankomatus, naudojami banko paslaugoms teikti

Pakeitimas

Vartotojų banko paslaugos; interneto svetainės, naudojamos banko paslaugoms teikti; mobiliojo ryšio įranga pagrįstos banko paslaugos; savitarnos terminalai, įskaitant **mokėjimo terminalus** ir bankomatus, naudojami banko paslaugoms teikti

Pakeitimai 205, 295 ir 304
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo VI skirsnio A dalies 1 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

1. Siekiant, kad **paslaugas ateiityje** kuo plačiau **naudotų funkcinų sutrikimų turintys asmenys, įskaitant neigaliuosius ir asmenis, turinčius su amžiumi susijusių sutrikimų, jos teikiamos:**

- a) **užtikrinant** teikiant paslaugas **naudojamų gaminių prieinamumą pagal D punkte** išdėstytas taisykles;
- b) **teikiant informaciją** apie paslaugos veikimą ir jos prieinamumo charakteristikas ir priemones:

i) **informacijos turinys turi būti teikiamas tokia teksto forma, kurią naudotojas galėtų naudoti, kad sugeneruotų alternatyvius pagalbinius formatus, kurie galėtų būti pateikiami įvairiai ir keliomis juslėmis atpažįstamu būdu;**

Pakeitimas

1. Siekiant, kad **paslaugomis** kuo plačiau **pagrįstai naudotųsi neigalieji, jos turi būti teikiamos taip, kad atitiktų C dalies I skirsnyje nustatytus funkcinų savybių reikalavimus, ir turi apimti:**

- a) **gaminius, paslaugų teikėjų naudojamus** teikiant **atitinkamas** paslaugas **pagal šio skirsnio D dalyje** išdėstytas taisykles;
- b) **informaciją** apie paslaugos veikimą ir jos prieinamumo charakteristikas ir priemones; **Ši informacija turi būti suprantama ir pateikta B2 sudėtingumo lygio (savarankiškas vartotojas pagal Europos Tarybos sukurtą bendrą Europos kalbų mokėjimo orientacinę sistemą) neviršijančia kalba;**

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- ii) turi būti pateikiama alternatyvų netekstiniam turiniui;
- iii) elektroninė informacija, įskaitant susijusias internetines **prietaikas**, reikalingas paslaugai teikti, **teikiama pagal c punktą**.
- c) nuosekliai ir tinkamai užtikrinant interneto svetainių prieinamumą, kad naudotojai galėtų jas pastebėti, naudoti ir suprasti (įskaitant galimybę pritaikyti pateikiamą turinį ir interaktyvumą), prireikus užtikrinant prieinamą elektroninę alternatyvą ir taip, kad būtų palengvintas sąveikumas su įvairia naudotojo programine įranga ir pagalbinėmis technologijomis Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis;
- d) **įskaitant funkcijas**, veiklą, strategijas ir procedūras bei paslaugos teikimo pakeitimus, kuriais atsižvelgiama į **funkcinių sutrikimų turinčių asmenų** poreikius.
- ba) elektroninė informacija, įskaitant susijusias **svetaines ir internetines programas**, reikalingas **atitinkamai** paslaugai teikti, **ir įskaitant informaciją apie e. tapatumo nustatymo, saugumo ir mokėjimo metodus**;
- d) **funkcijas**, veiklą, strategijas ir procedūras bei paslaugos teikimo pakeitimus, kuriais atsižvelgiama į **neįgaliųjų** poreikius;
- da) **mobiliojo ryšio įranga pagrįstas banko paslaugas**.

Pakeitimas 206

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo VI skirsnio B dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

B. Interneto svetainės, naudojamos banko paslaugoms teikti

Išbraukta.

Siekiant, kad paslaugas ateityje kuo plačiau naudotų funkcinių sutrikimų turintys asmenys, įskaitant neįgaliuosius ir asmenis, turinčius su amžiumi susijusių sutrikimų, jos teikiamos:

- a) nuosekliai ir tinkamai užtikrinant interneto svetainių prieinamumą, kad naudotojai galėtų jas pastebėti, naudoti ir suprasti (įskaitant galimybę pritaikyti pateikiamą turinį ir interaktyvumą), prireikus užtikrinant prieinamą elektroninę alternatyvą ir taip, kad būtų palengvintas sąveikumas su įvairia naudotojo programine įranga ir pagalbinėmis technologijomis Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 207

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo VI skirsnio C dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

C. Mobiliojo ryšio įranga pagrįstos banko paslaugos

Išbraukta.

1. Siekiant, kad paslaugas ateityje kuo plačiau naudotų funkcinų sutrikimų turintys asmenys, įskaitant neįgaliuosius ir asmenis, turinčius su amžiumi susijusių sutrikimų, jos teikiamos:

a) teikiant informaciją apie paslaugos veikimą ir jos prieinamumo charakteristikas ir priemones:

i) informacijos turinys turi būti teikiamas tokia teksto forma, kurią naudotojas galėtų naudoti, kad sugeneruotų alternatyvius pagalbinius formatus, kurie galėtų būti pateikiami įvairiai ir keliomis įslėmis atpažįstamu būdu;

ii) turi būti pateikiama alternatyvų netekstiniam turiniui;

iii) elektroninė informacija, įskaitant susijusias internetines priemones, reikalingas paslaugai teikti, teikiama pagal b punktą.

b) nuosekliai ir tinkamai užtikrinant interneto svetainių prieinamumą, kad naudotojai galėtų jas pastebėti, naudoti ir suprasti (įskaitant galimybę pritaikyti pateikiamą turinį ir interaktyvumą), prireikus užtikrinant prieinamą elektroninę alternatyvą ir taip, kad būtų palengvintas sąveikumas su įvairia naudotojo programine įranga ir pagalbinėmis technologijomis Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis;

Pakeitimas 208

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo VI skirsnio D dalies pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

D. Savitarnos terminalai, įskaitant bankomatus, naudojami banko paslaugoms teikti

D. Savitarnos terminalai, įskaitant **mokėjimo terminalus** ir bankomatus, naudojami **vartotojų** banko paslaugoms teikti

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 209

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo VI skirsnio D dalies 1 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

1. Projektavimas ir gamyba

Siekiant, kad **gaminiai** ateityje kuo plačiau **naudotų funkcinių sutrikimų turintys asmenys, įskaitant neįgaliuosius ir asmenis, turinčius su amžiumi susijusių sutrikimų, gaminiai projektuojami ir gaminami užtikrinant šių elementų prieinamumą:**

a) **informacijos** apie gaminio naudojimą, **pateikiamos** ant paties gaminio (etiketės, **instrukcijų, įspėjimo**), kuri:

i) **turi būti pateikiama keliomis juslėmis atpažįstamu būdu;**

ii) **turi būti suprantama;**

iii) **turi būti pastebima;**

iv) **turi būti pateikiama tinkamo dydžio šriftu, atsižvelgiant į numatytas naudojimo sąlygas;**

b) gaminio naudotojo **sąsajos** (valdymas, kontrolė ir grįžtamoji informacija, įvestis ir išvestis) **pagal 2 punktą;**

c) gaminio **funkcionalumo**, užtikrinant funkcijas, kurių tikslas – tenkinti **funkcinių sutrikimų turinčių asmenų** poreikius **pagal 2 punktą;**

d) gaminio **sąsajos** su pagalbiniais prietaisais.

Pakeitimas

1. Projektavimas ir gamyba

Siekiant, kad **gaminiais** kuo plačiau **naudotųsi neįgalieji, jie turi būti projektuojami ir gaminami taip, kad atitiktų C dalies I skirsnyje nustatytus funkcinių savybių reikalavimus, ir turi apimti:**

a) **informaciją** apie gaminio naudojimą, **pateikiamą** ant paties gaminio (etiketės, **instrukcijos ir įspėjimai**);

b) gaminio naudotojo **sąsają** (valdymas, kontrolė ir grįžtamoji informacija, įvestis ir išvestis);

c) gaminio **funkcionalumą**, užtikrinant funkcijas, kurių tikslas – tenkinti **neįgaliųjų** poreikius;

d) gaminio **sąsajas** su pagalbiniais prietaisais.

Pakeitimas 356

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo VI skirsnio D dalies 1 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Paramos paslaugos

Jei įmanoma, paramos paslaugomis (pagalbos tarnybos, skambučių centrai, techninė pagalba, perdavimo paslaugos ir mokymo paslaugos) užtikrinamas informacijos apie gaminio prieinamumą ir jo suderinamumą su pagalbinėmis technologijomis teikimas funkcinių sutrikimų turintiems naudotojams, įskaitant neįgaliuosius, prieinamais komunikacijos būdais.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 210
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo VI skirsnio D dalies 2 punktas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
[...]	Išbraukta.

Pakeitimas 211
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo VII skirsnio pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
E. knygos	E. knygos ir susijusi įranga

Pakeitimas 305
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo VII skirsnio A dalies 1 punktas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
1. Siekiant, kad paslaugas ateityje kuo plačiau naudotų funkcinių sutrikimų turintys asmenys, įskaitant neįgaliuosius, jos teikiamos: a) užtikrinant teikiant paslaugas naudojamų gaminių prieinamumą pagal B punkte „Gaminiai“ išdėstytas taisykles; b) teikiant informaciją apie paslaugos veikimą ir jos prieinamumo charakteristikas ir priemones tokiais būdais: i) informacijos turinys turi būti teikiamas tokia teksto forma, kurią naudotojas galėtų naudoti, kad sugeneruotų alternatyvius pagalbinius formatus, kurie galėtų būti pateikiami įvairiai ir keliomis įslėmis atpažįstamu būdu; ii) turi būti pateikiama alternatyvų netekstiniam turiniui;	1. Siekiant, kad paslaugas ateityje kuo plačiau pagristai naudotų neįgalieji, jos turi būti teikiamos taip, kad atitiktų šioje direktyvoje nustatytus funkcinių savybių reikalavimus, ir turi apimti: a) gaminį, paslaugų teikėjų naudojamus teikiant atitinkamas paslaugas pagal šio skirsnio B dalyje išdėstytas taisykles; b) informaciją apie paslaugos veikimą ir jos prieinamumo charakteristikas ir priemones ir turimą informaciją (meta-duomenis) apie gaminių ir paslaugų prieinamumo savybes;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- iii) **elektroninė informacija**, įskaitant susijusias internetines prietaikas, reikalingas paslaugai teikti, teikiama pagal c punktą.
- c) nuosekliai ir tinkamai **užtikrinant** interneto svetainių prieinamumą, kad naudotojai galėtų jas pastebėti, naudoti ir suprasti (įskaitant galimybę pritaikyti pateikiamą turinį ir interaktyvumą), prireikus užtikrinant prieinamą elektroninę alternatyvą ir taip, kad būtų palengvintas sąveikumas su įvairia naudotojo programine įranga ir pagalbinėmis technologijomis Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis;
- d) pateikiant prieinamą informaciją, siekiant sudaryti sąlygas papildomumui su pagalbinėmis paslaugomis;
- e) įskaitant funkcijas, veiklą, strategijas ir procedūras bei paslaugos teikimo pakeitimus, kuriais atsižvelgiama į **funkcinių sutrikimų turinčių asmenų poreikius**.
- ba) **elektroninę informaciją**, įskaitant susijusias internetines programas ir e. knygų įrangą, reikalingą atitinkamai paslaugai teikti;
- c) nuosekliai ir tinkamai **užtikrinamą** interneto svetainių ir **mobiliųjų įrenginių programų** prieinamumą, kad naudotojai galėtų jas pastebėti, naudoti ir suprasti (įskaitant galimybę pritaikyti pateikiamą turinį ir interaktyvumą), prireikus užtikrinant prieinamą elektroninę alternatyvą ir taip, kad būtų palengvintas sąveikumas su įvairia naudotojo programine įranga ir pagalbinėmis technologijomis Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis;
- d) pateikiant prieinamą informaciją, siekiant sudaryti sąlygas papildomumui su pagalbinėmis paslaugomis;
- e) įskaitant funkcijas, veiklą, strategijas ir procedūras bei paslaugos teikimo pakeitimus, kuriais atsižvelgiama į **neįgalųjų poreikius, tai turi būti pasiekta užtikrinant naršymą visame dokumente, pavyzdžiui, teikiant dinamišką formatą, galimybę sinchronizuoti tekstą ir garso medžiagą, teksto įgarsinimo technologiją, alternatyvių turinio perdavimo ir jo sąveikos su daugeliu pagalbinių technologijų galimybes tokiu būdu, kad jie būtų pastebimi, suprantami, galimi naudoti ir užtikrintų maksimalų suderinamumą su esama ir būsima naudotojo programine įranga**.

Pakeitimas 358

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo VII skirsnio B dalies 1 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Projektavimas ir gamyba Siekiant, kad gaminius ateityje kuo plačiau naudotų funkcinį sutrikimų turintys asmenys, įskaitant neįgaluosius **ir asmenis, turinčius su amžiumi susijusių sutrikimų**, gaminiai projektuojami ir gaminami **užtikrinant šių elementų prieinamumą**:
- a) informacijos apie gaminio naudojimą, pateikiamos ant paties gaminio (etiketės, instrukcijų, įspėjimo), kuri:
1. Projektavimas ir gamyba Siekiant, kad gaminius ateityje kuo plačiau naudotų funkcinį sutrikimų turintys asmenys, įskaitant neįgaluosius, gaminiai projektuojami ir gaminami **laikantis šių prieinamumo reikalavimų**:
- a) informacijos apie gaminio naudojimą, pateikiamos ant paties gaminio (etiketės, instrukcijų, įspėjimo), kuri turi būti pateikiama įvairiais prieinamais formatais ir kuri:

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
i) turi būti pateikiama keliomis juslėmis atpažįstamu būdu;	i) turi būti pateikiama keliomis juslėmis atpažįstamu būdu;
ii) turi būti suprantama;	ii) turi būti suprantama;
iii) turi būti pastebima;	iii) turi būti pastebima;
iv) turi būti pateikiama tinkamo dydžio šriftu, atsižvelgiant į numatytas naudojimo sąlygas;	iv) turi būti pateikiama tinkamo dydžio šriftu ir taip, kad kontrastas tarp ženklų ir fono būtų pakankamas, siekiant kuo labiau padidinti įskaitomumą , atsižvelgiant į numatytas naudojimo sąlygas;
b) gaminio pakuotės, įskaitant ant jos pateikiamą informaciją (apie atidarymą, uždarymą, naudojimą, šalinimą);	b) gaminio pakuotės, įskaitant ant jos pateikiamą informaciją (apie atidarymą, uždarymą, naudojimą, šalinimą) ir jo prekės ženklo, pavadinimo ir rūšies nuorodą, kuri;
	i) turi atitikti a punkte nustatytus reikalavimus; ii) turi paprastai ir tiksliai informuoti naudotojus, kad gaminys pasižymi prieinamumo savybėmis ir kad jis suderinamas su pagalbiniėmis technologijomis;
c) gaminio naudojimo, montavimo ir eksploatavimo, saugojimo ir šalinimo instrukcijų, kurios turi atitikti šiuos reikalavimus:	c) gaminio naudojimo, montavimo ir eksploatavimo, saugojimo ir šalinimo instrukcijų, nesvarbu, ar jos pateikiamos atskirai, ar yra sudedamoji gaminio dalis , kurios turi atitikti šiuos reikalavimus:
i) instrukcijų turinys turi būti pateikiamas tokia teksto forma, kurią naudojant galima sugeneruoti alternatyvius pagalbinius formatus, kurie gali būti pateikiami įvairiais būdais, taip pat keliomis juslėmis atpažįstamu būdu	i) turi būti pateikiamos prieinamu internetiniu formatu ir kaip elektroninis neinternetinis dokumentas, kuris yra ir pastebimas, ir galimas naudoti, taip pat
ii) instrukcijose turi būti pateikiama alternatyvų netekstiniam turiniui;	ii) gamintojas turi išvardyti gaminio prieinamumo savybes ir paaiškinti, kaip jomis naudotis, ir nurodyti, ar gaminys suderinamas su pagalbiniėmis technologijomis; s;
d) gaminio naudotojo sąsajos (valdymas, kontrolė ir grįžtamoji informacija, įvestis ir išvestis) pagal 2 punktą;	d) gaminio naudotojo sąsajos (valdymas, kontrolė ir grįžtamoji informacija, įvestis ir išvestis) pagal 2 punktą;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- e) gaminio funkcionalumo, užtikrinant funkcijas, kurių tikslas – tenkinti funkcinį sutrikimų turinčių asmenų poreikius pagal 2 punktą;
- f) **gaminio sąsajos su pagalbinais prietaisais.**

- e) gaminio funkcionalumo, užtikrinant funkcijas, kurių tikslas – tenkinti funkcinį sutrikimų turinčių asmenų poreikius pagal 2 punktą;
- f) **kai aktualu, gaminys turi būti suderinamas su pagalbinais prietaisais ir technologijomis.**

Pakeitimas 214

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo VII skirsnio B dalies 2 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

[...]

Išbraukta.

Pakeitimai 215, 296, 306 ir 359

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo VIII skirsnio A dalies 1 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Siekiant, kad **paslaugas ateiityje** kuo plačiau **naudotų funkcinį sutrikimų turintys asmenys, įskaitant neįgaliuosius ir asmenis, turinčius su amžiumi susijusių sutrikimų, jos teikiamos:**

1. Siekiant, kad **paslaugomis** kuo plačiau **pagrįstai naudotųsi neįgalieji, jos turi būti teikiamos taip, kad atitiktų C dalies I skirsnyje nustatytus funkcinį savybių reikalavimus, ir turi apimti:**

- a) **teikiant informaciją** apie paslaugos veikimą ir jos prieinamumo charakteristikas ir priemones:

- a) **informaciją** apie **susijusios** paslaugos veikimą ir jos prieinamumo charakteristikas ir priemones;

- i) **informacijos turinys turi būti teikiamas tokia teksto forma, kurią naudotojas galėtų naudoti, kad sugeneruotų alternatyvius pagalbinius formatus, kurie galėtų būti pateikiami įvairiai ir keliomis įslėmis atpažįstamu būdu;**

- ii) **turi būti pateikiama alternatyvų netekstiniam turiniui;**

- iii) elektroninė informacija, įskaitant susijusias internetines **prietaikas, reikalingas** paslaugai teikti, teikiama pagal b punktą.

- aa) elektroninė informacija, įskaitant susijusias internetines **programas ir informaciją apie e. tapatumo nustatymo, saugumo ir mokėjimo metodus, kuri reikalinga** paslaugai teikti, teikiama pagal b punktą;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

b) **nuosekliai** ir **tinkamai užtikrinant** interneto svetainių prieinamumą, kad naudotojai galėtų jas pastebėti, naudoti ir suprasti (įskaitant galimybę pritaikyti pateikiamą turinį ir interaktyvumą), prireikus užtikrinant prieinamą elektroninę alternatyvą ir taip, kad būtų palengvintas sąveikumas su įvairia naudotojo programine įranga ir pagalbėmis technologijomis Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis;

Pakeitimas

b) **nuoseklų** ir **tinkamą** interneto svetainių prieinamumą, kad naudotojai galėtų jas pastebėti, naudoti ir suprasti (įskaitant galimybę pritaikyti pateikiamą turinį ir interaktyvumą), prireikus užtikrinant prieinamą elektroninę alternatyvą ir taip, kad būtų palengvintas sąveikumas su įvairia naudotojo programine įranga ir pagalbėmis technologijomis Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis;

ba) mobiliojo ryšio įranga pagrįstas e. prekybos paslaugas;

Pakeitimas 360

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo VIII skirsnio A dalies 1 a punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Paramos paslaugos: kur įmanoma, paramos paslaugomis (pagalbos tarnybos, skambučių centrai, techninė pagalba, perdavimo paslaugos ir mokymo paslaugos) užtikrinamas informacijos apie galimybes naudotis paslauga ir jos suderinamumą su pagalbėmis technologijomis teikimas funkcinų sutrikimų turintiems naudotojams, įskaitant neįgaliuosius, prieinamais komunikacijos būdais.

Pakeitimas 335

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo VIII a skirsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

VIIIa skirsnis

Apgyvandinimo paslaugos

Paslaugos

1. Siekiant, kad paslaugas ateityje kuo plačiau naudotų funkcinų sutrikimų turintys asmenys, įskaitant neįgaliuosius, jos teikiamos:

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- a) teikiant informaciją apie paslaugos veikimą ir jos prieinamumo charakteristikas ir priemones:
- i) pateikiant prieinamu internetiniu formatu ir užtikrinant, kad ji būtų suvokiama, galima naudoti, suprantama ir tvari, kaip nurodyta b punkte;
 - ii) išvardijant paslaugos prieinamumo savybes ir paaiškinant, kaip jomis naudotis, taip pat nurodant, kaip jos papildo įvairias pagalbines technologijas;
- b) nuosekliai ir tinkamai užtikrinant interneto svetainių ir paslaugai teikti reikalingų internetinių prietaikų prieinamumą, kad naudotojai galėtų jas pastebėti, naudoti ir suprasti (įskaitant galimybę pritaikyti pateikiamą turinį ir interaktyvumą), prireikus užtikrinant prieinamą elektroninę alternatyvą ir taip patvariai, kad būtų palengvintas sąveikumas su įvairia naudotojo programine įranga ir pagalbėmis technologijomis Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis;
- c) nuosekliai ir tinkamai užtikrinant mobiliaisiais įrenginiais teikiamų e. prekybos paslaugų, įskaitant paslaugai teikti reikalingą mobiliųjų įrenginių programinę įrangą, prieinamumą, kad naudotojai galėtų jas pastebėti, naudoti ir suprasti (įskaitant galimybę pritaikyti pateikiamą turinį ir interaktyvumą), prireikus užtikrinant prieinamą elektroninę alternatyvą ir taip patvariai, kad būtų palengvintas sąveikumas su įvairia naudotojo programine įranga ir pagalbėmis technologijomis Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis;
- d) užtikrinant, kad e. tapatumo nustatymo, saugumo ir mokėjimo metodai, reikalingi paslaugos teikimui, būtų suprantami, galimi naudoti ir tvarūs, nekeliantys grėsmės vartotojo saugumui ar privatumui;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- e) užtikrinant fizinės aplinkos prieinamumą neįgaliesiems laikantis X skirsnio reikalavimų, įskaitant:
- i) visas bendro naudojimo erdves (priėmimo vietas, įėjimus, laisvalaikio vietas, konferencijų sales ir pan.);
 - ii) kambarius, laikantis X skirsnio reikalavimų; minimalus neįgaliesiems prieinamų kambarių kiekviename objekte skaičius turi būti:
 - vienas neįgaliesiems pritaikytas kambarys objekte, turinčiame ne daugiau kaip 20 kambarių;
 - du neįgaliesiems pritaikyti kambariai objektuose, kuriuose yra daugiau kaip 20, bet mažiau kaip 50 kambarių;
 - vienas papildomas neįgaliesiems pritaikytas kambarys kas 50 papildomų kambarių.

2. Paramos paslaugos

Kai yra, paramos paslaugos (pagalbos tarnybos, skambučių centrai, techninė pagalba, perdavimo paslaugos ir mokymo paslaugos) užtikrina informacijos apie paslaugos prieinamumą ir jos suderinamumą su pagalbinėmis technologijomis ir paslaugomis teikimą funkcinių sutrikimų turintiems naudotojams, įskaitant neįgaliuosius, prieinamais komunikacijos būdais.

Pakeitimas 216

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo IX skirsnio A dalies 1 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Projektavimas ir gamyba

Siekiant, kad gaminius ateityje kuo plačiau naudotų **funkcinių sutrikimų turintys** asmenys, **įskaitant neįgaliuosius ir asmenis, turinčius** su amžiumi susijusių sutrikimų, **gaminiai** projektuojami ir gaminami **užtikrinant šių elementų prieinamumą**:

- a) **informacijos** apie gaminio naudojimą, **pateikiamos** ant paties gaminio (etiketės, **instrukcijų, įspėjimo**), kuri:

1. Projektavimas ir gamyba

Siekiant, kad gaminius ateityje kuo plačiau naudotų **neįgalieji** ir asmenys, **turintys** su amžiumi susijusių sutrikimų, **jie** projektuojami ir gaminami **laikantis C dalies I skirsnyje išdėstytų funkcinių savybių reikalavimų ir apima**:

- a) **informaciją** apie gaminio naudojimą, **pateikiamą** ant paties gaminio (etiketės, **instrukcijos, įspėjimai**);

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- i) turi būti pateikiama keliomis juslėmis atpažįstamu būdu;
- ii) turi būti suprantama;
- iii) turi būti pastebima;
- iv) turi būti pateikiama tinkamo dydžio šriftu, atsižvelgiant į numatytas naudojimo sąlygas;
- b) gaminio **pakuotės**, įskaitant ant jos pateikiamą informaciją (apie atidarymą, uždarymą, naudojimą, šalinimą);
- c) gaminio naudojimo, montavimo ir eksploatavimo, saugojimo ir šalinimo **instrukcijų, kurios turi atitikti šiuos reikalavimus:**
- i) **instrukcijų turinys turi būti pateikiamas tokia teksto forma, kurią naudojant galima sugeneruoti alternatyvius pagalbinius formatus, kurie gali būti pateikiami įvairiai ir priimami keliomis juslėmis atpažįstamu būdu ir**
- ii) **instrukcijose turi būti pateikiama alternatyvų netekstiniam turiniui;**
- d) gaminio naudotojo **sąsajos** (valdymas, kontrolė ir grįžtamoji informacija, įvestis ir išvestis) **pagal 2 punktą;**
- e) gaminio **funkcionalumo**, užtikrinant funkcijas, kurių tikslas – tenkinti **funkcinių sutrikimų turinčių asmenų** poreikius **pagal 2 punktą;**
- f) gaminio **sąsajos** su pagalbiniais prietaisais.
- b) gaminio **pakuotę**, įskaitant ant jos pateikiamą informaciją (apie atidarymą, uždarymą, naudojimą, šalinimą);
- c) gaminio naudojimo, montavimo ir eksploatavimo, saugojimo ir šalinimo **instrukcijas;**
- d) gaminio naudotojo **sąsają** (valdymas, kontrolė ir grįžtamoji informacija, įvestis ir išvestis);
- e) gaminio **funkcionalumą**, užtikrinant funkcijas, kurių tikslas – tenkinti **neįgalųjų** poreikius;
- f) gaminio **sąsajos** su pagalbiniais prietaisais.

Pakeitimai 217 ir 297/rev

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo IX skirsnio A dalies 2 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

[...]

Išbraukta.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 218

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo IX skirsnio B dalies 1 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

1. Siekiant, kad **paslaugas atėityje** kuo plačiau **naudotų funkcinų sutrikimų turintys asmenys, įskaitant neįgaliuosius ir asmenis, turinčius su amžiumi susijusių sutrikimų, jos teikiamos:**

a) **užtikrinant, kad būtų prieinama fizinė aplinka**, kurioje teikiama paslauga, įskaitant transporto infrastruktūrą, pagal C dalį, nedarant poveikio nacionaliniams ir Sąjungos teisės aktams dėl meninės, istorinės ar archeologinės reikšmės nacionalinių vertybių apsaugos;

b) **užtikrinant, kad būtų prieinami įrenginiai**, įskaitant transporto priemones, laivus ir įrangą, kurių reikia paslaugai teikti:

i) fizinės aplinkos **dizainas** turi atitikti C **dalies** reikalavimus, susijusius su įlipimu, išlipimu, važiavimu ir naudojimu;

ii) **informacija turi būti pateikiama įvairiai ir keliomis jslėmis atpažįstamu būdu;**

iii) **turi būti pateikiama alternatyvų netekstiniam vaizdiniam turiniui.**

c) **užtikrinant** teikiant paslaugas **naudojamų gaminių prieinamumą** pagal A dalyje išdėstytas taisykles;

d) **teikiant informaciją** apie paslaugos veikimą ir jos prieinamumo charakteristikas ir priemones:

i) **informacijos turinys turi būti teikiamas tokia teksto forma, kurią naudotojas galėtų naudoti, kad sugeneruotų alternatyvius pagalbinius formatus, kurie galėtų būti pateikiami įvairiai ir keliomis jslėmis atpažįstamu būdu;**

ii) **turi būti pateikiama alternatyvų netekstiniam turiniui;**

Pakeitimas

1. Siekiant, kad **paslaugomis** kuo plačiau **pagrįstai naudotūsi neįgalieji, jos turi būti teikiamos taip, kad atitiktų C dalies I skirsnyje nustatytus funkcinų savybių reikalavimus, ir turi apimti:**

a) **fizinę aplinką**, kurioje teikiama paslauga, įskaitant transporto infrastruktūrą pagal C dalį, nedarant poveikio nacionaliniams ir Sąjungos teisės aktams dėl meninės, istorinės ar archeologinės reikšmės nacionalinių vertybių apsaugos;

b) **įrenginius**, įskaitant transporto priemones, laivus ir įrangą, kurių reikia paslaugai teikti:

i) fizinės aplinkos **dizainą (jis turi atitikti C dalyje pateiktus** reikalavimus, susijusius su įlipimu, išlipimu, važiavimu ir naudojimu);

c) **gaminius, naudojamus** teikiant paslaugas pagal A dalyje išdėstytas taisykles;

d) **informaciją** apie paslaugos veikimą ir jos prieinamumo charakteristikas ir priemones;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iii) **elektroninė informacija, įskaitant susijusias internetines priemaitakas, reikalingas paslaugai teikti, teikiama pagal e punktą.**

- e) nuosekliai ir tinkamai **užtikrinant** interneto svetainių prieinamumą, kad naudotojai galėtų **jas** pastebėti, naudoti ir suprasti (įskaitant galimybę pritaikyti pateikiamą turinį ir interaktyvumą), prireikus užtikrinant prieinamą elektroninę alternatyvą ir taip, kad būtų palengvintas sąveikumas su įvairia naudotojo programine įranga ir pagalbinėmis technologijomis Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis;
- f) **pateikiant prieinamą informaciją**, siekiant sudaryti sąlygas papildomumui su pagalbinėmis paslaugomis;
- g) **įskaitant funkcijas**, veiklą, strategijas ir procedūras bei paslaugos teikimo pakeitimus, kuriais atsižvelgiama į **funkcinių sutrikimų turinčių asmenų** poreikius.

- e) nuosekliai ir tinkamai **užtikrinamą** interneto svetainių **ir mobiliųjų įrenginių** prieinamumą, kad naudotojai galėtų **juos** pastebėti, naudoti ir suprasti (įskaitant galimybę pritaikyti pateikiamą turinį ir interaktyvumą), prireikus užtikrinant prieinamą elektroninę alternatyvą ir taip, kad būtų palengvintas sąveikumas su įvairia naudotojo programine įranga ir pagalbinėmis technologijomis Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis;
- f) **informaciją**, siekiant sudaryti sąlygas papildomumui su pagalbinėmis paslaugomis;
- g) **funkcijas**, veiklą, strategijas ir procedūras bei paslaugos teikimo pakeitimus, kuriais atsižvelgiama į **neįgalųjų** poreikius.

Pakeitimas 219

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo IX skirsnio C dalies 1 punkto įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Fizinės aplinkos prieinamumas **funkcinių sutrikimų turintiems asmenims, įskaitant neįgaliuosius**, kiek tai susiję su numatomu savarankišku naudojimu, apima šiuos zonų, kurios skirtos viešam naudojimui, aspektus:

1. Fizinės aplinkos prieinamumas **neįgaliesiems**, kiek tai susiję su numatomu savarankišku naudojimu, apima šiuos zonų, kurios skirtos viešam naudojimui, aspektus:

Pakeitimas 220

Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo X skirsnio 1 punkto įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Fizinės aplinkos prieinamumas **funkcinių sutrikimų turintiems asmenims, įskaitant neįgaliuosius**, kiek tai susiję su numatomu savarankišku naudojimu 3 straipsnio 10 dalyje nurodytomis paslaugomis, apima šiuos viešojo naudojimo zonų aspektus:

Fizinės aplinkos prieinamumas **neįgaliesiems**, kiek tai susiję su numatomu savarankišku naudojimu 3 straipsnio 10 dalyje nurodytomis paslaugomis, apima šiuos viešojo naudojimo zonų aspektus:

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 221
Pasiūlymas dėl direktyvos
II priedo 4 dalies 4.1 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4.1. Gamintojas pažymi šioje direktyvoje nurodytu CE ženklu kiekvieną taikytinus šios direktyvos reikalavimus atitinkantį gaminį.

Išbraukta.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

P8_TA(2017)0352

ES ir Čilės susitarimas dėl prekybos ekologiškais produktais *****2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Čilės Respublikos susitarimo dėl prekybos ekologiškais produktais sudarymo projekto (05530/2017 – C8-0144/2017 – 2016/0383(NLE))****(Pritarimo procedūra)**

(2018/C 337/40)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (05530/2017),
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Čilės Respublikos susitarimo dėl prekybos ekologiškais produktais projektą (05551/2017),
 - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą, 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto v papunktį ir 218 straipsnio 7 dalį (C8-0144/2017),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 99 straipsnio 1 ir 4 dalis ir į 108 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto rekomendaciją ir į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto nuomonę (A8-0257/2017),
1. pritaria susitarimo sudarymui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei Čilės vyriausybėms ir parlamentams.
-

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

P8_TA(2017)0353

ES ir Čilės asociacijos susitarimo protokolas (Kroatijos įstojimas) ***

2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Susitarimo, steigiančio Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Čilės Respublikos asociaciją, trečiojo papildomo protokolo, kuriuo atsižvelgiama į Kroatijos Respublikos įstojimą į Europos Sąjungą, sudarymo Europos Sąjungos ir jos valstybių narių vardu projekto (06750/2017 – C8-0225/2017 – 2017/0042(NLE))

(Pritarimo procedūra)

(2018/C 337/41)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (06750/2017),
 - atsižvelgdamas į Susitarimo, steigiančio Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Čilės Respublikos asociaciją, trečiąjį papildomą protokolą, kuriuo atsižvelgiama į Kroatijos Respublikos įstojimą į Europos Sąjungą (06905/2017),
 - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 217 straipsnį ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto i papunktį (C8-0225/2017),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 99 straipsnio 1 ir 4 dalis ir į 108 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto rekomendaciją (A8-0277/2017),
1. pritaria protokolo sudarymui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei Čilės vyriausybėms ir parlamentams.
-

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

P8_TA(2017)0355

Europos statistikos programos pratęsimas iki 2020 m. *I**

2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 99/2013 dėl 2013–2017 m. Europos statistikos programos ir ji pratęsiama 2018–2020 m. (COM(2016)0557 – C8-0367/2016 – 2016/0265(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2018/C 337/42)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2016)0557),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 338 straipsnio 1 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C8-0367/2016),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į Sutarčių protokolą Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje,
 - atsižvelgdamas į Sutarčių protokolą Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. gruodžio 14 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,
 - pasikonsultavęs su Regionų komitetu,
 - atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingas komitetas patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 69f straipsnio 4 dalį, ir į 2017 m. birželio 15 d. laišku Tarybos atstovo prisiimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą ir Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonę (A8-0158/2017),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P8_TC1-COD(2016)0265

Europos Parlamento pozicija, priimta 2017 m. rugsėjo 14 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/..., kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 99/2013 dėl 2013–2017 m. Europos statistikos programos, pratęsiant jos galiojimą iki 2020 m.

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) 2017/1951.)

⁽¹⁾ OL C 75, 2017 3 10, p. 53.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

P8_TA(2017)0356

Europos rizikos kapitalo fondai ir Europos socialinio verslumo fondai ***I

2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 345/2013 dėl Europos rizikos kapitalo fondų ir Reglamentas (ES) Nr. 346/2013 dėl Europos socialinio verslumo fondų (COM(2016)0461 – C8-0320/2016 – 2016/0221(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2018/C 337/43)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2016)0461),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir į 114 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C8-0320/2016),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. rugsėjo 12 d. Europos Centrinio Banko nuomonę ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. gruodžio 14 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingas komitetas patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 69f straipsnio 4 dalį, ir į 2017 m. birželio 29 d. Tarybos atstovo laišku prisiimtą įsipareigojimą pritari minėtai pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą (A8-0120/2017),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P8_TC1-COD(2016)0221

Europos Parlamento pozicija, priimta 2017 m. rugsėjo 14 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/..., kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 345/2013 dėl Europos rizikos kapitalo fondų ir Reglamentas (ES) Nr. 346/2013 dėl Europos socialinio verslumo fondų

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) 2017/1991.)

⁽¹⁾ OL C 394, 2016 10 26, p. 2.

⁽²⁾ OL C 75, 2017 3 10, p. 48.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

P8_TA(2017)0357

Šiaurės jūros demersinių žuvų išteklių valdymo ir tų išteklių žvejybos daugiametis planas *I**

2017 m. rugsėjo 14 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Šiaurės jūros demersinių žuvų išteklių valdymo ir tų išteklių žvejybos daugiametis plano sudarymo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 676/2007 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1342/2008 (COM(2016)0493 – C8-0336/2016 – 2016/0238(COD)) ⁽¹⁾

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2018/C 337/44)

Pakeitimas 2**Pasiūlymas dėl reglamento****4 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

- (4) BŽP siekiama, be kita ko, užtikrinti žvejybos ir **ilgalaikį** akvakultūros tvarumą, valdyti žvejybą taikant atsargumo principą ir įgyvendinti ekosisteminių žuvininkystės valdymo metodą;

Pakeitimas

- (4) BŽP siekiama, be kita ko, užtikrinti **ilgalaikį** žvejybos ir akvakultūros tvarumą, valdyti žvejybą taikant atsargumo principą, **kad būtų užtikrinama, kad žvejojamų žuvų rūšių ištekliai atsikurtų ir būtų išlaikomi tokio dydžio, kuris viršytų dydį, kuriam esant galimas didžiausias tausios žvejybos laimikis**, ir įgyvendinti ekosisteminių žuvininkystės valdymo metodą;

Pakeitimas 3**Pasiūlymas dėl reglamento****4 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (4a) **kalbant apie jūrų biologinių išteklių naudojimą, Reglamente (ES) Nr. 1380/2013 nustatytas aiškus tikslas atkurti ir išlaikyti žvejojamų rūšių populiacijas tokio dydžio, kuris viršytų dydį, kuriam esant galimas didžiausias tausios žvejybos laimikis. Todėl pagal to reglamento 2 straipsnio 2 dalį atitinkamas naudojimo lygis turi būti pasiektas, kai įmanoma, 2015 m., ir palaiapsniui pasiektas ne vėliau kaip 2020 m., ir po to jis turėtų būti išlaikomas;**

⁽¹⁾ Klausimas buvo grąžintas nagrinėti atsakingam komitetui, kad būtų vedamos tarpinstitucinės derybos pagal Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnio 4 dalies ketvirtą pastraipą (A8-0263/2017).

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 4
Pasiūlymas dėl reglamento
5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (5) siekiant BŽP tikslų, turi būti imtasi įvairių **apsaugos** priemonių, jas derinant tarpusavyje, pvz. daugiamečių planų, techninių priemonių, žvejybos galimybių nustatymo ir paskirstymo priemonių;

Pakeitimas

- (5) siekiant BŽP tikslų, turi būti imtasi įvairių **išsaugojimo** priemonių, jas derinant tarpusavyje, pvz., daugiamečių planų, techninių priemonių, žvejybos galimybių nustatymo ir paskirstymo priemonių, **visapusiškai laikantis patikimiausių turimų mokslinių rekomendacijų**;

Pakeitimas 5
Pasiūlymas dėl reglamento
6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (6) remiantis Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 9 ir 10 straipsniais, daugiamečiai planai turėtų būti pagrįsti mokslinėmis, techninėmis ir ekonominėmis rekomendacijomis, juose turėtų būti nurodyti tikslai, kiekybiniai tikslai ir tikslūs jų įgyvendinimo tvarkaraščiai, išteklių išsaugojimo lygio atskaitos taškai ir apsaugos priemonės;

Pakeitimas

- (6) remiantis Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 9 ir 10 straipsniais, daugiamečiai planai turėtų būti pagrįsti mokslinėmis, techninėmis ir ekonominėmis rekomendacijomis, juose turėtų būti nurodyti tikslai, kiekybiniai tikslai ir tikslūs jų įgyvendinimo tvarkaraščiai, išteklių išsaugojimo lygio atskaitos taškai, **tikslai** ir apsaugos priemonės, **išteklių išsaugojimo tikslai ir techninės priemonės, kurių reikia imtis, kad būtų pasiekti to reglamento 15 straipsnyje nustatyti kiekybiniai tikslai, būtų kuo labiau vengiama nepageidaujamo laimikio ir jis būtų kiek įmanoma mažinamas**;

Pakeitimas 6
Pasiūlymas dėl reglamento
6 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (6a) **be to, pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 8 straipsnio 3 dalį daugiamečiame plane Komisijai gali būti suteikti įgaliojimai nustatyti žuvų išteklių atkūrimo rajonus**;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl reglamento

9 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (9a) *kai kuriuos bendro intereso išteklius taip pat naudoja trečiosios šalys, todėl labai svarbu, kad Sąjunga konsultuotųsi su tomis trečiosiomis šalimis, siekdama užtikrinti, kad atitinkami ištekliai būtų valdomi darniai. Jeigu nėra oficialaus susitarimo, Sąjunga, siekdama sudaryti sąlygas darniam valdymui, turėtų padaryti viską, ką gali, kad būtų susitarta dėl bendros tų išteklių žvejybos tvarkos, kurią įgyvendinant turėtų būti užtikrintos, sudarytos ir propaguojamos vienodos sąlygos Sąjungos rinkos veiklos vykdytojams;*

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl reglamento

10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (10) šio plano tikslas turėtų būti prisidėti prie BŽP tikslų siekimo, ypač **pasiekti atitinkamų išteklių didžiausią galimą** tausios žvejybos **laimikį (DGTŽL) ir jį išlaikyti ir taip** prisidėti prie įpareigojimo iškrauti **priedugnio žuvų laimikį, kuriam** taikomi **sužvejojamų žuvų kiekio** apribojimai, vykdymo ir prie ekosisteminio žuvininkystės valdymo metodo įgyvendinimo;

- (10) šio plano tikslas turėtų būti prisidėti prie BŽP tikslų siekimo, ypač **atkurti žuvų išteklius ir juos išlaikyti tokio dydžio, kuris viršytų biomasės dydį, kuriam esant galimas didžiausias** tausios žvejybos **laimikis**, prisidėti prie įpareigojimo iškrauti **demersinių išteklių, kuriems** taikomi **laimikio** apribojimai, **laimikį** vykdymo ir, **kuo labiau sumažinant neigiamą žvejybos poveikį jūrų ekosistemai**, prie ekosisteminio žuvininkystės valdymo metodo įgyvendinimo;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl reglamento

10 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(10a) *šis planas taip pat turėtų padėti pasiekti, kad aplinkos būklė būtų gera, kaip nustatyta Direktyvoje 2008/56/EB, ir kad buveinių ir rūšių išsaugojimo būklė būtų palanki, kaip reikalaujama atitinkamai Europos Parlamento direktyvoje 2009/147/EB ^(1a) ir Tarybos direktyvoje 92/43/EEB ^(1b);*

^(1a) 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

^(1b) 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl reglamento

11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(11) Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 16 straipsnio 4 dalyje reikalaujama, kad žvejybos galimybės būtų nustatomos atsižvelgiant į **daugiamečiuose planuose** nustatytus tikslus;

(11) Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 16 straipsnio 4 dalyje reikalaujama, kad žvejybos galimybės būtų nustatomos atsižvelgiant į **Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnio 2 dalyje** nustatytus tikslus **ir kad jas nustatant būtų laikomasi daugiamečiuose planuose nustatytų kiekybinių tikslų, laikotarpių ir intervalų;**

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl reglamento

11 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(11a) *pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 33 straipsnio 1 dalį bendri Sąjungos ir trečiųjų šalių ištekliai turi būti valdomi, kiek įmanoma, pagal bendrus susitarimus, laikantis Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnio 2 dalyje nustatytų tikslų. Be to, tokiems susitarimams turėtų būti taikomi Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 1 ir 2 straipsniuose nustatyti tikslai ir 4 straipsnyje nustatytos apibrėžtys;*

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 12
Pasiūlymas dėl reglamento
14 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (14) jeigu su *DGTŽL* susiję tikslai nenustatyti, **rekomenduojama taikyti** atsargumo principą;

Pakeitimas

- (14) jeigu su *didžiausiu galimu tausios žvegybos laimikiu* susiję tikslai nenustatyti, **daugiamečiame plane turėtų būti nustatytos priemonės žuvininkystės valdymui taikant** atsargumo principą, **apibrėžtą Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 4 straipsnio 1 dalies 8 punkte. Tokiomis priemonėmis turi būti užtikrinta, kad atitinkamų išteklių išsaugojimo lygis bent jau prilygtų naudojimo lygiui, kuriam esant galimas didžiausias tausios žvegybos laimikis, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 9 straipsnio 2 dalyje;**

Pakeitimas 13
Pasiūlymas dėl reglamento
14 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

- (14a) *mėgėjų žvegyba gali daryti žuvų ištekliams didelį poveikį. Valstybės narės turi rinkti duomenis apie mėgėjų žvegybos laimikius, laikydamosi teisės aktuose nustatytų duomenų rinkimo reikalavimų. Tais atvejais, kai tokia žvegyba daro didelį neigiamą poveikį ištekliams, plane turėtų būti numatyta galimybė priimti sprendimą dėl specialių valdymo priemonių, laikantis proporcingumo principo. Bet kokios Sąjungos lygmens valdymo ir techninės priemonės, susijusios su mėgėjų žvegyba, turėtų proporcingai atitikti siekiamus tikslus;*

Pakeitimas

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl reglamento

16 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (16) norveginų omarų funkciniam vienetai (kuriems nustatomi), **rekomenduojama** naudoti **šiuos ribinius gausos dydžius: minimali gausa (g_{buffer}), kuri atitinka B_{buffer} atskaitos tašką, nurodytą Šiaurės jūros omarų ilgalaikiame valdymo plane, parengtame Šiaurės jūros patariamiosios tarybos⁽⁴²⁾, ir ribinė gausa (g_{limit}), kuri atitinka gausos DGTŽL $B_{trigger}$ (lygų B_{lim}), kaip nurodyta ICES⁷;**

⁽⁴²⁾ Šiaurės jūros omarų ilgalaikis valdymo planas

Pakeitimas

- (16) norveginų omarų funkciniam vienetai (kuriems nustatomi), **tikslinga** naudoti **ICES rekomenduojamus minimalios gausos ($Abundance_{buffer}$) ir ribinės gausos ($Abundance_{limit}$) dydžius kaip gausos dydžius, kuriems sumažėjus imamasi veiksmų;**

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl reglamento

17 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (17) turėtų būti numatyta atitinkamos apsaugos priemonės tam atvejui, jei išteklius taptų mažesnis nei norma. Apsaugos priemonės turėtų **apimti** žvejybos galimybių sumažinimą ir specialias išsaugojimo priemones, kai mokslinėse rekomendacijose nurodyta, kad reikalingos **ištaisomosios** priemonės. Šios priemonės turėtų būti papildytos visomis kitomis priemonėmis, jei reikia, pvz., Komisijos priemonėmis, remiantis Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 12 straipsniu arba valstybės narės priemonėmis, remiantis Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 13 straipsniu;

Pakeitimas

- (17) turėtų būti numatyta atitinkamos apsaugos priemonės tam atvejui, jei išteklius taptų mažesnis nei norma. Apsaugos priemonės turėtų **apimti** žvejybos galimybių sumažinimą ir specialias išsaugojimo priemones, kai **patikimiausiose turimose** mokslinėse rekomendacijose nurodyta, kad reikalingos **taisomosios** priemonės. Šios priemonės turėtų būti papildytos visomis kitomis priemonėmis, jei reikia, pvz., Komisijos priemonėmis, remiantis Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 12 straipsniu arba valstybės narės priemonėmis, remiantis Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 13 straipsniu;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl reglamento

19 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (19) tikslinga **nustatyti, kad norveginių omarų IIa ir IV ICES zonose BLSK būtų lygūs laimikio ribų, nustatytų kiekvienam funkciniam vienetai, ir statistinių stačiakampių už funkcinį vienetų ribų tame BLSK rajone sumai. Tačiau tai nereiškia, kad nereikia** imtis priemonių, siekiant apsaugoti **tam tikrus funkcinis vienetus;**

Pakeitimas

- (19) tikslinga, **jei įmanoma**, kiekvienam funkciniam vienetai **nustatyti atskirą norveginių omarų BLSK. Gali būti nuspręsta** imtis **atskirų** priemonių, siekiant apsaugoti **atitinkamą funkcinį vienetą;**

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl reglamento

20 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (20) siekiant vykdyti įpareigojimą iškrauti laimikį, nustatytą Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 15 straipsnio 1 dalyje, plane turėtų būti numatytos **papildomos valdymo** priemonės;

Pakeitimas

- (20) siekiant vykdyti įpareigojimą iškrauti laimikį, nustatytą Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 15 straipsnio 1 dalyje, plane turėtų būti numatytos **kitos išsaugojimo priemonės, visų pirma** priemonės, **kuriomis siekiama palaipsniui užtikrinti, kad laimikis nebebūtų išmetamas į jūrą, atsižvelgiant į patikimiausias turimas mokslines rekomendacijas, arba kuo labiau sumažinti neigiamą žvejybos poveikį ekosistemai ir kurios toliau tikslinamos, kai taikytina, pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 18 straipsnį;**

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl reglamento

25 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (25) turėtų būti nustatytas priedugnio žuvų išteklių ribinis kiekis, kurį žvejybos laivas turi iškrauti paskirtajame uoste arba arti kranto esančioje vietoje, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 43 straipsnyje. Be to, paskirdamos šiuos uostus arba arti kranto esančias vietas, valstybės narės turėtų taip taikyti to reglamento 43 straipsnio 5 dalyje numatytus kriterijus, kad galėtų užtikrinti veiksmingą **išteklų, kuriems** taikomas šis reglamentas, kontrolę;

Pakeitimas

- (25) turėtų būti nustatytas priedugnio žuvų išteklių ribinis kiekis, kurį žvejybos laivas turi iškrauti paskirtajame uoste arba arti kranto esančioje vietoje, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 43 straipsnyje. Be to, paskirdamos šiuos uostus arba arti kranto esančias vietas, valstybės narės turėtų taip taikyti to reglamento 43 straipsnio 5 dalyje numatytus kriterijus, kad galėtų užtikrinti veiksmingą **iškraunamo laimikio, kuriam** taikomas šis reglamentas, kontrolę;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 19
Pasiūlymas dėl reglamento
26 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(26) remiantis Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 10 straipsnio 3 dalimi, reikėtų priimti nuostatas, pagal kurias Komisija periodiškai įvertintų šio reglamento taikymo tinkamumą ir veiksmingumą. Toks įvertinimas turi būti atliekamas ir turi būti pagrįstas periodiniais plano įvertinimais, vadovaujantis mokslinėmis rekomendacijomis: planas **turi** būti įvertintas kas penkerius metus. Šis laikotarpis yra pakankamas įvykdyti įpareigojimą iškrauti laimikį ir imtis regionalizuotų priemonių bei nustatyti poveikį ištekliams ir žvejybos sektoriui. Tai taip pat yra minimalus mokslinių institucijų reikalaujamas laikotarpis;

Pakeitimas

(26) remiantis Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 10 straipsnio 3 dalimi, reikėtų priimti nuostatas, pagal kurias Komisija periodiškai įvertintų šio reglamento taikymo tinkamumą ir veiksmingumą. Toks įvertinimas turi būti atliekamas ir turi būti pagrįstas periodiniais plano įvertinimais, vadovaujantis **patikimiausiomis turimomis** mokslinėmis rekomendacijomis: planas **turėtų** būti įvertintas **ne vėliau kaip ... [treji metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos] ir po to** – kas penkerius metus. Šis laikotarpis yra pakankamas įvykdyti įpareigojimą iškrauti laimikį ir imtis regionalizuotų priemonių bei nustatyti poveikį ištekliams ir žvejybos sektoriui. Tai taip pat yra minimalus mokslinių institucijų reikalaujamas laikotarpis;

Pakeitimas 20
Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Šiame reglamente apibrėžiamas daugiametis planas (toliau – planas), taikomas **priedugnio žuvims** Sąjungos vandenų ICES IIa, IIIa ir IV rajonuose (toliau – Šiaurės jūra) ir išteklių žvejybai.

Pakeitimas

1. Šiame reglamente apibrėžiamas daugiametis planas (toliau – planas), taikomas **demersiniams ištekliams** Sąjungos vandenų ICES IIa, IIIa ir IV rajonuose (toliau – Šiaurės jūra **reiškia šiuos tris rajonus**) ir **šių** išteklių žvejybai, **įskaitant mėgėjų žvejybą**.

Pakeitimas 22
Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Tais atvejais, kai Komisija, remdamasi mokslinėmis rekomendacijomis arba atitinkamų valstybių narių prašymu, mano, kad 2 dalyje nurodytą sąrašą reikia iš dalies pakeisti, ji gali pateikti pasiūlymą dėl to sąrašo keitimo.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 2 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2b. Šiame reglamente taip pat nustatoma įpareigojimo iškrauti visų Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 15 straipsnio 1 dalyje (išskyrus šio straipsnio 1 dalyje jau nurodytus išteklius) nurodytų rūšių laimikį įgyvendinimo tvarka.

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 pastraipos 1 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1) **priedugnio žuvų** išteklių – **plokščiųjų** ir **apvaliųjų žuvų rūšys** ir **norveginiai omarai**, kurie gyvena ant vandens stovymės dugno ar arti jos.

1) **demersiniai** išteklių – **apvaliosios, plokščiosios ir kremzlinės žuvys, norveginiai omarai (Nephrops Norvegicus) ir šiaurinės paprastosios krevetės (Pandalus borealis)**, kurie gyvena ant vandens stovymės dugno ar arti jo;

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 pastraipos 1 a punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a) **patikimiausios turimos mokslinės rekomendacijos – ICES ar STECF recenzuotos mokslinės rekomendacijos, pagrįstos naujausiais turimais duomenimis ir atitinkančios visus Reglamente (ES) Nr. 1380/2013, visų pirma jo 25 straipsnyje, nustatytus reikalavimus;**

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 pastraipos 1 b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- 1b) F_{MSY} intervalas – Tarptautinės jūrų tyrinėjimo tarnybos (ICES) apskaičiuotas intervalas, kurį taikant užtikrinama, kad galimas laimikis ilguoju laikotarpiu nesumažėtų daugiau kaip 5 %, palyginti su didžiausiu galimu tausios žvejybos laimikiu. Pagal ICES rekomendacijų taisyklę, tokiais atvejais, kai išteklių neršiančių žuvų biomasė mažesnė už minimalų išteklių neršiančių žuvų biomasės atskaitos tašką ($MSY B_{trigger}$), F turi būti sumažinamas iki tokios reikšmės, kuri neviršija viršutinės ribinės reikšmės, lygios F_{MSY} vertei, padaugintai iš išteklių neršiančių žuvų biomasės BLSK metais ir padalintai iš $MSY B_{trigger}$;

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 pastraipos 1 c punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- 1c) $MSY F_{lower}$ ir $MSY F_{upper}$ – mažiausia ir didžiausia F_{MSY} intervalo reikšmės;

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 pastraipos 2 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- 2) 1 grupė – **priedugnio žuvų** ištekliai, kurių tiksliniai FMSY intervalai ir su biomasė susijusios apsaugos priemonės yra nustatyti šiame plane:
- a) atlantinės menkės (*Gadus morhua*) **vakarų** (Šiaurės jūros, rytinės Lamanšo dalies, Skagerako) IV parajonyje ir VIIId ir IIIa kvadrato, toliau vadinamos **Šiaurės jūros** atlantinėmis menkėmis;
- b) juodadėmės menkės (*Melanogrammus aeglefinus*) (Šiaurės jūros, į vakarus nuo Škotijos, Skagerako) IV parajonyje ir VIa ir IIIa kvadrato, toliau vadinamos juodadėmėmis menkėmis;
- 2) 1 grupė – **demersiniai** ištekliai, kurių tiksliniai FMSY intervalai ir su biomasė susijusios apsaugos priemonės yra nustatyti šiame plane, **kaip nurodyta I ir II prieduose**:
- a) atlantinės menkės (*Gadus morhua*) **IV parajonyje** (Šiaurės jūra), VIIId kvadrato (rytinė Lamanšo dalis) ir IIIa kvadrato vakarinėje dalyje (Skagerakas), toliau vadinamos **IV parajonio, VIIId kvadrato ir IIIa kvadrato vakarinės dalies** atlantinėmis menkėmis;
- b) juodadėmės menkės (*Melanogrammus aeglefinus*) **IV parajonyje** (Šiaurės jūra), VIa kvadrato (į vakarus nuo Škotijos) ir IIIa kvadrato vakarinėje dalyje (Skagerakas), toliau vadinamos **IV parajonio, VIa kvadrato ir IIIa kvadrato vakarinės dalies** juodadėmėmis menkėmis;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

- c) jūrinės plekšnės (*Pleuronectes platessa*) IV parajonyje (Šiaurės jūra) ir IIIa kvadrato (Skagerakas), toliau vadinamos **Šiaurės jūros** plekšnėmis;
- d) ledjūrio menkės (*Pollachius virens*) IV ir VI parajonyje **ir IIIa kvadrato (Šiaurės jūra, Rokalas ir Škotijos vakarai, Skagerakas ir Kategatas)**, toliau vadinamos ledjūrio menkėmis;
- e) jūrų liežuviai (*Solea solea*) IV parajonyje (Šiaurės jūra), toliau vadinami **Šiaurės jūros** liežuviais;
- f) jūrų liežuviai (*Solea solea*) IIIa kvadrato ir 22–24 **pakvadratyje (Skagerakas ir Kategatas)**, Baltijos jūros vakarinė dalis), toliau vadinami **Kategato** jūrų liežuviais;
- g) merlangai (*Merlangius merlangus*) IV parajonyje ir VIII kvadrato (**Šiaurės jūra ir rytinė Lamanšo dalis**), toliau vadinami **Šiaurės jūros** merlangais;

Pakeitimas

- c) jūrinės plekšnės (*Pleuronectes platessa*) IV parajonyje (Šiaurės jūra) ir IIIa kvadrato (Skagerakas), toliau vadinamos **IV parajonio ir IIIa kvadrato jūrinėmis** plekšnėmis;
- d) ledjūrio menkės (*Pollachius virens*) IV **parajonyje (Šiaurės jūra)**, VI parajonyje (**į vakarus nuo Škotijos ir Rokalo salos rajonas**) ir **IIIa kvadrato** (Skagerakas ir Kategatas), toliau vadinamos **IV ir VI parajonių ir IIIa kvadrato** ledjūrio menkėmis;
- e) jūrų liežuviai (*Solea solea*) IV parajonyje (Šiaurės jūra), toliau vadinami **IV parajonio jūrų** liežuviais;
- f) jūrų liežuviai (*Solea solea*) IIIa kvadrato (**Skagerakas ir Kategatas**) ir 22–24 **pakvadratiuose** (Baltijos jūros vakarinė dalis), toliau vadinami **IIIa kvadrato ir 22–24 pakvadratių** jūrų liežuviais;
- g) merlangai (*Merlangius merlangus*) IV parajonyje (**Šiaurės jūra**) ir VIII kvadrato (rytinė Lamanšo dalis), toliau vadinami **IV parajonio ir VIII kvadrato** merlangais;
- ga) europiniams jūrų velniams (*Lophius piscatorius*) IIIa kvadrato (Skagerakas ir Kategatas), IV parajonyje (Šiaurės jūra) ir VI parajonyje (į vakarus nuo Škotijos ir Rokalo salos rajonas);**
- gb) šiaurinėms paprastosioms krevetėms (*Pandalus borealis*) IVa kvadrato rytinėje dalyje ir IIIa kvadrato.**

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal šio reglamento 18 straipsnį ir Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 18 straipsnį, siekiant iš dalies pakeisti 1 grupės išteklių sąrašą, nurodytą šios dalies pirmoje pastraipoje ir šio reglamento I ir II prieduose, remiantis patikimiausiomis turimomis mokslinėmis rekomendacijomis.

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 pastraipos 3 punkto įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- 3) 2 grupė – norveginių omarų (*Nephrops norvegicus*) funkciniai vienetai (FV), kurių tiksliniai FMSY intervalai ir su gausa susijusios apsaugos priemonės nustatytos šiame plane:

Pakeitimas

- 3) 2 grupė – norveginių omarų (*Nephrops norvegicus*) funkciniai vienetai (FV), kurių tiksliniai FMSY intervalai ir su gausa susijusios apsaugos priemonės nustatytos šiame plane, **kaip nurodyta I ir II prieduose:**

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 pastraipos 8 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

8a) Į šias grupes įtraukiami išteklių keičiami tik remiantis patikimiausiomis turimomis mokslinėmis rekomendacijomis.

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 pastraipos 10 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

10) DGTŽL B_{trigger} – *neršiančių žuvų* išteklių biomasės atskaitos taškas, *žemiau kurio būtina imtis specialių ir tinkamų* valdymo priemonių, siekiant užtikrinti, kad išteklių žvejybos mastai kartu su natūralia kaita per ilgą laikotarpį atkurtų DGTŽL užtikrinantį lygį.

10. MSY B_{trigger} – *tam tikrų* išteklių *neršiančių žuvų* biomasės atskaitos taškas; *jeigu biomasė yra mažesnė už šį dydį, derėtų imtis konkrečių atitinkamų* valdymo veiksmų, siekiant užtikrinti, kad *naudojimo lygis, imant drauge su natūraliais svyravimais, leistų atsikurti ištekliams ir jiems viršyti tokį dydį, kuris gali užtikrinti didžiausią galimą* tausios žvejybos laimikį ilguoju laikotarpiu;

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 pastraipos 10 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

10a) *mėgėjų žvejyba* – *neverslinė jūrų gyvųjų biologinių išteklių žvejybos veikla poilsio, turizmo arba sporto tikslais;*

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 35
Pasiūlymas dėl reglamento
3 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Planas padės pasiekti bendros žvejybos politikos tikslų, išvardintų Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnyje, ypač vadovaujantis žvejybos valdymo atsargumo principu; juo siekiama užtikrinti, kad naudojant gyvuosius biologinius jūros išteklius būtų atkuriamas ir palaikomas toks žvejojamų rūšių populiacijos lygis, kuris užtikrintų didžiausią galimą **tausų** žvejybos laimikį.

Pakeitimas

1. Planas padės pasiekti bendros žvejybos politikos tikslų, išvardintų Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnyje, ypač vadovaujantis žvejybos valdymo atsargumo principu, **apibrėžtu Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 4 straipsnio 1 dalies 8 punkte, taip pat padės užtikrinti tinkamą nuo žvejybos veiklos priklausomų žmonių pragyvenimo lygį, atsižvelgiant į socialinius ir ekonominius aspektus**; juo siekiama užtikrinti, kad naudojant gyvuosius biologinius jūros išteklius būtų atkuriamas ir palaikomas toks žvejojamų rūšių populiacijos lygis, kuris užtikrintų didžiausią galimą **tausios** žvejybos laimikį. **Visų išteklių, kuriems taikomas šis reglamentas, naudojimo lygis, kuris užtikrina didžiausią galimą tausios žvejybos laimikį, bet koku atveju turi būti pasiektas kuo greičiau ir pririnkus palaipsniui, bet ne vėliau kaip iki 2020 m., ir nuo to laiko turi būti išlaikomas. Išteklių, kai neturima mokslinių rekomendacijų ir duomenų, atveju turi būti pasiekti Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 9 straipsnio 2 dalyje nustatyti tikslai. Tais tikslais numatoma užtikrinti bent į didžiausio galimo tausios žvejybos laimikio tikslus panašų atitinkamų išteklių išsaugojimo lygį.**

Pakeitimas 37
Pasiūlymas dėl reglamento
3 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Igyvendinant planą, vadovaujama ekosisteminiu žvejybos valdymo principu, siekiant užtikrinti, kad žvejybos neigiamas poveikis jūros ekosistemai būtų minimalus. Jis turi **būti suderinamas su** Sąjungos aplinkosaugos teisės aktais, ypač su tikslu iki 2020 m. pasiekti gerą aplinkos būklę, kaip nurodyta Direktyvos 2008/56/EB 1 straipsnio 1 dalyje.

Pakeitimas

3. Igyvendinant planą, vadovaujama ekosisteminiu žvejybos valdymo principu, siekiant užtikrinti, kad žvejybos neigiamas poveikis jūros ekosistemai, **visų pirma nykstančioms buveinėms ir saugomoms rūšims, įskaitant jūrų žinduolius ir jūrų paukščius**, būtų minimalus. Jis turi **derėti su ekosisteminiu žuvininkystės valdymo metodu, apibrėžtu Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 4 straipsnio 1 dalies 9 punkte**, Sąjungos aplinkosaugos teisės aktais, ypač su tikslu iki 2020 m. pasiekti gerą aplinkos būklę, kaip nurodyta Direktyvos 2008/56/EB 1 straipsnio 1 dalyje, **ir direktyvose 2009/147/EB ir 92/43/EEB nustatytais tikslais ir taisyklėmis ir juos papildyti. Be to, plane turi būti numatytos priemonės, kuriomis būtų siekiama sušvelninti neigiamą socialinį ir ekonominį poveikį ir ekonominės veiklos vykdytojams suteikti galimybę įgyti daugiau ekonominių perspektyvų ilguoju laikotarpiu.**

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Planas prisideda prie to, kad pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 33 straipsnio 1 dalį su trečiosiomis šalimis bendri išteklių būtų valdomi laikantis Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnio 2 dalyje nustatytų tikslų ir bendros žvejybos galimybės neviršytų šio reglamento I priede nustatytų intervalų reikšmių.

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 3 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3b. Įgyvendinant planą atsižvelgiama į Sąjungos dvišalius santykius su trečiosiomis šalimis. Sudarant būsimus dvišalius susitarimus su trečiosiomis šalimis atsižvelgiama į planą.

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 4 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) *prisidėti prie kitų* Direktyvos 2008/56/EB I priede *pateiktų deskriptorių įvykdymo*, proporcingai žvejybos vaidmeniui, juos įgyvendinant.

b) *įgyvendinti kitus atitinkamus* Direktyvos 2008/56/EB I priede *pateiktus deskriptorius*, proporcingai žvejybos vaidmeniui juos įgyvendinant.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 41**Pasiūlymas dėl reglamento****3 straipsnio 4 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Visų priemonių pagal planą imamasi vadovaujantis patikimiausiomis turimomis mokslinėmis rekomendacijomis, kaip nustatyta šio reglamento 2 straipsnio 1a punkte. Patikimiausios turimos mokslinės rekomendacijos turi būti ICES arba STECF recenzuotos, kai Komisija siūlo tas priemones pagal šio reglamento 4, 5, 6 ir 18 straipsnius ir Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 16 straipsnį.

Pakeitimas 42**Pasiūlymas dėl reglamento****4 straipsnio 1 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Tikslinis 1 ir 2 grupės išteklių mirtingumas dėl žvejybos **kuo greičiau ir palaipsniui turi būti pasiektas** iki 2020 m., o vėliau **išlaikytas** pagal I priede numatytus intervalus.

1. Tikslinis 1 ir 2 grupės išteklių mirtingumas dėl žvejybos **turi būti pasiektas kuo greičiau ir prireikus palaipsniui** iki 2020 m., o vėliau **išlaikomas** pagal I priede numatytus intervalus **ir atitikti 3 straipsnio 1 dalyje nurodytus tikslus**.

Pakeitimas 43**Pasiūlymas dėl reglamento****4 straipsnio 2 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. Remiantis Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 16 straipsnio 4 dalimi, žvejybos galimybės turi atitikti šio reglamento I priedo A dalyje nurodytus **tikslinius** mirtingumo dėl žvejybos intervalus.

2. Remiantis Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 16 straipsnio 4 dalimi **ir 17 straipsniu**, žvejybos galimybės turi **būti nustatomos atsižvelgiant į plane nurodytus tikslus ir kiekybinius tikslus, vadovaujantis patikimiausiomis turimomis mokslinėmis rekomendacijomis, ir turi** atitikti šio reglamento I priedo A dalyje nurodytus **tikslinio** mirtingumo dėl žvejybos intervalus.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 44
Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Nepaisant 1 ir 2 **punkto**, gali būti nustatytos **mirtingumo dėl** žvejybos **galimybių ribos, mažesnės už priedo A skiltyje nurodytus dydžius.**

Pakeitimas

3. Nepaisant 1 ir 2 **dalių**, gali būti nustatytos **tokių lygių** žvejybos **galimybės, kurios atitinka žemesnius mirtingumo dėl žvejybos lygius, nei nustatyti I priede.**

Pakeitimai 83 ir 99
Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. **Nepaisant 2 ir 3 punkto, išteklių žvejybos galimybės gali būti nustatytos, remiantis mirtingumo dėl žvejybos intervalais, kaip nurodyta I priedo B skiltyje, jeigu atitinkami išteklių viršija minimalų neršiančių žuvų išteklių biomasės atskaitos tašką, kaip nurodyta II priedo A skiltyje:**

Pakeitimas

Išbraukta.

a) **jeigu, remiantis mokslinėmis rekomendacijomis ar įrodymais, mišrios žvejybos atveju tai yra būtina, siekiant 3 straipsnyje numatytų plano tikslų;**

b) **jeigu, remiantis mokslinėmis rekomendacijomis ar įrodymais, tai yra būtina, siekiant išvengti rimtos žalos tos pačios rūšies arba kelių rūšių išteklių dinamikai; arba**

c) **siekiant apriboti žvejybos galimybių kaitą iš eilės einančiais metais ne daugiau nei 20 %.**

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 48**Pasiūlymas dėl reglamento****4 straipsnio 4 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Žvejybos galimybės bet kuriuo atveju turi būti nustatomos taip, kad būtų užtikrinta mažesnė kaip 5 % tikimybė, kad neršiančių žuvų išteklių biomasė bus mažesnė už ribinį neršiančių žuvų išteklių biomasės atskaitos tašką (B_{lim}), nustatytą visų pirma II priedo B skiltyje.

Pakeitimas 49**Pasiūlymas dėl reglamento****4 straipsnio 4 b dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4b. Jeigu, remdamasi patikimiausiomis turimomis mokslinėmis rekomendacijomis, Komisija mano, kad I priede nurodyti mirtingumo dėl žvejybos intervalai nebeatitinka plano tikslų, ji gali skubiai pateikti pasiūlymą dėl tų intervalų pakeitimo.

Pakeitimas 50**Pasiūlymas dėl reglamento****5 straipsnio 1 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. 3 ir 4 grupės išteklių žvejybos galimybės turi atitikti mokslines rekomendacijas dėl didžiausio galimo **tausaus** žuvų laimikio.

1. 3 ir 4 grupės išteklių žvejybos galimybės turi atitikti **patikimiausias turimas** mokslines rekomendacijas dėl didžiausio galimo **tausios žvejybos** laimikio.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 51
Pasiūlymas dėl reglamento
5 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Jeigu nėra mokslinių rekomendacijų dėl mirtingumo dėl žvejybos koeficiento, atitinkančio didžiausią galimą **tausų žuvų** laimikį, žvejybos galimybės turi **atitikti mokslines rekomendacijas, siekiant užtikrinti išteklių tausumą, vadovaujantis atsargumo principu.**

Pakeitimas

2. Jeigu nėra mokslinių rekomendacijų **ir duomenų** dėl mirtingumo dėl žvejybos koeficiento, atitinkančio didžiausią galimą **tausios žvejybos** laimikį, žvejybos galimybės **ir priemonės** turi **būti nustatomos žuvininkystės valdymui taikant atsargumo principą, apibrėžtą Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 4 straipsnio 1 dalies 8 punkte, ir laikantis šio reglamento 3 straipsnio 1 dalyje nustatytų tikslų.**

Pakeitimas 52
Pasiūlymas dėl reglamento
6 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

5 grupės ištekliai valdomi, vadovaujantis atsargumo principu, **atsižvelgiant į mokslines rekomendacijas.**

Pakeitimas

5 grupės ištekliai valdomi, vadovaujantis **Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 4 straipsnio 1 dalies 8 punkte apibrėžtu žuvininkystės valdymui taikomu** atsargumo principu, **laikantis patikimiausių turimų mokslinių rekomendacijų ir šio reglamento 3 straipsnio 1 dalyje ir 3 straipsnio 3 dalyje nustatytų tikslų. Tuo, kad nėra tinkamos mokslinės informacijos, negali būti remiamasi siekiant atidėti valdymo priemonių, skirtų jūrų biologiniams ištekliams išsaugoti, taikymą arba jų nesimti.**

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 53
Pasiūlymas dėl reglamento
8 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Jeigu mokslinėse rekomendacijose nurodyta, kad nurodytais metais bet kokių 1 grupei priskirtų neršiančių žuvų išteklių biomasė nurodytais metais nesiekia $DGT\dot{Z}L_{B_{trigger}}$ arba kad bet kokių 2 grupės funkcinį vienetų gausa nesiekia $gausos_{buffer}$, nurodytos II priedo A skiltyje, būtina imtis visų įmanomų **ištaisomųjų** priemonių, siekiant užtikrinti greitą išteklių ar funkcinio vieneto **atkūrimą** iki **dydžių, kurie** viršytų **didžiausio galimo tausaus žuvų laimikio užtikrinimo dydžius**. Tiksliau, nukrypstant nuo 4 straipsnio 2 dalies, **žvejybos galimybės turi atitikti mirtingumo dėl žvejybos dydžius**, atsižvelgiant į biomasės ar gausos sumažėjimą, **kuris turi būti mažesnis** už intervalą, nurodytą I priedo A skiltyje.

Pakeitimas

1. Jeigu **patikimiausiose turimose** mokslinėse rekomendacijose nurodyta, kad nurodytais metais bet kokių 1 grupei priskirtų neršiančių žuvų išteklių biomasė nurodytais metais nesiekia $MSY_{B_{trigger}}$ arba kad bet kokių 2 grupės funkcinį vienetų gausa nesiekia $Abundance_{buffer}$, nurodytos II priedo A skiltyje, būtina imtis visų įmanomų **taisomųjų** priemonių, siekiant užtikrinti greitą **atitinkamų** išteklių ar funkcinio vieneto **atsikūrimą** iki **dydžio, kuris** viršytų **dydį, kuriam esant galimas didžiausias tausios žvejybos laimikis**. **Visų pirma**, nukrypstant nuo 4 straipsnio 2 dalies, atsižvelgiant į biomasės ar gausos sumažėjimą, **nustatomos tokio lygio žvejybos galimybės, kurios atitinka mirtingumą dėl žvejybos, mažesnę** už intervalą, nurodytą I priedo A skiltyje, **ir proporcingai atitinka sumažėjusių biomasę, laikantis ICES rekomendacijų taisyklės. Tai-koma 2 straipsnio 1b punkte nurodyta ICES rekomendacijų taisyklė.**

Pakeitimas 54
Pasiūlymas dėl reglamento
8 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Jeigu mokslinėse rekomendacijose nurodyta, kad bet kokių neršiančių žuvų išteklių biomasė nesiekia B_{lim} arba bet kurio norvegių omarų funkcinio vieneto gausa nesiekia $gausos_{limit}$, nurodytos šio reglamento II priedo B skiltyje, turi būti imtasi papildomų **atstatomųjų** priemonių, siekiant užtikrinti greitą išteklių ar funkcinio vieneto **atkūrimą** iki **didžiausią galimą tausų žuvų laimikį užtikrinančio lygio**. Tiksliau, tomis **ištaisomosiomis** priemonėmis, nukrypstant nuo 4 straipsnio 2 ir 4 punkto, sustabdoma atitinkamų išteklių **tikslinę žvejybą** ir atitinkamai sumažinamos žvejybos galimybės.

Pakeitimas

2. Jeigu **patikimiausiose turimose** mokslinėse rekomendacijose nurodyta, kad bet kokių neršiančių žuvų išteklių biomasė nesiekia B_{lim} arba bet kurio norvegių omarų funkcinio vieneto gausa nesiekia $Abundance_{limit}$, nurodytos šio reglamento II priedo B skiltyje, turi būti imtasi papildomų **taisomųjų** priemonių, siekiant užtikrinti greitą išteklių ar funkcinio vieneto **atsikūrimą** iki **dydžio, kuris** viršytų **dydį, kuriam esant galimas didžiausias tausios žvejybos laimikis**. **Visų pirma**, tomis **taisomosiomis** priemonėmis, nukrypstant nuo 4 straipsnio 2 ir 4 punkto, sustabdoma atitinkamų išteklių **tikslinę žvejybą** ir atitinkamai sumažinamos žvejybos galimybės.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 55

Pasiūlymas dėl reglamento

8 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Jeigu patikimiausiose turimose mokslinėse rekomendacijose nurodyta, kad bet kurių išteklių, kuriems taikomas šis reglamentas, neršiančių žuvų biomasė kuriais nors metais yra mažesnė už $MSY B_{trigger}$, būtina imtis visų įmanomų taisomųjų priemonių, siekiant užtikrinti greitą išteklių atsikūrimą iki dydžio, kuris viršytų dydį, kuriam esant galimas didžiausias tausios žvejybos laimikis, ir tiesiogiai sumažinti mirtingumą dėl žvejybos, proporcingai atsižvelgiant į sumažėjusią biomasę pagal ICES rekomendacijų taisyklę. Taikoma 2 straipsnio 1 dalies 1b punkte nurodyta ICES rekomendacijų taisyklė.

Pakeitimas 56

Pasiūlymas dėl reglamento

8 straipsnio 2 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2b. Jeigu patikimiausiose turimose mokslinėse rekomendacijose nurodyta, kad bet kurių išteklių, kuriems taikomas šis reglamentas, neršiančių žuvų biomasė yra mažesnė už B_{lim} arba kitą atitinkamą ribinę vertę, būtina imtis papildomų taisomųjų priemonių, siekiant užtikrinti greitą išteklių atsikūrimą iki dydžio, kuris viršytų dydį, kuriam esant galimas didžiausias tausios žvejybos laimikis. Visų pirma šios taisomosios priemonės gali apimti atitinkamą žvejybos galimybių sumažinimą ir tikslinę išteklių žvejybos sustabdymą.

Pakeitimas 57

Pasiūlymas dėl reglamento

8 straipsnio 2 c dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2c. Šiame straipsnyje nurodytos taisomosios priemonės gali apimti:

a) Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 12 ir 13 straipsniuose nurodytas neatidėliotinas priemonės;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) priemonės pagal šio reglamento 11 ir 11a straipsnius.

Šiame straipsnyje nurodytos priemonės pasirenkamos pagal padėtis, kai tam tikrų išteklių neršiančių žuvų biomasė yra mažesnė už 1 dalyje nurodytus dydžius, pobūdį, sunkumą, trukmę ir pasikartojimų skaičių.

Pakeitimas 58

Pasiūlymas dėl reglamento 9 straipsnio antraštinė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Specialios 3–7 grupių apsaugos priemonės

Specialios išsaugojimo priemonės

Pakeitimas 84

Pasiūlymas dėl reglamento 9 straipsnio 1 pastraipos įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Jeigu mokslinėse rekomendacijose nurodyta, kad būtina imtis **ištaisomųjų** veiksmų, siekiant užtikrinti 3–7 grupių priedugnio žuvų išteklių apsaugą, arba jeigu bet kokių 1 grupei priskiriamų neršiančių žuvų išteklių biomasė ar bet kokių 2 grupei priskirtų funkciniių vienetų gausa tam tikrais metais nesiekia išteklių išsaugojimo lygio atskaitos taškų, nurodytų šio reglamento II priedo A skiltyje, Komisija gali priimti deleguotuosius aktus, remdamasi šio reglamento 18 straipsniu ir Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 18 straipsniu dėl:

Jeigu mokslinėse rekomendacijose nurodyta, kad būtina imtis **papildomų** veiksmų siekiant užtikrinti, kad visa žvegyba, kuriai taikomas šis reglamentas, būtų valdoma laikantis šio reglamento 3 straipsnio, Komisijai pagal šio reglamento 18 straipsnį ir Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 18 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Nepaisant 18 straipsnio 1 ir 3 dalių nuostatų, Komisija gali priimti deleguotuosius aktus tais atvejais, kai nėra tose dalyse nurodytos bendros rekomendacijos. Tie deleguotieji aktai apima priemonės dėl:

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 60

Pasiūlymas dėl reglamento

9 straipsnio 1 pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) žvejybos įrankio charakteristikų, **tiksliu**, tinklo akių dydžio, kabliukų dydžio, įrankio konstrukcijos, gijų storio, įrankio dydžio **ar** arba selektyvumo įtaisų naudojimo, siekiant užtikrinti arba pagerinti selektyvumą;

Pakeitimas

a) žvejybos įrankio charakteristikų **ir specifikacijų, visų pirma** tinklo akių dydžio, kabliukų dydžio, įrankio konstrukcijos, gijų storio, įrankio dydžio arba selektyvumo **didinimo** įtaisų naudojimo, siekiant užtikrinti arba pagerinti selektyvumą, **nustatymo, visų pirma siekiant sumažinti nepageidaujamą priegaudą;**

Pakeitimas 61

Pasiūlymas dėl reglamento

9 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

9a straipsnis

Nerštaviečių ir žuvų išteklių atkūrimo rajonų nustatymas

Ne vėliau kaip iki 2020 m. valstybės narės nustato nerštavietes ir rajonus, remdamosi aiškiais įrodymais, kad juose yra didelės žuvų, kurių dydis nesiekia mažiausio išteklių išsaugojimą užtikrinančio orientacinio dydžio, santalkos, ir pagal šio reglamento 12 straipsnio 2 dalį parengia bendras rekomendacijas dėl išteklių, kuriems taikomas šis reglamentas, atkūrimo rajonų nustatymo.

Pakeitimas 62

Pasiūlymas dėl reglamento

10 straipsnio antraštinė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Bendri leidžiami sužvejoti kiekiai

Pakeitimas

Žvejybos galimybės

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 63**Pasiūlymas dėl reglamento****10 straipsnio 1 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Paskirstydamos kvotas, valstybės narės taiko objektyvius ir skaidrius kriterijus pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 17 straipsnį.

Pakeitimas 64**Pasiūlymas dėl reglamento****10 straipsnio 1 b dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1b. Kai ištekliai valdomi bendrai su trečiosiomis šalimis, valstybės narės sudaro sąlygas keistis kvotomis pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 33 straipsnio 2 dalį.

Pakeitimas 65**Pasiūlymas dėl reglamento****10 straipsnio 2 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. Nepažeidžiant 8 straipsnio nuostatų, norveginių omarų išteklių BLSK ICES IIa ir IV zonose lygi funkcinį vienetų laimikio ribų ir statistinių stačiakampių už funkcinį vienetų ribų sumai.

2. Nustatomi kiekvieno ICES IIa ir IV zonų norveginių omarų funkcinio vieneto išteklių laimikio limitai ir vienas stačiakampių už funkcinį vienetų ribų BLSK.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 66
Pasiūlymas dėl reglamento
10 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

10a straipsnis

Mėgėjų žvejybos poveikis

1. Visi turimi duomenys apie mėgėjų žvejybos laimikius turi būti išnagrinėti, siekiant įvertinti galimą tokios žvejybos poveikį reglamentuojamų rūšių ištekliams.

2. Taryba atsižvelgia į 1 dalyje numatytą vertinimą. Išteklių, kurių laimikiai, sužvejoti vykdant mėgėjų žvejybą, laikomi dideliais, atveju Taryba, nustatydamą žvejybos galimybes, atsižvelgia į mėgėjų žvejybos laimikius, be kita ko:
 - a) atsižvelgia į mėgėjų žvejybos laimikių įverčių sumą, rekomenduojamą patikimiausiose turimose mokslinėse rekomendacijose, ir patikimiausias turimas mokslines rekomendacijas dėl verslinės žvejybos galimybių, t. y. į visą laimikį, kuris turi atitikti tikslinį mirtingumą dėl žvejybos,

 - b) nustato mėgėjų žvejybos apribojimus, tokius kaip dienos laimikio apribojimai ir žvejybos draudimo laikotarpiai, arba

 - c) imasi kitų tinkamomis laikomų priemonių.

Pakeitimas 67
Pasiūlymas dėl reglamento
11 straipsnio antraštinė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Su **įpareigojimų** iškrauti **1–7 grupių išteklių** laimikį susijusios nuostatos

Su **įpareigojimu** iškrauti laimikį susijusios nuostatos

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 68

Pasiūlymas dėl reglamento

11 straipsnio 1 pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

- a) **įpareigojimo** iškrauti žuvų rūšis, kurių **išgyvenimo koeficientas pagal mokslines rekomendacijas yra aukštas, išimčių**, atsižvelgiant į žvejybos įrankio, žvejybos veiklos ir ekosistemos charakteristikas, siekiant **supaprastinti** įpareigojimo iškrauti laimikį **vykdymą**; ir

Pakeitimas

- a) **nuostatų, kuriomis leidžiama įpareigojimo** iškrauti laimikį **netaikyti toms rūšims**, kurių **didelis išgyvenamumas patvirtintas patikimiausiose turimose mokslinėse rekomendacijose**, atsižvelgiant į žvejybos įrankio, žvejybos **praktikos** ir ekosistemos charakteristikas, siekiant **palengvinti** įpareigojimo iškrauti laimikį **įgyvendinimą**, ir

Pakeitimas 69

Pasiūlymas dėl reglamento

11 straipsnio 1 pastraipos c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

- c) specialių nuostatų dėl laimikio dokumentavimo, ypač **siekiant stebėti** įpareigojimo iškrauti laimikį vykdymą; ir

Pakeitimas

- c) specialių nuostatų dėl laimikio dokumentavimo, ypač **stebėjimo ir kontrolės tikslais, kad, užtikrinus visapusišką** įpareigojimo iškrauti laimikį vykdymą, **būtų užtikrintos vienodos veiklos sąlygos**, ir

Pakeitimas 70

Pasiūlymas dėl reglamento

11 straipsnio 1 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Šio straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytomis priemonėmis prisidedama prie to, kad būtų pasiekti šio reglamento 3 straipsnyje nustatyti tikslai, visų pirma apsaugoti žuvų jaunikliai ir neršiančios žuvis.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 71
Pasiūlymas dėl reglamento
11 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

11a straipsnis

Techninės priemonės

1. Komisijai pagal šio reglamento 18 straipsnį ir Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 18 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl šių techninių priemonių:

- a) žvejybos įrankių charakteristikų specifikacijų ir jų naudojimo taisyklių, siekiant užtikrinti arba pagerinti selektyvumą, sumažinti nepageidaujamo laimikio kiekį arba kuo labiau sumažinti neigiamą poveikį ekosistemai,
- b) žvejybos įrankių modifikacijų ar papildomų su šiais įrankiais naudojamų įtaisų specifikacijų, siekiant užtikrinti arba pagerinti selektyvumą, sumažinti nepageidaujamo laimikio kiekį arba kuo labiau sumažinti neigiamą poveikį ekosistemai;
- c) tam tikruose žvejybos rajonuose arba tam tikrais laikotarpiais taikomų tam tikrų žvejybos įrankių naudojimo ir žvejybos veiklos apribojimų ar draudimų, siekiant apsaugoti neršiančias žuvis, taip pat žuvis, kurių dydis nesiekia mažiausio išteklių išsaugojimą užtikrinančio orientacinio dydžio, ar netikslinių rūšių žuvis arba siekiant kuo labiau sumažinti neigiamą poveikį ekosistemai; ir
- d) išteklių, kuriems taikomas šis reglamentas, išsaugojimą užtikrinančių mažiausių orientacinių dydžių nustatymo, siekiant užtikrinti jūrų gyvūnų jauniklių apsaugą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytomis priemonėmis padama siekti 3 straipsnyje nustatytų tikslų.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 97
Pasiūlymas dėl reglamento
12 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Siekiant vykdyti šio straipsnio 1 punkto nuostatas, **valstybės narės, kurios yra tiesiogiai suinteresuotos valdymu**, gali teikti bendras rekomendacijas, **remdamosi** Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 18 straipsnio 1 **dalimi, kurios** pirmą kartą turi būti pateiktos ne vėliau **nei praėjus dvylikai** mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo ir po to **praėjus dvylikai** mėnesių nuo kiekvieno plano įvertinimo pateikimo pagal 17 straipsnį. Jos taip pat gali teikti tokias rekomendacijas, kai mano, kad tai yra reikalinga, ypač **staiga** išteklių, kuriems taikomas šis reglamentas, **situacijos pasikeitimo atveju**. Bendros rekomendacijos dėl atitinkamų kalendorinių metų priemonių turi būti pateiktos ne vėliau **nei ankstesnių** metų liepos **mėnesio** 1 dieną.

Pakeitimas

2. Siekiant vykdyti šio straipsnio 1 punkto nuostatas, **tiesioginių valdymo interesų turinčios valstybės narės** gali teikti bendras rekomendacijas **pagal** Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 18 straipsnio 1 **dali**: **rekomendacijos** pirmą kartą turi būti pateiktos ne vėliau **kaip per dvylika** mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo **dienos** ir po to – **per dvylika** mėnesių nuo kiekvieno plano įvertinimo pateikimo pagal 17 straipsnį **dienos**. Jos taip pat gali teikti tokias rekomendacijas, kai mano, kad tai yra reikalinga, ypač **tais atvejais, kai kurių nors** išteklių, kuriems taikomas šis reglamentas, **padėtis staiga pasikeičia**. Bendros rekomendacijos dėl atitinkamų kalendorinių metų priemonių turi būti pateiktos ne vėliau **kaip prieš juos einančių** metų liepos 1 dieną.

Nepaisant Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 18 straipsnio 1 ir 3 dalių nuostatų, Komisija gali priimti deleguotuosius aktus ir tais atvejais, kai nėra tose dalyse nurodytos bendros rekomendacijos.

Pakeitimas 74
Pasiūlymas dėl reglamento
17 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Ne **trumpiau nei penkerius metus nuo** šio reglamento įsigaliojimo ir **vėliau** kas penkerius metus Komisija **turi užtikrinti** plano poveikio ištekliams, kuriems **galioja** šis reglamentas, ir tų išteklių žvejybai, **įvertinimą**. Šių vertinimų rezultatus ji pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai.

Pakeitimas

Ne **anksčiau kaip praėjus trejiems metams po** šio reglamento įsigaliojimo **dienos** ir **po to** kas penkerius metus Komisija **užtikrina, kad būtų atliktas** plano poveikio ištekliams, kuriems **taikomas** šis reglamentas, ir tų išteklių žvejybai **vertinimas ir įvertinta, koku mastu pasiekti šio reglamento tikslai, įskaitant tai, ar žuvų išteklių atsikūrė iki tokio dydžio, kuriam esant galimas didžiausias tausios žvejybos laimikis, ir kokia padaryta pažanga siekiant geros aplinkos būklės**. Šių vertinimų rezultatus ji pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai. **Komisija gali pateikti ataskaitą anksčiau, jeigu manoma, kad tai yra reikalinga.**

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Komisija kasmet, kuo anksčiau po to, kai priimamas tų metų reglamentas, kuriuo nustatomos žvejybos galimybės Sąjungos vandenyse ir tam tikruose Sąjungai nepriklausančiuose vandenyse, teikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl pažangos siekiant šio reglamento tikslų, dėl žuvų išteklių šiuose vandenyse padėties ir dėl išteklių, kuriems taikomas šis reglamentas. Ataskaita pridedama prie Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 50 straipsnyje nurodytos metinės ataskaitos.

Ataskaitoje pateikiama:

- a) išsamios mokslinės rekomendacijos, kuriomis remiantis buvo nustatytos žvejybos galimybės, ir*
- b) mokslinis pagrindimas, įrodantis, kad nustatytos žvejybos galimybės atitinka šio reglamento tikslus ir nuostatas, visų pirma mirtingumo dėl žvejybos kiekybinius tikslus.*

Pakeitimas 75

Pasiūlymas dėl reglamento

18 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

18a straipsnis

Parama iš Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo

Laikino veiklos nutraukimo priemonės, priimtose siekiant plano tikslų, laikomos laikinu žvejybos veiklos nutraukimu, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 508/2014 33 straipsnio 1 dalies a ir c punktuose.

(Šis straipsnis turėtų būti įtrauktas į X skyrių.)

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 85
Pasiūlymas dėl reglamento
I priedas

Komisijos siūlomas tekstas

1. 1 grupė

Ištekliai	Tikslinio mirtingumo dėl žvejybos intervalas, atitinkantis siekiamą didžiausią galimą tausų žuvų laimikį (F_{MSY})	
	A skiltis	B skiltis
Šiaurės jūros atlantinės menkės	0,22 – 0,33	0,33 – 0,49
Juodadėmės menkės	0,25 – 0,37	0,37 – 0,52
Šiaurės jūros plekšnės	0,13 – 0,19	0,19 – 0,27
Ledjūrio menkės	0,20 – 0,32	0,32 – 0,43
Šiaurės jūros paprastieji jūros liežuviai	0,11 – 0,20	0,20 – 0,37
Kategato sąsiaurio paprastieji jūros liežuviai	0,19 – 0,22	0,22 – 0,26
Šiaurės jūros paprastieji merlangai	<i>nenustatyta</i>	<i>nenustatyta</i>

2. 2 grupė

Norveginiai omarai pagal funkcinis vienetus (FV)	Tikslinio mirtingumo dėl žvejybos intervalas, atitinkantis didžiausią galimą tausų žuvų laimikį (FD_{GTZL}) (žvejybos norma)	
	A skiltis	B skiltis
3 ir 4 FV IIIa kvadratas	0,056 – 0,079	0,079 – 0,079
Farno gilumos FV 6	0,07 – 0,081	0,081 – 0,081
Šiaurės jūros Fladen Ground FV 7	0,066 – 0,075	0,075 – 0,075
Forto fjordas FV 8	0,106 – 0,163	0,163 – 0,163
Mario fjordas FV 9	0,091 – 0,118	0,118 – 0,118

Pakeitimas

1. 1 grupė

Skaičiai lentelėje pateikti pagal naujausias ICES specialiai pagal prašymą parengtas rekomendacijas „ES prašymas ICES pateikti tam tikrų Šiaurės jūros ir Baltijos jūros išteklių F_{MSY} intervalus“.

IŠTEKLIAI	Tikslinio mirtingumo dėl žvejybos intervalai, atitinkantys didžiausią galimą tausios žvejybos laimikį (F_{MSY})	
IV parajonio, VIIId kvadrato ir IIIa kvadrato vakarinės dalies atlantinės menkės	$F_{MSY\ lower} - F_{MSY}$	

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

<i>IV parajonio, VIa kvadrato ir IIIa kvadrato vakarinės dalies</i> juodadėmės menkės	$FMSY_{lower} - FMSY$	
<i>IV parajonio ir IIIa kvadrato jūrinės</i> plekšnės	$FMSY_{lower} - FMSY$	
<i>IV ir VI parajonių ir IIIa kvadrato</i> ledjūrio menkės	$FMSY_{lower} - FMSY$	
<i>IV parajonio</i> paprastieji <i>jūrų</i> liežuviai	$FMSY_{lower} - FMSY$	
<i>IIIa kvadrato ir 22–24 pakvadračių</i> paprastieji <i>jūrų</i> liežuviai	$FMSY_{lower} - FMSY$	
<i>IV parajonio ir VIII kvadrato</i> paprastieji merlangai	$FMSY_{lower} - FMSY$	
<i>IIIa kvadrato ir IV bei VI parajonių</i> europiniai <i>jūrų</i> velniai	$FMSY_{lower} - FMSY$	
<i>IVa kvadrato rytinės dalies ir IIIa kvadrato šiaurinės paprastosios</i> krevečių	$FMSY_{lower} - FMSY$	

2. 2 grupė

Skaičiai lentelėje pateikti pagal naujausias ICES specialiai pagal prašymą parengtas rekomendacijas „ES prašymas ICES pateikti tam tikrų Šiaurės jūros ir Baltijos jūros išteklių F_{MSY} intervalus“.

Norveginiai omarai pagal funkcinis vienetus (FV)	Tikslinio mirtingumo dėl žvejybos intervalai, atitinkantys didžiausią galimą tausios žvejybos laimikį (F_{MSY}) (žvejybos norma)	
	A skiltis	
<i>IIIa kvadrato 3 ir 4 FV</i>	$FMSY_{lower} - FMSY$	
<i>Farno gilumos 6 FV</i>	$FMSY_{lower} - FMSY$	
<i>Fladeno daubos 7 FV</i>	$FMSY_{lower} - FMSY$	
<i>Forto fjordo 8 FV</i>	$FMSY_{lower} - FMSY$	
<i>Mario fjordo 9 FV</i>	$FMSY_{lower} - FMSY$	

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 77
Pasiūlymas dėl reglamento
II priedas

<i>Komisijos siūlomas tekstas</i>			<i>Pakeitimas</i>		
II priedas			II priedas		
Išteklių išsaugojimo lygio atskaitos taškai (kaip nurodyta 7 straipsnyje)			Išteklių išsaugojimo lygio atskaitos taškai (kaip nurodyta 7 straipsnyje)		
1. 1 grupė			1. 1 grupė		
IŠTEKLIAI	Minimalios neršiančių žuvų išteklių biomasės atskaitos taškas (tonomis) (DGTŽL B_{trigger})	Ribinis biomasės atskaitos taškas (tonomis) (B_{lim})	IŠTEKLIAI	Minimalios neršiančių žuvų išteklių biomasės atskaitos taškas (tonomis) (DGTŽL B_{trigger})	Ribinis biomasės atskaitos taškas (tonomis) (B_{lim})
				A skiltis	B skiltis
Šiaurės jūros atlantinės menkės	165 000	118 000	IV parajonio, VII d kvadrato ir III a kvadrato vakarinės dalies atlantinės menkės	165 000	118 000
Juodadėmės menkės	88 000	63 000	IV parajonio, VI a kvadrato ir III a kvadrato vakarinės dalies juodadėmės menkės	88 000	63 000
Šiaurės jūros plekšnės	230 000	160 000	IV parajonio ir III a kvadrato jūrinės plekšnės	230 000	160 000
Ledjūrio menkės	200 000	106 000	IV ir VI parajonių ir III a kvadrato ledjūrio menkės	150 000	106 000
Šiaurės jūros paprastieji jūros liežuviai	37 000	26 300	IV parajonio paprastieji jūrų liežuviai	37 000	26 300
Kategato sąsiaurio paprastieji jūros liežuviai	2 600	1 850	III a kvadrato ir 22–24 pakvadrantių paprastieji jūrų liežuviai	2 600	1 850
Šiaurės jūros paprastieji merlangai	nenustatyta	nenustatyta	IV parajonio ir VII d kvadrato paprastieji merlangai	nenustatyta	nenustatyta
			III a kvadrato ir IV bei VI parajonių europiniai jūrų velniai	nenustatyta	nenustatyta
			IV a kvadrato rytinės dalies ir III a kvadrato šiaurinės paprastosios krevetės	nenustatyta	nenustatyta

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas			Pakeitimas		
2. 2 grupė			2. 2 grupė		
Norveginiai omarai pagal funkcinis vienetus (FV)	Minimalios gausos atskaitos taškas (milijonais) (<i>gausebuffer</i>)	Ribinės gausos atskaitos taškas (milijonais) (<i>gausalimit</i>)	Norveginiai omarai pagal funkcinis vienetus (FV)	Minimalios gausos atskaitos taškas (milijonais) (<i>Abundancebuffer</i>)	Ribinės gausos atskaitos taškas (milijonais) (<i>Abundancecelimit</i>)
				A skiltis	B skiltis
3 ir 4 FV IIIa kvadratas	Nėra duomenų	Nėra duomenų	IIIa kvadrato 3 ir 4 FV	Nenustatyta	Nenustatyta
Farno gilumos FV 6	999	858	Farno gilumos FV 6	999	858
Šiaurės jūros Fladen Ground FV 7	3 583	2 767	Fladeno daubos FV 7	3 583	2 767
Forto fjordas FV 8	362	292	Forto fjordo FV 8	362	292
Mario fjordas FV 9	262	262	Mario fjordo FV 9	262	262

Pakeitimas 78

Pasiūlymas dėl reglamento

II a priedas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

IIa priedas

Žvejoti draudžiamos rūšys:

- a) žvaigždėtosios rajos (*Amblyraja radiata*);
- b) šių rūšių pjūklačūvės:
 - i) azijinės pjūklačūvės (*Anoxypristis cuspidata*);
 - ii) Kvinslando pjūklačūvės (*Pristis clavata*);
 - iii) paprastosios pjūklačūvės (*Pristis pectinata*);
 - iv) europinės pjūklačūvės (*Pristis pristis*);
 - v) žalsvosios pjūklačūvės (*Pristis zijsron*);
- c) milžinrykliai (*Cetorhinus maximus*) ir baltieji rykliai (*Carcharodon carcharias*);
- d) švelniųjų rajų (*Dipturus batis*) rūšių grupė (*Dipturus cf. flossada* ir *Dipturus cf. intermedia*);

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- e) ICES IV parajonio ir ICES IIIa kvadrato Sąjungos vandenu mažieji juodieji dygliarykliai (*Etmopterus pusillus*);
- f) rifinės mantos (*Manta alfredi*);
- g) didžiosios mantos (*Manta birostris*);
- h) šių rūšių mobulės:
 - i) europinės mobulės (*Mobula mobular*);
 - ii) mažosios mobulės (*Mobula rochebrunei*);
 - iii) japoninės mobulės (*Mobula japonica*);
 - iv) Peru mobulės (*Mobula thurstoni*);
 - v) ilgaragės mobulės (*Mobula eregoodootenkee*);
 - vi) Munko mobulės (*Mobula munkiana*);
 - vii) Čilės mobulės (*Mobula tarapacana*);
 - viii) trumpapelekės mobulės (*Mobula kuhlii*);
 - ix) senegalinės mobulės (*Mobula hypostoma*);
- i) ICES IIIa kvadrato Sąjungos vandenu dygliosios rajos (*Raja clavata*);
- j) gitaržuvės (*Rhinobatidae*);
- k) europiniai plokščiakūniai rykliai (*Squatina squatina*);
- l) atlantinės lašišos (*Salmo salar*) ir šlakiai (*Salmo trutta*), jeigu velkamaisiais tinklais žvejojama vandenyse už šešių mylių ribos matuojant nuo valstybių narių bazinių linijų ICES II ir IV parajoniuose (Sąjungos vandenyse);
- m) langustų (*Palinuridae spp.*) ir omarų (*Homarus gamma-rus*) ikringos patelės, išskyrus atvejus, kai jos naudojamos ištekliams tiesiogiai atkurti arba perkelti.

ISSN 1977-0960 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-521X (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT